Osmanlı Sarayının Gizemli Kadını

NAKŞİDİL SULTAN

(Aimée)

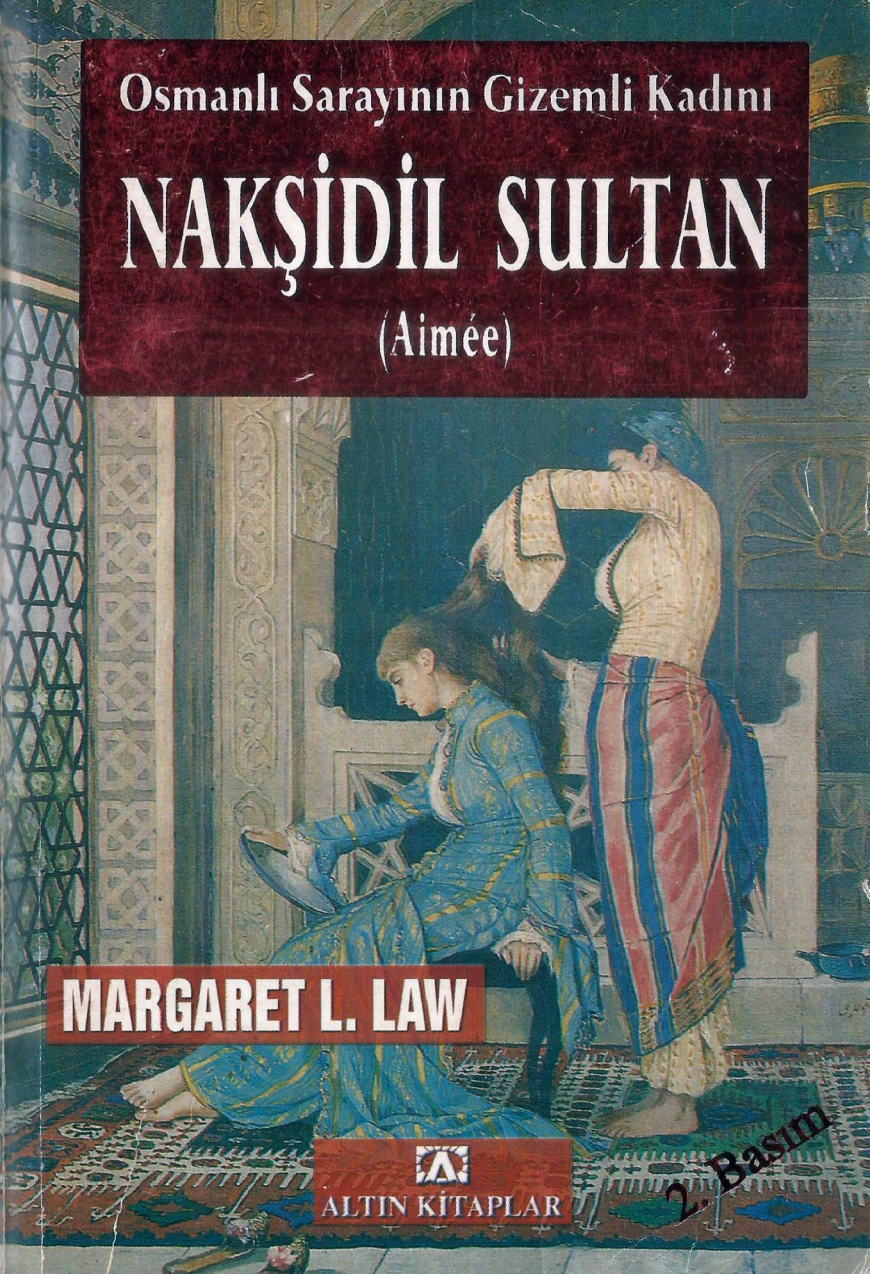

MARGARET L. LAW

ALTIN KİTAPLAR

2. Basım

ALTIN KİTAPLAR
YAYINEVİ

KİTABIN ORİJİNAL ADI AIMÉE
YAYIN HAKLARI © MARGARET L. LAW
© ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
ve TİCARET A.Ş.

Bu kitabın her türlü yayın hakları Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ ve TİCARET A.Ş.'ye aittir.

KAPAK RESMİ **Osman Hamdi Bey'in "Saçlarını Taratan Kız" tablosu**

BASKI 1. BASIM / HAZİRAN 2000
2. BASIM / AĞUSTOS 2000
EKO OFSET
Tel: (0 212) 612 36 58

ISBN 975 - 21 - 0087 - 2

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay Sok. Nebioğlu İşhanı
Cağaloğlu - İstanbul
Tel: (0212) 513 63 65- 526 80 12
520 62 46 - 513 65 18
Faks: (0212) 526 80 11
www.altinkitaplar.com
info @altinkitaplar. com.tr.

MARGARET L. LAW

Osmanlı Sarayının Gizemli Kadını

NAKŞİDİL SULTAN

"Aimée"

TÜRKÇESİ

BÜLENT BEKDİK

Önsöz

Osmanlı Tarihinde Esrarı Hâlâ Çözümlenmeyen Sultan:

NAKŞİDİL

Nakşidil Sultan (Aimée) Osmanlı tarihinin çok tartışılan, en gizemli simalarından biridir. Cezayirli korsanlarca esir alınıp on yedi yaşında İstanbul'a getirilen bu genç kız, güzelliği ve zarafetiyle zamanın padişahı III. Selim'i büyülemiş ve sarayın bir numaralı kadını olmuştur. Tarih kitaplarının birçoğu onu II. Mahmut'un annesi olarak göstermiştir. Ancak doğum tarihlerine bakıldığında Nakşidil'in II. Mahmut'un annesi olamayacağı saptanır, çünkü aralarında yalnızca dokuz yaş fark vardır.

M. Çağatay Uluçay bu konuda şunları yazmaktadır:(*)

Nakşidil Sultan:

Bazı vesikalarda ve mezar taşındaki adı Nakşi olarak geçmektedir. İngiliz gazetelerinin ortaya koydukları rivayetlere göre Nakşidil Sultan, Martinik Adası'nda bir Fransız aileden 1776 yılında doğdu, asıl adı Aimée idi. Çocukken öğrenimini yapmak üzere Fransa'ya gönderildi. Fransa'da bir müddet kaldıktan sonra mürebbiyesiyle Martinik'e dönmek üzere yola çıktı. Fakat yolda Cezayir korsanları tarafından esir

(*) M. Çağatay Uluçay: *Padişahların Kadınları ve Kızları,* Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1992.

edildi. Kız çok güzel olduğundan İstanbul'a gönderildi ve hareme teslim edildi. "Devrin padişahı I. Abdülhamit, onu derhal kadınları arasına aldı. Bu birleşmeden 1785 yılında Sultan Mahmut doğdu." Bu bir rivayettir, bunu doğrulayacak hiçbir vesika yoktur.(*) *Bundan başka Sultan Mahmut'u doğurduğu zaman dokuz yaşında, I. Abdülhamit'le evlendiği zaman sekiz yaşında olması icap ederdi ki, bunun gerçek olması mümkün değildir.*

I. Abdülhamit 1789 yılında vefat ettiğine göre, Aimée o sıralarda Fransa'ya yeni gitmişti. Daha sonra Martinik'e dönerken Cezayirli korsanlarca esir alınmış ve 1793'te İstanbul'a gönderilmiştir. O dönemin padişahı ise 1789 yılında tahta çıkan III. Selim'dir.

Tarihçi M. Çağatay Uluçay, Nakşidil Sultan'ın hastalığından ötürü hava değişimi için Çamlıca'ya bile gönderildiğini, buna rağmen çok genç yaşta (1817) büyük ihtimalle veremden öldüğünü de aynı kitabında yazmaktadır.

Nakşidil Sultan, Fatih'te yaptırmış olduğu, adıyla anılan türbede gömülüdür.

Araştırmacı-yazar Margaret L. Law elinizdeki bu kitapta kendi araştırmalarına ve tarihsel gelişmelere göre bir yorumdan yola çıkarak, konuya değişik bir bakış açısı getirmektedir. Ayrıca Nakşidil Sultan kitabı biyografi değil, bir roman olarak kaleme alınmıştır.

Bu çok güzel ve önemli romanı okuduktan sonra en doğru kararı sayın okurlarımızın vereceğine inanıyoruz.

Günleriniz hep ışıklı ve kitapla dolu olsun...

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ

(*) Ahmet Refik: *Tarih-i Osmani Encümeni Mecmuası,* No; 9 (86.) s. 217-224, İstanbul, 1341 (1925)

Birinci Bölüm

1

Güneşli bir bahar sabahının ılık rüzgârı Loire Nehri kıyılarını okşarken, Nantes'deki rahibeler okulunun yüksek duvarlarla çevrili bahçesini kalın bir sis tabakası örtmüştü. Yosun tutmuş mermer bir bahçe sırasının üzerinde oturan başrahibe adeta vecd içinde elindeki kitabı okuyordu. Biraz ilerde, ağaca asılı bir kafes içinde zaman zaman şakıyan bir kanaryanın ince sesiyle, ortasındaki fıskıyeden düzenli şırıltılarla mermer havuza akan suyun sesinden başka geniş bahçenin huzurunu bozan en ufak bir gürültü bile duyulmuyordu.

Okulun başrahibesi Thérese bu mevsimde doğanın insanlara bahşettiği güzelliklere, yeni açmaya başlayan türlü çiçeklerin iç açıcı renklerine tümüyle ilgisiz görünüyordu. O sadece nisan ayında açık havada oturmasını severdi. Pek az gülen yüzündeki sert ifadeyle uzun çehresini kesen geniş çenesi kolay idare edilir bir insan olmadığını anlatan belirgin özelliklerdi.

Neden sonra okuduğu kitaptan gözlerini kaldırdı ve bir süredir saygılı bir sabırla kendisinden cevap bekleyen utangaç tavırlı genç rahibeye baktı. Sonra yüzünün ifadesi kadar soğuk bir sesle, "Evet kızım," dedi. "Bir şey mi var?"

Genç rahibe büsbütün ürkek bir hal almıştı.

"Rahip St. Jean geldi, muhterem valide."

Başrahibenin bu sözlerden hiç de memnun kalmadığı iyice sertleşen yüz hatlarından belli oluyordu.

"Yine her zamanki gibi erken mi gelmiş? Pekâlâ, söyleyin buraya gelsin!"

Başrahibe elindeki kalın kitabı yanına, mermer sıranın üzerine koyarken incecik dudakları kısılmıştı. Karşısındakine saygı ve sevgiden çok, korku ve çekingenlik veren gözleriyle kabul etmeye hazırlandığı kişinin geleceği yöne bakarken vahşi bir kuşun pençesine benzeyen parmakları da uzun tespihiyle oynuyordu.

Biraz sonra bahçenin düzgün tarhları arasında tombalak bir Capucin papazı gözüktü. Rahip St. Jean al yanaklı, güler yüzlü bir adamdı. Mermer sıranın önüne gelince başrahibeyi saygıyla selamladı. Sonra onun yapısındaki insanlara özgü sevimli bir sesle söze başladı.

"Bu sakat havalarda dışarda oturmak sağlığınıza dokunmaz mı, muhterem valide?"

"Sağlığımla ilgilenmenize çok teşekkür ederim, aziz peder. Ancak beni sağlığımdan daha çok endişelendiren başka nedenler var. Günlerdir takvimde ne kadar aziz varsa hepsini yardımıma çağırdım."

Rahip belli belirsiz gülümsedi. "Demek en sonunda da bana başvurmak aklınıza geldi, muhterem valide."

Thérese derin derin içini çektikten sonra rahibin oturması için biraz önce yanına bıraktığı kitabı kendine doğru çekti.

"Tavsiyenize gerçekten ihtiyacım var, aziz peder. Artık sabrım tükendi. Aimée Dubuc da Rivery yine başıma işler açtı. Otuz yıldır bu okulu yönetirim. Daha bu kız kadar ele avuca sığmaz bir öğrenciye rastlamadım."

Rahip St. Jean gülümsüyordu.

"Yine bir tropik fırtınası demek!"

"Bir yanardağı patlaması desek daha doğru olur, aziz peder. Ailelerinin asaleti ne kadar eski olursa olsun, Hint Denizi'nin ötesinde doğan bu çocuklar Karayip Adaları kadar ateşli oluyorlar."

Rahibin yüzündeki ifade yarı alaycı bir hal almıştı.

"Nedir Martinikli öğrencinizin son marifeti? Yoksa yine bir fare ölüsünü hemşirelerden birinin etekliğine mi saklamış, yoksa nakış dersinde beyaz kanatlı bir melek yerine kırmızı bir şeytan mı işlemiş?"

Başrahibenin alçak ökçeli ayakkabısı sinirli hareketlerle yerlere döşeli beyaz mermerin üzerinde tık tık sesler çıkarıyordu. Aslında güzel hatları olan yüzüne ateş basmış, şakaklarındaki mavi damarlar morarıp şişmişti.

"Aziz peder, her şeyden önce şunu söylemek isterim: *Les Dames de La Visitation* kurumunun bunca yıllık temiz şöhreti bugün tehlikeye girmiş bulunmaktadır. Hepsi Fransız soylularının çocukları olan öğrencilerimin ahlaklarının bozulmasına kesinlikle izin veremem. Ne yazık ki, Aimée'nin suçu bu kez yalnızca bir yaramazlık ya da itaatsizlik değil. Şimdi tutmuş, yanında getirdiği o ne idüğü belirsiz, uygarlıktan nasibini almamış halayığıyla beraber diğer kızlara vahşilerin âdetlerini öğretmeye kalkışmış... Dünkü dans dersinde hocasının arkasını dönmesini fırsat bilmiş, arkadaşlarına Martinik Adası'ndaki yerlilerin vahşi danslarını yapmış. Bunu haber veren Hemşire Felicité bu dansın son derece uygunsuz hareketlerden meydana geldiğini de söyledi. İzin verirseniz daha fazla ayrıntıya girmeyeyim."

Başrahibenin omuzları kasılmış, dudakları incecik bir çizgi oluşturacak kadar kasılmıştı.

"Hele bu sabah olanları bir bilseniz!..."

Kadın sözlerini bitirmeye fırsat kalmadan bahçenin ilersinden doğru billur kadar berrak ve iç gıcıklayıcı bir ses yükseldi.

"Kendine güvenen erkek bana bakar
Zaten benim kadar güzeline zor rastlar.
Olgun bir şeftali kadar yumuşak ve tatlıyım.
Ona verecek ne çok şeyim var...
Kadife cildime bir el uzatan,

Günah işlese de pişmanlık duymaz.
Beni görüp beğenene
Sonra da tapıp sevene
Ben de her şeyimi veririm..."

Gittikçe yaklaşan sesin sahibi şimdi ortaya çıkmış, geniş eteklerini havalara savuran çevik adımlarla döne döne başrahibeyle Rahip St. Jean'ın bulundukları yere yaklaşıyordu. Boyu bosuna göre dokuz yaşlarında ancak gözüken bu papatya tarlaları veya altın başaklar kadar sarı saçlı kız güzelliği ve neşesiyle her karşısına çıktığı insanın sevgi ve hayranlığını çekecek kadar tatlı bir yaratıktı.

Gözleri başrahibeye takılır takılmaz bir çığlık koparark olduğu yerde heykel gibi kalakaldı. Sonra kendini toparladı ve başrahibenin önünde saygıyla eğildi.

Thérese dondurucu bakışlarıyla kızı tepeden tırnağa süzdükten sonra yılan ıslığını andıran bir sesle, "Matmazel Aimée, derhal odanıza çıkın ve sizi çağırtıncaya kadar oradan ayrılmayın," dedi.

Genç kız çocuk biçimli başını isyankâr bir tavırla havaya kaldırdı. O anda menekşe renkli gözlerinde şimşekler çakar gibi oldu. Sonra tek bir kelime bile söylemeden mermer sütunlar arasından süzülüp gitti.

Başrahibe yüzünde aynı ifadeyle rahibe dönmüştü.

"Kulaklarınızla duydunuz, aziz peder. Sizi temin ederim ki, bu küçükhanımın dağarcığında bundan daha beterleri de var." Sonra kollarını göğsünde kavuşturarak ekledi. "Şimdi söyleyin lütfen, ben ne yapayım? Görevim bu dikbaşlı kızı derhal okuldan kovmaktır. Ama soylu ailelerden çoğuyla akrabalığı var ve ben de, doğrusunu isterseniz, böyle nüfuzlu insanların gazabına uğramaktan korkarım. Kaldı ki, böyle kalburüstü ailelere bu okulun ihtiyacı da vardır. Acaba siz bu konuda ne düşünüyorsunuz, aziz peder?"

"Bana kalırsa sabretmeniz gerekecek, muhterem valide... Ben eminim, bu kızcağızın kalbinde bir kötülük yok. Sadece doğduğu adadaki yerlilerden ne gördüyse onu yapıyor. Bilirsiniz, ada yerlileri hissettikleri her şeyi şarkı ve danslarla ifade ederler. Ben Martinik'lerde bulunduğum sırada Dubuc ailesiyle tanıştım. Bu ailenin bütün kolları tertemiz Normandiyalı Fransız soylularıdır. Martinik'e sonradan göç etmişler. Hepsi de cesur ve cengâver insanlar. Aimée'ye karşı nasıl davranmak gerektiğini belirlerken bu noktaları göz önünde bulundurmanızı özellikle tavsiye edeceğim."

Rahip St. Jean için hayatında erkek görmemiş ve tanımamış bir kadına adalardaki melez ırkın özelliklerini, hele ateşli mizacını anlatmak gerçekten zordu. Başrahibenin gözünde olaylar soyut bir vaka olarak ele alınır ve nihayet onun dar görüş açısından varacağı hükme göre değerlendirilirdi. Tabii kendisinden gençlik veya çocuk ruhunu anlamak da beklenemezdi.

Oysa Aimée'nin doğduğu adada, depremlerin yer yer çatlattığı topraklarda rengârenk orkideler yeşerir, gökkuşağını andıran bürümcük kanatlı kelebekler yanardağların eteklerini sarar, sütlü kahve ciltli yerli kızlar dolgun ve düzgün vücutlarını ortaya çıkaran alacalı kumaşlara sarınıp, başlarının üzerine koydukları sepetlerde insanın ağzını sulandıran birbirinden güzel meyveler taşırlardı... Bu adada dini bayramlarda kiliselerin çanları yerlilerin tamtam gürültülerine karışır, kilise ayinlerinin yanı başında Woodoo büyücüleri tanrıların gazabına uğramamak için masum insan kanı akıtmakta birbirleriyle yarış ederlerdi... Bu diyarda Afrika kanıyla uzak denizlerden gelen beyaz insanların kanı birbirine karışmıştı... Beyaz efendisine hizmette kusur ettiği için binbir işkenceyle can vermeye mahkûm olan zenci kölenin intikamını almakta gecikmeyen doğa, balta girmemiş ormanları, el değmemiş yeraltı hazineleriyle beyaz insanları kucağına çekerken içlerine serpiştirdiği hırs ve fesat kıvılcımlarıyla birbirlerine de düşürürdü...

Bütün bunlar rahibin gözleri önünde canlandı ve ekvator ikliminin insanların ahlak, karakter ve şehvet arzuları üzerindeki kırbaçlayıcı etkisini, orada her şeye mutlak hâkim olan gücün, aşkın önemini Rahibe Thérese'e anlatmanın imkânsızlığını düşündü.

Başrahibe onun zihninden geçenlerden habersiz, sözlerine devam etti.

"Başvurmadığımız çare kalmadı, ama ne yazık ki, bu çocuğu yola getirmeye imkân bulamadık. Hem dikkafalı, hem de büyüklere saygı nedir bilmiyor. Size söylemeye utanıyorum doğrusu, geçen sabah çırılçıplak havuza girmiş. Çağırıp azarladığım zaman bana ne dese beğenirsiniz! 'Doğrusu su o kadar güzeldi ki, bu azara değdi!' demez mi..." Yaşlı kadının yüzü adeta morarmıştı. Başını kaldırmaya cesaret edemeyerek sözlerini sürdürdü. "Bu da yetmiyormuş gibi bana, 'Siz ömrünüzde hiç çıplak yüzmediniz mi?' diye küstahça sormasına ne dersiniz?"

Papaz gülmemek için öksürmek zorunda kalmıştı. Sonra yeniden ciddileşmeye çalışarak, "Aimée'ye karşı fazla sert davranmayın, muhterem valide," dedi. "Ben onunla yine konuşuyorum. İyi tavlandı mı en sert demir bile istenilen şekle sokulur. Göreceksiniz, bu çocuk zamanla okulunuzun iftihar edeceği bir öğrenci olacak."

Başrahibe, "Olsun da görelim!" der gibi başını salladı. Sonra cebinden çıkardığı küçük bir çıngırağın sesine gelen genç rahibeye döndü.

"Rica ederim kızım, Matmazel Aimée Dubuc de Rivery'yi buraya çağırın. Ben şimdi gidiyorum, aziz peder, bundan ötesi sizin himmetinize bağlı. Fazla bir ümidim olmamakla birlikte yine de başarılı olmanız için dua edeceğim."

Biraz sonra Aimée çevik adımlarla yaşlı adamın yanına yaklaşıyor, Rahip St. Jean da içinden, gökteki melekler kadar masum ve güzel, diye geçiriyordu.

Kız rahibi yalnız görünce pek sevindi ve duygularını gizlemeye gerek görmeden muzaffer bir tavırla, "Başrahibeyi nasıl kızdırdım, değil mi?" dedi.

Rahip ister istemez ciddi bir tavır takınmıştı. Eliyle sert olmaya çalışan bir işaret yaparak kızı susturdu.

"Böyle söylemen doğru değil, kızım. Görüyorum ki, seninle geçen seferki konuşmamız sonuç vermemiş. Doğrusu buna çok üzüldüm."

Aimée başını önüne eğmişti.

"Demin söylediğin şarkı neydi öyle?"

"Küçükken dadımdan öğrenmiştim. Kötü bir şey olsa öğretmezdi, değil mi? Okul müdiresi neden bana bu kadar kızıyor, bir türlü anlamıyorum..."

"Bak kızım, sebep olmasa başrahibe sana bu kadar kızar mıydı? Senin aklın ermiyor da ondan anlamıyorsun. Şimdi bana söz ver. Söylediğin şarkıların anlamını anlayabilecek yaşa gelinceye kadar böyle şarkıları bir daha ağzına almayacaksın, olur mu?"

Aimée karşısındakinin gözlerine baktı.

"Ya ben bu şarkıların anlamını anlıyorsam!"

Rahip St. Jean şaşkınlığından harmanisinin dikişlerini inceler gibi yaptı. Neden sonra başını kaldırmadan, "Ama muhterem valide bu şarkıları duymak istemiyor," diyebildi.

Kız yine rahibin gözlerini aradı, sonra başını çevirerek, "Pekâlâ," diye cevap verdi. "Sizin ve muhterem validenin sözlerini dinlerim, efendim."

Rahip St. Jean kızın zayıf noktasını bulmuştu.

"Dubuc'ların verdikleri söze sadık kalacaklarını biliyorum. Adada öğrendiğin danslardan da vazgeçeceksin, sonra zombi masallarını da istemiyorum, anladın mı, kızım?"

Aimée pek sevdiği Rahip St. Jean'ın sözlerine karşı gelemezdi. Buna rağmen yine de itiraz etmeden duramadı.

"Ama masaldan ne çıkar, muhterem peder?"

"Sana anlatmam uzun sürer... Bu masalları bir daha ağzına almaman en iyisi."

"Peki, madem öyledir, bundan sonra bana yalvarsalar bile anlatmam."

"Bir de şu çıplak havuza girme olayı var. Bunu Martinik'te hoş görürler ama burada böyle şeyler çok ayıp sayılır, kızım!"

Aimée bu sefer ayak diredi.

"Kalın pazen gecelikle yıkanmaktan nefret ediyorum. Zaten o gecelikle insan istediği gibi temizlenemiyor ki..."

Papaz omuzlarını kaldırdı.

"İnsanın yaşadığı yerin gelenek ve göreneklerine uyması gerekir. Emin ol, bundan kârlı çıkacak yine sen olursun."

"Doğrusunu isterseniz ben burada hiç rahat değilim, muhterem peder. Loire Nehri'nin kenarındaki bu şehir kadar insanın içine kasvet veren yer görmedim. Hem burada ne atım var, ne de papağanım. Bilseniz onları ne kadar özledim... Papaks'ı bir görseniz siz de hak verirdiniz. Üç ayrı dilde küfretmesini bilen kuş gördünüz mü siz hiç? Sonra kedim Fifine'yi de öyle arıyorum ki, bana her yıl sürüyle yavru verirdi. Burada babamı, annemi, kardeşlerimi de çok özledim."

Papaz, Aimée'nin bu sözlerini sükûnetle dinlemişti. Kız onun cevap vermediğini görünce devam etti.

"Şu sırtımdaki çirkin üniformaya bakın. Çuvala benzemiyor mu? Yattığım oda zindan gibi karanlık. Sonra burada her şey saatle... Saatle yat, saatle kalk, saatle dua et, saatle derse gir. Başrahibe bize köle muamelesi ediyor!..."

Genç kız adamakıllı coşmuştu.

"Başrahibe bu yüksek duvarları sanki biz dünyayı görmeyelim diye yaptırmış. Ben buraya ısınamadım, anlıyor musunuz, muhterem peder, burayı hiç sevemedim!..."

"Zararı yok, kızım. Unutma ki, bütün bunlara rağmen ilerde seni memnun edecek birçok şey öğreniyorsun. Sonra Nantes'in içinde ve hemen yakınlarında akrabaların var. Sık sık onları gö-

rüyorsun. Bilirsin, teyzen Elizabeth seni öz evladı gibi sever. Eğer burada uslu durursan belki tatilde Paris'e de götürür. Bu güzel ödül biraz olsun uslanmaya değmez mi, Aimée?..."

"Ben evime dönmekten başka bir şey istemiyorum... Hem anlamıyorum canım, eğer babamla annem beni gerçekten seviyorlarsa, neden Elizabeth Teyzemin bu hapishaneye kapatmasına razı oldular?... Ah, bu duvarlar yok mu, muhterem peder, baktıkça deli olacağım geliyor... Bilseniz buradan nasıl nefret ediyorum."

Aimée hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamıştı. Rahip St. Jean kocaman elleriyle kızı incecik omuzlarından tutup kendine doğru çekti.

"Üzülme kızım, nasıl olsa bir gün bu duvarlardan kurtulup sevgili adana kavuşacaksın. O zaman atına binip dere tepe gezer, bütün sevdiklerinle beraber olursun. Bak göreceksin, bu günler çabuk gelip geçiverecek."

Aimée başını salladı.

"O günler belki gelip geçecek ama bu arada ben burada mutsuz ve kimsesiz olmaktan çıldırmazsam... Ah ne olur, muhterem peder, babama siz yazın da beni buradan aldırsın. Yalvarırım size, yapın bunu..."

St. Jean, Aimée'nin böyle bir ümide kapılmaması için onu ikna etmeye çalışıyordu.

"Senin hakkında büyük emeller besleyen sevgili baban seni buraya, ailene yakışır bir kız olup yetişesin diye gönderdi. Ama senin de ona layık bir evlat olduğunu kanıtlayabilmek için biraz sabırlı ve özverili olman gerekmez mi?"

Sonra kızın altın renkli saçlarını okşayarak sözlerini sürdürdü.

"Eminim evladım, bundan böyle sen de elinden geleni esirgemeyecek ve hepimizin yüzünü güldüreceksin. Bir daha gelişimde hakkında yalnız iyi şeyler duyacağım değil mi, bunun için bana söz veriyorsun değil mi? Şimdi artık ben gideyim."

Rahip kızı kutsayan bir işaret yaptıktan sonra ayrıldı. Aimée beyaz badanalı, çok basit döşeli küçük odasına döndüğü zaman, Martinik'ten ona göz kulak olup bakmak için beraber gönderdikleri halayığı Zinah onu karşıladı.

Zinah on sekiz yaşlarında, sütlü kahverengi bir kızdı. Küçükhanımıyla odalarında yalnız kaldıklarında adadan getirdiği rengârenk elbiselerini giyer, kollarına altın bileziklerini takar, saçlarına da yine parlak renkli ipekli eşarbını sarardı.

Aimée'nin kederli halini görünce onu kollarının arasına alıp anadilinde teselli etmeye çalıştı.

"Benim küçücük güzel meleğim, sana ne yaptılar yine?" diye sordu.

Kız rahiple aralarında geçen konuşmayı anlatırken Zinah başını salladı.

"Rahip St. Jean Allah için iyi adamdır. İnsan onun sözlerini dinlerse cennete gider."

Aimée başını kaldırmıştı.

"Ona söz verdiğim için söz dinleyip uslu duracağım ama benim cennette gözüm yok. Ben eve dönmek istiyorum."

Zinah bu mantık karşısında ne söyleyeceğini şaşırmıştı.

"Güzelim, bu rahibeler okulu bizim çiftliğe benzemiyor, ama burada öğreneceklerin biraz sabır ve tahammüle değer."

"Bırak şimdi bu sözleri de sen bana bir kalem kâğıt getir. Anneme yazacağım, beni ne yapsın etsin buradan aldırsın."

"Bunu yapmazlar, şekerim. Babamın tek emeli seni kraliçeliğe layık bir şekilde büyütüp yetiştirmek. Hem ihtiyar falcı Da Nina'nın söylediklerini unuttun mu, bir gün gelecek tahta çıkacaksın."

Aimée ayağını şiddetle yere vurup başını salladı.

"Tahta mahta çıkmak istemiyorum. Zaten o ihtiyar büyücünün yalanlarına da inanmıyorum."

Zinah elinde olmadan ürperdi. Yaramaz küçükhanımına söz anlatılamayacağını bildiği kadar, ihtiyar falcının kehanetinin

her zaman doğru çıktığını da iyi bilirdi. O anda gözlerinin önüne ihtiyar Da Nina'nın kirli odası geldi. Yaşlı falcı tir tir titreyerek gözlerinin akını devire devire Aimée'nin falına bakarken cezbeye tutulmuş gibi, "Fırtınalar, fırtınalar, fırtınalar," diye bağırmıştı. "Bu çocuğun hayatı baştan aşağı fırtınalar içinde geçecek. Ama bütün bunlardan sağsalim kurtulacak. Sonra doğuya doğru uzanan bir yol görüyorum. Bu yolun ucunda altın bir taht var..."

Genç halayık bu eski anılara daldığı sırada küçükhanımın sabırsızlanan sesi duyuldu.

"Bu duvarlar arasında daha fazla yaşayamam, Zinah. Beni burada zorla tutmaya kalkarlarsa ölürüm ben... Bilir misin, bazen kendimi rüyalarımda altın kafese kapatılmış bir kuş olarak görüyorum, bazen de ayağına pranga vurulmuş bir esir oluyorum..."

"Sen de burayı gözünde fazla büyütüyorsun, benim güzel hanımın. Buraya geleli daha ne kadar zaman oldu ki..."

"Ben hoşlanmadığım yere alışamam. Hele bu başrahibe cadalozu yok mu, ona gösteririm ben, bakalım görsün benimle uğraşmak ne demekmiş... Hem bu sefer işi seninle beraber yapacağız..."

"Ben mi, aman sen çıldırdın mı, şekerim? Sonra annenle baban sana uydum diye derimi yüzerler."

Zinah bu sözleri duyunca büsbütün isyan eden çocuğu yatıştırabilmek için zoraki gülümsemeye çalıştı.

"Gel benim meleğim, seni soyayım da geceliğini giydireyim. Sonra sana güzel masallar anlatırım. Aşağıda rahibelere rahatsız olduğunu söyler, yemeğini de buraya getiririm."

Aimée biraz sakinleşmişti. Zinah ona yemeğini yedirdikten sonra çocukluğundan beri alıştığı ninniyle güzel hanımını uyuturken onu sevgi ve sadakat taşan bakışlarla seyrediyordu.

"Ulu Tanrım gönlüne göre versin, benim güzel meleğim... Şimdi Pointe Royale'deki çiftliğimizden o kadar uzağız ki... Ama korkma sen, ben burada yanında oldukça senin saçının kılına

bile dokunamazlar... Senin sadık Zinah'ın da senin kadar sıla çekiyor, hele nişanlım Christophe'yi düşündükçe içim nasıl paralanıyor bir bilsen... Ama ne çare, sabredeceğiz... Ulu Tanrım bize acısın da sevdiklerimize bir an önce kavuştursun..."

***

Melez kız bu sözleri mırıldanırken Fransa 1789 yılında başına gelecek o korkunç felakete doğru dev adımlarla ilerliyordu.

Öyle bir felaketti ki, eski bir âlemi yıkıp yenisini kurarken milyonlarca insanın kanıyla sulanacaktı...

Üç yıl sonra yine bir bahar günü Aimée'nin sadık halayığı Zinah hanımını akrabalarından birinin düğününe hazırlıyordu. Bu düğünde Dubuc ailesinin bütün yakınları ve dostları bir araya geleceklerdi. Çok genç yaşta dul kalan, Aimée'nin büyük teyzesi Elizabeth'in kızı Kontes Marie-Ann de Montraboeuf-Razat, yine akrabalarından Kont François de Laurencin'le evleniyordu. Nikâh St. Clement Kilisesi'nde kıyılacak, pek görkemli olması özellikle planlanan düğün de Aimée'nin okul tatillerinde sık sık gittiği muazzam Le Rocher Şatosu'nda yapılacaktı.

Zinah artık on üç yaşına basan ve gün geçtikçe gözleri kamaştıracak kadar güzelleşen hanımına açık mavi atlas tuvaletini giydirmişti. Açık yakalı elbiseden uzun bir manolyayı andıran beyaz gerdanı gözüküyordu. Bu güzel dekoltenin etrafını gül işlemeli çok değerli bir dantel çevrelemişti. Altın renkli ipek saçlarının arasına da mavi kadifeden bir fiyonk yerleştirmişti.

Genç halayık hanımını giydirdikten sonra birkaç adım gerileyerek sevgi ve hayranlık dolu gözlerle onu bir kere daha seyretti ve elindeki gümüş işlemeli aynayı uzattı.

"Bir göz atın şu aynaya, matmazel, yemin ederim ki, gözü kör olmayan her erkek sizi görünce kalbinden vurulur."

Aimée şuh bir kahkaha attı, sonra kırmızı bir güle benzeyen güzel ağzını büzerek, "İyi ama, Zinah," dedi. "Bak daha henüz göğüslerim dolgunlaşmadı bile..."

"Üzülmeyin, yavrum, her şeyin bir zamanı var. Şimdi şatoya gidince kuzininiz Matmazel Josephine'den biraz lavantayla ruj isteriz. Bilirsiniz ya, erkekleri baştan çıkarmak için onun tecrübesinden çok faydalanılabilir. Haydi gelin yavrum, şimdi aşağıya inelim, arabanız hazır."

Süslü kupanın yumuşak döşemesine yaslanan Aimée güzelliği, özellikle çekiciliğiyle dillere destan olan kuzini Josephine de Mauharnais hakkında Zinah'a sorular sormaya başlamıştı. Bu güzel genç kadın Martinik Adası'ndan ayrıldığında Aimée henüz üç yaşında küçük bir çocuktu. Onun için çapkın kuzinini pek hatırlayamıyordu. Fakat kendini bildiği günden beri ne zaman bu kuzini hakkında bir şey öğrenmek istese, kime sormuş olursa olsun ya hiç cevap vermemişler ya da kaçamak yanıtlarla işi savuşturmaya çalışmışlardı. Herhalde bu güzel Josephine'in hayatını saran bir sır olmalıydı. Okul arkadaşlarından duyduğu bazı kinayeli sözler genç kızın hayal gücünü harekete geçirmişti.

Şimdi artık büyümüş ve bütün Paris'li asilzade kızları gibi o da şaşaalı davetlere katılmaya hak kazanmıştı. Bu topluluklarda tanışacağı delikanlılardan Josephine hakkında istediklerini öğrenebilecekti.

Buna rağmen daha fazla sabredemiyor, o sabah kiliseye giderlerken Zinah'ı konuşturmaya çalışıyordu. Genç halayık da hanımını fazla üzmemek için bildiği kadarını anlatmaktan çekinmedi.

Josephine henüz on üç yaşındayken XIV. Louis'nin pek yakınlarından olan Jean Le Grand Dubuc'la sevişmişti. O zaman bir skandala engel olmak isteyen aile, kızı kendinden yaşça çok büyük Alexandre de Mauharnais adında bir asilzadeyle evlendirmişlerdi. Adam genç ve güzel karısını bir türlü kendine bağlayamamış ve son zamanlarda onu terk ettiği gibi iki çocuğuna bakmayı bile reddetmişti.

Aimée, Zinah'ı dinlerken gözlerini diktiği sabit bir noktadan ayırmadan, "Şu Alexandre de Mauharnais denilen herifi bana

verseler ellerimle boğardım," diye mırıldandı. "Böyle erkeklerin hainlikleri cezasız bırakılmamalı."

Zinah gülümseyerek, "Bekleyin güzelim," dedi. "Dilerim kraliçe olduğunuz zaman yaparsınız."

Arabaları kilisenin önüne gelmişti. Arabacı yerinden atlayarak kapıyı açtı ve hanımının inmesine yardım etti. Aimée daha arabadan inerken akrabaları ve dostları etrafını çevirmişlerdi. Bunların arasında bulunan ve onu Martinik'ten getirten teyzesi Elizabeth hayranlığını gizlemedi.

"Ne kadar güzel olmuşsun, yavrum!... Gel seni damadımın kardeşi Kont De Santo Domingo'yla tanıştırayım, öbür dostlarımızı tanıyorsun, değil mi?"

Kimi saten, kimi atlas, kimi de kadife elbiseler giymiş, hepsi birbirinden değerli mücevherler takmış bir sürü yaşlı kadın Aimée'yi yanaklarından öptüler. Bunların tümü Fransa'nın en yüksek tabakasından ünlü adlar taşıyorlardı. Kuşlar gibi cıvıldaşan bu parlak kalabalığın gürültüsü bir an için Aimée'nin başını döndürdü.

O sırada Aimée şöhreti aile arasında pek yayılmış olan akrabası Jean Le Grand'ın yeni gelen bir arabaya doğru ilerlediğini gördü. Yaşı biraz ilerlemiş olmasına rağmen hâlâ erkek güzeli sayılan bu asilzadenin yardımıyla arabadan inen son derece şık ve harikulade güzel kadını anında erkekler kuşatıverdi. Ancak güzel kadının gözleri Aimée'ye ilişince etrafındaki hayranlar halkasını yarıp genç kıza doğru ilerledi.

"Ayol kimi görüyorum ben burada?" diye bağırıyordu. "Aimée canım benim... Sen tabii beni hatırlamadın değil mi, dur kendimi tanıtayım, ben senin hayırsız kuzinin Josephine'im."

Şivesi biraz Zinah'ınkini andırıyordu. Sesi son derece tatlıydı. Hele şuh kahkahaları durmadan etrafı çınlatıyordu.

"A bak, Zinah da burada! Bu altın parçası kızımıza iyi baktığın için sana hepimiz minnettarız, Zinah!... Aimée, ayol sen tam

bir Dubuc olmuşsun, yalnız kırmızı bir kamelyaya benzeyen ağzını yakışıklı babandan almışsın..."

Bir an durduktan sonra devam etti.

"Bilir misin güzelim, senin vaftiz günün hâlâ bugün gibi aklımdadır. Zaten o gün şu sevimli Jean Le Grand Dubuc'la tanışmıştım. Bilmem sana anlattılar mı, tam sizin evin önünde benim bindiğim arabayı devirmişti. Aman bilsen ne kadar korkmuştum. Hiç unutmam, arabadan yuvarlanınca eteklerim olduğu gibi başıma toplanmıştı... Sahi ayol falcı senin altın tahtlara çıkacağını söylemişti değil mi, ne zaman çıkıyorsun bakayım?"

Sonra Aimée'yi yanaklarından öperken, "Annenden, babandan ne haber?" diye sordu. "Bilir misin onları ne çok severim. Allah kısmet ederse yakında gidip ziyaret edeceğim. Ben de bir süre için adaya döneyim istiyorum."

Bu sözleri söylerken lacivert gözlerini hüzünlü bir ifade almıştı.

Aimée kuzininin Martinik'e gideceğini duyunca sevindi.

"Öyleyse size minyatürümü vereyim de anneme götürün, olmaz mı?" dedi.

"Olur canım... Haydi şimdilik hoşça kal, güzel kız. Sonra şatoda görüşürüz."

Elizabeth Teyzesi genç kızı kiliseye soktu. Tapınak bütün görkemine rağmen Aimée'ye oldukça karanlık göründü. Ön sırada teyzesinin yanında yerini alırken, Jean Le Grand Dubuc'a iyice yaslanmış oturan Josephine'in sağa sola yaptığı işaretler gözünden kaçmadı. Elizabeth Teyze de bu işaretleri görmüş, "Ah şu Josephine!" diye söyleniyordu. "Kilisede bile rahat duramıyor."

Orglar çalmaya başlarken gümüş işlemeli parlak üniformalarıyla birtakım subaylar da kiliseden içeri girdiler. Elizabeth, Aimée'nin kulağına, "Hassa alayı subayları," diye fısıldadı. "Damadın yakın arkadaşları. Bak şimdi de gelin geliyor."

Aimée heyecan içindeydi. Bu onun katıldığı ilk düğündü.

Kırmızı cüppeli kardinal tören yerine doğru ilerlerken müzik büsbütün coştu. Dulların giydiği gümüş atlas elbisesiyle gelin de amcasının kolunda sıraların arasından nikâhını kıyacak rahibe doğru ilerliyordu. Genç kadın o kadar güzeldi ki, bütün başlar ondan yana dönmüş, adım adım takip ediyordu. Genç subaylar parlak kılıçlarını çekmişler, gelinin yolu üzerinde çelikten bir zafer takı kurmuşlardı.

Müstakbel Kontes Laurencin kilisenin ortasına gelince damat yerinden ayrılıp gelini elinden tuttu, sonra ikisi de ilerleyip kardinalin önünde diz çöktüler.

O anın ihtişamı ve etrafı saran tatlı org sesleri Aimée'yi bir rüya âlemine sürüklemiş gibiydi. Genç kız şimdi kendi düğününün hayali kuruyordu. Genç ve yakışıklı bir subay tarafından sevilmek kim bilir ne güzel şeydi. İlk kez o anda Zinah'ın sevgilisi Christophe'den ayrıldığı için duyduğu üzüntünün yoğunluğunu anlıyordu.

Josephine'in biraz önce Martinik'ten söz edişi genç kızın içindeki özlemi yeniden tazelemişti. Şimdi elinde olmadan gözlerinin sulandığını hissediyordu. Hazır Josephine oraya dönerken belki o da kuzinini uğurlamak bahanesiyle gemiye girip kamarasına saklanır ve eve dönebilirdi. Bu fikir yavaş yavaş Aimée'nin zihninde iyice yer ediyordu.

Damatla gelin nikâh töreninden sonra kiliseyi terk ederlerken Aimée de diğer davetlilerle birlikte altın yaldızlı bir defteri imzaladı.

Şatoya giderlerken genç kız zihninde az önce kilisede tasarladığı şeyi evirip çeviriyordu. Kendine göre tasarıyı biraz daha işledi, ayrıntıların üzerinde durdu.

Le Rocher Şatosu'nun geniş parkının büyük demir kapısı konuklar onuruna ardına kadar açılmıştı. Malikânenin dev silueti, berrak ve güneşli gök altında daha kapıdan girerken gözleri kamaştırıyordu. Şatonun bahçesinde rengârenk elbiseli, her biri ayrı bir soyluluk temsilcisi hanımefendiler, kavalyelerinin kolla-

rında, en nadide ağaççıkların süslediği tarhlar arasında salına salına dolaşırlarken her taraftan neşeli kahkahalar yükseliyordu.

Parkın bir köşesinde, renkli bir şemsiye altında, geniş hasır bir koltukta oturan gelin kadar, güzel Josephine de bu düğünün ağırlık merkezini oluşturuyordu. Aimée bir mıknatıs gibi bütün erkekleri etrafına çeken bu sihirli akrabanın zarif ve ölçülü hareketlerini gıptayla seyretmekteydi. Bir ara çekine çekine teyzesinin yanına sokuldu. Kadın kendi yaşlarında bir dostuyla Josephine'i çekiştiriyordu.

"Ben kendimi bildim bileli daha kimse buraya davet edilmeden gelmek hayasızlığını göstermemiştir. Bana soracak olursanız bu kadının hâlâ kayınım Jean Le Grand'da gözü var... Fakat bilir misiniz neye şaşarım, benim diyen akıllı uslu erkekler bile böyle kadınların elinde oyuncaktan farksız oluyorlar... Duyduğuma göre yakında Martinik'e gidecekmiş. Dillerim bu fikrinden caymaz da yakında hem bu düzenbaz kadından, hem de kızı olacak o tilki suratlı Hortense'den kurtuluruz."

Aimée istemeyerek kulak misafiri olduğu bu sözleri duyunca geldiği gibi sessizce çekilip gitmek istedi, ama o sırada onu gören damadın annesi Madam Le Laurencin genç kızı elinden tuttu.

"Kaçma kızım, gel biraz da bizim yanımızda otur. Biz de ailece dertleşiyorduk. Bilsen Josephine için kalbim nasıl kan ağlıyor. Bu kız aslında son derece iyi kalpli ve cömert bir insandır. Ne çare ki, babası olacak o ayyaş, canım kızı Alexandre gibi ahlaksız bir herife verip mahvetti. Bu durumda adaya dönmek ona kim bilir ne kadar acı gelir... Ne evı kaldı, ne barkı... Ailesi desen hepsi kendi havasında... Üstelik kocası da on para vermiyormuş."

Yaşlı kadın o sırada yanlarına yaklaşan oğlunu, yani damadı işaret ederek sözlerine devam etti.

"François bize Alexandre hakkında daha fazla bilgi verebilir. Napoleon'un maiyetinde aynı kıtada bulundular."

Genç adam annesinin sorusuna yanıt vermeye hazırlanırken gözü Aimée'ye ilişince bir an için tereddüt etti, fakat sonra zihninde tasarladığı cevap dudaklarından dökülüverdi.

"Alexandre De Mauharnais denilen adam yılan kadar soğuk ve taş kadar da katı yüreklidir... Söylentilere bakılırsa, evlendikleri gece genç karısını yatak odasında yalnız bırakıp kütüphanesine kapanmış."

Elizabeth Teyze damadın sözünü kesti.

"Evet ama, Martinik'te melez metreslerine karşı hiç de soğuk davranmazmış... Zaten aile arasında çapkınlığıyla ün salmıştır."

Kayınvalidesinin çirkin sözleri karşısında susmayı tercih eden François de Laurencin bu küçük grubun yanından ayrılırken Aimée de sessizce çekilmeyi yeğledi. Ne güzel başlayan bugün ona zehir olmuştu. Acaba insanların hepsi bu kadar kötü kalpli ve fesat mıydı!...

O anda okuldaki beyaz badanalı küçük hücresini adeta özledi. Ne olur şimdi bütün bu muhteşem ve tantanalı düğün evi yerine, Martinik'te, çiftliklerinin içindeki mütevazı evlerinin terasında annesiyle babasının yanında olsaydı... Ne yapıp edip Josephine'le beraber oraya dönmesi gerekiyordu.

Kalabalıktan ayrılıp parkın tenha bir köşesini ararken yolu üzerine çıkan genç bir subay ona seslenince genç kız elinde olmadan irkildi.

"İzin verir misiniz, efendim, size kendimi takdim edeyim. Sanırım her ikimiz de bu mutlu çiftin akrabalarıyız. Benim adım Raoul de Laurencin. Siz de isminizi bana bahşetmez misiniz, hanımefendi?"

Genç subayın ilk bakışta güven veren bir yüzü vardı.

"Adım Aimée Dubuc da Rivery... Martinikliyim."

"Gördünüz mü, uzaktan da olsa akraba oluyormuşuz... Hiç abartmadan hemen şunu söyleyeyim ki, Dubuc'ların güzellikleri gerçekten dillere destan olmaya değermiş..."

Aimée şuh bir kahkaha attı.

"Beni şımartıyorsunuz, sevgili kuzenim."

"Ne münasebet... Hayatımda bu kadar doğru konuştuğumu çok az hatırlarım. Sizi büfeye götürebilir miyim? Bu evin mutfağının şöhretini bilmem duymuşluğunuz var mı?"

Genç kızı koluna alarak üzerinde çeşitli yemekler bulunan masaya götürdü. Büyük olduğu halde etrafı iyice kuşatılmış ziyafet sofrasına sokulmaya çalışırlarken şampanyalar su gibi akıyor, üniformalı garsonlar arılar gibi durmadan davetlilere hizmete koşuyorlardı.

Sonunda boşalan bir gedikten masanın önüne ulaştıkları sırada Raoul genç kıza döndü.

"Size ne verebilirim, ıstakoz mu istersiniz, yoksa biraz hindi kızartması mı?"

Aimée güldü.

"Bilmem, size uyarım ama gelin pastası için de bir yer bırakmayı unutmazsınız umarım."

Raoul kahkahayla gülmeye başlamıştı.

"Martinik'ten yeni mi geldiniz, güzel kuzinim?"

"Hayır, üç yıldan beri buradayım. Rahibeler okuluna gidiyorum."

Genç adamın kurşuni gözleri kısıldı. Biçimli ağzı büzülmüştü.

"Rahibeler okuluna mı? Kimbilir ne sıkıcı bir hayatınız vardır, kuzin Aimée. Bununla birlikte bizim kışla da sizin manastırdan aşağı kalmaz, iyisi mi gelin şu güzel günden yararlanalım. Birer şampanya daha içelim, sonra dans ederiz."

Bardağını kaldırıp Aimée'nin gözlerine baktı.

"Bu güzel bakışların şerefine içiyorum."

O arada etraflarını bir sürü genç subay almıştı, hepsi de Aimée'yle tanışmaya can atıyor ve bu şerefe erişince genç kıza türlü iltifatlar ediyor, onu bu şahane bahçelerin en güzel çiçeği diye övüyorlardı.

Raoul'la beraber dans edilen geniş salona girerlerken genç kız kızaran yüzünü kaldırmadan sordu.

"Arkadaşlarınız benimle alay mı ediyorlar Allahınızı seversenız?"

"Ne münasebet... Ben size doğrusunu söyleyeyim mi, siz hepsinin akıllarını başlarından aldınız, size vuruldular. Ne diyeceklerini bilemez hale geldiler!..."

Aimée'yle Raoul tavanları yaldızlı, kalın ipek perdelerle süslenmiş salonda orkestranın müziğine uyarak "menüet" yaparlarken herkes onları seyretmeye koyulmuştu. İkisi de genç ve güzeldiler, sonra gerçekten seyre değer bir incelikle dans ediyorlardı. Genç kız için okuldaki avucu nasırlı dans hocasınınkinden sonra Raoul'un sıcak erkek elini tutmak tarif edilmez bir zevk olmuştu.

Dansın ortasında genç adam Aimée'ye doğru eğildi.

"Sizin güzelliğinizle kimse boy ölçüşemez, Aimée. Hatta kuzininiz Josephine bile... Bir yıl sonra Fransa'nın en güzel kadını olacaksınız. Dilerim o zaman bizleri bırakıp Martinik'e dönmezsiniz."

Hararetle söylenen bu sözler genç kızın başını döndürmüştü.

"Öyle ama, benim vatanıma dönmekten başka istediğim yok!..."

Ancak bu sözler dudaklarından çıkarken adaya dönme isteğini öncesi kadar yoğun olmadığını fark edince şaşırmıştı.

"Fransa'mız şu sırada gerçekten zavallı bir durumda, ama emin olun, sizi Martinik'e götürecek gemi limandan ayrılır ayrılmaz büsbütün acınacak halde olacak. Haydi şimdi gelin de sizinle gidip biraz önce sözünü ettiğiniz pastadan payımızı alalım."

Hayatında ilk kez duyduğu tatlı sözlerin etkisiyle yanakları kızaran Aimée, damadın kılıcıyla kestiği düğün pastasını yeme-

ye hazırlandığı sırada kavalyesi de çilekli şerbet getirmişti. Bardağı genç kıza uzatırken açıkladı.

"Bu içkinin adına şerbet diyorlar. Bizde yeni tanınmaya başladı. Sanırım Türklerin çok severek içtikleri bir şeymiş..."

Aimée şerbetten yalnızca bir yudum aldı.

"Pek lezzetli ama ben bundan fazla içemem."

Raoul gülerek genç kıza takıldı.

"Öyleyse sakın bir Türk sevip haremine gireyim demeyin."

Müzik yeniden başlamıştı. Aimée o gün durmamacasına dans etti. Raoul'dan sonra sırasıyla bütün genç subaylar bu güzel kızla dans etme fırsatını kaçırmamışlardı. Aimée yaşamı boyunca böylesine eğlenip mutlu olduğu bir günü hatırlamıyordu. Le Rocher Şatosu'nun şahane bahçesi, düğünün seçkin kalabalığı, genç ve yakışıklı subaylar, kısacası herkes ve her şey ona birbirinden güzel görünüyordu.

Ne yazık ki, her güzel şeyin bir sonu olduğu gibi parkın fenerleri yanarken Zinah da yanına yaklaşıp veda saatinin geldiğini haber verdi.

Jean Le Grand Dubuc genç kıza takılıyordu.

"Bakın hele şuna, bizim kül kedisinin gitme saati gelmiş meğer!"

Raoul, Aimée'nin önünde diz çökmüş, "Ne olur ipekli ayakkabını bana ver, peri kızı," diye şaka ediyordu. Ama delikanlının bakışları sözlerinden daha ciddi şeyler anlatmak istiyordu.

"Sizi tekrar ne zaman göreceğim, güzel Aimée?"

Aimée utangaçlıktan çok, sevinçten kızarmıştı.

"Ne diyeyim bilmem ki... Okulum o kadar sıkı ki! Ama dilerim yakında yine görüşürüz. Şimdilik hoşça kalın."

Okula dönerlerken genç kızın ağzından Raoul'un adı düşmedi. Bir aralık başını sadık halayığının göğsüne dayayıp, "Ah Zinah," diyerek içini çekti. "Raoul'u tekrar göreceğim güne kadar aklımdan hiç çıkmayacak."

Birkaç gün sonra Josephine'in Martinik'e doğru yola çıktığını duyduğu zaman, planını uygulamadığı için en ufak bir üzüntü hissetmeyen yine Aimée oldu.

2

Okulun sıkı disiplini genç kıza artık büsbütün ağır gelmeye başlamıştı. Öğrencileri ana babaları dışında kimsenin ziyaret etmesi yasak olduğu gibi, mektupları da başrahibe açıp okur, sıkı sıkı kontrol ederdi. Olağandışı durumlarda izin verilen bir akraba ziyareti bile mutlaka rahibelerden birinin gözetiminde yapılırdı.

Zavallı Aimée ne yapacağını şaşırmıştı. Her gün sadık halayığına dert yanıyor, durmadan, "Gördün mü, Zinah," diyordu. "Ne yapacağım ben şimdi!..."

Sonunda bir gün genç melez, hanımının bu derdine de bir çare buldu. Okulun ihtiyar bahçıvanı Jacques vaat edilen bahşişten çok, güzel melez kızın işvesine dayanamayarak kendisine verilecek bir mektubu yerine ulaştırmayı kabul etti.

Aimée böylece ilk aşk mektubunu yazdı. Genç kızın ifadesi utangaç ama içtendi. Mektubu gönderdikten sonra heyecan içinde ihtiyar bahçıvanın getireceği cevabı bekledi.

Raoul'un mektubu arkadaşça yazılmıştı. Buna rağmen genç kız mektubu okuduktan sonra öpüp körpe göğsünde sakladı. Geceleri de yastığının altına koyuyor ve aklına geldikçe onu okşuyordu.

Bu ilk denemeden sonra devamlı mektuplaşmaya başladılar. Genç adam her yazısında Aimée'ye ihtiyat ve sabır tavsiye ediyordu.

İki genç yılbaşı tatilinde Le Rocher Şatosu'nda buluştular. Genç adam Aimée'nin hayalinde yaşattığından daha yakışıklıy-

dı. O da genç kıza tutkulu gözlerle bakıp yalnız kaldıkları zaman ona, "Benim küçük çılgınım!" diyordu.

Aimée'nin mektubunda, gittikçe çılgınlaşan genç bir aşkın belirtileri görülmeye başlarken genç adam temkini elden bırakmıyor ve kızın, "Sensiz yaşayamayacağım!" gibi cüretkâr ifadeleri karşısında bile sabır ve sükûnet tavsiye ediyordu. "Böyle düşünmek için henüz çok gençsiniz, sevgili Aimée. Bu kadar ciddi düşünürseniz korkarım ikimiz de mutsuz oluruz."

Paskalya tatilinde Elizabeth Teyze'nin evinde tekrar buluştular. Bir gün bahçede dolaşırlarken Raoul genç kızı kaçamak bir şekilde usulca öpmek istedi. Fakat Aimée'nin ateşli dudakları Raoul'unkilerine kenetlenivermişti.

Aimée bu tatilden okula dönerken dünyanın en mutlu insanıydı. Artık tek düşüncesi bir an önce okulu bitirip sevdiği adamla evlenmekti. Ne çare ki, bu mutluluk uzun sürmedi. Haziran ayında aldığı kısa bir mektupta delikanlı Martinik Adası'nda bir birliğe atandığını ve derhal hareket etmek zorunda olduğunu yazıyordu.

Aimée gözlerine inanmak istemedi. Elindeki pusulayı defalarca okuduktan sonra ağlaya ağlaya Zinah'a koştu.

"Bak Zinah, ne yazmış... İmkânı yok, inanamam ben buna..."

Kendini yatağının üzerine atmış, perişan bir halde saçını başını yoluyordu.

"Raoul, Martinik'e giderse, ben kesinlikle burada kalamam... Ne yapıp edip bir yolunu bulalım, biz de Martinik'e dönelim, Zinah."

Sonra birdenbire aklına bir şey gelmiş gibi sevinçle yerinden fırladı.

"Buldum... Yarın gece gizlice onunla buluşur, sonra bir çaresine bakarız. Elbette sevgilim beni burada tek başıma bırakıp gidecek değil ya..."

Hanımının sevinci Zinah'a da geçmişti, ikisi el ele tutuşup adanın yerlileri gibi dans etmeye başladılar.

"Ben şimdi ona bir pusula yazayım da yarın buluşacağımızı bildireyim."

Raoul da pazar gecesi buluşmaya razı olmuştu. Daha önceden okulun kapıcısını da elde ettikleri için hava kararıp ortalıktan el ayak çekildikten sonra Aimée sessizce okulun kapısından dışarı süzüldü.

Mis gibi gül ve çiçek kokan bahçeyi ay ışığı gündüzmüşçesine aydınlatıyordu. Yüksek duvarın kenarına geldiği zaman genç kızın kalbi heyecandan çatlayacakmış gibi atmaya başlamıştı. Kararlaştırdıkları gibi Aimée bir ağacın dalını sallar sallamaz duvarın öbür tarafından bir ıslık duyuldu. Genç kız sevgilisinin onu beklediğini anlayınca hemen bir ağaca tırmanıp duvarın üzerine çıktı.

Gözleriyle sevdiği kızın hareketlerini izleyen Raoul'un, "Dikkat et, sevgilim!" demesine kalmadan duvarın üstünden kendini aşağı koyuveren Aimée delikanlının kolları arasına düştü. Genç subay kızın bu cesaretine hayran kalmış, "Hiçbir güç sana engel olamaz, sevgilim," diyordu.

Aimée sevdiği erkeğin gözlerinin içine baktı.

"Bunu yeni mi anlıyorsun, Raoul? İşte ben hazırım, al beni istediğin yere götür."

Delikanlı kızın kollarından sıyrılıp iki adım geriledi.

"Ne demek istiyorsun, Aimée?"

"Seninle Martinik'e geliyorum. Gemide nasıl olsa bana bir yer bulursun."

Raoul tekrar kızın gözlerinin içine baktı.

"Cesur olduğun kadar da tecrübesizsin, sevgilim. Böyle bir şeye kalkışırsak ailen sonra bana ne der? Hem pasaportun olmadan seni gemiye almazlar ki... Haydi benim güzel meleğim şimdi okuluna dön. Baban seni aldırıncaya kadar uslu uslu ora-

da kal. Eğer söz dinlemezsen sonra senin şu güzel kulaklarını çekerim."

Aimée'nin güzel gözleri yaşlarla dolmuştu.

"Demek beni burada bırakacaksın, öyle mi?"

Genç subay o düzgün, ince eliyle kızın altın sarısı saçlarını okşuyordu.

"Seni bu kadar çok sevdiğim için beraber götürmüyorum, sevgilim."

Aimée gözyaşlarını genç adamın üniformasının omzunda kuruturken Raoul sözlerine devam etti.

"Bilsen seni nasıl özleyeceğim... Martinik'e varır varmaz ilk işim annenle babanı ziyaret etmek olacak."

"Ne olur, onlara yalvar da beni bir an önce buradan aldırsınlar."

"Onlara nasıl büyüyüp güzelleştiğini ve okulun seni ne kadar iyi yetiştirmiş olduğunu anlatacağım."

Aimée yine sevdiği erkeğin boynuna sarılmıştı.

"Raoul, sen eşsiz bir insansın. Her şeyi idare etmesini ne iyi biliyorsun... Şimdi bana söz ver, beni her zaman sevecek ve bekleyeceksin değil mi?"

Genç adam kendisi için en değerli varlık olan kızı kollarının arasına almış, rasgele öpüyordu.

"Seni her zaman seveceğim, Aimée!..."

Sonra genç kızı duvara doğru sürükledi.

"Ne olur, bana sık sık mektup yaz, e mi sevgilim?" diye yalvardı Aimée.

"Sana söz veriyorum. Her gemiyle sana uzun bir mektup göndereceğim."

"Pazartesi günü mü gidiyorsun?"

"Allah kısmet ederse..."

Genç kızın duvarın üzerine tırmanmasına yardım etmeden önce son bir defa uzun uzun öpüşerek vedalaştılar.

Aimée geldiği gibi sessizce odasına dönerken dudaklarında şeytanca bir gülümseme vardı.

"Pazartesi sabahı Raoul'a güzel bir sürpriz olacak..." diye mırıldanıyordu.

Genç subayın hareketinden önceki günlerde Aimée okulun en uslu öğrencilerinden biri olmuştu. Pazar akşamı ilk giydiği günden beri nefret ettiği okul üniformasını büyük bir sevinçle sırtından çıkarıp attı.

Ertesi sabah tanyeri ağarırken yatağından fırlamış, içinden son kez olmasını dileyerek üniformasını giyiyordu. Sonra yavaşça merdivenlerden aşağı süzülüp sessizce kapıcının odasının önünden geçerek ana kapının sürgüsünü açtı ve bahçeye çıktı. Bir gece önce sevgilisiyle buluşmak üzere izlediği yol onu yine yüksek bahçe duvarının dibine götürmüştü. Yine önceden yaptığı gibi kenarındaki kestane ağacına tırmanıp duvarın üzerine çıktıktan sonra sokağa atladı. Şimdi, düşe kalka bozuk kaldırımların üzerinden kente doğru vargücüyle koşuyordu. Biraz sonra yeni doğan günün solgun ışığında uzaktan, Loire Nehri'yle rıhtım boyunu seçmeye başlamıştı.

Ne yazık ki, o sabah onun kadar erken kalkan daha başka insanlar da vardı... Beklenmedik bir anda, bir köşeyi dönerken, birdenbire karşısına çıkıveren demir bir kapıya çarpınca, kapının iç tarafındaki bir köpek acı acı havlamaya başladı. Tam o sırada evin pencerelerinden biri de açılmış, kafasında gecelik takkesi, dışarı uzanan çatlak sesli bir adam avaz avaz, "Yetişin, hırsız var!" diye feryada başlamıştı.

Birden şaşırıp ödü kopan genç kız rasgele kaçmaya başladı. Heyecan ve yorgunluktan soluğu kesilip gözleri kararmaya başladığı sırada bir köşebaşında gözüne sıska bir at ilişti. Bir posta arabasından henüz çözüldüğü anlaşılan hayvanın koşum ve dizginleri üzerindeydi. Aimée bunu görünce rahat bir nefes aldı, sevinçle atın üzerine sıçradı ve sağrısını okşayarak, "Haydi

dostum," diye bağırdı. "İlk hedefimiz rıhtım boyu... Oradan da gemiye atlayıp doğru Martinik'e gidiyoruz."

Gergin baldırlarının sardığı sıska beygir kaldırım taşı döşeli yolların üzerinden etrafa çamurlar sıçratarak koşmaya koyulmuştu. Fakat rahat bir nefes alıp etrafa bakma fırsatını bulunca genç kızın bir an için kalbi duracak gibi oldu. Acaba rıhtım hangi tarafa düşüyordu?

Kente hâkim olan Le Rocher Şatosu'ndan Nantes'i kaç defa kuşbakışı seyretmiş olduğu halde şimdi şehrin haritası aklından silinivermişti. Sağına, soluna bakındı. Ama gözlerinin önünde sadece kirli ve dar sokakları, yarı yıkık ve sefil kulübeleriyle, tanımadığı yoksul bir mahalle vardı. Kız elindeki dizginleri koyuvererek hayvanı başıboş bıraktı.

Tam o sırada atın hemen yanı başından adeta sürünürcesine sakallı ve kambur bir adam geçiyordu. Hayvanın altında ezilmemek için güç bela kaldırımın kenarına sıçrayan adam, "Hay şeytan çarpasıca!" diye homurdandı.

Sonra başını kaldırıp atın üzerinde genç kızı görünce, "Vay yavrum, senin bu saatte burada işin ne?" diye sordu.

Aimée atını mahmuzlarken gülerek, "Sana ne?" diye cevap verdi.

Şimdi artık uyanıp ayaklanan kentte hayat belirmiş, erkenden işlerine gitmeye hazırlanan erkekler sokaklara dökülmeye başlamışlardı.

Genç kız bu kenar mahallenin sefil halkına rastladıkça, Dubuc'ları ünlü kılan cesaretini de yavaş yavaş kaybediyordu.

Raoul'unu Martinik'e götürecek olan gemiye gizlice binip tekne denize açılıncaya kadar saklanabilmek artık uzak bir hayal gibi gelmeye başlamıştı. Şimdi tek düşüncesi, bir an önce o kadar nefret ettiği okulun yüksek duvarları arkasına sığınıp kendini güvende hissetmekti.

Artık gün iyice ağardığı için arkasına bakınca kendisini oldukça yakından takip eden iriyarı, dev yapılı bir delikanlı gördü. Yarı

telaş, yarı da korkudan elindeki dizginlere kuvvetle asıldı. Bir yandan da atı mahmuzlamaya devam ediyordu. Tam o sırada sıska hayvan birdenbire şahlanıverdi ve koşarak yanlarına yetişen iri delikanlıya çarpıp oğlanı havaya fırlatması bir oldu.

Aimée uzun, düzgün bacaklarıyla hayvana yapışmış gibiydi. Atı sakinleştirmeyi başardığında yattığı yerden doğrulmaya çalışan genç adam yumruklarını sıktı.

"Ben şimdi sana gösteririm, kancığın kızı," diye bağırdı.

Aimée genç adamın kızgın bakışlarını görünce atın üzerinde bütün vücudunun ürperdiğini hissetti. İçinden, "Aman Tanrım, sen bana acı!" diye dua ediyordu. "Sen beni kurtar, yüce Tanrım. Söz veriyorum, bundan sonra söz dinleyip sonsuza dek uslu duracağım."

Artık gözlerini yummuş, kendini kadere teslim etmişti. Birdenbire nereden geldiğini kestiremediği bir sesin adını çağırdığını işitir gibi oldu. Aceleyle gözlerini açıp etrafına bakınınca karşıdan Rahip St. Jean'ın koşa koşa üzerine doğru geldiğini gördü.

Genç kız derin bir nefes aldı. Tanrı duasını kabul etmiş, St. Jean'ı imdadına göndermişti. Yaşlı adam yanına yaklaşınca Aimée atın üzerinden aşağı kaydı, kendini kurtarıcısının kolları arasına attı.

St. Jean, "Aimée, zavallı yavrum," diyerek genç kızın saçlarını okşuyordu.

Rahibin kaba harmanisi Aimée'nin yüzünü dağlayınca genç kız rüya görmediğini anlamıştı. O zaman yaşlı adama büsbütün sokularak ağlamaya başladı. Rahip genç kızın olgun başakları andıran altın renkli başını okşayarak onu yatıştırmaya çalıştı.

"Kaygılanma, benim sürüden ayrılan kuzum, seni şimdi sağsalim okuluna götürür, teslim ederim. Fakat cennetteki bütün azizlere şükürler olsun ki, bu erken saatte beni burada ölüm döşeğindeki bir hastanın başucuna çağırdılar da o sayede senin yardımına yetişebildim."

Sonra birdenbire yüzü ciddileşti.

"Yoksa bu batakhanelerin arasında Allah bilir başına ne felaketler açabilirdin."

Şimdi rahip atın dizginlerinden tutmuş, Aimée'yle yan yana yürüyorlardı.

"Peki, küçükhanım, burada ne aradığı bana söyler misin?"

"Kaçmaya hazırlanıyordum."

Papazın sevecen gözleri kısılıverdi.

"Nee, kaçacak mıydın?"

"Evet, bu sabah kalkacak gemiyle Martinik'e gidecektim."

"Şu kaçma hikâyeni bana etraflıca anlatır mısın bakayım?"

Genç kız bütün saflığıyla olup bitenleri anlattı. Sözlerini bitirdiği zaman rahibin hayretten ağzı açık kalmıştı.

"Aimée, sen neler söylüyorsun, kızım... Oysa biz seninle artık iftihar ediyor, ceylan kadar ele avuca sığmaz bir kızı akıllı uslu bir öğrenci yaptık diye övünüyorduk... Bu yeni marifetlerin şimdi sana neye mal olacak, bir düşündün mü?..."

Aimée kaşlarını çattı.

"Biliyorum, muhterem peder, layık olduğum cezayı gık bile demeden çekeceğim. Hücreye kapatılıp günlerce yalnız kuru ekmek ve biraz su, değil mi?"

Sonra güzel başını gururla kaldırdı.

"Ben başrahibeden hiçbir zaman korkmadım. Onu sevmiyorum, o kadar..."

Rahip St. Jean genç kızın sözünü kesti.

"Bu ayrı mesele, şimdi bunu bir yana bırakalım da sen bana kuzenin Raoul'la olan ilişkinden biraz söz et. Umarım bu ilişkiniz hiçbir zaman temiz bir arkadaşlıktan ileri gitmemiştir."

"Pek tabii, aziz peder. Ben Raoul'u seviyorum, o da beni seviyor. Sadece bu kadar."

"Böyle şeyler için henüz çok gençsin, yavrum. Ama unutma ki, o şimdi senden çok uzaklarda, bizse burada yeni bir güne başlıyoruz. Seni, benim girdiğim özel bir kapıdan okula sokaca-

ğım. Fakat sen de buna karşılık bana söz verecek ve hepimizin sevip beğeneceğimiz o uslu kız olacaksın!..."

"Çok iyi bir insansınız, aziz peder. Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum."

Yaşlı adam gülümseyerek başını salladı.

"Seninle karşılıklı bir anlaşma yapmış oluyoruz. Artık bundan sonra gizli gizli mektuplaşmak da yok. Ben başrahibeden izin alırım, her akraban gibi kuzeninle serbestçe mektuplaşırsın..."

Genç kız içini çekti.

"Peki, öyle olsun ama bilseniz şu sırada evime dönmek benim için ne büyük bir mutluluk olacaktı. Martinik'te Raoul'u da her gün görebilecektim. Ne olur, babamla anneme yazın da beni artık yanlarına aldırsınlar."

"Şimdilik bunu bir yana bırakıp okula dönsek ne dersin? Ben istiyorum ki, senin bu kez yaptığın hatanın farkına varılmasın... Anlıyor musun?"

3

Raoul, Nantes'den ayrılırken Aimée'ye verdiği sözü tutmuş ve Martinik'e varır varmaz hemen mektup yollamıştı. İki genç sevgili böylece bir yıl mektuplaştılar. Genç kız mektuplarında sürekli babasını görsün ve bir an önce okulu bırakıp adaya dönmesi, ona kavuşması için bir şeyler yapsın diye ısrarda bulunuyordu. Delikanlı da boş durmuyordu. Aracılar bulmuş, Dubuc ailesinin dostlarını ve ahbaplarını seferber etmiş, Aimée'nin babasını, kızı Fransa'dan getirtmek için kandırmaya çok uğraşmıştı. Fakat baba Dubuc, Nuh diyor, Peygamber demiyor, Aimée'yi öğrenimini bitirmeden Fransa'dan getirtmemekte dayatıyordu.

Böylece durum Aimée için pek ümitsiz göründüğü bir sırada Fransa'da öyle birtakım siyasi olaylar patlak verdi ki, Martinik Adası'na ulaşan haberler sonunda baba Dubuc'u da telaşlandırdı. Kızının yetişmesi için çizdiği programı bir tarafa bırakmak zorunda kalan adam, adadan tekrar Fransa'ya dönen Josephine'le haber göndererek Aimée'yi acele Martinik'e çağırdı.

1790 yılı Kasım ayı Fransa için tehlikelerle dolu bir dönemin başlangıcı oldu. On altı ay birtakım asiler Paris'teki Bastille Hapishanesi'ni ele geçirmiş, sonra kralın ordularıyla çarpışarak onları da yenmişlerdi. Fransa'da başka sözler ediliyor, Fransız ulusunun tarihinde yepyeni bir devir açıldığı görülüyordu. Fakat Martinik'teki okulun başrahibesi Thérese bütün bu işlere bir türlü akıl erdiremiyor, ayak uyduramıyordu. İhtilalcilerin kralla ailesini hapsetmelerine hop oturup hop kalkmıştı. Elizabeth Teyze'ye gelince, saraydaki Kraliçe Marie Antoinette'e ait o güzel eşyaların ihtilalciler tarafından yağma edilip paralandığını duyunca beyninden vurulmuşa dönmüştü. Bir yıl önce Aimée'yi de alıp Paris'e gittiği zaman sarayı gezmişler ve o takımları görünce teyze yeğen hayran kalmışlardı. Ailenin en akıllısı ve uzağı göreni diye bilinen kuzen Jean bile hiçbir tahmin yürütemez hale gelmiş, gelecek hakkında bir şey söyleyemez olmuştu.

Aimée bütün bunların farkında değildi ve Martinik'ten dönen Josephine'in getirdiği müjdeden başka bir şey düşünmüyordu...

Josephine her zamankinden daha güzel, son derece pahalı ve şık giysilerle Fransa'ya dönünce bunu kendine ilk dert edinen yine Elizabeth Teyze oldu. Yaşlı kadın her gördüğü ahbabının kulağına, "Kim bilir, bu sefer de yine kimleri kafese koydu?..." demekten kendini alamıyordu. "Ne yaparsın, ortada çocuklarımızın hatırı var."

Genç kadını yakından tanıyanların bu işte çocukların hatırından daha başka nedenlerin rolü olacağını düşünmelerine fır-

sat kalmadan, Josephine her zamanki boşboğazlığıyla bunları da ortaya koymaktan çekinmemişti.

"Kocam Ulusal Meclis üyesi ve Napoleon ordularında da kumandan olduktan sonra insanın ayağına gelen bu nimeti tepmesi için budala olması gerekir. Bundan sonra Fransa'nın tüm şan ve şöhret sahibi kişileri düzenlediğim toplantılara gelmeye can atacaklar..."

Bir gün Aimée'nin de hazır bulunduğu bir toplantıda Josephine yine şen şakrak kahkahalarıyla bütün başları döndürürken genç kıza, "Güzelim, seni de her davetime çağıracağım," demişti. "Yalnız yakışıklı delikanlıları elimden almaya kalkarsan, bak o zaman karışmam... Ha, iyi ki aklıma geldi, senin yakışıklı Raoul sana Martinik'ten kucak dolusu selam gönderdi."

Aimée, Raoul'un adını duyar duymaz Josephine'in boynuna atılıp iki yanağından öptü.

Genç kız gün geçtikçe yaklaşan yolculuğun verdiği sarhoşluk içinde adadaki sevdiklerine götüreceği hediyeleri seçmek için Josephine'e fikir danışıyordu.

"Raoul'a ne götürsem acaba? Bilmem ki, nelerden hoşlanır..."

Ama arkasından yapılan türlü dedikodulara kulak bile asmayan güzel kadın kendinden söz etmekle meşguldü; tanıdıklarına kocasıyla barıştığını anlatıyordu.

"Elizabeth Teyze, Aimée'nin seyahate çıkmasına hiç razı değil," diye önüne gelene dert yanıyor, "Bana soracak olursanız Henri hata ediyor," diyordu. "Bu zamanda böyle genç bir kızı emniyet edecek gemiyi nerden bulmalı? Haydi gemiyi bulduk diyelim, yaşadığımız devirde açık denizlerde güvenlik mi kaldı? Etraf korsan kaynıyor..."

Gemiye binecekleri gün hafif bir meltem Loire Nehri'nin bulanık sularını dalgalandırıyordu. Genç kızın akraba ve arkadaşları rıhtımdaydılar. Yelkenlinin güvertesinde küpeşteye yaslanmış, yanında sadık bacısı Zinah'la onlara bakan Aimée'nin boz-

maya başlayan havaya, gökte toplanan kara bulutlara aldırış bile ettiği yoktu.

Yakınlarının hepsi, elleri hediyelerle dolu, Aimée'yi uğurlamaya gelmişlerdi. Rahip St. Jean yaldızla bezenmiş bir dua kitabı vermiş, Elizabeth Teyze son çıkan *Princesse de Clèves* adlı romanı getirmiş, başrahibe sevgili öğrencisini kaza beladan koruması için St. Christopher'in altın bir madalyonunu armağan etmiş, Jean Le Grand ise genç kıza babasına verilmek üzere XVI. Louis'nin bir mektubunu emanet etmişti. Bunlar arasında en güzel armağanı veren yine Josephine oldu. Genç kadın güzel kuzinine kendi parmağından çıkardığı çok kıymetli zümrüt bir yüzük verirken, "Bu yüzüğü taktıkça beni hatırlarsın," demişti. "Zümrüt saflığın simgesidir. Herhalde benden çok sana yaraşır..."

Sonra ağlayarak Aimée'nin boynuna sarılmıştı. Şimdi o da diğerleri gibi rıhtımda durmuş, uzaklaşan gemideki sevgili kuzinine mendil sallıyordu.

Kaptan köprüsünden gelen sert buyruklar geminin dört bir yanında yankılar bırakarak dağılırken, tayfalar baş döndürücü yükseklikteki direklere birer maymun çevikliğiyle tırmanıyor, koca koca yelkenler rüzgârla doluveriyordu.

Zinah gemideki bu hummalı faaliyeti ilgiyle izlerken bir yandan da aklından ihtiyar falcı Da Nina'nın yıllarca öncesine ait kehanetini geçiriyordu. İhtiyar kadın Aimée'nin falında korkunç fırtınalar görmüştü. Yoksa o fırtınalar bu yolculukta mı kopacak, kader oyununu bu seyahatte mi oynayacaktı? Melez kız kafasında beliren bu karanlık düşünceleri dağıtmak ister gibi omuzlarını silkti.

Artık hazırlıklar tamamlanmış, gemi rüzgârın iyice şişirdiği yelkenleriyle Loire Nehri'nden aşağı süzülmeye başlamıştı.

Aimée uzakta kalan, seçilmez bir hale gelen uğurlayıcılarına hâlâ mendil sallıyordu. Tafta etekliği bir çiçek gibi kabarmış, geniş kenarlı hasır şapkasının kadife kurdelesi, başak renkli

buklelerine karışmış uçuşuyordu. Genç kız gemi rıhtımdan palamarlarını çözdüğü anda, "Elveda sevdiklerim," diye bağırmıştı. "Hoşça kalın! Hepinizi Tanrı'ya emanet ediyorum. Elveda!"

Ansızın birbirini kovalayıp göğü karartan kurşuni bulutlar, yıllardır bugünü bekleyen ve sonunda sevinmesi gereken genç kızın kalbini de sanki karartıvermişti.

Kendi kendine itiraftan çekinmekle birlikte, çocukluk ve genç kızlık çağının beş yılını geçirdiği Nantes'deki okuluna çok bağlanmıştı. Şimdi kalbinde oradan ayrılmanın verdiği hüzne karışan, nedenini bir türlü açıklayamadığı bir korku vardı. Kimbilir okulda yıllarca birlikte yaşadığı arkadaşlarını bir daha ne zaman görebilecekti, acaba Zinah'ı ve kendisini nasıl bir gelecek bekliyordu?...

Sonunda Aimée de dünyada rahat ve huzur kalmadığını anlıyordu. Bugüne kadar bütün geçmişlerinin sayesinde yaşayıp gittikleri koskoca bir saltanat bile temelinden sarsılmıştı... XVI. Louis'yle karısı Marie Antoinette, Tuilleries'de hapistiler. Desmoulins, Diderot ve Voltaire gibi büyük kitlelerin güven ve sevgisini kazanmış kişiler halkı durmadan kışkırtıyorlardı. Şimdi herkes aristokrasiye düşman olmuştu; varını yoğunu bırakıp kaçabilen ancak canını kurtarıyordu. Bu olayların yankıları sonunda Nantes'deki rahibeler okulunun yüksek duvarlarını da aşmış, orada okuyan genç kızları şaşkına çevirmişti.

Sahildeki alçak binalar gözükmez olmuştu. Şimdi Le Rocher Şatosu'nun yüksek kulesi bile tâ uzaktan ancak hayal meyal seçilebiliyordu. Kentin varoşlarında bir zamanlar Raoul'un görevli bulunduğu koskoca kışlayı gözleriyle son bir kez arayan genç kız kışlanın biraz ilersindeki rahibeler okulunun kırmızı damına da bakmadan edemedi.

Kamarasına çekilmek için küpeştenin kenarından ayrılmaya hazırlanan Aimée dalgınlıkla fıçı taşıyan bir tayfayla çarpıştı. Adam taşıdığı yükün ağırlığından bunalmıştı, bu duruma fena halde sinirlendi.

"Hay Allah kahretsin. Bu kadın milleti de gemide adamın başına bela kesilir. Boyuna ayak altında dolaşırlar... Boşuna değil, papazla keçiden sonra bunları da uğursuz sayarlar..." diye homurdandı.

Aimée kamarasına girince kendini yüzükoyun yatağının üzerine atıp hıçkırmaya başladı. Bir gölge gibi hanımını izleyen Zinah genç kızın elini tutmuş teselli ediyordu.

"Ağlama güzelim, biraz sonra kendini daha iyi hissedersin. Unutma, bu yolculuk bizi evimize götürüyor... Beş yıllık bir hasretten sonra ben de nişanlıma kavuşacağım. O geceyi onun kolları arasında geçireceğimi düşündükçe, şimdiden sıcak ve kuvvetli vücudunun ateşini hisseder gibi zevkten ürperiyorum. Peki, sen hiç düşündün mü ki..."

Genç melez sözünü bitirmeye fırsat bulamadı. Aimée hıçkırıkları arasında, "Babacığım, anneciğim, Alexandrine, Pierre," diye birer birer kardeşlerinin isimlerini sayıklamaya başlamıştı. Bu adları sayarken içinden gelen bir şarkıyı söyler gibiydi.

"Ah Zinah. Bütün sevdiklerimin boyunlarına sarılıncaya kadar nasıl sabredeceğim?"

Sonra birdenbire kamaranın ortasına fırlayarak ellerini çırpıp dans etmeye başladı. Ama bu da uzun sürmedi. Bir an içinde yine kendini yatağının üzerine atıp başını yastığının altına soktu.

"Ya evime kavuşamazsam!... Ya bir daha onları göremezsem... Zinah, Tanrı aşkına doğru söyle, sen falcılara inanır mısın?... Gerçekten Ulu Tanrımız ve azizleri biz kullarını kazadan beladan korurlar mı, yoksa bunların hepsi boş şeyler midir?"

***

Kara Kuğu denize açılıncaya kadar hava biraz düzelmiş, rüzgâr da hafiflemişti. Koca yelkenli yavaş yavaş güneye doğru yol alırken iki genç kadın da güvertede bu yolculuğun zevkini çıkarmaya hazırlanıyorlardı. Zinah'ı görür görmez ona abayı yakan zenci bir gemici onlara iki hamak örmüş, genç kadınlar da

sabahtan akşama kadar bu hamakların içinde yan gelip yatıyor, geleceğe ait parlak hayaller kurmakla vakit geçirmeye çalışıyorlardı. Aimée'nin deniz sularının yansımasıyla mine mavisini alan menekşe renkli gözleri geminin etrafında uçuşan çeşitli deniz kuşlarını takip ediyor ve bu kuşlar ona çocukken Martinik'teki kumsallarda seyrettiği kuşları hatırlatıyordu. Geceleri ise lacivert kadifeyi andıran gökyüzünde parıldayan binlerce yıldıza baktıkça küçükken babasının öğrettiği bazı yıldızları ayırt etmeye çalışıyordu. Gecenin geç saatlerinde gemide el ayak çekilmeye başlayınca iki genç kadın kamaralarına dönüp yatıyorlardı. Sabahları Aimée banyosunu doldurmak için kovayla kamaraya su taşıyan Zinah'ın ayak sesleriyle uyanıyordu. Genç bacı bu suyu alabilmek için her sabah tayfalardan birine bir sürü cilve yapar, işini gördükten sonra da adamların yüzüne bile bakmazdı.

Günler böyle akıp geçerken, bir gün Aimée'yle Zinah tayfaların "Kara, kara!" diye bağrıştıklarını duyup şaşırdılar. O gün öğleye doğru Azor Takımadaları'ndan Graciosa adındaki birinde demir atmışlardı. *Kara Kuğu'*nun limana girmesiyle bir sürü sandalın etrafını sarması bir olmuştu. Sandalların içindeki esnaf ayyuka çıkan bir gürültüyle çeşit çeşit mallarını satmaya çalışırken, tekdüze deniz yolculuğunun böyle hareketlenmesinden hoşlanan Aimée türlü kolyeler, nadide ipekli kumaşlar ve danteller alarak gönlünü eğlendirmeye çalıştı. Genç kız etrafına avuç dolusu paralar saçarken Zinah durmadan hanımını bundan alıkoymaya çalışıyor, "Yetmedi mi bu senin yaptığın savurganlık?" diye söyleniyordu. "Fransa'dan alıp götürdüğümüz hediyeler Martiniklilerin yarısından çoğuna yeter de artar bile..."

Zinah söylendikçe Aimée biraz da onu kızdırmak için yeni bir şey daha alıyor ve sadık halayığına uzatarak, "Sen çeneni tut da şu kumaşı katla," diyordu. "Hem ne karışıyorsun benim işime. Keyif benim değil mi, istediğimi alırım..."

Zinah sözünü geçiremeyeceğini anlayınca susup hanımının aldıklarını eteğine doldurarak kamaraya taşımaktan başka çare

bulamadı. Şimdi bu bir sürü eşyayı zaten tıklım tıklım dolu olan çekmecelere sığdırmak gerekiyordu. Genç melez önüne gelen çekmeceyi çekiyor ya da sandığı açıyor, yeni eşyaya bir yer bulmaya çalışıyordu. Bu sırada eline geçen bir şapka kutusunun içinden uzun tüylü saten bir şapka çıktı. Aimée bunu kız kardeşi Rose Alexandrine için almıştı. Zinah bu güzel şapkayı görünce o kadar içi gitti ki, kutusundan çıkarıp kıvırcık saçlı başının üzerine oturtuvermekten kendini alamadı. Sonra hanımının annesi için aldığı bir çift ametist küpeyi de kulaklarına takarak aynanın karşısına geçip kendini seyretmeye başladı. Güzel melez aynadaki hayaline bakarken içinden, "Tanrı'ya şükürler olsun ki, damarlarımda akan kana beyaz insanlarınki de karışmış," diyordu. "Hem kim bilir, belki bir Dubuc'un kanı karışmıştır. Yoksa bu düzgün burnu, bu tatlı sütlü kahve teni nereden bulurdum!..."

Sonra yine hanımının eşyası arasında bulduğu Çin ipeğinden parlak bir şala bürünürken eski bir Martinik türküsü tutturdu, parmaklarını şakırdatarak dolgun kalçalarını oynata oynata aynanın karşısında dönmeye başladı. Bir aralık başını o anda hayalinde yarattığı bir kavalyeye doğru eğerek, "Mösyö, kollarım serbest, göğsüm ılıktır," diye mırıldandı. "İsterseniz gelip beni kucaklayabilirsiniz."

Tam o sırada kamaraya dönen Aimée gözleri hayretten faltaşı gibi açılmış, kamaranın kapısında kalakalmıştı. Bir süre dünyadan habersiz hâlâ dansına devam eden bacısını seyrettikten sonra hiddet dolu bir sesle, "Zinah, sen çıldırdın mı?" diye bağırdı. "Ne cüretle kardeşimin şapkasını giyip annemin küpelerini takıyorsun? Yoksa bu sabah kırıştırdığın o zenci tayfayı kamaraya almaya mı hazırlanıyordun?"

Sonra ayağını şiddetle yere vurdu.

"Çabuk onları sırtından çıkar!"

Zinah'ın gözlerinde dayak yemeye hazırlanan bir köle ürkekliği belirmişti. Hizmetçisinin duraksamasına büsbütün içerleyen Aimée sadık bacısının yüzüne iki tokat indirdi.

"Şu anda bir kırbaç bulsaydım, sana gösterirdim."

Zinah titreyerek hanımının önünde diz çökmüş, Aimée'nin babasına çeken mizacını pek iyi bildiğinden hiddetini yatıştırmak için yalvarıp duruyordu.

"Affet beni, güzel hanımım, kurbanın olayım bağışla kusurumu. Çekmecelerinizi yerleştirirken şeytana uydum. Bir daha yapmam, yalvarırım size, affedin beni!"

Aimée her zaman olduğu gibi mutlak hâkimiyetini hissedince hiddeti de yatışmıştı. Buna rağmen aynı sert tavırla, "Kalk ayağa!" diye bağırdı. "Bu seferlik affediyorum. Ama bir daha seni bu halde yakalayacak olursam fena yaparım!..."

Genç kız tuvalet masasının önüne doğru yürürken biraz önce Zinah'ın karıştırdığı mücevher kutusundan ortada kalan, babası için yaptırdığı minyatür çerçeveyi masanın üzerinde görünce yine bütün cinleri başına üşüştü. Şimdi ter ter tepinirken, "Babam için yaptırdığım bu çerçeveye de el sürmekten çekinmedin ha!... Anlaşıldı, bundan sonra her şeyimi kilit altında tutacağım. Haydi bakayım çabuk her şeyi yerli yerine koy!" diye bağırıyordu.

Zinah ürkek adımlarla masaya doğru ilerleyerek çerçeveyi eline aldı, fakat elleri titrediği için bu değerli minyatür ellerinin arasından kayıp yere düşerek bin parça oldu.

Bu olay karşısında Aimée'nin adeta dili tutulmuş, Zinah'ınsa korkudan gözleri faltaşı gibi açılmış, ellerini ovuşturmaya başlamıştı. Genç melez durmadan, "Ah matmazel!" diye inliyordu.

Demek şeytan gerçekten Zinah'a musallat olmuştu. Martinik'te bir minyatürün kırılmasını ayna kırmaktan daha beter uğursuzluk sayarlardı. Şu halde demek ki, başlarında gerçekten büyük bir felaket dolaşıyordu.

Şimdi hanımla hizmetçi biraz önceki hiddet kasırgasını tamamen unutmuşlar, korku dolu gözlerle birbirlerine bakıyorlardı.

Aimée artık Zinah'ın muskalarıyla okunmuş üflenmiş otların bir işe yaramayacağını anlamıştı. Zinah ise başta Hazreti İsa olmak üzere hiçbir azizin hanımını kötü sondan koruyamayacağını düşünüyordu.

Aynı anda iki genç kadın da duyulmayan bir sesten emir almış gibi dize geldiler. Aimée iki avucunu göğsü hizasında birleştirmiş, "Ey Ulu Tanrım," diye duaya başlamıştı. "Bizden yardımını esirgeme. Günahlarımızı affet. Görünmez tehlikelerden bizi sen koru!"

Zinah da iki gözü iki çeşme hanımının dualarına katılıyordu.

"Aman Tanrım, sen bizi koru! Hanımıma ve bana acı! Sağsalim evimize dönmeyi bize nasip et! Sana söz veriyorum, yuvamıza kavuşursak ölünceye kadar sana karşı bir kusur işlemeyeceğim. Tanrım bu duamızı kabul eyle..."

Azorlar'dan Terceira Adası henüz ufukta kaybolmuştu ki, rüzgâr birden kesiliverdi. Yakıcı bir güneşin kasıp kavurduğu hava *Kara Kuğu*'nun yelkenlerini kıpırdatmıyordu bile...

Sıcaktan boğulmasınlar diye kapakları açılan ambarlardaki koyun ve sığırın ağır kokusu Aimée'nin genzini yakıyordu. Zenci tayfalar güverteyi yıkarlarken kuzguni vücutlarından terler süzülüyor, ambarlardaki hayvanlar da nedendir bilinmez durmadan bağrışıyorlardı. Kıç güvertede küpeşteye dayanmış, uzaklara bakan gemi süvarisinin yüzü barometre gibi gitgide asılıyordu.

Güneş iri bir bakır sini halinde gökyüzüne asılmış etrafı kavururken hava da sıcak bir fırınınkinden farksızdı. Aimée'yle Zinah'ın güvertenin nispeten serin bir köşesini bulmaya uğraştıkları sırada birdenbire nereden geldikleri belli olmayan kara kara bulutlar güneyde toplanmaya başlamıştı. Bir ara hava azıcık serinler gibi oldu. Süvariyle ikinci kaptan bir süre baş başa verip konuştular, sonra sağa sola yüksek sesle emirler yağdırmaya başladılar. Fakat fırtına beklediklerinden çok daha çabuk kopuverdi. Ani bir sağanak birdenbire yelkenlere dolunca etrafı top sesine benzer bir gürültü kapladı. Bu beklenmedik sarsıntı az

daha iki genç kadını denize fırlatacaktı. İlk şaşkınlık geçer geçmez geminin süvarisi onlara doğru koşarak, "Çabuk aşağıya inin!" diye bağırdı. "Burası biraz sonra savaş alanına dönecek!"

Aimée aceleyle aşağıya inmeye hazırlanırken, yelkenlinin mürettebatı da direklerden sarkan halatlara hâkim olmaya çalışıyorlardı. İki genç kadın henüz kamaralarına ayak atmışlardı ki, geminin içi allak bullak olmuştu bile...

Kadınların arkasından seğirten dev yapılı zenci bir gemici, "Çabuk ışığınızı yakın," dedi.

Sonra Zinah'ın elinden şamdanı kapıp yakarak masanın üzerine koydu. Mum ışığında büsbütün heyûlalaşan vücudu, Aimée'ye çocukluğunda dinlediği masallardaki bir dudağı yerde, bir dudağı gökteki devleri hatırlatmıştı.

Zenci gemici dışarı çıkar çıkmaz Zinnah içlerinde beliren korku yetmiyormuş gibi, parmağıyla duvarda titreşen mum alevinin gölgesini gösterdi.

"Bak hanımım," dedi. "Kehanetine inanmadık diye Da Nina'nın ruhu geldi." Gemi bir ejderin pençesine düşmüşcesine durmadan sallanıyor, her tarafta ayrı ayrı korkunç sesler çıkararak çatırdıyordu.

Genç halayık hanımına sarılmış, "Tanrı yardımcımız olsun," diye inliyordu. "Da Nina'nın sözlerine inanmamanın cezasını çekiyoruz."

Aimée ne yapacağını şaşırmış, durmadan, "Dua edelim, Zinah, Ulu Tanrı'ya dua edelim," derken ağzından çıkan sözler rüzgâr ve dalgaların uğultusuna karışıyordu.

Genç kızın göstermeyi başardığı dirence karşılık Zinah'ı deniz tutmuştu. Geminin sallantısı arttıkça onun da durumu kötüleşiyordu.

Birdenbire açılan kamara kapısından içeri sular hücum ediverdi.

Güverteden gelen yelken ve halat seslerini bastıran korkunç bir gürültü duyuldu. Yelkenin bumbası kırılıp düşmüş, gü-

vertede büyük bir delik açmıştı. Şimdi su almaya başlayan gemi büsbütün yalpalıyordu. Durduğu yerde dengesini kaybeden Aimée açılan kapıya tosladı. Fena halde canı yanan genç kız daha ne yapacağını kestiremeden Zinah, "Ah ölüyorum," diye dövünmeye koyuldu. "Öldüğüme yanmam, şimdi cesedimi burada bir çuvala koyup denizdeki köpekbalıklarına yem yaparlar. Oysa tek isteğim ölünce çiftlikteki muz ağaçlarının gölgesinde yatmaktı."

Bir yandan canının acısı, bir yandan Zinah'ın bu münasebetsiz sözleri Aimée'yi büsbütün sinirlendirmişti. Sert bir sesle, "Bırak bu münasebetsiz sözleri," diye azarlardı melez kızı. "Deniz tutmasından daha kimse ölmemiş ki sen ölesin..."

Ne var ki, fırtına şiddetlendikçe genç kızın da cesareti kırılıyordu. İçinden durmadan babasının küçüklüğünde öğrettiği, "Dubuc'lar hiçbir tehlikeden korkmazlar!" sözlerini tekrarlayarak kendi kendine cesaret vermeye çalışırken, bir yandan da ellerini göğsünün üzerinde kavuşturup isimlerini hatırlayabildiği bütün azizleri imdadına çağırmaktan geri kalmıyordu.

Ama artık bütün bu duaların ve cesaretin yararı kalmamıştı. Nitekim, o sırada kamaranın kapısında beliren tayfalardan biri titrek bir sesle, "Çabuk güverteye çıkın," dedi. "Cankurtaran sandalına binmek için geç bile kaldınız. Burada fareler gibi boğulmak istiyorsunuz galiba!..."

Hızla kamaralarından fırlayan genç kadınları kollarından sımsıkı tutan gemici onları güç bela güverteye çıkardı. Daha merdivenleri tırmanırlarken Aimée gözlerinin önüne serilen manzara karşısında dehşetle irkilmişti. Yıldırım isabet eden ön direk alevler içinde düştüğü yeri yakıp yıkarak devrilmiş, geminin güvertesini de tutuşturmuştu. Tayfalar deliler gibi koşuşarak cankurtaran sandallarını çözmeye uğraşıyorlardı.

Neye uğradığını anlamayan Aimée'nin beline bir ip bağladıkları gibi mataforalardan aşağı sarkıtıverdiler. Genç kız azgın

dalgalar arasında suya dalarken, "Tanrım, sen bana yardım et!" diye bağırabilmişti ancak.

Sırılsıklam bir halde tekrar suyun yüzüne çıkarken başını onu kurtarmaya gelen sandalın kenarına çarptı. Aklı başına geldiği zamansa onu artık sandalın içine yatırmışlardı.

O sırada çakan bir şimşeğin ışığı altında sularda kaybolmaya başlayan gemiyi gördüler. *Kara Kuğu*'nun içinde kalan daha bir sürü insan batan gemiyle birlikte sulara gömüldüler.

Bindikleri sandalın dümeninde oturan denizci, "Tanrı günahlarını bağışlasın," diye mırıldandı. "Zavallılara artık bir yardımımız dokunamayacak... İyisi mi, biz kendi başımızın çaresine bakalım. Matmazel Aimée, siz lüften şu küreğin başına geçer misiniz, siz de Matmazel Zinah, kendinizi biraz toparlamanız için şöyle baş tarafa uzanın bakayım..."

Aimée biraz önce başını kayığın dibine çarpmıştı. Bunun sersemliğinden henüz kurtulamamış olmasına rağmen, gücünün yettiği kadar koca küreğe asılmaya başladı. Az sonra Zinah da kendine gelip hanımının yanına otururak ona yardım etmeye koyuldu.

Gecenin zifiri karanlığında fırtına bütün şiddetiyle hüküm sürerken ne tarafa gittiklerini bilmeden rasgele kürek çektiler. Fırtına başladığı sırada gemide kamaralarına gelip şamdanlarını yakan dev yapılı zenci tayfa dümenin başında, kalın sesiyle kürekçileri durmadan daha kuvvetli çekmeye teşvik ediyordu.

Genç kız o kadar halsiz ve perişandı ki, ölümü adeta sevinçle karşılayacaktı. Sonunda daha fazla dayanamayarak küreğin sapını elinden bıraktı ve sandalın dibine kıvrılıp derin bir uykuya daldı.

Uyandığı zaman susuzluktan dudakları kurumuştu ve vücudunun her tarafı yara olmuş gibi ağrıyordu. Güneş her zamankinden daha parlak ve kızgın bir halde üzerlerinde yükselmişti.

Hanımının gözlerini açtığını gören Zinah bir yandan onun bacaklarını ovuyor, bir yandan da, "Uyu yavrum," diyordu. "Bi-

raz daha uyu da kendine gel. Hem artık korkma, yüce Tanrı'nın inayetiyle kurtulduk. Allah razı olsun, bize bütün yolculuk boyunca her türlü yardımı esirgemeyen Cotton beni de kucağına alıp bu sandala kadar getirmiş."

Aimée, Zinah'la birlikte başucundan ayrılmayan zenci gemiciye şükran dolu gözlerle baktıktan sonra çok hafif bir sesle, "Susadım," diye mırıldandı.

Cotton su sözünü işitince kaşlarını çatmıştı.

"Ne yazık ki, içecek suyumuz yok, matmazel, isterseniz Zinah yüzünüzü, göğsünüzü deniz suyuyla ıslatsın. Belki biraz ferahlarsınız. Nasıl olsa karşımıza bizi kurtaracak bir gemi çıkar..."

Sonra parmağıyla doğu tarafını işaret ederek, "Oraya doğru gideceğiz," dedi. "Karadan fazla uzaklaşmış olacağımızı tahmin etmiyorum."

Ama iki gün iki gece aç ve susuz, durmadan kürek çektikleri halde ne bir gemi, ne de bir kara parçası gördüler. Üçüncü günü öğleye doğru kahredici güneşin altında büsbütün bunalan Cotton eliyle sandalın peşinden gelen bir köpekbalığını göstererek deli gibi bağırmaya başladı.

"Boşuna uğraşmayın artık. Sonumuz geldi. Bu köpekbalıkları can çekişenleri takip ederler."

Bu sözleri söylerken zenci gemici elindeki kürekleri bırakmış, kollarını göğsünün üzerine kavuşturup heykel gibi hareketsiz kalmıştı. Ancak tam bu sırada birdenbire parmağını ufka doğru uzatarak bir nara attı. Sandaldakiler başlarını Cotton'un gösterdiği tarafa çevirdikleri zaman ufukta beliren bir gemi karaltısı gördüler. Şimdi tek kelime konuşmadan herkes küreklere asılmış, her an biraz daha büyüyerek gözlerinin önünde şekillenmeye başlayan gemiye doğru ilerlemeye çabalıyorlardı. Cotton sağ elini gözlerine siper ederek geminin bandırasını seçmeye çalıştı.

"İspanyol gemisi... Grandi direğindeki armadan tanıdım."

Yabancı gemiye seslenecek kadar yaklaştıkları sırada kendilerine bağırıldığını duydular. Cotton sorulanlara İspanyolca cevap vermeye çalışıyordu. Aimée kendilerini kurtaracak olan gemiye dikkatle bakarken kıç tarafında bir tahta üzerine oyulmuş bir yazı gördü. *Esperitu Santo.* Bu, geminin adıydı.

Genç kız yazıyı Zihan'a göstererek, "*Esperitu Santo,* Kutsal Ruh demektir," dedi. "Bak Zinah, bu da bizim dualarımızın kabul olunduğunu anlatmıyor mu?"

4

Daha ilk bakışta *Esperitu Santo*'nun pis ve bakımsız bir yük gemisi olduğu görülüyordu. Mürettebatı rasgele seçilmiş serserilerden oluşmuştu.

Açlık ve susuzluktan halsiz düşmüş olan genç kız için yardımın her türlüsü makbul olmakla birlikte, gemiden indirilen sandalın içindeki kara suratlı, haydut kılıklı herifleri görünce elinde olmadan irkildi.

Güverteye ayak basar basmaz onları hiç de nazik denemeyecek tavırlarla karşılayarak gemi süvarisinin karşısına çıkardılar. Süvari ince, uzun boylu, sıska suratlı, tek gözü kör, iğrenç kılıklı bir adamdı. Sırtındaki giysinin havi dökülmüş, kafasına kirden rengini kaybetmiş bezden bir çatkı çatmıştı. Arkasında duran ikinci kaptan da tekerlek suratlı, şişman bir adamdı ve ondan aşağı kalır yeri yoktu.

Esperitu Santo'nun kaptanı genç Fransız güzelini görünce ırkına özgü abartmalı bir tavırla ve yapmacık nezaketle kendini takdim etti.

"Herhalde İspanyolca konuşuyorsunuz, senyorita. İzin verirseniz, kendimi takdim edeyim. Adım Esteban Kibalta'dır. Palma'ya kereste ve yağ götürüyoruz. Şu yanımda gördüğünüz de ikinci kaptanım Pachero'dur."

Sonra genç kızın önünde tekrar eğildi.

"İsminizi bana bağışlamaz mısınız, matmazel?"

Güldüğü zaman bakımsızlıktan yosun tutmuş, iki sıra çürük dişi ortaya çıkıyordu. Tek gözüyle yiyecek gibi genç kıza bakıyordu.

"Adım Aimée Dubuc de Rivery... Martinik'te Pointe Royale'de oturan ailemin yanına dönüyordum. Zinah da halayığımdır. Nantes'den dönerken bindiğimiz gemi fırtınadan kazaya uğradı. Tek kurtulanlar bizleriz. Üç gündür deniz üzerinde çalkalandık durduk. Artık kurtulmaktan ümidimizi kesmiştik ki, Tanrı sizi karşımıza çıkardı."

Esteban Kibalta çirkin ve kirli suratını kaplayan yılışık bir gülümsemeyle, "Tersine, senyorita," diye yılıştı. "Tanrı asıl sizleri bize ihsan etti."

Sonra ikinci kaptana dönerek tek gözünü kırptı.

"Bu sularda böyle nadide bir balığa rastlayacağımız aklına gelir miydi, Pachero?"

İki serseri kendilerinden daha iğrenç bir kahkaha attılar.

"Senyoritanın çok yorgun olduğunu tahmin ederim. Her ne kadar kendilerine layık değilse de kamaram emirlerine amadedir."

Aimée itiraz edecek oldu.

"Fakat senyor..."

Esteban Kibalta genç kızı eliyle susturduktan sonra dönüp ikinci kaptana birtakım emirler verdi. Aimée söylenenleri pek anlamamıştı ama ikinci kaptanın yılışık yüzünden fena halde korkmuştu. Süvari gereken emirleri verdikten sonra genç kıza dönerek ısrar etti.

"Benim kamaramda dinlenebilirsiniz, senyorita. Ufak tefek eşyamı dışarı çıkarmalarını şimdi tembih ettim. Benim için rahatsız olmak söz konusu değil. Sizi gemimde görmek hem bir zevk, hem de ayrıca bir şereftir."

Zinah, Aimée'nin kulağına eğilmiş, "Benim ne bu adama, ne de tayfalarına güvenim var," diyordu.

Kaptan bir ara tek gözünü Zinah'a dikerek genç kadını uzun uzun inceledi. Sonra yeniden Aimée'ye döndü.

"Çekinmeniz için hiçbir neden yok, senyorita," dedi. "Size karşı hürmet ve ihtimamda kusur edilmeyeceğinden emin olmanızı özellikle rica ederim."

Bir an tereddüt ettikten sonra sözlerine şunları da ekledi:

"Burada göreceğiniz muamele öz kızıma yapılacağının aynısı olacaktır."

Bu sözlere rağmen, tek gözüyle Aimée'nin ıslak elbisesinin altında büsbütün meydana çıkan şahane vücudunun en mahrem yerlerini dikizlerken hiç de babaca bakıyor denemezdi.

Aimée tepeden tırnağa kadar kızarıp ürperdiğini hissetti. Ama o kadar yorgundu ki, kendinde değil tartışmak, ağzını açacak güç bulamıyordu. İçini çekerek ayağa kalktı ve adama teşekkür etti.

Bu arada süvarinin kamarasına çekidüzen vermeye çalışmışlar, yatağına temiz çarşaflar yaymışlardı. Genç kız kendini yatağın üzerine atarak derin bir nefes aldı.

"Şimdilik Tanrı'ya şükür güvenlikteyiz, Zinah."

Genç melez kapıyı sürgülerken, "Bakalım bu rahatımız ne kadar sürecek?" diye cevap verdi. "Hayatımda çok erkek gördüm. Fakat yemin ederim, en azılıları bile bu heriflerin yanında kuzu kalırlar..."

Zinah hanımının ıslak elbiselerini çıkarırken kamaranın kapısı vuruldu. Süvarinin emirlerine verdiği gemici bir sürahi suyla bardak getirmişti. Zinah suyu görünce, "Bunu göndereceklerine, şu güvertede duran fıçılardan birer bardak rom gönderselerdi olmaz mıydı?" dedi.

Ancak Aimée suya saldırmış, bardak bardak üzerine içiyordu. Hayatında hiçbir şey ona bu su kadar lezzetli gelmemişti.

Zinah hanımının çıplak vücudunu çarşaflara sardı.

"Giysilerinizi mutfağa götüreyim de ocakta biraz kurutayım. Biraz da yiyecek bir şey alıp gelirim," dedi.

Bir süre sonra elinde bir kâse mercimek çorbası, birkaç kuru galeta ve bir testi şarapla kameraya dönen Zinah hanımını uyur buldu. Genç melez kapıyı dikkatle sürgüledikten sonra önce güzelce karnını doyurdu, sonra da sadık bir köpek gibi Aimée'nin ayakucuna kıvrılıp uyudu.

Aimée birkaç saat sonra uyandığı zaman başı ve boğazı ağrıyordu. Geçirdikleri büyük kazanın etkisinden hâlâ kurtulamayan genç kız yatağının içinde kendini oradan oraya atıyor ve durmadan, "Batıyoruz, batıyoruz," diye inliyordu.

Zinah onu kollarının arasına alarak sakinleştirmeye çalıştı.

"Korkma meleğim, bu gemi batan değil, bizi kurtaran gemi... Sen rüya görüyorsun. Al şu şaraptan bir yudum iç..."

Hararetten içi yanan Aimée bacısının uzattığı şaraptan kana kana içti. Zinah ona da yiyecek getirmişti.

"Doğrul biraz da yemeğini sana ben yedireyim, güzelim," diyordu.

Genç kızın çıplak vücudunu yatağın çarşafıyla örtmeye çalışırken bir yandan da, "İyi ki, başrahibe seni böyle görmedi," diye takılıyordu. "Yoksa yine kızılca kıyamet kopardı."

Aimée gülümsemeye çalışıyordu ama kamaranın penceresinden dışarı dalan gözleri yaşlarla dolmuştu. Ağlamamak için kendini zor tutarken, "Zavallı Thérese," diye mırıldandı. "Artık onu bir daha göremeyeceğim. Hoş, ötekileri de göreceğimiz yok ya..."

Zinah onu avutmaya çalıştı.

"Başlama yine kendini üzmeye. Bak yakında Palma'da karaya çıkacağız. Oradan yolumuza devam etmek için bir araç nasıl olsa buluruz."

Aimée, "Fransa'ya dönmek istemiyorum," diye direndi. "Orada durum gün geçtikçe dayanılmaz oluyor." Elini alnına götürdü. "Ah, Zinah, az kaldı unutuyordum. Kralın mektubunu ne yaptık?"

Genç melez ona mendile sarılı bir parşömen uzattı.

"O korkunç felaketten sonra üç gün üç gece onu koynumda taşıdım. Ama ne yazık ki, yazılar tamamen silinmiş..."

Aimée kamaranın penceresinden süzülen solgun ışık altında kendisine verilen değerli emaneti gözden geçirdi. Zinah'ın hakkı vardı, kralın mektubunun yazıları tümüyle silinmiş, *Kara Kuğu*'nun mürettebatı gibi deniz onları da alıp götürmüştü... Şimdi ellerinde kala kala yalnızca XVI. Louis'nin mührü kalmıştı.

***

Kaptan Esteban Kibalta genç kıza geminin rotası hakkında açıklama yaparken Aimée sözünü kesti.

"Ne param kaldı, ne de eşyam, kaptan... Bütün servetim, sadece şu parmağımda gördüğünüz zümrüt yüzükten ibaret... Bununla birlikte Nantes'deki akrabalarım size olan borcumu fazlasıyla ödeyeceklerdir."

Esperitu Santo süvarisinin tek gözü bir kere daha Aimée'nin vücudunda dolaştı. Elleri kasılmıştı. Buna rağmen sesinin tonu yaşlı bir amcanınkini andırıyordu.

"Sizin üzülmenizi kesinlikle istemem, matmazel. Ben her konuda emrinize amadeyim. İyi bir tesadüf eseri olarak kız kardeşim Palma'daki manastırın başrahibesidir. Sizi seve seve misafir edeceğinden eminim. Hatta belki dönüş yolculuğunuzu da o sağlar."

"Bütün masraflarınız ödenecektir. Bunun için size söz veriyorum, mösyö."

"Şu para konusunu artık kapatsak iyi olacak, senyorita. Sizin gibi zarafet ve asalet timsali bir hanımla tanışmak şerefi bile bana yeter."

Bu adama karşı içinde bir türlü güven duyamayan genç kız, kaptanı kamara kapısına kadar geçirirken oldukça soğuk bir teşekkürle yetindi.

Biraz sonra ziyaretlerine gelen ikinci kaptan, sözlerinin duyulmayacağından emin olmak ister gibi meraklı bakışlarını etraf-

ta gezdirdikten sonra, "Sizinle gizlice bir iki kelime konuşmaya geldim, senyorita," dedi.

Adam o kadar Aimée'nin burnuna sokulmuştu ki, nefesinin pis kokusu genç kızı rahatsız ediyordu.

"Laf aramızda, senyorita, sakın bizim kaptana güvenmeyin."

Pachero şiş gözkapakları arasında kaybolan gözleriyle Aimée'ye yiyecek gibi bakarken sözlerine devam etti.

"Size sadece şunları söylemek istiyorum, senyorita: Kibalta'nın kız kardeşi manastırda falan değil. Hoş, içinde bir sürü kadının oturduğu bir evin patronudur, ama bunlar başka tarzda kadınlar. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musunuz, senyorita?"

Aimée kızaran yüzünü eğerken başını sallamakla yetindi. Şimdiye dek hiçbir erkek ona böyle yerlerden söz etmek cüretinde bulunmamıştı.

Pachero'nun üzerinde ısrarla dolaşan bakışları genç kızı rahatsız etmeye başlamıştı.

"Ayrıca bir yardıma ihtiyacınız olursa, senyorita, size herhangi bir hizmette bulunmaktan büyük bir mutluluk duyacağım..."

Nantes'in kenar mahallerinde peşine bir serseri düştüğü zaman korkudan ağlayan küçük kız, felaketler karşısında birden olgunlaşıvermişti. Sesine ciddi bir ton vermeye çalışarak yanıtladı.

"Öğütlerinize çok teşekkür ederim, senyor. İzninizle şimdi biraz yalnız kalıp düşünmek istiyorum."

Pachero yerlere kadar eğilip iğrenç ağzını kulaklarına vardıran bir gülümsemeyle, "Emirlerinize amadeyim," dedi. "Şimdilik hoşça kalın."

Aimée ikinci kaptanla konuştuklarını Zinah'a anlatınca genç melez omuzlarını silkti.

"Bu serserilerden hangisine güvenilir bilmem ki..."

"Haklısın, Zinah. Karşımızdakilerin ikisi de engerek yılanı."

"Kusura bakmayın, matmazel, ama sabahleyin sandalda bizi takip eden köpekbalıklarının dişleri bile bu iki herifinkiler kadar keskin değildir. Geminin süvarisi şimdiden sizi karaya çıktığınız zaman bir batakhaneye kapatmaya hazırlanırken, ikinci kaptan da gemide bir isyan çıkarıp idareyi eline almaya çalışıyordu. Mümkün olsa bu heriflerin ikisini de ellerimle boğardım. Demin gemiciler arasında konuşuyorlardı. Kulağımla duydum. O kurbağa suratlı musibet bu geminin başına geçerse size karanın yüzünü bile göstermeyecek. Üstelik bizi tayfalara ganimet diye peşkeş çekmeyi de vaat etmiş."

"Bizi tayfalara mı vaat etmiş?"

"Evet, hanımım. Herifler bizden istedikleri şekilde yararlanabileceklermiş."

"Zinah, şimdi ne yapacağız biz?"

"Ümitsizliğe düşme, güzelim. Elbette bir çaresini bulacağız. Gemi Palma'da demirleyince Cotton bizi gizlice karaya çıkaracak. Babanızın minyatürünü kırdığım için başımıza bu felaketleri açtım. Şimdi sizi kurtarmak da boynumun borcu."

"Senin hiç kabahatin yok, Zinah! Bunların hepsi benim hırçınlığım yüzünden oldu."

"Tanrı sizi kutsasın, benim altın kalpli hanımım. Bana kızmadığınızı biliyorum. Ancak bu beni suçlu olmaktan kurtarmaz. Ey ulu Tanrım, sen bizim imdadımıza koş, sen bizden yardımını esirgeme!"

Zinah yere diz çökmüş, yürekten dua ederken Aimée de ona katıldı. İki kadın yaşlı gözlerle uzun uzun yalvardılar.

O gece Aimée'nin gözüne uyku girmedi. Ama ertesi sabah yataktan kalktığında bir gece öncesine göre çok daha umutluydu. Öğle yemeğine kadar hiçbir olay olmadı. Yemek zamanı kaptan, Blear Adaları'na yaklaştıklarını söyledi. Zinah, Cotton'un anlattıklarından tayfanın isyan konusunda henüz tam bir karara varamadıklarını öğrenmişti. İki genç kadın için ellerinde kalan tek çare dua edip beklemekti.

Yemekten sonra Zinah hanımına güverteye çıkıp biraz hava almayı önerdi.

"Hiçbir şeyin farkında değilmişiz gibi çıkalım, dolaşalım."

Firuze mavisi bir gök altında kirli ve ıslak güvertede dolaşmaya başladılar. Aimée bu gemiye ayak bastığından beri ilk kez güverteye çıkıyordu. Yelkenleri tamir eden bir gemici grubunun yanından geçtikleri sırada dev cüsseli bir Kongo zencisi elindeki işi bırakıp onlara yılışmaya başladı. Yanındaki iki arkadaşı da ona katılmışlardı. İçlerinden biri işi daha ileri götürüp laf atmaya kalktı.

"Bana bakın çocuklar, ben tombulunu isterim. Siyah eti her gün yesem yine de bıkmam."

Etraflarını yavaş yavaş birtakım korkunç suratlı insanların sardığını gören Aimée, Zinah'yı kolundan tutup çekti.

"Aşağı inelim, Zinah! Bu serserilerin bakışlarına bile tahammül edemiyorum."

Genç halayık hanımını onayladı.

"Hakkın var, güzelim. Hatta Cotton bizi çağırıncaya kadar bir daha kamaramızdan dışarı adım atmayalım."

İkisi de gün boyunca yataklarına uzanıp çene çaldılar. Gece olunca Zinah soyunmaması için hanımına ısrar etti.

"Ne yapacağımızı bilmiyoruz. Ne olur ne olmaz, biz hazır bulunalım da..."

Bir süre ikisini de uyku tutmadı. Duydukları en ufak çıtırtı onları kuşkulandırıyordu. Ama bir süre sonra Aimée uyuyakaldı. Zinah da hanımını izlemekte gecikmedi.

İkisi de kapıya vurulan yumrukların gürültüsüyle uyandılar. Zinah hemen yatağından fırlamış, "Kim o?" diye sesleniyordu.

"Benim, Pachero... Hanımınıza yardım etmem için beni içeri alın!"

Zinah hanımına dönüp fısıldadı.

"Sesi sarhoşa benziyor... Ne yapalım söylesenize!"

"Bilmem. Belki de gerçekten yardım etmeye gelmiştir."

Kapıya hâlâ vuruluyor, Pachero çatlak sesiyle durmadan ısrar ediyordu.

"Kaybedecek vaktimiz yok. Size iyilik edeceğim, açın şu kapıyı yahu!",

Zinah kapıya yaklaşarak, "Niçin, ne oluyor?" diye sordu.

"Kaptan gemiyi batırmak istiyor. Kendisi sandalla kaçtı. Kapıyı açmazsanız ikiniz de boğulursunuz!"

Aimée bu sözleri duyunca elinde olmadan, "Aman Tanrım, yine mi batıyoruz?" diye bağırdı. Sonra yatağında fırlarken, "Aç kapıyı, Zinah," diye seslendi. "Herhalde isyan başlamış olacak..."

Genç melez kapının sürgüsünü çekti. Kurbağa suratlı ikinci kaptan içeri girer girmez rom kokan pis nefesi kamaranın içini doldurmuştu. Elindeki feneri bir iskemlenin üzerine bıraktıktan sonra kapıyı tekrar sürgüledi. Sonra parmağını dudaklarına götürüp abartılı bir tavırla iki genç kadına susmalarını işaret etti.

Pachero kadınların nasıl bir ruh hali içinde olduklarını anlamıştı. Bu sefer belinden koskocaman bir bıçak çıkarınca Zinah avaz avaz bağırmaya başladı. Adam onu susturmak için üzerine yürüyerek kalın parmaklı pis eliyle ağzını tıkadı. "Kapa çeneni, gündüz feneri suratlı cadı!"

Elindeki bıçağın sivri ucunu melez cariyenin gırtlağına dayadıktan sonra Aimée'ye döndü.

"Siz de sesinizi çıkarayım demeyin, senyorita!" diye tehdit etti. "Yoksa hizmetçinizin öbür dünyayı boyladığının resmidir."

Bu dehşet verici saldırı karşısında şaşkına dönen genç kız yatağının üzerine oturmuş, zangır zangır titriyordu. Fenerin ölgün ışığında sarı bir ejderhaya benzeyen ikinci kaptan, Zinah'ın ellerini ve ağzını sıkı sıkı bağladıktan sonra genç kadının giysisini ensesinden tuttuğu gibi bir çekişte yırtıverdi. Zinah'ın vücudu yarı beline kadar çırılçıplak kalmıştı.

Sonra şehvet akan iğrenç suratında şeytanca bir gülümsemeyle genç kıza yaklaşarak eliyle ağzını kapattı. Diğer eliyle Ai-

mée'nin göğsünü açmaya uğraşırken genç kız son bir gayretle onun elini ısırdı. Pachero birdenbire neye uğradığını şaşırmış, can acısıyla kıvranıyor, kanayan elini tutuyordu. O zaman Aimée olanca gücüyle bağırmaya başladı. Bir yandan da haydutun toparlanmasına vakit bırakmadan su dolu sürahiyi yakaladığı gibi kafasına fırlattı. Sürahi hedefine isabet etmedi, kameranın duvarına çarparak büyük bir şangırtıyla kırıldı.

Gürültü her taraftan duyulmuştu, nitekim dışarda koşuşan ayak sesleri işitildi. Sonra kamaranın kapısı yumruklanmaya başladı. *Esperitu Santo*'nun süvarisi kapının dışından, "Açın kapıyı," diye emir veriyordu.

Aimée gözlerini kamaradaki canavardan ayırmadan, "Açacak durumda değiliz. İmdat, imdat!..." diye bağırdı.

O anda kapı dışardan yapılan baskıya dayanamayarak ardına kadar açılınca, Esteban Kibalta yanında Cotton ve diğer bir gemici olduğu halde kamaradan içeri girdi. Karşısında gördüğü manzara herhangi bir açıklama gerektirmiyordu. Hemen tabancasına davranan kaptan yanındakilere işaret edince, Cotton'la öteki tayfa Pachero'yu kıskıvrak yakalayıp dışarıya sürüklediler. Kaptan Zinah'ın iplerini çözer çözmez kendi durumunu unutan sadık halayık derhal koşup hanımını kollarının arasına almıştı.

Onların hallerini alaycı bir tavırla seyrederken Kaptan Kibalta, "Kısmette sizi iki kez kurtarmak varmış," dedi.

Hâlâ tam anlamıyla kendine gelemeyen genç kız kaptana hararetle teşekkür etmeye çalışırken adam sordu.

"Ama anlamadığım bir nokta var, senyorita, bu sarhoş herifi kamaranıza neden soktunuz?"

"Bize, sizin gemiyi bırakıp kaçtığınızı ve geminin de batmak üzere olduğunu söyledi."

Pachero'nun bıraktığı fenerin aydınlattığı yarı loş kamarada bir an herkes sustu. Sonra Esteban Kibalta tek gözünü genç kızınkilerden ayırmadan, "Size bir öğüt vereceğim, senyorita," dedi. "Dilerim ömrünüz boyunca bu sözlerim kulağınıza küpe olur.

Gece yarısından sonra her kim olursa olsun ve her ne söylerse söylesin, yabancı birine kesinlikle kapınızı açmayın! Haydi şimdi hayırlı geceler ve iyi uykular..."

İki eliyle göğüslerini örtmeye çalışan Zinah kaptanı kapıya kadar geçirdikten sonra sürgülemeyi yeterli görmeyerek kanadın arkasına birtakım eşyalar da yığdı.

"Hiç olmazsa iki kötünün bir tanesinden kurtulduk. Ama bu Kibalta'nın da eninde sonunda ne haltlar karıştıracağı belli olmaz. Herif size yiyecek gibi bakıyor," dedi.

Ertesi gün gemide mutlak bir sessizlik hüküm sürüyordu. Hem etrafı kolaçan etmek, hem de biraz haber almak için güverteye çıkan Zinah, Cotton'dan duyabildiği kadarını hanımına yetiştirdi.

Esteban Kibalta ikinci kaptanı zincire vurdurmuş, ama Pachero'ya taraftar olan mürettebatın bir kısmı onu serbest bırakmazlarsa çalışmayacaklarını söylemişlerdi.

Zinah gözlerini açа açа anlatıyordu.

"Bunların hepsini zincire vurdurmak da kaptanın işine gelmiyormuş. Çünkü o zaman gemiyi yürütemezmiş. Onun için şimdi iki taraf da fırsat kollayıp bekliyorlarmış."

"Eh bakalım öyleyse yeni fırtına ne zaman kopacak!"

Zinah sesini çıkarmadan boynundaki muskaları öptü.

Öğleye kadar yeni bir olay çıkmadı. İki genç kadın bir aralık Cotton'un koruyucu bekçiliği altında güverteye çıkıp hava aldılar. Bu sırada kaptanla tayfalar arasındaki düşmanca tutum onların da gözlerinden kaçmadı. Bu durum zaman zaman ağız dalaşmalarına kadar varıyordu. Zinah bir ara hanımının kuiağına eğilerek, "Cotton neredeyse bir isyan çıkaracaklarını söylüyor," dedi. "Yalnız bu denizcilerin bir kanunu varmış. Gemi açık denizdeyken emirlerine karşı gelen olursa kaptan onu serene astırabilirmiş. İşte onun için bir türlü başkaldırmaya cesaret edemiyorlarmış... Kaptan Kibalta da bunu hissettiği için onların bu tereddüdünden yararlanarak bir an önce Palma limanına girmek

istiyormuş. Oraya bir varalım, Cotton ne yapıp edip bizi başka bir gemiye aktaracak."

Aimée, "Başka bir gemiye mi?" diye sordu. "Böyle bir şeyi düşünmek bile beni hasta ediyor."

Öğleden sonra durum değişmeye başlamıştı. Asi gemicilerden bir kısmı rom fıçılarına hücum ettiler. Kafayı çeken, küfür savura savura güvertede yalpalamaya başlıyordu. Yine bir aralık hava almak için güverteye çıkan genç kız bu manzarayı görünce fena halde korkup çarçabuk kamarasına sığındı.

Ama biraz sonra arkalarından kamaraya gelen Cotton iyi haberler getiriyordu.

"Bir saate kalmaz bunların hepsi sızar. O zaman biz de bir sandala atlar kaçarız."

Ne çare ki, zenci gemicinin bu projesini uygulamaya fırsat kalmadı. Güneş Mollarca Adaları'nın arkasına çekilirken güvertede bir kıyamettir koptu. Bu gürültüyü duyunca Aimée yerinden fırlamış, "İşte sonunda korktuğumuz başımıza geldi," diyordu. "Tayfalar isyan bayrağını açtılar. Haydi Zinah, artık hazır ol!"

Oysa dışarda isyanı aklına getiren bile yoktu. Tayfalar hep bir ağızdan, "Korsanlar," diye bağırışıyorlardı. "Korsanlar geliyor!"

Önce gemiyi bir hazan yaprağı gibi sarsan bir darbe hissedildi, sonra da bir top sesi duyuldu. Korkudan şaşkına dönen genç kadınlar oldukları yerde ne yapacaklarını bilemez halde kalakaldılar.

Geminin güvertesi ise ana baba gününe dönmüştü. Top sesleri bir süre devam ettikten sonra etrafı sessizlik kapladı. Bu arada Esteban Kibalta'nın bağırtısı duyuldu. *Esperitu Santo*'nun süvarisi tayfalarına geminin sancağını indirmelerini emrediyordu.

5

Korsanlar yelkenliyi hiçbir direnmeyle karşılaşmadan ele geçirmişlerdi. İki genç kadın deniz haydutlarının gemiyi işgal etmelerini korkuyla dinlediler.

Kaptan Kibalta tayfalarına sakin olmalarını salık veriyor, "Ne derlerse yapın," diyordu. "Yoksa hepinizi geminin sereninde sallandırırlar."

Yukardan koşuşan ayak sesleri ve kılıç şakırtıları geliyordu. Bir aralık kulaklarına yabancı bir dil çalındı. Aimée bu yabancı insanların konuştukları dili hiç anlayamadı.

Sonunda genç kadınları da güverteye çıkardılar. Burada Aimée'nin ilk gözüne çarpan, rengârenk şalvarlı, başları fesli, tunç renkli ve levent yapılı korsanlar oldu. Hepsi de tepeden tırnağa kadar silahlıydılar. Pırıl pırıl parlayan bu yakışıklı deniz kurtları arasından Esteban Kibalta'yla gemicileri kapana tutulmuş fareler gibi tir tir titreşiyorlardı.

Korsanların başı olduğu halinden ve tavırlarından belli olan genç irisi yağız bir delikanlı Kibalta'ya, "Seni gidi iblis oğlu seni," diye bağırıyordu. "Bir daha kaçayım deme! Görüyorsun, değil seni, uçan kuşu bile kaçıracak adam değiliz biz. Eğer canın kıymetliyse söyleneni dinler, bizi peşimiz sıra takip edersin. Yoksa ne sen sağ kalırsın, ne de adamlarının bir tanesi ayakta kalır, anlaşıldı mı?"

Aimée bir ara gözlerini kaldırıp yepyeni boyasıyla güneşin altında pırıl pırıl parlayan yanlarındaki güzel gemiye baktı. Bu tekne şimdiye kadar gördüklerinden tümüyle başkaydı. Kına rengindeki geniş yelkenleri, kalın ve cilalı direkleri kadar gözüne çarpan, geminin güverte ve bordalarındaki dev toplar olmuştu.

Birdenbire neye uğradığını şaşıran genç kız ayaklarının yerden kesildiğini hissetti. Pehlivan yapılı bir korsan tunç rengi, kuvvetli kollarıyla Aimée'yi yakaladığı gibi yandaki gemiye geçi-

vermişti. Biraz sonra korsan gemisinin pırıl pırıl parlayan güvertesinde Zinah da hanımına katılmıştı. Kaptan Kibalta, Pachero ve korkunç suratlı adamları şimdi birer miskin kedi edasıyla onları seyrediyorlardı. Maiyetinin "Reis" diye hitap ettiği kızıl sakallı genç bir adam çevik hareketlerle İspanyol gemisinden kendininkine atladı. Yanındaki genç denizciye kısa bir emir verdikten sonra Aimée'yle Zinah'a döndü. Reis korku ve heyecandan büsbütün güzelleşen Aimée'yi görünce uzun bir ıslıkla hayretini belirtmekten kendini alamadı.

"Hey Yarabbim, Fransız bahçelerinden gelen şu koncaya bak! Esmeri de ondan aşağı kalmıyor ya..."

Sonra *Esperitu Santo*'nun süvarisine dönerek, "Tebrik ederim, kaptan," dedi. "Haremini iyi seçmişsin."

Kibalta olduğu yerde tir tir titriyordu. Kırmızı sakallı Reis sözüne devamla, "Şaştım bu işe Allah için," diyordu. "Ben gemide kadın olduğunu duyunca İspanyol çingenesi bekledim, bak karşıma ne çıktı... Söyle bakayım bana, bu genç ve kibar hanımın senin geminde ne işi var?"

Fakat gözleri Aimée'inkilerle karşılaşınca sözleri ağzında donmuştu. Genç kız ayağa kalkmıştı. Yüzü bembeyazdı. Buna rağmen güzel başını mağrur bir tavırla kaldırarak ağır ağır genç adama doğru ilerledi. O zaman Reis, Aimée'nin önünde eğilerek sağ elini kalbine götürdü ve XVI. Louis'nin sarayındaki asilzadeleri gölgede bırakan bir Fransızcayla genç kıza, "İzin verirseniz, matmazel, sizi efendim Cezayir Dayısı adına selamlayıp gemime hoş geldiniz diyeyim. Ben Hayrettin köleniz! Arzu ederseniz bana, yakın arkadaşlarım gibi Barbaros da diyebilirsiniz."

Sonra adamlarından birine dönüp yanına çağırdı.

"Kasım sizi benim kamarama götürecek, matmazel. Biraz sonra izin verirseniz ben de gelip sizinle önemli bir konu hakkında görüşeceğim."

Aimée şaşkın bakışlarla, "Bizi ne yapacaksınız?" diye sordu.

Hayrettin Reis ince bir nezaketle cevap verdi.

"Uygun bulursanız, bunu birazdan görüşürüz. Şimdi izniniz olursa, zarafet ve kibarlıktan zerrece nasibi olmayan şu esirlerimle biraz meşgul olayım."

Bunları söylerken ince ve uzun parmaklı eliyle İspanyol gemisini işaret ediyordu.

Aimée'yi götürdükleri daire muhteşem bir tarzda döşenmişti. Duvarlar ipekli kumaşlarla kaplanmış, yerdeki Acem halıları, yataklardaki atlas örtüler, ipek kadife yastıklar Reis'in ince zevkini gösteriyordu.

Kasım işlemeli deri kaplı minderlerin üzerindeki yastıkları düzeltirken, altın bir kafesin içinde renkli küçük bir kuş da ötmeye başlamıştı. Kapıda kırmızı şalvarlı bir levent nöbet tutuyordu.

Yalnız kaldıkları zaman Aimée kendi gibi şaşkın bakışlarla etrafını seyreden hizmetçisine döndü.

"Gördün mü şimdi başımıza gelenleri, Zinah?"

Fakat melez halayık şaşkınlığından yalnızca başını sallayabildi... Aimée etrafına bakındıktan sonra koynundan zümrüt yüzüğünü çıkararak, "Ne dersin, Zinah," dedi. "Acaba bu kırmızı sakallı Reis'e şu yüzüğü versem bize özgürlüğümüzü bağışlar mı?"

Zinah hanımının yüzüne baktı.

"İnşallah diyelim, ama biliyor musunuz asıl ben neden korkuyorum, ya bu adamlar bizi birbirimizden ayırmaya kalkarlarsa, o zaman ben ne yaparım?..."

Bu sefer teselli sırası Aimée'ye gelmişti. Kollarını sadık bacısının boynuna dolayarak yanaklarından öptü.

Tam bu sırada kızıl sakallı Reis kamaradan içeri giriyordu. İki kadını sarmaş dolaş görünce hafifçe güldü.

"Doğrusu bu muhabbeti kıskandım."

Eliyle kapıdaki nöbetçiye uzaklaşmasını işaret ettikten sonra ipekli sedirin üstüne oturdu.

"İkinizin de isimlerinizi ve kim olduklarınızı İspanyol gemisinin kaptanından az çok öğrendim."

"Öyleyse babamın isteyeceğiniz fidyeyi ödeyeceğini anlamışsınızdır."

Genç kaptan elini kaldırdı.

"İzin verirseniz, size önce durumu açıklayayım. Biz Cezayir'den geliyoruz ve şimdi de rotamız yine aynı yere doğrudur."

Aimée şiddetle karşı çıktı.

"Ama ben Cezayir'e gitmek istemiyorum. Beni bir Avrupa limanına çıkaracaksınız!"

Hayrettin Reis genç kızın bu isyanı karşısında yalnızca gülümsemekle yetindi.

"Sizin gibi genç ve güzel bir hanıma yakışmayacak kadar otoriter bir tavrınız var."

Zinah hanımının eteğini çekiyordu.

"Bu adamla bozuşmasanız iyi olur, matmazel."

Aimée'nin yanakları pençe pençe kızarmıştı.

"Anlamıyorum niçin sizin isteklerinize uyacakmışım... Sizi dinlemezsem ne yaparsınız?"

Kızıl sakallı Reis'in gözlerinde bir şimşek çaktı.

"Ümit ederim ki, beni zor kullanmak durumunda bırakmazsınız, matmazel. Çünkü benim usullerim sizin asil âdetlerinize uymayabilir. Sözünü ettiğiniz haklara gelince, ben sadece Cezayir Dayısı'nın adamıyım. Esir aldığım İspanyol gemisiyle içinde ne varsa hepsi beyime aittir. Onları ülkeme götürmek zorundayım. Esir edilen tayfalar ya kendi rızalarıyla asker olarak kullanılacak ya da esir pazarında satışa çıkarılacaklardır."

"Cotton için bir istisna yapacağınızı umarım. *Kara Kuğu* batarken hayatımızı o kurtardı."

"Sizin bu şükran duygularınızı göz önüne alırız. Ama size şimdiden kesin söz veremem. Buranın Fransa olmadığını unutmamanızı rica edeceğim. Cotton da diğer İspanyollar gibi adamlarımın ganimetleri arasına girmiştir. Bildiğiniz gibi, Cezayir, Osmanlı İmparatorluğu'nun koruması ve yönetimi altında bir beyliktir. Size gelince, siz de şimdi buranın kanunlarına tabisiniz."

Aimée genç Reis'in yüzüne dik dik baktı.

"Cezayir'in siyasi durumu beni hiç ilgilendirmez. Sadece şunu bilmenizi isterim ki, bana karşı yapılacak en küçük hoş olmayan bir muamele bile, Fransız hükümeti tarafından cezasız bırakılmayacaktır..."

Barbaros omuzlarını kaldırdı.

"Akıl yürütme tarzınız ve özellikle şu buyurgan tavırlarınız hiç de yaşınıza göre değil. Aldığınız Fransız terbiyesinin boşa gitmediği belli, matmazel."

"Benim için belirleyeceğiniz fidye konusunda isterseniz babamla temasa geçebilirsiniz. Kendisi Martinik'te Pointe Royale'deki malikânemizdedir. Ayrıca kralımızın pek yakınlarından olan kuzenim Jean Baptiste Dubuc de Chissay var ki..."

"Zahmet etmeyin, matmazel, siyasi bazı nedenler dolayısıyla fidye işi söz konusu bile olamaz." Hayrettin Reis eline bir kâğıt aldı. "Rica ederim, şimdi size okuyacaklarımı dikkatle dinleyin, matmazel. Bu geminin mutlak hâkimi sıfatıyla size yabancı bir konsolos veya devlet adamıyla konuşmayı kesinlikle yasaklıyorum."

Aimée olduğu yerde yığılıp kalmış, ellerini göğsü üzerinde kavuşturarak tapınır gibi genç adama yalvarmaya başlamıştı.

"Oh, hayır, mösyü! Allah rızası için!... Yalvarırım size! Elimden bu hakkımı alamazsınız!..."

Ancak Hayrettin Reis elindeki kâğıdı okumaya devam etti.

"Ailenizin hiçbir üyesinden maddi veya manevi bir yardım istemeyeceksiniz. Hıristiyan esirleri kaçırıp ülkelerine geri götürmeye çalışan Kurtarıcılar'la bağlantı kurmayacaksınız!"

Aimée irileşmiş gözlerle karşısındakine bakıyordu. Tekrar itiraz edecek oldu, fakat kelimeler boğazında düğümlenmişti. Eğer Zinah tutmasa, oracığa düşüp bayılacaktı.

Kızıl sakallı adam sedirin köşesinde duran kamış bir kalemi işaret ederek, "Şu kalemi alın ve bu kâğıdın altını imzalayın," de-

di. "Eğer itiraz etmeden bana kayıtsız şartsız itaat edecek olursanız, kılınıza bile zarar gelmeden sizi Cezayir Dayısı'na teslim ederim. Benim size yapabileceğim tek yardım bundan ibarettir. Cezayir'e gidince orada rahat ve gösterişli bir hayatınız olabilir."

Aimée hâlâ konuşamıyordu. Bütün ümitleri bir anda kaybolmuştu. Hayrettin Reis'in sözleri kafasına inmiş tokmaklar gibi etkilemişti onu.

Genç adam kâğıdı uzattı ve bekledi. Kasım da hokkayla kalemi elinde tutuyordu.

"Buyurun, matmazel, imzanızı lütfen şuraya atın!"

Genç kız eliyle kâğıdı itti.

"Böyle bir taahhütnameyi imzalamaya hiç niyetim yok."

Reis'in dudakları kısılmıştı.

"Beklenmedik bir anda tutsak olduğunuz için duygularınızı iyi anlıyorum, Matmazel Dubuc... Ancak ne yazık ki, ben de bunda ısrar etmek zorundayım. Eğer sizden istediklerimi taahhüt etmemekte inat ederseniz size ayrıcalıklı davranamam. O zaman siz de diğer esirler gibi esir pazarına gidersiniz. Düşünün bir kere, esir pazarlarında satılığa çıkarılan kadınları tepeden tırnağa kadar soyup muayene etmek her müşterinin hakkıdır. Esirci o pis ve nasırlı elleriyle en mahrem yerlerinize kadar dokunacak ve sizin en ufak bir itiraza bile hakkınız olmayacak... Affınızı dilerim, bu sözleri size söylemek istemezdim ama yine sizin iyiliğiniz için konuşuyorum. Pazardan cariye alan erkekler alacakları kadının bekâretinden bile emin olmak isterler."

Sonra Aimée'nin gözlerinin içine bakarak sözlerine devam etti.

"Hem bu kadarla da kalmaz. Bazen esirleri kervanlara katıp çöle de çıkarırlar. O zaman ilk karşınıza çıkan, kör veya topal, Müslüman, Hıristiyan ya da Yahudi, parayı saydı mı sizi alıp götürür. Bilmem artık hangisini tercih edersiniz. Fakir bir bedevinin

çadırında bitlenmeyi mi, yoksa haşmetli Cezayir Dayısı'nın sarayında yaşamayı mı?"

Aimée dudaklarını ısırıyor, susuyordu. Hayrettin Reis elindeki kâğıdı masanın üzerine bıraktı.

"Size düşünmek için biraz daha vakit bırakıyorum. Artık kaderinizi kendiniz tayin edeceksiniz."

Kasım'ı çağırıp kulağına bir şeyler fısıldadıktan sonra tekrar genç kıza döndü.

"Her türlü istirahatiniz temin edilmiştir. Yiyecekleriniz sizin asil akrabalarınızın evinde alıştıklarınıza benzemez ama yine de size gereken gücü verecektir. Siz de Zinah, hanımınızı ikna etmeye çalışın."

Genç halayık, Reis'in kendisine seslendiğini duyunca hemen toparlamıştı.

"Doğduğu günden beri hanımıma ben bakarım. Onu öz kızım gibi severim. Onu esir görmektense, ölü görmeyi bin defa tercih ederim. Tanrı topunuzun belasını versin!..."

Reis'in artık sabrı tükenmişti. Eliyle Kasım'a işaret etti, beraberce dışarı çıktılar. İki kadın kamarada yalnız kalınca Zinah hanımını sedire yatırdı. Aimée bir süre boş bakışlarını sabit bir noktaya dikerek arkaüstü yattı. Fakat sonra birdenbire bir ok gibi yerinden fırlayarak soluğu güvertede aldı. Ancak daha kendini denize atmaya fırsat bulamadan iriyarı bir korsan onu kollarından yakalayıvermişti.

Aimée'yi kamaraya geri getirdikleri zaman Zinah hanımını ağlayarak karşıladı.

"Yavrum, güzelim, sakın bir daha bunu yapayım deme! Beni bırakıp nereye gideceksin? Sonra zavallı dadın sensiz ne yapar!"

Aimée ağır ağır başını salladı.

"İkimiz de ölsek daha iyi olacak, Zinah. Benim için artık hiç bir ümit kalmadı..."

6

Aimée günlerce o dalgın halinden kurtulamadı. Zinah kalaylı bakır kaplar içinde gelen etli pilavları, nefis tatlıları, mis gibi çavdar ekmeğini afiyetle yerken, Aimée getirilenlerin biraz tadına bakıp bırakıyordu. Reddetmediği tek şey, Reis'in ara sıra gönderdiği şaraptı. Bu durumda genç kızı canlandırıp çevresiyle ilgilenmesini sağlamak olanaksızdı.

Barbaros günde iki defa geliyor, genç kızın hatırını soruyordu. Ama o, Reis'in nezaketle sorduğu soruları çoğunlukla yanıtsız bırakıyor ya da, "Ailemden benim için fidyeyi ne zaman isteyeceksiniz?" diye başka bir soruyla cevap veriyordu.

Bir sabah Cebelitarık'ı geçip Akdeniz'e girdiler. O gün Hayrettin Reis genç kızla son bir kez daha konuşmaya geldi.

"Yakında Cezayir'de olacağız, matmazel. Bir karara varabilmek için bol bol vaktiniz oldu. Kaçmanın ne kadar imkânsız, intiharın ise ne derece yersiz olduğunu deneyip gördünüz. Sizin yaşınızda bir insan açlıktan ölmez, er geç karnınız acıkacaktır. Hem öyle bir açlık ki, o zaman size karnınızı doyurabilmek için kim bilir ne fedakârlıkları göze aldıracaktır. Bir bakıma kurtarıcınız ve dostunuz olarak şimdi sizden bir kere daha rica ediyorum, daha anlayışlı olun."

Aimée alaycı bir bakışla genç adamı süzdükten sonra, "Dostum ha!" dedi. "Siz acaba bu sözün anlamını bilir misiniz? Sizin acaba iyilik ve merhametle ilginiz var mıdır?"

Kırmızı sakallı adam omuzlarını kaldırdı.

"Hakkımdaki düşünceleriniz beni hiç ilgilendirmez, matmazel. Ben şimdiye kadar size acıdım ve saygı duydum. Ama artık karar vermenin zamanı gelmiştir. Anlaşmamızı imzalayacak mısınız, yoksa çölde köle olup yaşamayı mı tercih edeceksiniz?"

Bir an ikisi de konuşmadılar. Sonra Aimée kalemi alıp kâğıdı imzaladı. Sıra Zinah'a gelince o da hanımı gibi yaptı. Fakat

Reis kâğıdı cebine sokup kamaradan çıkmaya hazırlanırken, melez halayık adamın yüzüne hain hain bakıp tükürmeye kalkışmaktan kendini alamadı.

Genç Reis uğradığı bu hakaret karşısında çılgına dönmüştü. O da hiç duraksamadan halayığın yüzüne iki tokat attı. Adam hiddetinden zangır zangır titriyordu. Cebinden çıkardığı ipek bir mendille yüzünü sildikten sonra kamaranın ortasına doğru yürüdü ve her kelimesini ayrı ayrı tartarak gayet tok bir sesle, "Size ufak bir öğüt vereyim, küçükhanım," dedi. "Sakın bir daha böyle bir harekette bulunmaya kalkmayın. Sizi bu seferlik hanımınıza bağışlıyorum. Yoksa fil derisinden kamçımla size öyle bir dayak atarım ki, o siyah kadife cildiniz gergedan derisine döner."

Sonra genç kadınlara arkasını dönerek kamarayı terk etti. Bütün bu olup bitenleri oturduğu yerden gözyaşları içinde seyreden Aimée, Reis dışarı çıkınca Zinah'a yaklaşarak onu, "Vah benim Zinah'cığım," diyerek okşadı. "Bakayım yüzüne! Ateş gibi yanıyor, çok acıdı mı?"

Genç cariye otuz iki dişini ortaya koyan bir gülümsemeyle, "O tükürüğe değdi doğrusu," diye cevap verdi.

Oysa Aimée aynı fikirde değildi.

"Ama sakın bir daha böyle bir şey yapma! Bu adamlar şakaya gelmez. Şimdiye dek bize iyi muamele ettiler. Bundan sonra da elbette bir çaresini bulup bu dertten kurtulmaya çalışacağız."

Bu sözleri söylerken kendi de şaşırdı. Sanki birkaç hafta önceki çocuk birdenbire büyüyüp olgunlaşmıştı. Aralarındaki on yaş farka rağmen şimdi kendini Zinah'dan çok daha yaşlı hissediyordu.

Genç halayık hanımının sözlerini onayladı.

"Haklısınız, matmazel. Elinde kırbacı olan adam her zaman bizden üstün sayılır. Şimdi ikimiz de köle olduk. Bunu unutmamamız gerekir."

Aimée bu söze karşı çıktı.

"Ben kimsenin kölesi olamam. Nasıl olsa kendimi öldürmenin bir çaresini bulurum."

Zinah hanımının ellerine sarılmıştı.

"Sakın, benim güzel hanımım, kendi canına kıymak en büyük günahtır. Rahip St. Jean söylerken duydum, kendini öldürenleri Tanrı hiçbir zaman affetmezmiş."

Genç kız başını salladı.

"Ben de Jeanne d'Arc gibi yaparım. Biliyorsun onu dikbaşlılığı yüzünden diri diri yakmaktan başka bir çare bulamamış düşmanları..."

"Vallahi hanımım, siz o kadar aklı başında bir insansınız ki, sizinle tartışmak benim gibi bir cahilin ne haddine... Sizden yalnızca tek bir ricada bulunacağım. Yapmak isteyeceğiniz ne olursa olsun, bana mutlaka haber vereceksiniz, söz mü? Eğer siz kendinizi öldürmeye kalkarsanız, ben kendimi sizden önce öldürürüm... Ama size bir şey söyleyeyim mi, belki de köle olarak doğduğum için olacak, bu korsan gemisindeki hayat bana hiç de fena gelmiyor."

Bütün üzüntüsüne rağmen Aimée, Zinah'ın safdilliği karşısında gülümsemekten kendini alamadı.

"Tanrı gönlüne göre versin, Zinah!"

"Siz olmadıktan sonra yaşayamam, hanımım, istesem de yaşayamam."

Genç kızın gözleri dolmuştu.

"Hiç olmazsa beraberiz, Zinah. Bunun için Tanrı'mıza şükredelim."

"Öyleyse bunu hemen yapalım, çünkü şu uzakta görünen beyaz nokta herhalde kara olmalı."

Aimée genç cariyenin parmağıyla gösterdiği tarafa baktıktan sonra başıyla onayladı. Sonra birbirlerine ürkek bakışlarla bakan iki genç kadın aynı anda bir ağızdan, "Cezayir'e geldik!" dediler.

7

Cezayir gibi bir yeri Aimée hayatında ne görmüş, ne de hayal etmişti. Düz damlı alçak beyaz evler arasından cami minareleri birer servi ağacı gibi yükseliyordu. Şehrin ortasında surlarla çevrili Kasbah Kalesi vardı. Zaten Zinah'ın uzaktan ilk fark ettiği yer de orası olmuştu.

Limana yaklaşırlarken genç cariye sahile bağlı gemileri göstererek, "Şunlara bakın, ne güzel gemiler," dedi.

Limanın içi renk renk ve boy boy gemiyle dolup taşıyordu. Burada balıkçı sandalından, gayet süslü oymalı ve ipek yelkenlisine kadar her türlü tekne vardı. Bu gemiler arasında dolaşan zarif sandalların çifte çifte küreklerinde ipek şalvarlı, iriyarı, yakışıklı denizciler kırmızı feslerinin püsküllerini savura savura kürek çekiyorlardı.

Gemileri rıhtıma yanaşırken Aimée'yle Zinah kentin sokaklarını gördüler. Bu sokaklarda yalnız esmer yüzlü, uzun beyaz giysili erkekler dolaşıyorlardı. Bazılarının başlarında yeşil veya sarı sarıklar vardı. Bu dar yollarda atlar ve develer alışkanlıkla ilerlerken herkes birbiriyle yabancı bir dille bağıra bağıra konuşuyordu.

Barbaros önce İspanyol gemisinin tayfalarına kendi gemilerinin yükünü boşalttırdı. Ondan sonra da sıra esirlere geldi.

Karaya ilk ayak basan Aimée'yle Zinah oldu. Yanlarında şahane atlas kaftanıyla Hayrettin Reis, arkalarında ipek şalvarlı iki muhafız yürüyordu. Bu küçük kafileyi İspanyol gemisinin zincire vurulmuş kaptan ve tayfaları izliyorlardı.

Ortalık cehennem gibi kavruluyordu. İnsan terine karışan baharat ve gülyağı kokuları Aimée'yi fena halde rahatsız etmişti. Yolda yürürlerken Hayrettin Reis etraflarındaki halkı eliyle işaret ederek kılık kıyafetlerine göre her birini ayırt etmeyi genç kıza

öğretiyordu. Bunların kimisi Yahudi, kimisi Maltalı, Suriyeli veya Mısırlıydı.

Ünlü korsan arkasında esirleriyle geçerken halk kenara çekilerek yol veriyordu. Bu sırada kolsuz ve topal, pis bir dilenci Aimée'ye doğru sokularak eli yerine dirseğini genç kıza uzattı. Aimée hemen elini cebine atmıştı. Ama o anda kendisinin de karşısındaki dilenci kadar fakir olduğunu hatırladı.

Muhafızlardan biri kırbacını kaldırmış dilenciye bir şeyler söylerken adam da topal ayağını sürüyerek yanlarından uzaklaştı. O sırada Barbaros eliyle bir yeri işaret ederek, "Tahtırevanlarımız orada duruyor," diyordu. "Size herhalde beş yüz basamağı tırmandıracak değiliz."

Tahtırevanlarına bindikten sonra merdivenlere çıkan sokaklardan ilerlemeye başladılar. Bu sefer de genç kızın burnuna kızgın demirle taze ekmek kokusu geliyordu. Zaman zaman bazı evlerin önünden geçerken aralık kapılarından garip ve mahzun bir musikinin nağmeleri kulaklarına çarpıyordu.

Aimée bütün bu mesafeyi yürüyerek geçmediklerine son derece memnun olmuştu. Çünkü haftalarca gemide kaldıktan sonra karaya ayak basınca değil yürümek, dengesini kaybetmeden ayakta durmak bile genç kıza oldukça zor gelmişti.

Zaten o anda başka bir şey düşünecek hali de yoktu. Gözlerini yummuş, yer ve zaman kavramını tümüyle unutmuştu. Sadece tahtırevanın eğik duruşundan yukarı, daha yukarı, daha yukarı çıktıklarını hissediyordu.

Sonunda surların önünde durdukları zaman Hayrettin Reis, "Buradan ilersini yürüyebiliriz," dedi.

Sur kapılarındaki nöbetçiler Reis'le genç kızın önünde selama durmuşlardı. Aimée, Zinah'ı kolundan tuttu. Genç cariye başını arkaya çevirmiş, geldikleri yola bakarken, "Zavallı Cotton'la ötekiler bu beş yüz basamağı nasıl tırmanacaklar?" diyordu.

Küçük kafile oymalı büyük demir bir kapıdan ufak bir ön avluya girdi. Buradan ikinci bir kapı daha geniş bir avluya açılıyor-

du. Oraya girince Barbaros başından fesini çıkardı. Sonra beş basamak daha çıktılar. Bu sırada arkasına bakan Aimée, Cotton'la diğer esirlerin çok aşağılarda basamakları tırmandıklarını gördü ve belki bir daha yüzlerini bile göremeyeceği bu insanları elini kaldırarak selamladı.

Günlerden beri bir şey yemediği için halsiz ve solgundu. Onu böyle hayali fener gibi görünce nasıl olsa beğenip alıkoymazlardı. Bunu düşündükçe içi ferahlıyordu. O sırada büyük yağlıboya bir kapının önüne gelmişlerdi. Hayrettin Reis genç kadınlara döndü.

"Ayakkabılarınızı çıkarın," dedi. "Şimdi Dayı'nın huzuruna giriyoruz."

Aimée'yle Zinah son bir kez arkalarına baktıktan sonra Kaptan Kibalta'nın verdiği biçimsiz sandalları ayaklarından çıkardılar. Şimdi önlerindeki büyük kapı açılmıştı. Rehberleri onları loş ve serin bir salona soktu. Aimée'nin çıplak ayakları yerlere döşeli ipekli Çin halılarına gömülmüştü.

Gözlerini kaldırınca önce duvarları süsleyen tavuskuşu, ceylan ve kaplan resimleriyle karşılaştı. Dev boyutlardaki salonun en dibinde kırmızı kadife kaplı bir taht duruyordu. Bu tahtın üzerine üç kişi oturmuştu.

Bunlardan biri Zinah'ın sevgilisini hatırlatan basık burunlu, son derece çirkin, yusyuvarlak bir zenci, diğeri Hazreti Musa'nın tasvirlerini andıran ve oturduğu yerde hafif hafif kestiren ak sakallı bir ihtiyardı. İkisinin arasında da artık ikibüklüm olmuş Cezayir Dayısı Mehmet bin Osman yer almıştı. Bu adam ileri yaşına rağmen bütün Kuzey Afrika'ya egemen olduğu gibi, İspanyollarla yaptığı son savaştan da zaferle çıkmıştı.

Dayı'nın Aimée'nin üzerinde uyandırdığı ilk izlenim çok olumlu oldu. Açlık ve yorgunluktan halsiz düşen genç kız güçlükle ayakta durmaya çalışırken, Hayrettin Reis birkaç adım ilerleyerek Dayı'nın önünde eğildi. Sonra önce eteğini, ardından da elini öptü.

Aimée'nin anladığına göre Barbaros, Dayı'dan konuşmak için izin istemişti. Çünkü yaşlı adam ağır bir hareketle başını salladıktan sonra ağzını açmıştı. Konuşurken sık sık başı ya da eliyle genç kızı gösteriyordu. O sırada Aimée de ihtiyar Cezayir Dayısı'nı daha iyi inceleme fırsatını buldu. Ufak ama parlak ve canlı gözleri vardı. Kalın ve şehvetli dudaklarının üzerinde burnu bir kuş gagasını andırıyordu. Uzun sakalı samur kürkünün üzerinden işlemeli ipek giysisinin kucağına kadar iniyordu. Başındaki beyaz sarığın üzerine iliştirilmiş olağanüstü güzel, iri bir pırlanta genç kızın gözlerini kamaştırmıştı. Geniş altın kemerinden üç kamanın kabzaları gözüküyordu. Bu kabzaların üçüne de pırlanta, inci, yakut ve zümrütler kakılmıştı. Oldukça bol sürdüğü anlaşılan gülyağı kendi teninin kokusuna karışıp genç kızın burnuna kadar geliyordu.

Genç Reis konuşması bitince yerlere kadar eğildi. Şimdi Dayı da ayağa kalkmıştı. Mehmet bin Osman, Hayrettin Reis'in boynuna altın bir zincir takarken, o ana kadar uyuklayan ihtiyar da gözlerini açmış, Barbaros'a gülümsüyordu.

Bu tören bittikten sonra Hayrettin Reis tekrar Dayı'nın elini öptü. O zaman yaşlı adam Aimée'ye dönüp oldukça iyi bir Fransızcayla, "Öğrendiğime göre geçenlerde çıkan fırtınada geminiz bir kazaya kurban gitmiş, matmazel," dedi. "Şükredelim ki, bu badireden sağsalim kurtulabildiniz."

İhtiyar adam konuşurken sesinin tonunda o kadar sevecen ve babacan bir ifade vardı ki, Aimée'nin kalbi yeniden ümitle doldu. Herhalde bu adamın davranışı bir tutsağa gösterilenden çok farklıydı.

Aimée belini doğrultarak aynı vakur tavırla cevap verdi. "Lütfedip gösterdiğiniz ilgiye minnettarım, ekselans. Beni bir an önce vatanıma ve ailemin yanına göndereceğinizden tamamen eminim, efendimiz."

Dayı'nın ihtiyar vücudu gerilmiş, gözleri kısılmıştı. Ellerini ovuşturarak kırılan gururunun büsbütün keskinleştirdiği bir ses-

le, "Cezayir Dayısı Mehmet bin Osman yerine karar vermek zahmetine katlanmamanızı rica edeceğim, matmazel," dedi. "Şu gördüğünüz şehirde bulunan yirmi bin esirden biri olduğunuzu unutur gibi davranıyorsunuz... Hayrettin Reis sizi bana kişisel hediyesi olarak takdim ettiği için özel bir muamele gördünüz. Şimdi ben de İstanbul'a göndermek için hazırladığım bazı armağanların arasında sizi ve hizmetçinizi Haşmetlû Osmanlı Padişahı Üçüncü Selim'e sunacağım."

Aimée'nin dehşetinden gözleri büyümüştü. Cezayir Dayısı'nın sözleri kulaklarında çınlıyordu.

"Ona karşı şahsen borçluyum, matmazel. Sizin gibi asil ve güzel bir Fransız kızı bu borcun ödenmesi için en uygun karşılık olur."

Sonra kalın ve şehvetli dudaklarını ıslatarak sözlerine devam etti.

"Şundan emin olun ki, sizi Padişah'a sunmakla kendime büyük bir haksızlık yaptığımın farkındayım."

Aimée ağzını bile açmamıştı, birdenbire en yakınındaki muhafızın üzerine atılarak elindeki kılıcı kapmaya çalıştı. Ama genç kızdan daha atik davranan asker onu kolundan tuttuğu gibi eski yerine sürüklemekte zorluk çekmedi.

İhtiyar adam Aimée'nin bu hareket karşısında istifini bile bozmamıştı. Tersine, bu kez daha yumuşak bir sesle sözlerini sürdürdü. "Ümitsizliğe kapılmak için bir neden yok, matmazel. Üçüncü Selim yirmi sekiz yaşında, yakışıklı ve aydın bir gençtir. Ayrıca anlayış ve inceliği sayesinde sarayındaki genç kızların çok rahat ve mutlu bir yaşam sürdüğünü söylerler."

İhtiyar Mehmet bin Osman bakışlarını genç kızın güzel yüzünden sonra kusursuz vücudunda ve taze birer meyveyi andıran göğüslerinde dolaştırırken gözleri parlamıştı.

"Size gelince, matmazel, biraz kendinizi toparlar ve saray usullerine uyum sağlamada çaba gösterirseniz, umarım çok

geçmez kadınefendi olur ve Osmanlı tahtına bir şehzade armağan edebilirsiniz."

Cezayir Dayısı'nın bu sözleri genç kıza alınyazısını belirleyen bir bildiri gibi geldi. Şu anda şehirdeki yirmi bin tutsağın yanında ne daha çok, ne de daha az bir hakkı vardı. Demek ki, kaderi herhangi bir nesne gibi Osmanlı Sarayı'na hediye edilmesini istemişti.

Dayı ellerini çırpınca iki hadımağası girdi. Zeballaya benzeyen bu Araplar, Dayı'nın önünde yerlere kadar eğilip emirlerini saygıyla dinlediler.

İhtiyar Cezayir Dayısı hadımağalarına tembihlerini bitirdikten sonra genç kıza döndü.

"Sizin ve cariyenizin ihtiyaçlarınızın karşılanması için emir verdim. Bundan böyle kıyafetiniz de güzelliğinize ve konumunuza yaraşır şekilde olacaktır."

8

Osmanlı hükümdarına Cezayir Dayısı'nın hediyelerini getiren gemi 1791 yılının güneşli bir kış sabahı İstanbul limanına girdi.

Orta yaşlı babacan bir adam olan gemi süvarisi bu armağanların arasında Sultan'a sunulacak olan iki genç kadının haline pek acıdığı için bütün yolculuk boyunca onlarla ayrıca ilgilenmiş, limana girerken de onlara kentin efsanevi güzelliğini anlatarak, seyretmeye doyum olmayan bu manzarayı çıkıp güverteden seyretmelerini salık vermişti.

İyiliksever denizci yanlarından ayrılınca Aimée yüzünü buruşturarak, "Bana ne tarihinden, güzelliğinden," diye homurdandı. "Şeytan görsün İstanbul'unu da, Sultan'ını da... Benim görmek istediğim tek yer Pointe Royale limanı... Gerisi bana vızgelir."

Zinah içi yana yana hanımına bakıyordu. Her ikisinin de sırtında garip şekilli kadife cepken ve uzun şalvarlar üzerine giyilen üç etekli bir elbise vardı.

Durup dinlenmeden döktüğü gözyaşlarıyla kendini mahkûm ettiği açlık genç kızı o kadar değiştirmişti ki, Nantes'deki akrabaları görseler kesinlikle tanıyamazlardı. Günlerden beri deniz üzerinde yolculuk etmesine rağmen, her zamankinden daha solgun olan yüzünde iri lacivert gözleri ender bulunan birer mücevher gibi parlıyordu. Dudakları da beti benzi gibi solmuş, ince ve zarif ellerinin üzerinde mavi damarlar gözükmeye başlamıştı.

Zinah onun zayıf kolunu okşayarak, "Yukarı güverteye çıkmazsanız kaptanın hatırı kalır," dedi. "Benim de sizin kadar, hapis olacağım yeri görmeyi içim istemiyor, ama günlerdir bir dediğimizi iki etmeyen Harun Kaptan'ı hiç olmazsa bu isteğini yerine getirerek memnun etmekten bir şey kaybetmeyiz. Uzun zamandır rast geldiğimiz tek babacan ve iyi kalpli adam o oldu."

Aimée içini çekerek, "Kim bilir, belki sonuncu da o olacaktır," dedi.

Zinah hâlâ ısrar ediyordu.

"Haydi güzelim, gelin çıkalım güverteye!"

Sonunda güverteye çıktıkları sırada Harun Bey de yanlarına geldi. Elindeki uzun dürbünü Aimée'ye uzatırken, "Asırlar boyunca insanların bu güzel kenti ele geçirmek için döktükleri kana hiç şaşmamalı," diyordu.

Genç kız istemeye istemeye kendisine uzatılan dürbünü aldı. Ancak kente ilk bakışta vücudu tepeden tırnağa kadar ürperdi. Aklına ve hayaline sığmayacak kadar güzel bir şehir şu anda önünde yükseliyordu. Dört bir yanını saran düzgün surların ortasında, güzel kubbeli camileri, servi boylu minareleri ve mermer saraylarıyla dünyanın eşsiz güzeli, efsaneler beldesi, nazlı İstanbul masmavi bir gök altında pırıl pırıl parlıyordu.

Kaptan Ayasofya'dan başlayarak bütün camileri eliyle gösterip birer birer saydıktan sonra nihayet şehrin güneyinde koyu renkli bir bina topluluğunu işaret etti.

"İşte Sultan Selim'in sarayı... Dört yüz yıldan beri Osmanlı hanedanı burada oturur."

Kuleli ve geniş taraçalı binaları çevreleyen bakımlı bahçelerin etrafındaki yüksek duvarları görünce Aimée'nin kalbi bir kez daha burkuldu. Bu kalın ve yüksek duvarların arkasında kim bilir ne esrarengiz cinayetler işleniyordu. Ve ne gizli kederler saklıydı.

Genç kız sadık bacısına doğru eğildi, hafif bir sesle, "Bundan sonra bizim de yerimiz orası olacak," dedi.

Zinah bir şey söyleyemedi. Kadifeyi andıran esmer yanaklarından ip gibi yaşlar süzülüyordu.

Genç kadınların şu anda hissettikleri ıstırabı anlamaktan uzak bulunan Harun Kaptan açıklamalarını sürdürmekteydi.

"İşte Boğaziçi... Buraya dünyanın cenneti diyenlerin hakları yok mu?"

Aimée birbirinden güzel yalılar, korular ve kentin hâkim tepelerinde yükselen mezarlıklar gördü. Ancak genç kızın bakışları ister istemez kendi mezarı olacak olan Topkapı Sarayı'na takılıp kalmıştı.

Harun Kaptan bir süre geminin manevrasıyla meşgul olduktan sonra tekrar yanlarına gelerek dikkatlerini Haliç üzerine çekti.

Sahilin iki yakasında birbirine sokulmuş duran sivri çatılı evlerin hemen arkasında geniş bahçeler içinde görkemli köşkler yükseliyor, bunların ardındaki yamaçları korular kaplıyordu.

Haliç'ten sonra gemi süvarisi dudaklarını küçümsemeyle büzerek, "Şu karşıda gördüğünüz yerler de Hıristiyanların ve yabancıların oturdukları Galata ve Beyoğlu semtleridir," dedi. "Padişahımız efendimizin yüce gönüllü hoşgörüleri bu keferenin de

kendi kilise ve manastırlarında serbestçe ibadetlerini mümkün kılmıştır."

Aimée'nin kalbi kan ağlıyordu. Kim bilir bu kilise ve manastırlarda St. Jean gibi iyi kalpli kaç tane rahip vardı. Ama onların Aimée'nin varlığından haberleri bile olmayacaktı.

Gemi demir atmaya hazırlanırken Harun Kaptan genç kıza dönerek büyük bir nezaketle, "Yolculuğunuz burada bitiyor, matmazel," dedi. "Şimdi lütfedip Cezayir Dayısı'nın verdiği elbiseleri giyersiniz, karaya çıkarız, yüzünüzü yaşmaklamayı da unutmazsınız, değil mi?"

Aimée başını önüne eğerek, "Ya bu teklifinizi reddedersem?" diye sordu.

Harun Kaptan üzüntülü bir tavırla başını salladı.

"O zaman beni cezalandırırlar, matmazel."

Genç kız hemen, "İstediğinizi yaparım, siz üzülmeyin, Harun Bey," diye cevap verdi.

İskeleler donatılıp gemi yükünü boşaltmaya hazırlanırken iki genç kadın da sırtlarında saraylılara özgü giysiler olduğu halde güverteye çıkmışlardı.

Aimée beyaz kollu mavi atlas bir elbise üzerine kırmızı bir maşlah giymişti. Yüzündeki opal yaşmağın arasından lacivert gözleri pırıl pırıl parlıyordu.

Harun Kaptan genç kızın olağanüstü güzelliği karşısında coşkuya kapıldı.

"Cennetteki huriler bile sizin kadar güzel olamaz, matmazel. Cariyeniz de yanınıza pek yakışmış. Allah ikinizin de yardımcınız olsun."

Aimée kaptanın bu içten iltifatından memnun olmuşa benzemiyordu. Harun Bey'in sözlerine, "Benim, sizin cennetinizdeki hurilere benzemeye hiç niyetim yok," diye karşılık vermekle yetindi.

Karaya ayak basar basmaz genç kızın gözleri caddeleri dolduran hareketli kalabalığın göz alıcılığıyla da kamaşmıştı. Şu

anda garip bir şaşkınlık içindeydi. Tam o sırada muazzam bir mehter takımı rıhtımda yerini alarak, Cezayir Beyi'nin hediyelerini getiren gemiyi selamlamak için çalmaya başlamıştı. Göklere çıkan kös sesleri, darbuka ve çifte naraların ahengine karışırken yer yer coşan denizcilerin bağırışları etrafı çınlatıyordu.

Aimée o anda Martinik Adası'nı hatırladı. Buradakiler de oradaki rıhtım işçileri gibi koca koca balyaları yerlerde yuvarlayarak taşıyorlardı. Gemilerden boşaltılan koyun ve keçilerin etrafa yayılan kokuları genç kızın gönlünü bulandırmıştı.

Harun Kaptan iki yolcusuna veda ederken kendilerini teslim alacak birini genç kadınlara tanıştırdı. Gemiden çıkarılan hediyeler uzun bir kervan oluşturmuştu. İki yüz zenci köle, yedi kafes içinde aslan ve kaplanlar, otuz kadar cins inek ve damızlık manda, on tane safkan Arap atı, elli kadar tiftik keçisi, Fransız dilberiyle birlikte gönderilen değerli armağanlardan bir bölümüydü. Ayrıca bellerinden yukarısı çıplak esirlerin başları üzerinde taşıdıkları altın ve mücevher sandıkları yalın kılıç muhafızlarla kuşatılmıştı. Ellerinde fil derisinden burma kamçılarla bu kafilenin yanı sıra yürüyen kolbaşılar yol üzerinde biriken çoluk çocuk, serseri ve dilencileri dağıtmaya çalışıyorlardı.

Kafile şehrin içinde ilerleyip daha kibar semtlere geldiği zaman etrafın kalabalığıyla birlikte gürültü patırtısı da kesildi. Yalnızca hızlı adımlarla işlerine giden geniş omuzlu, uzun boylu yakışıklı erkeklere rastlanıyordu. Bu milletin insanlarının yüzünde birbirinin hakkını tanıyan ve bu haklara saygı göstermesini bilen kimselerin vakur ifadesi vardı. Bembeyaz külahları, pırıl pırıl avadanlıklarıyla şerbet satıcılarının gümüş çıngırak sesleri, şahane çeşmelerden tertemiz mermer yalaklara dökülen berrak suların sesine karışıyordu.

Aimée hayatında ilk kez gördüğü bu değişik ve renkli manzara karşısında sarhoş olmuş gibiydi. Geniş bir meydandan geçerlerken Zinah hanımının kolunu çekerek bir kenara çömelmiş zurna çalan, kara sakallı, esmer yüzlü bir adamla zurnadan çı-

kan nağmelere uyarak dans eden kıvrak vücutlu, çingene kıyafetli bir kızı gösterdi.

Halk bunların etrafını sarmış seyrediyordu.

Yine yolları üzerinde bir evin önünden geçerlerken, Aimée yarı açık kalmış bir kapının aralığından, çocuk denecek yaşta bir kızı tel duvak takıp süslediklerini gördü. Yanlarındaki rehber kızın gelin edildiğini söylediği zaman Aimée bir kere daha ürperdiğini hissetti. Kim bilir belki bu kızcağızı da hiç tanımadığı bir yabancının koynuna vereceklerdi... Kendisini bu amaçla Osmanlı Sarayı'na yolluyor değiller miydi?

Oysa kendi ülkesindeki düğünler ne kadar başka olurdu. Çiçeklerle süslenmiş kiliselerde orglar çalınmaya başlarken, beyaz teller içinde gelin içeri girer; tanıdığı, bildiği ve çok daha önceden sevdiği erkekle hayatını birleştirirdi. O anda Aimée'nin gözlerinin önüne Nantes'deki arkadaşları geldi. Le Rocher Şatosu'nda verilen parlak davetler gözlerinin önünden geçerken kulağında Josephine'in şakrak kahkahaları çınladı. Son kez kuzinlerinden birinin düğününde ona, "Yakında sıra sana da gelecek, şekerim," demişti. "Ama seçeceğin erkeğin genç ve yakışıklı olmasına dikkat et ha!..."

Aimée'nin içi kan ağlarken güzel gözleri de yaşla doldu.

Bir yabancı hükümdar da olsa, tanımadığı ve sevemeyeceği bir adamın gözdesi olmaktansa, varsın çirkin ve yaşlı olsun, ama kendi milletinden bir adamın karısı olmayı bin defa tercih edeceğini düşünüyordu.

Saraya yaklaşırlarken Muhammed ümmetini öğle namazına davet etmek için minarelere çıkan müezzinlerin sesi Aimée'ye bir an için bu acı düşüncelerini unutturdu. Bu sırada yine bir mehter takımının nöbet vurduğu duyuldu. Pek yakınlarından gelen bu musiki hemen evlerinden ve dükkânlarından dışarı uğrayan halkın iki sıra dizilip saygılı bir tavırla beklemelerine yol açmıştı.

İki genç kadın bu bekleşmenin nedenini düşünürlerken rehber kulaklarına doğru eğilip, "Zatı Şahane cuma selamlığına çıkıyorlar," dedi.

Sonra genç kadınların bir şey anlamadığını görünce açıkladı.

"Her cuma efendimiz öğle namazını İstanbul'un büyük camilerinden birinde kılarlar. Bu sırada özel tören yapılır. Bakınız karşıda Bâb-ı Hümâyun denilen kapılar açılıyor."

Aimée hayatı boyunca bu kadar parlak bir törene tanık olmamıştı. Beyaz atlara binmiş sipahileri, göz kamaştırıcı üniformalarıyla tirendazlar izliyor, ipekli elbiseli iç oğlanlarından sonra yeniçeriler geliyordu. Yeniçeriler önlerinden geçerken rehberleri genç kadınlara bu askerlerin ülkenin iç politikasında oynadıkları önemli rolden söz etti. Önlerinde tuğlarıyla gelen paşalardan sonra Sancak-ı Şerif'i izleyen vezirler, Sadrazam ve Şeyhülislam, nihayet Padişah göründü. Etraftan yükselen, "Padişahım çok yaşa!" sesleri arasında yaklaşan Hünkâr'ı görebilmek için Aimée ayaklarının ucunda yükselmeye çalışıyordu. Sonunda sırma saçaklı geniş bir şemsiyenin altında ilerleyen Padişah'ı görmeyi başardı.

Üçüncü Selim sırtında samur astarlı, altın işlemeli kaftanıyla kıvrak bir Arap atına binmişti. Azametli bir hakandan çok, solgun yüzlü, derin bakışlı bir fikir adamına benziyordu. Genç başı elmas ve yakut işlemeli ağır, büyük kavuğun altında ezilmiş gibiydi.

Rehberleri genç kadınlara Osmanlı padişahlarına ait bütün sıfatları sayıp dökerken, önlerinden geçen adamın bütün bu debdebe ve saltanattan adeta kaçınır bir hali olduğunu sezdiler.

Selamlık alayı caminin önünde durunca, mindercibaşı Hükümdar'ın önünde eğilip eteğini öptükten sonra atının önüne bir minder koydu. Selim bu mindere basarak yere indi.

Padişah etrafına baktı ve kendisine alkış tutan halka hafifçe gülümsedi. Aimée, Üçüncü Selim'in hiç de zannettiği gibi korkunç bir adam olmadığını görmüştü.

Hünkâr ve maiyeti camiye doğru ilerlerken, selamlık geçidini seyre gelen halkın bakışları bu sefer de Cezayir Beyi'nden gelen hediyelere dönmüştü. Bu sırada kafile açık kalan saray kapısından içeri giriyordu.

Arkalarından o muazzam demir kapı kapanıp dış âlemle bağlantıları kesilince Aimée'yle Zinah da sayısı on bini aşan saraylıların arasına katılmış oldular.

Aimée girdiği yeni âlemin pek farkına varamadan kendini geniş bahçelerle çevrili Topkapı Sarayı'nın avlusunda buldu. Ama sarayın görkemini görecek durumda değildi. Nitekim neden sonra, alındığı dairede etrafını bir sürü haznedar kalfayla haremağasının sardığının farkına varabildi. Saraya özgü törenlerden sonra Aimée'yle Zinah'ı kandillerin yandığı gül kokan geniş bir odaya soktular. Bu odada kadife bir minderin üzerine bağdaş kurmuş şişman bir zenci vardı. Aimée sonradan sarı sarıklı, uzun beyaz giysili bu adamın haremin mutlak hâkimi ve Padişah'ın en önemli adamlarından Kızlarağası olduğunu öğrendi. Ancak ilk kez karşılaştığı zaman bu acayip sesli et yığınının kadın mı, erkek mi olduğunu pek anlayamamıştı.

Kızlarağası iki genç kadını uzun uzun inceledikten sonra ellerini çırparak çağırttığı bir kâtibe Cezayir Beyi'nin mektubunu okuttu. Sonunda tebaasına katılan bu iki kadın hakkında bir kararа varmış olacak ki, koca vücudunu binbir zorlukla doğrultarak ayağa kalktı ve peşinden gelmelerini işaret ederek odadan dışarı yürüdü. Sarayın geniş koridorlarından geçerlerken yolları üzerine çıkanlar hemen bir kenara çekiliyor, ağayı saygıyla selamlıyorlardı. Bir sürü odadan geçtiler, merdiven inip çıktılar ve nihayet boş denebilecek bir daireden içeri girdiler. Orada onları atmaca bakışlı yaşlı bir kadın karşıladı.

Kızlarağası onunla konuşurken, kadın gözlerini Aimée'yle Zinah'ya dikmiş, onları tepeden tırnağa inceliyordu. Haremağasının konuşması bitince adının Mecdi olduğunu sonradan öğrendikleri kadın kötü bir Fransızcayla, "Peşimden gelin," dedi.

Aimée'yle Zinah'ı tahta kafesli tek pencereli dar bir odaya aldı. Aimée'nin okuldaki odası da bundan büyük değildi. Genç kız etrafına bakınırken duvardaki geniş boy aynasında kendini görünce şaşırdı. Ailesi onu bu haliyle görse Aimée Dubuc olduğuna kesinlikle inanmazdı. Saraydaki görevi özellikle acemileri alıştırmak olan Mecdi genç kadınlara yaşmaklarını çıkarmalarını söylerken Aimée'nin yüzüne bakıp gülümsedi.

"Senin adın bundan sonra Nakşidil olacak, kızım... Nakşidil'in anlamı yüreğe yazılıp kalan demektir. Hizmetçini de Dipti diye çağırırsın."

Zinah kendisine verilen ismi hiç beğenmemişti.

"Ben Dipti'den anlamam. Benim adım Zinah Floréal Azilde Asfodelle Karoline'dir. Beni kilisede böyle vaftiz ettiler."

Genç kadının bu küstah cevabı karşısında fena halde sinirlenen Mecdi elindeki sopayı kaldırıp Zinah'ın üzerine yürüdü.

"Dilini tut küstah karı, yoksa bildiririm haddini," diye bağırdı. "Biz sana ne isim verirsek senin ismin odur."

Sonra Aimée'ye dönerek, "Şimdi buradan bir yere kıpırdamayın da size yemek getireyim," dedi. "Hem sakın kaçayım maçayım demeyin. Unutmayın ki, burada her an göz altındasınız. Sonra biz böyle budalalıklar yapacak kızlara ceza vermesini de pek iyi biliriz."

Kadın dışarı çıkınca genç kız odanın yüksek tavanına ve dar penceresine baktı.

"Burası saray değil, hapishane, Zinah," dedi.

Bütün felaketler karşısında metin olabilen Zinah şimdi hüngür hüngür ağlıyordu. Bir ara gözlerinin yaşını silerken, "Ah Christophe," diye inledi. "Seni artık sonsuza dek göremeyeceğim."

Raoul'u, ebeveynini ve kardeşlerini düşünen Aimée de şu anda *Kara Kuğu*'yla batıp ölmediğine bin kere pişmandı.

İkinci Bölüm

1

Aimée'nin saraya gelişinin ertesi günü tanyeri ağarırken Topkapı Sarayı da yavaş yavaş uyanmaya hazırlanıyordu.

İstanbul'un fethinden sonra Fatih Sultan Mehmet tarafından yaptırılmış olan bu saray kentin doğu kıyısında on sekiz dönüm arazi üzerine serpiştirilmiş, gerek büyüklük, gerekse mimari bakımından birbirinden tümüyle farklı binalardan meydana gelmişti. Fatih'ten sonra asırlar boyunca Osmanlı tahtına çıkan her padişah, buraya kendi zevkine göre bir ilave yaptırmış ve bu ek yapıların çoğu dehliz ya da köprülerle birbirine bağlanmıştı.

Ataları gibi Üçüncü Selim de on bine yaklaşan maiyetiyle burada yaşıyordu. Saray gelenek ve göreneklere sadık kalmakla birlikte, her padişahın kendine göre kurduğu düzen onun yönetimine egemen olurdu. Üçüncü Selim döneminde konan düzen ve kurallar atalarınkine kıyasla daha çok çağdaş Avrupa saraylarınkine benziyordu.

O sabah da Topkapı Sarayı müneccimleri, şair ve musikişinasları, musahip, muhafız ve harem mensuplarıyla yeni bir güne hazırlanıyordu. Sabahın çok erken saatlerinde müezzinlerin, "Allahü ekber!" sesleri bütün Müslümanları Tanrı huzurunda topladıktan sonra sarayın her tarafında büyük bir faaliyet baş gösterdi.

Birinci avluda sabah teftişini veren yeniçeriler nöbet yerlerine dağılırken, orta kapı önünde toplanan odun yüklü arabalar

iriyarı, pala bıyıklı bostancıların gözetiminde mutfaklara getiriliyordu.

On altıncı yüzyılda kurulan Yeniçeri Ocağı mensupları artık tehlikeli bir hal almaya başlamışlardı. Olur olmaz nedenler ileri sürerek kazan kaldıran bu disiplinsiz askerler yavaş yavaş padişahların bile uykusunu kaçırmaya başlamış, diğer saray mensupları içinse bir karabasan halini almıştı.

Sarayın en güçlü kuvvetli adamları, bütün bir sığırı sırtlarında taşıyan kasaplar bile, yanlarından geçen yeniçerilerin çift anlamlı sözlerini, tatsız şakalarını duymazlıktan gelmeyi tercih ediyorlardı. Bir zamanlar Tuna boylarında Türkün şanlı bayrağını şerefle dalgalandıran yeniçeri askerinin bu durumu bütün devlet adamlarını büyük bir endişeye düşürmekle birlikte, kimse bu yarayı deşmek cesaretini kendinde bulamıyordu.

Şu anda onları, odun arabalarını ikinci avluya çekerken ya da saray bahçelerinde çeşit çeşit çiçek veya meyveyle meşgul olurken görenler, içlerindeki isyankâr ruhu sezmeye imkân bulamazlardı.

Sarayın sağ kanadını oluşturan muazzam mutfaklarda aşçılar, fırıncılar ve yamakları günün yemeklerini pişirmeye hazırlanırlarken bir yandan da divanhaneler temizleniyor, yerleri silip süpüren Arap halayıkların yanı sıra, dışardan o gün huzura girmeye hazırlananların sesleri geliyordu.

Bizzat özel izni olmadan hiçbir erkeğin ayak basamadığı Babüssaade'nin beri yanındaki harem dairesinde ise birbirinden güzel odalıklar sabah mahmurluklarını gidermeye çalışarak odalarından çıkmaya hazırlanırlarken, haremağaları harem hastanesinden Valide Sultan dairesine, taht odasından Bağdat Köşkü'ne mekik dokuyorlardı.

Ne var ki, Aimée sarayda geçirdiği ilk gecenin sabahında bütün bunların farkına varacak halde değildi. Zaten bazı Fransız romanlarında okuduğu Binbir Gece Masalları dışında, Şark sarayları ve buralardaki âdetler hakkında hiçbir fikri yoktu.

Genç kızın saraya geldiği şu günlerde Osmanlı İmparatorluğu da en kritik dönemlerinden birini yaşıyordu. On dördüncü yüzyıldan beri durmadan gelişen bu imparatorluğun temelleri yavaş yavaş sarsılmaya başlamıştı.

Zayıf ve iradesiz bir hükümdar olan Birinci Abdülhamit'in ölümünden sonra tahta çıkan Üçüncü Selim yeniden büyük ümitlerin doğmasına neden olmuştu.

Osmanlı hanedanı arasında asırlardan beri yer bulan kötü bir gelenek, tahta çıkan padişahın bütün erkek kardeşlerinin, hatta akraba ve yeğenlerinin hapsedilmeleri ya da öldürülmeleriydi. Ama kendisi de vaktiyle bu şekilde kapatılan Birinci Abdülhamit iyi kalpli bir adam olduğu için yakınlarına böyle davranışı reva görmemişti. Bu sayede yeğeni Üçüncü Selim şehzadeliğini rahat ve serbest bir şekilde geçirdiği gibi, tahsil ve terbiyesine de özen gösterilmiş, özel hocalardan Fransızca bile öğretilmişti.

Rum Ortodoks Kilisesi'nde Gürcü bir papazın kızı olan anasının da Selim'in yetişmesi üzerinde etkisi olmuş, genç şehzadenin serbest düşünceli, geniş ve ileri görüşlü olmasına büyük ölçüde yardım etmişti.

Ancak Padişah'ın başındaki dertler büyüktü. İyi bir insan olan Abdülhamit hiçbir zaman dirayetli bir hükümdar olamamıştı. Ölümünden sonra Üçüncü Selim unvanıyla tahta çıkan genç şehzade, ülkeyi bir sürü karışıklık ve muazzam borçlar içinde buldu. Sırbistan ve Mısır'da hoşnutsuzluk her gün biraz daha artıyor, Yunanistan'da ayaklanmalar baş gösteriyordu. Yıllardan beri Rusya'yla sürüp giden anlaşmazlık hiçbir sonuca bağlanamamıştı.

Bütün bunlara ek olarak Birinci Abdülhamit, Mustafa adında hiçbir zaman Osmanlı tahtını dolduramayacak bir şehzadeyle Fransız asıllı bir gözdeden olma, dört yaşında Mahmut adlı küçük bir çocuk bırakmıştı. Mustafa'nın annesi Nükhet Seza haris ve fettan bir kadın olduğu için bir yandan da onun entrikaları sarayı birbirine katıyordu.

Bununla birlikte Üçüncü Selim daha çok annesi Mihrişah Sultan'ın etkisi altındaydı. Son derece iyi bir tahsil ve terbiye görmüş olan Valide Sultan'ın oğlu üzerindeki olumlu etkisi ülkeye refah ve huzur getirme umudu taşıyordu.

Hükümdarlar üzerinde özellikle analarının etkisi Türk tarihinde bir yenilik sayılmazdı. Kanuni Sultan Süleyman'dan beri kadınların devlet işlerine karışmaları adeta gelenek halini almaya başlamıştı. Son yıllarda valide sultanlar kadar kadınefendilerin etkisi de gözle görülür hale gelmişti. Bunlar arasındaki rekabet ve entrikalar çoğu zaman sarayda büyük olayların çıkmasına neden oluyordu.

Her an oğlunu tahta çıkarmaya uğraşan Nükhet Seza Sultan da Valide Sultan'ın en amansız düşmanıydı. Çocukken bir kez Şehzade Selim'i zehirleme girişiminde bulunan bu kadının emellerine erişmek için hiçbir kötülükten geri kalmayacağını Mihrişan Sultan çok iyi biliyordu. Buna karşılık, son derece ileri görüşlü bir kadın olan Valide Sultan ülkede yapılacak yenilik ve gelişmelerin uzun yıllara bağlı olduğunu da bildiği için küçük Mahmut'un buna göre yetiştirilmesini kendine görev bilmişti.

Onun için Kızlarağası Cezayir Beyi'nin gönderdiği genç Fransız kızının Mahmut'un annesine çok benzediğini söylediği zaman Mihrişah Sultan çok ilgilenmiş ve Mahmut'un ölen annesinin isminin bu genç kıza verilmesini de bizzat kendisi uygun bulmuştu.

Kızlarağası Ömer, Aimée'nin zarafet ve güzelliğini anlata anlata bitiremiyor ve Valide Sultan'ın kızı bizzat görmesinde ısrar ediyordu. Mihrişah Sultan onun bu ısrarı karşısında genç Fransız kızını kafes arkasından görmeye razı oldu. Aimée'nin altın sarısı saçları, lacivert gözleri ve harika vücudu yaşlı kadını derinden etkiledi. O günden sonra geceleri dairesine çekildiği zaman bu kızı kullanarak elde edebileceği imkânları tasarlamaya başladı.

Sonunda kararını verdi. Hemen oğlu Hünkâr'ı ve Kızlarağası'nı yanına çağırttı. Özel bir değer verdiği bu görüşme için başına kıymetli taşlarla süslü hotoz takmış, sırtına gümüş işlemeli pembe atlas bir elbise giymişti. İnce, uzun parmaklarında başlı başına bir servet sayılacak yakut ve pırlanta yüzükler vardı. Dokuz yaşından beri hayatı sarayda geçen ve iyi bir eğitim görmüş olan bu kadının yabancı diller kadar tarihi de iyi bildiği söylenirdi.

Ülkesinin yükselip ilerlemesi için batıl inançlardan kurtulması kadar, Batı uygarlığını kabul edip benimsemesinin şart olduğuna inanmıştı.

Üçüncü Selim annesinin dairesine sırtında işlemeli sarı bir cepken ve yeşil ipek bir şalvarla girdi. Cezayir Beyi'nin Aimée'ye söylediği gibi, bu genç ve yakışıklı adamın hiç de korkulacak bir yanı yoktu. İri siyah gözlerinde her zaman bir hüzün okunan bu genç adam ne anasının kumral rengini, ne de çevik zekâsını almıştı.

Bu toplantıda bulunan üçüncü adam Padişah'ın en yakın mutemedi olan Kızlarağası Ömer'di. Samur kaplı beyaz ve sarı atlas cüppesi, bembeyaz kavuğuyla bir köşeye ilişmiş, saygılı bir tavırla Valide Sultan'ı dinlerken bir yandan da tombul parmağındaki tektaş pırlantayla oynuyordu.

Mihrişah Sultan oğlunun hal ve hatırını sorduktan sonra hazırladığı konuya girdi.

"Ömer gerçekten abartmamış, oğlum. Cezayir Beyi'nin aslanıma gönderdiği Fransız kızını görsen Mahmut'un annesinin ikiz kardeşi sanırsın. Onu bize büyük Allahımız mı diyelim, yoksa onların Tanrısı mı, biri gönderdi işte..."

Kısmete fazlasıyla inanan Hünkâr bu nimetin kaynağını tartışmak istemedi. Ama söze başlarken sesinde ince bir alayın izleri fark ediliyordu.

"Bu genç ve asil Fransız kızının bize gökten indiğini kabul edelim de asıl amacımıza gelelim izin verirseniz."

O sırada odadan içeri giren bir hadımağası Hünkâr'a altın bir tepsi içinde kahve getirmişti. Altın bir cezveden boşalttığı kahveyi üç güzel fincanla orada bulunanlara sunarken Valide Sultan sözlerine devam etmek için hizmetkârın dışarı çıkmasını bekledi.

"Mahmut daha pek ana kuzusu... Onun bir anneye ihtiyacı var."

"Bu genç kızın analık görevini başarabileceğini mi söylemek istiyorsunuz?"

"Bilirsiniz, benim altıncı hissim çok güçlüdür. Görünüşüne bakılırsa bu kız hem çok akıllı, hem de iyi bir terbiye almış. Üstelik soylu bir aileden geliyor. Belki henüz pek genç. Ama nasıl olsa dilimizi de, âdetlerimizi de öğrenecektir. Mahmut'un ondan hoşlanacağından eminim. Bilirsiniz, anasına çok düşkündü, bu kız da ona çok benziyor."

Akı karasından fazla, yuvasından uğramış gözleriyle belli etmeden Padişah'ı inceleyen Ömer, Üçüncü Selim'in gülümsediğini görünce rahat bir nefes aldı. Hünkâr konuşurken özellikle annesinin sözlerine karşı çıkmamaya dikkat ediyordu.

"Bilmem sadece benzerlik böyle bir işe yeter mi... Mahmut zeki ve uyanık bir oğlandır. Üstelik kıza anasının ismini vermişsiniz. Zamanla onu öz annesinin yerine koyduğunu kabul edelim, bir gün tahta çıktığında bu kız..."

"Sen esası kabul ettikten sonra biz ayrıntılarla meşgul oluruz, oğlum. Düşün bir kere, Mahmut'un tahta çıkması için en aşağı kırk yıl gerek. O zamana kadar bu kızın saraya neden geldiğini kim hatırlayacak!"

Üçüncü Selim, Ömer Ağa'ya baktı. Kızlarağası, Valide Sultan'ın sözlerini hal ve tavırlarıyla onaylıyordu. Padişah bir süre düşündükten sonra sözlerini sürdürdü.

"Yalnız bana öyle geliyor ki, bir noktayı unutuyorsunuz. Ortada bir de Şehzade Mustafa var. Onun da tahtta gözü olduğu inkâr edilemeyecek bir gerçektir."

Mihrişah Sultan sakin bir tavırla oğlunun yüzüne baktı.

"Şehzade Mustafa hiçbir zaman tahta çıkmayacaktır."

Padişah bu kesin cevap karşısında birdenbire irkilmişti.

"Ne oluyor, anne, siz de mi fikirlerinizi değiştirdiniz? Eski prensiplerinizi unutuyor musunuz yoksa!"

"Korkma, oğlum, zor kullanacak değiliz. Sürdüğü sefahat hayatı ona uzun bir ömür sağlamaz."

Selim derin bir nefes aldıktan sonra tekrar arkasındaki ipek minderlere yaslandı.

"Atalarımızın şimdiye dek başvurduğu çareleri kullanmayacağımızı duymak içimi rahatlattı. Ama şimdi izninizle sözlerime devam edeyim. Allah'ın işine karışılmaz. Ya benden sonra tahta çıkacak olan Mahmut ya da Mustafa'dan başka birisi olursa?"

Bu olasılık Valide Sultan'ın düşüncelerini aşıyordu. Ancak zeki kadın buna da hemen bir çare bulmakta gecikmedi.

"Daha iyi ya, oğlum, bu kızı kendine gözde yapar ve ondan bir de erkek çocuğun olursa durumumuz büsbütün sağlamlaşır. O zaman resmen Mahmut'un anası olarak tanınmasa bile veliahdın anası olarak müstakbel Valide Sultan ilan edilir."

"Evet, ama bu kızın Fransa'dan yeni geldiğini bir biz biliyoruz. Şimdi onu Mahmut'un yanına koyarsanız sarayda herkes adına bakarak onu rahmetli amcamın kadınefendisi olarak tanıyacak. O zaman durumumuz daha zor olmaz mı?"

"İşin bu yanını ben düşündüm, oğlum. Hatta Şeyhülislam'la da görüştüm. Padişah selefinin kadınefendisi de olsa, istediği kadını almakta serbestmiş. Velizade bu işe cevaz verdiğini söyledi."

"Bir soru daha sormama izin verin. Şimdiye kadar olmadığına göre, bu kızın tahtıma bir vâris verebileceğinden nasıl emin olabilirsiniz?"

Selim'in çocuğunun olmayışı bizzat kendisi kadar annesi ve onu sevenler için büyük bir üzüntüydü.

Mihrişah gözlerini indirdi. Hafif bir sesle, "Müneccimbaşıya sorarız," dedi. "Ama olmazsa sağlık olsun. Biz de küçük Mahmut'la yetiniriz."

Üçüncü Selim başını salladı.

"Doğrusunu isterseniz, akıllı dedikleri Moskofların Katerina'sı bile sizin elinize su dökemez."

Gözlerinde yarı alaycı, yarı hayran bir ifade vardı. Sonra elini dizine vurarak, "Pekâlâ," dedi. "Hazırladığınız planı ben de kabul ediyorum. Ama unutmayalım ki, insanların zevkleri kendileri gibi birbirine benzemez. Ya bu kızı ben sizin gözünüzle görmezsem?"

Kızlarağası ilk kez söze karışıyordu.

"Kız gerçekten çok güzel bir yaratık, efendimiz. Görürseniz beğeneceksiniz."

Valide Sultan da oğluna güvence verdi.

"Biraz yiyeceğine dikkat eder de az bir şey toplarsa bir afet olur. Görür görmez ona vurulacaksın."

Padişah bu sözler karşısında teslimiyetle güldü.

"Kız daha çok genç, hem de Fransa'daki rahibeler okulunda pek kapalı bir tarzda yetiştirilmiş olacak. Sakın fazla acele edip onu zorlamayın."

Padişah ayağa kalkmıştı. Onları ayakta elpençe divan dinleyen Ömer Ağa, Hükümdar'la Valide Sultan'ı eteklerken, Mihrişah Sultan, "Ömer, bu işi bir an önce ele almalıyız," dedi. "Sen şimdi git, Haznedar ustayı bul, onunla konuş. Aimée Dubuc de Rivery'nin İslam dinini kabul ettiğini el altından etrafa yaysınlar. Bu durum ilerde dedikoduları önlemek için işimize yarayacaktır. Sonra... Sakın pintilik etme! Böyle zamanda insanın eli ne kadar açık olursa kendine o kadar çok yardımcı olur. Bak, kimler bize lazımsa onlara bol bol ihsan yağdır..."

Kızlarağası Valide Sultan'ı tekrar eteklerken Üçüncü Selim tok bir sesle ekledi.

"Şunu unutma ki, yapılacak en küçük bir boşboğazlık Valide Sultan kadar Padişah'ın da aleyhine olur."

Her zaman nazik ve sakin olan Hükümdar'ın bu sert uyarısı Kızlarağası'nı şaşırtmakla birlikte, Ömer Ağa iki büklüm selam verdikten sonra sadık bir fil yavrusu gibi koca vücuduyla yuvarlana yuvarlana efendisinin peşinden odadan dışarı çıktı.

Valide Sultan'la Kızlarağası bu planı hazırlarken Aimée'nin çetin karakterini hiç göz önüne almamışlardı.

Kadınlar camisindeki dine kabul törenine ses çıkarmadan ve sükûnetle katılıp, anlamadığı bir dilde kendisine söylenilen sözleri kelime kelime tekrar eden Aimée odasına döndüğü zaman Zinah'a, "İnsana zorla söyletilen üç beş kelimeyle dinimin değişeceğini sanıyorlarsa, varsınlar öyle bilsinler," demişti. "Ben içimden yine bildiğimi okurum..."

Ancak bu boyun eğişi uzun sürmedi. İlk iş olarak, nar gibi kızarmış kuzu dolmasıyla turfanda sebze ve nefis hamur tatlılarıyla getirilen yemekleri tepkisiyle geri gönderdi. Zinah çok çabuk alıştığı ve pek de beğendiği bu yemekler el değmeden geri giderken içi yana yana, "Etme benim güzel hanımım," diyordu. "Hiç değilse şu köpüklü kahveden bir yudum olsun al, içini bastırır."

Fakat genç kız yattığı yerden inatla başını salladı. Sırtındaki ipekli şalvar ve cepkenle kendini pek gülünç bulan Aimée camiden gelişinden beri saatlerdir yüzü duvara dönük yatıyor, değil bir laf etmek, dönüp pencereden bakmak bile istemiyordu.

Hanımıyla başka türlü başa çıkamayacağını anlayan genç cariye sonunda onun zayıf yanını bulmak için, "Bakın güzelim," dedi. "Bu sarayın bahçesi ne kadar da bizim Martinik'teki çiftliğin parkını andırıyor. Penceremizin altındaki mimoza ağaçlarına varıncaya kadar hepsi bizdekilerin aynı..."

"Ne olursa olsun, Zinah, değil mi ki Türklerin bahçesi, çiçeklerini bile görecek gözüm yok. Hem bu zindandan çıkmadan ağzıma bir lokma koymayacağım."

Genç kadın üzüntü dolu gözlerle hanımına baktı.

"Buradan çıkmayı aklından çıkarsan iyi edersin, hanımım. Bak Mecdi kalfa ne anlattı, saraya girdikten sonra kaçmaya teşebbüs eden çok olmuş ama daha bu girişiminde başarılı olan çıkmamış. Hem unutma ki, her perdenin, her kapının arkasında bizi kollayan gözler var."

"Öyleyse ben de açlıktan ölürüm. Daha olmazsa elbette kendimi öldürmenin bir yolunu bulurum."

Zinah genç kızın ellerini okşuyordu.

"İhtiyar kalfa buraya gelen her genç kızın ilk günlerde tıpkı sizin gibi yalnızca ölmeyi düşündüğünü söylemedi mi... Ama bakın, hepsi zamanla tesellilerini bulmuşlar. Hatta birçoğu buraya bağlanmış. Hem bu sarayda hayat sizin sandığınız kadar tekdüze ve sıkıcı da değilmiş ki... Burada kızlara dil, müzik ve dans dersleri verilirmiş. Ayrıca eğlenceler de düzenlenirmiş... Sonra kızlar bir defa buraya alıştılar mı, artık ondan sonra akılları fikirleri Padişah'ın gözdesi olmakmış..."

"Padişah'ın gözdesi olmak mı? Allah yazdıysa bozsun. Benim zaten kendimi beğendirmeye niyetim yok ki... Ağzıma yemek koymadığım sürece günden güne sıskalaşacağıma göre zaten kimse yüzüme bakmaz."

Bu sırada uzaktan kulaklarına bir müziğin nağmeleri çalındı. Kemanla flüt arası bir aletten çıktığı izlenimini veren bu musiki genç kıza tamamen yabancı gelmekle birlikte yine de annesini hatırlattı...

Aimée uzun uzun düşündükten sonra kendini bıçakla öldürmeye karar verdi. Gelgelelim önüne getirilen tepsilerdeki yemekler mutfakta lokma lokma kesilip hazırlandığı için genç kıza çatal bıçak vermiyorlardı. Bıçak bulmasının olanaksız olduğunu anlayınca bu kez de kendini peçeteyle boğmayı ya da çorba veya hoşaflarla verilen gümüş kaşıklardan birini yutmayı tasarladı. Zinah sevgili hanımını biraz olsun oyalamak için çabalarken, Aimée durmadan intihar çareleri araştırıyordu.

Bir aralık genç bir halayığın getirdiği sürahiden birkaç yudum su içen Aimée yüzünü buruşturarak, "Aman bu suyun bile bir tuhaf lezzeti var," diye yakındı.

Bu sırada yeniden duyulmaya başlayan o garip musikinin nağmeleri genç kıza Pointe Royale'i hatırlatmıştı. Bir an için çocukluğunu düşündü. Çiftlikteki malikânelerinde çoğu zaman annesinin çaldığı harpı dinlerken uyuyup kalmıştı. Bu anının etkisiyle elinde olmadan gözlerini yumunca bir an için kendini gerçekten evinde hissetti. Yüzünü duvara çevirdi, gözlerini yumdu ve uyumaya hazırlandı.

Hanımının her hareketini izleyen Zinah onu soymak için yanına yaklaştığı zaman Aimée çoktan uyumuştu bile.

Zinah'a gelince, onun uyuyabilmek için akşamları odalarına bırakılan afyonlu sudan içmeye hiç ihtiyacı yoktu. Melez hayalık zaten hiçbir şeyi kendisine dert etmezdi. Şimdi, bu sarayın dört duvarı arasında yaşamak zorunda olmak, pek o kadar hoşuna gitmese bile, bunun için hayatı kendine zehir etmeye hiç niyeti yoktu.

***

Aimée uyandığı zaman ilk gözüne çarpan kafesle pencere oldu. Dili damağı kurumuştu, başı ağrıyordu. Zinah çoktan kalkıp giyinmişti.

Genç kız hâlâ gece gördüğü rüyaların etkisi altında, "Rüyamda çiftliğimizi gördüm, Zinah," dedi. "Balkonda kertenkelelere yiyecek veriyordum. Sonra atıma bindim, şekerkamışı tarlalarının arasından dörtnala koştururken Raoul geldi..."

Zinah gülmeye başladı.

"Tahmin ederim, hanımım. Uykunuzda pek neşeliydiniz. Durmadan da sayıkladınız."

Genç kızın şimdi dudakları titremeye başlamıştı.

"Ne yapayım, Zinah, bundan sonra çiftliğimizi ve sevdiklerimi yalnızca rüyalarımda görebileceğimi biliyorum."

Sadık bacısı onu teselli etmeye çalıştı.

"Ümidimizi kesmeyelim, hanımım, Allah büyüktür... Şimdilik rahatımıza bakalım."

Ancak bu sözler Aimée'yi isyan ettirmişti.

"Hayır, Zinah, ben bunu kabul etmiyorum."

Sonra hırsla yatağından fırlayarak Zinah'ın çeşmeden getirdiği suyla elini yüzünü yıkamaya koyuldu.

Bu sırada bitişiklerindeki kadınlar camisinin minaresinden ezan okunuyordu. Aimée müezzinin sesini duyunca, "Bu adamın her bağrışında bizi de dua etmek zorunda mı bırakacaklar dersin?" diye sordu. "Düşün bir kere günde beş defa çekilir mi bu?"

"Evet, biliyorum, hanımım. Yalnız unutmayın ki, burada dediklerini yapmak zorundayız. Çünkü durmadan bizi gözlüyorlar... Hem günde beş defa Tanrı'nın huzurunda secde etmek fena bir şey mi?... Zaten ben bu ibadet sırasında ne söyleyeceğimi de bilmediğim için kendi dilimde kendi Tanrı'ma dua ediyorum."

Zinah bu sözleri söyledikten sonra Haznedar kalfanın kendilerine öğrettiği şekilde namaza durmuştu. Ama genç kız yerinden bile kıpırdamadı.

"Anlamadığım ve inanmadığım bir işi yapmaya beni kimse zorlayamaz!..."

Namazdan sonra genç ve güzel bir halayık kahvaltı tepsisini getirdi. Zinah halayığın elinden aldığı tepsiyi ufak bir masanın üzerine koyarken hanımının ilgisini çekmeye çalışıyordu.

"Tıpkı Fransa'daki kahvaltılar gibi, hanımım... Sütlü kahve, kızarmış ekmek, hatta meyvesi bile eksik değil."

Aimée tepsideki yiyeceklerden çok, tabak ve fincanların zarifliğine, sedef kakmalı tepsinin güzelliğine bakarken Zinah sulu ve leziz bir şeftaliyi soyarak hanımına uzattı.

"Şundan bir lokma alın, güzelim. Rica ederim alın, kırmayın beni!"

Genç kız dudaklarını kıstı.

"Beni evime yollamaya söz vermedikleri sürece ağzıma lokma koyduramazlar. Açlıktan ölmekten başka bir şey istemiyorum zaten..."

Zinah ısrar etmenin bir yararı olmadığını görünce kahvaltı tepsisinin başına çökmeyi tercih etti. Bunu yaparken içinden, ben de aç durursam hanımıma kim bakar, diye kendini mazur göstermeye çalışıyordu.

Aimée bir süre bacısının iştahla kahvaltı edişini seyretti. Sonra sabrı taşarak, "Anlamıyorum, Zinah," diye ona çıkıştı. "Bu yemekleri nasıl yiyebiliyorsun?"

"Eğer burada kalmamız alınyazımızsa bari sağlığımızı koruyalım diyordum da..."

"Evet ama, ne sen, ne de ben bir günah işlemedik ki, Tanrı bizi böyle bir cezaya çarptırsın. O'nun adaletinden şüphe edesim geliyor..."

Zinah son günlerde hanımının ağzından bu tür sözler duymaya alıştığı için tartışmaya girmek istemedi.

Bir süre sonra odalarına giren genç bir kadın onlara peşinden gelmelerini söyledi. Karanlık bir koridoru geçince bir sürü genç ve güzel kadının cıvıldaştığı bir sofaya çıktılar. Etrafı fır dolayı bir balkonla çevrili olan bu sofanın ortasında şişman bir hadımağası ciddi bir tavırla etrafına topladığı kızlara talimat vermeye uğraşıyordu.

Sofayı geçtikten sonra değerli halılarla döşeli yüksek tavanlı bir odaya girdiler. Odanın bir köşesinde orta yaşlı, asil tavırlı bir kadın oturuyordu. Eliyle yeni gelenlere oturmalarını işaret ederken Aimée, kim bilir başımıza yine neler gelecek, diye düşünüyordu.

Orta yaşlı kadın Aimée'nin gözlerinin içine bakarak kusursuz denebilecek bir Fransızcayla, "Hoş geldiniz," dedi. "Benim adım Gülsüm. Haremin kethüdasıyım. Sizler de benim kızlarımın arasına katılacaksınız."

Kadının hali ve tavırları son derece nazik ve içtendi. Buna rağmen Aimée ağzını bile açmadı.

Gülsüm kalfa sözlerine devamla, "Nakşidil kızım," dedi. "Senin bacın Dipti'yi yanında alıkoymana izin veriyorum."

Bu sözler Zinah'ı sevincinden deli etmeye yetmişti. Neredeyse Gülsüm kalfanın boynuna sarılacaktı.

"Ah efendim, size ne kadar teşekkür etsek azdır. Duyuyor musunuz, hanımım, bizi birbirimizden ayırmıyorlar."

Aimée'nin dudakları oynadı. Genç kız konuşurken bile başını kaldırmamıştı.

"Tanrı bizi İsa'yla Meryem'in şefaatinden mahrum etmesin!"

Bu sözleri duymazlıktan gelen Gülsüm kalfa cebinden ufak bir kese çıkardı.

"Al Nakşidil, üzerindeki elbiselerinle beraber senden aldıkları zümrüt yüzüğünü sana iade ediyorum. Bu, sana verilen değerin bir kanıtıdır."

Aimée, Josephine'in hediyesi kıymetli yüzüğü parmağına geçirirken ilk kez başını kaldırarak karşısındakinin yüzüne baktı. Sonra pek hafif bir sesle teşekkür etti. Ama eski anılarını canlandıran bu yüzük genç kızın kalbinde, kaderini zorla değiştirmiş, onu zindan saydığı bu saraya tıkmış olanlara karşı duyduğu kin ve nefreti bir kez daha kamçılamıştı.

Gülsüm sevecen bakışlarını Aimée'nin üzerinden ayırmadan, "Buraya biraz daha alıştıktan sonra bizi seveceksin, kızım," dedi. "Burada oyalanacak çok şey bulacaksın. Harem dışardan sanıldığı gibi tembelhane değildir. Bak burada neler görecek, neler öğreneceksin. Dikiş ve nakışın her çeşidi kadar güzel sanatlarla da meşgul olma imkânını bulacaksın. Sonra ayrıca cep harçlığı yapacağın bir maaşın da olacak. Bu parayla saraya girmelerine izin verilen bohçacı kadınlardan gönlünün çektiğini alabilirsin."

Gülsüm ayağa kalkmıştı.

"Şimdi sizi yeni dairenize götüreyim. Dairenizi gördükten sonra çıkıp biraz bahçede hava alırsınız. Bu arada sana hamamı da hazırlatırım... Dil konusunda zorluk çekmezsin, kızlarımızın çoğu Fransızca konuşur. Sen Türkçeyi öğreninceye kadar onlar sana tercümanlık ederler."

Harem kethüdası onları üst kata çıkardı. Burası kızların yatakhanesiydi. Elli kız beşer kişilik gruplar halinde odalara yerleştirilmişti. Gülsüm kalfa şilte ve yorganların her sabah açılıp havalandırıldığını söyledikten sonra bir köşeyi işaret ederek, "İşte sizin yeriniz," dedi. "Bakın şu raflarda da sizlere ait eşya var."

Raftan indirdiği atlas bir bohçadan ipek astarlı bir feraceyle bir yaşmak çıkardı.

"Bahçeye çıkarken örtünmek âdettir. Hem böyle serin havalarda bunlar insanı sıcak da tutar... Haydi bakalım şimdi bahçeye..."

İki genç kadın yeni gelenleri yakından görmek için iki sıra halinde dizilmiş bir sürü genç kızın ortasından geçerek bahçeye çıkarlarken, onlara rehberlik eden Gülsüm kalfa, "Sarayımız bir günde gezilmeyecek kadar geniştir," diyordu. "Şimdi bizim daireye ait olan avludan geçiyoruz. Yanımızdaki bölüm Padişah'ımızın annesi Valide Sultan'ın avlusudur. İlerde gördüğünüz bina çamaşırcı ustasının dairesidir. Sol tarafta da hastane var."

Şimdi dörtköşe bir bahçeye girmişlerdi. Bu bahçede düzgün çiçek tarhları arasında yüksek çam ağaçları görülüyordu. Ortada da oyma mermerden bir çeşme vardı. Gülsüm kalfa çeşmeyi işaret ederek, "Çeşme Türklerin işaretidir, nerede Türk varsa orada çeşme de vardır," dedi.

Aimée çeşmenin etrafına konmuş kalın tahta sıralardan birine oturmaya hazırlanırken kadın, "Gelin, sizi daha ferah bir yere götüreyim," dedi. "Şu gördüğünüz binanın hemen arkası Üçüncü Osman avlusudur."

Gülsüm kalfanın eliyle işaret ettiği bina "Hünkâr Sofası" adıyla tanınan ve içinde Padişah'ı eğlendirmek için kızların oyunlar düzenlediği bir yerdi.

Dar bir geçitten geçip Üçüncü Osman avlusuna çıktıkları zaman etrafa ilgisiz bakışlarla şöyle bir göz atmakla yetinen Aimée'nin bile hayretten ağzı açık kalmıştı. Şimdi geniş bir parkın ortasındaydılar. Etraflarını sayısız ağaç çeviriyordu. Çamlar bir yana, bu ağaçların büyük bir bölümü mevsim gereği yapraksız olmasına rağmen o kadar güzel bir şekilde düzenlenmişti ki, genç kız hayran kalmıştı. Biraz ilerlerinde meyve ağaçlarının çevrelediği bir yolun sonunda, ilk bakışta insana Binbir Gece Masalları'nı hatırlatan bir bina yükseliyordu.

İnce bir zevk ürünü, dantel gibi işlenmiş ve güzel renklerle süslenmiş bu köşkü gösterirken Gülsüm kalfa hayranlığını gizleyemiyordu.

"İşte Bağdat Köşkü... Ne kadar güzel değil mi, Nakşidil! Daha ilerde sünnet odası var. Fakat şimdi oraya kadar gidemeyiz. O tarafta erkeklere rastlanabilir. Ama buralar da bizim gezip hava almamıza yeter de artar bile... Üçüncü avlunun öbür tarafında burası kadar geniş bir bahçe daha vardır. Bahçe ve çiçek burada sevilen şeylerin başında gelir. Bu bahçelere bakan yüzden fazla bahçıvanımız vardır."

Açık hava Aimée'nin sinirlerini oldukça yatıştırmıştı. Genç kız şimdi çevresiyle biraz daha ilgileniyordu. Bu sırada Gülsüm her tarafı kafeslerle örtülü diğer bir binayı gösterdi.

"Burası da kafes odasıdır. Vaktiyle tahtın vârisi şehzadeleri buraya kapatırlarmış. Ama Abdülhamit döneminden beri burası pek az kullanıldı. Merhum Hünkâr şimdiki Padişah'ımızı burada oturtmadığı gibi, şimdiki Padişah'ımız da Şehzade Mustafa dışında kimseyi burada oturtmuyorlar. Efendimiz gerçekten yüce gönüllü bir insandır. Koca sarayda memnun olmayan tek bir kul bulamazsınız. Herkese layık olduğundan fazlasını verir."

***

Hamam zamanı Aimée yine huysuzluğa başlamıştı. Zinah'ın ısrar ve ricası da artık fayda etmiyordu. Sonunda genç cariye hanımının rahatsız olduğunu söyleyerek yatağında kal-

ması için Gülsüm kalfadan izin aldı. Bu haberi genç kıza ulaştırırken, "Burası o Mecdi cadalozunun dairesinden çok daha iyi," diyordu. "Hiç olmazsa insan güler yüz görüyor. Ne yalan söyleyeyim, ben bu Gülsüm kalfaya bayılıyorum. İnsanın içinden bu kadına seve seve itaat etmek geliyor."

Aimée'nin yüzü asılıverdi.

"Görüyorum ki, seni de kendilerine uydurdular. Güzel yemekler, beğendiğin rengârenk elbiseler, derken sen de onlara kapılıp gittin."

"Aşkolsun, hanımım. Demek bu sözleri bana reva görüyorsunuz. Ben ki, doğduğunuz günden beri sadık bir köpek gibi size hizmet etmeye çalıştım. Ne yazık ki, beni hâlâ anlamamışsınız."

Zinah bu sözleri söylerken Aimée'nin önüne diz çöküp başını hanımının dizlerine koymuştu.

"Yalvarırım size, bir daha benimle böyle konuşmayın."

Genç kız söylediğine pişman olmuş, gözleri yaşarmıştı.

"Affet beni, Zinah, bu uğursuz yer sinirlerimi harap etti. Ne söylediğimi ben de bilmiyorum."

"Siz aç ve hastasınız, güzelim. Sinirlerinizin bozukluğu da ondan ileri geliyor."

Fakat Aimée yemek yememekte direniyordu. Sonunda çaresiz kalan Zinah hanımına ihanet ettiğini bile bile gidip durumu Gülsüm kalfaya anlattı ve onun yardımını istedi. Genç melez iki gözü iki çeşme, "Zavallı hanımım, gözümün önünde eriyor," diyordu. "Buna insanın kalbi nasıl dayanır!"

Kethüda ciddi bir tavırla başını sallayarak, "Nakşidil beni de pek üzüyor," dedi. "Vaktiyle onun gibilerini bu haremde kırbaçlarlardı."

"Vallahi orasını bilmem ama, benim hanımım kolay kolay boyun eğecek cinsten değildir, efendim. Ben onun ailesinin yanında köle olarak dünyaya geldim. Onun için Dubuc'ları iyi tanırım. Bir kere Nuh dediler mi, kolay kolay Peygamber demezler."

Gülsüm kalfa bir süre düşündükten sonra cevap verdi.

"Artık sarayda dayak faslı da tarihe karıştı. Zamanla âdetler değişiyor. Ama biz gerçekten onun iyiliği için çalışıyoruz. Haydi göreyim seni kızım, git de onu mantıklı davranmaya ikna etmeye çalış. Ben de bu arada gidip Kızlarağası'nı göreyim, o bu işlerde hepimizden daha tecrübelidir. Ha bak, söylemeyi unutuyordum, sakın benimle konuştuğundan söz etme, sadece durumu olduğu gibi kabul etmesi için onu etkilemeye çalış."

Zinah geldiğinden daha kararsız ve şaşkın bir halde dışarı çıkarken Gülsüm kalfa ellerini çırptı ve içeri giren saraylıya, "Koş kızım," dedi. "Kızlarağası'na haber ver, çok önemli bir mesele hakkında kendisiyle görüşmek isterim. Vakitleri uygun mudur?"

2

Mihrişah Sultan'la ortaklaşa hazırladıkları planın Aimée tarafından altüst edildiğini duyunca Kızlarağası'nın fena halde canı sıkıldı. Tüm cahilliğine rağmen, ince ve kıvrak zekâsıyla, en küçük ayrıntısına kadar düşünülmüş ve işlenmiş planı hazırlarken, sarışın Fransız dilberini Padişah'ın beğeneceğini yürekten umuyor, böylece saraydaki mevkiyini büsbütün güçlendirmeyi düşünüyordu. Maiyetindeki üç yüz haremağasıyla harem dairesinde olduğu kadar sarayda da mevki ve söz sahibi olan Kızlarağası için bile, Padişah gözdesinin dostluğunu kazanmak ayrı bir kuvvet ve kudret nedeni olurdu.

Fakat şimdi bu hınzır gâvur kızı işi inada dökmüş, bir türlü Valide Sultan'la Ömer Ağa'nın arzularına boyun eğmek istemiyor, kafa tutarcasına açlık grevi yapmaya kalkıyordu.

Kızlarağası, Gülsüm kalfayla konuşurken hafifçe gözünü kırptı.

"Nedense bu Hıristiyan kızları hep böyle oluyor. Sanki bekâretlerini kaybederken mutlaka kiliselerin çanlarının çalması, tantanalı kutsama törenlerinin yapılması mı gerekiyor!"

Gülsüm onun bu basit mantığı karşısında gülmemek için dudaklarını ısırdı.

"Yok, bu kız konusunda haksızlık ediyorsun, Ömer Ağa. Bu yaşta bir kız kendi memleketinde daha çocuk sayılır. Korkmaya hakkı var, başına ne geleceğini bilmiyor ki... Bu hem onun saflığını, hem de aldığı terbiyenin sağlamlığını gösterir."

Kızlarağası omuzlarını silkerken parmağındaki pırlanta yüzükle oynuyordu.

"Belki haklısın, Gülsüm. Benim cinsellik konusundaki görüşlerim sizinkilerine uymayabilir."

Bu sözleri söylerken şişman adamın sesi hüzünlüydü. Daha çocuk denecek yaşta, İstanbul'a getirilmeden önce Afrika'da hadım edilmiş olmasına rağmen, bu konuda yine de pek duyarlıydı.

Bir süre düşündükten sonra, "Bu genç kızla yakından ilgileniyoruz," diye sözlerine devam etti. "Bunun nedenini şimdilik açıklamaya gerek görmüyorum. Şimdi sen bunun üzerinde durma da bir an önce kızı yola getirmeye bak!"

Gülsüm kalfa bir an tereddüt etti. Sonra bütün cesaretini toplayarak, "Benim kızlarım arasında Aimée'yi fersah fersah geçenler var," dedi. "Hele İspanya'dan gelme bir kızım var, eminim günün birinde Padişah efendimizin beğenisini kazanacaktır."

Ömer Ağa samur kürkünün cebinden çıkardığı fındık büyüklüğündeki bir gökyakutu kethüda kadına uzatırken anlamlı anlamlı gülümseyerek, "Onu sonra görüşürüz, kızım," diye mırıldandı. "Al bakayım sen şimdilik bunu da cömert efendimize dua et."

Gülsüm kalfa kendisine yapılan bu bağış karşısında minnetini göstermek için Kızlarağası'nın eteklerine sarılırken, "Aman bu ne güzel taş!" diye bağırdı. "Çok teşekkür ederim."

"Bu hediyemiz, göstereceğin üstün hizmete karşılık verilecek ödüllerin ancak başlangıcıdır..."

Gülsüm kalfa odasından çıkar çıkmaz Kızlarağası da soluğu Valide Sultan'ın yanında aldı.

Mihrişah Sultan her zamanki temkinli tavrıyla anlatılanları dikkatle dinledikten sonra, "Zaman kazanmamız lazım, Ömer," dedi. "Acele etmemeliyiz. Bu kız ötekilere pek benzemiyor, çok çetin bir karakteri var. Müftü Efendi'ye söyle, onunla bir de o konuşsun. Sonra tekrar düşünürüz."

Bunu duyunca Ömer Ağa'nın yüzü gülmüştü.

"İsabet buyurdunuz, sultanım," diyerek Valide Sultan'ı etekledi.

Mihrişah Sultan'ın ağız alışkanlığıyla Müftü Efendi dediği dönemin Şeyhülislam'ı Velizade ilmi, bilgeliği ve ikna kabiliyetiyle tanınmış pek muhterem bir zattı. Aimée'yi kubbe altının yanındaki ufak bir salona götürdüler. Şeyhülislam genç kızı burada bekliyordu.

Ağır ipek örtülü, alçak bir minderin üzerine bağdaş kurmuş oturan yaşlı adam Aimée'yi güler yüzle karşıladı. İlerlemiş yaşına rağmen zekâ fışkıran gözleriyle genç kızı daha kapıdan girerken tepeden tırnağa kadar inceleyen Velizade ahenkli bir sesle, kelimeleri teker teker telaffuz ederek konuşmaya başladı.

"Ben az Fransızca bilirim, kızım. Ama ümit ederim ki, sizinle gelecek defaki buluşmamızda Türkçe konuşuruz."

Aimée susuyordu. Ne Şeyhülislam'ın mevkiyinin önemi, ne de nur yüzünü çevreleyen beyaz sakalı onu etkilemiş görünüyordu. Yaşlı adam bunun farkına varmamış göründü.

"Türkçe hem ahenkli, hem de zengin bir dildir. Edebiyatımızda Arap ve Acem dillerinin etkisi görülmekle birlikte Türkçe yaygındır."

Aimée kasıtlı bir küstahlıkla cevap verdi.

"Ne diliniz, ne de kültürünüz beni ilgilendiriyor. Ben doğuştan Fransızım. Burada da razı olduğum için değil, zorla tutuluyorum. Tek arzum bir an önce vatanıma dönmektir."

Velizade içini çekerek beyaz kaşlarını kaldırdı.

"Ne yazık ki, kızım, anlatılması mümkün olmayan bazı sebepler yüzünden vatanınıza dönmeniz imkânsız. Sizi aldatmak istemem. Saraya giren bir kadının tekrar memleketine dönmesine ne kanunlarımız, ne de âdetlerimiz izin verir. Yalnız size şu kadarını söyleyebilirim ki, bu sarayda büyük nüfuz ve kudret sahibi bir kimse sizinle ilgilenmektedir. Eğer gönül rızasıyla burudaki hayata uymayı kabul ederseniz pek yakında siz de nüfuz sahibi kudretli bir kadın olursunuz."

"Ben bu sarayda ne kudret, ne de nüfuz arıyorum!"

"Bunları takdir etmek için belki daha çok gençsiniz. Fakat pek yakında emir vermenin, emir almadan çok daha zevkli olduğunu anlayacaksınız. Sonra unutmayın ki, buradaki hayatınız size birtakım imkânlar da sağlayabilir."

"Bana özgürlüğümü vermedikten sonra bütün bu imkânlar neye yarar?"

"Belki bir dereceye kadar haklısınız, kızım."

Velizade'nin gösterdiği sabır ve tahammül şaşılacak gibiydi. Osmanlı İmparatorluğu'nun en önemli mevkilerinden birine sahip böyle yaşlı başlı bilge bir adamın, Aimée gibi şımarık ve cahil bir kızla uzun boylu tartışmaya girmesi belki gülünç görülebilirdi. Ama yaşlı adamın bu konuşma hoşuna gitmişti. Şimdi sesi daha sevecen ve ikna ediciydi.

"Evet, haklısınız, kızım. Saraylıların özgürlüğü gerçekten kısıtlanmıştır. Ancak unutmayın ki, gözdeler bunun dışında kalırlar."

Aimée gözde sözcüğünü işitince büsbütün direndi.

"Ben kesinlikle gözde olamam! Gerekirse atalarım gibi Hıristiyanlık uğruna ölmeye hazırım. Bizim dinimize göre evlenmeden bir erkeğin koynuna giren kadın en büyük günahı işlemiş sayılır. Bırakın işin günah tarafını bir yana, ben vicdanıma da böyle bir leke süremem."

Şeyhülislam genç kızın yüzüne baktı.

"Günah bizim dinimizde de var, kızım. Yalnız biz Müslümanlar dinimizin bize bahşettiği imkânlar sayesinde diğer dinlere bağlı olanlardan çok daha hoşgörülü ve anlayışlıyızdır. Şimdiye kadar hangi Hıristiyan kentinde kapısını Müslümanlara açmış bir camiye rast geldiniz? Oysa biz burada Rum; Ortodoks ve Katolik kiliselerine tam bir serbestlik bahşetmişizdir. Biz Müslümanlar Allah'a ve kadere inanan insanlarız. Hepimizin bir alınyazısı vardır. Bizde kaderimizde yazılı olan değişmez derler."

"Demek benim de alnımın yazısı, bana her konuda yabancı olan bir insanın, isterse padişah olsun, koynuna girmek, öyle mi?"

"İsterseniz bunu başka bir tarzda söyleyelim. Her şeye kadir olan büyük Allah sizi yaratırken kaderinizi böyle çizmiş. Belki de bu koca imparatorlukta örf ve âdetlerin değişmesine bile neden ya da aracı olacaksınız."

Aimée'nin daha fazla tartışmaya gücü kalmamıştı. Genç kızın sustuğunu gören Velizade sözlerine devam etti.

"Kızım, eğer Cenabı Hak sizi sebep olarak yaratıp buraya göndermişse, ona karşı gelmekle büyük günah işliyorsunuz. Hıristiyanlar, Allah'ın izni olmadan kuş yuvasından düşmez derler. Bakın ben yaşlı bir insanım. Bu uzun ömrüm süresince pek çok şey görüp öğrendim. Başınıza gelen bu şeyleri beğenmeseniz bile, madem ki, bütün bunlarda sizin hiçbir kusurunuz yok, öyleyse kendinize boş yere zulüm etmekle bir şey kazanacak değilsiniz. Hiçbirimizin erişemeyeceği ve değiştiremeyeceği kadar büyük bir gücün sizin için hazırladığı bu yeni hayata uymak, yapacağınız en akıllıca hareket olacaktır."

Aimée son bir gayretle isyan etti.

"Ben bu hayatı asla kabul edemem. Ben geleceğimi kendi ellerimle hazırlamak istiyorum. Beni vatanıma, ailemin yanına göndermezseniz kendimi öldürürüm."

Şeyhülislam hemen cevap vermedi. Yaşından beklenmeyen bir çeviklikle yerinden fırlayan yaşlı adamın Aimée'ye dikilen sert bakışlarının derinliğinde bir hayranlık seziliyordu.

"Atalarınızdan demir gibi bir irade miras kalmış size, kızım. Üstelik zekisiniz de... Hatta şu inadınızdan vazgeçip yemek yerseniz pek de güzel olacaksınız..." Sözlerine bir an için ara veren yaşlı adam anlamlı bir ifadeyle gülümsedi. "Sizde bu meziyetler bulunduğu sürece nerelere kadar yükseleceğinizi kimse bilemez. Bu sözlerim kulağınızda küpe olsun... Biz Şarklılar çok sabırlı insanlarızdır..."

Velizade susmuş, sözlerinin karşısındakinde bıraktığı etkiyi ölçüyordu. Sonra gözlerini genç kızınkilerden ayırmadan sözünü bitirdi.

"Yalnız siz de bilirsiniz ki, ellerinde güç olan insanların sabırları da bir gün tükeniverir..."

***

Şeyhülislam'la yaptığı konuşma Aimée'nin düşünce ve kararları üzerinde hiçbir değişiklik meydana getirmemişti. Genç kız harem dairesine döndüğü zaman pek dalgın görünüyordu. Hemen yanına koşan Zinah onun gözünün içine bakıyor, olup bitenleri öğrenmeye can atıyordu. Ama Aimée'nin konuşacak bile hali kalmamıştı. Kendini yatağının üzerine atıp uzun süre dalgın, bakışları sabit bir noktaya dikili, yattı. Neden sonra kendinde biraz kuvvet hissedince başını çevirerek, "Zinah," diye fısıldadı. "Acaba şu parmağımdaki yüzüğü versek yazacağım bir pusulayı saraydan dışarı ulaştıracak birini bulabilir miyiz?"

Genç halayık, "Belki," dedi. "İsterseniz şu Koncagül dedikleri İspanyol kızından bilgi alayım... O pek açıkgöze benzer."

Aimée'nin ümitleri yeniden canlanıyordu.

"Ah, Elizabeth Teyzeme bir mektup ulaştırabilsek..."

O akşam ağzına yine bir lokma yemek koymadı. Geçe saraylılar saz âlemine hazırlanırlarken Aimée bir aralık Koncagül'ün yanına sokuldu. İki genç kız kısa zamanda arkadaş oluverdi. Aimée söz arasında tek arzusunun bu saraydan kaçıp kurtulmak olduğunu söyleyince, Koncagül korkulu bir telaşla onun sözünü kesti.

"Sakın bu sözü bir daha ağzına alma, kardeşim! Duyarlarsa seni fena halde hırpalayabilirler. Mecdi'yi tanıyorsun değil mi? Sözde onun bir kızı varmış, hem de galiba öz kızıymış. Bir gün bu kızın kaçacağını duymuşlar, ne yapmışlar biliyor musun, kızı bir çuvala koydukları gibi Boğaziçi'nden denize atıvermişler. Ama bu anlattıklarım şimdiki Padişah'ın zamanından önce olmuş."

Koncagül'ün bu uyarısına rağmen Aimée hâlâ ısrar ediyordu.

"Ama benim Fransa'da çok nüfuzlu akrabalarım var. Onlara bir haber verebilsem beni nasıl olsa buradan kurtarırlar."

"Burada senin mektubunu dışarı çıkarmaya cesaret edecek tek bir Tanrı kulu bulamazsın, kardeşim."

Aimée bu kıza daha fazla açılmanın doğru olup olmayacağı konusunda tereddüt ediyordu. Ama buna rağmen ümitsizliğin verdiği aldırmazlıkla, "Belki bahçıvanlardan birine para verilse mektubu bir çiçeğin ya da yaprakların arasına saklayıp çıkarabilirler," diye fısıldadı. "Ya da saraya girmelerine izin verilen bohçacıları bir denesek..."

"Her kim olursa olsun, mektubu vereceğin kimsenin gideceği yer doğruca Kızlarağası'dır. Bu çareye başvuran ilk insan herhalde sen olmayacaksın, Nakşidil. Ama daha mektubu yerine ulaşan tek insan çıkmamıştır, bundan eminim!..."

Aimée davayı bir kere daha kaybettiğini anlamıştı. Koncagül onun böyle mahzunlaştığını görünce biraz daha yanına sokulup öğüt vermek istedi.

"Buradan kaçmayı aklından çıkar, kardeşim. Bu gerçekten imkânsız bir şeydir. Unutma ki, gece gündüz devamlı göz hapsindeyiz. Üstelik aramızda tümen tümen casus da var. Kızların hepsi birbirlerinin hareketlerini kontrol etmekle görevlendirilmişlerdir."

Koncagül'ün sözleri doğruydu. Aimée de bunu anlamış, her ne pahasına olursa olsun açlık grevinde ısrar etmeyi iyiden iyiye kafasına koymuştu.

Şeyhülislam'la görüşmeyi izleyen günlerde genç kız Zinah'ın zoru, ant ve şartlarla içtiği birkaç yudum kahveden başka ağzına bir şey koymadı. Aimée'nin yataklara düşmesinden korkan Gülsüm kalfa, Kızlarağası'yla görüştükten sonra kızı hekime göstermeye karar verdi. Saray hekimi kendisine anlatılanları dinledikten sonra bu inatçı kızı yola getireceğini söyledi.

Aimée kendisine yetiştirilen bu haberi duyunca küplere bindi.

"Görelim bakalım, beni nasıl yola getirecekmiş," diyordu. "Keşke bana bir zehir verse de bir an önce ölsem."

Buna rağmen, Rum doktoru büyük bir sükûnetle karşılayıp sorularına cevap verdi. Muayene sonunda hekim ona kuvvet şurubu tavsiye edince genç kız adamın koluna yapıştı.

"Mösyö, acaba sizden rica etsem, benim için dışarıya bir mektup götürür müsünüz? Size bu fedakârlığınıza karşılık istediğiniz parayı ödemeye hazırım."

Bu sözleri dinlerken Rum hekimin yüzü sararmıştı.

"Aman böyle bir şeyi benden istemeyin, matmazel... Sizin mensup olduğunuz aileyi bilmek bile benim hayatıma mal olabilir."

Aimée istediğini elde edemeyince hırsla adama arkasını dönüp, "Öyleyse beni yalnız bırakın," dedi küskün bir tavırla.

Zinah hanımına söz geçirmekten ümidi kesince yine Gülsüm kalfaya dert yanmaktan başka çare bulamamıştı. İki gözü iki çeşme ağlayarak, "Göz göre göre mum gibi sönüyor," dedi. "Ben vaktiyle Martinik'teki çiftlikte açlık grevi yapan çok yerli gördüm. İnanın bana, vücut bir kere direncini kaybetti mi, sonra zorla yedirmeye kalksalar bile hayatı kurtarılamaz."

Bu sözler Gülsüm kalfanın kafasında tasarladığı kararı açıklamasına neden oldu. Kethüda canına yetmiş insanların kararlılığıyla, "Nakşidil'ı hastaneye, hem de halayıklar koğuşuna göndereceğim," dedi. "Orada açlık grevine devam etsin de göreyim. Benim dairemde onun gibi dikkafalı inatçılara yer yoktur."

Zinah hastane sözcüğünü duyunca beyninden vurulmuşa dönmüştü. Vaktiyle Martinik'te insanları bağırta bağırta kolunu bacağını kestikleri böyle bir yer görmüştü. Aynı tablo yeniden gözlerinin önünde canlanıverdi.

Gülsüm kalfanın ayaklarına kapanarak, "Yalvarırım size, benim kıymetli hanımımı hastaneye göndermeyin," diye yalvardı. "Orada ölür o mutlaka..."

Yaşlı kadın sadık kızın saçlarını okşayarak onu yatıştırdı.

"Merak etme, kızım. Hastanede insanı öldürmezler. Tersine büyük bir özenle bakıp iyi ederler."

Gelgelelim Zinah'ın içi bir türlü rahat etmiyordu.

O gün Aimée'yi dalgın bir durumda hastaneye kaldırdılar. Genç kızın dış dünyayla hiçbir ilgisi kalmamış gibi bir hali vardı.

3

Aimée'nin hastanede geçirdiği günler hayatının en acı günleri oldu. İlk zamanlarda sarayı çeviren duvarların arkasında, kafesli pencereden küçük bir parçası gözüken Haliç'in farkına bile varmamıştı.

Genç kızın yattığı koğuşta on tane daha hasta vardı. Bu kızların hiçbiri Fransız dilberinin dilinden anlamıyordu. Hepsi de ayrı ayrı diyarlardan geldikleri için konuştukları diller de farklıydı. Aslında hiçbirinde öyle fazla hasta bir hal yoktu. Hastabakıcılara gelince, hepsi de Mecdi kalfa tipinde, kaba tavırlı ve asık suratlı insanlardı. Dört duvar arasında yere serili şiltelerden başka hiçbir eşyası olmayan bu koğuşta Aimée günlerce tavanı seyretti.

Hastaneye getirdikleri gün ona afyon yutturmuşlardı. Bu uyuşturucu zehrin etkisi altında konuşacak hali bile kalmayan genç kız durmadan uyukluyordu. Bir aralık gözlerini açınca başu-

cuna dikilmiş zebella gibi bir kadın gördü. Kadın hastanın kendine geldiğini fark edince çatlak bir sesle, "Ben hastanenin başhemşiresiyim," dedi. "Nasılsın bakayım?"

"Ben hasta değilim," derken genç kızın sesi ancak bir fısıltı halinde çıkıyordu.

"Ama kaç gündür yemek yememişsin!"

"Canım yemek istemiyor."

Kadın Aimèe'yi ters ters süzdü.

"Biz burada adama zorla yemek yedirmesini de biliriz. Burada aç kalmak yok. Bunu bilmiş ol!"

Aimèe'nin parmakları vahşi bir kuşun pençesi gibi yatağının çarşafına gömülmüştü. Zorlukla, "Tartışacak halim yok, ama canım yemek istemiyor," diyebildi.

Birden gözlerinden oluk gibi yaşlar boşandı.

"Ben evime, ailemin yanına gitmek istiyorum... Annemi, babamı, kardeşlerimi göreceğim geldi. Beni burada hapsederseniz kesinlikle yaşayamam..."

"Sana verilen yemeği yersen bir şeyciğin kalmaz. Hem de serpilir, güzelleşirsin!"

Aimèe güçlükle ancak başını sallayabildi. Zaten yine gözleri kapanmış, uyanık kalmak için harcadığı bütün gayrete rağmen dalıp gitmişti.

Aynı koğuşta yatan diğer genç kızlar keyifli keyifli çene çalıyorlardı. Birkaçı Aimèe kendine geldiği sırada hastabakıcının tercümanlığıyla halini hatırını sormak istemiş, fakat Fransız kızının sorularına cevap vermediğini görünce onu kendi haline bırakmışlardı.

Yan koğuştan ara sıra duyulan çığlıklar bir yana bırakılırsa, hastane oldukça sakindi. Aimèe günlerini bazen uyuklayarak, kimi zaman tavanı seyrederek geçiriyordu. Yalnız bir kez Zinah'ı sormuş, hayatında kendine yakın bildiği tek insanın da ancak iyileştikten sonra onu ziyaret edebileceği cevabını alınca susmuştu.

Buna rağmen Aimée bakımsız değildi. Genç kızın hastaneye yattığının ikinci günü hastabakıcı yanında iğrenç suratlı, tostoparlak bir adamla geldi. Peşlerinde, elinde tepsi taşıyan bir de hizmetkâr vardı.

Aimée bunları başında görünce, "Ne var, ne istiyorsunuz?" diye bağırıp çağırmaya yeltendi.

Fakat gelenler kızı kıskıvrak yakaladıkları gibi zorla açtıkları ağzına sıcak bir çorbadan dökmeye başladılar. Aimée ellerinden kurtulmak için kıvranıp öğürüyordu. Ama bu üç zebaniyle başa çıkmaya ne hali vardı, ne de gücü.

Böyle zorla yemek yedirme fasılları her gün tekrarlanınca genç kız da artık teslim olmak zorunda kaldı. Sonradan yediklerini çıkarmaya çabaladıysa da, bu tür inatlara alışık oldukları her hallerinden belli olan bakıcılar ona da engel oldular.

Ertesi gün Aimée tekrar yemek yememeye kalkınca ellerini bağladılar. Yemeklerden hemen sonra biraz da afyon yutturup genç kızı bir dahaki yemek saatine kadar uyutuyorlardı.

Birkaç gün sonra başhemşire Aimée'yi alıp hastanenin hamamına götürdü. Burada genç kızı keseleyip yıkadıktan sonra vücuduna kokular sürdüler. Yatağına döndüğü zaman, kendi kendine itiraf etmekten çekinmesine rağmen, rahatlayıp ferahladığını hissetti.

Hamamın verdiği rehavete eklenen afyonun etkisiyle henüz daldığı bir sırada kulaklarını yırtan korkunç bir çığlıkla yattığı yerden fırlayan Aimée, önce yandaki koğuşta bir saraylının doğurduğunu sanmıştı. Ama sonradan aklına kendi gibi asi ve inatçı bir kıza işkence yaptıkları geldi. Kim bilir belki de bu kız Zinah'dı. Bu düşünce genç kızı zıvanadan çıkarmaya yetti. Durmadan bağırıp dövünmeye koyuldu. Bu sırada koşarak içeri giren iki hastabakıcı Aimée'nin önce ağzını bağladılar, sonra da sırtına kolsuz bir deli gömleği geçirdiler. Genç kız ayaklarını da bağlatmamak için bir süre daha debelendikten sonra ağlamaktan başka çare kalmadığını gördü.

O zaman şişman adamla başhemşire odaya girdiler. Adam bir işaret verince genç kızı yatağından alıp başka bir ufak odaya taşıdılar ve bir sedire uzattılar. Aimée'nin üzerine yatırıldığı ipekli bir sedirden başka yatak bulunmayan bu odada ilk dikkatini çeken şey, fağfur bir vazo içindeki harika laleler oldu.

Başhemşire, "Çok muhterem bir kimse seni görmek için buraya teşrif edecekler," diyordu. "Rahat durmaya söz verirsen bağlarını çözerim."

Biraz önceki mücadeleden son derece bitkin düşen genç kız kendinde bu söze ancak gözleriyle cevap verebilecek kadar kuvvet bulabildi. Eli ayağı çözüldükten sonra da olduğu yere külçe gibi yığılıp kaldı. Yine de bütün bu yorgunluğa rağmen içinden geçenleri karşısındakilerin yüzüne haykırmadan duramadı.

"Bana bu şekilde muamele etmeniz için size ne yaptım? Sizin insanlıktan hiçbir nasibiniz yok mu? Babamın çiftliğinde kullandığı Afrikalı yamyamlar bile sizin kadar zulüm yapmazlar!"

Şişman adam dudaklarını alayla büktü.

"Dua et ki, sana özel muamele yapıyoruz. Yoksa sarayda senin gibilere yapılanlar sana bu yaptıklarımızla ölçülmez bile..."

Yeni getirildiği odada yalnız kalan Aimée bir aralık dışarda telaşlı telaşlı ayak sesleri ve odanın kapısına yaklaşan adımların yankılarını duydu. Meçhul ziyaretçisi kapının perdeleri arasından içeri süzüldüğü zaman genç kız karşısında, saraya geldiğinden beri eşine ilk kez rastladığı son derece güzel ve soylu bir hanımefendi buldu. Ziyaretçinin yüzü açıktı. Duru beyaz bir teni, Josephine'inkini andıran koyu mavi gözleri vardı. Gözlerinin rengi sırtındaki atlas elbiseye uymuştu. Kulağındaki küpeler ve boynundaki uzun altın kordonu süsleyen taşlar gökyakuttu.

Yabancılığını pek az belli eden bir aksanla Fransızca, "Günaydın kızım," dedi.

Sonra gayet sade, fakat o oranda kibar bir tavırla genç kızın yanına oturup ellerini tuttu.

Aimèe bu kişinin insana ister istemez telkin ettiği saygıyla, "Günaydın efendim," diye cevap vermişti.

Yabancı kadın genç kızın gözlerinin içine bakarak doğrudan doğruya geliş nedenini açıkladı.

"Tutumunuz ve davranışlarınız, ne yazık ki, bizi memnun bırakmaktan çok uzak, kızım."

Aimèe bakışlarını yere indirmişti.

"Ben kimseyi memnun etmeyi düşünmedim ki... Benim tek arzum bir an önce özgürlüğüme kavuşmak!"

Ziyaretçinin gözleri kısıldı, ama yüzünün yumuşak ifadesi değişmedi.

"Bu isteğinizin imkânsızlığını herhalde siz de biliyorsunuz..."

"Beni ne yapacaksınız? Hindi semirtir gibi ağzıma zorla yemek tıkmaları yetmedi. Biraz önce elimi kolumu bağlayıp ağzımı da tıkadılar. Bilmem ki, dünyanın neresinde insana böyle muamele ederler?"

"Allah size güçlü bir kişilik ve az bulunan cinsten medeni cesaret vermiş. Niçin bunları daha yerinde kullanmıyorsunuz?"

"Elimde kalan son kuvvetle bu korkunç hayatıma bir son verebilmekten başka hiçbir düşüncem yok. Ama ne yazık ki, bunu bile benden esirgiyorlar."

"Oysa biz sizin hayatınıza büyük değer veriyoruz, kızım. İşte bunun içindir ki, onu boşu boşuna mahvetmenize razı değiliz."

"Bana değer verdiğinizi söylüyorsunuz, ama bir yandan da hayatta bana yakın olan tek insanı görmeme bile izin vermiyorsunuz."

"Arkadaşınız gayet iyidir. Biraz daha aklı başında davranmaya başladığınız anda onu göreceksiniz."

Aimèe çaresizlik içinde kalan insanların içgüdüsüyle bir kez daha, "Benden ne istiyorsunuz?" diye sordu.

Yabancının yüzü büsbütün yumuşamıştı.

"İlk önce sizi mutlu görmek istiyoruz."

Aimée'ye doğru uzanıp genç kızın ellerini avuçlarının içine aldı.

"Ondan sonra da meziyetlerinizin burada bulacağınız uygun alanlarda gelişmesini istiyoruz."

"Öyleyse niçin bana bu kadar kaba davranıyorlar?"

"Sizi kendinizi mahvetmekten kurtarmak için başka çare kalmadı da ondan... Şu anda bir imtihan geçiriyorsunuz. Makul ve uslu olabileceğinizi ispat edin, biz de davranışımızı hemen değiştirelim. Haydi gelin güzelim sizinle dost olalım."

"Ah efendim, bilseniz ne kadar perişanım..."

Yaşına rağmen hâlâ çok güzel olan kadın başıyla genç kızın bu sözlerini onayladı. Bu sırada içeri giren bir halayık kahve getirmişti. Yabancı kadın kendisine sunulan kahveyi Aimée'ye uzattı.

"Alın, için bunu, kızım. Sonra da bana biraz içinizi dökersiniz."

"Fakat... Siz kimsiniz?"

"Beni kendinize pek yakın bir insan kabul edin. Bundan sonra beni her zaman yanınızda göreceksiniz. Bana güvenin, kızım. Ben size dert ortağı olmaya hazırım."

Sözlerine oldukça tereddüt ederek başlayan Aimée yavaş yavaş açılarak yabancı kadına hayatını, ailesini anlatmaya başladı. Hatta bir aralık Raoul'a bile değindi. Bindikleri geminin batışını, vatanına ve ailesine duyduğu özlemi anlatırken gözleri dolmuştu. Gizlemeye çalıştığı hıçkırıklar arasında, "Artık onları bir daha hiç göremeyeceğim," diye sözlerini bitirdi.

Ziyaretçisi de üzülmüştü. Genç kız sustuktan sonra bir süre konuşmayan orta yaşlı kadın sonunda kırık bir sesle, "Açık konuşacağım, yavrum," dedi. "Onları gerçekten dünya gözüyle bir daha göremeyeceksin. Şu anda duyduklarını gayet iyi anlıyorum. Ben de bir Gürcü köyünden saraya getirildiğim zaman dokuz yaşında bir çocuktum. Senin gibi benim de çok sevdiğim annem, babam ve kardeşlerim vardı. Ben de aylarca gözyaşı döktüm. Sonuç... İşte görüyorsun!"

"Şimdi mutlu musunuz?"

"Belki senin anladığın anlamda mutlu sayılmam. Ancak bana verilen sorumluluğu kavrayarak yaptığım görevle iftihar duyarım. İlk zamanlar bana da saray hayatı zindan olmuştu. Çünkü ben de senin gibi Hıristiyan doğmuştum. Babam bir Ortodoks papazıydı. Hâlâ her gün Allah'ıma dua ederken sizin Tanrı'nıza da dua ederim."

"Demek her şeye rağmen kendi dininizi koruyabildiniz?"

Yaşlı kadın hafifçe güldü.

"İnsan bu tür duygularını kalbinin en derin yerinde saklar. Ama ben yıllardan beri felsefe ve tasavvufla uğraştım. Başımdan ne çok şeyler geçti. Artık hayatta kendi yolumu belirleyecek kadar tecrübe sahibi oldum."

Meçhul ziyaretçi birdenbire sanki söylediklerine pişman olmuş gibi konuşmanın akışını değiştirdi. Şimdi ayağa kalkmış, pencereden dışarsını seyrediyordu.

"Ne güzel bir sabah," diyordu. "Yağmur durmuş, her tarafta bir bahar hazırlığı var. Bak kızım, etrafımız binbir güzellikle çevrili..."

Genç kız karşısındakinin gözlerini arayarak, "Bazı şartlar altında insan bu güzellikleri göremiyor," diye cevap verdi.

"Haklısın kızım. Fakat unutma ki, tabiatın etrafımıza serpiştirdiği güzellikler ruhlarımızda iz bırakabilir. Biz Türkler kadere inanırız. Allah Kadiri Mutlak'tır."

Aimée şüpheyle başını salladı.

"Bir zamanlar, *Kara Kuğu*'yla batmadan, korsanların eline düşmeden önce ben de buna inanırdım. Ama artık Tanrı'nın beni koruduğundan şüphe ediyorum."

"Şüphe insanı bazen Allah'ına büsbütün yaklaştırır. Belki bir gün bunu sen de takdir edeceksin. İhtimal ki, bir gün bu saraya çok büyük ve derin bir ilgiyle bağlanacaksın. Burada geçireceğin mutlu zamanlar sana evini aratmayacaktır."

"Böyle bir şeye asla inanamam."

"İnan bana, kızım... Ben burada kendimi avutacak, hatta evimi, köyümü büsbütün unutacak kadar bağlantılar buldum. Benim tecrübelerimden senin de yararlanmana yardım edeceğim."

Aimée tereddüt ediyordu. Güzel kadın devam etti.

"İlk tavsiyem Türkçe öğrenmendir, kızım."

"Niçin? Ben ancak kendi yakınlarımla ilişkim olsun istiyorum. Vatanımı ve dilimi hiçbir zaman unutamayacağım."

"Onları unutman için bir sebep de yok... Ama buna karşılık Türkçeyi öğrenmen için önemli nedenler var. Ben senin için bir hoca da seçtim."

Genç kız gitgide kendini sardığını hissettiği bir ağın içinde bocalar gibiydi. Bu meçhul ziyaretçinin etkisinden kurtulmak pek güçtü. Ağzından elinde olmadan dökülen kelimeler kulağına çarpınca kendi de şaşırdı.

"Deneyeceğim, efendim."

"Bak gördün mü!... Hem sen de hocanın Fransızcasını ilerletmesine yardım edersin."

Soylu kadın bir dizi inci kadar düzgün dişlerini ortaya koyan bir gülümsemeyle Aimée'ye baktı.

"Demek bu işi hallettik, Nakşidil... Bugün öğleden sonra hocanla tanışacaksın. Fakat bunlardan sakın kimseye söz etme, hatta cariyene bile... Zaten seni onun yanına götürürken gözlerini bağlayacaklar. Haberin olsun diye sana şimdiden söylüyorum."

"Gözlerimi niçin bağlayacaklar?"

"Bunun nedenini sonra anlarsın."

Genç kız uysal bir tavırla boynunu büktü.

"Peki, efendim. Öyleyse öğleden sonra hazırlanır, emirlerinizi beklerim."

Meçhul ziyaretçi dışarı çıktı. Aimée odada yalnız kalmıştı. Ama bu yalnızlığı uzun sürmedi. Genç kızın konuşulanları bir kere daha kafasından geçirmesine fırsat kalmadan kapının perdesi açıldı ve Zinah soluk soluğa içeri dalarak hanımının boynuna atıldı.

"Ah, benim güzel hanımım. Bizi birbirimize kavuşturan büyük Allah'ıma bin kere şükürler olsun."

Aimée de zenci kıza sarılmış, "Seni görmeyeli asırlar oldu sanki," diye mırıldanıyordu.

"Nasılsın canım? Sana nasıl baktılar, seni üzüp canını yakmadılar ya!"

"Bana zorla yemek yedirdiler. Görsen ne zor şeydi. Neyse artık geçti. Unutalım bunları..."

"Hanımım, sen de artık makul olacaksın, değil mi?"

Aimée acı acı güldü.

"Bana yapılan tavsiyelere uymaya çalışacağım."

Zinah yeniden genç kızın boynuna sarıldı.

"Göreceksiniz, hanımcığım, burada bakın sizinle ne kadar mutlu olacağız. Kim bilir belki de bir gün..."

Kendisine hastanede yeni bir oda açılan Aimée heyecan içinde öğleden sonrasını bekledi. Sonunda bir haremağası gelip kendisini izlemesini işaret etti. Yusyuvarlak suratı, kanlı patlak gözleri, özellikle belindeki koskoca kılıcıyla bu adam insana hiç de güven vermiyordu. Oda kapısından çıkarlarken sarı ipek kaftanının cebinden çıkardığı bir mendille genç kızın gözlerini iyice bağladı. Aimée adamın tombul ve nemli elini vücudunda hissedince elinde olmadan ürpermişti. Ama sesini çıkarmadan onunla beraber gitti. El ele bir sürü koridordan geçtiler, birtakım merdivenlerden inip çıktılar. Sonunda mis gibi çiçek kokan bir bahçeye geldiler.

Haremağası genç kızın gözlerini örten mendili çözer çözmez ortadan kayboldu. Kuvvetli ışık bir an için Aimée'nin gözlerini kamaştırmıştı. Sonra yüksek duvarlarla çevrili bir bahçede olduğunu gördü. Ortada, kestane ağaçlarının arasında oyma mermer bir havuzun fıskiyesinden berrak bir su fışkırıyordu. Aimée duvarın dibindeki mermer sıralardan birine ilişip beklemeye koyuldu. Kiminle karşılaşacağını çok merak ediyordu. Bu sırada bahçeye açılan kapılardan birinin kanadı aralandı ve bir

çocuk kahkahası duyuldu. Aynı zamanda iki genç saraylının arasında ufak tefek kumral bir oğlan çocuğu bahçeye girdi. Başında kendinden büyük sarı bir sarık vardı. Sırtındaki elbise de yerlere kadar uzanıyordu. Çocuk yanına yaklaşınca Aimée ilk bakışta onu Fransız sandı. Yüzü şaşılacak kadar XVI. Louis'nin çocukluk portresine benziyordu. Genç kız, belki onu da benim gibi korsanlar kaçırmıştır, diye düşündü.

Saraylılar çocuğu Aimée'nin yanına kadar getirdikten sonra çekildiler. Aimée çocukla yalnız kalmasına rağmen etraftaki kafeslerin arkasından gözetlendiklerini hissediyordu. Gözlerini açmış, kendisine bakan oğlana elini uzatarak, "Bonjur küçük, nasılsın?" dedi.

Bir anlık tereddüt geçiren çocuk sonra birdenbire kendini Aimée'nin kolları arasına attı.

"Siz benim güzel anneme çok benziyorsunuz. Geçen yıl o beni bırakıp gitti. Arkasından çok ağladım. Ama şimdi yine cici elbiselerimi giyiyorum."

Model elbisesini sergileyen bir manken gibi iftihar ve azametle Aimée'nin önünde gösteri yaparken genç kız güldü.

"Çok güzel, gerçekten çok zarif!..."

Elbisesinin beğenilmiş olmasına da ayrıca memnun olan çocuk Aimée'ye sokulup yüzünü onunkine iyice yaklaştırdı.

"Senin saçların da anneminkiler gibi sarı... Ama bak benimkiler de öyle..."

Başından sarığını çıkarmıştı. Aimée çocuğun güzel başını okşadı.

"Haklısın, yavrum... Hem saçlarımız gibi gözlerimiz de aynı renk... Senin ismin nedir bakayım?"

"Benim adım Mahmut... Fransızca da bilirim, Türkçe de... Beni dinlemek ister misin?"

Türkçe uzun bir manzume okuduktan sonra Aimée'nin gözlerinin içine bakarak, "Ben senin adını da biliyorum," dedi.

"Nakşidil değil mi? Hem sen benim kanaryam kadar güzelsin. Seni pek sevdim ben!"

Çocuk bu sözleri söylerken genç kızın boynuna sarılmış yanaklarından öpüyordu. Aimée de Mahmut'u şefkatle bağrına bastı.

"Ben de seni çok seveceğim, Mahmut," dedi.

Çocuk yaşına özgü bir sevinçle ellerini çırptı.

"Oh ne güzel!... Öyleyse artık hep beraber oynarız. Biliyor musun benim neyim var, Nakşidil?"

"Küçük bir atın mı var yoksa!"

"Attan çok ne var. Has ahırda beygirler, midilliler dolu... Ama benim söylediğim bambaşka bir şey."

"Sakın kılıç olmasın, yoksa davul mu?"

Çocuk başını salladı.

"Hayır, bilemedin. Maymunum var... Hem de canlı... Kaçmasın diye bir ayağından altın zincirle bağlı."

Aimée içinden, zaten bu sarayda kim serbest ki, diye geçirdi. Sonra Mahmut'un yine başını okşayarak, "Aman ne güzel," dedi. "Onu bana da gösterecek misin?"

"Tabii gösteririm... Sen bana geleceğin zamanı haber ver, yeter... Ha, sen benim öğretmenim olacakmışsın, öyle mi?"

Genç kız, "Evet, ben sana Fransızca öğreteceğim," diye cevap verdi.

"Ama ben zaten Fransızca biliyorum."

"Doğru, hem de pek güzel konuşuyorsun. Ama yalnızca konuşmak bir dili bilmek sayılmaz. Ben seninle bol bol konuşur, sana bilmediklerini de öğretirim. Hem sana birçok hikâye de anlatırım."

"Bak işte bu hoşuma gitti. Ben cinli, perili, zümrütüanka kuşlu hikâyelere bayılırım. Sonra ara sıra Türkçe de konuşuruz. Senin de Türkçe öğrenmen lazım."

"Olur, Mahmut! Sen bana ders verirsin, ben de öğrenirim. Göreceksin seninle ne güzel vakit geçireceğiz."

Çocuk Aimée'nin kucağına yerleşti, gelecek günlere dair planlar kurmaya başladı. Ahırlara gidip cins atları ve altın işlemeli eyer takımlarını göreceklerdi. Çocuk bunları söylerken Aimée kardeşi için Paris'ten aldığı gümüşlü eyer takımını hatırladı, kim bilir o canım takım şimdi denizin dibinde hangi balıklara yuva olmuştu...

Havuzlardaki kuğulara yem atacaklar, sonra kafeslerdeki cins cins kuşları seyredeceklerdi.

Küçük Mahmut bülbül gibi şakırken saatler akıp geçmişti. Sonunda çocuğu getiren halayıklar tekrar görününce Mahmut huysuzlandı.

"Daha senden ayrılmak istemiyorum, Nakşidil."

Aimée küçüğü avutmaya çalıştı.

"Seninle böyle beraber pek çok günler geçireceğiz. Haydi bakalım, şimdi söz dinle de uslu uslu git. Ayrılırken bana Türkçe veda et!"

Mahmut'un güzel yüzü yine gülmüştü.

"Allaha ısmarladık! Haydi bakayım, şimdi sen de bunu tekrar et!"

Aimée bu çetrefil kelimeleri tekrar etmeye çalıştı. Küçük öğretmeni bozuk telaffuzuna kahkahalarla gülüyordu. Sonra bir kez daha genç kızın boynuna sarılarak yanındaki saraylılarla beraber içeri girdi.

Mahmut gözden kaybolur kaybolmaz ortalıkta peyda oluveren haremağası genç kızın gözlerini yine bağladıktan sonra onu aldığı yere getirip bıraktı.

Kara Kuğu'yla battıkları günden beri Aimée'nin kalbini bir mengene gibi sıkan o dayanılmaz duygu sanki birdenbire yok olmuştu. Genç kız şimdi yeniden dünyaya gelmiş gibiydi. Bu küçük oğlan onu birkaç saat içinde hem kendine, hem de hayata bağlayıvermişti.

Çocuğun adı dilinden düşmüyor, bir yandan da kendi kendine, adı da kendi gibi güzel, diyordu.

4

Zinah her gün öğleden sonra hanımının alınıp götürülmesini normal karşılamış, hatta bu konuda herhangi bir soru sormamıştı.

Zaten içinden gelen bir ses bu ziyaretlerin hanımının geleceğiyle ilgili olduğunu söylüyordu. Zinah'a göre, Aimée şimdiye kadar Padişah'a gösterilmiş olmalıydı. Ya da hiç değilse Padişah'ın bir yakınına...

Bir gün Aimée'nin neşeli bir anını buldu.

"Hatırlar mısın, hanımım," diye söze girişti. "Hani daha siz pek küçükken Martinik'te Da Nina size, 'Bir gün gelecek, altın tahta oturacaksın,' demişti. Gitgide bu tahta yaklaşıyorsun galiba!"

Genç kız gülerek, "Senin hayal gücün yine alıp yürüdü. Ama benim ağzımdan laf alacağını sanıyorsan yanılırsın," demekle yetindi.

Hayatının en acı günlerinde Hızır gibi ortaya çıkıp ona yine yaşama zevkini aşılayan iyi kalpli ziyaretçisine söz vermemiş olsaydı, olup bitenleri Zinah'a anlatmakta bir sakınca görmeyecekti, ama hâlâ belki bir gün bu altın kafesten kurtulacağı ümidi onu sözünde durmaya zorluyordu. Ayrıca sözünde durmadığını hissederlerse, belki ceza olsun diye, her gün biraz daha sevip bağlandığı küçük Mahmut'u da ondan ayırabilirlerdi. Mahmut'un adını bile başkalarının yanında ağzına alması yasak edilmişti.

Zaten Zinah'ın da bütün bunları ne düşünecek, ne de anlayacak hali vardı. O şimdi yavaş yavaş eski haline dönen hanımının güzelliğiyle mest oluyor, Aimée iştahla kahvaltısını eder ya da yemeğini yerken karşısına geçip ağzı kulaklarında onu seyrediyordu.

Akşam sabah hanımını soyar veya giydirirken, "Bakın, Allah nazardan saklasın, kalçalarınız biraz daha gelişti. Artık kaburgalarınız da görünmez oldu," diyordu. "Siz de itiraf edersiniz ki, bu sarayın yemekleri şaheser... Geçen gün kızlardan biri söylüyordu, şerbetleri soğuttukları buzlar doğrudan doğruya Yunanistan'ın Olimpos Dağı'ndan geliyormuş. Koca koca buz parçalarını çuvallara sarıp katır sırtında İstanbul'a kadar getiriyorlarmış."

Aimée gülmeye başlamıştı.

"Demek buzlar da Olimpos Dağı'ndaki tanrıların İstanbul sarayına hediyesi ha..."

"Hele o yediğimiz turfanda sebze ve meyveler... Doğrusu ben Le Rocher Şatosu'ndaki resmi kabullerden başka hiçbir yerde bu kadar lezzetli şeyler yemedim."

Le Rocher Şatosu'nun adını duymak Aimée'nin bakışlarını yine dalgınlaştırmıştı.

"Çiftlikten ayrıldığımız zaman ben sekiz-dokuz yaşlarındaydım, ama oradaki aşçımız Marianne'in pişirdiği yemeklerin tadı hâlâ damağımdadır. Hele o muzlu elmasiyesiyle kuşkonmazlı çorbasının tadını bir daha hiçbir yerde bulamadım."

"O balık dolmalarını unuttunuz mu, hanımım!"

Eski anılar canlanınca Aimée kalbinin sızladığını hissetti. Zinah da sevgili hanımının yüzündeki ifadeden bunu anladığı için sözüne devam etmekten vazgeçti.

İki genç kız içlerini saran sıla özlemiyle bir süre sustular. İlk lafa başlayan yine Zinah oldu.

"Ama hiç olmazsa yalnız değiliz, hanımım. Ben hep yatıp kalkıp Allah'ıma bunun için şükrediyorum. Zinah'ının yanında oluşu benim güzelimi birazcık olsun avutmuyor mu?"

Aimée, Arap kızını yanaklarından öptü.

"Sen olmasaydın, ben çoktan mahvolmuştum, Zinah. Haydi bakalım, artık uyumak zamanı geldi."

***

Ertesi sabah Aimée harem hayatına ilk adımını atıyordu. Sabah namazı ve kahvaltıdan sonra bahçede kısa bir gezinti yapan kızlara hamama girecekleri bildirilmişti.

Genç kız saraya geldiği günden beri Türklerin temizliğe son derece özen gösterdiklerini zaten görmüştü. Saraya her gün arabalar dolusu odun taşınır ve bu odunlarla eski Romalılarınkine benzeyen koca koca hamamlar ısıtılırdı.

Aimée'yle Zinah ilk kez bu hamama girdikleri zaman sıcaktan nefeslerinin tıkandığını hissettiler.

Aimée, "Aman Tanrım boğulacağım, bu sıcağa nasıl tahammül ediyorlar!" diye söylendi.

Zinah hanımının koluna girdi.

"Gelin sizi halvete götüreyim, hanımım. Hem oradan sabun, havlu ve yıkandıktan sonra sürülecek güzel kokular alırız."

Hamamdaki natırların başı, genç kıza şöyle bir baktıktan sonra yıkanmaya lazım olan şeyleri verdi. Halvetten asıl hamam dairesine girdikleri zaman genç kızı şimdiye dek eşini görmediği bir manzara bekliyordu. Her tarafı mermer döşeli koskocaman bir odanın içinde bir sürü genç kız çırılçıplak ortalıkta dolaşıp duruyorlardı.

Bu odanın duvarlarının kenarlarında sırayla dizilmiş mermer kurnaların yanına oturmuş olan kızlar ellerindeki gümüş taslara doldurdukları suları başlarından aşağıya dökerek yıkanırlarken, bazıları da peştemallara sarınmış, göbek taşının üzerinde ellerine ve ayaklarına kına yakıyorlardı. Bir köşede Aimée'nin daha önce görüp pek beğendiği Venedik'li bir güzel, bacaklarına pembe bir krem sürüyordu.

Bu hamam faslında hanımına göre çok daha kıdemli olan Zinah bilgiç bir tavırla onun merakını giderdi.

"Bacaklarındaki tüyleri çıkarıyor..."

Gerçekten Aimée'nin de fark ettiği gibi kızların vücutlarında tek tüy bile yoktu.

Aimée yüzünü buruşturarak, "Nantes'deki okulda aldığım terbiyeden sonra bu kadar çıplaklık pek fenama gitti," dedi.

Zinah çapkın çapkın fıkırdıyordu.

"Okulda çırılçıplak havuza girdiğini ne çabuk unuttu benim hanımım... İstersen başrahibe gibi yıkanmadan önce sırtına pazen bir entari giydirelim... Haydi bırakın şimdi etrafınızdakileri, gelin sizi ben yıkayayım..."

Aimée de istemeye istemeye vücudunu örten peştemalları çıkardı. Bu sırada tesadüfen yanlarında duran Ceneviz'li bir kız ona soğuk bakışlarla baktıktan sonra, "Çok zayıfsın," dedi. "Buradaki kızlar hiç değilse tombul olmalı."

Bunu söyleyen dolgun göğüslü, kısa bacaklı, topluca bir kızdı. Teninin rengi Aimée'ninkinden çok, Zinah'ınkine yakındı. Aimée'nin önemseyip önemsemediğine aldırış etmeden sözlerine devam etti.

"Vaktiyle padişahlar kızları çırılçıplak soyup mermer havuzlarda oynatır ve seyrederlermiş. Ama şimdi bu âdeti kaldırdılar. Efendimiz böyle şeylerden pek hoşlanmazlarmış."

Daha bir sürü gevezelik arasında Üçüncü Selim'in çocuğu olmadığını ve eski padişahlar gibi haremindeki kadınlara karşı büyük bir düşkünlük göstermediğini söyleyen Ceneviz'li kız, Hünkâr'dan sanatkâr ruhlu, hassas ve pek iyi kalpli bir insan olarak söz ediyordu.

Aimée bu kızın böylesine serbest konuşmasına hayret etmişti. Fakat hamamda geçirdiği sürede, genç kızların kahkahalarıyla çınlayan bu kubbe altında saraylıların en rahat ve serbest vakitlerini geçirdiklerini anladı.

Ceneviz'li güzelin sözlerine yarım yamalak kulak veren Aimée içinden bu hayata ne derece uyum sağlayabileceğini düşünüyordu. Ama yine de Zinah'ın temizleyip hazırladığı kurnanın başında bir güzel yıkandı ve öteki kızlar gibi vücudundaki gereksiz tüyleri çıkardı. Sonunda başından aşağı tas tas soğuk su döküp mis gibi kokan havlularla kurulanarak dışarı çıktı.

Öğleden sonraları kızların zamanı el işleri ve benzeri şeylere ayrılmıştı. Daha onlara katılacak kadar güçlenmemiş olan Aimée, Gülsüm'ün yanında oturarak kızların çalışmasını seyretti. Kimisi nakış ve dikişle uğraşırken birkaçı küçük el tezgâhlarında seccadeler dokuyor, bazıları da gümüş takımları parlatıyorlardı. İçlerinde lisana çalışan, şiir yazan ya da müzik dersi alanlar da vardı. Esmer güzeli bir kız yanık sesiyle memleket havalarını okuyor, bir başkası da tamburuyla ona eşlik ediyordu.

Sinirleri yavaş yavaş yatışmaya başlayan Aimée diğer kızlarla konuşmak ihtiyacını hissettiği anda, Türkçe öğrenmenin gereğine inanmıştı. Küçük Mahmut'la her gün belli zamanlarda buluşuyor, iki saate yakın bir süreyi güle oynaya geçiriyorlardı. Genç kız Şehzade Mahmut'a, çocukluğunda dadısından dinlediği Afrika masallarını Fransızca olarak anlatıyor, buna karşılık oğlanın öğretmeye çalıştığı Türkçe cümleleri dilinin döndüğü kadarıyla tekrar etmeye çabalıyordu. Rüzgârlı havalarda en büyük eğlenceleri Çin ipeğinden yapılmış kocaman bir uçurtmayı uçurtmak, yağmurlu havalarda da bahçeye çıkamadıkları zaman içerde oturup resim dolu kitaplardaki şekilleri boyamaktı.

Bir gün küçük şehzade ona maymununu gösterdi. Bir başka gün de Aimée küçük arkadaşına ılık su doldurulmuş mermer bir havuzda ilk yüzme dersini verdi. Sırtında bir tür mayo, güzel kız balık gibi suya dalıp dalıp çıkıyordu. Menekşe rengi gözlerini gölgeleyen uzun kıvırcık kirpikleri ıslanarak top top olmuştu. Bir kuş kadar hafif ve mutlu, suyun içinde cıvıldayıp duruyordu. Şehzade Mahmut'la arkadaşlıklarının başladığından beri birbirlerine o kadar bağlanmışlardı ki, Aimée küçük şehzadeyi adeta kendine evlat edinmişti.

Günler geçtikçe Mahmut da gitgide açılıyor ve neşeleniyordu. Aimée'yle çocuk dost olmuşlar, birbirlerinde benzer yanlar keşfetmişlerdi. Her ikisi de kanı kaynayan, neşeli mizaçlıydı. Üstelik birdenbire parlayıvermek ve inatçılık konusunda da birbirlerinden aşağı kalır tarafları yoktu.

Daha tanıştıklarının ilk haftasında, genç kıza öğretmek istediği bir cümleyi Aimée tekrarlayamayınca, küçük Şehzade Mahmut ayağını hiddetle yere vurmuş, "Biraz daha dikkatli olamaz mısın?" diye çıkışmaya başlamıştı. "Niçin bu kadar anlayışsız davranıyorsun?"

Aimée bu beklenmedik çıkış karşısında birdenbire irkildi ve soğuk bir tavırla oğlanın sözünü keserek, "Benimle bir daha bu şekilde konuşacak olursan, yüzümü göremezsin," dedi.

Bu tehdit karşısında çocuğun gözleri faltaşı gibi açılmıştı.

"Bir daha yapmam, Nakşidil, sana söz veriyorum. Artık hep uslu ve terbiyeli olacağım."

Sonra Aimée'nin boynuna sarılarak yalvardı.

"Ne olursun, bir daha bana beni görmeye gelmeyeceğini söyleme..."

Genç kız küçük arkadaşını bağrına basarken, zavallı çocuk anasızlığın acısını kim bilir nasıl hissediyor, diye düşündü.

Sonra Osmanlı tarihinde yeni bir çığır açacak küçük başı okşayarak, "Peki Mahmut," dedi. "Sen üzülme! Ben sana bunu iyiliğin için söyledim. Hem sen beni kendine anne bil ve benim yalnız senin iyiliğini istediğimi de unutma!..."

5

Birkaç gün sonra Aimée'ye kendisini Gülsüm kalfanın çağırdığını haber verdiler. Genç kız henüz hamamdan dönmüştü. Gitgide gelişen güzelliğiyle nemli bir buluta bürünmüş gibiydi.

Kendine alelacele çekidüzen vermeye çalışarak haznedar kalfanın odasına koştu.

"Beni görmek istememişsiniz..."

Gülsüm kalfa memnun bakışlarla genç kızı süzüyordu.

"Senin gibi güzeli kim görmek istemez, Nakşidil... Artık kısmetin açıldı, kızım. Seni görüp tanımak isteyeni bir bilsen!..."

"Beni korkutuyorsunuz, efendim."

Haznedar kalfası başını sallıyordu.

"Korkacak bir şey yok. Merak etme, yavrum."

Sonra kapının yanında elpençe divan duran bir halayığa dönerek, "Ağaya söyle," dedi. "Nakşidil hazırdır."

Kızın götürdüğü haber üzerine odaya giren bir haremağası Aimée'nin yine gözlerini bağladıktan sonra onu alıp götürdü.

Genç kız gözleri çözüldüğü zaman kendini şahane döşenmiş geniş bir salonun ortasında buldu. Karşısında, hastanedeyken onu ziyarete gelen meçhul saraylı oturuyordu.

Aimée her haliyle insanda saygı uyandıran, yaşına göre hâlâ güzel bu kadını etekledikten sonra Gülsüm kalfadan öğrendiği gibi elpençe divan durdu. Meçhul saraylı, genç kızın selamına, "Hoş geldin, Nakşidil," diye karşılık verdi. "Seni tekrar gördüğüme çok memnun oldum, kızım. Gel bakayım şuraya, yanımdaki mindere otur. Seninle konuşacak pek çok şeylerimiz var..."

Aimée gösterilen yere otururken gözlerini etrafta gezdirdi. Sedef kakmalı sandalyeler, duvarları kaplayan nadide ipek halılar, Çin işi lake bir dikiş makinesi ve raflara dizili bir sürü altın işlemeli deri ciltli kitaplar bu odanın eşyasını oluşturuyordu.

"Bambaşka bir insan olduğunu söylüyorlar, Nakşidil?..."

"Sayenizde ben de kendimi öyle hissediyorum, efendim."

"Nasıl, küçük Mahmut'la anlaşabildiniz mi?"

"Çok canayakın bir çocuk, efendimiz. Onu öz oğlummuş gibi seviyorum. Birbirimize sanki hiç yabancı değilmiş gibiyiz."

"Kim bilir belki çok araştırırsak aranızda bir akrabalık bile çıkar."

Bir süre ikisi de sustular. Sonra meçhul saraylı gittikçe meraktan büyüyen gözlerine bakarak genç kıza, "Sana anlatacak uzun bir hikâyem var, Nakşidil," dedi. "Bilmem dinleme sabrını gösterecek misin?"

"Özgürlüğümle ilgili mi, efendim?"

Soylu kadın başını iki yana salladı.

"Ne yazık ki, bu sevdadan vazgeçeceksin, kızım. Biz kadınlar her zaman bu sarayın kanunlarına boyun eğmek zorundayızdır... Ama sen şimdi beni dikkatle dinle. Ve özellikle itiraz etmeden önce sözlerimi iyice kavramaya çalış."

Bu sırada içeri giren bir halayık genç kıza şerbet sundu. Meçhul saraylı hizmetkârın dışarı çıkmasını bekledikten sonra sözlerini sürdürdü.

"Bugüne kadar belki farkına varmadın ama seni durmadan imtihan ettik. Ve sen bunların hepsinde alnının akıyla başarılı oldun. Özellikle ağzının sıkılığı için seni tebrik ederim."

Genç kız kızaran yüzünü önüne eğmişti.

"Size söz verdiğim için Zinah'a bile hiçbir şey söylemedim, efendim."

"Zaten aksi halde derhal haberimiz olurdu, Nakşidil. Osmanlı tahtının vârisini her türlü tehlikeden korumak için ağız sıkılığı şarttır, kızım."

"Osmanlı tahtının vârisi mi?"

"Allah Padişah'ımıza uzun ömür versin, ama hepimiz insanız. Bir gün Üçüncü Selim'e bir şey olursa Şehzade Mahmut tahta çıkacaktır."

"Fakat Şehzade Mahmut, Sultan Selim'in..."

Genç kız az daha küçük şehzadenin Padişah'ın oğlu olmadığını söyleyecekti. Ancak Mihrişah daha önce davrandı.

"Evet, Padişah'ımızın şimdiye kadar bir oğulları olmadı. Ama inşallah çok yakın bir gelecekte bu mutluluğa da kavuşacağız... Osmanoğullarının geleneklerine göre, Padişah'ın kendi oğlu olmazsa soyun en yaşlı şehzadesi veliaht sayılır... Görüyorsun ki, bizde hanedanın devamı için bizzat evlat sahibi olmak şart değildir."

"Şimdi Mahmut hanedanın en yaşlı şehzadesi mi?"

"Hayır. Bir de Mustafa adında bir ağabeyi var."

Mustafa'nın adını anarken Valide Sultan'ın sesi üzüntülü çıkmıştı.

"Ama o bu mevkiye layık değil," diye devam etti.

"Şehzade Mahmut'un babasıyla annesi kimlerdi?"

"Onun da, Mustafa'nın da babaları Birinci Abdülhamit'ti. Mahmut'un annesi bir Fransız asilzadesinin kızıydı. Burada, sarayda bazıları ona Münevver Selma derlerdi, fakat biz ona Nakşidil derdik. Bir söylentiye göre de kralınız XV. Louis'nin oğlu Kont d'Artois'nin gayri meşru kızıymış. Eğer bu doğruysa XVI. Louis'nin de yeğeni olur... Sana bir şey söyleyeyim mi, kızım, aranızdaki benzerliğe son derece şaşıyorum."

"Evet, küçük şehzade de bunu bana söyledi, efendim."

"Zaten bu benzerlik kimsenin gözünden kaçmamış. Seni buraya ilk getirdikleri gün bana haber verdiler. O zaman bunun Allah'ın bir lütfu olduğuna inandım. Tanrı seni buraya Mahmut'un annesinin yerine gönderdi. Onun ömrü vefa etmediği için kendi evladı üzerinde yaratamadığı etkiyi sen geliştireceksin..."

Valide Sultan odada yalnız olduklarından bir kez daha emin olmak için sağına soluna bakındıktan sonra yine ihtiyatı elden bırakmadan genç kızın kulağına eğildi.

"Şimdi sana söyleyeceklerim yalnız ikimizin arasında kalacak. Düşünmeden ağzından kaçırabileceğin en küçük bir kelime her ikimizin de hayatlarına mal olabilir... Senin için çok önemli düşüncelerimiz var, Nakşidil. Şehzade Mahmut'un sevgi ve güvenini kazanmış bulunuyorsun. Onun körpe hafızası annesinin hayaliyle seninkini birleştirmiş olacak..."

"Demek beni bu çocuğa analık edeyim diye ömrüm boyunca bu koca sarayda hapsedeceksiniz, öyle mi, efendim? Doğrusu buna razı olamam."

"Düşünmeden konuşuyorsun, kızım. Unutma ki, istesen de istemesen de artık bu saraydan çıkmana imkân yok."

Genç kız hıçkırarak ellerini yüzüne kapadı.

"Ah, neden bu aşağılık hayata bir son vermek cesaretini hâlâ kendimde bulamıyorum bilmem ki..."

"Çünkü intihar iradesiz insanlara özgü bir zaaftır da ondan, yavrum. Hem senin hayatta önemli bir görevin de var. Her ne kadar biz Türklerde evlat edinmek pek âdet değilse de, sen Mahmut'a anne olacaksın."

Aimée derin bir göğüs geçirdi.

"Söyleyin efendim, ne yapmamı istiyorsunuz?"

"Bu iş sandığın kadar basit değil, Nakşidil. Sana ilk önce kafes dairesinden söz etmem gerek. Bu daireyi herhalde bahçede gezinirken görmüşsündür."

"Evet, efendim."

"Bu daire Osmanlı hanedanı tarihinde büyük bir rol oynamıştır. Yakın tarihe kadar tahta çıkan her padişah, hanedandan taht üzerinde hak iddia edebilecek erkekleri, kendi evlatları da olsa, oraya kapatmış ve sonra çoğu zaman hepsini öldürtmüştür. Ne yazık ki, bu kafes dairesi Osmanlı İmparatorluğu'nun yüzkarasıdır. Bu daireden sağsalim çıkabilenlerin çoğu da akıllarını oynatmışlardır. Örnek mi istersin, al sana Sultan İbrahim... Oldukça kısa süren saltanatı sırasında ülkeyi baştan başa kana boyadı. Hemen hemen bütün gençlik çağını kafes dairesinde geçiren küçük Mahmut'un babası Birinci Abdülhamit, bu mahpusluk zamanını şiir ve felsefeyle doldurduğu için çıldırmadı, ama kafesten kurtulup Osmanlı tahtına çıktığı zaman devlet işlerinden habersiz, çelebi mizaçlı, orta yaşlı bir adamdı. Fakat çektiği bu işkencenin tek bir faydası oldu. Kendinden sonra tahta aday olan Şehzade Selim'e aynı işkenceyi reva görmedi. Şevketlü Hünkâr'ımız da bugün Abdülhamit'ten gördüğü bu iyiliğin karşılığını Şehzade Mahmut'a ödüyor. Hem Padişah'ımızın arzuları, küçük amcasının oğlunun yalnızca serbest kalması değil, aynı zamanda Osmanlı tahtına layık bir şekilde cesur ve açık fikirli bir hükümdar olarak yetiştirilmesidir... Şimdi kızım, senin bu konuda büyük etkin olabilir. Bunu da göz önünde bulundurarak

seni yetiştirmeye çalışacağız. Lisan dersleri alacaksın, tarih, coğrafya, felsefe ve ayrıca Osmanlı edebiyatını öğreneceksin... Dahası da var. Bir gün Padişah'a gözde olmaya aday bütün genç kızlara yapıldığı gibi, aşkı öğreneceksin. Sana naz, işve ve özellikle efendimizin hoşlandıkları hususlar ve musiki öğretecekler."

Genç kızın hayretten gözleri açılmıştı.

"Naz, işve ve aşk da öğrenilir mi, efendim?"

Valide Sultan, Aimée'nin bu saf sorusu karşısında gülmemek için dudaklarını ısırıyordu.

"Kelime hazinemiz çok zengin, dilimiz pek şairanedir, kızım. Naz, işve ve aşk öğrenmekten amaç Sultan'ın hoşuna gidecek, ama saray protokolunu bozmayacak bir şekilde yetiştirilmek demektir."

Genç kız tepeden tırnağa ürperdiğini hissetti. Kalbi çatlayacakmış gibi atıyordu. Ağlamaklı bir sesle, "Fakat efendim," diye kekeledi. "Bunlar olmadan Şehzade Mahmut'a annelik yapamaz mıyım?"

Valide Sultan iyilik saçan bakışlarını genç kızın üzerinde dolaştırırken başını salladı.

"Bizim senin için düşündüğümüz daha başka şeyler de var, Nakşidil. Biz senin Padişah'ın gözdesi olmanı istiyoruz."

Mihrişah Sultan'ın gözleri uzaklara dalmıştı.

"Devlet kuşunu senin başının üzerinde görür gibiyim, kızım. Bir gün gelecek, sen bu devlete büyük hizmetler edeceksin, Nakşidil."

Valide Sultan'ın bu sözleri Aimée'ye ihtiyar falcının kehanetini hatırlattı. Ve elinde olmadan ağzından şu sözler döküverdi: "Ben doğduğum zaman Martinik'teki ihtiyar bir falcı da falımda altın bir taht gördüğünü söylemiş. Babam bunu her zaman tekrarlar dururdu."

"Sen arzu edersen bu falcının kehaneti doğru çıkabilir, Nakşidil. Hem unutma ki, Osmanlı İmparatorluğu'nunki diğer Avru-

pa kraliçelerininki gibi kuru bir tahttan ibaret değildir. Sen istedikten sonra Padişah'ın gözdesi, kadınefendi olarak, uçsuz bucaksız bir kudrete sahip olabilirsin. Sonra ilerde de müstakbel Padişah'ın annesi Valide Sultan olarak bu kudret ve nüfuzu hayatının sonuna kadar devam ettirebilirsin."

Genç kız mahcubiyetten kızaran yüzünü önüne eğdi.

"Ben bu şerefe layık değilim, efendim."

Mihrişah Sultan ayağa kalktı.

"Biz sana şan ve şeref, nüfuz ve sınırsız zenginlik teklif ediyoruz, kızım. Bunları reddedersen, delilik etmiş olursun."

Aimée yaşlı kadının gözlerinin içine baktı.

"Ben vicdanımın sesini dinliyorum, efendim."

"Bunlar çocukça düşünceler, Nakşidil. Yalnız unutma ki, önüne serdiğimiz bu nimetler senin huzur ve mutluluğundan çok, bu ülkenin geleceğini belirleme açısından düşünülüp hazırlanmış bir planın gerekleridir. Eğer bu inadında ısrar edersen akıbetini yine sen tayin etmiş olacaksın. Sonuçta sen de bu sarayda yaşayan yüzlerce esirden birisin."

Valide Sultan'ın son sözleri genç kızı artık çileden çıkarmıştı. "Önce insanı tatlı sözler ve güzel vaatlerle kendinize bağlıyor, sonra da tehdit etmeye kalkıyorsunuz!" diye bağırdı. "Ne hakla benim hayatıma bu derece karışıyorsunuz?"

"Ne hakla mı?"

Şahane endamlı Gürcü güzeli mağrur başını kaldırdı.

"Ben Üçüncü Mustafa'nın baş kadınefendisi Mihrişah Sultan'ım. Padişah'ımız Üçüncü Selim'in de annesiyim. Herhalde bu sarayda bir Valide Sultan'dan söz edildiğini duymuşsundur. Ben Osmanlı devletinin baş kadınıyım. Anladın mı şimdi kim olduğumu!..."

Aimée'nin şaşkınlıktan dili tutulmuştu. Demek ki, bu uzun boylu, kibar tavırlı güzel kadın Valide Sultan'dı. Saraylılar Padişah'ın bile ondan çekindiğini söylüyorlardı. Aimée hemen yerinden fırlayıp Valide Sultan'ın eteklerine kapandı.

Mihrişah'ın yüz hatları yumuşamış, gözlerinin bakışı eski ifadesine bürünmüştü.

"Benden çekinmene gerek yok, Nakşidil."

Sonra elinden tutup genç kızı ayağa kaldırdı. Aimée soylu kadının bu sevecen davranışından cesaret aldı.

"Madem bu kadar kudretlisiniz, niçin bir istisna yapıp beni azat etmiyorsunuz?"

Tavırlarının asaletiyle geçmiş güzelliğini büsbütün ortaya koyan Valide Sultan himaye ettiği kızın gözlerine uzun uzun baktı. Sonra her kelimeyi ayrı ayrı telaffuz ederek, "Ben senin varlığından bile haberdar değilken, senin alınyazın tayin etmiş, kızım," dedi. "Buna karşı gelmek bizim ne haddimize... Kaldı ki, Cezayir Beyi'nin Osmanlı Padişahı'na gönderdiği bir hediyenin geri çevrilmesi nelere sebep olabilir bilir misin?... Önce memleketim, sonra da öz evladım olan Padişah'ımızın çıkarlarını seninkilerden çok korumak zorunda olduğum için belki beni bencillikle suçlayabilirsin, ama bir gün bu mevkiye geldiğin zaman sen de bana hak vereceksin."

Aimée gözlerine dolan yaşları tutmak için kendini zorlarken, "Öyle," diye mırıldandı. "Zaten herkes benimkilerden önce başkalarının çıkarlarını düşündüğü içindir ki, benim hayatım böyle yıkıldı."

Mihrişah Sultan tekrar genç kızın ellerini tuttu.

"Evladım, hepimiz her şeyden önce kaderimizin esiriyiz. Düşün bir kere, ya o İspanyol gemicileri niyet ettikleri gibi seni kendilerine alıkoysalar ya da Cezayir Beyi seni buraya göndereceğine koynuna alıp sonra da senden bıktığı zaman esir pazarında satılığa çıkarsaydı, ne yapardın? Şimdi burada olmak senin için bir nimet sayılmaz mı? Osmanlı sarayında yaşamak bugün için azımsanacak bir şeref midir? Bana sorarsan, Moskof çarına karı olmak bile, seni burada bekleyen geleceğin yanında hiç kalır."

Fakat Aimée'nin zihninde bir türlü çözülmeyen bir düğüm vardı. Ailesinden ve özellikle okulundaki rahibelerden aldığı terbiye gereği onun için evlenmek ancak kilisenin onayı ve kutsamasıyla tamamlanır, bunun dışındakiler gayri meşru ilişkilerden ileri gidemezdi.

"Evet, ama bu dediğinizi kabul ettiğim anda, Tanrı'nın gözünde en büyük günahı işlemiş olmaz mıyım?"

"Seni çok iyi anlıyorum, kızım. Bir zamanlar ben de tıpkı senin gibi düşünmüştüm. Fakat zamanla sen de şimdi sana bu derece aykırı gelen bu fikirlere alışacaksın. Sonra oğlum gayet açık fikirli ve iyi kalpli bir insandır. Onunla çok kolay anlaşacaksın. Zaten daha acelemiz yok. Hem insan böyle parlak bir geleceği beklerken sabırlı olmasını öğrenir."

Aimée'nin zihnindeki sorular hâlâ cevaplanmamıştı. Valide Sultan'ın bu inandırıcı sözlerine rağmen yine, "Beni Padişah'a gözde yapmak konusundaki ısrarınızın sebebini bir türlü anlamıyorum," diye diretti.

"Çünkü ben böyle uygun buluyorum. Yıllardır oğluma Avrupalı bir kadınefendi aradım. Onun Fransız olmasını da ayrıca arzu ediyordum. Öğrendin mi şimdi sebebini?"

Mihrişah Sultan odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu.

"Son zamanlarda uğradığımız bazı toprak kayıpları Osmanlı İmparatorluğu'nun nüfuz ve saygınlığını sarstı. Aleyhimizde kurulan ittifaklar gün geçtikçe çoğalıyor. Memleketin içinde desen rahat, huzur kalmadı. Bir kısım aydın ve vatansever insanlar ülkede inkılaplar yapma aşkıyla yanıp tutuşurken, köhne kafalı yobazlarla el ele vermiş zorbalar kendi çıkar ve hâkimiyetlerini sürdürmek için her çareye başvurmaktan geri kalmıyorlar. Bu memleketi yıkılmaktan kurtarmak için her şeyden önce bu geri kafalı insanları ezmek gerekiyor. Padişah'ımızın açık fikirli, kültürlü yardımcılara ihtiyacı var. Yapacağı inkılapların, Batı'dan benimseyeceği ileri fikirle-

rin millete aşılanması lazım... Sonra belki oğluma bir erkek evlat da verebilirsin. Bu benim en büyük emelim..."

Valide Sultan sözlerinin genç kız üzerinde bıraktığı etkiyi ölçmek için bir süre onun yüzüne baktı, sonra Aimée'yi en zayıf tarafından vuracak son darbeye geçti.

"Bütün bunları bir tarafa bırakacak bile olsak, seni ana bilen Şehzade Mahmut'u düşün, Nakşidil. Bu çocuğun dışı kadar içini de Avrupalı yapmak yalnızca senin elinde... Ve unutma ki, bunu kendine görev bildiğin anda bu kudretli Osmanlı İmparatorluğu'nun tekrar yükselmesine de en büyük hizmeti yapmış olacaksın."

Valide Sultan'ın bu sözleri Aimée'ye bir kez daha ihtiyar falcı Da Nina'yı hatırlatmıştı. Biraz düşündükten sonra, "İyi ama acaba Padişah beni beğenecek mi?" diye sordu.

Mihrişah gülüyordu.

"İlk görüşte sana âşık olacağından eminim. Odana döndüğün zaman bir kere aynaya bak, o zaman sen de bana hak vereceksin."

"Bana bir tercih hakkı tanımadığınıza göre bu söylediklerinizi kabul etmekten başka yapacak şey kalmıyor."

Sonra hüngür hüngür ağlayarak kendini Valide Sultan'ın kucağına attı.

"Bana annelik etmeniz lazım, efendim. Kendimi o kadar yalnız ve çaresiz hissediyorum ki..."

Soylu kadın Aimée'nin güzel yüzünü avuçlarının arasına alıp kendine doğru çevirdi.

"Sana seve seve annelik ederim, yavrum. Sen de buna karşılık söylediklerimi kabul ediyorsun değil mi, Nakşidil?"

Aimée başıyla onayladı.

"Göreceksin, kızım. Bütün bu gözünde büyüttüklerin tahmininden çok daha kolay gelip geçecek. Sen olgun ve akıllı bir kızsın. İnsan aşkı da tahmin ettiğinden çok daha kolay bulur."

Sonra eğilip genç kızın yanaklarını öptü.

"Bak ne güzel, seninle Avrupalı hanımlar gibi tatlı tatlı sohbet ettik. Bundan sonra sık sık seninle baş başa kalacağız, Nakşidil. Haydi şimdi güle güle odana dön. Allah seni bize bağışlasın, yavrum."

Aimée, Valide Sultan'ın ellerini öptü.

"Allah sizi de başımızdan eksik etmesin, sevgili anneciğim..."

Genç kızı odasına götürmeden önce yine gözlerini bağlamayı ihmal etmediler.

6

Aimée'yle Zinah'a Türkçe öğretmek üzere Mihriban adında, son derece aklı başında ve iyi eğitimli bir saraylı görevlendirilmişti. Genç kıza ayrıca tambur çalması öğretiliyor ve Aimée kısa zamanda bu konuda hayret verici ilerlemeler kaydediyordu.

Valide Sultan bir konuşma sırasında Üçüncü Selim'in şiir ve musikiye olan merakından söz etmiş, Padişah'ın şiir yazdığını ve güzel gazel bestelediğini söylemişti. Şu halde demek ki, Sultan'ın gözüne girmek için bunlardan biraz olsun anlamak gerekiyordu. Mihrişah Sultan ayrıca sarayın çok zengin kütüphanesinden seçtirdiği birtakım Fransızca kitapları da okuması için genç kıza yollamıştı. Yazarlarının adlarını bile hayatında ilk defa duyduğu bu kitapları okudukça genç kız hayretten hayrete düşüyordu. Bu kitaplar ona Avrupa tarzı hayatın bilmediği yanlarını açıklıyor ve Aimée bunlardan öğrendiklerini içinde yaşadığı saray hayatıyla kıyaslayınca, bu sonuncusunun pek masum kaldığını biraz da memnuniyetle öğreniyordu. Aimée ayrıca fırsat buldukça tarih, coğrafya ve felsefeyle de meşgul oluyordu.

Sarayda geceleri düzenlenen eğlenceler arasında bir defasında Karagöz oynattılar. Bu hayal oyunu, nüktelerini tam anla-

yamamasına rağmen Aimée'nin son derece hoşuna gitti. Gerçek hayattan biraz karikatürize edilerek alınan sahnelerin usta bir sanatkâr elinde çeşitli tipte insanları temsil eden mukavva parçalarınca dile getirilmesi suretiyle meydana gelen bu kendine özgü oyun genç kızın ruhunu derinden etkilemişti.

Fakat diğer bir akşam yarı çıplak çengilerin gerdan kırarak göbek atışlarını gördüğü zaman Aimée utancından kızardığını hissetti. Çocukluğunda Martinik'te yerlilerin de yarı çıplak dans ettiklerini görmüştü, ama böyle çıplak denecek bir kıyafette her hareketleriyle insanların şehvet duygularını kamçılayan bir sürü genç kızın kıvranışlarını seyretmek onu fena halde şaşırtmıştı.

Bütün bu değişikliklere rağmen zaman zaman, artık tam anlamıyla kendine evlat edindiği Şehzade Mahmut'la oynadığı ya da Valide Sultan'ı ziyaret ettiği sıralarda kendini neredeyse mutlu hissediyordu. Kendi arzusuna karşın ister istemez uymak zorunda kaldığı bu yeni hayat, sağlığı üzerinde olumlu etkilerini gösteriyordu. Şimdi solgun yanaklarına renk gelmiş, omuzları ve gerdanı dolgunlaşmaya başlamıştı. Güzel boynu gitgide nazlı bir kuğununkini andırıyor, ufacık yuvarlak göğüsleri bile kadınlık çağına ayak bastığını ilan ediyordu.

Her gün Şehzade Mahmut'la geçirdiği saatler genç kızın üzerinde son derece olumlu bir etki yaratıyordu. Saatlerce baş başa oturup birbirlerine masallar anlatıyorlardı. Bazen küçük şehzade diğer hocalarından öğrendiklerini genç kıza naklediyor, Kuran'dan kendisine ezberletilen bazı sureleri tekrarlayarak onların tefsirlerini yapmaya çalışıyordu. En büyük eğlenceleri birbirlerine bilmeceler sormak ve bilmedikleri zaman cevaplarını açıklamak için diğerini üzüp yalvartmaktı.

Mahmut'un en çok sevdiği masallar Martinik yerlilerine ait hikâyelerdi. Aimée bunları anlatırken oğlanın gözleri korkudan büyür, masal icabı zencilerin ormanlarda çaldıkları davulların seslerini duymak ister gibi dikkat kesilirdi.

Yine böyle bir masalın ortasında genç kızın sözünü kesen şehzade ellerini çırparak, "Ben de davul çalmasını biliyorum," diye bağırdı. "Hem bizim yeniçerilerimizde 'Kös' dedikleri koskocamanları var. Yalnız bu senin anlattıklarında bir şeyi anlamadım. Benim bildiğim, davul olsun kös olsun, ya savaşta çalınır ya da törende. Oysa senin Martinikli zenciler yol inşaatında çalışırken bile davul çalıyorlar..."

Çocuğun bu sözleri Aimée'yi hayalinde onun yaşına götürmüştü. Şimdi adada geçen mutlu çocukluk günlerini hatırlarken sorusunun cevabını almak için sabırsızlanan küçük şehzadeye, "Davul çalarken daha istekli çalışırlar da ondan," diye açıkladı.

Ancak Mahmut buna bir türlü akıl erdirememişti. Oysa genç kızın anlattıkları bazen lalasından dinlediği masallara ne kadar benziyordu. Örneğin, Aimée'nin sık sık sözünü ettiği "Sihirli Kuş" lalasının "Zümrüdüanka"sını andırıyordu. Yine Fransız kızının hemen her masalına giren "Zombi"ler, Türk masallarındaki cinlerle perilerden başka neydi!...

Son günlerde Zinah da Şehzade Mahmut'la Aimée'ye katılmaya başlamıştı. Güzel zenci kızın türlü masal ve şarkıları küçük şehzadeyi pek eğlendiriyordu. Bununla birlikte, hareme her dönüşlerinde Aimée görüp işittiklerini kendine saklaması için Zinah'a sıkı sıkı tembihliyor, sonra da anladığından emin olmak için bunu ona tekrarlatıyordu.

Bir gün Aimée yine ağzını sıkı tutması için cariyesine emir verirken Zinah, "Hanımım, benim de sizin kadar böyle bir çocukla meşgul olmaya ihtiyacım var," dedi. "Bana güvenin ve bırakın ben de onu doya doya sevip şımartayım."

Bu sözler üzerine genç kız derhal müdahale etti.

"Bunun senin için de bir ihtiyaç olduğunu kabul ederim, ama Mahmut'u şımartmana kesinlikle izin veremem, Zinah. Benim bütün amacım bu küçük şehzadeyi sanki kardeşim Pierre'miş gibi yetiştirmektir."

Pek kısa zamanda birbirleriyle sıkı fıkı dost olan şehzadeyle Martinikli kızı her şeye rağmen Aimée sürekli gözetim altında tutuyor, Mahmut'un açık saçık hikâyelerle vaktinden önce uyanmamasına özellikle dikkat ediyordu.

Bir gün yine Zinah küçük oğlanı kucağına almış ona bir şeyler anlatırken, Aimée'nin kulağına "İsa", "Meryem" gibi birtakım sözler çalındı, derhal yanlarına sokularak, "Ne o, Zinah?" dedi. "Neler anlatıyorsun bakayım?"

"Şey hanımcığım, bizim küçük sevgilimize İncil'den bazı parçalar okuyordum."

Çocuğun gözleri merakla parlıyordu. Aimée çocuğun bu halini görünce kalbi hızlı hızlı atmaya başladı. Birdenbire içinde bir ümit canlanmıştı. Kim bilir belki Mihrişah Sultan'ın hakkı vardı. Tanrı onu Osmanlı sarayına özellikle göndermiş, onun aracılığıyla gelecekte Osmanlı İmparatorluğu'na Hıristiyan dinini telkin ve kabul ettirmek istemişti!

Genç kızın hayal gücü birdenbire işlemeye başladı. Şehzade Mahmut'u inandırıp ona Hıristiyanlığı kabul ettirebilirse, birçok şey değişebilir, hatta sarayda harem de kalkacağı için burada kendisi gibi bir hapis hayatı geçiren bir sürü insan özgürlüğüne kavuşabilirdi. Bunu başarıp da bir gün vatanına dönebilirse, herhalde Hıristiyan âlemi onu bir azize gibi karşılardı.

Evet, Tanrı'nın azametinden şüphe etmek büyük bir hataydı. O Kadiri Mutlak'tı ve evrendeki her şeye O hâkimdi. Şu halde Mahmut'un ölen annesine bu kadar benzeyişi de tesadüf olamazdı. Şimdiye kadar başına gelen türlü felaketler bile yalnızca alınyazısı değil, Tanrı'nın sabrını ölçmek için onu tabi tuttuğu bir imtihandı.

O gün Mahmut'tan ayrılırken kalbi ümit ve sevinçle doluydu. O kadar ki, o gece gözüne uyku girmedi.

Bu konuyu bir kere de Mihrişah Sultan'la konuşmak için huzura davet edileceği saati iple çekiyordu. Sonunda Valide Sultan'la karşılaştıkları zaman daha fazla sabredemeyerek doğ-

rudan konuya girdi. Valide Sultan, Aimée'yi sükûnetle dinledi. Heyecandan yanakları al al olan genç kız sözlerini bitirince onun elini tuttu.

"Kendisininkinden başka dinler hakkında da bir fikir sahibi olması Mahmut için çok faydalı olacaktır, kızım. Ancak bu senin sandığın kadar derin bir anlam ifade etmez. Duygularını ve tasavvurlarını çok iyi anlıyorum, Nakşidil. Ama unutma ki, Türkler İslam dinini benimsemiş ve bu uğurda zaman zaman canlarını feda etmiş bir millettir."

Bu sözler Aimée'yi fazla etkilememişti. O hâlâ, "Bunu sadece düşünmekle kalmayacağım, efendim," diye ısrar ediyordu. "Gerekirse bu yolda canımı bile feda etmeye hazırım."

Mihrişah Sultan genç kızın bu sözlerini de aynı sakinlikle karşıladı.

"Korkarım ki, senin bu düşüncen sadece kendinin değil, hepimizin hayatına mal olabilir. Senin dinine karşı gösterdiğin bu sadakati çok iyi anlıyor ve takdir ediyorum. Yalnız sana tavsiye ederim, hayatta duygularından çok, gerçeklere değer ver. Unutma ki, Osmanlı imparatorları Türklerin hükümdarı oldukları kadar bütün Müslümanların da halifesidirler. Osmanoğullarının olduğu kadar hilafetin de vârisi olan bir şehzade üzerinde yapmayı tasarladığın şeyi duyacak olurlarsa hepimizi parça parça ederler. Üstelik bunu fırsat bilecek birtakım cahil ve softa insanlar memlekette bir ihtilal yaratmaya kalkarlar. Bu saraydan sıçrayacak en küçük bir kıvılcım koskoca imparatorluğu bir anda yangın yerine çevirebilir. Ve bu da yenilik taraftarı binlerce aydının hayatına mal olur."

Genç kız olduğu yerde kalakalmıştı. Şu anda kendini gökteki ayı tutmaya kalkan bir çocuğa benzetiyordu. Mihrişah Sultan sözlerini bitirince, "Bu işin imkânsızlığını takdir edememiştim," diye kekeledi. "Bu idraksizliğimden dolayı özür dilerim."

Valide Sultan anlayışlı bir tavırla gülümsedi.

"Üzülme Nakşidil, hepimiz insanız. Zaman zaman hayallere kapılırız. Zaten doğrusunu istersen bunsuz da hayatın zevki kalmaz. Ne yazık ki, bu konuda sana bir yardımda bulunamayacağım. Fakat istersen bir an için bunun tersini düşünelim. Diyelim ki, senin yaşında bir Türk kızı çıkıp da Fransa veliahtını Müslüman yapmaya kalkarsa bunu sen hoş karşılar mısın?"

Sonra genç kızın gözlerinin içine bakarak sözlerine devam etti.

"Bu ülkede büyük inkılaplar arifesindeyiz. Ben kendi hesabıma gücümün yettiği kadar cehalet ve taassupla mücadele etmeye çalışıyorum. Biz bu işleri seninle beraber çok daha iyi bir şekilde başarabiliriz. Fakat Hıristiyanlığı desteklemek ya da onu bu memlekette yaymaya çalışmak çok hatalı bir hareket olur."

Mihrişah Sultan'ın bu çok isabetli sözleri Aimée'yi büsbütün ümitsizliğe düşürmüştü. O da bunu hissettiği için genç kızın elini iki avucunun arasına alarak onun ruhuna hitap etmeye çalıştı.

"Bize düşen görev biraz önce de söylediğim gibi cehalet ve taassupla mücadele etmektir. Sonra son zamanlarda iyice gemi azıya alan ve her vesileyle devlet işlerine karışmaya kalkan yeniçerileri de unutmamak gerekir. Dünyanın hiçbir yerinde ordu devlet işlerine hükmetmez. Bir yandan irtica, öte yandan yeniçerilerin şımarıklığı bu memlekette ne huzur bıraktı, ne sükûn. Ancak Allah'ın izniyle oğlum Selim, Mahmut ve müstakbel torunum sayesinde biz bunlarla mücadele edip hepsinin kafasını ezeceğiz. Bu arada da günümüzü gün edip elimizdeki imkânlardan yararlanmasını bilelim, yavrum... Bilmem düşüncelerimi anlayabiliyor musun?"

***

Aimée meramını Türkçe olarak rahatça anlatabilecek bir hale geldikten sonra onu Padişah'ın gözdesi olmaya aday genç kızlara özgü bir yetiştirmeye tabi tuttular.

Genç kız bunu hissettiği gün acı acı ağlayarak isyan etmeye kalktı. Zinah bunun bir tür evlenme hazırlığı olduğunu izah ederek hanımını teselliye çalışıyordu.

"Dünyanın her yerinde evlenecek bir genç kıza gelecekteki hayatında işine yarayacak konuların öğretilmesi kadar tabii bir şey olamaz. Bilmez misiniz hanımım, Martinik'te bile evlenecek yaşa gelen zenci kızları kabilelerinin ihtiyarları önlerine alıp onlara uzun uzun evlilik hayatı hakkında öğütler verirler. Elbette Padişah'a karı olacak bir genç kızın da buna layık hale gelmesi için öğrenecek çok şeyi olacaktır."

İlk zamanlar sadık bacısının bu sözlerini dinlemek bile istemeyen Aimée sonunda tevekkülle boynunu büktü.

"Eh ne yapalım," dedi. "Madem kaderimiz böyleymiş, biz de buna boyun eğeriz."

Bu sözlerine rağmen, saray kadınları arasında "Aşk Okulu" diye anılan bu hazırlık genç kızın hiç hoşuna gitmiyordu. Haremdeki genç halayıkların açık saçık şakalarından bile utanan Aimée, Nekter adında Mısırlı şişman bir kadının verdiği insan vücudu hakkındaki ilk dersi dinlerken kızaran yüzünü elleriyle örttü. Onun bu haliyle zerrece ilgilenmeyen Nekter, genç kızın hayatında bir benzerini duymadığı müstehcen bir ifadeyle açıklamalarını sürdürüyordu.

Günlerce devam eden vücut bilgisi derslerini makyaj dersleri izledi. Nekter bu konuya girerken sözlerine şöyle başladı:

"Türk beyleri sahip olacakları kadının odasına girdikleri zaman kendilerini mehtapta bir gül bahçesinde hayal etmelidirler. Bunun için odanın bir köşesine dikkati çekmeyecek şekilde yerleştirilecek bir buhurdanlıktan arzu edilen koku yayılır. Ama eğer bir genç kız Padişah'ın koynuna girecekse, onun bizzat bir zambak gibi kokması gerekir. Hem yalnızca vücudu ve saçları değil, nefesi bile..."

Sonra Aimée'ye bir tutam sakız uzatarak, "Çiğne kızım bakayım şunu," dedi.

Sakız faslından sonra sıra sürülecek lavantaya gelmişti. Nekter altın kakmalı bir şişe çıkararak içindeki kokuyu genç kızın üzerine boşalttı. Bu keskin koku Aimée'nin midesini bulandırmıştı.

"Biz Türkler genzi yakacak kadar ağır kokulardan hoşlanırız. Oysa sizin Fransız kadınları hafif çiçek kokularını tercih ederler. Burada erkeklerin hoşuna gitmek istersen misk ve amber kokularını tercih etmelisin. Bu koku en soğuk erkekleri bile baştan çıkarır."

Genç kız bu açıklamayı derin bir utanç içinde dinliyordu. Lavantadan sonra sıra kına konusuna geldi. Şişman öğretmen Aimée'nin avuç ve tabanlarına hafif bir kına sürdü.

"Bu sayede ellerin ve ayakların yeni açmış bir gülün yapraklarına benzedi!"

Bundan sonra yüz tuvaletine geçildi ve genç kızın gözlerine sürmeler çekildi, kaşlarına rastık, yanaklarıyla dudaklarına allık ve düzgün sürüldü. Bunu yaparken şişman kadın, "Düzgünü kullanırken çok dikkat etmelisin," diyordu. "Çünkü zehirlidir. Bunu ancak gerektiğinde parmağının ucuyla yüzüne sürersin. Fakat sakın Zatı Şahane'nin yanına girerken düzgün süreyim deme. Allah korusun, efendimizin dudakları yüzüne değince bir felaket olabilir."

Makyaj konusu da öğrenildikten sonra Nekter genç öğrencisinin vücudunu yokladı.

"Biraz zayıfsın ama vücudun pek biçimli. Yüzün de az kadına nasip olacak güzellikte... Yine de üzerinde bir hayli çalışmamız gerekecek. Bak Allah için yürüyüşüne ve endamına diyecek yok... Dur inşallah, seni öyle bir yetiştireceğim ki, bir ordu kızın arasından efendimiz seni görür görmez beğenecek."

Sonra genç kızın yanına sokulup kollarını boynuna doladı ve kalın dudaklarını kulağına yapıştırarak fısıldadı.

"Ama sen de bir gün Padişah'ımızın iltifatına erişince sakın beni unutma!"

Bu laubali hareket Aimée'nin adeta aklını bulandırmıştı. Bir orta malı gibi açık arttırmaya çıkarılan vücudu üzerinde şimdiden pazarlık başlıyordu.

Genç kızın kafasından geçenlerden habersiz olan Nekter sözlerine devam etti.

"Dinle beni, Nakşidil. Seni sarayın en dilber kızı yapacağım. Şimdiye kadar yetiştirdiğim kızlardan hiçbirine öğretmediklerimi senden esirgemeyeceğim. Yarın görgü kurallarıyla dersimize devam ederiz. Ama sen de Allah'ın sana bahşettiği bu eşsiz güzellikten azami derecede yararlanmasını bilmelisin..."

Ne var ki, genç kızın bu eşsiz güzelliğinden azami şekilde yararlanmayı asıl aklına koyan Nekter'di.

Aimée ertesi gün başı dik ve sırtı düz olarak yürümesini öğrendi. Bunu öğrenmek pek de kolay olmamıştı. Bu yürüyüş sırasında vücudun her açıdan güzel görünmesi şart olduğu için ensesi ve sırtı tutuluncaya kadar bu yürüyüşü durmadan tekrar etmek zorunda kalmıştı.

Yürüyüşten sonra ellerini karnının üzerinde kavuşturup elpençe divan durmasını öğrendi. Ardından günlerce öğrendiklerine yenileri eklendi. Aimée pek kısa bir zamanda saraylıların o nazlı ve ahenkli yürüyüşlerini kavrayıvermişti. Her dersten sonra tutulan kaslarına düzenli olarak masaj yapılıyordu.

Gelgelelim genç kızın kaydettiği bütün bu ilerlemelere rağmen Nekter hâlâ memnun görünmüyordu. Aimée'nin işittiği azarın haddi hesabı yoktu. Ne kadar gayret etse hocasının eleştirisi o oranda artıyordu. Artık cesaretini kaybedeceği sırada imdadına yine Valide Sultan yetişti. Nekter'in öğrencisini yine hırçın hırçın eleştirdiği bir sırada odaya giren Mihrişah Sultan, Aimée'yi sıkı bir imtihana çektikten sonra hararetle tebrik etti.

"Bu kadar kısa bir zamanda hayret edilecek derecede ilerlemişsin, kızım. Ama biliyorum, Nekter seni çok yordu. Daha neler öğrendin bakayım?"

Aimée'nin yüzü al al olmuştu. Elinde olmadan gözleri yaşlarla doldu.

"Büyük hoşgörünüze rağmen bana öğretilenleri huzurunuzda tekrar etmekten utanırım, efendim."

Zaten Mihrişah Sultan gibi aydın bir kadının, isterse oğlu için hazırlanan bir gözde adayı da olsa, böyle bir talim ve terbiyeye tabi tutturması, genç kızın aklının almadığı bir şeydi.

Valide Sultan onun aklından geçenleri okumuş gibi, "Sanırım artık seni üzen bu derslere de bir son vereceğiz," dedi. "Bundan sonra daha çok, entelektüel tarafa hız verelim. Senin aydın bir kadınefendi olarak yetişmeni arzu ettiğimi biliyorsun. Seni 'Altın Yol'a salarken tek emelim, her konuda tam ve mükemmel bir şekilde yetişmiş olmandır."

"Peki ama, efendimiz, bu kadar yüz kızartıcı ayrıntıya girmeye gerek var mıydı?"

"Olmaz olur mu, yavrum! Hayatta hiçbir şeyi tesadüfe bırakmak doğru değildir. Sonra unutma ki, haremdeki kızların tek görevi Padişah'ı memnun etmektir. Bu da ancak sana öğretilenleri uygulamakla olur."

Genç kız kendini tutamadı.

"Evet, ama bunlar benim sinirlerimi bozuyor."

"Buna da alışmayı öğreneceksin, Nakşidil. Sana bunları tecrübeme dayanarak söylüyorum. Bir gün sen de bana hak vereceksin."

Valide Sultan'ın bu sözlerine rağmen Aimée, Nekter'in zaman zaman tekrarladığı açık saçık izah ve tarifleri bir türlü içine sindiremiyordu. Hele bir gün Padişah'ın oturduğu varsayılan bir sedir karşısında saçak öpmek üzere yere kapanması öğretilirken, "Ben kimsenin önünde köpek gibi yerde sürünemem," diye isyan etti.

"Senin önünde yere kapanacağın sıradan bir kimse değil ki, kızım. Hem Padişah'ımız, hem de Allah'ın yeryüzündeki gölgesi! Bizler onun köleleriyiz. Hatta kadınefendi bile olsan... Da-

hasını ister misin, öz annesi olan Valide Sultan bile onun kölesi sayılır."

Aimée bu sarayın gelenek ve göreneklerinin onu çepeçevre saran kalın taş duvarlar kadar sağlam ve temelli olduğunu sonunda anlamıştı. Fakat ölünceye kadar bu efendi-köle durumunu kabul etmeyecekti. Kendi kendine birtakım kararlar veriyor, bir gün Padişah üzerinde bir nüfuz kurarsa, her şeyden önce saraydaki kadınları bu esaret hayatından kurtarmaya azmediyordu. Şimdi o da yavaş yavaş Da Nina'nın falına inanmaya başlamıştı. Buna rağmen inancından Mihrişah Sultan'a söz etmemeyi tercih etti. Hayat Aimée'ye de dilini tutmasını öğretmişti.

***

Bir sabah genç kızı "Gelin Hamamı"na götürdüler. Bu olayı izlemek bile Aimée'ye "Aşk Okulu"nda öğretilenlerden ağır geldi.

Gülsüm kalfanın koğuşuna verileli beri ilk olarak Padişah'ın bu koğuştaki genç kızlardan birini "seçtiği" kulaktan kulağa yayıldı. Bu kız Aimée'nin hemen hemen tek arkadaşı olan Gülfem adındaki sarışın bir dilberdi.

Bir cuma sabahı ipek bir bohça içinde Padişah'ın gönderdiği kıymetli hediyeleri getirdiler. Bunların arasında üzerine inciler oturtulmuş altın bilezikler, bürümcük şallar ve daha birçok güzel şey vardı. Kızların hepsini bir telaş almıştı. Zaten Gülfem'in aylardan beri Hünkâr'a takdim edilmek üzere hazırlandığını herkes biliyordu. Bu güzel sarışın daha önce bir toplantıda Padişah'ın dikkatini çektiği için derhal ayrı bir daireye çıkarılmış, emrine verilen halayıklar arasında adeta bir gözde hayatı sürerek Hünkâr'ın işaretini bekliyordu.

İşte sonunda o mutlu gün de gelip çatmıştı. Şimdi artık bundan sonrası onun yetenek ve becerisine kalmıştı. Eğer Zatı Şahane'yi memnun etmesini bilirse, sık sık iltifata mazhar olabi-

lir ve hele bir de oğlan çocuk doğurursa "Kadınefendi" payesine erişebilirdi.

Halayıklar harıl harıl "Gelin Hamamı"nı hazırlarlarken, Aimée sarayda ilk tanıdığı kızlardan tombul Ceneviz'li Şebnem'in kulağına eğilerek, "Bunlar benim sinirimi bozuyor," dedi.

Şebnem onun bu saflığı karşısında dudaklarını büzerek alay etti.

"Kuzum, haremde yaşıyorsak manastıra kapanmadık ya... Keşke efendimiz Gülfem'i beğeneceğine beni görseydi. Bak onu pişman eder miydim... Hele beni bir gece koynuna alsın da gör, her gün çağırtmazsa yüzüme tükür."

"Vallahi ne dersen de. Böyle bir sürü genç kızın bir erkeğin arzusunu beklemesini aklım almıyor. Üstelik Padişah'ın yüzümüzü bile gördüğü yok. Nereden görecek de beğenecek..."

Ceneviz'li kız omuzlarını silkti.

"Hepimiz burada köle sayılırız. Onun için böyle bir fırsat düşerse bundan yararlanmasını bilmek gerekiyor."

Aimée karşısındakine üzgün üzgün bakarak sözlerini onayladı.

"Doğru, haklısın, Şebnem. Burada gerçekten hepimiz köleyiz."

Ceneviz'linin çenesi açılmıştı.

"Sizin de memleketinizde zenci köleleriniz yok mu? Dünyanın her tarafında kölelik var. Belki bu sarayda Fransız ya da İtalyan kadınları kadar özgürlüğümüz yok, ama bir gün Padişah'ın gözdesi olacağını düşün. Şansın yardım eder bir de oğlun olursa göreceğin itibar bir yana, günün birinde Valide Sultan olduğun zaman erişeceğin payeyi düşün. Uzağa ne gidiyorsun, şu Mihrişah Sultan'ın nüfuzuna bak. Devleti oğlundan fazla onun idare ettiğini bu sarayda bilmeyen var mı? Padişah'ımızın bugüne kadar bir oğlu da olmamış. Birimizden birimiz ona bir erkek evlat verirsek..."

Şebnem'in gözleri dalmıştı. O sırada hamamın hazır olduğunu haber verdiler.

Aimée de diğer kızlar gibi beyaz bir elbise giymişti. Elinde sarı bir lale tutuyordu. Altın renkli saçları beyaz bir kurdeleyle örülmüş, alnından bir damla inci sarkıyordu.

Sırtında al atlas bir elbise, kızları iki sıra dizen Gülsüm'ün bir işareti üzerine bahçeye çıkıldı. Padişah'ın müstakbel gözdesi ortalarında, hamama doğru yürünürken kızlar bir ağızdan şarkı söylüyorlardı.

Gülfem'i odasından bizzat Valide Sultan'la Kızlarağası gidip aldılar. Mihrişah Sultan altın işlemeli kırmızı kadife bir elbise giymişti. Önde Valide Sultan'la Kızlarağası, arkalarında Gülfem ve diğerleri hamama girdiler; hamamın kapısından içeri girer girmez, ellerindeki laleleri genç kızın sarı başının üzerine attılar.

Hamamda bütün kızlar çırılçıplak soyunmuş olarak elleri enselerinde, Gülfem'in etrafında bir hale çevirdikten sonra hamamcı ustası gelip genç kızı soydu. Bu sırada diğer kızlar bir ağızdan bir şarkı tutturmuşlardı.

Gülfem son tuvaleti yapılmak üzere halvete alınırken, diğer kızlar giyinip parmaklarının ucunda dışarı süzüldüler.

Aimée istemeye istemeye katıldığı bu törenden kalbi kan ağlayarak döndü. Akşam olunca heyecandan titreyen Gülfem'i arkadaşları "Altın Yol"dan geçirdiler. Genç kız altın kakmalı maun bir tahtırevana oturtulmuştu. Geçtikleri yolların ihtişamı Aimée'nin gözlerini kamaştırdı. İçinden arkadaşını bir daha görüp göremeyeceğini merak ediyordu. Kim bilir, belki bir gün o da Padişah'a gözde olduğu zaman Gülfem'le tekrar görüşme imkânını bulacaktı...

Gelgelelim aradan daha bir hafta geçmeden Gülfem iki gözü iki çeşme koğuşa döndü. Genç kıza birçok hediye verilmiş, ama yine de geri gönderilmişti. Bu durumda geri gelen bir kızın bir daha çağrılması söz konusu değildi. Olsa olsa, kendisine verilen kıymetli mücevherleri takıp takıştırarak Hünkâr'ın yanında

geçirdiği birkaç günün anısıyla avunmaya çalışacak ya da saraya mensup birinin karısı olmak üzere seçileceği günün hayaliyle yaşayacaktı.

Bu olaydan sonra Aimée, Mihrişah Sultan'la karşılaşır karşılaşmaz acı bir dille arkadaşının uğradığı hüsrandan söz etti.

Ancak Valide Sultan'ın cevabı hazırdı.

"Kocası tarafından beğenilip sevilmeyen Avrupalı bir kadın daha mı mutludur, Nakşidil? Onun hayatı bununkinden daha mı az hoştur?... Ama sen merak etme, biz Gülfem'le bizzat meşgul olacağız. Çünkü düşmanlarımız onun bu üzgün ve dertli halinden yararlanıp onu bizim aleyhimize kışkırtmak isteyeceklerdir. Buna da biz meydan bırakmak istemeyiz."

Koğuştaki kızların çoğu tembellikten son derece hoşlanıyordu. Zamanlarının büyük bölümünü çene çalmakla geçiren bu kızların kethüdanın korkusundan dikiş diktiklerinde ya da musiki talim ettiklerinde bile akılları bir karış havadaydı. Oysa Aimée gibi seçkin yetenek ve güzellikteki bir kızın ilerde yükseleceği mevkiyi doldurabilmesi için durmadan çalışması ve öğrenmesi gerekiyordu.

Kızların hepsine Padişah'ın huzurunda nasıl davranıp duracakları özel şekilde öğretilirdi. Sözgelişi, sarayda yürürken etek tutmak bile öyle rasgele yapılmaz, bu basit hareket bile ayrı bir usulle gösterilirdi. Kızlar arasında, vaktiyle ayağı dolaşıp Padişah'ın eteğine bastığı için genç ve güzel bir kızın kellesini verdiği söylenirdi. Bununla birlikte, Aimée sadece bu gibi basit şeyleri öğrenmekle yetinmeyecekti.

Genç kız şimdi bizzat Hünkâr'ın izniyle beyaz sakallı bir alimden matematik öğrenmeye başlamıştı. Sarayda ilmi ve bilgeliğiyle herkesin saygısını kazanmış olan bu ihtiyarın yanına girerken bile Aimée'ye sıkı sıkı örtünmesi tembih ediliyordu. Bundan başka, Yusuf adındaki bir hocadan tarih ve sosyal bilgiler öğreniyor, bir kadın öğretmen de genç kıza Arap harfleriyle

güzel yazının çeşitlerini gösteriyordu. Bunların yanı sıra Kuran ve dini bilgilerle birlikte Türk musikisi öğreniyordu.

Aimée'nin edebiyat hocası ünlü İranlı şair Uzbek'ti. Valide Sultan'ın da pek yakını olan bu kişi zayıf, uzun beyaz sakallı, son derece tatlı sesli, kibar ve çelebi bir adamdı. İlk karşılaştıkları gün Uzbek genç kıza uzun uzun baktıktan sonra şöyle dedi:

"Şiir olsun, nesir olsun, Osmanlı edebiyatını tam anlamıyla anlamanız için üç Şark diline hâkim olmanız lazım, kızım. Türkçe kadar Arapça ve Farsça da bizim bilgi çekmecemizin altın anahtarlarıdır. Zatı Şahane, tıpkı valideleri gibi, şiire olan yakın ilgileriyle de öne çıkmışlardır. Bu bakımdan kendileriyle görüşürken, sözlerinin ve şiirlerinin inceliklerini kavrayabilmek için oldukça derin bir bilgiye sahip olmanız şarttır. Sizin gibi zeki ve zarif bir küçükhanımın bu alanda da geri kalmak istemeyeceğinizden eminim."

Aimée de bu hocasını diğerlerinden fazla sevmişti. Biraz da bu hoşlanmanın uyandırdığı hevesle edebiyat derslerine son derece önem veren genç kız kısa bir zaman sonra bütün iyi niyetine rağmen, bitip tükenmek bilmeyen ağdalı cümlelerden, tumturaklı terkiplerden bıkıp, birbirini izleyen esneme nöbetlerini yaşmağının altında gizlemeye çalışırken, hocası Türkçeye giren Arapça ve Farsça kelimeleri özellikle belirterek ona bunun nedenini açıklamaya çalışıyordu.

"Türkler, İstanbul'a yerleşmeden önce göçebe bir hayat sürdükleri için her gelip geçtikleri diyardan topladıkları kelimelerle dillerini zenginleştirmişlerdir. Görüyorum ki, sizin kısa zamanda öğrendiğiniz dilde kavradığınız birtakım incelikler, bu şekilde devam ettiğiniz takdirde bizi kısa sürede istediğimiz mükemmeliyete ulaştıracaktır."

Dersin sonunda kendini odadan dışarı dar atan genç kız için en büyük dinlenme Şehzade Mahmut'la geçirdiği birkaç saat oldu. Fakat hemen ertesi sabah Uzbek aynı ciddiyetle öğren-

cisini karşısına alıp derse başlayınca, Aimée bir an için bütün cesaretini kaybettiğini hissetmekte gecikmedi.

O gün Valide Sultan'a bu duygularını anlattığı zaman soylu kadın gülümseyerek, "Bu derece korkman için sebep yok, evladım," dedi. "Uzbek ilmi ve bilgeliği oranında konuşmayı da biraz fazla seven bir insandır. Ama kendi alanında eşi az bulunur mükemmel bir bilim adamıdır. Ona zamanla alışacak ve bilgisinden çok yararlanacaksın."

Sarayın muazzam kütüphanesinde her aradığını kolaylıkla bulan Aimée, Mihrişah Sultan'ın tavsiyesi gereğince her gün yeni bir şey öğrenmeye çalışıyordu. Gülsüm kalfa onu ilk kez kütüphaneye götürdüğü gün eliyle çepeçevre duvarların kenarına dizilmiş binlerce cilt eseri göstererek, "Bu kitapları görüyor musun, Nakşidil," demişti. "Bunları değme Avrupa üniversitelerinde bile bulamazsın. Bu sarayda yaşayan öyle alim ve düşünür vardır ki, bunlarla yalnız Osmanlı değil, Hıristiyan âlemi bile iftihar eder."

Yakın zamana kadar bugün içinde yaşadığı ülkenin varlığından bile belki haberdar olmayan genç kız şimdi Selçuklulardan başlayarak Osmanlı İmparatorluğu'nun tarihinin derinliklerine inmeye çalışıyordu.

Osmanlı tarihinin en parlak dönemlerinde Türk bayrağını üç kıtada dalgalandıran yeniçerilerin zafer destanlarını okuyan Aimée bu ocağın bugün düştüğü acıklı durumu kalbi sızlayarak öğrendi. Hocası ona, yeniçerilerin çevirdikleri entrikaları ve Üçüncü Selim'e karşı takındıkları küstah tavırları anlatırken, genç kız Hünkâr'ın yüzündeki hüzünlü ifadenin sebebini anlar gibi olmuştu. Bütün imkânsızlıklarına rağmen, Üçüncü Selim'in ancak birkaç sadık kuluna güvenerek bu ocağa karşı giriştiği amansız mücadele gerçekten takdir edilmeliydi. Bütün bu işlerde Padişah'ın en yakın yardımcılığını anası Mihrişah Sultan yapıyordu. Durumun tehlikesine rağmen, oğlunu desteklemekten bir an geri kalmayan Valide Sultan'ın gösterdiği dirayeti öğren-

diği zaman Aimée bu güzel yaşlı kadına bir kat daha hayran kaldı.

Bütün bu uğraşları arasında Şehzade Mahmut'la geçirdiği saatler Aimée için doyulmaz bir zevk oluyordu. Bunun dışında, kafasını dinlendirmek için uzun uzun bahçede dolaşıyor, akşamları da sıkı bir masajdan sonra külçe bir halde yatağa düşüyor ve deliksiz bir uykuya dalıyordu.

Devamlı hareket ve masaj genç kızın sağlığını son derece olumlu etkilediği gibi, iştahını da yeniden açmıştı. Odasındaki boy aynasına baktıkça gül yanaklı, altın saçlı, sürmeli menekşe gözlü son derece güzel bir kadının hayali ona gülümsüyordu. Nantes'den ayrıldığından beri boyu daha uzamış, güzel vücudu gelişmişti. Mihrişah Sultan onun güzelliği karşısında söyleyecek söz bulamıyordu.

Saray mutfağının birbirinden lezzetli yemeklerine, hele börek ve tatlılarına hiç dayanamayan Zinah da iyiden iyiye toplamıştı. Genç zenci kız hanımının ince uzun bedenine gıpta eder olmuştu. Bir gün onu aynanın karşısında kendini seyreder bulunca sevinçle ellerini çırparak, "Sizi tekrar aynanın karşısında görünce sevincimden göbek atacağım geliyor, hanımım," diye bağırdı. "Nedir o, son zamanlarda kendinizi çalışmaya verdiniz. Güzel kafanızın içine bu kadar şeyi doldurup da ne yapacaksınız sanki?"

Aimée sadık hizmetçisinin bu saflığı karşısında gülmekten kendini alamadı.

"Okumak insana zarar vermez, Zinah. Babamın dizi dizi kitaplarını unuttun mu? Sadece şundan emin olabilirsin ki, ben öbür kızlar gibi kendimi rahata ve tembelliğe kapıp koyuvereceğime okumayı ve bir şeyler öğrenmeyi her zaman için tercih ederim."

7

Saraya geldiğinin yılı dolmadan Aimée Türkçeyi adamakıllı öğrenmiş, hatta ünlü şairlerin bazı eserlerini son derece ahenkli bir sesle ezbere okumaya başlamıştı. Bir yandan da Osmanlı tarihi hakkındaki bilgisi gün geçtikçe zenginleşiyor, matematikte de bir hayli ilerliyordu. Mihrişah Sultan özellikle matematik dersi üzerinde ısrarla duruyor ve her vesileyle bu bilimin genç kızın zekâsının gelişmesi bakımından ne derece önemli olduğunu ona açıklamaya çalışıyordu. Dini konularda her Müslümanın bilmesinin gerekli olduğu kadarını çoktan öğrenmiş, artık bu işin felsefesine kadar yükselmişti.

Aimée'de güzel sanatlara karşı da özel bir ilgi uyanmış, gayet güzel keman ve tambur çalmasını öğrendiği gibi, dolgun ve ahenkli sesiyle en güç şarkıları bile pürüzsüz söylemeye alışmıştı. O şarkı söylerken, hocası gözlerini yumar ve en küçük bir müdahaleye bile gerek kalmadan güzel öğrencisini vecd içinde dinlerdi. Kısacası, Aimée kelimenin tam anlamıyla mükemmel bir genç kız olarak yetişmişti.

Mahmut'la baş başa geçirdiği saatler bile onun yeni bir şeyler öğrenmesini sağlıyordu. Sarayın içinde olup biten her şeyle yakından ilgiliydi. Zaten bu sarayda Padişah'tan dümen neferine kadar herkes görevini iyi bilen insanlardı. İlişkiler çoğunlukla karşılıklı saygı ve sevgiye dayanıyor, sayısı çok sınırlı kötü huylu insanlar dışında, herkes elinden geldiği kadar birbirinin işini kolaylaştırmaya çalışıyordu.

Aimée'nin saraya ait öğrendikleri genç kızı hayretten hayrete düşürüyordu. Örneğin, saray fırınında her gün dört bin somun ekmek piştiğini ya da et kesiminin yüz dana ve iki yüz koyundan oluştuğunu duyduğu zaman şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı. Bunun gibi genç kıza bir soran olsa, sarayın harika bahçelerinde iki yüz bostancının çalıştığını ya da yüzlerce seyisin

üç bin beş yüz baş hayvana baktığını hiç duraksamadan söyleyebilirdi. Yüzlerce haremağasının bahtsız hayatını yakından öğrenmiş, falcı ve müneccimlerin sarayda sahip oldukları ayrıcalıklı mevki kadar nüfuz ve etkilerinin nedenini anlamıştı.

Bütün bunlara rağmen Aimée'nin henüz bilmediği ve bir türlü de öğrenemediği bir şey vardı.

Bir kış günü Mihrişah Sultan genç kızın başını okşayarak ona, "Yarın Müneccimbaşı Settar senin yıldızına bakacak," dedi.

"Ne için, efendim?"

"Artık Padişah'ın huzuruna çıkma zamanın yaklaştı. Sarayda bu şerefe erişmeden kızların yıldızına bakılması âdettir."

Aimée birdenbire kalbine bir bıçak saplandığını hissetti. Saraya ilk girdiği günden beri, bu meşum günün gelmemesi için her gece yatarken bütün kalbiyle dua etmişti. Yine de sormaktan kendini alamadı.

"Efendimizin huzuruna çıkmakla benim yıldızım arasındaki ilişkiyi anlayamadım, efendim."

Soylu kadın bu çocukça sözler karşısında gülümsedi.

"Sizin astroloji dediğiniz bilgi, Mısırlılardan kalma eski bir ilimdir, Nakşidil. Çok eski insanlar bile yıldızların hayatımız üzerinde büyük etkisi olduğunu anlamış ve kabul etmişlerdir. Müneccimler onların yollarını hesaplayarak geleceğimiz hakkında çok şeyler söyleyebilirler. Sen ayın gel-gitler üzerindeki etkisini elbette okumuşsundur. Ama bilmediğin bir şeyi de sana ben öğreteyim, ayın yalnızca okyanusların değil, kadınların üzerindeki etkisi de çok büyüktür."

Valide Sultan susunca, Aimée sözünü sakınmadı.

"Kusurumu bağışlayın, efendim, ama ben böyle şeylere inanmıyorum."

Mihrişah uzun endamının bütün haşmetiyle ayağa kalktı.

"Bu konuda bir fikir sahibi olabilmek için daha pek genç ve cahilsin, kızım. Sarayımızın müneccimbaşısı olan Settar aynı zamanda Şark'ın yetiştirdiği en ünlü alimlerden biridir. Yarın öğle

zamanı seni gelip gördüğünde ona layık olduğu saygıyı göstermekte kusur etmeyeceğini ümit ederim."

Ertesi gün konsolun üzerindeki saatin yelkovanı tam öğle zamanını gösterirken Müneccimbaşı Settar genç kızın odasından içeri giriyordu. Kahire'li alimin yanında getirdiği çömezlerden biri elinde altın kilitli, kapağı fildişi işlemeli büyük bir kitap taşıyordu. Settar'ın sırtında rengârenk işlemeli uzun bir cüppe, başında da üç köşe sivri bir külah vardı.

İhtiyar müneccim genç kızı selamladıktan sonra mangalın önüne oturup kartal pençesine benzeyen ellerini ısıttı. Aimée zor zaptettiği bir heyecanla adamın hareketlerini izliyordu.

Settar oturduğu yerde bağdaş kurup çömezinden aldığı kitabı kucağına yerleştirirken, "Nerede ve hangi tarihte doğdunuz, Nakşidil?" diye sordu.

Genç kızdan aldığı cevap üzerine dudaklarını kıpırdatarak kitabı karıştırmaya başladı. Sonunda aradığı yeri bulunca gözlerini kaldırarak keskin bakışlarını Aimée'nin yüzünde gezdirdi.

"Doğduğunuz saati de biliyor musunuz acaba?"

Bu soruya cevap veren Zinah olmuştu.

"1776 yılı Aralık ayının dördünde, sabaha karşı saat ikiyi çeyrek geçe... Bunu bu kadar iyi hatırlayışımın nedeni bizim Da Nina da hanımımın falına bakarken bunu sormuştu da ben..."

Zenci kız hanımının ateş saçan bakışlarıyla karşılaşmamış olsaydı az daha ihtiyar falcının kehanetini de ağzından kaçırıverecekti. Ama Aimée'nin gözlerini görünce korkusundan dilini yutmuş gibi sustu.

Ne var ki, müneccimbaşının onlarla ilgilendiği bile yoktu. O vecd içinde önündeki kitaba dalmış, durmadan sayfaları karıştırarak birtakım hesaplar yapıyordu. Yıldızını belirlemeye çalıştığı insanın önemi yaşlı adamın omuzlarını çökertmiş gibiydi.

Sonunda başını kaldırarak gözlerini genç kızınkilere dikti.

"Nakşidil, siz Yay Burcu'nda doğmuşsunuz ve Müşteri (Jüpiter) gezegeninin etkisi altındasınız. Özgürlüğünüze düşkün,

emir almaktan çok emir vermek için yaratılmışsınız. Dürüst, sevecen ama ateşli bir tabiatınız var. Bununla birlikte fazla içli, kıskanç ve hırçın da olabilirsiniz. Mantığınızın gelişmesi ruhi ve bedeni gelişmenize göre biraz geç kalmış sayılabilir. Çok dikkatli olmalısınız, kızım, büyüklerinizin öğütlerini dinlerseniz hakkınızda çok daha isabetli olur. Dikbaşlı olmamaya özellikle dikkat etmelisiniz."

Aimée yaşlı alimin sözlerini sükûnetle dinliyordu. Bu sözlerin Settar'a, Valide Sultan tarafından öğretildiğinden emindi. Nitekim bunu sonra Zinah'a da söyledi.

Müneccimbaşı kucağındaki kitabı bir süre daha karıştırdıktan sonra sözlerine devam etti.

"Allah sizden hiçbir meziyeti esirgememiş, Nakşidil. Musikiye ve güzel sanatlara büyük yatkınlığınız var. Ayrıca felsefe, tasavvuf ve devlet işleri konularında da yeteneklisiniz."

Settar kitabı kaparken Aimée'nin gözlerini aradı.

"Şehzade Mahmut üzerinde çok derin bir etkiniz olabilir. Çünkü o 1785 yılının yirmi Temmuz'unda Yengeç Burcu'nda dünyaya gelmiştir."

İhtiyar adam bir an için sustuktan sonra heyecan dolu bir sesle ekledi.

"Şimdi en önemli noktaya geldik, kızım. Allah'a şükürler olsun ki, bize bu bilgiyi ihsan buyurmuş. İnsanların geleceğini yıldızlarla malum kılmış. Elverir ki, bunlar okunup tefsir edilebilsin..."

Müneccimbaşı ellerini açmış, başını kaldırmış Allah'a dua ederken, Aimée, Zinah'a dönüp, "Yirmi Temmuz," diye fısıldadı. "Bizim Bordeaux'dan hareketimizden iki gün sonra. Hey Tanrım, sanki o zamandan beri bir asır gelip geçti."

Genç kızın gözleri dolmuştu. Settar duasını bitirdikten sonra usulca Aimée'nin elini tuttu ve teselli edici bir sesle, "Ağlamanın faydası yok, kızım," dedi. "İnsanların gelecekleri çok önceden belli olmuştur. Sen burada yaşamak için dünyaya gelmiş-

sin. Burada yaşamaktan kastım, sen başkalarına hükmetmek için dünyaya gelmişsin. Bunu değiştirmek ne senin, ne de bizim elimizde... İşte yıldızın bana bunu gösterdi."

Çömezlerine işaret edince hep birden ayağa kalktılar. Maiyeti koca kitapla dışarı çıkarlarken ihtiyar müneccimbaşı genç kızın önünde bir kere daha saygıyla eğilerek ona veda etti.

Aimée yaşlı alimin sözlerine bir türlü güvenemiyordu. Bu işte Valide Sultan'la Kızlarağası'nın mutlaka parmağı olmalıydı.

Settar ise genç kızın yanından ayrılır ayrılmaz doğru Valide Sultan'a giderek Aimée'nin yıldızında okuduklarını anlattı ve bu yıldızı Üçüncü Selim'inkiyle karşılaştırmak için eşref saatini kollayacağını sözlerine ekledi.

8

Aimée'nin yıldızına bakıldıktan birkaç gün sonra Hünkâr'ın emriyle harem dairesinin muhteşem salonunda bir toplantı düzenleneceği haberi duyuldu.

Fransız kızı saraya geldiğinden beri birçok toplantıda bulunmuş, fakat bu zamana kadar diğer kızlar arasında göze çarpmamıştı bile...

Ama şimdi durum tümüyle farklıydı. Aimée mahzun bakışlı Osmanlı Padişahı'nın ilgisini çekmek için hazırlanmıştı. Artık bu gerçek ona eskisi kadar acı gelmiyordu. Günlerden beri kafasını tırmalayan bu düşünce sonunda onu bir karar almaya yöneltmişti. Genç kız artık kendi kendine, mademki bu saraydan kurtuluş çaresi yok, diyordu. Bari Mihrişah Sultan'ın söylediklerini kabul ederek, hiç değilse küçük Mahmut'un sevgisinden yoksun kalmayayım. Üstelik burada esir gibi yaşamaktansa sultanlar gibi sefa sürer, günümü de gün ederim.

Aimée'nin hırslı yoldaşları için de bu toplantı büyük bir ümit kaynağı olmuştu. Hepsi güzelliklerinden azami derecede yarar-

lanıp Padişah'ın ilgisini çekmek istiyorlardı. Toplantıdan önceki günleri giyecekleri elbiseleri, sürecekleri kokuları seçmekle geçirdiler. Sandıklardan bilezikler, küpeler, yüzükler çıkarıldı. Terzi kalfalar durmadan çalışıyor, masajcı ve berber ustaları nefes alacak vakit bulamıyorlardı.

Toplantının yapılacağı gün ikindi vakti haremağaları ellerinde gümüş bir çan, harem dairesini boydan boya dolaşıp kızları toplantıya davet edince heyecan son haddini buldu. Saray âdetlerine henüz alışmamış acemi kızlardan düşüp bayılanlar bile oldu. Aimée odasından çıkarken ellerinin buz gibi olduğunu fark etti. Alnı ter içinde, dudakları kupkuruydu. Bu arada Zinah durmadan hanımını yüreklendirmeye çalışıyor, onun öbür kızlar arasında bir yıldız gibi parladığını söylüyordu.

Nantes'deki küçük, yaramaz okullu kız şimdi büyüyüp gelişmiş, ufak ve biçimli göğüsleri artık iyice dolgunlaşmıştı. Kollarıyla bacakları son derece düzgündü. Şişmanlamamak için yaptığı hareket ve aldığı sıcak banyolar kendini belli ediyor, öbür kızların çoğunun tombul vücudu yanında, Fransız kızınınki bir fidan gibi kendini gösteriyordu.

Ayrıca Nekter'in ve dans hocasının öğrettikleri sayesinde aslında doğuştan ahenkli olan tavırları da başka bir esneklik ve özel bir zarafet kazanmıştı.

Aimée de, bütün iddialarına rağmen, rakiplerinden çok daha güzel ve gösterişli olduğunun farkındaydı.

O gece için sırtına samur çevrili gök mavisi atlas bir kaftanla, ayağına mercan rengi sim işlemeli bir şalvar giymişti. Eliyle incecik belini kavrayan gökyakut kakmalı altın kemeri düzeltti. Altın sarısı başına da ufacık kadife bir takke oturttu.

Büyük salonda toplanan kızlar dört gözle Zatı Şahane'nin teşrifini bekliyorlardı. Yoksa bütün bu hazırlıklar boşuna mı yapılmıştı?... Sonunda iriyarı iki haremağası üzeri bronz kakmalı muazzam kapının kanatlarını ardına kadar açtıkları zaman eşikte Mihrişah Sultan gözüktü. Valide Sultan üzeri baştan başa ya-

kut işlemeli ağır bir elbise giymişti. Haşmetli adımlarla ilerleyip yerini aldıktan sonra gür sesli bir çığırtkan Zatı Şahane'nin teşrifini ilan etti.

Kendisini dışarda karşılayan haznedar ustalarıyla Kızlarağası'nı takiben salona giren Üçüncü Selim'in yüzü her zamanki gibi ciddiydi. Padişah'ın sırtındaki kıymetli kürkler, nadide taşlarla süslü elbisesi ve başındaki muhteşem kavuk daha ilk bakışta gözleri kamaştırıyordu.

Padişah'ın etrafına toplanan birtakım kıdemli saraylıların arasında kız kardeşi Hatice Sultan da vardı. Bu grubu ellerinde kadife yastıklar taşıyan hizmetkârlar izliyordu. Altın kafeslerde uçuşan yüzlerce kuş sanki Padişah'ı selamlar gibi bir ağızdan ötüşmeye başlamışlardı.

Salonun en iyi yerine konan tahtına yaklaşırken Üçüncü Selim bir an için Mihrişah Sultan'ın önünde durdu. Valide Sultan her adımını sevecen bakışlarıyla izlediği oğluna tahtına oturması için işaret etti.

Padişah oturduktan sonra altın zarflı bardaklarla buzlu şerbetler sunuldu. Sonra Kızlarağası'nın işareti üzerine kızların geçit töreni başladı. Güzel saraylılar öğrendikleri gibi Padişah'ın önünden geçtikten sonra yerlerini alıyor ve elpençe divan bekliyorlardı. Daha önce Padişah'la birlikte olma şerefine erişenler kendilerinden daha emin bir tavır alırlarken, bu payeye ulaşmaya can atan ötekiler ümit dolu ürkek bakışlarla Üçüncü Selim'den en küçük bir ilgi bekleyerek tir tir titreşiyorlardı.

Bu arada saray cüceleri türlü maskaralıklarla etrafı eğlendirirken vazolardaki beyaz zambakların kokusu buhurdanlıklardan yükselen iç bayıltıcı kokulara karışıyor, etrafı çeviren rengârenk elbiselerin ihtişamı yüzlerce şamdanın titreşen ışıkları altında Binbir Gece Masalları'nı andırıyordu.

Sırası geldiği zaman hesaplı ve ahenkli adımlarla tahtın önünden geçmeye hazırlanan Aimée bir an için Mihrişah Sultan'la göz göze gelince elinde olmadan irkildi. Yaşlı kadın hima-

ye ettiği kızın yaklaştığını görünce uzanıp oğlunun kulağına bir şeyler fısıldamıştı.

Üçüncü Selim'in yüzünde, Aimée'nin İstanbul'a ayak bastığı gün Padişah'a rast geldiği zamanki sıkıntılı ifade vardı. Sanki bu muhteşem salondan, bu acayip toplantıdan çok uzaklarda olmak ister gibiydi. Birdenbire Fransız kızının kalbi kudretli Osmanlı hükümdarına karşı sonsuz bir merhametle doldu. Tam bu sırada Üçüncü Selim'le annesinin önünden geçiyor ve kendisine öğretilen o zoraki gülümsemeyi dudaklarında belirtmeye özeniyordu...

Nihayet geçit töreni sona erdi ve Aimée, Zinah'la beraber kalabalık arasına katıldı. Kızların hepsinin gözü Hünkâr'ın üzerindeydi. Yürekleri birer kuş gibi çırpınırken binbir anlam vermeye hazırlandıkları efendilerinin en küçük bir hareketini gözden kaçırmamaya çalışıyorlardı.

Bir aralık Zinah iftihar dolu bir bakışla güzel hanımına bakarak, "Kim ne derse desin," dedi. "Bunların hiçbiri sizin elinize su bile dökemez."

Bununla birlikte, Zinah da bu akşam ırkının gerçekten güzel bir temsilcisiydi. Parlak abanoza benzeyen şahane vücudu siyah bir inci gibi parlıyordu. Aimée de gülümseyerek bu gözlemini açıklamaktan kendini alamadı.

Birbirinden genç ve sevimli iç oğlanları kahveyle dondurma dolaştırırken küçücük kız çocukları da şekerler tutuyorlardı. Zinah bunları görünce bayılmış, "Aman bunlar ne şeker şeyler," diye bağırmıştı.

Aimée de, "Sahi pek cici şeyler," diye onayladı. "Fakat zavallılar kendilerini bekleyen hayatı bir bilseler..."

Genç kız eğilmiş kendisine şekerleme ikram eden sarı saçlı bir yavrunun elini tutmuştu. Çocuk da gülen gözleriyle onun yüzüne bakıyordu. Tam o sırada Aimée'nin yanına uzun boylu bir haremağası yaklaştı ve genç kızı etekledikten sonra, "Burada

hazır bulunanların en talihlisi olduğunuzu müjdelemek kulunuza nasip olduğu için gerçekten çok mutluyum, efendim," dedi.

Aimée hayretler içinde karşısındaki Arabın yüzüne bakıyordu. Haremağası daha bir sürü ağdalı sözler söyledi, ama genç kız heyecandan bunları kavrayacak halde değildi. Yalnız söylenen sözler arasında "iltifatı şahane"ye mazhar olduğunu ve hemen Padişah'ın oturduğu tahta gidip yastığın ucunu öpmesi gerektiğini anladı.

Bu sırada Aimée'nin yüzü önce morarmış, sonra kâğıt gibi bembeyaz kesilmişti. Hâlâ tuttuğu küçük kızın elini bırakarak yumruklarını sıktı, ama elleri iki yanına düşüverdi. Salondaki bütün gözler genç kızın üzerine dikilmişti. Ne yapacağını düşünmeye fırsat kalmadan ister istemez kendisine yol gösteren haremağasını izledi.

O anda her nedense birdenbire teyzesinin kızının Nantes kilisesindeki düğünü gözlerinin önünde canlanıverdi. Çok kısa süren bu hayal gözlerinin önünden silinince kendini iki sıra dizilen kızlar arasında Padişah'ın oturduğu tahta doğru ilerlerken buldu. O sırada bir köşeye yerleştirilmiş olan saz heyeti yeni bir fasla başlamıştı. Aimée sağına soluna bakmadan önünde ilerleyen haremağasını takip ediyordu. Bir aralık gözlerini kaldırınca bakışları Mihrişah Sultan'ınkilerle karşılaştı. Soylu kadın ona cesaret vermek ister gibi gülümsüyordu.

Genç kız ürkek gözlerle Hünkâr'a baktı. Üçüncü Selim etrafında olup bitenlere ilgisiz, tahtına yaslanmış oturuyordu. İltifatına mazhar olan güzel Fransız dilberinin önüne geldiğini görünce hafifçe toparlandı ve genç kız Osmanlı Padişahı'nın nezaket sınırlarını aşmayan bir gülümsemeyle kendisine baktığını gördü.

Aimée bir haremağasının altın bir tepsi içinde kendisine uzattığı mendili aldıktan sonra saygıyla diz çöktü ve Padişah'ın üzerinde oturduğu atlas minderin ucunu öptü.

Aimée bütün benliğini saran derin heyecandan kurtulmak için o gece sabaha kadar dua etti. Tanyeri ağarırken daha gözlerini kırpmamıştı.

Bütün gayretlerine rağmen o gece olup bitenleri bir türlü kafasından silip atamıyor, özellikle diğer kızların telaşları ve iltifata mazhar olduktan sonra ona bakan gözlerden taşan kıskançlık parıltılarını unutamıyordu.

Gülsüm kalfa kendi kızlarından birinin bu mertebeye ulaşmış olmasına son derece memnun görünüyordu. Hele Zinah mutluluktan uçuyor, durmadan sevinç gözyaşları döküyordu. Bir aralık hizmetçisinin aşırı sevincine sinirlenen Aimée donuk bir sesle, "Bunun böyle olmasını pek mi istiyordun, Zinah?" diye sordu.

Zenci kız bu sözlerdeki kinayeyi pekâlâ anlamıştı. Buna rağmen duygularını gizlemeye gerek görmedi.

"Hayır, hanımım, böyle olmasını belki ben de istemezdim. Ancak mademki kaderimiz buymuş, Tanrı'nın hakkınızda hayırlısını vermesine dua ediyorum."

Sabahın erken saatlerinde Aimée'yi görmeye koşanlardan biri de Nekter oldu. Şişman Mısırlı öğrencisini hem tebrik ediyor, hem de laf arasında kendisine yaptığı hizmetin unutulmamasını hatırlatıyordu.

"Artık bir dediğin iki olmayacak, Nakşidil. Servet, kudret ve kuvvet, hepsi senin. Bu arada Nekter'in de mücevher ve süslü elbiseleri sevdiğini unutmazsın, değil mi?..."

Kızlar da Aimée'nin etrafını almış, Hünkâr'ın mendiline ellerini sürmek için izin istiyorlardı.

Nihayet, birkaçı dışında, daha düne kadar varlığından bile belki haberleri olmayan bu bir sürü yeni dostun elinden kurtulmak için Aimée odasına kapanıp yatağına girmekten başka çare bulamadı.

Böylece geçici bir sükûna kavuşan genç kız gözlerini kapatınca hafızasında bir sinema şeridi gibi birtakım anıları canlandı. Martinik'te başlayan ve Karayip Adaları'nda geçen çocukluğunu Avrupa'ya seyahati izliyor, Bordeaux'yla Nantes'den sonra ışık ve neşe diyarı Paris'i görüyordu. Versailles Sarayı'nı en ufak ay-

rıntısına kadar hatırlıyor, Fransa'dan ayrılırken ihtilalcilerin elinde esir olan Fransa Kralı XVI. Louis'yle Kraliçe Marie Antoinette'in akıbetleri, müstakbel gözdeyi endişelendiriyordu. Raoul'un anısı genç kıza gün geçtikçe solan bir resim gibi görünüyordu. Hafızasında bütün ihtişamıyla yaşayan tek insan Josephine'di. Kim bilir güzel kuzini şimdi nerelerdeydi ve ne yapıyordu...

Saatlerce bu hayal âleminde yaşayan Aimée sonunda ister istemez yine gerçeğe dönmek zorunda kaldı. Akşamdan beri olup bitenler onu büsbütün yormuş, yıpratmıştı. Genç kızın fena halde başı ağrıyor, güzel vücudu dayak yemiş gibi sızlıyordu. Zinah'ın bir tepsi içinde başucuna getirdiği kahvaltıya elini sürmeye bile gücü yoktu. Zenci kız saraya ilk geldikleri günlerde yaptığı gibi hanımına bir şeyler yedirebilmek için durmadan dil dökerken Aimée, "Israr etme, Zinah," diye kesip attı. "Bu sabah hiç iştahım yok."

Zinah'ın gözleri bir anda bulutlandı.

"Yoksa yeniden açlık grevine mi başlayacaksınız?"

Aimée bu soru karşısında elinde olmadan gülümsedi.

"Artık onlar bitti, Zinah. Kaderin önüne geçilemeyeceğini öğreninceye kadar çok ıstırap çektim. Benim yerimde olsalar, başka kızların sevinçlerinden oynayacaklarını düşündükçe kendimi yaşlı hissediyorum."

Hanımının düşünceleriyle bir türlü bağdaşamayan Zinah başını sallıyordu.

"Bu kadar çok okumak sizi galiba gereğinden fazla akıllandırdı, hanımım. Ben her zaman söylüyorum, o sakalı göbeğinde hocalar sizin zihninizi fazla yordular. Vaktinden önce kadın ninelere döndünüz."

Aimée müdahale edilmezse uzama eğilimi gösteren bu konuşmayı kısa kesmek için, "Okumak insana zarar vermez," dedi. "Tersine bu sayede çok şey öğrendim."

Sonra bacısının cevabını beklemeden eline bir kitap alıp ona arkasını döndü. Buna rağmen Zinah zaman zaman hanımı-

nın başucuna geliyor, başı ağrırken gözlerini fazla yormamasını söylemeden duramıyordu. Sonunda böyle sürekli rahatsız edilmekten bıkan Aimée elindeki kitabı kapatarak, "Benimle konuşmak istediğini anlıyorum," dedi. "Haydi bakalım, Uzbek gelmeden dök içindekileri de ferahla!"

Zinah anlamlı anlamlı gülümsedi.

"Hocanızın bugün geleceğini pek sanmıyorum. Çünkü biraz önce bana öğle olmadan yeni dairenize taşınacağınızı söylediler."

"Kız, ne söylüyorsun sen!"

Ok yaydan çıkmıştı. Zenci kız kendisine yapılan tembihlere rağmen, çenesini tutamamış, durumu hanımına açıklamıştı. Bunun artık tamiri de mümkün değildi. Onun için sözlerine devam etmekte sakınca görmedi.

"Bu payeye eriştikten sonra layık olduğunuz muameleyi de göreceksiniz. Sizin gibi koskoca Padişah'ın iltifatına mazhar olmuş bir güzeller güzelini bu koğuşta bırakacak değiller ya..."

Sonra gözlerini yere indirerek hafif bir sesle, "Bana gelince," dedi. "Nasıl sizi bu yaşa getirinceye kadar kulunuz köleniz oldumsa bundan sonra da beni yanınızdan ayırmazsınız değil mi?"

Sadık bacısının bu sözlerinden çok duygulanan Aimée onun boynuna sarıldı.

"Ben ne olursam olayım, hiçbir kuvvet bizi birbirimizden ayıramaz, Zinah. Yalnız şunu da bil ki, sen benim kulum kölem değil, ancak can yoldaşımsın."

İki genç kadın birbirine sarılmış ağlaşırken, Nakşidil'in yeni dairesine taşınacağını duyan öbür kızlar onunla vedalaşmak için odasına doluşuyorlardı.

***

Yeni gözdeye ayrılan daire harem kısmının Hünkâr Köşkü'ne en yakın ucundaydı. Geniş ve havadar odalarının duvarları çinilerle süslenmiş, pencereleri ortası havuzlu güzel bir bah-

çeye bakan bu dairenin yerleri nadide halılar, yatak ve sedirleri de değerli ipek örtülerle kaplıydı. Geniş kapaklı som ceviz dolaplar birbirinden güzel elbiselerle tıklım tıklım dolup taşıyordu.

Aimée'nin bir iki bohçadan oluşan eşyasını getiren bir sürü haremağası bu daireye sedef kakmalı ceviz koltuklar, zarif küçük tabureler, içleri mis kokulu karanfillerle dolu değerli vazolar taşıdılar. Nihayet yüksek rütbeli bir haremağası, Üçüncü Selim'in "selamı şahanesi"yle birlikte Padişah'ın bizzat gönderdiği bir hediyeyi de getirdi. Bu hediye büyücek sedef bir kutuyu dolduran fevkalade kıymetli mücevherlerden oluşuyordu.

Zinah bunu görünce sevincinden deli olmuştu. Hanımına göstermek için sedef çekmeceden gökyakut bir kolye, ametist bir broşla aynı taştan küpeleri, uçlarında ufacık altın çıngıraklar takılı halhallar ve birbirinden güzel nadide inci kolyeleri çıkarıp uzatırken bir yandan da laf yetiştirmeye çalışıyordu.

"Nekter diyor ki, en güzel inciler onun memleketine yakın bir yerden, Aden Körfezi'nden çıkarmış. Bu inciler herhalde oradan olacak... Hani doğrusunu isterseniz artık bu kadarına da can dayanmaz. Kuzum hanımım, gel beni çimdikle de rüya görmediğimi anlayayım!"

Mihrişah Sultan her zamanki inceliğini bir kez daha göstererek, Aimée'ye yerleşmesi için vakit bıraktıktan sonra genç kızı yeni dairesinde ziyarete geldi. İki kadın birbirlerinin boynuna sarılarak uzun uzun öpüştüler.

"Yeni gözdemize hoş geldin demeye geldim. Uğurlu kademli olsun, kızım. Burada gördüklerinin, ilerde süreceğin saltanatın ufak bir örneği olduğunu inşallah anlamışsındır, Nakşidil. Fakat pek memnun görünmüyorsun. Yine güzel kafanın içinde neler dönüyor bakayım?"

"Ah efendimiz, her şey fevkalade... Yalnız mazur görün, biraz şaşkınım. Allah ömürler versin, bunların hep sayenizde olduğunu biliyorum."

Mihrişah gülüyordu.

"Sen akıllı uslu bir kızsın. Biz senden teşekkür beklemiyoruz. Sen bütün bunlara fazlasıyla layık olduğunu ilerde bize göstereceksin. Ama unutma ki, bizim de senden beklediğimiz çok şey var... Bırak şimdi bunları da seninle pencereden biraz etrafı seyredelim. Şu gördüğün bahçe yalnızca sana aittir. Bu bahçeyi istediğin gibi düzenletir, canın çektiği zaman çıkıp oturursun... Ben buranın manzarasını pek severim. Sanırım sarayın Boğaz'a en hâkim noktası burasıdır."

Genç kız bu daireye yerleştiği günden beri güzelliğine doyamadığı bu manzara karşısında hayranlığını bir kere daha ifade etti.

"Gerçekten harikulade bir manzara, efendimiz. Yalnız ne yazık ki, bunu ancak bu kafeslerin arkasından seyredebiliyoruz."

Valide Sultan bu sözlerin taşıdığı anlamı gayet iyi anlamıştı. Fakat cevap vermeden önce yine bir an düşündü.

"Bu kafesler semboliktir, Nakşidil. İstersen seninle beraber onları bir anda kaldırtabiliriz. Ama bunların kalkmasıyla iş bitecek mi dersin? Sen bu ülkede yaşayan milyonlarca insanı düşün. Ve unutma ki, bu insanların geleceği bizim elimizde."

Mihrişah sözlerinden emin bir insanın inancıyla konuşuyordu.

"Gelecek yıldızlarda yazılıdır. Ama onu iyiye götürmek için biz de üzerimize düşen görevi hakkıyla yapmak zorundayız."

Aimée yaşlı kadını dinlerken harem bahçelerini çeviren duvarın ardındaki birinci avluya bakıyordu. Bu avluda nöbet tutan yeniçerilerin rengârenk elbiseleri güneşin altında hoş bir manzara oluşturmuştu. Mihrişah genç kızın bakışlarını izleyerek, "Yeniçeriler orada toplanırlar," dedi. "Bugün onların ulufe günü."

Sonra kendi kendine konuşur gibi sözlerine devam etti.

"Çok zor günler yaşıyoruz, Nakşidil. Allah hakkımızda hayırlar ihsan etsin, bu devlete zeval vermesin; içerde ve dışarda hainler eksik değil. Oysa şu sırada memleketin barış ve huzura ne

kadar ihtiyacı var bilsen... Ama gel de bunu, başta şu yeniçeriler olmak üzere etrafa anlat..."

Valide Sultan dalan gözlerinden birer damla yaş süzülürken kendini toparladı.

"Buradan kubbe altını pek göremezsin. Padişah şimdi mutlaka oradadır. Askere ulufe dağıtılırken başlarında bulunmak âdettir... Neyse, yine Allah'a şükürler olsun bugünlerde pek kazan kaldırmıyorlar."

Sonra Aimée'ye döndü ve gözlerinin içine bakarak, "Dilerim Allah'tan," dedi. "Ne sen, ne de ben onların kazan kaldırmalarına tanık olmayalım. İnşallah ilerde düzenli bir ordu kurulduğunu da görür, bu fesat ocağına incir dikildiğini duyarız... Bak ben buraya ne niyetle geldim, şimdi sana neler söylüyorum. Bugün senin en mutlu günün. Oysa bu sözlerim senin içini karartmaktan başka bir işe yaramaz."

Genç kızın ellerini avuçlarının içine alarak iki yanağından öptükten sonra kapıdan çıkarken, "Haydi bakalım," dedi. "İnşallah seni yakın zamanda kadınefendi dairesinde de görürüm. Şimdilik hoşça kal, yavrum."

Valide Sultan'ın memleket işlerinden söz ederken takındığı üzüntülü tavır Aimée'ye de dokunmuştu. Tekrar pencerenin önüne gelerek birinci avluyu seyretmeye koyuldu. Burada gördüğü askerin halinde pek endişe edilecek bir şey sezemiyordu. Bunların hepsi kendi halinde, kendilerine düşen görevi layıkıyla yapmaya çalışan insanlara benziyordu.

Nedense birdenbire hayalinde, çocukluğunda Martinik'teki ormanlarda duyduğu yüzlerce davulun çalınmasından oluşan uğultu canlandı. Orada da zenciler pek ender olmakla birlikte isyan ettikleri zaman beyazların geçirdikleri korkulu anları hatırladı. Zenci köleler de görünüşte gayet zararsız insanlardı. Genç kız elinde olmadan ürperdiğini hissetti.

9

İltifatı şahaneye mazhar olduğundan beri haftalar geçmişti. Hemen her gün kıymetli hediyeler birbirini takip ediyor, örümcek ağından ince kaşmir şallar, Mısır'dan gelme altın bilezikler, üstü yakut kakmalı bir hançer ve buna benzer bir sürü değerli eşya genç kızın hazinesini zenginleştiriyordu.

Aimée o kadar meşguldü ki, kendini düşünecek vakit bile bulamıyordu. O gün de hemen bütün gününü Mahmut'la beraber geçirmişti. Dairesine dönerken Mahmut'un bir sözü hâlâ zihnini kurcalıyordu.

Genç şehzade, "Yakında bu yeniçerilerle dövüşecek kadar güçlenmiş olacağım," demişti. "Elime bir imkân geçse bunların köküne kibrit suyu ekerdim."

Oysa Mahmut henüz yedi yaşına basmış, bu sözleri söyleyen ağızda yeni dişler bile çıkmamıştı. Bu vesileyle Aimée, Mihrişah Sultan'ın küçük veliaht üzerindeki nüfuz ve etkisini öğrenmiş oldu.

Genç kız sırf Mahmut'u kışkırtmış olmak için karşı çıkmıştı.

"Evet, ama bu yeniçeriler öyle sandığın kadar kolay yenilmez. Onlarla boy ölçüşebilmek için hem çok büyük, hem de çok akıllı olmak gerekir."

"Ben hem büyük, hem de akıllı olacakmışım. Müneccimbaşı benim yıldızıma bakmış. Geçen gün Valide Sultan'dan duydum."

Çocuğun bu sözlerini duyunca Aimée, Settar'ın yine Valide Sultan'a yaranmak için bir yalan uydurduğunu düşünmüştü. Bununla birlikte renk vermemeye çalışarak, "Settar söylediyse doğrudur," demeyi tercih etti. "Ama büyük adam olabilmek için sen de daha az şeker yiyip bol bol et yemelisin!"

Küçük şehzade inatçı bir tavırla başını kaldırdı.

"Ben ne seversem onu yerim."

Bu küçük insanda öyle bir irade gücü vardı ki, fikrinden caymak şöyle dursun, ne yapar eder karşısındakine kendi arzusunu kabul ettirmeyi başarırdı. Bunu bildiği halde Aimée de hemen pes etmeyi kendine yediremedi.

"Şekeri ben de severim, ama bak dişlerimi çürütmemek için hiç yiyor muyum?"

"Dişlerinin nesi var senin! Hem benim yediğim şekerden sana ne?"

Genç kız yavaş yavaş sinirlenmeye başlıyor, bu dikbaşlı oğlanı ne yapıp edip yola getirmesi gerekiyordu.

"Eğer bir gün büyür de padişah olursan, sana laf anlatmak çok güç olacak."

Küçük şehzade birdenbire oturduğu yerden fırlayarak diklendi.

"Ben padişah olunca kimseden fikir sormayacağım! Hem Mihrişah Sultan'ın dediğine göre, padişah olduğum zaman o kadar cesur ve kudretli olacakmışım ki, kimse bana tek bir söz söylemeye bile cesaret edemeyecekmiş. Zaten padişahlar yalnız Valide Sultan'ların sözlerini dinlerlermiş."

Bu son söz dolayısıyla genç kız içinden Valide Sultan'a bir kez daha teşekkürü borç bildi. Fakat ilerde Valide Sultan olacak olursa acaba bu dikbaşlı çocuğu idare edebilecek miydi?

Böyle düşündüğü halde valide sultanlıkta hiç de gözü yoktu. Haremde hâkim olan çok başka havaya rağmen Aimée hâlâ genç kızlık saflığını korumuştu. Olabildiğince, Altın Yol'dan geçip Padişah'ın haremine gireceği günü düşünmemeye çalışıyor, herkesin gıpta ettiği bir gözde olmaktansa, beğenilmeyip unutulmuş bir saraylı olarak kalmayı yeğliyordu. Çoğu zaman Mihrişah Sultan'a verdiği sözden dolayı pişmanlık duyuyordu.

O gün de dairesine döndüğünde Valide Sultan'ın kendisini çağırttığını duyunca içinin burkulduğunu hissetti.

Mihrişah Sultan genç kızla karşılaştığı zaman uzun boylu başlangıca gerek görmeden hemen konuya girdi.

"Bugün müneccimbaşıyla konuştum. Padişah'ınkiyle yıldızın bu hafta içinde karşılaşıyormuş, kızım. Bu cuma gecesi Zatı Şahane'nin yanına gideceksin."

Aimée'nin yüzü bembeyaz kesilmişti. Fakat içinden taşan isyana hâkim oldu ve hiç sesini çıkarmadı.

Mihrişah Sultan'ı hem seviyor, hem de sayıyordu. Valide Sultan da genç kıza son derece bağlanmıştı. Ama bütün bunlara rağmen Aimée müstakbel kayınvalidesinde, deyim yerindeyse, sarayın yüksek duvarlarını hatırlatan bir hal buluyordu.

Mihrişah genç kızın geçirdiği tereddüdü fark etmiş olmasına rağmen sözüne devam etti.

"Ne demek istediğimi anladın değil mi, kızım? Sarayda âdettir, Hünkâr beğendiği kızları daima cuma gecesi istetir."

Aimée boynunu büktü.

"O akşam için bütün cesaretimi toplamaya çalışacağım, efendim."

"Biliyorum, Nakşidil. Neyse şimdi bunları bırakalım. Bugün yapılacak çok önemli işlerim var. Haydi sana uğurlar olsun."

Aimée, onu etekledikten sonra Valide Sultan dışarı çıktı.

Kaç zamandan beri bu akıbete hazırlanmış olmasına rağmen gerçekle karşılaşmak genç kızı sarsmıştı. Hele gözde adaylarına gönderilmesi âdet olan ipekli bohça elden ele dolaştıktan sonra odasına getirilince, Aimée heyecandan yaprak gibi titremeye başladı.

İki genç kadın bir süre bu bohçayı seyrettikten sonra sonunda Aimée'nin işareti üzerine Zinah içinden bir şey fırlayıp üzerine atılacakmış gibi korkuyla atlas bohçayı açmaya koyuldu. Padişah'ın gönderdiği kuş kanadından hafif bürümcükler, incecik ketenden işlemeli mendiller, birbirinden güzel iç çamaşırlar karşısında hanımı da, bacısı da hayran kalmıştı.

Bu sırada Aimée'nin hayretten açılan gözleri önünde zenci kız kendini yerlere atarak dövünüp ağlamaya başlamıştı. Kızca-

ğız, "Vah benim biçare yavrum," diye feryat ediyordu. "Ah benim kurbanlık yavrum, Allah senin yardımcın olsun!"

Aimée'nin yüzü bembeyaz kesilmişti. Koşup sadık bacısına sarıldı.

"Ağlama, Zinah, ben bir yerlere gitmeyeceğim. Dünyada hiçbir kuvvet beni Padişah'ın koynuna sokamaz. İsterlerse bana işkence etsinler, hatta öldürsünler, beni şuradan şuraya götüremezler."

Şimdi o da asabi sarsıntılar içinde ağlamaya başlamıştı. Seslerine koşuşan kızlardan biri Aimée'yi kolundan tutmaya yeltenince şiddetli bir yumruk yiyerek geri çekildi. Hemen koşup Kızlarağası'na haber ulaştırdılar. Birkaç dakika sonra yel yepelek yelken kürek odaya giren ağa genç kızı, "Nedir bu halin!" diye azarlamaya kalkınca, Aimée ihtiyar Arabın üzerine yürüyerek, "Defol buradan!" diye bağırdı.

Kızlarağası hayatı boyunca kadınlar arasında yaşamış olduğu için onların ruh hallerini gayet iyi bilirdi. Onun için bu hakaret karşısında istifini bozmadı. Tersine son derece soğukkanlılıkla genç kızı yatıştırmaya çalıştı.

"Aman kızım, insan böyle bir şerefe erişir de hâlâ kendini üzer mi? Bak şu anda bu sarayda senin yerinde olmaya can atan kaç yüz kız var."

Sonra cebinden çıkardığı gümüş bir kutudan bir hap alarak Zinah'a uzattı.

"Al bakayım, şu hapı hanımına ver. Şimdi sinirleri yatışır, bir şeyciği kalmaz."

Kızlarağası'ndan Allah gibi korkan Zinah hemen koşup şişman Arabın elinden hapı aldı. Ama Aimée kendisine uzatılan hapı alacak yerde kızcağızın eline vurduğu gibi yere düşürmüştü. Şimdi gözlerini açmış, "Bir de sıkılmadan bana afyon yutturmaya mı kalkıyorsunuz!" diye bağırıyordu. "Tanrım, sen kurtar beni bu merhametsiz insanların elinden..."

Hanımının sinir kriziyle kıvrandığını gören Zinah da avaz avaz haykırmaya başlamıştı.

Kızlarağası bu gürültüden fena halde korktu. Böyle bir olay onun saray içindeki nüfuz ve itibarını hiçe indirebilirdi. Dedikoduya pek elverişli olan bu âlemde onu sevenler olduğu gibi birçok düşmanı da vardı. Bunlardan birisi kalkıp bu olup bitenleri etrafa yaydı mı, sonuç çok aleyhine olabilirdi. Buna karşılık bu zorba Fransız kızını zorla Padişah'ın odasına götürmeye kalkar da bu yezit orada bir kepazelik çıkarır, hatta Sultan'a bir kötülük etmeye yeltenirse... Bunlar olmayacak şeyler değildi. Hatta bir kere bir İtalyan kızı Padişah'ın yüzünü tırmalamamış mıydı? Bu çok eski bir hikâye olmakla birlikte zamanın Kızlarağası'na verilen ceza hâlâ sarayda kulaktan kulağa anlatılırdı.

Şişman adam bir an düşündükten sonra üç kez el çırptı, sonra koşarak içeri giren iki haremağasına döndü.

"Ali," dedi. "Nakşidil kızımız bir sinir krizi geçiriyor. Sen al onu Valide Sultan'ın yanına götür. Cafer, sen de burada kal, bu kara kıza gözcülük et."

Korkudan gözleri yuvalarından uğrayan Zinah kendini savunmak için kaplanlar gibi dövüşmeye niyet ettiyse de, güçlü kuvvetli haremağası onu kıskıvrak yakalayıp zaptetmekte gecikmedi. Öteki ikisi de Aimée'nin kollarına girdiler ve kızı sürükleyerek odadan dışarı çıkardılar.

Bu olaya tanık olan kızların hepsi dehşet içinde kalmışlardı. Belki bu saray kurulalı beri bir gözdeye bu şekilde davranıldığı ne görülmüş, ne de işitilmişti.

Çaresizlik kadar sinir krizini etkileyen bir yatıştırıcı yoktur. Mihrişah'ın odasına girinceye kadar ağlamaya devam eden Aimée daha oda kapısından çıkarken hırçınlıktan vazgeçmişti.

Valide Sultan iki zencinin kolunda odasına getirileni görünce derhal adamlara genç kızı bırakmalarını emretti. Sonra dudaklarında hüzünlü bir gülümsemeyle elini genç kıza uzattı ve

onu atlas bir sedire oturturken başını, "Vah benim güzel yavrum," diyerek okşadı.

Yaşlı kadının göğsüne kapanan Aimée bir çocuk gibi içini çeke çeke ağlıyordu. Neden sonra kendini zorlukla toparlayarak boğuk bir sesle konuşmaya başladı.

"Biliyorum, efendim, etrafa karşı kendimi çok küçük düşürdüm. Fakat ne yapayım, elimde değildi... Bütün bu olup bitenler benim için o kadar korkunç şeyler ki..."

Mihrişah Sultan anlayışlı bir tavırla susuyordu. Genç kız onun bu hoşgörüsünden cesaret alarak sözlerini sürdürdü.

"Ben de memleketimdeki kızlar gibi evlenmeden önce sevip anlaşmak istiyorum. Böyle zorla tanımadığım, bilmediğim bir erkeğin kucağına atılmak çok ağrıma gidiyor. Söyleyin, efendimiz, hakkım yok mu?"

Valide Sultan, Aimée'nin yüzünü iki avucu arasına alarak kendi yüzüne doğru yaklaştırdı. Sonra bir anne kadar sevecen bir sesle, "Alınyazısına karşı çıkılmaz, yavrum," dedi. "Allah alnımıza ne yazmışsa o olur. Bundan dönmek ne senin, ne de benim elimde. Şimdiye kadar seninle konuştuklarımızı hatırla ve bu çocukça korkunu yenmeye bak. Biliyorum bizim âdetlerimiz sana yabancı geliyor. Fakat seni temin ederim ki, şimdi anlayışlı davranırsan, ilerde mutlu olacaksın. Bak Padişah..."

Padişah kelimesini duyunca Aimée'nin yeniden gözleri kararmıştı.

"Padişah'ın boynuma köpek gibi tasma takmaya hakkı yoktur."

Oğlu söz konusu olmasına rağmen yaşlı kadın kendini tutmasını bildi ve gayet sakin bir sesle, "Oğlum senin sandığın gibi canavar ruhlu bir adam değildir," demekle yetindi. "Sakın sana bu sözleri analık duygularımın etkisiyle söylediğimi zannetme, Nakşidil. O belki dünyanın en hassas ve ince ruhlu erkeğidir. Eğitimi ve yetişme tarzı ona Avrupa kültürünü yakından tanıma imkânını vermiştir. Bu bakımdan senin duygularını anlayacak

durumdadır. Belki o da hayatına sokacağı bir genç kadının her türlü hakkına saygı beslemek istemektedir. Ancak unutma ki, her şeyden önce hükümdarı olduğu bir memleketin kanun ve geleneklerine uymak zorundadır. Ve sonuçta bütün tebaası da ondan bir şehzade bekliyor. Bu şehzade bir gün büyüyüp yetiştiği zaman belki babasının ya da Mahmut Amcasının başaramadığı işlerin de hakkından gelecektir. Eğer Selim'in erkek evladı olmazsa onun vefatından sonra Şehzade Mustafa'yla Mahmut, Osmanlı tahtı üzerinde hak iddia edecek ve çarpışacaklardır. Her şeyden önce şunu da iyice bil ki, Mustafa'nın tahta çıkması bu memleket için bir felaket olur. Oysa Selim'in bir oğlu olursa şehzadelerin her ikisi de hak iddia edemezler. Aksi halde Mahmut'un hayatı her zaman için tehlikededir. Senin bu çocuğu ne kadar çok sevdiğini biliyorum. Onun hayatta kalması sence bir değer ifade ediyorsa senden beklenilen fedakârlığı çok görme..."

Valide Sultan'ın bütün bu söylediklerine rağmen Aimée'yi ikna etmesi mümkün olmamıştı. Yaşlı kadın onun bu tereddüdünü hissedince bu sefer yalvarmaya başladı.

"Bize bir erkek evlat ver, Nakşidil. Bunu bizden esirgeme, yavrum. Eğer bunu başarırsan bütün emellerimizi gerçekleştireceksin."

Aimée, "Hayır," diye bağırdı.

Genç kız Mihrişah Sultan'dan da sıtkının sıyrıldığını hissediyordu. Zaten tatlı diliyle onu daima istediği yola yöneltmesini bilen o değil miydi? Ayağını şiddetle yere vurarak, "Zorla kucağına atıldığım bir adamdan, isterse sizin oğlunuz olsun, çocuk doğurmaktansa ölmeyi bin kere tercih ederim!" dedi. "Ve inanın bana, ben kafama koyduğum şeyi yaparım... Siz bugüne kadar duygularımı kullanmasını bildiniz, adeta benim ruhuma, hatta bütün benliğime hükmettiniz. Beni yeniden sağlığıma kavuşturarak beni ipek ve elmaslara boğdunuz. Fakat sorarım size, bütün bu zahmetlere ne diye katlandınız? Bunu belki kendi kendi-

nize bile itiraf etmeye utanacaksınız ama ben size söyleyeyim. Çünkü beni oğlunuza damızlık diye seçtiniz, çünkü benden olacak çocuğun amacınıza hizmet edeceğine inandınız. Sorarım size, elinizi vicdanınıza koyup konuşun, benim ahırdaki cins kısraklardan farkım mı var sanki?"

Mihrişah Sultan durmadan, "Nakşidil, kendine gel, kızım," diye inliyordu.

Aimée şimdi susmuş, kafese kapatılmış dişi bir kaplan gibi odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Bir süre böyle dolaştıktan sonra yine Valide Sultan'ın önüne dikildi. Ama bu sefer sesi daha hırçındı.

"Anlamıyorum. Neden mutlaka benim üzerimde ısrar ediyorsunuz? Bakın şu koskoca hareminizde bu payeye erişmek, bir gece Altın Yol'dan geçmek için can atan kaç yüz tane genç ve hiç kuşkusuz benden daha güzel kız var. Niçin benim sesimi bile duymamış olan Padişah altı yüz kızın arasından beni seçiyor?..."

Sonra ağlayarak yaşlı kadının dizlerine kapandı.

"Ah efendimiz, neden bunu bana reva gördünüz? Beni sevdiğinizi söylediğiniz halde neden bana bu hainliği ettiniz?"

Valide Sultan genç kızı kollarından tutup kaldırdı. Sonra hemen dizlerinin dibine oturtarak anlatmaya başladı.

"Benim bunda ne suçum var, Nakşidil? Biz seninle oturup uzun uzun konuşmadık mı? Mesele senin tanımadığın ya da anlaşmadığın bir erkeğin koynuna girmen değil ki... Sana kaç defa açıklamaya çalıştım, haremi dolduran bu kadar insan arasında seni seçmenin nedeni, Osmanğullarına hayırlı bir evlat yetiştirecek insanda aradığım meziyetleri sende bulmuş olmamdır. Bir gün ben gözlerimi kapadığım zaman arkamda bırakacağım Valide Sultan adayının asil ve aydın bir insan olmasını istemek hakkım değil mi, kızım? Kader seni karşıma çıkarırken elbette senin de alınyazını yazan büyük Allah öyle istediği için öyle ol-

du. Eğer senin kısmetinde bu olmasaydı bindiğin gemi batar da başına bunlar gelir miydi? Peki, ama ne oldu senin bana olan güvenine, hani sen bana söz vermiştin, Nakşidil?"

Sözlerinin genç kız üzerindeki olumlu etkisini gören Mihrişah Sultan devam etti.

"Eğer sen beni yalnızca kendi çıkarını düşünen entrikacı bir saraylı olarak görüyorsan sana çok gücenirim, Nakşidil."

"Ben böyle bir şey düşünmüyorum ki..."

"Emin ol, Selim seni tanır tanımaz sevip âşık olacaktır. Oğlumun ne kadar iyi ahlaklı bir insan olduğunu sana her vesileyle anlatmaya çalıştım. Onu tanıyınca sen de bana hak vereceksin. Anlıyorum, bu ilk adımı atmak sana çok güç geliyor. Tamamen haklısın, ben de gençliğimde bu yoldan geçtim. Fakat eminim ki, sen de en az benim kadar cesaret göstereceksin. Oğlumla senin iki Avrupalı gibi anlaşıp sevişmeniz için gecemi gündüzüme katıp Allah'a yalvarıyorum. Haydi şimdi gel, seninle beraber dua edelim."

İki kadın ellerini açıp dua ettiler, sonra Valide Sultan başını genç kızınkine yaklaştırarak hafif bir sesle, "Haydi Allah'a emanet ol, yavrum," dedi. "Cesaretini kaybetme..."

Kapıya kadar beraberce yürüdüler. Ayrılırlarken yaşlı kadın Aimée'yi bir ana şefkatiyle bağrına bastı.

"Sözlerimi aklından çıkarma, yavrum."

İyice sakinleşen genç kız iki avucunun içinde tuttuğu Mihrişah'ın elini göğsüne bastırdı.

"İstediklerinizin hepsini yerine getireceğime söz veremem, efendim. Ama emin olun, elimden geleni esirgemeyeceğim."

Valide Sultan göz pınarlarında biriken iki damla yaşı göstermemek için başını önüne eğmişti.

10

Aimée'nin etrafını çeviren çırılçıplak genç kızlar ellerindeki sarı laleleri bir bir onun üzerine fırlattıktan sonra "Gelin Hamamı"nın bir kenarına çekildiler.

Şimdi hamamcı kalfası Aimée'ye yaklaşıp onu soymaya başlamıştı. Fransız dilberi çamaşırları üzerinden çıkarılırken utancından morarmıştı. Bu sırada törene katılan kızlar bir ağızdan ilahiler okuyarak hep birlikte giyinmiş, Valide Sultan'ın peşi sıra hamamı terk etmeye hazırlanıyorlardı.

Hamam boşaldıktan sonra hamamcı kalfası yeni gözde hakkındaki takdirini gizlemedi.

"Bunca yıldır Altın Yol'a girecek kızları burada ben yıkar, paklarım. Ama ne yalan söyleyeyim senin kadar güzelini daha görmedim."

Kadın Aimée'nin vücudunda en küçük bir tüy bile bırakmamıştı. Hamamcı kalfası işini bitirdikten sonra genç kızı sarıp sarmalayıp berber kalfaya teslim etti. Berberi masajcı ve giyim kalfası izledi.

Aimée bütün bu eziyetlere ağzını açmadan tahammül etti. Dairesine dönerken genç kıza gümüş işlemeli fildişi renginde bir elbise, altına da açık mavi atlastan bir şalvar giydirmişlerdi.

Aimée dairesine kadar yanında gelen iki nedimesine, sarayın geleneğine uyarak birer altın yüzük hediye ettikten sonra odasında dinlenmeye çekildi.

Akşam namazından sonra Zinah ona son hazırlıklarında yardım etmeye geldiğinde Aimée yaşayan bir ölü gibiydi.

Kendisine Altın Yol'a kadar refakat edecek olan Valide Sultan'la öteki kızları beklerken, Zinah gibi gözyaşı dökmemek için kendini zor tuttu.

Ezandan biraz sonra giyim kalfası Zinah'ın da yardımıyla Aimée'ye beyazlar giydirdi. Bir gelin gibi tepeden tırnağa be-

yazlara bürünen genç kızı törenle gümüş bir tahtırevana bindirdiler.

Haremi Hünkâr dairesinden ayıran büyük bronz kapı geride kalan Valide Sultan'la kızların üzerine kapanırken Aimée sığınmak ister gibi durmadan Tanrı'nın adını mırıldanıyordu.

Tahtırevanı taşıyan iki haremağası yumuşak halılar üzerinden Padişah'ın odasına doğru yürürlerken etrafta mezar sessizliğini andıran derin bir sükût vardı.

Sonunda genç kız tahtırevanın yavaşça yere bırakıldığını hissetti. Gözlerini kaldırdığı zaman bulundukları kapının önünde iki haremağasının nöbet beklediklerini gördü. Yaşlı bir saraylı genç kızın tahtırevandan çıkmasına yardım ettikten sonra ortadan kayboluvermişti.

Aimée ne yapacağını bilmez bir halde şaşkın şaşkın etrafına bakınırken kapının önündeki Araplardan biri yanına yaklaşarak, "Zatı Şahaneleri sizi bekliyorlar, efendim!" dedi.

Kalbi heyecandan çatlayacakmış gibi atan genç kız haftalardan beri kendisine öğretilen bütün saray adabını unutarak açılan kapıdan içeri yürüdü. Mis gibi çiçek kokan yarı karanlık yatak odasında hiçbir ses duyulmuyordu. Odanın bir köşesinde kalın ipek perdeli bir karyola vardı. Genç kız yatağın ayakucuna yaklaştı, altın işlemeli yatak örtüsünün bir ucunu tutup öptü ve başına götürdü. Şimdi ne yapacağını büsbütün şaşırmıştı. Yatağı saran ağır ipekli perdeyi tutup aralamak istedi, ama bunu bile yapacak gücü kalmamıştı. Karanlıkta bir şey de göremiyordu. Elinin ayağının boşandığını hissetti, yatağın ayakucuna yığılıverdi.

Tam bu sırada tatlı bir sesin kendisine anadiliyle hitap ettiğini işitti. Yumuşak bir erkek sesi ona, "*Approche, toi mon enfant,*"(*) diyordu.

Aimée birden kendisine binbir özenle öğretilen usul ve kuralları unutarak dost bir el aradı. Ancak sesin geldiği yönü belir-

(*) Gel, yaklaş bana, yavrum!

lemediği için Türkçe olarak, "Öyle korkuyorum ki, efendimiz," demekle yetindi.

Biraz önceki ses bu kez Türkçe konuştu.

"Korkma, yavrum, ben yamyam değilim. Gel yanıma, üzerini ört. Biraz ısınırsan kendini daha iyi hissedersin."

Genç kız karanlıkta üzerine bir ipek örtü örtüldüğünü hissetti. O sırada kendisine bu derece saygı ve şefkat gösteren adama karşı minnetini ifade etme ihtiyacı hissediyor, ama bir türlü ne söylemesi gerektiğini kestiremiyordu. Aylardan beri bu karşılaşmayı düşündükçe fenalıklar geçirmiş, bütün Avrupalılar gibi o da Osmanlı İmparatoru'nu yalnızca zevkine ve safasına düşkün barbar bir erkek diye düşündüğü için bu buluşmayı da bambaşka hayal etmişti.

Sonunda zorlukla kendini toparlayıp titrek bir sesle, "Çok lütufkârsınız, Haşmetmeap," diyebildi.

Üçüncü Selim çok yumuşak bir sesle, "Bu kadar küçük bir jestle minnetinizi kazanmış olmak Haşmetmeabınız için mutluluk vesilesi oluyor," diye cevap verdi.

Bu sözler genç kızı büsbütün şaşırtmıştı. Yoksa koskoca Padişah onunla alay mı ediyordu?

Yatağın yanında, içinde büyücek bir gece kandili yanan gümüş şamdanın titrek ışığı altında Selim'in siyah sakalı beyaz ipekli geceliğinin üzerinde kadife gibi parlıyordu. Hünkâr sağ dirseğine dayanmış, genç kıza bakarken aynı yumuşak sesle, "Yüzünüzü açmaz mısınız, Nakşidil?" dedi.

Aimée sonradan kendisinin de hayret ettiği bir telaşla bu emri yerine getirmek için acele etti.

Hünkâr hâlâ gözlerini genç kızdan ayırmamıştı. Aimée'nin duvağını çıkardıktan sonra ürkek bakışlarla kendisine baktığını görünce Fransızca olarak, "Seni o akşam pek iyi görememiştim, Nakşidil," dedi. "Meğer sen gerçekten insanın nefesini kesecek kadar güzelmişsin." Sonra Türkçe olarak ekledi. "Senin bu güzelliğin karşısında mehtap bile utanıp saklanacak yer arar. Bil-

mem bu sözlerimin anlamını kavrayabilecek kadar Türkçeni ilerletebildin mi?"

"Evet, efendimiz, sözlerinizin anlamını tamamen anladım."

"Bunlar benim sözlerim değil, yavrum. Bunları çok yıllar önce ünlü bir Türk şairi söylemiş. Sen şiir sever misin, Nakşidil?"

Genç kız bir an durakladıktan sonra, "Buraya gelmeden önce memleketimde Latin şairlerinin eserlerini sevmesini öğrenmiştim, efendimiz," diye cevap verdi. "Ovid ve Horace, Racine ve La Fontaine en sevdiklerimdi. Burada da Şark şairlerinin eserlerini okuyup anlamaya çalıştım. Bunlar arasında efendimizin kaside ve gazellerine de hayran olduğumu belirtmeme izninizi rica edeceğim."

Padişah kısa bir süre düşüncelerine dalmış göründü. Sonra zor işitilir bir sesle, "Şimdi de elbiseni çıkarmanı rica edebilir miyim?" diye sordu.

Şeffaf geceliğinin içinde yarı çıplak Aimée utancından kıpkırmızı kesilmişti.

Padişah, "Şimdiye kadar senin gibi bir güzeli nasıl olmuş da fark etmemiştim," diye sözlerine devam etti. "Güzelim, sen gerçekten bir afeti cihanmışsın. Ne yazık ki, seni bu kadar korkutmuşlar... Biliyorum, Nakşidil, bu gece buraya gelmek senin için kolay olmadı. Ne çare ki, benim akıllı validem, müneccimbaşının sözlerine her şeyden fazla değer verdiği için eşref saatine çok inanır. Galiba bu akşam yıldızlarımız karşılaşıyormuş. Kaderlerimizin birleşmesi için bundan daha uygun bir zaman bulunamazmış."

Hünkâr'ın sözlerinde acı bir istihzanın gölgesi seziliyordu.

"Ne yapalım, Nakşidil, bu durum karşısında bu buluşmamızda romantik bir taraf aramak boşuna olacak."

Aimée hüzünlü bakışlarını kalbinde hissettiği bu adama içinden geldiği gibi cevap verdi.

"Ben nankör bir insan değilim, efendimiz. Bendenize karşı göstermek lütfunda bulunduğunuz ilginin minnetini ebediyen kalbimde taşıyacağım."

Sonra birdenbire kendini toparladı. Bu tarzdaki konuşması Padişah'a karşı büyük bir saygısızlık sayılabilirdi. Oysa ona aylardan beri Zatı Şahane'yle nasıl konuşması gerektiğini ezberletmişlerdi.

Üçüncü Selim içini çekti.

"Annem her zaman senin ahlak ve zekândan övgüyle söz etmiştir. Kendisi kararlarında ender olarak yanılır. Onun için haremimdeki yüzlerce genç ve güzel kız arasında seni bana en çok layık görmüş olacak. Zaten oldum bittim karımın bir Avrupalı olmasını arzu ederdi. Osmanlı saraylarında kadınefendilerin çoğunlukla büyük nüfuzları olmuştur. Bilmem Kanuni Süleyman'ın annesi Rokselan Sultan'ın adını hiç işitmiş miydin?"

"İşittim, efendimiz."

"Demek istiyorum ki, bizde de bazı kadınefendilerin mevkileri Avrupalı bir hükümdarın karısı ya da gözdesinden aşağı kalmamıştır. Fakat bizim kadınlarımızın ne yazık ki çoğu cahildir. Annem bunlar arasında bir istisnadır. Zaten babamı da hem güzelliği, hem de zekâsı sayesinde kazanmıştır. Annemi sen de tanıdın, bütün zekâsı ve bilgisiyle memleketine hizmet etmeye çalışan eşi bulunmaz bir insandır."

Padişah uzandığı yerde ayak ayak üstüne atmıştı. Gözleri sabit bir noktaya dikili, sözlerine devam etti.

"Bana gelince, sonuçta ben de diğerleri gibi bir erkeğim. Anneme verdiğim söze rağmen, benim de irademe hükmedemediğim zamanlar olabilir. Bilmem ne demek istediğimi anlıyor musun, Nakşidil?"

Genç kız elinde olmadan hazan yaprağı gibi titrediğini hissediyordu. Büyük bir çaba harcayarak, "Evet, efendimiz," diyebildi.

"İnsanlar birbirlerini ancak içgüdüleriyle sevebilirler. Yoksa ne para, ne mücevher, hatta ne de zorbalık bunu sağlayabilir. Sevgi denilen duygu, benim düşünceme göre kalpten doğup insanın bütün benliğini saran bir arzu, bir özlem olmalıdır. Bil-

mem bu şartlar altında sen, Avrupalı görüşünle, seni tanımadan ya da kendisini tanımana fırsat bırakmadan koynuna almaya kalkan, isterse padişah olsun, bir erkeği sevebilecek misin?"

Sonra gözlerini genç kızınkilere dikerek, "Nakşidil, sana bir soru soracağım," dedi. "Bu konuştuklarımızı kimseye söylemeyeceğine dair bana yemin eder misin?"

Genç kız hiç tereddütsüz, "Ederim, efendimiz," diye cevap verdi.

"Öyleyse şuraya diz çök bakayım. Şimdi ben ne söylersem tekrar edeceksin... 'Her ne olursa olsun, bu konuştuklarımızı kimseye söylemeyeceğime Allah'ın huzurunda yemin ediyorum.'"

Aimée yerdeki ipekli yastığın üzerine diz çökmüş, Padişah'ın sözlerini tekrar ediyordu. Sözleri bitince Sultan Selim rahat bir nefes aldı.

"Öyle tahmin ederim ki, annem sana görevinin önemini ve sorumluluğunun ağırlığını açıklamıştır. Osmanlıların Padişahı ve Müslümanların Halifesi sıfatıyla yetki ve imkânlarımın sınırsız olduğunu sen de anlamışsındır. İstediğim anda dünyanın en güzel kızına sahip olabileceğim gibi, ufacık bir işaretim üzerine en lezzetli yemekler önüme gelir. Canım çekerse çıkar avlanır, gönlüm isterse şiir, musiki ya da eğlence âlemleri düzenler, her konuda en ünlü sanatkârları soframda toplarım. Fakat bütün bu güzel şeylerin beni zerrece tatmin etmediğini sana söylesem inanır mısın? Dikkat et sözlerime, Nakşidil, şu anda bütün kuvvet ve kudretime rağmen içimde yalnızca bir arzu var. O da seni, senin anladığın ve takdir ettiğin anlamda bir erkek gibi sevebilmek... Bilmem bunu başarırsam biraz olsun senin de kalbini kazanabilir miyim? Bak ben de sana söz veriyorum, Nakşidil, her ne pahasına olursa olsun, etrafımızdaki insanlar ne söylerlerse söylesinler, sana daima layık olduğun değeri verecek ve her arzunu yerine getireceğim. Şimdi senden rica ediyorum, sen de benimle açık konuş ve içindekilerini benden gizleme..."

Genç kız Padişah'ın sözlerini hayretle dinlemişti. Selim'in kendisinden cevap beklediğini görünce, "Evet, ama efendimiz," dedi. "İçinizde bana karşı duymak istediğiniz bu sevgi acaba ne kadar zaman sürecek?"

Üçüncü Selim tekrar içini çekti.

"Annemin benden bir çocuk beklediğini biliyorsun, Nakşidil. Ama mevkiyime, hatta bilmem varsa bütün meziyetlerime rağmen, ben de sonuçta bir insanım. Oysa sen o kadar güzel, o kadar baş döndürücüsün ki..."

"Sizinle açık konuşmamı emretmiştiniz, efendimiz. Bendeniz de bundan cesaret alarak sizi seveceğime dair söz veremeyeceğim. Çünkü bana öyle geliyor ki, bu duygu bende artık körlenmiş bulunmaktadır."

O anda gözlerinin önünde Raoul'un hayali canlanmıştı. İçi özlemle yanıp tutuşuyordu. Bu gece vatanını da her zamankinden fazla özlemişti. Menekşe renkli şahane gözlerinden yaşlar akarak, "O kadar mutsuzum ki!" diye inledi.

Padişah sanki onun en yakın arkadaşıymış gibi ona dert yanmak, içini dökmek ihtiyacını hissediyordu.

Selim genç kızı teselli etmeye çalıştı.

"Üzülme, Nakşidil, göreceksin bak, nasıl mutlu bir kadın olacaksın. Haydi sil bakayım gözlerinin yaşını..."

Hünkâr başucunda duran küçük altın bir çanı birkaç kez çaldıktan sonra kalkıp kapıya doğru yürüdü. Aimée onun dışardan gelip kapı perdesinin arkasından kendisinden emirler alan biriyle alçak sesle konuştuğunu duydu.

"Ağlama güzelim ağlama... Şimdi söyledim, bize meyve getirecekler. Biraz yer, açılırsın."

Sonra ince uzun parmaklı esmer eliyle Aimée'nin küçük elini tuttu.

"Ellerin nilüfer yaprağına benziyor, Nakşidil... Sana şerefim üzerine söz veriyorum, seni dünyanın en mutlu kadını yapacağım."

Padişah'la yeni gözdesi meyvelerini yerlerken Üçüncü Selim genç kıza ciddi konulardan söz ediyordu.

"Biz Türkler eğlenceye de değer vermesini bilen insanlarız. Bize Cenabıhak hayattan azami nasip almamızı emretmiştir. Zaten insan biraz düşünürse bunu daha iyi takdir eder. Allah insana beş duyuyu niçin vermiş? Onları iyi kullanmasını bilen için hayatta zevkin sınırı var mıdır? Üstelik bizim dinimiz cennette bile huriler vaat eder."

Üçüncü Selim sözünün bu kısmına gelince güldü.

"Ama seni görüp tanıdıktan sonra o zavallı huriler bana bir şey ifade etmeyecekler, Nakşidil."

Hünkâr genç kızın hâlâ avuçlarının içinde tuttuğu ellerini dudaklarına götürmüştü. Sonra yatağın perdelerini iyice aralayarak Aimée'nin yüzünü ışığa çevirdi.

"Hayret derecede Mahmut'un annesine benziyorsun, Nakşidil. Fakat emin ol, o hiçbir zaman senin kadar güzel olmamıştır. Onun da sesi seninki gibi kuş cıvıltısını andırıyordu, ama senin sesinin insanı mesteden bir ahengi var. Bilmem gözlerinizin renginde bir fark var mı? Belki onunkiler biraz daha koyuydu. Ama senin bakışlarında öylesine bir derinlik var ki, insan gözlerine bakınca kendini akşamın ilk saatlerinde tek tük yıldızlar doğarken gökyüzüne bakıyorum zannediyor. Anlaşılan vuruldum sana, Nakşidil, sana âşık oldum bile... Hem de Leyla'sını bulan Mecnun'lar gibi... Bir gün gelecek, sen de beni seveceksin. Nasıl olsa kendimi sana sevdirmesinin yolunu bulacağım. Göreceksin o zaman bu hayat bizim için nasıl zevklerle dolacak."

Padişah genç kıza Hafız'ın bir şiirini okumuş, onu izaha çalışıyordu. Sözlerini bitirirken, "Bir gün gelecek, ben de senin için böyle kaside ve gazeller yazacağım, Nakşidil," dedi.

Bu sırada Selim'in bir işareti üzerine odanın içine hafif bir musikinin ahengi yayılırken buhurdanlıklardan da mis ve amber kokuları yükseliyordu.

Bu hava içinde yavaş yavaş kendinden geçen genç kız başını atlas bir yastığa dayayıp uyuyakalmıştı.

Nedimeleri Aimée'yi uyandırdıklarında güneş ışıkları pencerelerden içeri sızıyordu. Genç kız şaşkın bakışlarla nerede olduğunu anlamaya çalışırken kulağına bir şeyler fısıldandığını hissetti.

Padişah ona, "Günün aydın olsun benim güzel sevgilim," diyordu. "Şimdi dairene döndüğün zaman sakın iltifatımıza mazhar olduğunu söylemeyi ihmal etme. Hem unutma ki, bütün geceyi Yunan mitolojisindeki kuzu gibi başını aslanın ağzında geçirdin. Ama görüyorsun ya, bu aslan senin korktuğun kadar vahşi çıkmadı. Haydi şimdilik *au revoir,* güzelim. Bu ilk buluşmamızın anısı ebediyen içimde yaşayacak."

Ayrılırken eli bir Fransız asilzadesini bile kıskandıracak bir incelik ve sevgiyle öpülen genç kız, Hünkâr'ın odasından çıktığı sırada kalbi bir kuşunki kadar hafifti...

11

Koca sarayda herkesin gözü Aimée'nin üzerindeydi. Harem dairesinde Valide Sultan'dan başlayarak en küçük halayığa kadar herkes onun etrafında pervane olmuş, binbir entrika ve dedikodunun kaynağı olan Topkapı Sarayı'nın bu kısmında Aimée'nin kuracağı nüfuzu kendi lehlerine kullanmaya hazırlananlar ona olan bağlılıklarını kanıtlayabilmek için bahane aramaya başlamışlardı.

Zinah bile hanımına karşı gösterilen bu ilgi ve saygı karşısında ona ne şekilde hitap edeceğini şaşırmıştı. Ama Aimée alçakgönüllülüğü ve sadeliği seven bir insandı. Sadık bacısının bu sorununu gülerek halletti.

"Sen de bana herkes gibi Nakşidil Hanımefendi dersin, olur biter."

Zenci kız bir inci dizisi kadar düzgün ve beyaz dişlerini ortaya koyan içten bir gülüşle, "Ama yalnızken ben yine size hanımım derim olmaz mı?" dedi. "Neyse bırakalım şimdi bunları da siz bana mutlu musunuz onu söyleyin?"

"Şimdilik üzülmem için bir neden yok, dadıcığım?"

Zinah bir an tereddüt ettikten sonra hanımının kulağına eğildi.

"Bilmem ama bu koskoca adama alışıp sevebilecek misiniz dersiniz?"

Aimée sadık bacısının sözünü kesti.

"Bir kere Padişah son derece iyi bir insan... Sonra artık bırakır mısın sen bu saçma soruları bakayım!..."

Kahvaltısını henüz bitirmişti ki, Aimée'ye sedef kakmalı bir sandık içinde Padişah'ın gönderdiği hediyeleri getirdiler. Üçüncü Selim'in ince zevkini ortaya koyan bir titizlikle seçip gönderdiği hediyeler arasında genç kızın en çok hoşuna gidenler, elmas ve firuze gerdanlıklarla Fransa'dan ayrılırken Josephine'in hediye ettiği zümrütün belki on misli büyüklüğündeki taşlı yüzükten çok, süslü ceylan derisi ciltler içindeki Ronsard ve Boileau'nun şiirleri oldu.

Hünkâr ayrıca sevgili gözdesinin etrafındakilere dağıtabilmesi için sandığa küçük küçük keseler içinde altınlar koydurmuştu.

Armağanların kokusunu ilk alan Nekter'den sonra Aimée, Zinah'a payını verirken zenci kızın omzunu okşadı.

"Artık sen de hareme gelen bohçacı kadınlardan her istediğini alabilirsin."

Sonra kalan keseleri de Zinah'a vererek içindeki altınları dairesindeki halayıklara dağıtmasını tembihledi.

O gün sabahtan akşama kadar genç kız başını dinleyecek bir dakika boş vakit bulamadı. Öğleden önce Mihrişah Sultan'ı dairesinde ziyaret ederek saatler süren görüşmesi sırasında yaşlı kadının geleceğe ait düşüncelerini dinledi. Valide Sultan'dan ayrılır ay-

rılmaz masajcı kalfasının kendisini beklediğini haber verdiler. Haftalardan beri hemen her gün kendisine masaj yapan yaşlı saraylı bugün ayrı bir özen gösteriyor, artık Padişah'a ait olan bu fildişi vücudu ibadet eder gibi huşu içinde yoğuruyordu. Masajdan sonra Şehzade Mahmut'un kendisini beklediğini söyledikleri zaman Aimée yorgunluğunu unutup ilgilenmesi gereken bir sürü işi bir yana bırakarak küçük arkadaşının yanına koştu. Henüz sarayda olup bitenlerle hiçbir ilgisi olmayan küçük şehzade genç kızın hayatındaki değişiklikten habersizdi ve havuzda yüzerlerken Aimée'ye bir gün önce hediye aldığı safkan bir İngiliz tayından söz edip durdu.

Akşamüstüne doğru Aimée büyük avluda sipahilerin at üstünde gösterdikleri türlü hünerleri seyrederken her an Padişah'tan haber bekledi. Fakat her nedense Üçüncü Selim o akşam yeni gözdesini tamamen unutmuşa benziyordu. Akşam sofrası hazırlanırken genç kız kalbinin burkulduğunu hissetti. Yoksa bir gece önce ona aşkından söz eden erkek verdiği söze şimdiden pişman mı olmuştu?... Kim bilir, belki de genç kızdan beklediği ilgiyi göremediği için erkeklik gururu incinmişti. Aimée bunları düşündükçe iyice içlendi. Hele Padişah'ın başka bir kızı çağırtmış olması ihtimali onu büsbütün üzüyordu. Belki sarayda onun kadar güzeli yoktu, ama herhalde ondan daha fettan ve işvelisi pek çoktu. Birden kalbinin kıskançlıkla burkulduğunu hissetti. Onun da kadınlık gururu incinmişti.

Uykusuz geçen bütün bir geceden sonra sabahın alacakaranlığından itibaren onu bekleyen bir sürü görev genç kıza o gün her zamankinden çok daha ağır geldi. Matematik ve mantık derslerinden o kadar bezmişti ki, hocalarının bitip tükenmek bilmeyen açıklamalarını dinlerken, sarayda aylak gezen öbür kızların hayatına gıpta etti.

Öğleden sonra her zamanki haberci, Zatı Şahaneleri'nin o gece kendisini beklediği haberini getirdi. Aimée'nin bu sefer

hiçbir merasime tabi olmadan Padişah'ın dairesine giderken duyduğu heyecan iki gece öncekinden pek de farklı değildi.

Üçüncü Selim gözdesini aynı nezaketle karşıladı. Genç kız bir gece önce çağrılmamış olmaktan duyduğu üzüntüden sonra hâlâ kuşkuluydu. Acaba bütün sempati ve nezaketine rağmen bu adamı sevebilecek, onu hayatı boyunca beklediği tek erkek olarak arzu edebilecek miydi?...

Aylardan beri üzerine bir kâbus gibi çöken, yabancı bir erkeğin koynuna girme korkusu artık tamamen kaybolmuş, hatta belki farkına varmadan Selim'in kendisine karşı yeterince ateşli davranmamasından üzüntü bile duymaya başlamıştı. Aimée, Padişah'ın kendisine sahip olacağı andan itibaren ona çılgın gibi âşık olacağını artık gayet iyi hissediyordu.

İstese Hünkâr onu zorla kendine köle eder, ona arzu ettiği anda sahip olabilirdi. Ama bu takdirde genç kız şimdilik sevmekten çok, saydığı ve belki de beğendiği bu erkekten tümüyle soğuyacaktı.

Birlikte geçirdikleri dördüncü geceden sonra çok iyi anlaşmış, birbirleriyle tam anlamıyla dost olmuşlardı. Dünyanın üç kıtasında en geniş bir ülkeye hükmeden bu adam, çocuk denecek yaştaki Fransız kızının anlattığı hikâyelere kahkahalarla gülüyor, sabahlara kadar vaktin nasıl geçtiğinin farkına bile varmıyorlardı.

Bir sabah birbirlerinden ayrılacakları sırada Padişah genç kızı kollarının arasına alarak uzun ve çok ateşli bir şekilde öpmüş, Aimée'nin de bu öpücük çok hoşuna gitmişti.

Genç kız farkında bile olmadan artık tam sevişme çağına girmiş bulunuyordu. Mihrişah Sultan oğlunun, himaye ettiği kıza gösterdiği ilgiden pek memnun görünüyor, Aimée'yle buluştukları zaman sözü döndürüp dolaştırıp çocuk konusuna getiriyordu.

"Hamile olduğunu hissettiğin zaman göreceksin, Nakşidil, bu saray senin gözünde ne kadar değişecek. Ben de tıpkı senin

gibiydim. İlk defa karnımda çocuğumun oynadığını hissettiğim gün büsbütün değişik bir insan oldum. Kendi kendime, bu çocuk ilerde büyük bir milletin önderi olacak, diyordum. İtiraf ederim ki, o ana kadar yalnızca nefsini düşünen çocuk ruhlu bir insandım. Bu çocukla beraber hayatımın anlamı değişti, artık hayatta bir gaye sahibi olmuştum. İçimde, yaşadığım ülkenin geçmişini öğrenme hevesi belirdi. Bununla yetinmeyerek komşu devletler hakkında da bilgi sahibi olmaya merak sardım. Yıllar yılı durmadan çalıştım. İşin acı yanı, gençliğimde bana yardım eden, yol gösteren tek bir kişi bile çıkmadı. Dilerim, sen benim karşılaştığım güçlüklerle karşılaşmazsın."

Sonra gelininin altın sarısı başını okşayarak sözlerine devam etti.

"Artık sen de çocukluk çağından çıktın, Nakşidil. Genç, güzel ve bilgili bir hanım oldun. Çok genç yaşta vatanından ve sevdiklerinden ayrılmak sana, benliğine sahip olmasını öğretti. Umarım, bundan sonraki hayatın da benimkinden çok daha mutlu ve huzurlu geçer."

Bundan sonra yaşlı kadın Aimée'ye uzun uzun saray entrikalarından, taht kavgalarından söz etti. Bu arada Şehzade Mustafa'nın annesi Nükhet Seza Sultan'ın daha şehzadeliği sırasında Üçüncü Selim'i zehirlemeye teşebbüs ettiğini ve bir Rum doktorun genç şehzadeyi nasıl zorlukla kurtardığını anlattı.

Bu olaydan sonra oğlunun hayatını korumak için nasıl mücadele ettiğini anlatırken Mihrişah Sultan'ın yüzü adeta kararmıştı. Bir diğer seferinde de Divan odasında otururlarken, Şehzade Mustafa yine annesinin teşvikiyle kürkünün içine sakladığı bir hançeri Selim'in kalbine saplamaya teşebbüs ederken yakalanmıştı.

Valide Sultan, "Mustafa kadar aklı kıt ve etki altında kalan bir insan daha dünyaya gelmemiştir," diyordu. "Onun bir gün tahta çıkması bu memleket için bir felaket olur. Oysa anası olacak o fettan karı bunu sağlamak için durmadan binbir entrika

çevirir. Bunları tam anlamıyla başarısızlığa uğratmak için tek bir çare vardır. O da Selim'in bir oğlu olması... Osmanlı tahtının bir veliaht kazandığı gün bu kötü ruhlu insanların bütün ümitleri kırılacak, ister istemez bu entrikalara son vereceklerdir."

Aimée yaşlı kadını dinlerken hayretten hayrete düşüyordu. Meğer onun bir erkek evlat doğurmasına bağlı ne çok şey varmış...

Mihrişah Sultan genç kızın kafasının içinden geçenleri anlamış gibi sözlerini sürdürüyordu.

"Bir oğlu olur olmaz yeniçeriler derhal Padişah'ı tutacaklardır. Son zamanlarda Mustafa'nın taraftarları onları da kendi saflarına çekmenin çaresini buldular. Bu kötü ruhlu insanlar Selim'in çocuğu olmaması için gece gündüz dua ederler. Çünkü bir gün çaresini bulup Padişah'ı tahttan indirmeyi ya da öldürtmeyi başarırlarsa, yerine Mustafa'yı geçirecek ve ondan sonra onu istedikleri gibi kullanacaklardır. İşte o zaman bu memleket değil kalkınmak, büsbütün uçuruma sürüklenecektir."

Genç kız şaşırmıştı. Demek bu ülkenin geleceği kendi omuzlarına yüklenmiş bulunuyordu. Eğer bir gün kendisinden beklenen bu önemli görevi başaramazsa, Valide Sultan'ın nelere başvurabileceğini şu anda düşünmek bile istemiyordu.

Aimée'nin hoşnutsuzluğuna birbiri ardısıra üç gece Selim'in onu unutmuş görünmesi eklendi. Genç kız kendi kendine, ne de olsa bir cariye parçasıyım, diyordu. Arzu ettiği zaman beni yanına çağırır, istemediği zaman da bir köşede unutulur kalırım. Kim bilir şimdi koynunda hangi kız yatıyordur... Acaba Hünkâr bu kızı da aynı hararetle öpüyor muydu?...

Son geceyi yatağında kararsızlık içinde kıvranarak geçirdi. Sabahleyin kalktığı zaman bir sinir yumağı halindeydi. Kahvaltı tepsisini önüne getirirken üzerine bir damla süt damlatan Zinah'ı fena halde haşladı. Genç kızdan her zaman saygı görmeye alışmış olan hocası Uzbek de bu sinir krizinden nasibini alanlar arasındaydı.

Asabının gerginliğine rağmen, bir aralık aklını başına toplayıp durumu soğukkanlılıkla muhakeme edince bu hengâmede zaferin yine kendi tarafında kaldığını anlamakta gecikmedi. Saray tarihinde herhalde kendisi gibi, Padişah tarafından beğenilip sevilmiş olmasına rağmen, "Altın Yol"dan bekâretini koruyarak dönmüş tek bir kız bulunamazdı.

Bu muhakeme tarzı, Aimée'nin maneviyatını kuvvetlendireceği yerde onu büsbütün ümitsizliğe düşürdü. Ya Hünkâr onu bir daha çağırtmazsa... O zaman hali neye varacaktı? Padişah koynundan çıkanlar ancak yine onun izniyle evlendirildiklerine göre, Selim onun hiçbir zaman azat edilmesine razı olmayacak ve o da hayatının sonuna kadar ihtiyar bir kız olarak sarayda hapsolup kalacaktı.

Aimée sırtından buz gibi terler boşandığını hissetti. Şimdi kafasında yer eden tek bir düşünce vardı. Son bir kez daha Selim'le yalnız kalmak ve hakkındaki düşüncelerini onun yüzüne haykırmak istiyordu.

***

Hanımının yüzünden üzüntüsünü okuyan Zinah o gün öğleden sonra habercinin müjdesini getirdiği zaman Aimée rahat bir nefes aldı. Genç kız kesin kararını vermişti. O gece saray âdetlerini hiçe sayacak ve Padişah'la yalnız kalınca içinden geldiği gibi konuşacaktı.

Hünkâr'ın odasına giderken giyimine özellikle özen gösterdi. Uzun boylu, ince bedenini aynada seyrederken birkaç gece önce aynı yoldan geçmeye hazırlanan toy kızın duygularıyla için için alay ediyordu.

Odadan içeri girer girmez kararlı adımlarla yatağa doğru ilerleyerek davet beklemeden kuştüyü şiltenin kenarına oturdu.

Gözdesinin odaya girişini bakışlarıyla izleyen Selim o yanına oturunca eskisi gibi sakin bir tavırla, "Sonunda gelebildin, Nakşidil," dedi.

"Efendimiz ne zaman irade buyurdular da gelmedim!"

"Devlet işleri bizi senin güzel yüzünü görmekten mahrum kıldı. Ayrıca biraz da soğuk almışız."

Elini uzatıp genç kızın boynundaki gerdanlığı okşadı.

"Rahatsızlığınıza üzüldüm, efendimiz."

Selim gözdesinin elini tutmak için uzanırken Aimée elini kaçırmaya çalıştı, ama Padişah daha atik davranmıştı.

"Fransız asil hanımlar nişanlılarına karşı böyle soğuk mu davranırlar, Nakşidil?"

Aimée önüne bakıyordu.

"Fransız asilzadeleri nişanlılarından özellikle sevgi ve ilgi beklerler."

Selim kahkahalarla gülüyordu.

"Aşkolsun sana doğrusu. Ayol ben sana saygı ve sevgi göstermekte kusur mu ettim?"

"Benimle alay etmeyin, efendimiz. Hoşunuza gitmiyorsam beni bir sandala koydurup Boğaziçi'nden denize attırın. Orada akıntıların kuvvetli olduğunu söylüyorlar, hemen boğulurum, siz de benden kurtulmuş olursunuz."

Padişah müstehzi bir tavırla genç kızı süzüyordu.

"Ama sen bana bir Fransız âşığı rolü oynatmaya kalkıyorsun, Nakşidil. Oysa ben devlet işleriyle fazla meşgul olmak zorunda kaldığım için seni ihmal ettiğime çok üzgünüm. Gel Nakşidil'im benim, bırak bu kinayeli sözleri. Uzat elini de alnımı tut... Oh sevgilim, elin çölde yanan bir insana karlı dağlardan esen bir rüzgâr gibi hayat bahşediyor. Aşkına o kadar susadım ki, dudaklarım sevgimin ateşiyle çatladı. Bak şair benim gibi yanıp tutuşanlar için ne demiş: 'Ellerin kızgın güneş altında yananlar için serin bir pınar, dudakların menekşe kokulu bir hayat şerbeti kadar cana can katıyor.' Gel sevgilim, eminim şairin bu sözleri seni anlatmaya yetmeyecek, çok zayıf kalacaktır."

Aimée'yi kollarının arasına alıp ateşli dudaklarıyla onun ağzını aradı. Genç kız önce başını çevirip kendisini seven adama

yanağını uzatmak istedi, ama pek kısa bir zaman sonra dudakları birbirini bulmuştu.

Zevk ve arzu içinde kıvranan genç kız, meğer ben ne çocukmuşum, diye düşünüyordu. Artık kadın oluyorum. Bu yakışıklı adam bana sahip olacak. Onu ben de çılgınca seviyorum. Oysa daha bir saat önce neler düşünüyor, ne delilikler yapmaya hazırlanıyordum.

Selim onu biraz daha kendine çekti, ateş gibi yanan elleriyle vücudunu okşamaya başlamıştı. Aimée bir rüya âleminde yaşar gibi bu okşamaları hayal meyal fark ediyor, fakat engel olmak aklına bile gelmiyordu.

Erkeğin sesi artık bir nefes kadar kısılmıştı.

"Nakşidil, benim güzel Nakşidil'im," diye inliyordu. "Sen bu dünyada her erkeğin sahip olmak isteyeceği bir hazinesin... Senin üzerine koklayacağım her gül bana haram olsun..."

Genç kızın başı dönüyor, bir uçurumdan aşağı düşer gibi gözleri kararıyordu. Son bir gayretle Selim'in yüzünü avuçlarının arasına aldı. Odanın yarı karanlığında onun yüz hatlarını ancak seçebiliyordu. Buna rağmen genç adamın gözlerinden fışkıran aşk ve ihtirası fark etmemesine imkân yoktu.

"Efendimiz... Sultanım... Selim'im!" diye fısıldadı. "Artık korkmuyorum, seni seviyorum ve senin olmak istiyorum... Sar beni kuvvetli kollarınla, beni sev ve bana sahip ol!..."

Kocasını seven ve onun tarafından da aynı hararetle sevilen yeni bir gelin gibi Aimée de bir aşk ve mutluluk denizinde yüzer haldeydi. Hayatı gündelik uğraşlarıyla Selim'in yanında geçirdiği mutlu geceler arasında akıp gidiyordu. Devlet işlerinden başını kaldırmaya fırsat buldukça Padişah soluğu gözdesinin yanında alıyor, kimi zaman onlara katılan Valide Sultan ve Şehzade Mahmut'la birlikte adeta bir aile hayatı yaşıyorlardı. Pek ender olmakla birlikte, zaman zaman bu aile toplantılarına Üçüncü Selim'in evli olan kız kardeşi Hatice Sultan'ın da katıldığı olurdu.

Hatice Sultan ağabeysi gibi çok ince düşünceli ve Batılı görüşlü bir insan olduğu için bu ziyaretlerinde güzel yengesini birbirinden zevkle seçilmiş hediyelere boğar, pek kısa bir zamanda genç kadının zevkini öğrendiği için onu en beklenmedik sürprizlerle hem şaşırtır, hem de sevindirdi.

Üçüncü Selim boş vakitlerinde balığa çıkmayı âdet edinmişti. Tebdili kıyafetle sarayın kıyı tarafındaki küçük balıkçı köşkünden denize açılan Hünkâr, dönüşünde anlatacak birçok neşeli fıkra buluyor ve bunları aile meclisinde kendine özgü tatlı diliyle anlatarak hazır bulunanları güldürüp neşelendiriyordu.

Bu aile sohbetlerinde sık sık değinilen bir konu da Padişah'ın annesi için yaptırmakta olduğu Soğuksu Kasrı'ydı. Üçüncü Selim gün aşırı inşaatı teftişe gidiyor ve dönüşünde, Türk mimarlarının özene bezene yaptıkları bu kasrı öve öve bitiremiyordu.

Bazen Şehzade Mahmut, Aimée'den Fransızca şarkı söylemesini rica eder, Padişah da gözdesinin tatlı sesiyle söylediği bu şarkıları büyük bir zevkle dinlerdi. Hele Martinik yerlilerinin egzotik şarkılarına hem Mahmut, hem de Selim bayılıyordu.

Kendisi alaturka gazel ve şarkılar bestelediği halde Üçüncü Selim, Batı musikisini tercih ettiğini Aimée'ye itiraf etmekten çekinmemişti.

Bu toplantılara pek ender de olsa, zaman zaman katılmak ayrıcalığını kazanan Zinah da yarı Fransız, yarı Afrikalı şarkıları söyleyerek efendilerini eğlendiriyor, sonra bunları yarım Türkçesiyle kafa göz yara yara tercüme ederek dinleyicilerini kahkahalarla güldürüyordu.

Aimée bu hayata tam anlamıyla uyum sağlamış olmakla birlikte, yalnız kaldığı zamanlar memleketini, orada kalan sevdiklerini ve nihayet dinini düşündükçe vicdanının bir köşesinde beliren ince bir sızıyı duymazlıktan da gelemiyordu. Selim'e karşı duyduğu büyük aşka, sevdiği erkeğin vermesini bildiği mutluluk ve ihtişama rağmen, genç kadının kalbinde doldurulamayan

bir boşluk her zaman için kendini hissettirmekten geri kalmıyordu. Sevdiği erkek onu her bakımdan fazlasıyla tatmin ettiği halde hissettiği bu eksikliğin sebebini aramak bile genç kadını üzmeye yeterliydi.

Aimée için bu yeni hayatında elde ettiği en büyük kazanç Üçüncü Selim'in aşkı olmuştu. Osmanlı İmparatorluğu gibi kocaman bir ülkenin bütün sorumluluk ve dertlerini omuzlarında taşıyan bu genç hükümdar, Fransız dilberine duyduğu aşkın derinliğini sevdiği kadına ispat edebilmek için fırsatlar icat ediyor, onu sevindirmek ve neşelendirmek için hiçbir fedakârlıktan kaçınmıyordu. Asıl Aimée'yi mutlu eden, Padişah'ın kendisine maddi olduğu kadar manevi yönden de ilgi göstermesiydi. Padişah'ın her fırsatta yeni gözdesiyle beraber olmaya koşuşu Aimée'ye, keyfine hizmet eden bir cariyeden çok, bir hayat arkadaşı olarak verdiği değerin kanıtıydı.

Ortak zevklerinin başlıcalarından biri de oturup baş başa şiir okumaktı. Şairler arasında her ikisi de özellikle Şeyh Galip'i tercih ediyordu. Padişah sevgilisine her beytin, her mısranın anlamını uzun uzun izah ediyor, böylece Türkçenin inceliklerini kavramasını kolaylaştırıyordu.

Bir gün ikisi de açık bir pencerenin önünde otururlarken, Aimée'nin bakışları uzaktaki iki insana takıldı. Bunlardan biri Aimée'yi geçirdiği deniz kazasından kurtarıp Cezayir Dayısı'na götüren kızıl sakallı korsan, öbürü de esir düşünceye kadar bütün yolculukları boyunca iki genç kadını koruyan zenci tayfa Cotton'du.

Genç kadın bunları tanıyınca, bir çığlık koparark Selim'in kolunu tuttu.

"Bakın, şu adamlara bakın, sevgilim. Şu gördüğünüz zenci gemici benim hayatımı kurtarmıştı. Yanındaki de İspanyol gemisinde bizi esir eden korsanların reisi... Bilmezsiniz bu adama karşı ne büyük bir hıncım var."

Selim yanında duran dürbünü alıp gözdesinin gösterdiği yöne çevirdi.

Adı geçen iki adama uzun uzun bakarken dudaklarında anlamlı bir gülümseme belirdi. Sonra o hüzünlü bakışlarını sevdiği kadına dikerek kinayeli bir sesle, "Demek bu hıncı hâlâ içinde besliyorsun, yavrum," dedi.

Genç kadın farkında olmadan ağzından çıkan sözlerden dolayı son derece mahcup olmuştu. Başını önüne eğerek, "Hayır, efendimiz," diye cevap verdi. "Tersine şimdi ona karşı müteşekkirim."

Selim, Aimée'nin iki elini ayrı ayrı öptükten sonra yanağını genç kızınkine yaklaştırdı.

"Eminim, gösterdiğin reis layık olduğunu bulmuştur. Öbürüne gelince, ona da minnetimi ben göstereceğim. Dünyanın en değerli hazinesini ölümden kurtaran bu adam karşılığını almakta gecikmeyecektir. Demek bu iki adam olmasaydı ne benim hayatımın bir anlamı kalacak, ne de memleketimin geleceğine bu kadar güvenle bakabilecektim..."

***

Bir gün Valide Sultan'ın dairesinde otururlarken Mihrişah gizlice Aimée'nin tanburunu getirterek genç kadına adeta bir emrivaki hazırladı. Padişah o güne kadar sevgilisinin tanbur çaldığından habersizdi.

Genç kadın son mızrap darbelerini vururken, zevkinden mest olan Padişah kalkmış, onu hararetle tebrik ediyordu. Valide Sultan'ın da takdirleri oğlununkine katılınca Aimée gülmeye başladı.

"Görüyorum ki, hocalarımın emekleri boşa gitmemiş. Efendilerimin lütfen esirgemedikleri bu takdirler benden çok, onlara aittir."

Ana oğul çalıp söylemeye devam etmesi için Aimée'ye ısrar ediyorlardı. Genç kadın sazını tekrar eline aldığı sırada gözlerinin önünde canlanan bir çocukluk anısı kalbine bir ok gibi saplanmıştı.

Sevgilisinin sarardığını gören Padişah hemen kalkıp yanına koştu. Fakat genç kadın kendini unutmuş, onun telaşını yatıştırmaya çalışıyordu.

"Ah efendimiz, siz benim anneciğimin söylediği şarkıları duymalıydınız. Nerede onun sesi, nerede benimki..."

Şimdi Point Royale'deki pembe saten döşeli salonu düşünüyordu. Kendisi o zaman henüz geniş tafta etekler giyen minicik patikli ufacık bir kızdı. Pembe koltukların üzerinde, eli Zinah'ın elinde, hayran bakışlarla annesinin seyrettiği o günlerin üzerinden o kadar uzun bir zaman geçmişti ki...

O anda annesinin kokusunu duyar gibi oldu. Onun sıcak dudaklarını yanaklarında hissetti sanki...

Elleri titreye titreye tanburunu bir tarafa fırlatıp Mihrişah Sultan'ın kucağına kapandı. Yüzünü onun sıcak göğsüne gömerek ağlamaya başladı.

Valide Sultan da genç kadını bağrına basmıştı. Oğlunun yeni gözdesinin zaman zaman geçirdiği bu sinir krizlerini artık yadırgamıyordu. Zamanla ve yeni hayata alıştıkça bu hallerinin geçeceğine inanan yaşlı kadın hayretler içinde kendilerini seyreden oğluna göz kırparak, "Galiba Nakşidil'imizde hayırlı bir hal var," dedi. "Biz kadınlar böyle zamanlarımızda çok asabi oluruz."

Oysa Padişah'la gözdesi arasında haftalardan beri devam eden aşk hayatına rağmen, Nakşidil'in çocuk beklediğine dair görünürlerde hiçbir belirti yoktu. Görünüşte çok sağlam ve sağlıklı olan genç hükümdarın kısırlığı hekimler kadar müneccim ve hocaları da şaşırtıyordu. Ona şimdiye kadar yapılan bir sürü tedaviden sonra nihayet, "Gece gündüz Allah'a niyaz etmekte kusur etmeyin," demeye başlamışlardı. "Elbette Cenab-ı Hak siz sevgili kulunun bu arzusunu da bir gün gerçekleştirecektir."

Buna rağmen Allah bu kulunun duasını kabul etmiş gibi görünmüyordu. Sarayda bu konuda dedikodular alıp yürümüştü. Bazıları Padişah'ın zürriyetinin büyüyle bağlandığını iddia

ederlerken, bazıları da Nükhet Seza Sultan'ın bu işte de parmağı olduğunu ve gizliden gizliye kendi adamları aracılığıyla Padişah'ın yiyecek içeceğine koydurduğu ilaçlar yüzünden onun kısır kaldığını söylüyorlardı. Gün geçtikçe artan bu dedikodular Valide Sultan'ı fena halde üzmeye başlamıştı.

Osmanlı tahtının geleceği konusu Üçüncü Selim'in de durmadan beynini kemiren bir sorundu. Etrafındaki devlet erkânının da bu konuya açık açık değinmekten çekinmemeleri genç hükümdarı büsbütün üzüyordu.

Bu durum karşısında erkeklik gururu fena halde incinen Selim bunalımlı bir anında sevgilisine şu satırları yazmaktan kendini alamamıştı:

"Hanedanımın kökü her türlü zaman kavramının üstünde, ebediyete kadar uzanır, benim güzel Nakşidil'im. Sen, asrımızın yetiştirdiği insanlık ağacının en nadide ve en eşsiz çiçeğisin... Senin sayende soyumuzun dalları ahirete kadar uzanıp gidecek, sevgilim. Benim sınırsız aşkımla beslenen bu güzel çiçeğin vereceği tohumlar, Allah izin verirse, yalnız aşkımızın bir delili olmakla kalmayacak, onun meyveleri de saltanatımızı onurlandıracak."

Sevdiği erkeğin bu üzüntüsü Aimée'yi de etkilemeye başlamıştı. Yine bir gün orta bahçedeki mermer havuzun başında otururlarken genç kadının aklı bu noktaya takıldı. Aimée o lacivert menevişli gözleriyle henüz açmaya başlayan gülleri, duvar kenarındaki mis gibi kokuları etrafı saran mimoza ağaçlarını seyrederken içi kan ağlıyordu. Genç kadını özellikle üzen, sevgili Selim'inin derdine deva olamamaktı...

***

Aimée'nin Altın Yol'dan geçtiğinin neredeyse senesi dolacaktı. Fakat hâlâ genç kadın kendinden bekleneni verememiş, bütün memlekette bir bayram havası yaratacak olan haberi her gün gözlerinin içine bakan Valide Sultan'a yetiştirme imkânını bulamamıştı.

Soğuk ve karanlık bir kış akşamı Mihrişah Sultan'ın odasında toplanmışlar, büyük pirinç mangalın etrafında havadan sudan konuşuyorlardı. Küçük Şehzade Mahmut büyüklerinin üzüntülerinden habersiz, neşe içinde oyuncaklarıyla oynarken, Mihrişah Sultan zarif el hareketleriyle önündeki gergefte nakışını işliyordu. Üçüncü Selim samur kürküne bürünmüş, çubuğundan zaman zaman uzun nefesler çekiyordu.

Aimée etrafındaki insanlara ayrı ayrı baktı. Bu topluluk dünyanın her tarafında mutlu bir aile tablosu olabilirdi. Ne çare ki, bu ahenkli hayatı bozan, bu insanlara yaşamayı haram eden bir dert hepsinin içini kemiriyor, onlara hayatı zehir ediyordu. Artık Selim'le Aimée'nin de çocukları olmayacağı, kimsenin itirafa ceset edememesine rağmen, saklanamayacak bir gerçek halini almıştı. Padişah sevdiği kadına şimdiye kadar bu konuda en küçük bir serzenişte bile bulunmamıştı ama üzüntüsünü genç kadın belki ondan bile fazla hisseder olmuştu.

Gün geçtikçe Selim başlangıçta yalnız aşk ve arzuyla bağlandığı bu güzel genç kadının zekâ ve yeteneğini de takdir etmeye başlamıştı. Bazı devlet işlerinde bile onun fikirlerine başvuruyor, Aimée'yi hemen hemen annesi kadar olgun ve anlayışlı buluyordu. Saraya geleli beri gördüğü tahsil ve terbiye, aslında onu yaşına göre çok daha olgun ve ileri görüşlü bir hanımefendi yapmıştı. Bir gün yine politik bir konuda konuşulurken, Aimée'nin ileri sürdüğü bir fikirden çok hoşnut kalan Hünkâr sevgilisinin altın sarısı saçlarını okşayarak, "Aferin benim konca gülüm," demişti. "Böyle devam edersen çok geçmeden İmparatoriçe Marie Thérese'yle boy ölçüşebilecek kadar güçlü bir diplomat olup çıkacaksın. Bu güzel başın içinde bıçak kadar keskin bir zekâ sahibi olmak her Allah'ın kuluna nasip olmaz..."

Mihrişah Sultan himaye ettiği güzel kadın hakkındaki fikirlerini başka türlü ifade ediyordu.

"Sen benim oğluma mükemmel bir eş olmaya adaysın, yavrum. Bence sen onun eksik olan taraflarını tamamlayacaksın. Se-

lim zekâ ve iyi niyetine rağmen karar verme konusunda her zaman ağır ve kuşkulu davranır. Ben öldükten sonra senin ona büyük yardımın dokunacak."

Aimée'nin yavaş yavaş kafasında kesin bir kanaat halinde yerleşen bir gözlemi vardı. Mihrişah Sultan bir iyi niyet timsali de olsa, oğlunu zaman ve imkân bakımından uygulanması mümkün olmayan birtakım işlere hazırlamıştı. Zavallı Selim anasıyla gerçeklik arasında kalmış, bocalıyordu. Tabiat ondan Kanuni ya da Yavuz'un enerji ve yeteneğini esirgemişti. Hatta Üçüncü Selim babası Mustafa'nın isabetli görüşüne bile sahip değildi.

Şeyhülislam Müftüzade'yle Kızlarağası, Aimée'nin en yakın dostları arasındaydı. Genç kadın Padişah'ın da en yakınları olan bu ikisiyle sık sık buluşup konuşma imkânını buluyordu. Bunlardan başka Aimée'nin dostluğunu kazanan devlet adamları arasında Rusçuk'lu Alemdar Mustafa Paşa adında gayet mert ve cesur biri vardı. Paşa her fırsatta Padişah'a karşı olan sadakatini ispat etmiş, efendisi uğrunda gözünü budaktan sakınmamıştı.

Bir gün Mihrişah Sultan, Aimée'ye Şehzade Mahmut'la birlikte gidip kubbe altında kurulan Divan'ı seyretmelerini söyledi. Genç kadın o günü hayatında unutmayacaktı. Kubbe altında kendileri için hazırlanan kafesin arkasına giderlerken Valide Sultan küçük şehzadeyi elinden tutarak, "Oğlumuz bir gün ona düşecek görevi artık öğrenme çağına geldi," demişti. "Yalnız bunu çok gizli tutmamız gerek. Yoksa Allah korusun, Mustafa'nın adamları Mahmut'umuza beklenmedik bir kötülük yapabilirler."

Kubbe altına gelen bu üç önemli ziyaretçi önce padişahların oturup vezirlerin görüşmelerini izledikleri yere çıktılar. Buraya eskiden beri saray mensupları arasında "Hünkâr Kafesi" dendiğini duyan Aimée bu ismin ifade ettiği anlam kadar buranın özelliğini de ancak gördükten sonra anlayabildi.

Genç kadının kubbe altını ilk ziyareti 1792 yılının sıcak bir Ağustos gününe rast gelmişti. O gün Divan'da Sivastopol Anlaşması görüşülecekti.

Aimée kafese yaklaştığı zaman gözüne ilk çarpan, atlas yastıklı bir tahtın üzerinde oturan Padişah oldu. Genç kadın fazla gösterişten hoşlanmadığı için bu değerli taşlarla işlenmiş şatafatlı tahtı da beğenmemişti. Oysa Mihrişah Sultan bunun tamamen aksine olarak küçük şehzadeye her şeyden önce bu tahtı gösterdi.

"Dünyada hiçbir hükümdar bu kadar değerli bir taht üzerinde oturmamıştır," dedi.

Aimée, Valide Sultan'a karşı beslediği sonsuz saygıya rağmen yaşlı kadının bu saf sözlerine için için gülmekten kendini alamadı.

Mihrişah Sultan açıklamaya devam ediyordu.

"Bu memlekete her şeyden önce barış ve huzur gerekli, oğlum. İçerde ve dışarda bu barışı sağlayamazsak düşündüğümüz inkılapların hiçbirini yapamayız."

Mahmut bu sözleri dinler görünüyordu ama aklının aşağıda Hünkâr'ın etrafında çepeçevre oturmuş rengârenk cüppeli, başka başka kavuklu, saçlı sakallı adamlarda olduğu besbelliydi. Sonunda bulundukları yerden de sıkılan çocuk daha fazla dayanamayarak, "Kim bilir Selim Amcam bu kalın cüppesinin altında nasıl terliyordur," dedi.

Aimée gülmemek için dudaklarını ısırıyordu. Zaten o da içi samur kaplı altın işlemeli kürkü görünce, sanki kürkün içindeymiş gibi terlemeye başlamıştı. Çocuk bir süre daha etrafa göz attıktan sonra küçük burnunu kıvırarak, "Aşağıdaki bu adamlar tekeler gibi kokuyorlar," diye söylendi.

Bulundukları küçük hücrenin havası gerçekten boğucuydu; aşağıdan yükselen kürk kokusuna, ter ve devlet erkânının süründükleri ağır gülyağı kokuları da karışınca tahammül edilmez bir hal almıştı.

Genç kadın Üçüncü Selim'e baktı. Hünkâr'ın başındaki inci ve pırlanta işlemeli ağır kavuk alnında yara gibi keskin bir iz oluşturmuştu. Uzun zamandan beri görüşmesi yapılan bu an-

laşmanın imzalanması zorunluluğu Padişah'ın omuzlarına çökmüş gibi genç adamı adeta çökertmişti.

Valide Sultan bu sırada birer birer vezirleri işaret ederek haklarında izahat vermekle meşguldü. O gün kubbe altındaki görüşmelere katılmak üzere özellikle davet edilmiş bulunan İngiltere, Felemenk ve Prusya elçileri de sırtlarına gitgide yapışan kürklerin içinde buram buram terliyorlardı. Gözlerini Padişah'tan ayıramayan genç kadın bu şair ruhlu ve yumuşak ahlaklı erkeğin memleketi için bu derece hayati önem taşıyan bir meselede bu kadar insanı nasıl idare edeceğini düşünüyordu. Padişah'ın hemen sağında oturan Sadrazam'ın yüzündeki ciddi ifade Aimée'nin bu endişesini büsbütün kuvvetlendirmişti. Bu adamın ufacık bir kaş işaretinin bile bir insanın kellesine mal olabileceğini bilen genç kadın onu takiben sıraya oturmuş diğer vezirlerin yüzlerinde de aradığı sempatiyi bulamadı.

Mihrişah Sultan, "Selim'i bu anlaşmayı imzalamaya çok güç ikna edebildim," diyordu. "Oysa şu gördüğün yabancı elçiler Avusturya'yla aramızı bulmak için az çaba harcamadılar doğrusu. Oğlum nedense bir türlü bu işe yanaşmak istemiyor."

Aimée yaşlı kadının sözlerini onayladı.

"Biliyorum, efendimizin nedense içi rahat değil..."

"Ee, bir bakıma hakkı da var. Ama orduları yenilen bir devlete her istediği hakkı tanımazlar ya, kızım. Bunu Selim'e kabul ettirmek çok zor oldu. Neyse sonunda ikna edebildim. Anlaşma metninin çok ağır olduğunu ben de biliyorum. Fakat benim kanımca memleketi kalkındırmak için her şeyden önce bir süre için de olsa barışa ihtiyacımız var. Bilir misin bu ardı arkası gelmeyen savaşlar hazineye neye mal oluyor?"

Bu sırada aşağıda kubbe altındaki görüşmelere başlandığı için Mihrişah Sultan susmak zorunda kalmıştı. Konuşmalar birbirini izledikçe Padişah'ın halindeki sıkıntı da gitgide artıyordu. Aimée, Selim'in bu halini görünce bir gece önce baş başa geçirdikleri saatleri hatırladı. Hünkâr sevgili gözdesine yana yakıla

bu toplantıdan söz etmiş ve uzun uzun dert yanmıştı. Selim gibi bir insan için böyle sorumluluk isteyen sıkıcı toplantılardan çok, zümrüt gibi yeşil bir ormanda avlanmak ya da mutlaka mücadele şartsa, yalnızca kendi hayatını tehlikeye atarak vahşi bir hayvanla boğuşmak tercih edilirdi. Yoksa koskoca bir imparatorluğun yükü onun zayıf omuzları için taşınması imkânsız bir sorumluluktu. Aimée sevgilisinin bu sözlerini dinlerken onun ne demek istediğini çok iyi anlıyordu. Selim son zamanlarda bilinçaltında iyice yer eden bir kompleksin tutsağı haline gelmişti. Ne bir türlü dolduramadığı tahtında, ne de sevgilisinin koynunda gösterebildiği erkekliğini vahşi bir hayvanla boğuşarak ispat etmek istiyordu.

Bir aralık Aimée'nin gözleri duvar diplerinde sıra sıra dizilmiş, elpençe divan duran iç oğlanlarına ilişti. Çoğu esir edilmiş Hıristiyan çocukları olan bu gençlerin gözlerinde şimdiden uçsuz bucaksız bir hırsın alevleri görünüyordu. Hepsi de içinde büyüdükleri saray entrikalarında bir rol sahibi olup bu sayede bir mevki kapma sevdasındaydılar.

Bu can sıkıcı toplantı Aimée'ye asırlar kadar uzun geldi. Sonunda Sadaret Kaymakamı'nın ayağa kalkıp kuşağındaki pırlantalı hançeri düzelttiği görüldü. Adam kuşağının içinden çıkardığı altın işlemeli bir keseden Hünkâr mührünü alırken etrafı derin bir sessizlik sarmıştı. Kaymakam öpüp başına koyduğu mührü Padişah'a doğru götürürken yabancı elçiler de diğer vezirler gibi ayağa kalkmış, Hünkâr'a doğru bir iki adım ilerlemişlerdi.

Aimée tekrar Selim'e baktı. Padişah'ın genellikle solgun olan yanakları kıpkırmızı kesilmişti. Terleyen ellerini kenarları dantelli bir mendille sildikten sonra kendisine uzatılan mührü alarak Sadrazam'ın elinde tuttuğu anlaşmanın altına bastı. Bu iş bittikten sonra Padişah çok uzun ve çetin bir yoldan gelmiş gibi bitkin bir tavırla tahtına yaslandı.

Bu sırada Padişah'ın tam karşısındaki büyük kapının önünde bir kıpırdanma oldu.

Mihrişah Sultan tecrübeli bir rehber tavrıyla bu kıpırdanışın da sebebini izah etmekte gecikmedi.

"Böyle önemli anlaşmaların imzasından sonra askere ulufe dağıtılması âdettir. Şimdi yeniçeriler sanki hak etmişler gibi bahşişlerini almaya geliyorlar."

Deminden beri bunu bekleyen küçük şehzade sevincinden ellerini çırpmaya başlamıştı. Yaşlı kadın çocuğun bu sevincini görünce gelininin kulağına eğildi.

"Hakkı da yok değil... Tam onun yaşına göre bir âdet. Bunu eskiden servetimizi gösterip dostun düşmanın gözünü boyamak için icat etmişler. Ama şimdi bu zenginlik nerede! Hazinenin iflas halinde olduğunu bilmeyen kaldı mı ki... Bilsen Nakşidil, bu saçma âdetlerden nasıl nefret ediyorum... Bak Mahmut, işte artık başlıyor!"

Divan odasının kapısı önünde içi çil çil akçelerle dolu keselerin serpilmesine başlanmıştı. Mahmut'un çın çın öten kahkahaları arasında yeniçeriler birbirlerini ite kaka yere dökülen paraları kapışmaya çalışıyorlardı. Para toplama faslı bitince memnuniyetlerini ifade eden naralarla dışarı çıktılar.

Küçük şehzade bu gülünç manzarayı zevkle seyretmiş, sonra memnuniyetini, "Ayol bunlar tıpkı cambazlara benziyor," sözleriyle ifade etmişti.

Paraları toplayan askerler bunları bölük eminlerine teslim etmek, sonra da toplanan parayı paylaşmak için olanca hızlarıyla koğuşlarına seğirtmişlerdi. Çocuk bunları görünce bu acelelerinin nedenini öğrenmek istedi. Gelgelelim aldığı cevaptan memnun kalmışa benzemiyordu. Bir süre düşündükten sonra, "Ama bu haksızlık doğrusu," diyerek isyan etti. "Neden herkes topladığını kendine alıkoymuyor da başkalarıyla paylaşmak zorunda oluyor?"

Mihrişah Sultan küçük oğlanın başını okşadı.

"Büyüdüğün zaman bunu daha iyi anlarsın. İnsan hayatta her eline geçene sahip olamaz. Hem haydi yavrum, artık geç oldu. Senin yemek saatin geldi de geçti bile."

İşin eğlence faslının bittiğini gören çocuk bu uzun törenin verdiği yorgunlukla sesini çıkarmadı. Zaten lalası da onu götürmek için gelmiş, kapıda bekliyordu.

Valide Sultan'la Aimée bu töreni izleyen ziyafeti seyretmek için kafesli hücrede kalmışlardı. İkram edilen yirmi iki türlü yemek altın sahanlar içinde ortaya konurken onlar da kafesin arkasında seslerini duyurmamaya çalışarak konuşuyorlardı.

Üçüncü Selim yemek sırasında özellikle yabancı misafirleriyle meşgul görünüyordu. Yaşlı kadın bu konuda da gelinine izahat vermekten geri kalmadı.

"Selim'in bu ahlakını pek beğenirim. Herkesten bir şeyler öğrenmek ister. Memleketini kalkındırmak için en basit bir insanın bile fikrine başvurmaktan çekinmez. Bu yüzden özellikle yabancı elçilerin saygı ve güvenini kazanmıştır. Allah vere bu akşam da yeni bir şeyler öğrenmiş olsa..."

Aşağıda tatlıların çeşitlisi, yemişin en turfandası yenmiş, şimdi kahveler içiliyordu. Yemek faslı sona erince uşaklar altın leğen ve ibriklerle hazır bulunanların ellerini yıkamaları için ılık sular getirdiler. Henüz hazım zamanı başlamadığı için yaşlı vezirlerle midelerine olan düşkünlükleri cüsselerinden belli olan sarıklı hocalar oturdukları yerde kestirmeye hazırlanırken meraklı bakışlarla birbirlerini süzüyorlar, yabancı elçiler de dahil olmak üzere hiçbiri Padişah'ın en küçük bir hareketini gözden kaçırmıyordu.

Sonunda yorgun bir tavırla önündeki gümüş kupanın içine iri bir inci tanesi atan Sultan Selim toplantının son bulduğunu işaret etmiş oldu. Şimdi herkes Padişah'ın peşi sıra dışarı çıkmaya hazırlanıyorlardı.

O gece geç vakit Selim gizlice Aimée'nin dairesine geldi. Ziyafet dağıldıktan sonra sarayda birtakım olaylar olmuş, yeniçeriler o gün imza edilen anlaşmadan dolayı duydukları hoşnutsuzluklarını belli etmek için küçük çapta gösteriler düzenlemişlerdi.

Selim içeri girdiği zaman sırtında hafif beyaz ipekliden bir elbise, başında da altın işlemeli bir sarık vardı. Genç kadının bir işareti üzerine kalfalardan biri eliyle hazırladığı buz gibi bir limonatayı Hünkâr'a sundu.

Aimée, Selim'in yüzünün her zamankinden daha solgun ve üzgün olduğunu görünce, "Çok yorucu bir gün geçirdiniz, efendimiz," dedi.

Genç adam içini çekti.

"Yalnız yorucu olsa insan kolay dinlenir, Nakşidil'im... Yorucu olmaktan çok üzücü... Memleketin geleceği hakkında bazı kararlar aldık. Ancak bazı kimseler bu kararlarımızı beğenmiyorlar."

"Yeniçerileri mi kastediyorsunuz, efendimiz?"

"Az daha kazan kaldırıyorlardı. Çok şükür, iş büyümeden bastırıldı. Allah razı olsun, Şeyhülislam'ın yine büyük hizmeti dokundu."

Padişah sözlerine devam ederken bitap bir halde kendini sedirin üzerine atmıştı.

"Biraz şiddet gösterebilsem hiç kimse başını kaldıramayacak. Ama ben zorbalık ve şiddetten nefret ederim, Nakşidil."

Hâlâ elinde tuttuğu kristal bardağı hiddetle yere fırlattı.

"Yıllardan beri atalarımın izlediği şiddet siyasetinden bir hayır gelseydi memleket bugün bu hale düşmezdi. Şimdi bu şiddet politikası sizin Fransa'da pek revaçta. Duyduğuma göre, devlet işlerini yürütmek için halkı korku içinde titretiyorlarmış. Oysa ben bunun gereksiz olduğuna öyle inanırım ki... Neyse, artık bunları unutmamız lazım. Gel yavrum, otur şöyle yanıma da bana Lulli'nin bir şarkısını söyle..."

Aimée bu şarkıların neşe getirmekten çok, Padişah'ın hüznünü artıracağını bildiği için bunları bilmediğini ileri sürecek oldu, ama Selim'in ısrarı karşısında daha fazla direnemezdi. Şarkılardan birini söylemeye başladı. Sevdiği kadını dinlerken genç hükümdarın gözleri hayranlık ve sevgiyle dolmuştu. Şarkı bitin-

ce genç kadının yüzünü avuçlarının arasına alarak, "Allah senden razı olsun benim altın sesli bülbülüm," dedi. "Bak, ne kadar hüznü ifade ederse etsin, bu şarkın beni nasıl dinlendirdi. Sana bu şükran borcumu ödemek için ben de senin adına gazeller yazacağım. Ama benimkiler hüznü değil, aşkı ve mutluluğu haykıracak. Aradan yüzlerce yıl geçse bile bu gazellerimi dinleyenler, Üçüncü Selim'in Nakşidil'ine deliler gibi âşık olduğunu anlayacaklar."

Aimée Hünkâr'ın dizlerine kapanmıştı.

"Ben böyle bir şerefe layık değilim, efendimiz. Hem bir gün artık benden bıkacak olursanız o zaman tarihin sizi bu gazellerinizle yalancı mevkiyine koymasından korkarım."

Selim genç kadını elinden tutup pencerenin önüne götürdü. Berrak bir gökyüzünde pırıldayan milyonlarca yıldız etrafa gündüz aydınlığı saçıyordu.

"Şu yıldızlara bak, Nakşidil. Bunların en parlağı bile senin gözlerinin yanında sönük kalır. Onlar bu gökyüzünde durdukları sürece şu naçiz bedenim bir gün bir avuç toprak olsa bile, Selim'in aşkının hatırası ebediyen baki kalacaktır."

Sevdiği kadını kollarıyla sarıyor, onun narin vücudunu göğsüne basarken ateşli dudaklarıyla Aimée'nin bir gülü andıran ağzını arıyordu.

"Bir gün senin aşkını kaybedersem bu dünya bana haram olur, Nakşidil. Herkes beni Padişah bilirken ben senin esirinim, güzelim... Gel bana sevgilim, sen benim hayatımın pınarısın."

Aynı gece sabaha karşı hâlâ birbirlerine sarılmış yatarlarken Aimée erkeğinin alnında beliren ter tanelerini eliyle silerek, "Samson ve Dalila'nın hikâyesini hatırlar mısınız, efendimiz," dedi. "Ama sakın siz bana kuvvet ve kudretinizin sırrını açıklamayın."

"Benim gücümün sırrı sensin, Nakşidil. Bak senin karşında nasıl aciz kalıyorum. Kalk ayağa sevgilim, güzel ayağını başımın üzerine koy. Bu dünyada senin ayağının altında olmak bile benim için erişilmez bir zevktir."

Selim'in aşkının büyüklüğü karşısında adeta sarhoş olan genç kadın söyleyecek söz bulamıyordu. Böylesine kudretli bir hükümdarı bile bu hale getirmek Aimée'nin de başını döndürmüştü. Ne var ki, yumuşak ahlakına, ilmine ve irfanına rağmen, düşündüğü zaman kendi ailesinde yetişen erkeklerle kıyaslanamayacak kadar zayıf karakterliydi Selim. Sevdiği insanda gördüğü bu zaaf Aimée'de tepki yaratıyordu. Ne yazık ki, bu noksanı olmasa Selim ne mükemmel bir erkek, ne bulunmaz bir hükümdar olabilirdi.

Sevgilisinin kafasından geçenlerden habersiz, genç adam Aimée'nin menekşe menevişli gözlerinin içine bakarak, "Dile benden ne dilersen," diyordu. "Senin her arzunu yerine getirmek benim için ayrı bir zevk olacaktır."

Genç kadın, "İradeli ve güçlü ol, sevgilim, senden beklediğim en büyük hediye ancak bu olacaktır," dememek için kendini zor tuttu. Fakat Selim'i o kadar çok seviyordu ki, onu üzmektense kendi hayatını feda etmeye razıydı.

Padişah'ın hâlâ kendisinden cevap beklediğini görünce ateş gibi yanan dudaklarını onunkilere yaklaştırırken, "Sizden hiçbir şey istemiyorum," diye fısıldadı. "Yalnızca beni her gün bir öncekinden biraz daha fazla sevin!..."

Üçüncü Bölüm

1

Aimée'nin yirmi bir yaşına basmasından bir ay önce sarayda çok önemli bir olay oldu. Üçüncü Selim sevgili gözdesine bir sürpriz yapmış olmak için Paris'ten çok büyük bir orkestrayla opera şarkıcıları getirtmiş ve bunlara bir gece sarayda o devrin en sevilen eserlerinden olan Rameau'nun *Les Indes Galantes* operasını temsil ettirmişti.

Bu olay yalnız güzel gözdesini memnun etmekle kalmamış, aynı zamanda Türkiye'yle Fransa arasındaki dostluk bağlarını güçlendirmeye hizmet etmişti. Temsil gecesi sarayın büyük salonu devlet ve saray erkânı, seçkin bir davetli kitlesi ve özellikle Fransız elçiliği mensupları tarafından hınca hınç doldurulmuştu. Mihrişah Sultan bu hareketi Batı kültürüne bir yaklaşma saydığı için çok sevinçliydi. O gün Aimée'yle yaşlı kadın Padişah'ın yaptırdığı yeni köşkün bahçesinde oturup yalnızca bundan söz ettiler. Her ikisinin de ortak emelleri artık yavaş yavaş gerçekleşmeye başlıyordu.

Bir aralık Mihrişah Sultan bir şey almak için yerinden kalkan gelinine bakarak, "Sen de artık tam bir Türk hanımefendisi oldun," dedi. "Bu kadar çabuk değişeceğine kimse inanmazdı."

Aimée'nin gözleri havuzun içinde oraya buraya yüzen kırmızı balıklara takılmıştı. Gök mavisi yaşmağının içinde genç kadın gerçekten bir içim suydu. Menekşe rengi gözlerini çerçeveleyen sürmeyi de artık kendisine yakıştırmayı öğrenmişti. Altın rengi gür saçlarını tepesine bir topuz halinde toplamıştı ve cildi-

nin rengi yeni kopmuş bir zambağı andırıyordu. Yürürken başını hep dik tuttuğu için Mihrişah Sultan'ın yanında bile genç kadının gururlu ve otoriter bir havası vardı.

"Haklısınız, efendim, insan kendini bu sarayın havasına kolaylıkla kaptırıyor. Yine de itiraf ederim ki, hâlâ kabul edemediğim bazı hususlar da yok değil."

Sonra Valide Sultan'ın kendisini konuşmaya teşvik eder tarzda başını salladığını görünce sözlerini sürdürdü.

"Ben kıskanç bir kadın değilim. Sonra efendimizin hanedanının devamı için bir erkek evlat sahibi olması gerektiğinin farkındayım. Ancak kendilerine karşı bu hizmeti yerine getiremediğim için yıllar yılı sadece bir gözde olarak kalmak kanıma dokunuyor."

Valide Sultan, Aimée'nin Selim'i çok sevdiğini biliyor, onun zaman zaman kendisinin teşvikiyle yeni yeni kızlarla birlikte olmasını kıskandığını hissediyordu. Genç kadının bu konuyu açmasına memnun olmuştu. Şimdi ona durumu daha rahat açıklayabilecek, kalbindeki kuşkuyu silmeye çalışacaktı.

"Böyle düşünme, kızım," diye söze başladı. "Bak, Selim'in bir oğlu olmasının ne kadar gerekli olduğunu sen de takdir ediyorsun. Emin ol, dünyada senden başka hiçbir kadının onun gözünde değeri yoktur. Oğlumun sevdiği tek kadın sensin."

"Bunu ben de biliyorum, efendim. Yalnız seven bir insanın başkalarıyla ilişkide bulunmasını aklım almıyor."

"Böyle düşünme, Nakşidil, Selim şimdiye kadar seni küçük düşürecek ya da incitecek bir harekette bulundu mu? Bak sana hoş görünmek, seni memnun etmek için neler yapıyor. Bir Fransız operasının Türk sarayında temsil edileceğine, üstelik Fransız elçiliği erkânının da bu temsile davet edileceğine bundan birkaç yıl önce kim inanırdı! Görüyorsun, oğlum yavaş yavaş Batı'ya yaklaşmak için ne büyük bir çaba harcıyor..."

"Ancak Padişah'ın bu çabasından milletinin memnun olduğunu mu sanıyorsunuz?"

Genç kadın bu soruyu kasten sormuştu. Hükümet erkânı kadar yeniçerilerin de Üçüncü Selim'in Batı uygarlığını benimseme isteğinden hoşlanmadıklarını biliyor, halk arasında adının "Frenk Sultan"a çıktığını duyuyordu.

Mihrişah Sultan, "Bırak canım şunları!" der gibi elini salladı. "Padişah'ı eleştirenler dar görüşlü, nankör insanlardır. Selim'in milletin belini büken vergileri azaltmak isteyişi de işlerine gelmiyor. Bak, sınırlardaki birtakım ufak tefek olaylar dışında artık barışta sayılabiliriz. Oysa onlara sorarsan Rusya'yla yaptığımız son anlaşma Osmanlı İmparatorluğu'nun mahvolması demekmiş. Belki bu anlaşma yüzünden bir miktar toprak kaybımız oldu, ama savaşa devam etseydik daha mı az zararlı çıkacaktık? Bana kalırsa zararın neresinden dönülürse kârdır. Şimdi yapılacak ilk iş, derhal Yeniçeri Ocağı'nı tasfiye edip yepyeni bir ordu kurmak ve ancak ondan sonra son yıllarda kaybettiğimiz toprakları geri almayı düşünmektir."

Valide Sultan bir yandan konuşurken bir yandan da önündeki gergef takımını topluyordu. Sonra ellerini çırparak çağırdığı bir halayığa bunları verip gönderdi. Sonra Aimée'ye, "Artık akşama görüşürüz, yavrum," dedi. "Şimdilik görülecek bir hayli işim var..."

Aimée sürekli olarak kendisine eşlik eden iki nedimesiyle dairesine döndüğü zaman Zinah'ı hanımının o gece giyeceği elbiseyi hazırlamakla meşgul buldu. Genç kadın cariyelerini bile hanımından kıskanan ve onun her işini bizzat yapmakta ısrar eden emektar bacısının bu didinişini görünce gülümsedi.

"Eksik olma, Zinah'cığım, ama kimse görmeyecek olduktan sonra bu kadar süslenmeye ne gerek var dersin!"

Osmanlı Sarayı'nda başlayan yenileşme hareketi henüz harem kafeslerini aşamadığı için Aimée bu sözlerinde pek de haksız sayılmazdı. Fransız elçiliğine mensup kadınlar dekolte elbiseler içinde sere serpe erkeklerin arasında oturup operayı seyrederlerken, saraylıların gözlerini kafeslere uydurmak zorunda

olmaları yetmiyormuş gibi, bir de sımsıkı yaşmak takmaları gerekiyordu.

Aimée, *Les Indes Galantes* operasını yıllar önce Paris'te, teyzesi Elizabeth Dubuc'la beraber seyretmişti. Şimdi operanın bestesine çok dikkat etmesi gerekiyordu, çünkü Padişah bu müzikten hoşlanırsa, Aimée'den bunu, vaktiyle İngiltere Kraliçesi Elizabeth'in Üçüncü Mehmet'e hediye ettiği orgla çalmasını isteyebilirdi.

Salonda herkes yerini almış, Padişah bekleniyordu. Temsilin başlayacağı ilan edilen saate birkaç dakika kala Üçüncü Selim de salondan içeri girdi. Sırtında samur kürklü beyaz atlastan bir cüppe vardı. Güzel başını saran kavuğu beyaz lamedendi. Aimée'nin gözleri bu kavuğun üzerindeki iri pırlanta taşa takılmıştı. Bu taş dışında Padişah'ın üzerinde fazla mücevher yoktu. Genç kadının kalbi sevinçle doldu. Çünkü fırsat buldukça Selim'e bir erkeğe mücevherin yakışmadığını söylemiş, bunun bir ilkellik belirtisi olduğunu anlatmaya çalışmıştı. Onun düşüncesine göre sarayda çakıltaşı kadar bol görülen bu nadide taşların parasıyla millet hayrına ne çok işler yapılabilirdi.

Padişah kimi alkış tutan, kimi Avrupa saraylarında âdet olduğu üzere reveranslar yapan davetliler arasından geçip yerine otururken, ardı sıra lalası eşliğinde Şehzade Mahmut da salondan içeri girdi. Küçük şehzade yeşil cüppesi ve sarı kavuğuyla neredeyse delikanlı olmuştu. Aimée onu görünce yüreğinin sevinçle dolduğunu hissetti, hele çocuk onun bulunduğu kafese doğru dönüp candan bir gülümseyişle bakınca bu sevinci büsbütün arttı.

Hünkâr'ın başıyla verdiği bir işaret üzerine orkestra operanın uvertürüne başladı. Bu sırada Aimée gözlerini yummuş, anavatanının havasını yaşatan bu müziğin her nağmesini içine sindirmeye hazırlanıyordu.

Perde açıldığı zaman dekorların güzelliği herkesin gözlerini kamaştırmıştı. Aimée bu manzara karşısında bir an için kendini

yine hayale kaptırmaktan alamadı. Şu anda kim bilir memleketinde kaç bin insan tiyatrolarda, operalarda eğleniyordu. Belki annesi, babası, hatta Josephine de bu eğlencelere gidiyordu.

Aimée bir süre önce Hünkâr'ın kendisine getirdiği *Le Moniteur de l'Orient* isimli bir Fransız gazetesinde, kuzini Josephine'in Alp Orduları Kumandanı ve Birinci Konsül, General Bonaparte adında biriyle evlendiğini okumuş, Zinah'la birlikte bu habere çok şaşmışlardı. Daha sonraları aynı gazetede Bonaparte'ın İtalya seferinden zaferle dönüşünün ve Paris'in bu büyük kahramana hazırladığı parlak törenin ayrıntılarını öğrenmiş, İtalya fatihinin güzel karısı Josephine hakkında bütün dünya basınında çıkan övücü yazıları büyük bir zevkle okumuştu. Fransızlar kadar Paris'te bulunan bütün yabancı gazete muhabirleri de Josephine'in hiç kuşkusuz yalnız Paris'in değil, belki bütün dünyanın en zarif ve alımlı kadını olduğunda birleşiyorlardı.

Josephine hakkında bu yazılan ve söylenenler, onu bekleyen büyük başarı ve şöhretin henüz ilk basamaklarını oluşturuyordu.

Bu süre güzel akrabasının izini kaybeden Aimée daha sonraları onun, maiyetinde General Junot, Murat ve Joseph Bonaparte olduğu halde Milano'da Serbelloni Sarayı'na yerleştiğini ve kocasının birbirini izleyen zaferlerini buradan takip edip kutladığını duydu.

Aimée'nin çok yakın akrabalarından Eugène de Mauharnais, Napoleon Bonaparte'ın yaverleri arasına girmişti. Zinah bunu duyunca dudağını büktü.

"On yedi yaşında çocuktan da yaver mi olurmuş, desenize hanımım, Fransa'da artık hiç mi hiç akıl kalmamış!..."

Üçüncü Selim zaman zaman dünyanın durumundan söz ederken Aimée'ye, Fransa'da gittikçe gelişen Türk dostluğunu övmüş ve bunda da Paris'teki Türk elçisi Ali Sait Bey'in büyük etkisi olduğunu söylemişti. Hatta son günlerde Madam Tallien'in verdiği bir baloya Napoleon Bonaparte'ın karısı Josephi-

ne'in tamamen Türkvâri bir kıyafetle katılması herkesin büyük ilgi ve hayranlığını çekmişti.

Aimée bunları düşünürken vatan özleminin yüreğini bir kez daha dağladığını hissetti. Bu gecenin yarattığı hava ve özellikle memleketinin müziği onu derinden etkilemiş, kalbinde küllenmeye yüz tutan ateşi yeni baştan körüklemişti. Hele şahnede şahane kıyafetleri ve zarif hareketleriyle rollerini yapan artistler kadar eserdeki Fransızlara özgü ince nükteler onu bir süre için olsun, yaşadığı çevreden büsbütün uzaklaştırmış, vatanına geri götürmüştü.

Genç kadın bu temsil heyetindekilere adeta gıpta ediyordu. Onlar temsillerini verdikten sonra türlü hediyelere boğularak ülkelerine dönecekler, özgür yaşamlarına devam edeceklerdi. Hiç kuşkusuz, şu anda içlerinden hiçbiri bu derece yakınlarında bir vatandaşlarının bulunduğundan haberdar bile değildi.

Aimée bunları düşünürken gözleri biraz gerisinde oturan Zinah'a takıldı. O anda sadık bacısının da aynı şeyleri düşünüp düşünmediğini merak etti. Zavallı Zinah... belki kendisinden çok daha mutsuzdu. Ve mutlaka bugün yaşadığından çok daha iyi bir hayata layıktı. Bir süre önce Zinah'ın başından geçen bir olayı hatırlamak güzel dudaklarında bir gülümseme yarattı. Bedeni olduğu kadar ruhi ihtiyaçlarını tatmin edememekten dolayı çaresizlik içinde genç bir haremağasını baştan çıkarmaya teşebbüs eden ateşli zenci kız suçüstü yakalanınca, onu sarayın ağır cezasından kurtarmak hanımı için hayli zor olmuştu.

Bir aralık Mihrişah Sultan, Aimée'ye doğru eğildi.

"Büyük ihtilalden bu yana Fransa'da moda çok daha sadeliğe doğru gittiği halde zarafetinden bir şey kaybetmemiş. İtiraf etmek gerekir ki, bunda kadınların da büyük etkisi var. Şu Fransızlar ne giyerlerse giysinler kendilerine yakıştırmasını bilirler. Ne dersin, Nakşidil, Mahmut da inşallah o yaşa gelsin, ona da bir Fransız kızı bulalım."

Aimée yaşlı kadının bu sözlerine yarı şaka, yarı ciddi bir cevap verdi.

"Ben de dilerim, o zamana kadar burada normal evlilikler âdet olur ve Mahmut kendisine bulacağımız bu kızı nikâhla alır."

Genç kadın bu sözleri söylerken, bu saraya ve bir zamanlar nefret ettiği bu ortama istemeye istemeye ne derece bağlanmış olduğunu bir kez daha anlıyordu.

Mihrişah, Aimée'nin sözlerini gülerek karşıladı.

"Korkarım, bu dileğin bir hayal olmaktan ileri gitmeyecek, kızım. Sekiz on yılda böyle bir aşamaya gelebileceğimizi henüz pek aklıma sığdıramıyorum."

Genç kadın cevap vermeye hazırlanırken kelimeler boğazında düğümlendi. Bu sırada Fransız elçiliği mensuplarından bir genç başını arkasında bulundukları kafese doğru çevirmişti.

Vücudundaki kanın son damlasına kadar çekildiğini hisseden Aimée elinde olmadan yerinden fırlamış, elleriyle aradaki kafesi kavramıştı.

Valide Sultan onun bu hareketini fark edince telaşla, "Hayrola, Nakşidil?" diye sordu. "Ne oldun, kızım?"

Bu sözler üzerine kendini toparlayan genç kadın bir saniye önce kalktığı yerine dönerken kendisine hâlâ hayretle bakan Selim'in annesini yatıştırmaya çalıştı.

"Hiçbir şey yok, efendimiz, birdenbire başım döndü. Herhalde bugün biraz fazla güneşte kalmış olacağım. Merak etmeyin, bir şeyim kalmadı, iyiyim."

Genç kadının gerçekten başı dönmüştü, ama bu ne güneşte kalmaktan, ne de başta Valide Sultan olmak üzere bütün Osmanlı Sarayı'nın beklediği mutlu olayın ilk işaretlerinden ileri geliyordu. Aimée başını kafese doğru çeviren yabancı genç diplomatın yakın akrabalarından Armand Gaignerons olduğunu görmüş ve yerinden fırlayıp kafesi yerinden koparmaya hazırlanırken, "Armand, Armand, ben buradayım, Dubuc de Rivery'lerin akıbetini hâlâ öğrenemedikleri kızları Aimée burada, Osmanlı

Sarayı'nda kapatılmış yaşıyor," diye bağırmamak için kendini zor tutmuştu.

Genç kadın az önce buz gibi soğuyan vücudunun şimdi yavaş yavaş ısınmaya başladığını hissediyordu. Acaba Armand da onu görmüş olabilir miydi?... Artık hayal gücü bir makine gibi işlemeye başlamıştı. Armand, Aimée'nin sarayda kapatılmış olduğunu hükümetine haber verince iki ülke birbirine nota veriyor, siyasi görüşme yapılıyor, sonunda sevgili gözdesini memleketine iade etmek zorunda kalan Üçüncü Selim sarayda yapılan resmi bir törenle onu Fransız elçisine teslim ediyordu. Önce Nantes'a dönen Aimée oradan Paris'e uğrayıp akrabalarını gördükten, birkaç gün kuzini Josephine'e misafir olduktan sonra Zinah'la birlikte Martinik'e gitmek üzere Fransa'dan ayrılıyordu.

Genç kadın artık müziği duymaz olmuş, karşısındaki sahne ve sanatkârlar gözlerinden tamamen silinmişti.

Şimdi o yalnız üç beş adım ilersinde oturan Armand'a bakıyordu. Aradan geçen yıllar genç adam üzerinde de etkisini göstermiş, onu bir hayli değiştirmişti. Buna rağmen aralarındaki akrabalık, kan bağı genç kadında onu kucaklamak, boynuna sarılıp yanaklarından öpmek arzusu uyandırıyordu.

Bir an için burada yaşadığı hayatı, memleketine döndüğü zaman kendisini orada bekleyen gelecekle kıyasladı. Osmanlı Sarayı'nın bütün debdebe ve görkemine rağmen ülkesinin ona bahşedeceği özgürlüğün cazibesi benliğini sarıyor, kalbini ümit ve arzuyla dolduruyordu.

Sonra birdenbire içine düşen bir şüphe onu acı acı düşündürdü. Ya ailesi Padişah'a gözde olmuş bir kadını bir daha aralarına almak istemezlerse... İçlerinde belki ona acıyan da olacaktı ama çoğu onu küçümseyecekti. Sonra acaba onu Selim kadar seven çıkacak mıydı... Hele Mahmut'suz bir hayat onun için ne kadar boş, ne kadar anlamsız olurdu... Sonra şöyle dü-

şündü: Bundan sonra, bu iki insanı sevdiği kadar başka birisini sevmesine imkân kalmış mıydı?...

Yeniden gözlerini sahneye çeviren Aimée zihninde beliren soruları silmiş, kendini Rameau'nun müziğine kaptırmıştı...

2

Aimée, Armand'ı gördüğünü Zinah'a bile söylemedi. Zaten Zinah'la bu konuyu konuşmak, zenci kızının yarasını deşmekten başka ne işe yarayacaktı? Tabii bundan ne Padişah'a, ne de Valide Sultan'a söz etti. Sevgili Selim'iyle bu ümitsiz meseleyi konuşmak, belki mutluluğunu gölgelemekle kalmayacak, İstanbul'da pek rahat bir hayat yaşayan vatandaşlarının huzurunu da kaçıracaktı.

Armand Gaignerons'u bir daha görüp görmemek genç kadın için büyük bir anlam ifade etmemekle birlikte, Padişah bu olaydan kuşkulanırsa bütün Fransızlara karşı cephe alır, onları memleketten uzaklaştırmaya çalışır ve sonuçta Osmanlı'da yavaş yavaş yerleşmeye başlayan Fransız kültürü de baltalanmış olurdu.

Özellikle Valide Sultan'ın girişim ve desteğiyle son yıllarda bu alanda oldukça iyi ilerleme sağlanmış bulunuyordu. İki kadın kafes arkasından izledikleri Divan toplantılarında bu konuda Padişah'la yakınlarının mücadelelerine bizzat tanık olmuşlardı. Fransız kültürünün temsilcilerinin, mühendis, mimar, gemi yapımcıları ve askeri öğretmenlerin memlekete getirilmesi kolay olmamış, Padişah geri kafalı bazı vezirlerinin bu kararlara katılması için az uğraşıp didinmemişti.

Son bir iki yılda elde edilen başarıları küçümsememek lazımdı. Böyle bir adım atılırken iki ülkenin de birbirini daha yakından tanıması şarttı. Bu uğurda gerek Paris'teki Türk elçisi Ali

Sait Bey'in, gerekse İstanbul'daki Fransız elçisi Mösyö Brune'nin hizmetleri inkâr edilemezdi.

Temaslara, uygun bir zeminin hazırlandığı kanaati uyandıktan sonra Fransız donanmasının İstanbul'u ziyaretiyle başlanmıştı. En modern savaş gemilerinden oluşan bu filonun Boğaziçi'ne gelişi beklenilen etkiyi yapmakta gecikmedi. Osmanlı devlet adamları bu yeni gemileri gördükten sonra bir zamanlar denizlere hâkim olan Osmanlı donanmasının artık gerçekten savaş kabiliyetini kaybetmiş, eski ve çürümüş teknelerden oluştuğunu anladılar. Şanlı Türk bayrağını rakip kabul etmeden yıllarca Akdeniz'de dalgalandıran Armada'nın artık devri geçmiş topları ve diğer silahları çoktan tarihe karışmıştı.

Üçüncü Selim Fransız gemilerini gördükten sonra yepyeni bir Armada kurmak konusundaki kararını uygulamaya koymakta gecikmedi. Şimdi bütün tersanelerde hummalı bir faaliyet başlamış, memleketin dört bir bucağından toplanıp getirilen gemi mühendislerine ek olarak Mısır'dan Suriye'ye kadar Akdeniz sahillerinden toplanan marangozlar geceyi gündüze katarak çalışıyorlardı. Kısa bir zaman sonra yıllardır Haliç'te bağlı durdukları için altları yosun tutmuş eski kalyonların, kadırgaların, fırkateynlerin yerini daha küçük ama süratli ve savaş kabiliyeti çok fazla gemiler almaya başladı.

Bir gün tersaneleri ziyaretten dönen Şehzade Mahmut heyecan içinde Aimée'ye koşmuş, "Görsen bu yeni yaptıkları gemiler ne cici şeyler," demişti. "Hem öyle kocaman topları var ki... Biliyor musun, onların içinde binden fazla da tayfa varmış. Bunların yatacakları yerleri o gemilerin içine nasıl sığdırmışlar, şaştım kaldım..."

Bir yandan gemiler kızaklardan indirilirken, öte yandan bir deniz akademisinin de inşaatına başlanmıştı. Burada Fransız öğretmenler ders verecek, Türk denizcilerini yetiştireceklerdi.

Üçüncü Selim atalarının yanında bugünkü Türk denizcilerinin çok geri kaldıklarını söylüyor, "Şimdi yetişecek gençlerimize

en modern bilgiyi ancak Fransız hocaları verebilir," diyordu. "Artık içinde yaşadığımız devirde kulaktan dolma bilgilerle denizde savaşılmaz. Bir donanma subayının her şeyden önce sekstan ve pusulasını kullanması için matematik bilmesi lazım..."

Padişah'ın bu arzusu da pek kısa bir zaman içinde gerçekleşti. Bir gün hanımının odasına nefes nefese giren Zinah ona, "Aman pencereye koşun, hanımım," dedi. "Bakın kimler geçiyor."

Aimée pencereye doğru seğirtirken aklına binbir ihtimal gelmişti. Sonra sarayın önündeki tozlu yoldan geçen parlak üniformalı Fransız denizcilerini görünce, "Şu dürbünü ver, Zinah," diye seslendi. "Acaba rüya mı görüyorum, yoksa önümüzden geçenler gerçekten benim vatandaşlarım mı?... Ah Zinah, bilmezsin bu sevimli yüzleri görmek benim için ne büyük bir mutluluk! Hele bak şu arkadan giden genç subay kardeşim Pierre'e ne kadar benziyor."

Hanımının elindeki dürbünü alıp onun gösterdiği yere bakan zenci kız, "Sahi," dedi. "Tıpkı kardeşiniz... Ya onun yanı sıra yürüyen uzun boylusu Mösyö François Laurenciri'i hatırlatmıyor mu?..."

Bu asker heyetinin Türkiye'ye ayak basışı, Batı kültürünün memlekette kökleşmesi için bir başlangıç oluşacaktı.

Sonunda bir gün yeni donanma için yetiştirilen denizcilerin Padişah tarafından teftiş edileceği haberi kulaktan kulağa duyuldu. Bu genç askerlerin sarayın büyük avlusunda toplanışı özellikle saraylılar arasında büyük bir olay sayılıyordu.

Teftişin yapılacağı gün Mihrişah Sultan'la Aimée töreni rahatça izleyebilecekleri bir kule penceresinin önünde yerlerini aldılar.

Aşağıda, sahil boyunda toplanmış genç Türk delikanlılarıyla beraber kara kaşlı, kara gözlü Rumlar, geniş suratlı, çekik gözlü Kırgızlar, sarışın Tatarlar, esmer Kürtler ve nihayet Dürzüler, Yörükler, Acem ve Araplar yerlerini almış bekleşiyorlardı.

Valide Sultan uzun uzun bu delikanlıları seyrettikten sonra memnuniyetini belirtti.

"Biliyor musun, Nakşidil, bu işin en sevindiğim yanı, şu gördüğün on binlerce gencin çoğunun gönüllü başvurmuş olmalarıdır. Eski devirler için bu olağan sayılırdı, ama son zamanlarda gençler artık orduya ve donanmaya rağbet etmez olmuşlardı. Şimdi görüyorum ki, Selim'in verdiği güvenceye millet de inanmaya başlamış... Bütün bunlar bir başlangıç, Nakşidil, inşallah çok yakın bir gelecekte yine yedi düvelin saydığı bir devlet, özgürlük ve refah içinde yaşayan bir millet olacağız."

Mihrişah Sultan'ın heyecandan gözleri yaşarmıştı. Aimée de bu yeniliklere çok memnun oluyordu. Fakat onun asıl sevindiği nokta, bütün bunlarla bizzat meşgul olan Padişah'ın bir süre için çocuğu olamayışı üzüntüsünü unutmuş olmasıydı.

Bununla birlikte, genç kadın Selim'in ona karşı mahcubiyet duyduğunu da pekâlâ hissediyordu. Buna sebep Padişah'ın bir evlat sahibi olup onu kadınefendilik payesine yükseltemeyişinden duyduğu üzüntüydü.

Devlet işlerine katılan bu yeni faaliyetine rağmen sevgili Selim'i onu bir gün olsun ihmal etmiş değildi. Zaman zaman Valide Sultan'la Kızlarağası'nın bin türlü teşvik ve ısrarı üzerine Padişah'ın zorla kabul etmek durumunda kaldığı yeni kızlar, aralarındaki mutluluğu gölgeler gibi oluyorsa da, genç Padişah dünyada tek sevdiği kadına bu üzüntülerini unutturmak için elinden geleni yapmaktan geri kalmıyordu.

Sözgelişi, bir gün, sarayın avlusunda toplanan genç donanma subayları Padişah tarafından teftiş edilirken, Aimée başlarındaki serpuşun üzerinde taşıdıkları ay yıldızın hemen yanında kendisine hiç de yabancı olmayan bir işaret görür gibi oldu. Valide Sultan'a bunun ne olduğunu sorduğu zaman yaşlı kadın gülümseyerek onun altın sarısı saçlarını okşadı.

"Dikkat edersen ne olduğunu anlarsın, kızım. Mavi, beyaz ve kırmızı Fransızların milli renkleridir. Bu renkleri Türk donan-

ması için kabul edişi, Padişah'ımızın bunu sevdiği bir insan uğruna yaptığı anlamına gelmez mi?"

Selim, Aimée'ye duyduğu derin aşktan kaynaklanan saygı ve güveni belirtebilmek için birlikte oldukları zamanlarda ona sık sık devlet işlerinden ve politikadan söz eder, sevgili gözdesinden fikir sormak ve onunla tartışmaya girmekten zevk duyardı. Genç kadın da Padişah'ın bu incelik ve değerbilirliğini büyük bir olgunlukla karşılıyor, en emin olduğu fikirlerini bile açıklarken daima ısrardan kaçınarak karar hakkını Padişah'a bırakıyordu.

Yurtta olduğu kadar dünyada barışın sağlanması için her türlü fedakârlığa katlanmanın gereğine inanan Selim bu barışseverliğine rağmen, ülkeyi koruyucu önlemler almaktan da geri kalmamak kararındaydı.

Haliç sırtlarında yeni Türk ordusu için muazzam kışlalar yapılırken Marmara kıyısında kurulan modern bir baruthane de bu ordunun barutunu yetiştirmeye hazırlanıyordu.

Milletin sevgisini kazanmayı kendine ilke edinen Üçüncü Selim'in en büyük emeli, eski Osmanlı İmparatorluğu'nun artık çökmeye yüz tutan temellerini sağlamlaştırarak üzerine yepyeni ve modern bir Türkiye kurmaktı.

Bunun için her şeyden önce ordunun ele alınması gerektiğinin farkında olmakla beraber, gemi tam anlamıyla azıya almış olan yeniçerilerin gösterecekleri tepkinin doğurabileceği vahim sonuçlar Padişah'ı böyle önemli bir harekete girişmekten bir süre için alıkoyuyordu. Yine de yeni bir ordunun çekirdeğini oluşturacak küçük çapta bir teşkilatı kurmaktan kendini alamadı.

Bütün bu büyük davalar peşinde uğraşıp didinirken Üçüncü Selim etrafında sayısı gün geçtikçe artan bir hoşnutsuzlar takımı meydana geldiğini, yakın dostlarının uyarılarına rağmen kabul etmek istemedi. Onun görüşüne göre, memleketini seven insanlar onun hayrına yapılan bu işlere karşı olamazlardı. Buna rağmen birtakım kötü ruhlu kimseler, bir kısmı çıkarları bozulduğu için, bir kısmı da yeni mevkiler kapmak kaygısıyla yavaş ya-

vaş Şehzade Mustafa'yla anası Nükhet Seza Sultan'ın etrafında toplanmaya ve Padişah'ı sabote etmeye hazırlanıp duruyorlardı.

Günler geçiyor, Üçüncü Selim karşılaştığı zorluklara rağmen yılmak bir yana, gittikçe artan bir şevkle memleketini kalkındırmaya hazırlanıyordu.

Padişah'ın artık tek uğraşını bu dava oluşturmaktaydı. Yemiyor, uyumuyor, yalnız bunu düşünüyor, bunu konuşuyordu. Akşam ezanından sonra Aimée'yle buluştukları zaman yatma saatine kadar Selim'in kafasında her gün biraz daha gelişen bu planlardan söz ediyorlardı. Bir gün Aimée sevgilisinin biraz fazla hayale kapıldığını hissederek, "Korkarım, efendimiz," dedi. "Bütün bu inkılapları bir güne sığdırmak istiyorsunuz."

Padişah gülüyordu.

"Acele kadar tehlikeli bir şey olamaz, sevgilim. Uygulamada atılacak en küçük bir yanlış adım davamızın yarıda kalmasına neden olabilir."

"Öyleyse neden bu işin üzerine bu kadar düşüyorsunuz? Olayların gidişini biraz da zamana bırakmak daha isabetli olmaz mı?"

Bu sözlerin bıraktığı etkiyi Padişah'ın yüzünden okumaya imkân yoktu. Yalnızca, "Bekle, görürsün," demekle yetindi.

Genç kadın da fazla ısrar etmeyerek sustu.

***

Yirmi birinci yaş günü Aimée için adeta bayram oldu. Valide Sultan'dan başlayarak sarayın bütün ileri gelenleri ona hediye yağdırdılar. Bu arada özellikle Hünkâr'dan gelen hediyeler karşısında genç kadının neredeyse dili tutulacaktı. Elle işlenmiş fildişi bir çekmeceyi dolduran en nadide mücevherlerden başka, Selim sevgili gözdesine çok değerli kitaplar, bohça bohça kumaş, eski İran minyatürleri ve Hindiçini'den gelme antikalar göndermişti.

Genç kadını en çok memnun eden hediyelerden biri de Şeyh Galip'in onun için yazıp sunduğu bir gazel oldu. Şair bu

gazelinde onu içinden abıhayat taşan altın bir kupaya ve bülbülün âşık olduğu güle benzetiyordu.

Aimée'nin nedimeleri de ona üzerinde Fransızca harflerle arması bulunan zambak çiçeği işlemeli ipek bir yatak örtüsü hazırlayıp vermişlerdi. Sarayda yaşayan öbür gözdelerin gönderdikleri kıymetli hediyelerin haddi hesabı yoktu.

Pek küçük yaşından beri saate karşı büyük merakı olan Mahmut sevgili analığına Fransız işi nadide bir saat yollamıştı.

O günü neşe ve mutluluk içinde geçiren genç kadın akşam hava karardığı zaman birbirini izleyen bu sürprizlerin de sona erdiğini sandı. Ancak güneşin son ışıkları ufukta kaybolurken Aimée'nin dairesine gelen Kızlarağası ondan kendisiyle beraber gelmesini rica etti. Arap önde, genç kadın arkada, uzun koridorlardan geçtikten sonra büyük bir salona geldikleri sırada Kızlarağası, Hünkâr'ın gözdesini etekleyerek bir kapıdan soktu ve ortadan kayboldu.

Aimée kendisine gösterilen kapıdan içeri girince hayretinden nefesinin tutulduğunu hissetti. Girdiği odanın ortasında, sırtında usta bir Fransız terzisinin elinden çıkmış, turuncu tafta dekolte bir elbiseyle Zinah ayakta duruyordu. Odanın bir köşesinde altın yaldızlı lake bir koltuk üstünde sim işlemeli açık mavi bir balo tuvaleti vardı. Beyaz ince ipek çoraplarla yüksek ökçeli Fransız ayakkabıları da bu tuvaleti tamamlıyordu. Koltuğun yanındaki ufak masanın üzerine bu elbiseye uyacak kolye, bilezik ve yüzüklerden oluşan iri pırlantalı bir mücevher takımı bırakılmıştı.

Zinah neşe taşan gözleriyle kendini toparlamaya çalışan hanımına bakıyordu.

"Size küçük bir sürpriz hazırladık, hanımım. Haydi gelin, şu elbiseyi sırtınıza giydireyim. Tam sizin ölçülerinize göre hazırlandı. Valide Sultan size hissettirmeden ölçülerinizi aldırmış. Haydi, haydi durmayın orada... Hem başınızı açın da saçlarınızı

yapayım. Hani şu son gelen Fransız dergisindeki gibi saçlarınızı tepenize toplayacağım."

Genç kadın giyinip hazırlandıktan sonra aynaya bakınca kendini tanımakta zorluk çekti. Bu, yuvarlak omuzları elbisesinin dekoltesinden fışkıran, tepesi topuzlu dilber kendisi miydi!

Zinah hanımını elinden tutmuş, "Yeter artık kendinizi seyrettiğiniz," diyordu. "Şimdi yumun gözlerinizi de beni takip edin."

Aimée bütün bu olup bitenler karşısında o kadar şaşırmıştı ki, kendinde soru soracak gücü bulamadığı için ister istemez bacısına uydu. Biraz önce önünden geçtikleri büyük salonun kapısından girerlerken kulağına bir orkestranın nağmeleri çalındı. Hayretle gözlerini açtığı zaman salon duvarlarının Türk ve Fransız bayraklarıyla donatılmış olduğunu gördü. Salonda kadınlı erkekli Avrupalı kıyafetinde birtakım insanlar da eğilmiş, kapının eşiğinde kendilerine hayretle bakan genç kadını selamlıyorlardı.

İlk şaşkınlığı geçip dikkatle bakınca bunların kıyafet değiştirmiş saraylılar olduğunu fark etti. Usta bir berber eli bu genç saraylıların kimini erkek, kimisini kadın kıyafetinde Avrupa asilzadelerinden farksız bir hale getirivermişti.

Yüzlerce şamdanın ışığı altında o ana kadar gün ışığı görmemiş çıplak omuzlar sedef gibi parlıyordu. Güzel başları süsleyen nadide tüyler mum alevlerinin parıltısıyla yanıp sönerken, parlak dişleri ortaya koyan şuh tebessümler ipek yelpazelerin ardında kayboluyordu.

Saraylıların yüzlerini erkek olarak ancak Padişah'la onun izin verdiği belli sayıda kişiler görebileceği için çalgıcılar kalın bir perdenin arkasına yerleştirilmişti.

Kendi şerefine en ince ayrıntısına kadar ayrı bir özenle hazırlanan bu tablo genç kadının gözlerini doldurdu. O anda gözünün önüne yıllarca önce Le Rocher Şatosu'nda teyzesinin kızının düğünü dolayısıyla verilen balo geldi.

Salonun birkaç basamakla yükseltilmiş bir köşesi Padişah'la maiyetine ayrılmıştı. Aimée o tarafa bakınca sevgili Selim'iyle etrafındakilerin Macar beyleri gibi bol paçalı geniş şalvarlarla başlarına kırmızı kısa fesler giymiş olduklarını gördü.

Avrupa elbisesiyle genç Şehzade Mahmut, Paris'te doğup büyümüş bir prense benziyordu.

Aimée öylesine şaşırmıştı ki, az daha sim işlemeli elbisenin içinde yaşlı bir markizi andıran Mihrişah Sultan'ı tanımayacaktı.

Aimée'nin kapıdan içeri girdiğini gören Hünkâr yerinden kalkmış, ona doğru ilerlemişti. Karşı karşıya geldikleri zaman genç kadının gözlerinde derin bir aşkın ifadesi kadar sonsuz bir şükranın da izleri vardı.

Selim'in de yüzü sevinçten parlıyordu. Önünde eğilen sevgilisini elinden tutup kaldırırken, "Nasıl, hoşuna gitti mi, Nakşidil?" dedi.

"Harikulade, efendimiz, eşsiz..."

Padişah gözdesini yerine götürürken kulağına, "Bunlar hepsi senin şerefine hazırlandı," diye fısıldadı. "İnşallah ilerde bütün bunların gerçek olduğunu da görürsün benim sabah yıldızım."

İslam dini içkiyi yasak ettiğinden bu toplantının tek eksiği alkollü içkilerdi. Bunun yerine genç kızların gümüş tepsilerde gezdirdikleri rengârenk şerbetlerden bir bardak alan Selim, "*A votre santé, Madame La Belle,*(*) dedi.

Etraftan kopan alkışı yeniden çalmaya başlayan orkestranın nağmeleri bastırdı. Alafranga bir beste olmasına rağmen Aimée'nin ilk kez duyduğu bu melodi hakkında ona izahat veren Mihrişah oldu.

"Yeni Fransız Milli Marşı. Adı *La Marseillaise*'miş. Mösyö de List isminde biri tarafından bestelenmiş."

Aimée sırtından aşağı kâh soğuk, kâh sıcak bir şeylerin dolaştığını hissediyordu. Marş bittikten sonra orkestra keman ve

(*) "Şerefinize, Madam Güzellik."

flüt seslerinin hâkim olduğu bir melodiye geçti. Bu sırada erkek kıyafetindeki saraylılar genç kadınların önünde eğilmiş, onları dansa davet ediyorlardı. *Cotillon* adı verilen bu dansı *Cavotte ve Menuet*'ler izledi.

Danslara ara verildiği bir sırada orkestra yepyeni bir parça çalmaya başlamıştı. Aimée bu neşeli müziği ilk kez duyuyordu. Sevgili gözdesinin bakışlarında okuduğu hayret karşısında Üçüncü Selim bir çocuk neşesiyle, "Bu parçaya vals diyorlar," diye açıklamaya girişti. "Napoleon'un askerleri bunu ilk defa Avusturya'da duymuşlar. Şimdi bütün Avrupa'yı sarmış diyorlar. Bu bir şey değil, İspanyollar da yeni bir dans icat etmişler, parmaklarına tahta mandallar takıp topuklarıyla yerleri döve döve dönüp duruyorlarmış."

Aimée sarayda alafranga dansın adı geçmezken bu çeşit çeşit dansların nereden çıktığını merak ediyordu. Hünkâr onun bu merakını da gidermekte gecikmedi.

"Bunlar İstanbul'da bilinmeyen şeyler değil ki... Beyoğlu balolarında bunların daha ne türlüsü oynanıyormuş... Biz de oradan bir Fransız dans hocası getirttik. Birkaç günde kızlara bunların hepsini öğretiverdi."

Bu arada müziğin hızı arttıkça ortada dans edenler de kelebekler gibi dönmeye başlamışlardı.

O sırada sanki sarayın yüksek duvarları üzerine yıkılmış gibi, genç kadında zaman ve mekân kavramları da kaybolmaya başlamıştı. Müziğin her nağmesi şimdi onu bulunduğu ortamdan alıp gitgide Le Rocher Şatosu'na ve Raoul'a yaklaştırıyordu. Gözlerinin önüne genç Fransız asilzadesinin onu ilk dansa kaldırışı gelmişti. Şu anda delikanlının elinin dokunuşunu duyar gibi oluyordu. Birdenbire boğazında bir şeylerin düğümlendiğini hissetti. Osmanlı Padişahı'nın bu kadar sevgi ve ilgiyle onun şerefine düzenlediği bu eşsiz gece ona zehir olmuştu.

Buna rağmen kalbinin zehrini içine akıtıp onu aşk fışkıran bakışlarla seyreden Hünkâr'a gülümsedi. Benliğini saran acıya

rağmen ona mutlu bir gece yaşatmak için belki maddi olmaktan çok manevi bir fedakârlığın ürünü olan böyle bir geceyi hazırlayana karşı minnettardı.

Zevk ve neşe içinde geçen bu güzel geceyi kulakları tırmalayan bir top sesi yarıda bıraktırmış olmasaydı, genç saraylılar sabaha kadar dansa doymayacaklardı. Salonun geniş pencerelerinde yankılar bırakan bu ses Aimée'nin ödünü koparmıştı. Genç kadın Selim'in bembeyaz kesilen yüzüne baktı. İki sevgiliyi baş başa bırakmak için geri çekilmiş bulunan Padişah'ın maiyeti derhal efendilerinin yanına seğirtmişlerdi. Bu arada müzik de durmuş, ortada dans edenler birer heykel gibi oldukları yerde kalakalmışlardı. Şimdi top sesleri birbirini izlemeye başlamıştı. Salonda bulunanların hemen hepsi bu uğursuz seslerin neyi ifade ettiğini çok iyi biliyorlardı.

Aimée başının döndüğünü, gözlerinin karardığını hissetti. Kafasının içinde binbir kötü ihtimal birer şimşek gibi durmadan çakmaya başlamıştı. Bir süreden beri hoşnutsuzluklarını her vesileyle ortaya koyan yeniçeriler sarayda düzenlenen bu Avrupa tarzı eğlenceyi bahane ederek yeni bir isyana kalkmış olabilirlerdi. Hiç kuşkusuz, bu olayda Şehzade Mustafa taraftarlarının ve Nükhet Seza Sultan'ın büyük rolleri vardı.

Koskoca salonu saran ölüm sessizliği içinde, dışardan kılıç şakırtılarına karışan nara sesleri gerilen sinirler üzerinde birer kırbaç etkisi yapmakta gecikmedi. Hâlâ titreyerek sevgilisinin omzuna kapanmış olan Aimée ağzını açmaya fırsat bulamadan Selim'in, *"A bientot ma plus chère. Sois brave topuours!"*(*) dedikten sonra muhafızlarını beklemeden dışarı seğirttiğini gördü.

Gözleri hiddetten kararan genç Şehzade Mahmut da Hünkâr'ın peşi sıra dışarı fırlarken sesi etrafı çınlatıyordu.

"Allah'ını seven Padişah'ımızın arkasından gelsin. Şu namussuzlara hadlerini bildirelim."

(*) "Yine görüşürüz, sevgilim. Cesur ol."

Mihrişah Sultan'la Aimée onu alıkoymak için arkasından yetişmeye yeltendilerse de çocuk önlerinden bir rüzgâr gibi gelip geçti.

Aimée onu tutmaya imkân bulamayınca arkasından, "Bırakmayın, Allah'ınızı severseniz onu bırakmayın!" diye bağırmaya çalıştıysa da, Mihrişah Sultan genç kadının kolundan tutmuş, "Sus, yavrum, bağırma," diyordu. "Bizi aramızdan biri bir pula sattı ama bir yakalarsam vay olsun onun haline!"

Kin ve nefret yaşlı kadının güzel yüzünü tanınmaz bir hale koymuştu. Bir süre sonra kendini toparlayınca Aimée'nin elinden tutarak, "Gel, Nakşidil," dedi. "Yukarı kuleye çıkalım. Olup biteni oradan seyrederiz."

Sarayın her tarafını saran muhafızların şaşkın bakışları arasında iki kadın koşarak koridorları geçip ufak bir iç avluya çıktılar. Dar bir kapıdan kule merdivenlerine eriştikleri zaman ikisi de nefes nefese kalmışlardı. Buna rağmen bol etekli, geniş jüponlu Fransız tarzı elbiselerinin izin verdiği kadar merdivenleri ikişer üçer aşarak kuleye çıktıkları zaman yaşlı kadın, "Gel, kızım," dedi. "Şu taraftan bakalım. Yalnız şunu bilmiş ol ki, göreceğimiz manzara ne kadar korkunç olursa olsun gözümüzü kırpmadan izlemek zorundayız."

Kulenin dar penceresi sarayın büyük avlusuna bakıyordu. Asilerin ellerinde taşıdıkları meşaleler bu avluda büyük bir kalabalığın toplandığını gösteriyordu. Vahşi naralar atarak sağa sola koşuşan bu güruh arasında Aimée yerde yatanlar olduğunu fark etti.

Geniş avlunun bir köşesinde Üçüncü Selim, etrafında maiyeti ve muhafızlarıyla yer almış, karşı köşede de bir yeniçeri alayı silah çatıp sıralanmıştı. Şimdilik iki taraf da sükûnetini koruyor, yalnızca ortada koşuşan baldırı çıplak birtakım serserileri seyretmekle yetiniyordu.

Özellikle yeniçerilerin gösterdikleri sükûnet çok dikkat çekiciydi. Bu zorbalar sanki hiçbir şey olmamış gibi kendi işleriyle

meşgul görünüyorlar, bir kısmı biraz önce sesi duyulan "Bal yemez"leri temizlemeye uğraşıyorlardı.

Bu aralık Aimée yerde yatan yaralıların iniltilerini duyar gibi oldu. Bu sesler genç kadının zaten gerilen sinirlerini büsbütün harap etmişti. Gözleri kararmış, nerdeyse bayılacaktı. Buna rağmen Mihrişah Sultan'ın az önceki sözlerini hatırlayarak kendine hâkim olmaya çalıştı ve avluda olup bitenleri dikkatle izlemeye koyuldu.

Aşağıda Üçüncü Selim şimdi elini kaldırmış asilere doğru yürüyordu. Padişah'ın bu ani ve beklenmedik müdahalesi biraz önce boş meydanda tozu dumana katan isyancıları şaşırtmışa benziyordu. Padişah'ın hemen arkasında duran Şeyhülislam'la Şehzade Mahmut'un etrafını efendilerine sadık kalan muhafız alayı çevirmişti.

Üçüncü Selim her türlü tehlikeyi göze almışa benziyordu. Şu anda bir serseri kurşun ya da asilerden birinin savuracağı kama, Osmanlı Padişahı'nı, Müslümanların Halifesi'ni göz açıp kapayıncaya kadar yok edebilirdi. Buna rağmen genç Hünkâr ırkına özgü bir gözüpeklikle ölümle alay edercesine kendi muhafızlarından kat kat kuvvetli düşmanlarının karşısına dikilmiş, onlara meydan okuyordu.

Yalnız bir aralık genç Şehzade Mahmut'un hemen arkasında olduğunu görünce eliyle onu buradan uzaklaştırmalarını işaret etti.

Aimée Padişah'ın bu işareti üzerine Mahmut'un yüksek rütbeli iki muhafız subayı tarafından içeri götürüldüğünü görünce rahat bir nefes aldı.

Bu sırada Padişah'ın avluda görünmesiyle çöken sessizlik bozulmuş, vahşi naralar etrafı çınlatmaya başlamıştı.

Mihrişah Sultan öfkesinden çatallaşan sesiyle genç kadına doğru eğilmiş, "Selim'in sırtındaki bu Avrupalı elbise onları büsbütün çileden çıkaracak," diyordu.

Kazan kaldıran yeniçeriler arasında her kafadan bir ses çıkıyor, gözlerini kan bürümüş asiler ağızlarına geleni Padişah'ın yüzüne karşı haykırmaktan zerrece çekinmiyorlardı. Birçokları burada toplanmadan önce önlerine gelen meyhanelerde kafayı çektikleri için iyice utanmazlaşıyorlardı.

Bunlardan bir tanesi arkadaşlarının arasından safları yara yara ileri doğru yürüdü. Başı usturayla tıraşlı, göğsü bağrı çıplak, uzun zülüfleri kaytan bıyıklarına karışan bu asi Padişah'ın önüne gelince elini beline dayayarak, "Biz başımızda erkek adam istiyoruz," diye bağırdı. "Yoksa senin gibi karı koynundan memleket idaresine kalkan Padişah bize vızgelir. Anan olacak o Ortodoks papazının kızıyla gâvur orospular bize hükmetmeye kalkarsa..."

Havada parlayan geniş ağızlı bir pala herifin sözlerini tamamlamasına fırsat bırakmamış, isyancının kellesi kof bir karpuz gibi Hünkâr'ın ayaklarına doğru yuvarlanıvermişti.

Bu küstahın cezasını buluşu asiler arasında yeni bir dalgalanmaya neden olmuştu. Şimdi hepsi rasgele bağırıp çağırıyor, bu cehennemi gürültü arasında özellikle en çok kulağa çarpan "Gâvur domuzu" sözleri oluyordu.

Bu galeyanı bir süre seyreden Padişah sonunda susmalarını emreder gibi elini havaya kaldırırken, ince yapısından hiç de beklenmeyen gür ve otoriter bir sesle, "Şimdi susun da beni dinleyin," diye bağırdı. "Burada hükmedecek tek bir insan varsa o da benim. Ben konuşurken içinizden kıpırdayan olursa alimallah leşini köpek gibi yere serdiririm."

Padişah'ın bu sözleri asilerin kahkahaları arasında boğulurken kalabalığın arasından davudi bir ses yükseldi.

"Biz karşımızda konuşacak erkek adam isteriz!"

Bu küstah sözleri ağza alınmaz küfürler izledi.

Aimée durduğu yerde sendeledi. Mihrişah Sultan'ın genç kadının kolunu tutan parmakları Aimée'yi zaptedebilmek için adeta etine giriyordu.

Aşağıda nara ve küfürler devam ederken Şeyhülislam, Padişah'ı içeri girmeye ikna etmeye çalışıyordu.

Mihrişah Sultan bu manzarayı görünce, "Bari Velizade'yi dinlese de içeri girse," diye mırıldandı. "Bu baldırı çıplakların karşısında yapacak bir şey yok ki... Osmanlı tarihinde ilk defa bir Padişah'ın yüzüne karşı bu şekilde davranmaya cesaret ediliyor. İçeri girerse hiç olmazsa itibarını kurtarmış olur."

Tam bu sırada Selim de ani bir hareketle dönmüş, arkasındaki açık kapıdan içeri giriyordu. Padişah'ın bu geri çekilişini sarayın camlarını sarsan bir top sesi takip etti.

Efendilerinin ardından maiyetinin de içeri girdiklerini gören Valide Sultan, Aimée'yi kolundan çekti.

"Gel kızım, biz de gidip bir bakalım. Belki bize ihtiyaçları olur."

Geldikleri yoldan koşa koşa büyük salona döndüler. Biraz önce yollarda rastladıkları muhafızlardan şimdi eser yoktu. Akşamdan beri türlü zevk ve neşeye sahne olan salon da bomboştu. Aimée yerlerde sürünen yelpazelere, genç saraylıların başlarından dökülen ezilmiş çiçeklere boş gözlerle baktı. Koskoca Osmanlı İmparatoru'nun sevdiği kadın şerefine düzenlediği unutulmaz bir gecenin sonu bu mu olacaktı!...

***

Artık top sesleri duyulmaz olmuştu. İsyan etraftan yetişen Selim'e sadık muhafız kıtaları tarafından bastırılmışa benziyordu. Buna rağmen Hünkâr Divan odasında oturmuş, derin düşüncelere dalmıştı. Alelacele çağrılan vezirler meclisi toplantı halindeydi. İçlerinde en çok konuşan Sadrazam'la Şeyhülislam olmuştu. Vezirlerin hemen hepsi yeniçerilerin yola getirilmesi konusunda fikir birliği içindeydiler. Fakat Padişah'ın bütün bu söylenenleri duymadığı halinden belliydi. Nitekim Sadrazam görüşmeleri özetleyici bir konuşmaya başladığı sırada Selim uykusunda yürüyen bir insan gibi ayağa kalkıp kapıya doğru gitti. Muhafızları derhal onun etrafını sarmışlardı.

Kafes arkasından toplantıyı takip eden Aimée sevdiği adamın bu perişan halini gören Valide Sultan'a doğru eğilerek, "Çok şükür ki, bizim de burada olduğumuzun farkında değil," dedi.

Mihrişah Sultan ıstırabından ahengini kaybeden bir sesle cevap verdi.

"Öyle kızım, insan sevdiklerinin aczine ve ıstırabına tanık olmalarını istemez. Hele bu insan zayıf bir erkek olursa... Haydi gel, Nakşidil, gidip Mahmut'a bakalım. Oğlancık ne yapıyor..."

Muhafız kıtalarının karşı koymalarından çok, Şeyhülislam'la Sadrazam'ın aracılıkları sonucu bastırılan isyan hazineye bir hayli altına mal olmuş, fakat buna karşılık, geçici bir zaman için de olsa sarayda sükûnet yerine gelmişti. Ama her şeye rağmen sarayda verilen bu Frenk icadı balonun dedikodusu kulaktan kulağa yayılmaktan da geri kalmadı. Bu olay sarayda olduğu kadar memlekette de esen huzursuzluk havasını ortaya koymuştu.

Ülkenin eğitim ve toplum düzeyinin henüz Üçüncü Selim'in getirmek istediği yenilikleri hazmedecek bir aşamaya erişmemiş olması bir yana, muhalifleri Padişah'ın bu iyi niyetlerini halkın gözünde kötü göstermek, ona karşı beslenen sevgi ve güveni sıfıra indirmek için bu olayı fırsat bilerek vargüçleriyle çalışmaya başlamışlardı.

Yeniçerilerin ele başları ve yobazlarla işbirliği yapan Şehzade Mustafa'nın adamları bu kötü emellerinde başarılı olacağa benziyorlardı. Nitekim vatanseverlerin kalplerinde beliren ümitler yavaş yavaş sönmeye yüz tutarken, özellikle Fransız dostluğu aleyhinde yer yer gösteriler yapılmaya başlamış, aslında ülkenin kalkınması için katlanılan birtakım fedakârlıklar, millete İslam dininin izin vermediği bir Frenkleşme girişimi diye gösterilerek halkın dini duygularını kışkırtma yolu tutulmuştu.

Saraydaki olayın hemen ardından İstanbul'da bu balonun sözünü duymayan kimse kalmamıştı. İşin asıl kötü yanı, Padi-

şah'ın gözdesi şerefine düzenlenen bu eğlenceye kasten bambaşka bir mahiyet verilerek, o akşam sarayda şarabın sular gibi aktığı ve erkeklerin de katıldığı bu toplantıda her türlü rezalete izin verildiği anlatılıyordu.

Bu iğrenç dedikoduların yankıları sarayın yüksek duvarlarını bile aşıp Padişah'a ve Valide Sultan'a uzanınca Mihrişah Sultan herkesten fazla üzüldü. Fakat günler geçtikçe bu dedikodu da yavaş yavaş tavsamaya başladı ve yaşlı kadın kendini toparlamakta gecikmedi. Hatta pek kısa bir zaman sonra olan bitenleri sanki tümüyle unutmuş, yeniden gelecek için birtakım ümitlere bile kapılmaya başlamıştı.

Oysa Üçüncü Selim annesinin aksine, uzun süre o gecenin etkisinden kendini kurtaramadı. Artık herkesten şüphe etmeye başlamış, kırılan izzeti nefsi yüzünden büsbütün kabuğuna çekilerek dünyaya küskün bir hal almıştı.

Aimée sevdiği erkeğin gün geçtikçe solup yaşlandığını fark ediyordu. Hele Anadolu ve Rumeli'nde başgösteren irili ufaklı isyanlar, Müslümanlarla Hıristiyanlar arasında kanlı bir boğuşmaya kadar büyüme eğilimi gösterince, genç kadın da o güne dek gizlemeyi başardığı endişelerini daha fazla saklayamadı. Bir akşam bu konu görüşüldüğü sırada, "Tanrı Hıristiyan kullarının yardımcısı olsun," diyerek söze karıştı. "Keşke erkek olsaydım da onların yardımına koşabilseydim."

Sevgili gözdesinin bu sözleri çoktan beri yüzü gülmeyen hükümdarı bile güldürmüştü. Fakat Aimée'nin ne kadar üzüldüğünü görünce onu teselli etti.

"Jeanne d'Arc olmanın modası çoktan geçti, güzelim. Ama için rahat olsun, Hıristiyanları korumak için Balkanlar'a yeterli sayıda asker gönderdim."

Padişah'ın verdiği bu güvence Aimée'yi son derece memnun etmişti. Derhal sevgilisinin eteklerine kapanan genç kadın, "Size ne kadar teşekkür etsem azdır, efendimiz," sözleriyle şükranını ifade etmeye çalıştı.

Şimdiye kadar şahsı için Padişah'tan hiçbir şey istememişti. Selim de bunu bildiğinden onun güzel başını okşarken, "İstemek senin hakkındır, yavrum," dedi. "Yoksa kalbimizin sultanına duyduğumuz derin aşkı ispat etmek fırsatını nasıl buluruz!"

Memlekette, özellikle de Balkanlar'da başlama eğilimi gösteren büyük bir katliam biraz da Aimée'nin etkisiyle önlenmişti, ama son zamanlarda kendini iyice göstermeye başlayan huzursuzluk şiddetinden bir şey kaybetmemişti. Bunda Üçüncü Selim'in kendisine Napoleon Bonaparte tarafından sunulan Légion d'Honneur nişanını kabul etmesinin de rolü yok değildi.

Başlangıçta kulaktan kulağa fısıltılar halinde yapılan eleştiriler şimdi artık açığa vurulmaya başlamış, hatta daha da ileri gidilerek Padişah'ın ordu ve donanmayı yabancıların eline bıraktığı söylentileri alıp yürümüştü. Nerdeyse Hünkâr'ın bile dininden şüphe edilecekti.

Bu şekilde geçip giden günler Aimée'nin de rahat ve huzurunu kaçırmış, onu tedirgin etmişti. Genç kadın kule penceresinden etrafı seyrederken saraya doludizgin girip çıkan habercileri gördükçe heyecanından adeta baygınlıklar geçiriyordu. Bu posta Tatarlarının götürüp getirdikleri haberlerin gizliliğini artık o da öğrenmişti. Bunlar ya isyanları bastırmak için Padişah'ın emirlerini götürürler ya da yeni cansıkıcı bir haberi Selim'e ulaştırırlardı.

Mısır'da çıkan kargaşa da Selim'in başındaki dertlere tüy dikmişe benziyordu. Tam bu sıralarda Aimée de Martinik'ten oldukça kötü haberler aldı. Adayı İngilizler ele geçirmişlerdi. Genç kadın şimdi anasının, babasının ve akrabalarının akıbetini merak ediyordu. Nihayet Amiens Anlaşması imzalanınca adanın tekrar Fransızlara iade edildiğini duyarak rahat bir nefes aldı. Napoleon Bonaparte adanın kurtarılmasından sonra İngilizlerin kaldırdığı köleliği yeniden getirmişti. Aimée bundan Mihrişah Sultan'a söz ederken, "Eminim, bu işte kuzinim Josephine'in de büyük rolü olmuştur," demişti.

Zinah da hanımıyla aynı fikirdeydi.

"İster Josephine, ister bir başkası olsun. Bunu kim yaptıysa Allah ondan razı olsun. Düşünüyorum da, İngilizlerin yaptıkları gibi Martinik'te kölelik kaldırılmış olsaydı zavallı anamla babam ne yaparlardı?"

Ne var ki, Aimée'nin Korsikalı generale duyduğu hayranlık pek uzun sürmedi. Mısır'ın Fransızlar tarafından işgal edildiğini duyduğu zaman genç kadının yüreği sızladı. Artık Türk-Fransız dostluğu da tarihe karışmış oluyordu.

Türk ordusundaki Fransız hocalar ülkelerine dönüp, Fransız maslahatgüzarının da geri çağrıldığını duyduğu zaman odasına kapanan genç kadın sadık bacısına bile kapısını açmadı.

Fransızların bu ihaneti karşısında Selim de çok üzülmüştü. Mihrişah Sultan'sa kolu kanadı düşmüş, bütün cesareti kırılmıştı.

Zinah'ın da kederi büyük olmakla birlikte, kendini unutmuş, hanımını teselliye çalışıyordu. Bir sabah sevgili hanımının uykusuzluktan kızaran gözlerini görünce, "Biliyor musunuz, güzelim," dedi. "Eğer Madam Josephine'in bizim burada bulunduğumuzdan haberi olsaydı, ne yapar eder Mösyö Napoleon'un Mısır'ı almasına engel olurdu."

Aimée acı acı güldü.

"Korkarım, benim güzel kuzinimin hüneri erkekleri idare etmekten ileri gitmiyor. Öyle tahmin ederim ki, bu gibi devlet meseleleri onun kavrayışının çok üstünde kalan işlerdir."

Gelgelelim Zinah öyle kolay kolay laf anlayan cinsten değildi. Kafasına koyduğu şeyi mutlaka karşısındakine kabul ettirmek ister ve bunun için de tartışmadan yılmazdı. Nitekim genç kadının sözlerini kabul etmek istemedi.

"Öyle söylüyorsunuz, ama hanımefendiciğim, şimdi siz olsanız Padişah'ımızı Fransa'yla savaşmaya bırakır mıydınız?"

"Böyle işler senin benim istememizle olmaz, Zinah..."

Zinah hanımının ne kadar üzgün olduğunu gördüğü için fazla ısrar etmedi. Aimée de yalnız kalıp melez kızın sözlerini bir

kez daha düşününce ona hak vermeye başlamıştı. Olayları hiçbir etki altında kalmadan tahlil etmesini bilen genç kadın son zamanlarda Padişah üzerinde ne kadar tesiri olduğunu bizzat fark etmeye başlamıştı.

Zaten bu hayata uyum sağlamasının nedeni biraz da bundan ileri gelmiyor muydu?... Bir gün memleket işlerinde söz sahibi olmak, kendisi gibi biri için az şey sayılmazdı...

Bu kanıya varınca bu kez kendi kendine bir plan kurmaya başladı. Ne yapıp edecek, burada olduğunu Josephine'e hissettirecekti. Ama bunu düşünürken saraydan kaçmak, kurtulmak aklının köşesinden bile geçmiyordu. Selim'e ve Mahmut'a, hatta Mihrişah'a tahmin edebileceğinden çok daha fazla bağlanmıştı.

Günlerce düşündükten sonra sonunda tasarılarını uygulamayı aklına koydu. Oturup Josephine'e uzun bir mektup yazdı. Bunda başından geçenleri bir bir sayıp döküyor, sonra saraydaki hayatını övgüyle anlatarak mektubunun sonunu, aralarındaki yakınlık ve sevgiye dayanan bir ricayla bağlıyor, Josephine'den Napoleon üzerinde nüfuzunu kullanıp Fransız ordusunu Mısır'dan çektirmesini istiyordu.

Aimée'nin meziyetlerinden biri de sabrıydı. Nitekim mektubu yazdıktan sonra günlerce bekledi. Sonunda bir akşam Üçüncü Selim vezirler meclisinin o günkü toplantısından memnun çıkınca, Padişah'ın keyifli oluşundan yararlanarak bu konuyu açmaya karar verdi.

"Sizden bir ricam var, efendimiz. Biliyorum benim gibi basit birinin böyle bir şeye cüret edişi küstahlık sayılır. Ancak efendimin yüksek hoşgörüsüne sığınarak bu lütfu benden esirgemeyeceklerine inanıyorum."

Padişah sevdiği kadını kollarının arasına almıştı.

"O ne biçim söz öyle gözümün nuru. Bilmez misin ki, bu sarayda sen benim başımın tacısın."

Aimée işveli işveli başını sallıyordu.

"Bilmem bu sözlerinize inanayım mı, efendimiz!"

Padişah genç kadına olan aşkında gerçekten son derece samimiydi.

"Ciddi söylüyorum, Nakşidil, biliyorsun sevdiğim tek kadın sensin. Hatta kaderim de senin şu güzel ellerinde..."

"Demek bana o kadar güveniniz var, efendimiz!"

"Aramızda bunu konuşmak bile saçma, Nakşidil."

Aimée bir süre susup önüne baktı. Sonra duraksayarak, "Bir mektup yazdım, efendimiz," diye söze başladı. "Birisinden bir şey rica ettim. Bilmem izniniz olacak mı?"

"Sen uygun gördükten sonra, Nakşidil... Mektubu ben de okuyabilir miyim?"

Genç kadın sedef kakmalı bir çekmeceyi açıp Josephine'e yazdığı mektubu çıkardı. Hükümdar mektuba göz gezdirirken dudaklarını ısırıyordu. Sonunda Selim mektubu okuyup bitirince kâğıdı buruşturup yere attı. Sonra gözlerini sevgilisinin o çok sevdiği gözlerine dikerek gayet ciddi bir tavırla, "Tebrik ederim," dedi. "Bu mektup Fransa'yla aramızda çözülen dostluğu tekrar güçlendirmeye hizmet edecek, öyle mi?... Hele senin burada hapis tutulduğunu duyunca, ne kadar da sevineceklerdir... Şaşıyorum doğrusu, bu kadar çocukça bir fikir nasıl oldu da aklına geldi. Dünyada bunun kadar saçma bir şey olamaz."

"Bu fikrimi bu kadar saçma bulacağınızı düşünememiştim, efendimiz. Çünkü bendeniz buna karar verirken iyice düşündüğümü zannetmiştim. Sonra madem artık Fransa'yla aramızdaki dostluk bozulmuştur, şu halde benim burada olduğumu bilmelerinden ne çıkar!"

Selim kaşlarını çatmıştı. Bazen onda beliren heybet ve haşmet genç adamın Osmanoğulları soyundan olduğunu ortaya koyuyordu.

"Devlet işlerini ancak Padişah'la vezirleri görürler. Halk ne düşünürse düşünsün, ben gözdemin fikirleriyle karar verecek kadar aciz bir insan değilim."

"Hata ettiğimi anlıyorum. Özür dilerim, efendimiz."

Aimée Padişah'ın son olayların etkisi altında konuştuğunu anlıyordu. Fakat Selim hâlâ hızını alamamıştı.

"Bana ders vermeye kalkışma, Nakşidil!"

"Estağfurullah, efendimiz. Bilmeyerek bir hata işledimse, boynum kıldan ince, cezama razıyım, sultanım."

"Kim bilir, belki kabahatin büyüğü bende... Atalarımın geleneklerine uymak dururken gereğinden fazla Fransızların etkisi altında kaldığım su götürmez bir gerçek... Sadece şunu sana hatırlatmak isterim, Nakşidil, sözüm dışarda etkisini kaybetmiş olabilir, fakat bu sarayın içinde yine ben ne dersem o olur."

Artık Aimée'nin de sabrı tükenmişti. Bugüne kadar saygı ve sevgiden başka bir şey görmediği adamın sözlerine aynı acı dille karşılık vermekten kendini alamadı.

"Belki bunu efendimize hatırlatmamı gereksiz görürsünüz, ama biz Fransızlar hassas ve çabuk kırılan insanlarız. Ve nihayet uygarlığın beşiği olan memleketimiz..."

Selim'in kafasının tası atmıştı. Genç kadının sözünü keserek, "Keşke o uygarlığı hiç tanımasaydım," diye bağırdı. "O uygarlık deyip özendiğimiz şey bize yalnızca huzursuzluk ve felaket getirdi."

Aimée sapsarı kesilmişti.

"Öyleyse beni de kapı dışarı ettiğiniz vatandaşlarım gibi memleketime yollayın. Madem ülkenize huzursuzluk getiren bizim uygarlığımızdır, biz gidince siz de kurtulur, eski huzurunuza kavuşursunuz."

Selim gözleri yuvalarından uğramış halde, "Zaten senin de istediğin bu değil mi?" diye gürledi. "Sen beni tatlı dil ve işveyle oyalarken aklın fikrin buradan kaçmakta. Ama şunu iyi bil ki, şuradan şuraya bir adım bile atamazsın."

Padişah ayağa kalkmış, eski günlerini hatırlatan bir ihtişamla cüppesini savura savura kapıya doğru ilerlerken birdenbire durup geri döndü.

"Ben gidiyorum. Bundan böyle sen bu sarayda basit bir gözdesin. Yalnız sana söyleyeceklerimi iyi dinle, bir Osmanlı

hükümdarı ne kadar darda kalırsa kalsın, isterse senin akraban olsun, hiçbir ferdin önünde dize gelip yardım istemez."

Aimée gözlerinin pınarlarında toplanan yaşları göstermemek için başını önüne eğerken, "Pekâlâ, efendimiz," diye mırıldandı. "Bundan sonra basit bir cariyeden başka bir şey olmadığımı hiçbir zaman unutmayacağım. Yalnız izninizle Zatı Şahaneniz'e de ben bir şey hatırlatayım, eğer kadınefendiliğe yükselemedimse bu benim kabahatim değil."

Selim genç kadına nefret saçan gözlerle bakıyordu. Ama birdenbire derin bir nefes alarak başı önüne düştü. Aimée genç adamın bu halini görünce söylediklerine pişman olmuştu.

"Efendimiz, sultanım..." diye kekelemeye başlarken Hünkâr arkasına dönüp dışarı çıkmıştı.

Aimée bir süre kapıya baktıktan sonra ağır ağır pencereye yaklaşarak başını cama dayadı. Uzun zaman şehrin ışıklarını seyreden genç kadın sonunda, "O da sadece bir insan," diye mırıldandı. "Hem de zayıf bir insan... Bunu bildiğim halde sanki onu ne diye incittim."

Selim'in eksikliğini yüzüne vurduğu için vicdan azabı çekiyordu. Ayrıca aklının tam anlamıyla ermediği, boyundan büyük işlere karıştığına da pişmandı. Biraz önce hiddetle söylediği sözleri düşündükçe utancından yerin dibine geçiyordu. Buna rağmen kalbinin derinliğinde Selim'e olan duygusunu tahlil etmeye çalışırken bunun aşk mı, yoksa nefret mi olduğunu anlamakta güçlük çekti.

3

İki sevgili arasında beliren uçurum hayli derindi. Ne var ki, ikisi de yaptıklarına pişman olmuşlardı. Bir aya yakın bir zaman Selim genç kadının dairesine ayak basmadı. Aimée de

onunla karşılaşmaktan elinden geldiğince kaçınıyordu. Artık hediyeler gibi ateşli mektupların da arkası kesilmişti.

Genç kadın için tek teselli gün geçtikçe serpilip gelişen Şehzade Mahmut'un arkadaşlığı oluyordu. Mihrişah Sultan'la da sık sık buluşup konuşuyorlardı. Ama eski neşe ve samimiyetten eser kalmamıştı.

Bir gün Valide Sultan söz arasında Aimée'ye, "Öz evladımı tanımaz oldum," demişti. "Hepimiz onun uğradığı ağır hezimetleri kabul ediyoruz, ama yine de bu kadar sinirli ve ters oluşunu anlayamıyorum."

Genç kadın da, "Herhalde beni de artık tamamen unuttu," diyerek boynunu büktü. "Saraya her gün birbirinden güzel kızlar geliyor diyorlar. Herhalde her cuma gecesi bunlarla çeşni değiştiriyordur."

"Bunu söylemekle nankörlük ediyorsun, Nakşidil. Selim'in kimsenin yüzüne baktığı yok. Göreceksin yakında eski Selim olarak yine sana dönecektir."

Aimée nefretle yüzünü buruşturarak, "Onu asla affetmem," diye bağırdı. "Bana bir köle muamelesi yapan bir erkek artık bir daha bana sahip olamaz."

"Unutuyorsun, kızım. Bu dünya kuruldu kurulalı kadınlar daima mazlum olmuştur. Buna rağmen yine affetmek onlara düşer. Zaten bilmez misin, eski filozoflar erkekler için 'yalnız boyu büyümüş çocuklar' demişler. Eh, onları çocuk olarak kabul ettikten sonra affetmek de yine biz kadınlara düşer. Bununla birlikte, affetmek kadar onları idare etmek durumunda olduğumuzu da unutmamak gerek." Mihrişah Sultan gülümsüyordu. "Bak erkeklerden söz ederken nerden nereye, aklıma Kleopatra geldi. Oradan da Mısır'ı hatırladım. Sana söylemeyi unutmuşum, Selim Mısır'a asker gönderdi. Gerçi sayı itibariyle pek çok bir şey değil, ama ne de olsa Fransızların orada meydanı boş bulup istedikleri gibi at oynatmalarına seyirci kalacak değiliz..."

Aimée, Mısır meselesi üzerinde durmadı bile. Onun şu anda aklı fikri Selim'de olduğu için sözü yine ona getirmekte gecikmedi.

"Biraz önce kadınların erkekleri idare etmek durumunda olduğunu söylediniz. Ama benim efendimiz üzerinde böyle bir iddiam yok ki!"

Valide Sultan yaşının verdiği olgunlukla başını salladı.

"İdare etmek belki fazla ağır bir söz. Fakat her kadının erkeği üzerinde olduğu gibi, senin de Padişah üzerinde bir etkin olabilir, kızım. Şu uğursuz Mısır meselesi bir hallolup da yine barış ve sükûna kavuşsak, nasıl olsa yarıda kalan emellerimizin gerçekleşmesi için yine el birliğiyle çalışacağız. Elverir ki, sen ümidini kırma, Nakşidil. Benim senden tek beklediğim şey, gerek Selim'in mutluluğu, gerekse memleketin geleceği için senin vücuduna olan ihtiyacımızı göz önünde tutup kendini buna göre hazırlamandır."

***

Günler hep aynı şekilde gelip geçiyordu. Aimée'nin belli başlı işi okumak ve biraz da müzik çalmaktı. Genç kadın günün her saatinde kendini meşgul edecek bir şey bulmasına rağmen kendini son derece yalnız ve kimsesiz hissediyordu.

Hayatta tek tesellisi, artık delikanlılık çağına girmeye hazırlanan Şehzade Mahmut'tu. Ne var ki, o da genç kadın için zaman zaman bir üzüntü vesilesi haline gelmiyor değildi. Aimée henüz erginleşen on dört yaşındaki genç şehzadenin kendi özel haremindeki cariyelerle haşır neşir olmasını doğru bulmuyordu. Buna rağmen Mahmut kendisine bahşedilen her türlü serbestliğe rağmen şımarmamış, her konuda ciddiyet ve vakarını koruduğu gibi, analığına da her zamanki sevgi ve sadakatiyle bağlı kalmıştı. Aimée'nin öz anası olmadığını biliyor, ama yine de, belki onu biraz da ölen annesine benzettiği için genç kadını kanı ve canı gibi seviyordu.

Siyasi alanda olduğu kadar toplumsal konularda da yen leşme ve Batılılaşma taraftarı olan Şehzade Mahmut, çoğunluk la Valide Sultan'ın etkisi altındaydı. Nitekim o da Üçüncü Se lim'den söz ederken, Hünkâr'ın annesi gibi, "Padişah'ımız çol yumuşak bir insan," diyordu. "İstese şu Yeniçeri Ocağı'na inci diker. Göreceksin anne, ben bir gün Padişah olursam onlara nasıl hadlerini bildireceğim."

Bu sözler, ne kadar fikirlerine uyarsa uysun, Aimée'nin kal binde nedenini çözemediği bir üzüntü yaratmıştı. Mahzun ba kışlarını genç bir fidanı andıran şehzadeye çevirirken kırık bir sesle, "Evet ama," dedi. "Bu uğurda kim bilir ne kanlar dökecek sin."

"Böyle büyük inkilaplar pahasına birkaç kişinin kellesi gitmiş ne çıkar. Hem unutma ki, anne, biz cengâver bir milletin çocuklarıyız. Biz kandan korkmayız. Bak Şeyhülislam ya da Sadrazam'a sorarsan, onlar kendi canlarının korkusundan kan dökmeyi pek istemezler, ama böyle bunamaya yüz tutmuş insanların fikirleri bana vızgelir."

Aimée bu gözüpek delikanlıyla başa çıkamayacağını anlayınca işi şakaya döktü.

"Ömrüm vefa eder de o günlere yetişirsem, seni çok daha uygar yollardan amacına ulaştırmak boynumun borcu olsun."

"Ah benim yufka yürekli anneciğim, anlaşıldı artık bundan sonra sana da aklımdan geçenleri apaçık söyleyemeyeceğim."

Sonra genç kadının elini alıp onu sevgi ve saygıyla dudaklarına götürdü.

"Sen dünyanın en güzel ve en iyi kadınısın."

"Öyle mi dersin, Mahmut? Ama sakın bir gün birbirinden güzel kadınefendiler sana ihtiyar anneni çarçabuk unutturmasınlar!"

Genç şehzade büyük bir ciddiyetle başını salladı.

"Sana namusum hakkı için söz veriyorum ki, seni hiçbir zaman unutmayacağım. Sen her zaman benim başımın tacısın."

Aimée'nin gözleri dolmuştu.

"Beni bu kadar şımartma, Mahmut. Sonra bir gün bu ilgini benden esirgersen benim için çok ağır bir darbe olur. Zaten hayatı olduğu gibi kabul etmemiz lazım. Kaderimizi değiştirmek kimin haddine..."

Mahmut genç kadının sözlerindeki anlamı derhal anlamıştı. Bunu sevgili analığına da anlatmak için onun gözlerinin içine bakarak, "Haklısın, anne," dedi. "Yalnız sana şunu söylememe izin ver, sana reva gördükleri muameleyi hiçbir zaman tasvip etmiyorum..."

Zinah da Padişah'ın hanımına karşı takındığı ilgisiz tavırdan dolayı son derece gücenmişti.

"Benim hanımım kadar güzel bir meleği ihmal eden, Padişah da olsa erkek mi sayılır? Buna hem ayıp, hem de günah derler... Ah şu benim ihtiyar Celianne Teyzem burada olsaydı da ben şu efendimize bir büyü yaptırsaydım. Alimallah akşamına kalmaz, hem de koşa koşa gelir, ayaklarınıza kapanıp af dilerdi."

"Ayol sen hâlâ bu Celianne teyzeleri unutmadın mı? İstersen şu büyüyü bir de sen dene!... Bırak şimdi bu boş lafları da gerçeği olduğu gibi kabul et, Zinah. Benim için o eski mutlu günler artık tarihe karıştı."

"Bu adam gerçekten aklını kaçırmış olmalı... Tövbe tövbe, nah şu nimet hakkı için söylüyorum, şu efendimizin yaptığını kim duysa bal gibi aklını kaçırmış der."

Aimée bütün üzüntüsüne rağmen elinde olmadan gülümsüyordu.

"Sen dünyada akıllanmazsın, Zinah. Ayol bu söylediklerini bir duyan olsa aklını kimin kaçırmış olduğunu o zaman anlarsın..."

Zenci kız bembeyaz dişlerini ortaya koyarak gevrek gevrek güldü.

"Ne dersen de, nah şuraya yazıyorum. Bir gün gelecek yine sana dönecek, ama bu üzüntülerin de yanına kâr kalacak. Haydi sıkma güzel yüreğini de gününü gün etmeye bak!"

Bu sözlere rağmen Aimée'nin yüreği bir türlü teselli kabul etmiyordu. Üstelik son günlerde memleketinden aldığı haberler de birbirinden kötüydü. O yıl ürün çok bozuk olmuş, bu yetmiyormuş gibi koyun ve sığırlara gelen bir hastalık hayvanların yarısından fazlasını kırmıştı.

Osmanlı topraklarında da o yıl şiddetli bir kuraklık hüküm sürüyordu. Halk kafile kafile yağmur duasına çıkarken Padişah muhtemel bir açlığı önlemek için Rusya'dan buğday getirtmişti. Bir yandan da hazineden halka büyük bağışlar yapılıyordu.

Mihrişah Sultan her zamanki gibi devlet işleriyle çok yakından ilgileniyordu. Bir gün baş başa otururlarken Aimée, Selim'in bu hareketlerinden övgüyle söz edince yaşlı kadın, "Selim aslında çok merhametli bir insandır," dedi. "Düşmanlarının bütün kara çalmalarına rağmen tebaası onu yine de çok sever."

Genç kadın cevap vermedi. Kalben bu sözlerin doğru olduğunu bilse de, gururu bunu itiraf etmesini engelliyordu. Valide Sultan sözlerine devamla, "Bugünlerde hali pek perişan zavallının," diyordu. "Görsen o kadar üzgün ki..."

Aimée soğuk bir sesle, "Bunu kendileri arzu ettiler," diye cevap verdi.

"Ama sen de çok acı konuşuyorsun, Nakşidil."

"Benim maruz kaldığım muamele bundan daha az acı değil, efendim."

Mihrişah Sultan bu haklı yakınma karşısında söyleyecek söz bulamayınca içini çekmekle yetindi. Genç kadınsa Selim'in kendisinden daha üzgün ve perişan olamayacağını düşünüyordu.

İki gün sonra Aimée'ye, Valide Sultan'ın rahatsızlığını haber verdiler. Bir yandan da yaşlı kadının özel hekimi Demetrios'a haber salmışlardı. Doktor Mihrişah Sultan'ı muayene ettikten sonra ciddi bir tavırla bazı ilaçlar tavsiye etti.

Demetrios odadan çıktıktan sonra yaşlı kadın üzüntülü gözlerle kendisine bakan genç kadının elini tuttu.

"Üzülme, kızım, yakında hiçbir şeyim kalmaz. Ama sen sakın yanımdan ayrılma. Senden başka kimseye güvenim yok. İlacımı, yemeğimi ancak senin elinden alırsam içim rahat eder. Bu sarayda o kadar çok entrikalar dönüyor ki, bunlara daha senin aklın ermez."

Yaşlı kadın bu sözleri söyledikten sonra doğrultmaya çalıştığı başı bitap bir halde yine yastığının üzerine düştü. Gözlerini yumarken tekrar Aimée'nin elini sıkmıştı. Genç kadın eğilip Valide Sultan'ın elini öperken ona güvence veriyordu.

"Siz hiç merak etmeyin, efendim. İnşallah iyileşip ayağa kalkıncaya kadar gece gündüz bir dakika bile yanınızdan ayrılmayacağım."

Annesinin hastalığını haber alınca Üçüncü Selim her türlü teşrifatı bir yana bırakıp onun yanına koşmuştu. Padişah'ı odanın eşiğinde görünce Aimée usulca odadan dışarı sıyrıldı.

Valide Sultan'ın hastalığı boyunca Aimée yaşlı kadını yalnız bırakmadı. Hastabakıcılara gözcülük ediyor, ilaçlarını kendi eliyle veriyordu. Arada sırada Padişah'la karşılaştıkları zaman her ikisi de zoraki bir nezaketle selamlaşıp birbirlerine hitap ediyorlar, sonra ilk fırsatta birinden biri odayı terk ediyordu. Buna rağmen her seferinde Selim'in mahzun bakışları genç kadının zihnine nakşolup kalıyor, gece uykusunda bile yalnız onu düşünüyordu.

Hastalığının altıncı günü Mihrişah Sultan kendini biraz daha iyi hissedip yatağından kalkarak odasının içinde dolaşmaya başladı. Hünkâr bu habere o kadar sevinmişti ki, kurbanlar kestirip fakir fukaraya dağıttı. İstanbul'un dört bir bucağında kazanlar kurdurup günlerce halka ziyafetler çekti.

Ertesi sabah Aimée'ye Padişah'ın mendiline sarılı bir paket getirdiler. Genç kadın ilk önce bu paketi açıp açmamakta tereddüt etti. Ama sonunda merakı ağır basınca titrek parmaklarıyla ipek mendili açtı ve içinden çıkan gayet zarif bir sedef kutu gördü. Bu sedef mahfaza içinde belli ki nadide bir hediye vardı. Ni-

tekim bu mahfazayı da açınca içinden yakut kakmalı bir enfiye kutusu çıktı. Aimée heyecanından bu kutuyu çıkarırken ona sarılı olan bir kâğıdı yere düşürmüştü. Eğilip kâğıdı yerden alınca üzerine Padişah'ın el yazısıyla yazılmış Saadi'nin Farsça bir şiirini gördü. Şiir küsmüş bir sevgiliye yazılmış bir aşk mektubuydu.

Aimée şiiri okuduktan sonra kâğıdı didik didik edip altın enfiye kutusuyla beraber yere fırlattı. Artık Selim'in hiçbir hediyesini kabul etmeyeceği gibi gönderdiği şiirleri de okumayacaktı. Padişah'la hiçbir gönül bağı kalmamıştı. Demek Zatı Şahaneleri hareminde her gün bir yenisinin çeşnisine baktığı tombul gözdelerinden bıkınca yine ona dönmeyi düşünmüştü. Ama o herhalde bu gözdesini tanımıyor, onu hâlâ bir işareti üzerine her şeyi unutup sevgilisine koşacak basit bir kadın sanıyordu.

Bir yandan içi kan ağlarken, öte yandan da karşısında durduğu boy aynasında kendini seyreden genç kadın o anda gönlünün kanmaya hazır olduğunu hissetti.

O gün Mihrişah Sultan'ın hatırını sormaya gittiği zaman yaşlı kadını pek keyifli ve sağlıklı buldu. Valide Sultan Aimée'yi anlamlı bir gülümsemeyle karşıladı. Genç kadını alnından öperken, "Kim bilir belki de Cenab-ı Hak benim bu hastalığımı bir vesile olarak yollamıştır," diyordu. "Öyle ya, biz naçiz kulları onun hikmetine akıl erdiremeyiz ki..."

***

O akşam Aimée'nin çoktan beri yüzünü bile unuttuğu harem ağası Padişah'ın davetini ulaştırdığı zaman genç kadın sabahki isyankâr düşüncelerini unutmuştu bile...

Âşıkların buluşup barışmaları o kadar hararetli oldu ki, Aimée affetme ve edilmenin bütün hazzını duymaktan kaynaklanan sarhoşlukla dünyasını bile unuttu.

O gece Josephine'e yazdığı mektubun lafını ağzına bile almadı. Hoş, zaten artık bunda bir fayda da yoktu. Çünkü Osmanlı devletiyle Fransa birbirlerine tam anlamıyla düşman olmuş, yıllar yılı sürecek bir savaşa girmeye hazırlanıyorlardı.

Osmanlı ordusunun Abubekir'de yenilmesi saray kadar bütün ülke için bir matem olmuştu. Zaferden zafere koşan Napoleon'un ordusuna karşı gönderilen bir avuç yeniçeriden başarı beklemek zaten yersiz bir hayale kapılmaktan başka bir şey değildi.

Nihayet İngiltere'nin aracılığıyla Mısır savaşına son verilince herkes rahat bir nefes aldı. Napoleon'un en yakınlarından biri olan hemşerisi Horace Sebastian'ın İstanbul'a gelişi Osmanlı İmparatorluğu'yla Fransa arasındaki ilişkinin yeniden kurulmasına yardımcı olmuştu. Böylece ülke geçici bir süre için de olsa barışa kavuşmuş, bazı sınır vilayetlerindeki ufak tefek olaylar dışında, yurtta sükûn sağlanmıştı. Bu arada yeniçeriler hiç yoktan sebeplerle zaman zaman kazan kaldırmaya teşebbüs etmişlerse de, bunlar da Üçüncü Selim'in çekirdeğini kurmaya başladığı "Nizamı Cedit" askerleri tarafından kolaylıkla bastırılmıştı.

Kısa bir zaman içinde memlekette yeni bir gelişme başlamış, özellikle Padişah tarafından bizzat ele alınan vergi reformu millet üzerinde çok olumlu bir etki yapmıştı.

Artık bir hayli yaşlanmaya başlayan Mihrişah Sultan emellerinin gerçekleşme aşamasına girdiğini gördükçe keyfine diyecek olmuyor, özellikle müneccimlerin o yılın memleket için çok hayırlı ve uğurlu olacağı hakkındaki kehanetleri yaşlı kadını mutlu ediyordu.

Aimée de mahzun yüzlü sevgilisinin yanında onun aşkına karşılık verirken aynı şeyi düşünüyordu. Artık yaşı kırkı bulan Padişah eskisine göre bir hayli toplamış olmasına rağmen yüzündeki melankolik ifade değişmemişti. Genç kadın onun kederinin sebebini çok iyi anlıyordu. En ünlü hekimlerin, hocaların, hatta üfürükçülerin bütün gayretlerine rağmen Üçüncü Selim'in çocuğu olmamıştı. Bu dert onu için için yiyip bitiriyordu.

Zaman zaman Aimée onu teselliye çalışır, "Bakınız, Allah bize ne kadar cömert davranmış, efendimiz," derdi. "Mutlu olmamız için o kadar çok sebep var ki..."

Bu sözler karşısında Padişah'ın yüzünde hüzünlü bir gülümseme belirir, sevgili gözdesinin altın sarısı saçlarını okşayarak, "Senin aşkın bana yeter, Nakşidil," diye cevap verirdi. "Güzelliğinse Allah'ın gözlerime ihsan ettiği bir nurdur."

Bir gün Selim ona ithaf ettiği bir şiirini okurken genç kadın sevdiği erkeğe sokularak, "Aşk ne ölür, ne de solar, efendimiz," dedi. "Oysa güzellik denilen şey geçicidir."

Sarayda geçirdiği on üç yıl Nantes okulunun afacan öğrencisi üzerinde gerçekten etkisini göstermiş, bu ele avuca sığmayan Fransız dilberini tümüyle değiştirmişti. Saçları ve teni koyulaşan genç kadının tavırları da ağırlaşmış, şuh kahkahaları artık bir hayli seyrekleşmişti.

Buna rağmen, özellikle Avrupa'dan getirtilerek bin türlü ihtiyat ve ihtimamla saraya sokulan ve burada gördüklerini dışarda söylemeyeceğine namus ve şerefi üzerine yemin ettirilen Prusyalı bir sanatkâr, Aimée'nin minyatürünü yaparken, onları seyretmeye gelen Üçüncü Selim'e bu yaşına kadar bu derece güzel bir modelin resmini yapmadığını söylemekten kendini alamamıştı.

Genç kadının minyatürü bitip Padişah'a takdim edildiği zaman Üçüncü Selim gerçekten bir sanat eseri sayılabilecek güzellikteki bu minyatürü beğenmemiş ve sevdiği kadına, "Boşuna," demişti. "Senin güzelliğin yanında bu pek sönük kaldı. Öyle sanırım ki, rahmetli atam Fatih Sultan Mehmet'in minyatürünü yapan Bellini sağ olsaydı, belki yalnız o bir dereceye kadar senin güzelliğine layık bir eser yaratabilirdi."

Sonra gözlerini genç kadının menekşe menevişli gözlerine dikip onu uzun uzun seyrederken sözlerine devam etmişti.

"Sen gitgide bir afet oluyorsun, Nakşidil'im. Şu sarayda yüzlerce seçme güzelin acaba hangisi senin eline su dökebilir..."

Selim'in genç kadına duyduğu aşk gün geçtikçe artıyor, devlet işlerinden arta kalan zamanının hemen hepsini onun ya-

nında geçirdiği halde ona doymak bilmiyordu. Padişah'ın en büyük zevki Aimée'yi konuşturmak, sonra saatlerce onun karşısına geçip dinlenmekti. Şair ruhlu Hünkâr sevgilisini tasvir eden şiirler yazarken onu aşk tanrıçası Afrodit'e benzetiyor ve ona gerçekten nadide bir çiçek gibi özen gösteriyordu.

Napoleon Bonaparte'la Josephine'in taç giymeleri dolayısıyla Türkiye'den gönderilecek hediye konusunda Selim'in tek danıştığı kişi Aimée olmuştu.

Moniteur gazetesinde bu törene ait ayrıntıları okurlarken Zinah yazılanlara inanamamış, ama Josephine'in başına konan bu devlet kuşunu adeta kıskanmıştı.

Aimée bunu Selim'e anlatınca Hünkâr neşeli bir gününde zenci kıza takılmak istedi.

"Diyorlar ki, bu yeni Fransız imparatoriçesi senin hanımından çok daha güzelmiş. Sen ne dersin bu işe?"

Zinah'ın yüzünün ifadesi değişivermişti.

"Haşmetlü efendimiz, İmparatoriçe Josephine benim hanımımın tırnağı olamaz. Hem bunu yalnız güzellik bakımından söylemiyorum."

Aimée'yle Padişah Zinah'ın bu sözlerine kahkahalarla gülerlerken genç kadın bacısını şakadan azarlamaktan geri kalmadı.

Günleri neşe ve mutluluk içinde geçiyor, çoğu akşam Aimée sevdiği erkeğe, onun İngiltere'den kendisi için getirttiği orgda birbirinden güzel alafranga parçaları çalıyordu. Mahmut da artık sarışın ve yakışıklı bir delikanlı olmuştu. Genç şehzadenin gün geçtikçe tarihe karşı merakı artıyor ve analığıyla sohbetlerinin büyük bölümünü en çok tarihi konular oluşturuyordu. Onun gözünde Aimée İmparatoriçe Teodora, Mihrişah Sultan da Meselina'ydı.

Aimée'nin günlük hayatı müzik, felsefe, boş kaldıkça biraz dikiş ve nakış uğraşlarıyla akıp gidiyor; geceleriyse aşk, şiir ve umman kadar geniş bir dostluk içinde yoğruluyordu. Gelgele-

lim, genç kadın her güzel şeyin bir sonu olduğu gibi, bu mutlu ve pürüzsüz hayatın da sonsuza dek böyle sürüp gitmeyeceğini biliyordu.

Nitekim 1804 yılında Sırbistan'da Karayorgoviç isyanı kopunca, bu huzurlu günlerin de sonu geldi. Önce yerel bir isyan sayılan bu huzursuzluk kısa sürede bütün Sırbistan'ı sarmış, asileri cezalandırmak üzere gönderilen Osmanlı ordusu beklenmedik acı bir hezimete uğramıştı. Bu yenilgi yabancı devletlerde Osmanlı İmparatorluğu'nun itibarını bir hayli sarsacağa benziyordu.

Bu yetmiyormuş gibi sarayda entrikalar da almış yürümüş, vezirler arasında baş gösteren nifak devlet işlerini olumsuz etkilemekte gecikmemişti. Bu hayhuy arasında tecrübeli ve temkinli oluşuyla tanınan Mihrişah Sultan bile şaşırmış, kime güveneceğini bilmez olmuştu. Yaşlı kadın fırsat buldukça Aimée'ye de yakınıp duruyor, "Ah, ne diyeyim ben şu Selim'e," diye hayıflanıyordu. "Kaç kez söyledim şu hınzır Nükhet Seza'nın bir çaresine baktır diye... Ama beni dinlemez ki benim oğlum..."

Fazla bir teması olmamakla beraber, bazı bazı karşılaşmalarında bile Aimée, kafes dairesinin yakınındaki bir köşkte yaşayan Nükhet Seza Sultan'ın tehlikeli bir insan olduğunu anlamıştı.

Valide Sultan elinden düşürmediği gergefine sinirli sinirli iğneleri sokarken bir yandan da sözlerini sürdürüyordu.

"İyidir, hoştur ama dedim ya, söz dinlemez. Yalnız kaldığınız bir zaman onu bari sen ikna et, Nakşidil. Bu kadından kendine bir kötülük gelmeden onu hapsettirsin." Sonra bir an durup devam etti. "Sana bir şey söyleyeyim mi, kızım. Hem anlamıyorum bu Selim'i ben. Haydi kendini düşünmüyor, bari seninle Mahmut'u düşünsün. Benden nasıl olsa geçti artık..."

Son zamanlarda ruhen olduğu kadar bedenen de çöken Mihrişah Sultan zamanlı zamansız ölümden söz eder olmuştu.

Bu yüzden sözleri çoğu kez vasiyet mahiyetini taşıyor ve durmadan Aimée'ye, ölümünden sonra izleyeceği yolu telkin etmeye çalışıyordu. Zavallı genç kadın sevdiği erkeğin annesine

duyduğu sonsuz sevgi ve saygıya rağmen sürekli onu teskin etmek zorunda kalarak bunalıyordu. Nihayet bir gün daha fazla dayanamadı.

"Siz hiç merak etmeyin, efendim," dedi. "Ben üzerime düşecek görevi layıkıyla yapmaya gayret edeceğim. Yalnız isterseniz artık bu konuyu kapatalım. Allah'a şükür, sağlığınız yerinde, Tanrı'nın izniyle daha uzun zaman başımızdan eksik olmayacaksınız."

"Evet, ama son günlerde pek karışık rüyalar görüyorum, Nakşidil. Bilirsin ben böyle şeylere inanırım. Belki sen benim bu sözlerime içinden güleceksin ama böyle şeylere inanmakta elbette benim de bir sebebim var."

Aimée, Valide Sultan'ın bu karışık rüyalarını iyiye yormak istedi fakat gayretleri hiçbir fayda vermedi. Yaşlı kadın ömrünün son günlerini yaşadığına adeta iman etmiş ve giderayak Aimée'ye kendi ölümünden sonra izleyeceği yolu izahta ısrar ediyordu.

Kadınefendi payesine erişemediği için, Selim yaşadığı sürece genç kadının faaliyeti gizli kalacak, yalnız Hünkâr'ın şahsı üzerinde etkili olmakla yetinecekti. Selim'den sonra Şehzade Mahmut tahta çıkınca durum tamamen değişebilir, genç Padişah onu Valide Sultan ilan edebilirdi. Aimée görgüsü kadar ilmi ve irfanıyla da müstakbel Padişah'a çok yararlı olabilir, hele onu saray entrikalarından kurtarabilirse memlekete en büyük hizmeti etmiş olurdu.

İki kadın artık birbirlerinden ayrılmaz olmuşlardı. Mihrişah Sultan'ı böyle morali bozuk göreli beri genç kadın gündüzleri hemen her boş dakikasını onun yanında geçiriyor, ona çocukluğunda Martinik'te dinlediği yerli masallarından en son gelen Fransız dergilerindeki haberlere kadar her aklına geleni anlatarak Valide Sultan'ı avutmaya çalışıyordu. Pek genç yaşında saraya gelmiş ve bir daha ayağını dışarı atmamış bir insan için Aimée'nin bu anlattıkları gerçekten oyalayıcı şeylerdi.

Yine bir ikindiüstü Aimée yaşlı kadına Nantes'daki rahibeler okuluna ait anılarını anlatırken Mihrişah Sultan'ın elindeki gergef düşüverdi.

"İçimde bir eziklik hissediyorum, Nakşidil, gidip biraz uzanayım bakayım. Kuzum kızım, sen de Meryem'le Züleyha'yı bana çağırıver."

Aimée, Valide Sultan'ın nedimelerini çağırmak için ellerini çırparken telaşla yaşlı kadına sokuldu.

"Neniz var, ne oldunuz, efendim?"

Mihrişah Sultan gayet sakin bir sesle cevap verdi.

"Bilmem, ama sanırım zehirlendim. Şimdi sen beni yatağıma yatır. Sonra Selim de hekimlere haber verdirsin... Yok, yok dur, sakın haremağalarını çağırma. Yatağıma kadar yürüyecek gücüm var."

Oysa yaşlı kadının ayakta duracak hali yoktu. Aimée'yle iki nedimesi onu güçlükle odasına kadar götürebildiler.

Yatağına yatırırlarken Valide Sultan'ın konuşması da ağırlaşmıştı. Buna rağmen ısrarla kendisini zehirletenin Nükhet Seza olduğunu söylüyordu.

"Rabbim şahidim olsun, ben kana susamış bir kadın değilim. Fakat anlamıyorum bir türlü, Selim memleketin hayrı için olsun, neden şu lanet olasıca kadının vücudunu ortadan kaldırtmaz!"

Mihrişah Sultan'ın zehirlendiği konusundaki bu ısrarı üzerine Aimée Padişah'a haber gönderirken, sarayda geçen uzun hayatı süresince zehirlenme çeşitleri üzerinde bilgi ve tecrübe sahibi olmuş Rum hekimi de çağırtmayı ihmal etmedi.

Üçüncü Selim annesinin rahatsızlığını duyar duymaz pür telaş yaşlı kadının dairesine koşarken, yanına kendi hekimini de almıştı.

Hiç kuşkusuz, Padişah'ın anasına düşkünlüğünün hiçbir evlattan geri kalır tarafı olmadığı gibi, ona hayranlıkla karışık bir saygı da beslerdi.

Odasına girer girmez annesinin başucuna diz çöken Padişah bir eliyle yaşlı kadının ateş gibi yanan alnını yoklarken, diğer eliyle de onun elini tutup teskin etmeye uğraşıyordu.

"Anneciğim, izin ver de Lorenzo'yu çağırtayım. O böyle hallerde ne yapılacağını iyi bilir."

Selim görünüşte sakin olmaya çalışırken, Aimée onun için için annesinin ölmesi ihtimalini düşünerek ne kadar üzüldüğünü hissediyordu.

Padişah'ın zaten solgun olan yüzü birdenbire ürkmüş bir çocuğunki gibi bembeyaz kesilmişti.

Yaşlı kadın yorgun ve fersiz gözlerini oğlununkilerine doğru kaldırıp hafif bir sesle, "Lorenzo zehirden anlamaz ki, oğlum," diye cevap verdi. "O yalnız hastalarını zehirlemesini bilir."

"Öyleyse Demetrios'u getirtelim. Tek sen iyi ol da... Şimdi nasılsın, kendini biraz daha iyi hissediyor musun?"

Mihrişah Sultan oğlunun bu hatır soruşuna karşı başını belli belirsiz sallamakla yetinmişti.

Aimée'yle Üçüncü Selim yaşlı kadının başucunda yan yana durmuşlar, üzgün bakışlarla onun solgun yüzünü seyrediyorlardı. Valide Sultan artık gözlerini bile açık tutamayacak kadar güçsüz kalmıştı. Padişah annesinin bu halini görünce üzgün bir tavırla gözdesine döndü. Gözlerinde sevdiği kadından medet uman bir hal vardı. Çok yavaş bir sesle, "Halini hiç beğenmiyorum," dedi. "Ama zehirlenmiş olacağına da bir türlü inanamıyorum. Malum ya, bu onda sabit bir fikir haline gelmişti."

O sırada ayaklarının ucuna basarak içeri giren bir haremağası Hünkâr'a, Demetrios'un geldiğini ve içeri girmek için izin beklediğini haber verdi.

Selim'in kaşları çatılmıştı. Sert bir sesle haberciye çıkıştı. "Ne beklersiniz hekimi içeri almaya! Bu yine Kızlarağası olacak o hınzır fellahın marifetidir. Bilmez mi o melun, Demetrios'u benim çağırttığımı? Var git, çabuk getir o kâfiri buraya!"

Haremağasının araladığı kapı perdesinden içeri süzülen Rum hekim karşısında Padişah'ı görünce yerlere kadar eğilerek selamladı. Demetrios pırıl pırıl parlayan gözleri, zekâ akan çehresiyle ilk bakışta insana güven veren orta yaşlı bir adamdı. Kıyafeti soydaşlarından ayrı ve Türklerinkinden farksızdı.

Padişah hekimin selamına karşılık vermeden ona yatağında yatan hastayı işaret ederek derhal muayene etmesini emretti. Demetrios yaşlı kadını muayene ederken, Selim'le Aimée yandaki küçük odaya geçerek merak ve heyecan içinde muayenenin sonucunu beklemeye koyuldular.

Biraz sonra odanın kapısında beliren hekim kendini belli etmek için hafifçe öksürmüştü. Üçüncü Selim, Demetrios'u görünce itiraz kabul etmez bir sesle, "Benden bir şey gizlemeye kalkarsan vay olsun haline," diye gürledi. "Söyle bakayım şimdi nesi var annemin?"

Rum hekim ellerini ovuşturarak cevap verirken sesi titriyordu.

"Zehirlendiğini tespit edebilmek için her şeyden önce hastayı kusturmamız lazım, efendimiz."

Sonra Padişah'ın hâlâ boş gözlerle yüzüne baktığını görünce, sözlerine devam etti.

"Sultan efendimizin mide bölgesinde şiddetli sancılar var. Şimdi kendilerine bir miktar afyon yutturdum. Biraz sakinleşince daha esaslı bir şekilde muayene edeceğim..."

Padişah kendini güç tutuyordu. Zaten oldum olası bu Rum doktordan hoşlanmazdı.

"Pekâlâ, pekâlâ," diye mırıldandı. "İyice muayene edip sonucu bana tez bildireceksin. Annemin sağlık durumundan doğrudan doğruya seni sorumlu tutacağımı da aklından çıkarma. Haydi şimdi bizi yalnız bırakın!"

Demetrios yerlere kadar eğilerek odadan dışarı çıkarken, Hünkâr Rum hekiminin arkasından küçümseyerek baktı.

"Bu serseme de hekim diyorlar," diye söylendi. "Eğer annemin hastalığı hakkında benden fazla bir bilgisi varsa adam değilim."

Aimée onun bu güvensizliğini görünce, "Lorenzo'yu çağırmayacak mısınız, efendimiz?" diye sordu.

"Önce şu sersemin ne söyleyeceğini görelim de ondan sora Lorenzo'yu çağırırız. Eğer annem buna itiraz edecek olursa kendisini ikna etmek için ne lazımsa yaparsınız. Daha olmazsa bunu benim irade ettiğimi bile söyleyebilirsiniz. Ayrıca münecciımbaşıya da haber salınsın, annem sağlık durumunu yıldızlardan takip ettirmek isteyecektir."

Selim'in hali pek perişandı. Talimatını verdikten sonra Aimée'nin ellerine sarılarak, "Nakşidil, annem olmazsa ben nasıl yaşarım," diye inledi.

Bu sözler genç kadının içini sızlattı. Çünkü Üçüncü Selim'in annesine karşı sevgisinin büyüklüğünü ifade eden bu sözleri aczini ve karakter zaafını bir kez daha ortaya koymuştu. Mihrişah ölürse, Üçüncü Selim dümeni kopmuş bir gemi gibi hayat denilen bu ummanda bocalayıp duracaktı.

Genç kadın ince parmaklı güzel elleriyle sevdiği erkeğin yüzünü okşadı. "Efendimizin rahatsızlığı küçük bir mide üşütmesinden ibarettir. Yarına kalmaz iyileşirler."

Biraz sonra Valide Sultan'ın odasına girdikleri zaman yaşlı kadın güçlükle gözlerini araladı. Dudaklarından dökülen sözler zorlukla duyulabiliyordu.

"Evladım, ben artık ölüyorum... Senden son bir ricam var... Ne olursun bana bir rahip çağırt!"

Selim bu beklenmedik arzu karşısında birdenbire irkilmişti. Fakat derhal kendini toparlayarak, "Emredersin, anneciğim," dedi. "Ama bilmem şu anda böyle bir şeye gerek var mı?... İzin verin de, önce Lorenzo'yu çağırtalım."

Valide Sultan bir süre cevap vermedi. Neden sonra daha zayıf bir sesle, "Demetrios ne dedi?" diye sordu.

"Hiçbir şey söylemedi. Daha doğrusu bir sürü boş laf etti. Sizi yeniden muayene ettikten sonra kesin teşhisini koyacakmış."

Padişah bu sözleri söylerken annesinin yatağının yanına diz çökmüş, onun narin ellerini okşuyordu.

Mihrişah Sultan belli belirsiz gülümsedi. Aimée yaşlı kadına bakarken onun birkaç saat içinde ne kadar kuvvetten düştüğünü fark ediyordu. Yüzü bir mumyanınki gibi çökmüştü, çukura kaçan gözlerinde doğal olmayan bir parlaklık vardı. Bir aralık gözlerini genç kadına doğru kaldırarak, "Nakşidil, yavrum," diye fısıldadı. "Eğer hastalığımın sana geçmesinden korkmazsan sakın yanımdan ayrılma benim."

"Hastalığınız bulaşıcı bile olsa yine yanınızdan ayrılmam, efendim. Kaldı ki, sizde böyle bir şey yok."

Valide Sultan'ın gözlerinde bir şükran ifadesinin ışığı yanıp söndü.

"Yok, yavrum, her şeyden önce kendini düşünmelisin. Hem istersen senin sadık bacını çağır da sana yardım etsin. O iyi bir kızdır. Yanımda olursa kendimi daha rahat hissedeceğim. Bundan sonra benim görevlerimin bir kısmı sana düşüyor... Sen de rahibi unutma, Selim!"

Bu sözleri söyledikten sonra gözleri kapanan Valide Sultan yine kendinden geçmişti. Üçüncü Selim ürkek bakışlarla annesinin çöken yüzünü seyrediyordu. Sonra Aimée'nin kulağına eğilerek, "Beni Divan'da bekliyorlar," dedi. "Şu Ruslarla halimiz ne olacak bilmiyorum. Eğer annem daha fazla fenalaşırsa beni çağırın."

Müneccimbaşı remil atar, saraydaki bütün hocalar secdeye kapanıp dua ederken, Aimée'yle Zinah, Meryem'le Züleyha sabaha kadar Valide Sultan'ın başucundan ayrılmadılar. Selim sık sık ayaklarının ucuna basarak odaya girip annesini yokluyor, Şehzade Mahmut yan odalardan birinde hastanın durumunu takip ediyordu.

Hekimbaşı Lorenzo da hastayı ayrıca muayene etmiş, hastalığın başlangıç ve seyri hakkında Aimée'den bilgi aldıktan sonra Hünkâr'a korkulacak bir şey olmadığı hakkında güvence vermişti.

Demetrios kadar Lorenzo'ya da fazla güveni olmayan Kızlarağası ise kendi adamı olan Agop adındaki Ermeni bir hekimi getirtmiş, hastayı bizzat muayene imkânı bulamayan bu adam da söylenenleri dinledikten sonra hacamat tavsiye etmişti.

Mihrişah Sultan'ın hasta halini gördüğünden beri Kızlarağası durmadan ağlıyordu. Üstelik kendi adamının tavsiyesinin yerine getirilmeyişi şişman Arabı büsbütün üzmüştü.

Eczacıbaşının bizzat hazırladığı kusturucu ilacın da bir faydası olmamış, hasta boynunda ve sırtındaki tutukluklardan şikâyet etmeye başlamıştı. Bu sefer hekimler bu ağrıları romatizmaya hamlettiler. Bu tutukluklara karşı en iyi çare ağrıyan yerlere sıcak ütü tatbik etmekti. Bu yüzden kadıncağızı avaz avaz bağırtıncaya kadar vücudunda ütülemedik yer bırakmadılar.

Mihrişah Sultan hastalanınca harem işleri Aimée'ye kaldı. Genç kadın her gün gelen yüzlerce ricacının dilekçelerini gözden geçiriyor, işbölümü yapıyor, suç işleyen cariyelerin cezalarını belirliyor, bu yetmiyormuş gibi isteri krizi geçiren odalıkları ve kendisinden nefret eden diğer cariyeleri yatıştırmaya uğraşıyordu.

Hastalanmadan önce de ruhunun bütün zindeliğine rağmen Valide Sultan kendinde bu işlerle uğraşacak gücü bulamadığı için bunları kısmen Aimée'ye devretmişti zaten. Hayatta her şeyini kaybetmeye başlayan yaşlı kadının bir türlü sarsılmak bilmeyen yalnız tek bir ümidi kalmıştı. O da Aimée'nin bir gün Selim'e bir oğlan çocuğu vereceği ümidiydi.

Hastalığının en ıstıraplı anlarında bile, Şehzade Mustafa'yla annesi Nükhet Seza Sultan'dan ne büyük kötülükler gelebileceğini söylemekten geri durmuyor, kendisini onların zehirlediğinde ısrar ediyordu.

Mihrişah Sultan'ın hastalığı pek uzun sürmedi. Yatağa düştüğünden hemen bir hafta sonra bir sabah güneş doğarken Züleyha telaşla Aimée'yi uyandırdı. Zinah'la beraber koşarak yaşlı kadının odasına seğirttiler.

Kederinden büsbütün şaşkına dönen Selim onlardan önce annesinin başucuna koşmuştu.

Mihrişah bir ara gözlerini açarak etrafındakilere baktı. Sonra kuru dudaklarını güçlükle oynatarak, "Rahip nerede?" diye sordu.

Üçüncü Selim annesinin yatağının üzerine eğilmişti.

"Biraz önce bir üççifte kayıkla Galata'dan hareket etmiş. Neredeyse burada olur."

Mihrişah Sultan uzun bir nefes aldı, sonra elini uzatmaya çalışarak, "Nakşidil," diye seslendi.

Genç kadın Padişah'ın karşı tarafında hastanın üzerine doğru eğilmişti. Mihrişah Sultan'ın sözleri artık ancak bir fısıltı halinde çıkıyordu.

"Allah'tan ümidini kesme, evladım. İnşallah senin de bir erkek çocuğun olur. Eğer Mahmut'a da kıyacak olurlarsa o zaman bu çocuk... Oh, benim sevgili kızım... Belki seni burada zorla alıkoymakla büyük bir hata işledim, Nakşidil. Fakat bu biraz da senin iyiliğin içindi. Bilmem beni anlıyor musun?.. Beni affet, Nakşidil... Seni burada alıkoyduğum için beni affet... Bak artık ölürken bile sana yalvarıyorum. Benim ruhumun azap çekmesini istemezsen beni affet... Sen her zaman için benim hayatımın neşesi, gözümün nuru oldun..."

Yaşlı kadının artık daha fazla konuşacak hali kalmamıştı. Buna rağmen o sırada odadan içeri giren Şehzade Mahmut'u derhal tanıdı, delikanlıya hoş geldin demek ister gibi hafifçe gülümsedi bile.

Yeniden kuvvet toplamaya çalışan Mihrişah Sultan nihayet büyük bir gayretle kaşlarını oynattı. Gözleri sevecen bakışlarla Selim'e çevrilmişti.

"Sana gelince benim kıymetli Selim'im... Seni Allah'ıma emanet ederken senden son arzum bu ülkeyi uygar bir seviyeye ulaştırmak için giriştiğin mücadeleden dönmemendir... Bu millet buna layıktır. Bana bunun için söz verirsen gözlerim arkamda kalmaz..."

Sonra birdenbire son bir gayretle dirseklerine dayanıp yatağının içinde doğrulmaya çalışırken, "Eğer bir gün bu memlekette Mustafa denen budala tahta çıkarsa yazıklar olsun bunca yıl verdiğim emeklere," diye söylendi.

Sonra son kuvvetini de harcamış bir külçe halinde yatağına düşerken, "Zinah'ı, o sadık kızı da unutmayın," diye inledi. "Onu da yüksek rütbeli bir asker mi olur, mülkiye mi olur, birisini bulup verin..."

Valide Sultan kuruyan dudaklarını diliyle ıslatmaya çalışırken bir aralık zorla kapaklarını kaldırdığı gözleri Şehzade Mahmut'a rast geldi.

"Mahmut yavrum, sen inşallah bu memlekete büyük hizmetler edecek, adını Osmanlı tarihine altın harflerle yazdıracaksın. Yalnız sana da vasiyetim olsun, anacağını ihmal etme... Onun fikirleri her zaman sana rehber olsun..."

Mihrişah Sultan'ın yüzündeki son kan damlası da çekilmiş, bakışlarında hiçbir hayat belirtisi kalmamıştı. Demetrios yaşlı kadının nabzını sayarken üzgün bir tavırla başını salladı. Kederli aile üyeleri hastanın etrafında toplanmış, çaresizlik içinde bekleşiyorlardı.

Demetrios, Padişah'ın soran bakışlarına karşı, "Ne yazık ki, efendimiz," diye durumun ümitsizliğini anlatmaya çalışırken kapının önünden gelen bir gürültü işitildi.

Aynı anda kapı açılmış, elinde haçı ve kutsal su kâsesiyle "Nizamı Cedit" askeri kıyafetine sokulmuş bir Ortodoks rahibi içeri alınmıştı. Rahibin girdiğini görünce Padişah'la Şehzade Mahmut derhal dışarı çıktılar.

Rahip sırtındaki asker kılığını çıkardıktan sonra Aimée'yle birkaç kelime konuştu. Sonra ölüm halindeki hastanın kulağına eğilip bir şeyler mırıldandı.

Bu sırada kutsal suya batırdığı parmaklarını yaşlı kadının alnına sürüyor, öbür elinde tuttuğu zincire geçirilmiş bir haçı da dudaklarına doğru uzatıyordu.

Üç beş dakika süren bu törenin ardından rahip yine sırtına asker kılığını geçirip geldiği gibi sessizce odadan dışarı çıktı.

Mihrişah Sultan'ın yüzü şimdi daha sakinleşmişti. Gözlerini açmadan zorla kımıldattığı parmaklarıyla Aimée'nin elini okşarken, "Allah sizlerden razı olsun, evlatlarım," dedi. "Artık vicdan huzuruyla ruhumu teslim edebilirim."

Genç kadın çaresizlik içinde başını kapıdan yana çevirmiş içinden odaya bir başkasının da girmesi için dua ederken, Üçüncü Selim perişan bir halde kapı perdesinin arasından içeri süzüldü.

"Nasıl, biraz daha kendini toparlayabildi mi?"

Valide Sultan'ın nabzı artık hissedilmez olmuştu. Aimée kederli gözlerini Padişah'a doğru kaldırırken, "Maalesef," diye mırıldandı. "Artık sonu yaklaşıyor."

Dışardaki minareden okunan ezanın sesi, tam anlamıyla ölüm sessizliğine bürünen odaya aksedince Üçüncü Selim secdeye kapandı.

Aimée ise kendine yıllardan beri analık eden bu melek gibi kadın için İncil'den hatırlayabildiği bütün duaları içinden tekrarlıyordu.

Aralarında geçmişi on beş yıla varan bir ana kız yakınlığı vardı. Üstelik Aimée'nin saraydaki mevkiyini sağlayan, onu hep koruyan yine Mihrişah Sultan olmuştu. Şu anda ruhunu teslime hazırlanan bu iyi kalpli kadın olmasaydı, Aimée sıradan bir saraylı olmaktan kurtulamayacak, güzelliği ve zarafeti kadar ilmi, irfanı ve aklıyla bir şahsiyet haline gelmek ve bugünkü mevkiyine erişmek zevkine de varamayacaktı.

Nihayet yağmurlu bir ekim sabahı Mihrişah Sultan'ın bu fani dünyadan göçüp gittiği sarayda duyulduğu zaman, kadınlı erkekli buna üzülmeyen kimse kalmamıştı. Özellikle Üçüncü Selim'in üzüntüsü pek büyüktü. Padişah annesinin vefat haberini alınca odasına kapanmış, cenazenin kaldırılacağı saate kadar ne kimseyi yanına kabul etmiş, ne de ağzına bir lokma ekmek koymuştu.

Mihrişah Sultan'ı kocası Üçüncü Mustafa'nın yanına gömerlerken vekil ve vezirlerden saray cücelerine kadar bu iyi kalpli ve adil ruhlu kadının arkasından ağlamayan kalmadı.

4

Mihrişah Sultan'ın ölümünden birkaç gün sonra Müslüman dininde yas tutmak âdet olmadığı için Üçüncü Selim anasının ölümünü unutmuş görünüyordu. Fakat içindeki sızı mahzun yüzüne vurmuş, onu olduğundan daha yaşlı ve yorgun gösteriyordu. Bir aralık Aimée onun cinnet getirmesinden korkmuştu. Selim bütün işini gücünü bırakmış, elinde Kur'an-ı Kerim, gece gündüz demeden birtakım ayetleri tefsir ederek annesinin makamının cennet olduğunu ispata çalışıyor ve Aimée'yi de kendi gibi durmadan anasının ruhuna dualar okumaya zorluyordu.

Başlangıçta kederine saygı gösterdiği için Selim'in arzularına seve seve boyun eğen genç kadın sonunda bu durumun böyle devam edemeyeceğini anladı. Ne yapıp edip Padişah'ı avutması, onu oyalayıp fikren meşgul etmesi gerekiyordu. Allah'a olan imanı, sevdiği erkeğe olan bağlılığı ve nihayet zekâsı kadar ikna ve nüfuz kabiliyetiyle genç kadın kısa bir zamanda bunda da başarılı oldu ve kontrolunu kaybetmiş gibi görünen Padişah'ı daha makul düşünüp normal hareket etmeye yöneltebildi. Zaten anasız kalan Selim'in onu çocukluğundan beri alıştı-

ğı gibi sevk ve idare edecek ikinci bir anaya ihtiyacı vardı. Aimée on beş yıldır Mahmut'a analık ettiği için bu yeni görevini hiç de yadırgamadı.

Tam delikanlılık çağında, son derece yakışıklı ve bir o kadar da zeki ve hareketli bir genç olan Şehzade Mahmut'a analık etmek, hiç kuşkusuz kendinden on yedi, on sekiz yaş büyük, üstelik çok genç yaşından beri Padişah olarak hükmetmeye alışmış bir insana söz geçirmekten daha kolaydı. Bununla birlikte, bu işin bütün zorluklarına rağmen, genç kadın kendine özgü sabırla yorulmadan ve yılmadan Padişah üzerinde etkili olmaya çalıştı.

Üçüncü Selim yine kara kara düşünmeye başlayınca Aimée hemen yanına oturup elini avuçlarının içine alarak, "Bu derece kedere kapılmanız Allah'ın gücüne gider, efendimiz," diyordu. "Bakın geçen gün siz kendiniz söylüyordunuz, Cenab-ı Hak insanlara verdiği acıların tesellisini de verir. Ben size annenizin ölümüne üzülmeyin demiyorum. Onu her zaman sevgi ve saygıyla anın. Onun sizin için mürşit olduğunu unutmayın, ama kendinizi bu derece kedere kaptırmanız da doğru değil. Bakın eğer onun ruhunu şad etmek isterseniz, onun çizdiği yolu izleyin. Haydi benim aslanım, kendinizi böyle kapıp koyuvereceğinize atlayın yeni küheylanınıza, çıkıp biraz hava alın ya da emredin size bir sürek avı hazırlasınlar."

İlk günlerde bütün bu çabalarına rağmen Selim'i yerinden kımıldatmayı başaramayan Aimée bir süre sonra asıl korktuğunun da başına geldiğini gördü. Padişah artık ülkenin durumuyla bile ilgilenmez olmuştu.

Sırbistan'da bağımsızlık arzusuyla çıkan ve Rusya'yla birlikte güçlü elebaşları tarafından idare edilen isyan gün geçtikçe büyümüş, Osmanlı İmparatorluğu'nun geleceğini tehdit eder bir hal almıştı. Bu sırada Osmanlı tarihinde görülen eşkıyaların da en büyüğü ortaya çıkmış, Rumeli'de başkaldırıp "Pasbanoğlu" adını alan zorlu bir asi Avusturyalıların da yardımıyla toplu, tüfekli bir orduya sahip olmuştu. Öte yandan yeni kurulan ve zamanla genişleyip memleket içine yayılma eğilimi gösteren "Ni-

zamı Cedit" teşkilatı da Selim'in yeniçerilerle arasının büsbütün açılmasına neden oluyordu. Bu yeni askerin yeniçerileri itibardan düşüreceği, zamanla onun yerine geçerek yeniçeriliğin ortadan kalkacağı beklenmekteydi. Zaten kurulmaya başlar başlamaz, talim terbiyesi ve disipliniyle yeniçerilerin serseriliğini iyice ortaya çıkarmış olan bu teşkilat, zorba ve eşkıya güruhunun da işine gelmiyordu. Üçüncü Selim'in yenilik hareketlerini çekemeyen softalarla Şehzade Mustafa taraftarları da el altından gittikçe kuvvetlenen muhalif kitleye yardımcı olmuşlardı. Nihayet Padişah anasının vefatı dolayısıyla kederinden idareyi bir parça gevşetince bunu fırsat bilen Edirne'deki bostancılarla Tekirdağ'ındaki yeniçeriler isyan ettikleri gibi, halkı da inandırarak kendi taraflarına çektiler. Bu şekilde Nizamı Cedit askerinin Rumeli'de teşkilatlanmasına meydan vermemek istiyorlardı. Aslında Sırbistan isyanının devamı ve Rus sınırının güvensizliği Rumeli'ye kuvvetli bir ordu geçirilmesini gerektiriyordu. Hem bu düşünceyle, hem de Nizamı Cedit teşkilatının kurulması için vezirler meclisinin kararıyla Edirne'ye doğru yirmi beş bin kişilik bir ordu yola çıkarıldı. Cezalandırılacaklarını anlayan eşkıyaların kışkırtması üzerine, Silivri ve Çorlu civarında orduya karşı çıkarılan çoluklu çocuklu halk askerin ilerlemesine engel oldu.

Nizamı Cedit teşkilatının kurulmasında büyük gayreti görülen Vezir Abdurrahman Paşa'nın bütün rica ve ısrarına rağmen Padişah, "Çoluk çocuk ayak altında kalır," diyerek ordunun geri çekilmesini emredince, bu hareket Üçüncü Selim'e bağlanan ümitlerin sarsılmasına ilk neden oldu. Bu hareket milletin üzerinde olumsuz bir etki yaptığı kadar eşkıya ve yeniçerilerin de cüretini artırmıştı.

Bu sıralarda Padişah'ın bu tür hareketleri sık sık görülmeye başlamış ve bu hal Üçüncü Selim'in giriştiği işleri başaracak azim ve irade sahibi olmadığı izlenimini uyandırdığı gibi, aleyhindeki akımları daha çok güçlendirmişti. Onun bu zaaf ve ilgisizliği devlet adamlarını da tereddüde düşürmüş, Babıâli'yi şaşkın bir hale getirmişti.

Bu fırsattan yararlanmayı düşünen Rus Çarı ordusuna saldırı emri verince Osmanlı hükümeti bunu kararlı ve hazırlıklı bir şekilde karşılayamadı. Bender ve Hotin kaleleri derhal teslim oldu, Alemdar Mustafa Paşa'yla Beylerbeyi Kasım Paşa'nın yerel kahramanlıkları hiçbir fayda vermedi. Kararsız ve zayıf Padişah'ın ehliyetsizliği sonucu Babıâli bir yandan Rusya'yla İngiltere'nin, bir yandan Fransa'nın etkisi altında bocalıyor, giriştiği savaş hazırlıklarını bile tamamlayamıyordu.

Bu olaylar karşısında Üçüncü Selim yalnızca annesinin yasıyla kedere boğulmakla kalmamış, zamanla melankoliye doğru gitmeye başlamıştı. Şimdi en güçlü dayanağını ve yardımcısını kaybetmiş bir insan durumunda, kendinde mücadele kuvveti kadar cesaretini de bulamadığı için adeta kuklalaşmış, kendini olayların akışına kaptırmış gidiyordu. Zaten dışarda da Padişah'ın bu halini duymayan kalmamış, herkes koskoca Osmanlı İmparatoru'nun başta Kızlarağası olmak üzere bir gâvur kızıyla birkaç fellahın elinde oyuncak olduğunu söyleyip duruyorlardı.

Sonunda Padişah üzerinde etkili olmak imkânı kalmadığını anlayınca Şeyhülislam uzun bir mektupla Aimée'yi durumdan haberdar etti. İhtiyar adam bu mektubunda devlet işlerinin artık tümüyle Padişah'ın ellerinden çıkmış olduğunu söylüyor, bu fırsattan istifadeye çalışan muhaliflerin, Selim tarafından yapılan yenilikleri yok edici kanunlar çıkarmak için Sadrazam Vekili Köse Musa Paşa'yı alet ettiklerini yana yakıla anlatıyordu. Zaten bu Musa Paşa, Şehzade Mustafa taraftarı olarak tanınmış, haysiyetsiz, kötü ahlaklı bir insandı. Padişah'ın devlet işleriyle uğraşmamasını fırsat bilmiş, memleketin dört bir tarafına saldığı ajanları aracılığıyla fesat tohumları saçıyor, Sadrazam'ın askerin başında olmasından yararlanarak milleti isyana teşvik edip Padişah'ı indirmek, Şehzade Mustafa'yı tahta çıkarmak ve kendi de sadrazam olmak için çırpınıp duruyordu.

Sarayda iç politikanın düzenleyicisi olan Kızlarağası Ömer Ağa da Üçüncü Selim'in bu acizliği ve ilgisizliğinden dolayı son derece ümitsizdi. O da saraydan dışarı çıkmamakla beraber Kö-

se Musa Paşa'nın yaptıklarını duyuyor ve üzüntüsünden zaten siyah olan yüzü büsbütün kararıyordu.

Aimée ilk zamanlarda Ömer Ağa'yı yalnızca kendi çıkarlarını kollayan bencil bir adam sanmıştı. Oysa şimdi onun efendilerine, hatta memleketine ne kadar bağlı biri olduğunu anlıyordu. Yaşlı adamı da teselli etmek Aimée'ye düşmüştü. Genç kadın, "Efendimizin uğradıkları felaket gerçekten ağırdır," diyordu. "Kendileri gibi hassas bir insan kolay kolay toparlanamaz. Onun için biz yakınları ona yardımcı olmalıyız."

Kızlarağası mahzun bir tavırla başını sallamakla yetindi. Fakat bu jestiyle sanki, "Biz onun felakete uğramadığı zamanı da biliriz," demek istiyordu. "Ama kötüler böyle zamanı fırsat bilir, Padişah bir an önce kendini toparlayıp idareyi eline almazsa bu memleketin hali dumandır."

Bu sözler hiçbir zaman aralarında konuşulmamakla birlikte, Aimée de Ömer Ağa'yla tamamen aynı düşüncedeydi. Mihrişah Sultan ölürken Selim'i hiçbir zaman yalnız bırakmamasını ve ona tam anlamıyla bir hayat arkadaşı olmasını tavsiye etmişti. Aimée de şimdi elinden geldiği kadar velinimetinin bu arzularını yerine getirmeye uğraşıyor, ona her konuda yardımcı olmaya çalışıyordu. Oysa Padişah bazı durumlarda onun düşüncelerine uyarken, şimdi çoğu zaman tavsiyelerini hiçe sayar olmuştu.

Sözgelişi, Zinah'ın azat edilmesi meselesi ikisinin arasında tartışmalara yol açmıştı. Selim annesinin ölüm döşeğindeki bu arzusunu her ne pahasına olursa olsun hemen yerine getirmek istiyordu. Zinah bunu duyunca Padişah'ın onun hakkında aldığı karara şiddetle itiraz etti. Sevdiği iki insan arasında ne yapacağını şaşıran Aimée bir yandan sevgili bacısını sakinleştirmeye çalışırken, öte yandan ona bu kararın cazip taraflarını, evlenmekle her şeyden önce özgürlüğüne kavuşacağını anlatmaya uğraşıyordu. Ancak Zinah için, hanımından ayrıldıktan sonra özgürlüğün hiçbir önemi yoktu. Zenci güzel gözlerinden iplik gibi boşanan yaşlar arasında, "Her zaman özgürlüğüme kavuşmak için mücadele ettim," diyordu. "Fakat ben Martinik'ten ayrılırken babanıza her ne pahasına olursa olsun hiçbir zaman sizi bırak-

mayacağıma söz verdim. Bu sözümü iyi kötü şimdiye kadar tuttuğumu sanıyorum. Niçin beni bundan sonra sözümden dönmeye zorluyorsunuz?"

Aimée sadakat timsali bu sevgili insanı kucaklamaktan kendini alamadı.

"Sen dünyanın en sadık ve en fedakâr insanısın, Zinah. Babama verdiğin sözü hayatını hiçe sayarak yerine getirdiğinin şahidiyim. Ama unutma ki, Padişah'ımızın senin hakkındaki düşünceleri seni cezalandırmak değil, tersine bana gösterdiğin vefa ve sadakatten dolayı ödüllendirmektir."

Güzel hanımının bütün ısrarlarına rağmen Zinah mahzun bir çehreyle başını sallamakta inat etti. Kâh bir Arap kızını aklı başında, mevki sahibi bir insanın beğenmeyeceğinden dem vuruyor, kâh yaşının artık kırka yaklaştığını ileri sürerek bu yaştan sonra evlenmeye kalkışmanın gülünç olacağını söylüyordu.

Aimée kendisini elinde büyüten emektar bacısının kıvırcık saçlarını okşarken, "Ayol Türkler tombul kadınlardan hoşlanırlar bilmez misin," dedi. "Hem sonra kırk yaşında insan ihtiyar sayılmaz ki, bu yaşta kadının çocuğu bile olur!" Sonra gözlerini Zinah'ınkilere dikerek, "Keşke benim de burada bu kadar büyük sorumluluklarım olmasa da ben de senin gibi azat olabilseydim," derken elinde olmadan içini çekti. "Ama sen bu fırsatı kaçırmamalısın, Zinah!"

Zenci kız hanımının önünde diz çöküp başını onun kucağına koymuştu.

"Senden ben nasıl ayrılırım, yavrum. Bebekliğinden beri kucağımda taşıdığım, gece gündüz başında beklediğim, bir kılına zarar gelmemesi için canımı feda etmeye hazır olduğum hanımımı ben nasıl bırakırım. Yok yok, benden bunu istemeyin, ölürüm de yine senden ayrılmam..."

Aimée sevgi ve şefkatle kucağındaki başı okşarken şükranını belli eden bir sesle, "Allah senden razı olsun, Zinah," dedi. "Sanıyor musun ki, benim için senden ayrılmak kolay olacaktır. Benim de öleceğim aklıma gelirdi de senden bir gün ayrılabile-

ceğimi düşünemezdim. Buna rağmen senin mutluluğun için ben bu acıya katlanmaya razıyım, Zinah."

"İyi ama ben bir Türkle evlenirsem mutlu olamam ki, hanımım. Ne olur yalvarırım size, beni burada, yanınızda alıkoyun. Ben zaten evlenmek istemiyorum. Bana ne koca lazım, ne de özgürlük. Benim arzum burada, sizin yanınızda kalmaktır."

Israrının reddedilmesine rağmen Aimée sadık hizmetçisinin bu sözlerinden çok memnun olmuştu.

"Öyleyse ben de sana söz veriyorum, Zinah, burada kalacaksın."

Ne var ki, verilen bu söz Selim'i hiç de memnun etmemişti. O gün aralarında geçen konuşmayı anlatan Aimée daha sözlerini bitirir bitirmez, Padişah genç kadının hiç de alışık olmadığı bir sesle, "Annemin son arzusunu yerine getirmek benim için bir görevdir," dedi. "Buna kimsenin engel olmasına izin veremem. Hele bu haddini bilmez ne cesaretle benim irade ettiğim bir şeye itiraz edebilir!"

Bu sözler genç kadını son derece üzmekle birlikte, sükûnetini korumaya çalışarak Selim'i yatıştırmaya uğraştı.

"Ferman efendimindir. Ama belki onun elinde doğmuş olmam, belki de ailemden bana kalan tek hatıra olduğu için Zinah'dan ayrılmak bana da çok ağır geliyor. Kendisine bahşedilen özgürlüğü feda ederek ömrünün geri kalan günlerini burada, benim yanımda geçirmek istemesi bana olan sadakat ve sevgisini göstermez mi? Bu kadar soylu bir duygu karşısında bu zavallıya kızmak bilmem haksızlık olmaz mı?"

"Bir köle parçasının isteği veya düşüncesi benim annemin son arzusunu yerine getirmeme engel olamaz."

"Rahmetli Valide Sultan eminim ki, her şeyden önce Zinah'ın mutlu olmasını isterdi. Eğer burada, yanımızda kalmayı evlenmeye tercih ediyorsa, onun bu dileğini yerine getirmekle merhumenin ruhunu da şad etmiş oluruz."

Sevgilisinin bu makul sözlerine rağmen Padişah bir türlü kararından dönmeye razı olmuyordu. Akıl ve mantık yoluyla cevap veremeyince bu kez işi şiddete döktü.

"Bu senin sahip çıkmaya kalktığın kız hem cahil, hem de nankör bir yaratık. Sonra şurasını da iyi bil ki, Osmanlı Padişahı'nın söz ağzından bir kere çıkar. Hele böyle şımarık bir halayık parçası için bu sözü geri aldırmaya kalkmak da ayrı bir suçtur."

"Efendimin ağzından çıkan sözü geri aldırmak kimin haddine. Yalnız unutulmamasını rica edeceğim bir husus var, o da Zinah'ın benim kişisel hizmetime ayrılmış oluşudur. Efendimin bana bugüne kadar gösterdikleri hoşgörüden cesaret alarak sonuçta bana ait olan bir insan hakkında benim de bir fikrim, bir kararım olabileceğini sanmıştım. Sonra benim bir parçam sayılabilen bir insanın tanımadığı bir adamla zorla evlendirilmesine izninizle ben de razı değilim. Beni doğduğum yere, evime, aileme bağlayan son hatıramı elimden zorla mı alacaksınız?"

"Sen hangi mevkiyine güvenerek benimle böyle konuşuyorsun?"

"Mevkiyimi bana hatırlatmanıza bilmem gerek var mıydı, efendimiz?"

Aimée fena halde sinirlenmiş, daha da ağır bir şekilde konuşmaya hazırlanmışken Josephine'e yazılan mektup yüzünden aralarında geçen tartışmayı ve onu izleyen uzun dargınlık günlerimi hatırlayınca kendini toparladı.

"Haddimi bilemedimse kusurumu bağışlayın, efendimiz."

Padişah da sakinleşmişti. Biraz öncekinden tamamen farklı bir sesle, "Bağışlanacak bir şey yok, Nakşidil," dedi. "Sadece annemin son arzusunun yerine getirilmesine engel olmakla beni çok zor bir duruma sokuyorsun. Bilmem sana bunu anlatabiliyor muyum?"

"Efendimin emirleri başım üzerine... Nasıl ferman ederseniz öyle olsun."

Selim fazla bir şey söylemeden sevgili gözdesinin dairesini terk etti. Sonraki günlerde bir daha bu konuya dönmedi. Böylece Zinah da özgürlüğü pahasına da olsa hanımının yanında kalmış oldu.

Padişah'ın özellikle son zamanlarda üzerine titrediği sevgili gözdesiyle bu konuda böylesine tartışmayı göze alışı, hâlâ annesinin ne derece etkisi altında olduğunu bir kez daha ispat

ediyordu. Bu durumda sevdiği erkeği kurtarmak, onu hiç olmazsa eski haline getirmek için Aimée'nin çok gayret göstermesi gerekiyordu. Padişah'ın ruhunda ve hayatında hissettiği boşluğun dolması, anasını kaybetmekten duyduğu acının bir yaradan çok ancak bir iz haline gelmesi lazımdı.

Günün birinde Padişah, Aimée'ye annesinden kalan bütün mücevherleri gönderdi. O güne kadar Selim bunları manevi değerleri için yanında alıkoymuş, onlardan ayrılmaya kıyamamıştı.

Mihrişah Sultan'ın hayatında eline geçen parayı mücevherden çok, hayır işlerine harcamış olmasına rağmen, yine de bıraktıkları iki sedef çekmeceyi dolduruyordu. Bu çekmecelerin içinden sayısız yakut, boy boy, çeşit çeşit inciler, Padişah'ın deyişiyle Aimée'nin o güzel altın sarısı saçlarının rengine uyan sarı pırlantalarla bir o kadar da Boğaziçi'nin sularını andıran gökyakut ve yeşil yamaçlara çalan zümrütler çıkmıştı. İnce danteller gibi işlenmiş altın bileziklerle Acem Şahı'nın hediyesi şahane bir taç da bu çekmecelerden birindeki mücevherler arasında bulunuyordu.

O akşam buluştukları zaman genç kadın bu mücevherlerden dolayı teşekkür edince, Selim onun ipek saçlarını okşayarak, "Annem zaten bunları sana vermek isterdi," dedi. "Ben de senin onları sık sık takmanı arzu ediyorum."

Aimée, Selim'in onu annesinin yerine koymak ve Mihrişah Sultan'ın bütün meziyetlerini onda görmek istediğini bir kere daha anlatmıştı.

Üçüncü Selim'in annesinin vefatından sonra geçirdiği bu sarsıntıdan kurtulması kolay olacağa benzemiyordu. Padişah son günlerde kendini neredeyse tümüyle şiire vermiş ve hemen her gün sevdiği kadının güzelliğini öven yeni bir şiir yazıp ona getirmeye, böylece ona duyduğu aşkın derinliğini ispata çalışıyordu.

Aimée gördüğü bu ilgiden son derece memnun olmakla birlikte her buluştukları zaman yalnız şiirden söz etmek genç kadını zaman zaman sıkmaya başlamıştı. Bir gün Padişah yeni bir şiirini okurken Aimée şuh bir kahkaha atarak, "Benim de ga-

liba ormanlarda benzemediğim hayvan kalmadı," diye şaka etti. "Kâh ürkek bakışlı bir ceylan, kâh şakrak sesli bir bülbül oldum çıktım. Beni ortaya çıkarmak için gül bahçelerinde deşmedik kovuk, yerinden oynatmadık taş bırakmadınız."

Padişah bu sözlere karşı gülümsemekle yetinmiş, ama Aimée'ninkilere dalan gözleri uzun bir zaman onlarda yeni bir şiirin ilhamını aramıştı.

Üçüncü Selim yazdığı şiirler kadar onları bestelemekte de ustaydı. Tarzı bakımından daha çok gazele benzeyen bu bestelerin hazırlanışındaki sürat Aimée'yi her zaman hayretten hayrete düşürürdü. Otururlarken çok defa Padişah'ın ağzından çıkan birkaç mısranın bir iki dakika sonra bir gazel haline geliverdiği olurdu.

Bazen şiir veya bestelerinde aksak bir taraf buldukları zaman bunu aralarında eğlence konusu yapar, kahkahalarla gülüp vakit geçirirlerdi.

Üçüncü Selim şiirlerinde "İlhami" adını kullanır ve devrin âdeti gereğince şiirin bir yerinde bu mahlası kullanarak kendi tarafından yazılmış olduğunu belirtirdi.

Çok neşeli olduğu bir akşam yemekten sonra ipekli bir sedirin üzerine uzanmış Aimée'yle konuşurken, "Bak, Nakşidil," dedi. "Bugün yeni bir şiir yazdım. Dinlersen beğeneceksin."

Sonra oturduğu yerde doğrularak ahenkli bir sesle ve her kelimeyi ayrı ayrı telaffuz ederek yeni şiirini okumaya koyuldu.

Ruz-u şeb dîdelerin ile kan ağlar
Vâkıf olan benim esrarıma her an ağlar
Dâğ-ı sînem göricek hûn ile alûde beni
Rahmedüp hâlime ezhâr-ı gülistân ağlar
Yine rahmeyleyemez asla bana ol âfet-i cihan
Böyle bimâr görüp halime yârân ağlar
Gördü çün derd-i dil-i zârımı rahmetti tabip
Dedi ey hasta-i hicrân sana dermân ağlar

Kimse fethetmedi hayfâ ki nedir maksudum
Gice gündüz ne için gözleri her ân ağlar
Gerçi handân olur amma ciğeri kan ağlar
Derd ile rûyuna baktıkça senin "İlhami".(*)

Bu arada Avrupa siyasetinde Rus, İngiliz ve Fransız çıkarlarının çarpışması ve Üçüncü Selim'in belki biraz da Aimée'nin etkisiyle Fransa'ya meyletmesi İngiltere'yi Osmanlı'nın düşmanları safına geçiriyordu.

Günün birinde İngiliz donanmasının ansızın Çanakkale Boğazı'ndan içeri girerek düzensiz küçük direnişleri yok ettikten sonra İstanbul'a doğru ilerlemesi saray kadar bütün şehirde muazzam bir heyecan uyandırdı.

İngilizler donanmalarını geri çekmek için Rusya'yla barış yapılmasını, kendileriyle ittifakın yenilenmesini ve Fransız elçisi Sebastiani'nin ülkeden çıkarılmasını şart koşuyorlardı.

Çok kısa bir süre tanıyan bu teklif, Divan'da geceli gündüzlü uzun görüşmelerden sonra, biraz da Padişah'ın halk gözündeki itibarını büsbütün düşürmek isteyen Köse Musa Paşa'yla o ara vefat eden Velizade'nin yerine geçen Şeyhülislam Topal Aptullah Efendi'nin ısrarları üzerine kabul edildi.

(*) *Gece gündüz gözlerin kan ağlar*
Benim sırlarımı öğrenen her an ağlar
Beni göğsünün yarasına kan bulaşmış görecek
Durumuma ah edip sabahları gül bahçesi ağlar
O dünya güzeli asla bana acımaz
Beni böyle hasta görünce durumuma dostlar ağlar
Bitkin gönlümün derdini merhametli hekim gördü
"Ey ayrılık hastası sana derman ağlar," dedi
Kimse zulmetmekteki maksadımın ne olduğunu anlamadı
Gece gündüz ne için gözleri her an ağlar.
"İlhami" dertle senin tunçtan vücuduna baktıkça
Gerçi neşeli gibi görünür ama ciğeri kan ağlar.

Fransız elçisine memleketten çıkıp gitmesi bildirildiği zaman Mareşal Sebastiani kendi devletinden emir almadıkça gidemeyeceğini, İngilizlerle Rusların bir şey yapamayacaklarını ve Fransa'nın, hatta bizzat kendisinin Osmanlılara elinden gelen yardımı yapacağını söyleyerek Sultan Selim'i savunmaya teşvik etti.

Bu sırada Napoleon'dan Padişah'a gelen bir mektupta da, "Ey Sultan Selim," deniliyordu. "Hazreti Muhammed'in halifeliğine layık olduğunu ispat et! Seni mahkûm eden anlaşmalardan kurtulmanın zamanı şimdi gelmiştir. Sana olan dostluğuma güven! Ordularından biri Tuna kıyılarına inmek üzere hazırdır. Sen Moskofları cepheden vurduğun zaman benim ordum da onları arkadan çevirecektir. Donanmama da senin hükümet merkezini ve Karadeniz'i koruması için emir verdim. Artık cesaretini topla! Devletini güçlendirecek ve sana şan şeref kazandıracak böyle bir fırsatı bir daha bulamazsın!"

Sebastiani'nin telkinlerini destekleyen bu sözlerin Padişah üzerindeki etkisi çok büyük olmuştu. Bu arada halkın ve askerin memleketin savunması uğrunda canlanan kahramanlıkları da kendisine ayrıca cesaret verince, Divan'da alınan karardan dönülerek savunmaya geçildi. Hatta savunma işlerinin düzenlenmesiyle Fransız elçisi Mareşal Sebastiani görevlendirildi.

Bütün halkın, Yeniçeri ve Nizamı Cedit askerlerinin, hatta devlet büyüklerinin katıldıkları hummalı bir savunma faaliyeti, Osmanlı tarihinin eski şanlı zafer günlerini hatırlatıyordu. Kısa zamanda İstanbul'un savunması için alınan önlemler tamamlanırken, Üçüncü Selim'le Sebastiani bizzat siperler arasında dolaşarak askeri teşvik ediyorlardı.

Yine böyle hummalı bir faaliyetle biten bir günün akşamı Padişah yorgun ve bezgin bir halde Aimée'yle beraber Soğuksu Kasrı'nın bahçesinde otururlarken, genç kadın saatlerden beri yalnız zaman zaman nargilesini tokurdatarak hiç ağzını açmadan dalgın bakışlarla ufku seyreden Hünkâr'ı oyalamış olmak için sordu.

"Çok düşünceli görünüyorsunuz, efendimiz. Canınızı sıkacak yeni bir haber mi aldınız?"

Üçüncü Selim ağır ağır başını çevirip sevdiği kadına baktı, sonra acı acı gülerek Aimée'nin sorusunu bir gün önce yazdığı yeni bir şiirini okuyarak cevaplandırdı.

Bağı âlem içre zahirde safadır Saltanat
Dikkat etsin manevî kavgaya cadır Saltanat.
Bu zamanın devleti ile kimse mağrur olmasın
Kâm alırsa adille oldem becadur Saltanat.
Kesbedermi vuslatin bin yılda bir âşık ânın
Meyleder kim görse amma bivefadır Saltanat.
Kıl tefekkür ey gönül çarhın hele devranına
Ki sefa ise veliy ekser cefadır Saltanat.
Bu cihanın devletine eyleme hırsı temah
Pek sakın İlhamî, zira bivefadır, Saltanat.(*)

***

Sarayburnu önlerine kadar gelmiş bulunan İngiliz donanması bu ciddi direniş karşısında dönüp gitmek zorunda kalmış ve Çanakkale Boğazı'ndan geçerken bir hayli de zayiat vermişti.

Ne çare ki, Osmanlı devletinin durumu yine perişandı. Sarayda gün geçtikçe artan entrikalara memleketteki huzursuzluk

---

(*) *Görünüşte dünya bahçesinde safadır Saltanat*
Dikkat etsin, manevi kavgaya gebedir Saltanat.
Kimse bu zamanın devletiyle gururlanmasın
Adil olmaktan zevk alırsa ona uygundur Saltanat.
Bin yılda bir âşık ona kavuşup kazanabilir mi
Kim görse ona meyleder ama vefasızdır Saltanat.
Ey gönül, zaman çarkının döndüğünü düşün
Sefa gibi görülse de en çok sahip olana cefadır Saltanat.
Bu dünyanın devletine tamahkâr olma
Kendini sakın İlhami, çünkü vefasızdır Saltanat.

da katılıyor, öte yandan Tuna boylarında Ruslarla devam eden savaş Padişah'ı büsbütün sarsıyordu.

Yıllardan beri ardı arkası gelmeyen savaşlar imparatorluğun mali durumunu adamakıllı bozmuş, hazine tamtakır denecek kadar boşalmıştı.

Aimée artık Selim'e ülkenin durumunu sormaya cesaret edemez olmuştu. Bu konuyu açmasının Padişah'ı sinirlendireceğini hissediyor, onun için Kızlarağası'ndan aldığı haberlerle yetinerek akşamları buluştukları zaman Selim'i havadan sudan oyalamaya çalışıyordu.

Bu arada Sebastiani'nin Osmanlı devletinin dış politikasında oynadığı önemli rolden çok, mareşalin karısının kocasına katılmak üzere İstanbul'a gelmek üzere bulunduğunu duyan Aimée sevincini daha fazla gizleyemedi.

"Madam Sebastiani'nin İstanbul'a gelişine ne kadar sevindiğimi bilemezsiniz, efendimiz. Mareşal herhalde karısını saraya gönderecektir. Ben de böylece Josephine ve diğer akrabalarımdan bol bol haber almak imkânını bulurum."

Selim'in kaşları çatılmıştı. İtiraz kabul etmeyen bir sesle, "Nakşidil," dedi. "Şunu bilmiş ol ki, bu hanımlar saraydan çıkarlarken senin hakkında edinecekleri bilgi hiçbir zaman beraberinde getirdiklerinden fazla olmamalıdır."

"Bu konu üzerinde daha önce de bir tartışmamız olmuştu galiba, efendimiz. On beş yıl sonra hâlâ ailemle bağlantı kurmama engel olunmasının sebebini bir türlü anlayamıyorum. Bu zavallıların benim hayatta olduğumu öğrendikleri zaman ne kadar sevineceklerini takdir buyurursunuz."

"Artık çocuk değilsin, Nakşidil. Bugün içinde bulunduğumuz durumun ciddiliğini sana açıklamama bilmem gerek var mı?... Şimdi bir de Cezayir Dayısı'nı işe karıştırıp kendimize düşman etmekle elimize ne geçer? Eğer beni ve memleketini seven bir insan olarak bunları düşünürsen, eminim bana hak vereceksin."

Aimée, Selim'i fazla üzmemek için onun sözlerini aynen kabul eder görünmeyi tercih etti.

"Size söz veriyorum, efendimiz, gayet ketum olacağım." Sonra gözlerini işveli bir edayla sevdiği erkeğe doğru kaldırarak, "Zaten," dedi. "Eşlerine duydukları sevgi yüzünden yaşadıkları kafese bağlanan kuşlar olmaz mı!..."

Bütün dertlerini unutan Padişah sevgili gözdesini kolları arasına almış, onun altın renkli saçlarını okşarken, "Benim biricik kuşum," diyordu. "Sen hem güzel, hem de akıllısın. Kuzinin Josephine hakkında Fransız elçisinin eşinden her istediğin bilgiyi alabilirsin. Yalnız elverir ki, soracağın sorular kim olduğunu ortaya koymasın. Yoksa Napoleon sevgili karısının yakın bir akrabasının burada, benim haremimde hapis olduğunu duyacak olursa, korkarım başımıza bir de bu dert çıkar."

"Haklısınız, efendimiz... Dilerim, Fransa'yla aramızdaki dostluk böyle sudan sebepler yüzünden bir sarsıntıya uğramasın."

"Bu dostluğa ne kadar güvenilebileceğini bize gelecek gösterecek... Haydi benim güzel kumrum, şimdi bu tatsız politika konusunu bir yana bırakalım da bu güzel gecenin keyfini sürelim. Bak, sizin şairlerinizden Charles d'Orléns'in dediği gibi: 'Sana baktıkça insanın gönlü ferahlıyor, sen insanın ömrüne hayat katıyorsun, güzel kadın.'"

Aimée, Padişah'ın bu iltifatından son derece memnun, sahte bir alçakgönüllülükle, "Kulunuz bu derece iltifata layık değil ki, efendimiz," derken ona iyice sokuluyordu.

Üçüncü Selim ihtirastan kısılmış bir sesle, "Bu sözlere sen layık olmayacaksın da kim olacak!" diye mırıldandı.

Padişah daha yarım saat önce zihnini meşgul eden dertlerin hepsini unutmuş, kendini aşk ve ihtirasa kaptırmıştı.

***

Bu sırada Rusçuk'ta bulunan Alemdar Mustafa Paşa'dan iyi haberler gelmeye başlamış, Moskoflar yer yer hezimete uğratı-

larak Osmanlı ordusu Tuna boyunda kısmen toparlanmaya fırsat bulmuştu.

Aynı zamanda karısıyla beraber Fransa'dan dönen Mareşal Sebastiani de Napoleon'un Osmanlı devleti hakkında beslediği dostane niyetlerin habercisi olarak Padişah'a Fransa'nın desteği hakkında güçlü bir güvence getiriyordu.

Bu hayırlı haberciye İstanbul'da görülmedik bir karşılama töreni düzenlemiş, Sebastiani'yle karısına Topkapı Sarayı'nın harem kapıları bile açılmıştı.

Gayet yakışıklı, kibar ve son derece neşeli bir insan olan Sebastiani Fransızcayı hafif bir Korsika aksanıyla konuşuyordu. Aralarındaki kafesin arkasından Aimée'ye karısından söz eden Sebastiani, "Karım Marki de Coigny'nin kızıdır," dedi. "Asker karısı olduğu için her yere kocasıyla beraber gider. Ümit ederim ondan hoşlanacaksınız."

"Buna hiç şüphe yok, mareşal. İnşallah şu Rusya ve İngiltere'yle olan anlaşmazlıklarımız hallolur da biz de zevcenizle baş başa hoşça vakit geçirmek fırsatını buluruz."

Birkaç gün sonra Aimée'nin ziyaretine gelen Madam Sebastiani genç ve güzel olduğu kadar zeki ve bilgili bir kadındı. Pek kısa bir zamanda iki kadın yakın bir arkadaşlık kurdular.

Mihrişah Sultan'ın ölümünden beri Aimée onun yerini dolduracak bir arkadaş bulamadığı için kendini pek yalnız hissediyordu. Haremde oldum olası bir kıskançlık havası estiğinden buradaki kızlar ya da eski gözdelerle arkadaş olmasına imkân yoktu. Oysa bunlar arasında o kadar aydın ve ilginç olanları vardı ki, genç kadın bunlarla arkadaş olamadığı için üzüntü duyardı.

Fanny Sebastiani işte bu boşluğu dolduruyordu. Havuzun başında oturmuş konuşurlarken Fanny yakında dünyaya getireceği çocuğun sevinciyle kuşlar gibi cıvıldıyordu. Doğacak çocuğun oğlan olacağına inanan genç kadın onu babası ve dedeleri gibi asker olarak yetiştirmeye hazırlanıyordu. Kendi çocuğu olamadığı için içi kan ağlayan Aimée yeni arkadaşına doğum ve

çocuk hakkındaki Türk âdetlerini açıkladı. Görüşmelerin geri kalanını ya Türk yemekleri ya da giyim kuşam, özellikle mücevherler oluşturuyordu. Zaten Aimée, Fanny Sebastiani'ye her gelişinde mutlaka kıymetli bir hediye veriyordu. Bir seferinde Japonya'dan gelme som fildişinden oyma bir satranç takımı Madam Sebastiani'nin gözlerini sevinçle parlatmıştı.

"Horace bu hediyenize bayılacak, altes, kendisi satranç oyununu pek sever."

Aimée o anda içinde duyduğu büyük özlemi belli etmemeye çalışarak, "Bu küçük hatırayı beğendiğinize memnun oldum," dedi. "Vatanınıza döndüğünüz zaman kış geceleri şatonuzdaki şöminenin önünde satranç oynarken beni de hatırlarsanız ne mutlu bana!"

Yine bir gün dertleşirlerken, Aimée bir çocukları olmayışından dolayı Padişah'ın ne kadar üzüldüğünü anlatırken, Fanny hayretle, "Demek hükümdarın bir halefi yok?" diye sordu. "Peki ama Sultan Selim'den sonra Osmanlı tahtına kim geçecek?"

Aimée, Osmanlı saltanat geleneğini açıklamaya çalışıyordu.

"Osmanlı hanedanında hilafetin babadan oğula geçmesi şart değildir. Ailenin en yaşlı erkeği veliaht olur. Şimdi Selim'in amca çocuğu olan Şehzade Mustafa'yla onun küçük kardeşi Mahmut Padişah'ın halefleri sayılırlar."

"Peki ama bunlar arasında rekabet olmaz mı?"

Aimée içini çekti.

"Keşke yalnız sizin anladığınız anlamda bir rekabet olsa... Şu karşıda gördüğünüz kafesli köşk sırf bu amaçla yaptırılmıştır. Bir padişah tahta çıktı mı ilk işi kendisine rakip olabilecek ne kadar şehzade varsa onları bu köşkte hapsetmektir. Yalnızca hapsetmekle kalsa yine iyi... Ondan sonra içlerinden en az zararlılarını ayırıp oraya buraya, çeşitli vilayetlere sürdürdükten sonra kalanlarını da katlettirir. Ancak Selim, Osmanlı hanedanının bu geleneğini bozmuş ve hiçbir şehzadeyi öldürtmemiştir. Zaten iki amca oğlu kendinden sonra taht üzerinde hak iddia edebilece-

ğine göre onlardan birini bu köşkte tutar. Öbür küçüğününse, kendi öz evladımız gibi sarayda tamamen serbest olmasının yanı sıra, tahsil ve terbiyesi için de özellikle ihtimam gösterilmektedir."

Fanny Sebastiani bu açıklamaları hayretle dinlemişti. Aimée sözlerini bitirince genç kadın üzüntüyle başını sallayarak, "Çok yazık," dedi. "Padişah'ın kendi oğlu olsaydı ne de olsa başka olurdu."

"Orası öyle... Bir erkek evladı olmayışı Padişah'ın hayatındaki en büyük derttir. Bir gün Zatı Şahaneleri'yle karşılaşırsanız, sakın ona bundan söz edeyim demeyin."

Fanny Sebastiani, Aimée'ye yan gözle baktı.

"Bizim imparatorumuzun da çocuğu yok... Yani Josephine'den demek istiyorum."

Aimée dudaklarını ısırdı. O anda kafasının içinde binlerce soru birden belirmişti. Buna rağmen, "Demek sizin hükümdarlarınızın da dertleri büyük," demekle yetindi.

"Vallahi bilmem ki... Bana sorarsanız, imparatoriçe bu eksiğinden dolayı hiç de öyle üzgün görünmüyor. Zaten sürdüğü hayat da o kadar hareketli ki..."

Bir süre susan genç kadın Josephine'in yaşayışını tasvip etmediğini belli eder bir şekilde başını salladıktan sonra sözlerine devam etti.

"İsterseniz bırakalım bu konuyu, Fransa sarayının dedikodularıyla canınızı sıkmak istemem."

Aimée elinde olmadan ısrar ediyordu.

"Anlatın, kuzum. Bakalım bizim de kulağımıza gelen dedikodular ne dereceye kadar doğru... Sizin imparatoriçeniz herhalde çok cazibeli bir kadın olmalı."

"Onu görüp de hayran olmayacak bir erkek düşünemiyorum."

"Çok mu güzel?"

"Bana sorarsanız ben Josephine'i güzel bile bulmam. Ucu kalkık bir burnu var. Büyük İhtilal sırasında Carmes hapishanesin-

de geçirdiği ıstıraplı ve yoksul günler dişlerini bozmuş... Vallahi doğrusunu söylemek gerekirse, bu kadar erkeği kendisine nasıl âşık ettiğine şaşıyorum. Hani akıllı olsa bari canım yanmaz. Üstelik onun gözünde bütün kadınlar kuş beyinlidir. Müzikten de ayrıca bir şey anlamadığını söylüyorlar. Fakat Allah için bildiği bir şey varsa, o da giyim kuşam işleridir. Günde en aşağı on iki defa kıyafet değiştirir, hem her giydiğini de kendine yakıştırmak şartıyla..."

Fanny Sebastiani birdenbire durakladı. Bir diplomat karısı olarak imparatoriçesi hakkında biraz ileri gitmiş sayılmaz mıydı? Sonra karşısındakinin hâlâ merakla yüzüne baktığını görünce, "Kısacası efendim," diye sözlerini sürdürdü. "Bu kadında bir mıknatıs gibi erkekleri kendine çeken bir güç var. Kim bilir bu da belki doğup büyüdüğü ortamın etkisi. Bizde Martiniklilerin çok ateşli oldukları söylenir."

Aimée dilinin ucuna kadar gelen sözleri söylememek için birkaç kez yutkunduktan sonra, "İmparatorunuz karısına herkesten fazla âşık olmalı," dedi. "Bari birbirlerine sadıklar mı?"

Madam Sebastiani bu sorudan son derece sıkılmış görünüyordu. Kızaran yanaklarını ellerinin içine alırken, "Vallahi bilmem ki," diye kekeledi. "Hem Allahınızı severseniz beni daha fazla konuşturmayın. Horace bu söylediklerimi duymuş olsa bana etmediğini bırakmaz... Yine de sorunuzu cevapsız bırakmış olmamak için söyleyeyim, ne yazık ki, hayır! Buna rağmen erkekler bir dereceye kadar mazur sayılırlar. Sonra Napoleon Bonaparte o kadar büyük bir insandır ki..."

Genç kadın şimdi imparatorunu övmeye koyulmuştu. Kocasıyla babasının Napoleon'a olan hayranlıkları Fanny'ye de geçmişe benziyordu. İmparatorun birtakım meziyetleri yanında özellikle askeri dehasını öne çıkarmaya çalışan Fanny örnek olarak İspanya'yı veriyor, bu devletin bütün haşmet ve kudretine rağmen Napoleon'un karşısında nasıl boyun eğmek zorunda kaldığını anlatıyordu. Sonra yalnız İspanya mı, Prusya ve Avusturya da bu ufak tefek Korsikalı generalin karşısında dize gelmemişler miydi?...

Ama Aimée'nin aklı hep Josephine'deydi. Fanny sözlerine ara verince bunu fırsat bilerek, "Taç giyme töreninde bulundunuz muydu?" diye sordu.

Bu soru Fanny'yi yeni baştan coşturdu.

"Bulunmaz olur muyum!" diye söze başlarken gözleri parlıyordu. "Babam mareşallerin arasındaydı... Ah, o günü ölsem unutmam. O ne renkler, ne ihtişamdı!..."

Fanny bunları söylerken Aimée'nin gözleri önünde Notre Dame Kilisesi canlanmıştı. Pırıl pırıl kırmızılı yeşilli üniformalarıyla kilisenin meydanını dolduran subayları görülür gibi oluyor, acaba kardeşim Pierre'le Raoul da bunların arasında mıydı, diye düşünüyordu.

Madam Sebastiani, Aimée'nin aklından geçenlerden habersiz, durmadan anlatıyordu. "O gün Josephine'in giydiği gümüş işlemeli, sedef rengi brokar elbiseyi görmeliydiniz. Gayet iyi hatırlıyorum, elbisesinin kuyruklarını tam beş tane prensese tutturmuştu. Hele o üzerindeki mücevherler... Nasıl anlatayım bilmem ki, saçındaki pırlantalı fileden tutun da, omuzları, kulakları, bilekleri, parmakları pırlantalar içinde ışıl ışıl yanıyordu."

Napoleon'un tacı başpiskoposun elinden alıp Josephine'nin başına oturtuşunu dinlerken Aimée gözyaşlarını güç tuttu. Gayet zeki bir kadın olan Fanny Sebastiani, Aimée'in bu halini fark etmiş, soruşturan gözlerle yüzüne bakıyordu. Bu durum karşısında şaşıran genç kadın, "Bir şey değil," diyerek gülmeye çalıştı. "O kadar güzel anlatıyorsunuz ki, kendimi elimde olmadan heyecana kaptırdım."

Fanny, Selim'in gözdesinin elini tuttu. "Doğrusunu söyleyin bana, kardeşim, yoksa siz Fransız mısınız?"

Tam o sırada kapının atlas perdesinin kıpırdadığını gören Aimée misafirinin kulağına eğilerek, "Dışarda bizi gözetleyen biri var," dedi. "Onun için bu konuyu fazla kurcalamasanız iyi olur. Bana bundan kimseye, hatta kocanıza bile bahsetmeyeceğinize söz verir misiniz?"

Fanny'nin gözlerinde bir anlayış ışığı belirmişti. Aimée'nin avucunda tuttuğu elini sıkarken, "Anlıyorum," dedi. "Yalnız siz..."

Aimée genç kadını daha fazla konuşturmamak için avucunun içine, "Evet," kelimesini yazmıştı. Sonra tekrar misafirinin kulağına eğilerek ekledi.

"Yalnız rica ederim, son derece ketum olmanız gerek. Yoksa sizi bir daha görme zevkinden beni mahrum etmiş olursunuz..."

5

Annesinin ölümünden sonra devlet işlerine gösterdiği ilgisizlik kadar, devletin geleceğinin söz konusu olduğu anlardaki kararsızlığı Üçüncü Selim'i devlet büyükleri, asker ve halk üzerinde tamamen otoritesiz bir hale getirmişti. Öte yandan zamanının büyük bölümünü haremde geçirişi ve etrafındakilere gereksiz güven ve hoşgörü göstermesi aslında için için işlemekte olan irtica hareketine yeni ve geniş bir yer açıyordu.

Sadrazam Vekili Köse Musa Paşa'yla Şeyhülislam Topal Ataullah Efendi de dahil olmak üzere Nizamı Cedit aleyhtarları harekete geçmişler, yeniçeriler arasında, "Padişah bütün dünyayı Nizamı Cedit yapmak istiyor, bu gâvur işidir, biz böyle gâvur elbisesi giymeyiz!" diye propaganda yaparlarken, öte yandan da, "Bu devleti idare eden Padişah mıdır, yoksa haremdeki gâvur karıları mıdır?" diye halk arasında da Üçüncü Selim'in şahsiyetini sıfıra indirmeye uğraşıyorlardı.

Bu çirkin propagandaları duyan Padişah'ın gururu incinmiş, bir kadının elinde kukla olmadığını hiç olmazsa kendi kendisine ispat edebilmek için Aimée'nin hiçbir tavsiyesini dinlemez hale gelmişti. Oysa belki genç kadını dinlese düştüğü hataların birçoğundan kurtulmuş olacaktı.

Nükhet Seza Sultan, Padişah'ın bu halinden yararlanarak oğlunu tahta geçirmek için entrikalarına hız vermiş, sadık adamlarını memleketin dört bir yanına salıp taraftarlarının sayısını artırmaya çalışıyordu.

Bir gün Aimée dairesinin iç bahçeye açılan bir penceresinden bakarken, yolun kenarındaki taflanları kendine siper ederek çömelmiş birini bekleyen Nükhet Seza Sultan'ı gördü. Birkaç dakika sonra etrafını gözleyerek sinsi adımlarla kadınefendiye yaklaşan bir haremağası bu kötü ruhlu insanın elinden bir paket aldıktan sonra ikinci avludan içeri süzülüverdi.

Bir süre pencerenin önünde donakalan Aimée'nin kendini toparlar toparlamaz aklına gelen ilk şey bu olayı Selim'e haber vermek oldu. Fakat biraz düşününce bunun faydasızlığını anlamakta gecikmedi. Selim bu hareketinden dolayı amcasının karısını cezalandırmak istemeyeceği gibi, üstelik Aimée'yi fazla kuruntulu olmakla suçlayacaktı. Onun için bu olaydan Kızlarağası'nı haberdar etmekle yetindi. Ömer Ağa Aimée'ye güvence vermiş ve şehzadeler kafesinden gelecek her şeyi bizzat sıkı bir kontroldan geçirmeyi vaat etmişti.

Genç kadın olayları Üçüncü Selim'den çok daha yakından izliyor, etraflarında kurulan ağın her geçen gün biraz daha daraldığını hissediyordu...

Yine bir gün kendi dairesinin önündeki bahçesinde otururken yanına gelen tanımadığı genç bir saraylı ondan özel görüşme izni istemiş, Aimée yüzü insana güven veren bu genç kıza izin verince, saraylı ona sokularak, "Şimdi hamamdan geliyorum," diye fısıldamıştı. "Orada Nükhet Seza Sultan'ın dairesindeki kızlardan birine rastladım. Bana dedi ki..."

Aimée heyecanlanmıştı. Kızın tereddüt ettiğini görünce, "Ne dedi?" diye sıkıştırmaya başladı.

"Söyleyeceğim, efendim. Yalnız bana bir kötülük gelmez, değil mi?..."

"Sana söz veriyorum, hiçbir kötülük gelmeyecek. Haydi söyle şimdi!"

"O kızın söylediğine göre, Nükhet Seza Sultan, Hünkâr'a kötülük olsun diye, hani geçenlerde limana gelen o uzun toplu İngiliz gemileri vardı ya, onlara hep haberler göndermiş..."

Hiddetten genç kadının şakakları zonkluyordu. Bu kötü ruhlu kadından her şey beklenirdi ama artık bu kadarı da kimsenin akıl ve hayaline gelmezdi. Şimdi bunları Padişah'a haber vermeli miydi? Yoksa sakın bunlar uydurma olmasındı... Hâlâ karşısında durmuş, getirdiği haberden dolayı ödülünü bekleyen genç kızı omuzlarından yakalayarak sarsmaya başladı.

"Bu sözlerinin dedikodu olmadığından emin misin?"

"Kesinlikle eminim, efendim. Bunları söyleyen kız benim dostumdur. Çünkü ona daha geçenlerde çok güzel bir çift küpe hediye etmiştim."

"Bu sadakatinin karşılığını göreceksin, kızım. Bundan sonra her duyduğunu gelip bana anlatırsan her seferinde seni memnun ederim. Haydi şimdi beni yalnız bırak. Kimse benimle konuştuğunu bilmemeli, anlıyor musun? Hem o dostuna söyle, boşboğazlık edeyim demesin, alimallah çuvala koydurduğum gibi denize attırıveririm."

Birkaç gün sonra Kızlarağası Ömer Ağa, Aimée'ye araştırmasının sonucunu bildiriyordu. Kızın getirdiği haber doğrulanmış, Nükhet Seza Sultan'ın kullandığı haberciler bile tespit edilmişti. Aimée, Ömer Ağa'nın söylediklerini dinledikten sonra, "Padişah'la Şeyhülislam'ın bundan haberleri var mı?" diye sordu.

Şişman Arap boynunu bükmüş, omuzlarını kaldırıyordu.

"Her ikisine de haber verdik, efendimiz. Fakat Zatı Şahaneleri nedense bu hain kadına karşı bir türlü harekete geçmek istemezler. Şeyhülislam ise malumunuz. Rahmetli Velizade şimdi sağ olmalıydı da Nükhet Seza denilen o uğursuz karının katline fetvayı vermeliydi..."

Aimée bir an düşündü. Bu durum böyle devam edemezdi. Karşısında kendisinden talimat bekleyen Kızlarağası'na kesin bir dille, "Bütün sorumluluğu ben üzerime alıyorum," dedi. "Bundan sonra haremden haber getirip götürecek her casusa, mevkiyi ne olursa olsun elli sopa attıracaksın."

Ömer Ağa yerlere kadar eğildikten sonra dışarı çıktı.

Şimdi Aimée ciddi bir şekilde konuşmak için Selim'i arıyordu. Ancak Padişah'ı o kadar perişan bir durumda buldu ki, Selim'in daldığı karanlık düşüncelerden sıyrılıp konuşacak hali bile yoktu.

Aimée bir süre onu oyalamaya çalıştıktan sonra konuya gelerek, "Harekete geçmemiz gerek, efendimiz," diye söze başladı. "Belki ben basit bir kadınım, aklım devlet işlerine ermez, ama biz kadınların altıncı hislerimiz kuvvetlidir. Eğer siz harekete geçmezseniz, memleketin içindeki düşmanlarınız sizin yalnız tahtınıza değil, hayatınıza bile kastedebilirler."

Selim başka bir âlemden konuşur gibi, "Benim şahsımın ne değeri olabilir, Nakşidil!" diye mırıldandı. "Asıl korunması gereken memleket var. Bak İngilizler her an yeniden saldırıya geçebilirler. Üzerimizde bir uğursuzluk dolaşıyor, Nakşidil. Allah affetsin ama artık bizden yüzünü çevirdi... Bilirsin kaderin önüne geçilmez."

Aimée Padişah'a söz geçiremeyeceğini anlayınca münecciimbaşıdan medet umdu. Selim'in zaman zaman müneccimbaşıya danıştığını biliyor ve kendi fikirlerini ona yıldızların dilinden söyletmeyi düşünüyordu.

"Padişah'a söyleyin, İngiliz elçisinin istediği görüşmeyi reddetsin. Daha önce Sebastiani'yi çağırıp görüşün. Fransız elçisi ona birtakım fikirler verebilir. Sonra Divan'ı toplayıp Sancak-ı Şerif çıkartsın. Bütün Müslümanlar sancağın altında toplanınca bu fitne de ortadan kalkar."

Genç kadınla görüştükten sonra müneccimbaşı yakınlarına Aimée'nin zekâsını öve öve bitiremiyor, akıl ve mantığıyla bu

genç kadının er geç Mihrişah Sultan'ın yerini alacağını söylüyordu.

Aimée'yle müneccimbaşı arasındaki görüşme sona ermek üzereyken avludan gelen bir davul sesi her ikisinin de tüylerini ürpermişti. Genç kadın eliyle sesin geldiği tarafı işaret ederken, "Padişah'a söyleyin, yeni bir isyan çıkmadan icraata geçsin," diye sözlerini bitirdi.

Bir hükümdara gereken bütün niteliklere sahip olduğu halde iradesiz ve otoritesiz oluşu yüzünden giriştiği çok değerli yenilik hareketlerini bile başarmaktan aciz olan Üçüncü Selim, durumun ciddiliğine rağmen bir türlü zorlayıcı tedbirler alma cesaretini gösteremediği gibi, bu konuda kendisine yapılan telkinlere karşı da tam anlamıyla ilgisiz kalıyordu.

İngiliz donanmasının İstanbul limanına kadar sokulduğu günlerde halkın Yeniçeri ve Nizamı Cedit askerleri, hatta devlet büyükleriyle ülke savunması konusunda yaptığı işbirliği Padişah'ta çok olumlu bir izlenim uyandırmıştı. Üçüncü Selim artık milletin arasındaki nifakın yok olduğu, herkesin vatan uğrunda kanını son damlasına kadar dökmeye hazır olduğu, dolayısıyla bu tehlike ortadan kalktıktan sonra da bu birliğin devam edeceği ve memlekette yeniden bir kalkınma hamlesine girişilebileceği kanaatine varmış bulunuyordu.

Bununla birlikte, Padişah bu kanaatinde büsbütün yalnız değildi. Aimée de onun kadar bu birlik ve beraberliğe inanıyor, hatta sarayda herkesin bu mutluluğu paylaştığını sanıyordu.

Bu sırada Fransa'dan büyük bir orkestrayla Paris opera ve bale heyetinin gelişinden yararlanarak Selim'le gözdesi sarayda bir eğlence düzenlemeye karar verdiler. Bu vesileyle herkes aynı çatı altında buluşup eğlenecek ve saray içinde gün geçtikçe artan anlaşmazlıklar da ortadan kaldırılmış olacaktı.

Toplantı gecesi Aimée oradan oraya koşuyor, Avrupalı bir ev sahibesi gibi, sanki bu toplantıda bulunanlar hepsi birer özel davetliymişçesine herkesle ayrı ayrı meşgul oluyordu. Bu sırada

genç kadının gözüne bir köşede tek başına duran uzun boylu, güzel bir Gürcü kızı ilişti. Herkes eğlenirken, saraya yeni geldiği her halinden belli olan bu kız hıçkırarak ağlıyordu.

Aimée hemen çocuk yaşta sayılacak kızın yanına koşarak elini onun narin omzuna koydu. Sonra Mihrişah Sultan'dan öğrendiği birkaç kelime Gürcü diliyle, "Hayrola kızım, neye ağlıyorsun böyle?" dedi.

Genç kız bir çocuk saflığıyla karşısındakinin yüzüne baktıktan sonra, "Evimi göreceğim geldi," dedi hıçkırarak. "O küçücük odamı, her gün sütlerini sağdığım keçilerimi, ağabeylerimle kız kardeşlerimi özledim. Hele zavallı hasta anacağımı... O kadar fakir ve perişandı ki, kardeşlerime bakabilmek için beni buraya sattı."

Aimée'nin bütün neşesi bir anda kaybolmuştu. Kızı bağrına basarken ona güvence verdi.

"Annen ve kardeşlerinle ben bizzat meşgul olacağım. Sana söz veriyorum. Onların hiçbir şeyleri eksik olmayacak. Yarından tezi yok, köyünüze adam yollayacağım. Sana gelince, sen de burada dikkafalılık etmez, çalışır ve kendini sevdirirsen kısa zamanda birçok arkadaş edinir, kendini pekâlâ mutlu hissedersin. Nedir bakayım senin ismin?"

"Beni burada Safinaz diye çağırıyorlar, efendim."

"Güzel bir isim..." Sonra bir an düşündü. "Sen çocuk sever misin, Safinaz?"

Bu soruyu sorarken aklına ilk saraya geldiği günler gelmişti. Gürcü kızının çocuk sözünü duyunca ağlamaklı gözleri birden parlayıvermişti.

"Ah, sevmek de söz mü, efendim! Köydeyken en büyük zevkim kardeşlerime bakmaktı. Ama burada çocuk yok ki... Hem duyduğuma göre harem dairesine çocuk girmesi yasakmış."

Şimdi güzel gözleri yeniden gölgelenmişti.

"Sen her duyduğuna inanma, Safinaz. Sarayda hiç çocuk olmaz olur mu?... Burada doğan çocukları sokağa atmıyorlar ya... Ama benim sana sözünü etmek istediğim çocuk zaten sarayla ilgili değil. Sen başkasının çocuğuna bakmak ister misin, onu söyle bana?"

Elinin tersiyle gözlerinden süzülen yaşları silen Safinaz gülmeye başlamıştı.

"Soğuksu Kasrı'nda oturan bir arkadaşımın akşama sabaha bir çocuğu olacak. Seni bu dostumun yanına vermeyi düşünüyorum. Yalnız bu arkadaşım Fransızdır. Ne senin dilini bilir, ne Türkçeyi... Sen Fransızca öğrenmek ister misin?"

"Tabii öğrenmek isterim, efendim."

Safinaz genç kadının ellerine sarılmış şükranla öpüyordu.

"Bana gösterdiğiniz bu iyiliği ömrüm oldukça unutmayacağım."

Ertesi gün Soğuksu Kasrı'na gönderilen Safinaz'ın bu görevi uzun sürmedi. Çünkü Fanny Sebastiani çocuğunu dünyaya getirirken gözlerini hayata yummuştu. Zaten nazik ve zayıf yapılı bir kadın olan mareşalin karısı belki çetin bir yolculuğun yorgunluklarına, belki de değişik bir iklimde zor bir doğumun sarsıntısına dayanamamıştı. Karı koca bekledikleri gürbüz bir erkek çocuk yerine Fanny'nin kocasına bıraktığı hatıra, zayıf ve çelimsiz bir kız çocuğu oldu.

Karısına deli gibi âşık olan Sebastiani bu felaket karşısında adeta çöktü. Karısının ölümünden yalnız kendini sorumlu tutan mareşal bir türlü teselli kabul etmiyor, Fanny'sinin ölümüne neden olan zavallı yavrunun ise yüzünü bile görmek istemiyordu.

Karısını kaybettiği günden beri kimselerle görüşmeyen, bütün hayatının düzenini kaybeden mareşal artık her türlü zevkini de yitirmiş bir insan haline gelmişti. İstanbul'un savunması sırasında dostun, düşmanın takdirini kazanan o dinç ve cesur asker şimdi iki büklüm bir ihtiyara dönüşmüştü.

Nihayet bir gün Hünkâr'a veda bile etmeden çocuğunu, onun için Fransa'dan getirttiği bakıcıyı ve adamlarını toparlayıp gizlice İstanbul'u terk etti.

Aimée ne yapacağını şaşırmıştı. Candan sevdiği arkadaşının ölümüne yanarken bu sefer de Sebastiani'nin kaçar gibi gidişi onu büsbütün perişan etmişti. Son yıllarda Sebastiani, Osmanlı İmparatorluğu'na büyük hizmetlerde bulunmuş, özellikle şu sırada imparatorluğun ve hükümdarın tam ona muhtaç olduğu bir anda onları yüzüstü bırakıp gitmişti.

Genç kadın şimdi, henüz tam anlamıyla olgunluk çağına ermemiş, serkeş ve cengâver ruhlu Şehzade Mahmut'la, gitgide kendini melankoliye kaptıran Selim'in arasında kalıyordu. Sarayın havası ise giderek dayanılmaz bir hal almaya başlamıştı.

***

Sadaret Kaymakamı Musa Paşa, Karadeniz kıyılarında sınır bekçiliği yapan yeniçerileri kışkırtmaya başlamış, bunlar da büyük bir kitle halinde Büyükdere'de toplanarak içlerinden Kabakçı Mustafa'yı kendilerine elebaşı seçtikten sonra İstanbul'a doğru yürümeye başlamışlardı. Üstelik önlerine geleni ikna edip kendilerine katıyorlardı.

Musa Paşa'yla Şeyhülislam Abdullah Efendi tarafından bizzat idare edilen bu isyan hareketi planlı bir şekilde büyüdükçe büyüyordu. Halka tecavüz edilmediği, fazla taşkınlık yapılıp yağmaya kalkışılmadığı için her taraftan destek görüyorlardı.

Sarayın etrafında toplanan bu asi güruhun başlıca isteği Nizamı Cedid'in kaldırılmasıydı. Musa Paşa'yla Abdullah Efendi gibi Şehzade Mustafa taraftarı ve Nizamı Cedid aleyhtarı kimseleri işbaşına getirmekle en büyük hatayı yapmış olan Padişah'ı şimdi büyük bir telaş almıştı. Hele Selim'in asıl güvendiği Nizamı Cedid kıtaları, kimisi zor karşısında fazla dayanamayarak, kimisi çıkarlarını gözeterek asilerle işbirliği yapınca, Padişah işin vahametini idrak etmek zorunda kaldı.

Sarayda alelacele toplanan bir meclisin asilerle görüşüp şartlarını öğrenmek üzere gönderdikleri bir subayın kellesi bir yeniçeri mızrağı üzerinde geri gelince, Üçüncü Selim gibi etrafındakiler de artık yapacak bir iş kalmadığını anladılar.

Bu bir isyandan çok bir ihtilale benziyor, sarayda kalan birkaç yüz sadık muhafız hiçbir fayda vermeyeceğini bilmekle birlikte son güvenlik önlemlerini almaya çalışırlarken dışardan duyulan top sesleri saraydakilerin yüreklerini ağızlarına getiriyordu. Şimdi artık sarayın etrafında toplanan güruh arasında Nizamı Cedid askerlerinin beyaz üniformaları da yeniçerilerin kırmızı ve yeşil renkli giysileri arasında seçiliyordu.

Padişah bir aralık Nizamı Cedid askerlerinin de kendisine ihanet ettiklerini duyunca bu teşkilatı kaldırmaya yanaşıyor gibi göründüyse de, Köse Musa Paşa'nın talimatıyla hareket eden asiler yine dağılmadılar.

Bu sefer de isimleri Musa Paşa tarafından kendilerine gizlice gönderilen on bir devlet adamının başlarını istiyorlardı.

Bu on bir kişi Üçüncü Selim'in bütün giriştiği yenilik işlerinde ona en büyük hizmetleri vermiş olan değerli yardımcıları ve candan sevdiği yakınlarıydı.

Padişah belki derhal ciddi bir harekete geçse ve elindeki Nizamı Cedid kuvvetleriyle asilerin üzerine yürüse, onları sindirebilecek ve geçici bir zaman için de olsa, sükûneti sağlayabilecekti.

Fakat Selim kan dökmekten son derece çekinen bir insandı. En küçük bir yiğitlik göstereceği yerde bütün cesaretini kaybetmiş, sarayda tam bir panik havasının hüküm sürmesine meydan vermişti.

Şimdi Padişah'ın emri üzerine tepeden tırnağa kadar silahlı haremağaları, haremdeki kadınları sarayın en korunaklı köşelerine naklederlerken, bir yandan da sarayın hastanesini yaralanacakları kabul için hazır bir hale getirmeye çalışıyorlardı.

Aimée bütün bu panik arasında soğukkanlılığını koruyan tek kişiydi. Genç kadın herkesle ayrı ayrı meşgul oluyor, bir yandan neye uğradıklarını şaşırıp feryat figan eden kadınları yatıştırmaya çalışırken, bir yandan da Padişah'a kuvvet ve temkin aşılamaya gayret ediyordu.

Genç kadın bir aralık Zinah'a da söylediği gibi, sonuna kadar mücadele etmek fikrindeydi.

"Allah göstermesin, bu insanlar bizi sağ olarak ele geçirirlerse, asıl felaketin büyüğü o zaman olur," diyordu. "Zaten Padişah'ımızın yanında kalıp bu memlekete hizmet edemeyecek olduktan sonra yaşamanın ne anlamı var..."

Zinah'ın korkudan rengi adetâ aklaşmıştı. Hanımının hareketlerini endişeli bakışlarla izlerken, "Şu etrafımızdaki zavallı kadınların halini görmesem ben bile korkumdan baygınlıklar geçireceğim," diyordu. "Haydi benim güzel hanımım, şu nane ruhundan bir iki nefes çekin de biraz ferahlarsınız."

Aimée elinin tersiyle bacısının uzattığı şişeyi itti.

"Ben bayılacak filan değilim. Şen su ciyak ciyak bağıran kızların yanına koş da onları sustur. Yoksa bütün daireyi ayağa kaldıracaklar."

Sonra o sırada ellerinde sedef kakmalı sandıklarla kıymetli eşyayı mahzenlere nakleden bir grup genç halayığın yanına yaklaşarak, "Haydi, haydi çabuk olun, kızlar," dedi. "Şimdi nerdeyse kurşunlar atılmaya başlar. Biz daha önce buraları boşaltalım da güvenli bir yere sığınalım."

Aynı anda arkasında kopan bir gürültü üzerine o tarafa dönen Aimée, Üçüncü Selim'in yüzü kâğıt gibi bembeyaz, perişan bir halde içeri girdiğini gördü. Padişah çil yavrusu gibi dağılan kızlara aldırmadan Aimée'nin yanına yaklaşmış, sözlerinin başkaları tarafından duyulmaması için gayet hafif bir sesle, "Divan'ı alelacele toplantıya çağırdım," diyordu. "Şehirle aramızdaki bağlantı kesildi. Elimizdeki silahlarla kendimizi savunmamızın imkânı yok. Bir çare düşünmemiz lazım."

Genç kadın sordu.

"Kendimizi savunmazsak teslim mi olacağız?"

"Şimdilik başka bir çare göremiyorum. Ama tek başıma karar verecek durumda değilim. Zaten benim kararımın ne faydası olacak ki... Hem artık gerçeği inkâr etmekten ne çıkar, milletin de asker kadar benden nefret ettiği besbelli. Onlara hiç olmazsa koskoca Osmanlı İmparatorluğu'nun çıkarlarının benim naçiz bedenimden çok daha değerli olduğunu ispat etme fırsatını bulmalıyım."

Padişah gerçekten bilincini kaybedecek derecede heyecanlıydı. Sözlerini bitirirken üzerine çöken felakete dayanamayacakmış gibi elleriyle yüzünü örtüp başını önüne eğdi.

Aimée onun bu halinden korkmuştu. Sevdiği erkeğe cesaret aşılamak ister gibi gözlerinin içine bakarak, "Peki ama, efendimiz," dedi. "Bu asilerle görüşme imkânı bulunamaz mıydı? Nedir bunların başlıca talepleri?"

Selim hayatta her şeyini kaybetmiş bir insanın çaresizliğiyle başını salladı.

"Hangi birini sayayım... Her şeyden önce Nizamı Cedid'in kaldırılmasını istiyorlar. Ayrıca bütün askeri okullar kapatılacak, sarayda kalan bir avuç sadık askerin oluşturduğu hassa alayı da derhal dağıtılacakmış... İş bununla kalsa çoktan razı olacağım ama bunları kabul edince arkadan daha kim bilir neler isteyecekler... Allah bize acısın, Nakşidil."

"İyi ama bu taleplerine karşılık olarak teklifleri nedir?"

"Bunu sonra düşüneceklermiş... Bildiğim tek bir şey varsa, adımız bir paralık oldu. Halifeliğim olmasa beni insan yerine de koymayacaklar."

Aimée'nin elleri iki yanına düştü. Sonra bitik bir sesle, "Allah'a şükürler olsun ki, anneniz bugünü görmedi," diye mırıldandı.

Selim'in şimdi bunu düşünecek hali yoktu.

"Bizi bu badireden sağsalim kurtarması için gece gündüz Cenab-ı Hak'a dua et, Nakşidil," diyordu. "Bundan sonra artık yapılacak başka bir iş kalmıyor."

Dışardaki uğultu gitgide artıyordu. Padişah bir aralık pencereye yaklaşıp baktı. Sarayın dört bir yanından tozu dumana katan yeniçeriler ordular halinde ilerliyorlardı. Kös sesleri kılıç şakırtılarına karışırken gözü dönmüş askerin narası ayyuka çıkıyordu. Dışarsı gerçekten cehennem manzarası gibiydi.

Yeniçeriler asırlar boyunca yaptıkları gibi kaldırdıkları kazanları bir kere daha Et Meydanı'na getirmişler, alanın etrafına çepeçevre çadırlarını kurmuşlardı.

Üçüncü Selim uzun uzun bu manzarayı seyrettikten sonra kısık bir sesle, "Kurbanlarının boyunlarını vuracak satırlarını biliyorlar," dedi. "Bu iş asırlardır böyle geldi, böyle gidecek. Gaflet bende ki, bu fesat yuvasını dağıtacak kadar kendimi kuvvetli zannettim. Elbette onlar da bunun intikamını şimdi benden alacaklardır. Kuvvet kimdeyse, hak da onundur."

Aimée, Padişah'ın zihninden geçenleri tahmin ediyordu. Derhal onun koluna yapışarak, "Yalvarırım size, efendimiz," dedi. "Sakın bizim yüzümüzden teslim olmaya kalkmayınız. Dayanabildiğiniz kadar dayanın. Belki sizin göstereceğiniz bu direniş karşısında onların kendi aralarında bozgun çıkar, fırsattan yararlanmak mümkün olabilir."

Aslında güçlü bir kişiliğe sahip olmayan Selim bu olay karşısında benliğini büsbütün kaybetmişti. Genç kadının bu sözleri üzerinde olumlu bir etki uyandıracağına aksi oldu. Padişah ümitsiz bir tavırla başını sallayarak, "Direnmenin hiçbir faydası olmaz," diye inledi. "Hem bu sefer tereddüde bile yer yok... Ben vatanımı ve insanlarımı iyi bilirim. Tek kurtuluş çaresi teslim olmaktır."

Bulunduğu odaya giren bir haremağası Padişah'a Divan'ın toplu bir halde kendilerini beklediğini haber verdi. Selim veda

anlamında Aimée'ye yorgun bir tavırla elini salladıktan sonra dışarı çıktı.

Cesaretini kaybeden insanın hayatta her şeyini yitirmiş sayılacağını düşünen Aimée içinin acıyla burkulduğunu hissetti. Şimdilik yapacak hiçbir şey yoktu. Onun da herkes gibi olayların gelişimini beklemesi gerekiyordu. Mihrişah Sultan şimdi sağ olsaydı, belki oğlu üzerinde etkili olabilir, onu direnmeye yöneltebilirdi. Valide Sultan'ın bütün tavsiyelerine rağmen Selim üzerinde bir nüfuzu olmayışı, hiç kuşkusuz, biraz da genç kadının kendi noksanından ileri geliyordu.

Padişah dışarı çıktıktan sonra odaya giren Zinah'a ayrıca bir açıklama yapma ihtiyacı hissetmeyen Aimée yalnızca, "Her an burayı terk etmek için hazırlıklı bulunmamız lazım, Zinah," dedi. "Sen bu kızlara dikkat et." Sonra kapının yanında el pençe divan bekleyen Safinaz'a dönerek, "Sen benimle gel, kızım," dedi. "Yalnız gideceğimiz yerin hem çok gizli, hem de tehlikeli bir yer olduğunu bil. Tehlikeyi göze alıyorsan ağzını sıkı tutacağına dair bana söz ver!"

Hanımı uğruna canını bile fedaya hazır olan Gürcü kızı, "Etlerimi cımbızla koparsalar ağzımdan tek bir söz alamazlar," dedi. "Tehlikesine gelince, sizin yanınızda olduktan sonra cehenneme bile giderim."

Hanımını kimselere emniyet edemeyen Zinah'ın da her nedense bu Gürcü kızına güveni vardı. Odadan çıkacakları sırada Safinaz'ı kolundan tutup bir köşeye çeken Arap kızı, "Bak, hanımım sana emanet," dedi. "Onun kılına zarar gelecek olursa seni bu ellerimle boğarım."

Arap bacının talimatı belki daha uzayacaktı ama Aimée kapıdan çıkmış, "Haydi Safinaz, seni bekliyorum, kızım," diye seslenince, Gürcü kızı da hanımının arkasından dışarı seğirtti.

İki kadın Divan odasına giden gizli geçide gelinceye kadar uzun ve karanlık koridorları el ele koşarak geçtiler. Divan odası-

na bakan balkondaki kafesin arkasına geldikleri zaman ikisi de nefes nefese kalmışlardı.

Aşağıda Selim tahtına sanki ilişmiş, elinde tuttuğu bir tezkereyi inceliyordu. Sonunda başını kaldıran Padişah iki yanında oturan Kızlarağası, Sadaret Kaymakamı ve Şeyhülislam'la kısaca görüştü. Selim'in kendilerine hitap ettiği bu devlet erkânı ciddiyetle başlarını sallıyorlardı. Ahlakı kadar görünüşüyle de bir çıyana benzeyen Musa Paşa kötülük akan gözleriyle, ahlaksızlıkta kendinden aşağı kalmayan Şeyhülislam Ataullah Efendi'ye bakarken zaferinden emin bir halde ellerini ovuşturuyordu. Sonunda Padişah'ın sesi duyuldu.

"Mühürdarımı çağırın!" Sonra yer öpüp karşısında elpençe divan duran kumral sakallı bir zata, "Var git Et Meydanı'na," dedi. "Bu mektubumuzu Mustafa Ağa'ya teslim eyle. Söyle onlarla görüşmeye de hazırız."

Topal Musa Paşa'nın bir işareti üzerine kapıdan çıkan mühürdarın arkasından kendi adamlarından iki kişi daha dışarı seğirttiler.

Üçüncü Selim bu arada Şeyhülislam ve Kızlarağası'yla konuşuyordu. Vezirlerden Padişah'a sadık kalanlar üzgün ve kararsız görünüyorlardı. Diğerleri Hünkâr'a belli etmemeye çalışarak Musa Paşa'nın yüzüne bakıp sırıtıyorlardı.

Aimée hayretle aşağıda manzarayı seyreden Safinaz'a bir şey söylemedi. Onun şimdi aklı fikri büyük bir aşkla bağlı olduğu Selim ve ondan sonra da Şehzade Mahmut'daydı. Debdebe ve saltanatın şu anda gözünde en küçük bir değeri kalmamış, tek endişesini bütün kalbiyle sevdiği bu iki insanın esenliği oluşturuyordu.

Genç kadının görüşüne göre, Selim talihin kahpeliğine kurban gitmişti. Zaten yaradılışı itibariyle bir devlet adamı olmaktan çok, bir fikir adamı, bir şairdi. Böyle bir insan Osmanlı tahtına getirilmek yerine kitaplarıyla baş başa bırakılmalıydı...

Bu sırada Padişah kendisine sunulan buzlu bir şerbet bardağını eliyle itmiş, gözleri sabit bir noktaya takılı, sanki geleceğini görüyordu.

En kritik anlarda bile Osmanlıların gösterdikleri o Doğululara özgü sabır ve kadere boyun eğme, genç kadını her zaman şaşırtmıştı. Şu anda da Padişah ve yakınlarının büyük bir vakar ve sükûnet içinde akıbetlerini bekleyişleri onu bir kere daha hayretten hayrete düşürüyordu.

Nihayet bu bekleme sona erdi ve biraz önce Padişah'ın mektubunu götüren haberci elinde uzun, kıvrılmış bir kâğıtla geri geldi.

Padişah'ın mühürdarın elinden kaparcasına aldığı kâğıdı okuduğu sırada Aimée, Topal Musa Paşa'yla Şeyhülislam'ın anlamlı anlamlı bakıştıklarını gördü. Her iki hainin de gözlerinden sevinç fışkırıyordu.

Selim okuduktan sonra avucunda buruşturduğu kâğıdı yere fırlatırken salonun tavanlarında yankılanan bir sesle, "Lanet olsun bre imansızlar," diye bağırmıştı. "Şimdi de sıkılmadan bana sadık kalan vezirlerimin kellerini isterler. Namerdim onların bu arzularına boyun eğersem!"

Aimée zaten Padişah'ın yüzünün aldığı hali görünce, okumadan kâğıtta yazılı olanları tahmin etmişti.

Yeniçeriler ilk taleplerinin kabul edildiğini görünce, Padişah'ın bu aczinden yararlanarak daha ileri gitmekten çekinmemişlerdi.

Bu sırada dış avludaki caminin minaresinden müezzinin sesi duyuldu. Ezanı duyan Padişah'la birlikte meclisi oluşturan üyeler de derhal namaza durmuşlardı.

Son rekâtı takiben Selim'in ellerini açmış Allah'ından ve Peygamber'inden şefaat dilediğini gören Aimée içinden, erkeğine yardımcı olması için Hazreti İsa ve Meryem'i imdadına çağırırken farkında olmadan istavroz çıkardı. Safinaz hanımının bu dua tarzı karşısında son derece şaşırmıştı. Nitekim bu şaşkınlı-

ğın etkisiyle bir soru sormaya hazırlanırken Aimée parmağını dudağına götürerek genç kıza susmasını işaret etti.

Namaz bittikten sonra Selim yeniçerilerin gönderdikleri tezkereyi yüksek sesle okutarak hazır bulunanları asilerin yeni taleplerinden haberdar etti. Kabakçı Mustafa'yla hempaları Padişah'ın en yakın ve sadık adamlarından on birinin kellesini istiyorlardı. Selim'in etrafını çeviren yüzler, birkaçı dışında dehşet içinde kalmışlardı.

Asilerin tezkeresi okunurken Padişah başını tahtına dayamış, gözlerini yummuştu. Tezkerenin okunması bitince gözlerini açıp sanki bir ilham bekler gibi bakışlarını karşısındaki çinili duvara dikti.

Beraber geçirdikleri yılların sonucu onu pek yakından tanıyan gözdesi, şu andaki düşüncelerini de gayet iyi tahmin ediyordu. Selim her zaman için kendisine düşen görevi en iyi şekilde yapmak isteyen bir insandı. Belki zekâ ve kabiliyeti en uygun kararların alınmasına yetmeyebilirdi, fakat bu insanın iyi niyetinden kimsè şüphe edemezdi... Allah onu en fazla ihtiyacı olduğu bir zamanda anasından yoksun bırakmıştı. Aimée kendisine düşen görevi layıkıyla başaramadığını biliyor ve buna da ayrıca üzülüyordu. Ne yazık ki, tabiat onu Mihrişah Sultan gibi demirden iradeli bir insan olarak yaratmamıştı. Artık bunu gidermeye kalkmanın ya da boş ümitlere kapılmanın zamanı geçmişti.

Aşağıda şimdi Topal Musa Paşa cüce boyuyla Padişah'ın huzurunda yer öpmüş, görülmedik bir ikiyüzlülükle Hünkâr'ı ikna etmeye çalışıyordu.

"Kaybedecek vaktimiz yok, efendimiz. Bu hainleri geçici de olsa uyuşturmak lazım. Yoksa hepimizin hali perişandır... Haşmetlü Padişah'ımızın yakınlarına olan sevgi ve vefaları hepimizin malumudur. Yalnız korkarım, kurunun yanında yaş da yanacak. Eğer benim naçiz kellemi istemiş olsalardı, yemin ederim, efendimin selameti için seve seve vermeye hazırdım."

Bu sözlerde saklı olan küstahça ikiyüzlülük Selim'in de gözünden kaçmamıştı. Aimée Padişah'ın yüzünün kıpkırmızı kesildiğini gördü. Genç kadının da bütün kanı beynine hücum etmişti. Selim ayaklarının dibinde sürünen bu yılanın ne diye kafasını ezivermiyordu... Hangi Osmanlı İmparatoru böyle bir çıyanın elinde oyuncak olmuş, Osmanoğulları soyunun hangi ferdi Divan'ın önünde bu kadar küçük düşmüştü!... Aimée bile elinde bir kuvvet olsa, her şey bir yana, şu Musa Paşa'nın kellesini uçurup Et Meydanı'nda kan bürümüş gözleriyle saraydan gelecek haberi bekleyen Kabakçı Mustafa'yla hempalarının önüne yuvarlayıverecekti. Belki Selim böyle bir yiğitlik gösterse asiler çoktan yaptıklarına pişman olacaklardı.

Ancak şu anda Selim'in damarlarında dolaşan iki ayrı kan birbiriyle mücadele halindeydi. Ve ne yazık ki, babasının cengâver kanına karşı, anasının her türlü şiddetten uzak, her şeyi barışçı yollardan halletmeye eğilimli Hıristiyan kanı galebe çalıyor ve Selim'in harekete geçmesini engelliyordu.

Aimée'nin kalbi ıstırap içinde burkulurken daha fazla dayanamayarak Safinaz'ı da kolundan tutup ayağa kalktı.

"Artık kurtuluş yolu kalmadı, kızım. Şimdi tek amacımız Şehzade Mahmut'un esenliği olacak. Haydi gel artık buradan gidelim."

Bu olaydan sonra karşılaştıkları zaman Aimée, Selim'i büyük bir sevgiyle karşıladı. Padişah asilerin bu yeni taleplerinden sevgilisine hiç söz etmediği gibi, aynı anda on bir masum kellenin asilerin murdar ayakları altında dolaştığını da söylemedi.

Şimdi Padişah'ı koruyabilecek tek kişi olarak Alemdar Mustafa Paşa kalıyordu. Fakat o da şu anda çok uzaklarda, Rusçuk'ta Moskoflarla savaşmakla meşguldü.

Kelimenin tam anlamıyla Üçüncü Selim şu anda tek dostu ve müttefiki kalmamış bir insan haline gelmişti.

On bir vezirin katlini izleyen gün tam bir sükûnet içinde geçti. Fakat bu sırada Et Meydanı'nda çadır çadır dolaşan Mu-

sa Paşa'yla Şeyhülislam'ın adamları, Padişah'ın zevk ve eğlence içinde yaşayıp devlet idaresini birtakım zalimlerin eline bıraktığını söylüyor, böyle bir Padişah'ın tahttan indirilmesi gerekeceğini telkine çalışıyorlardı.

Nihayet ertesi sabah güneşle beraber kulakları yırtan kös sesleri yeri yerinden oynatırken binlerce yeniçerinin, "Sultan Selim'i istemeyüz, Sultan Mustafa Efendimizi isterüz!" diye bağrışarak sarayın avlularına saldırdıkları görüldü.

Sarayın en güvenlikli yerlerine yerleştirilen kadınlar ağlaşıp feryat figan ederlerken bir avuç muhafız askeri sarayı asilere karşı korumaya çalışıyorlardı.

Artık akıbetine boyun eğen Aimée kendinden çok, Selim ve Mahmut'un selameti için dua edip duruyordu. Genç kadın kendi hayatından ümidini kesmiş, bir daha Padişah'la da karşılaşacağına ihtimal vermez olmuştu. Fakat bir aralık Padişah'ın tebdili kıyafetle kendi bulunduğu yere geldiğini görünce pek şaşırdı. İlk şaşkınlığı geçince kendini sevdiği erkeğin kolları arasına atan genç kadın gibi Selim de bir süre konuşmadı. Neden sonra Padişah'ın korkudan eser olmayan sevecen sesi duyuldu.

"Cesur olman lazım, sevgilim," diyordu. "Benim gözümün nuru... Her ne olursa olsun cesur olman gerekiyor. Eğer bana bir hal olsa dahi sen yaşamalısın!"

"Ben sizsiz nasıl yaşarım, efendimiz! Eğer size bir şey olursa ben de arkanızdan ölürüm."

Selim son derece sakindi.

"Daha yapılacak pek çok işler var. Annemin vasiyetini hatırlarsın, Nakşidil. Bizlerin gözünde kendimizden önce memleket gelmelidir. Ben, kendime düşen görevi başarmak için yeterince cesaret ve kuvvet gösteremedim. Fakat benden sonra Mahmut var. Benim yapamadıklarımı onun yapacağından eminim. Bana ne yapacaklarını bilmiyorum. Ama şimdilik Hırkayı Şerif dairesine çekilip günahlarımı affetmesi için Allah'a dua edeceğim. Bel-

ki bir daha birbirimizi göremeyiz, Nakşidil. Gel, burada seninle helalleşelim."

Genç kadın korkunç akıbetini bu derece sükûnet ve tevekkülle karşılayan Selim'in karşısında hıçkıra hıçkıra ağlamamak için kendini güç tutuyordu.

"İnşallah sonumuz hayır olacak, efendimiz. Benim kalbim ümitle dolu. Sizinki de öyle olsun. Ben burada gece gündüz sizin selametiniz için dua edeceğim."

Selim yeniden Aimée'yi kollarının arasına alarak uzun uzun öptü. Sonra zorla gözdesinin kollarından sıyrılırken acı bir sesle, "Benim gibi korkak bir insana yakışır tarzda gidip saklanayım," dedi. "*Adieu*, Nakşidil, seni Allah'a emanet ediyorum benim biricik aşkım!"

Bu sırada Şeyhülislam Topal Ataullah Efendi, Üçüncü Selim'in tahttan indirilmesi için fetva vermiş, son Sadaret Kaymakamı Musa Paşa'yla birlikte Padişah'ı Hırkayı Şerif dairesinde bularak durumu sahte bir üzüntüyle kendisine bildirmiş ve hiçbir direnişte bulunmamasını telkin etmişti.

On sekiz yıl Osmanlı tahtında oturan Üçüncü Selim 1807 tarihinde kırk altı yaşında olduğu halde tahttan indirilişini tam bir tevekkülle karşılamış ve kendisine tahsis edilen kafes dairesine çekilmişti.

***

Bir hükümdara gereken niteliklere sahip olduğu halde, iradesizliği ve otoritesizliği yüzünden tahtını kaybeden Üçüncü Selim'den sonra yirmi dokuzuncu Padişah olarak Osmanlı tahtına geçen Dördüncü Mustafa fikir ve zekâ bakımından, selefi Selim'le kıyas kabul etmeyecek derecede geri ve görgüsüz bir insandı. Yirmi sekiz yıllık ömrünü sarayda zevk ve sefa içinde geçiren yeni Padişah her bakımdan yetersizdi. Böylece hâkimiyet, kendisini tahta çıkaran Kabakçı Mustafa ve arkadaşlarıyla Sadrazam Vekili Köse Musa Paşa'nın ve Şeyhülislam Topal Ataullah

Efendi'nin elinde kalıyordu. Devlet iki yüzyıl önce Birinci Sultan Mustafa zamanındaki anarşi içine düşmüştü.

Asiler Üçüncü Selim'in adamlarını sokaklarda sürükleyip barbarca işkencelerle öldürürlerken, yeni Padişah bu zorbalara layık olmadıkları yüksek mevkiler ve ihsanlar vermekle cinayetlerini adeta ödüllendiriyordu.

Bu durumu duyan Üçüncü Selim kederinden zehir içerek intihara teşebbüs etmiş, fakat bu girişimi vaktinde haber alınarak, Padişah'ın emriyle başucuna gönderilen bütün saray hekimlerinin müdahalesi sayesinde kurtarılmıştı.

Yeni Padişah'ın Dördüncü Mustafa unvanıyla tahta çıkışının hemen haftasında koskoca Osmanlı İmparatorluğu'nun en uzak köşelerinde bile Üçüncü Selim'in meziyetleri yanında Mustafa'nın ne derece sönük ve zavallı kaldığını öğrenmeyen kalmamıştı.

Bu arada, Osmanlı tarihindeki çeşitli örneklerden, isyan çıkararak Padişah'ı tahttan indiren zorbaların hiçbir zaman cezasız bırakılmayacaklarını bilen Kabakçı Mustafa grubu da kendilerine göre ihtiyat tedbirlerini almaya hazırlanıyor ve Padişah'tan kendilerine dokunulmayacağına dair güvence istiyorlardı. Zorbaların perde arkasındaki gerçek elebaşları olan Köse Musa Paşa'yla Şeyhülislam'ın marifetiyle bu iş de halledilmiş, bir yanda devlet, diğer yanda da yeniçeriler olmak üzere bir tür anlaşma yapılmış, genel af ilan edildiği gibi yeniçerilerin her istedikleri de kabul edilmişti. Böylece Nizamı Cedit'in kaldırılmasının yanı sıra, Üçüncü Selim'in zamanında yapılan bütün yenilikler ortadan silinmiş ve eski Padişah'ın işbaşına getirdiği aydın ve ileri fikirli adamlarından hayatta kalanlar da imparatorluğun ücra köşelerine sürülmüşlerdi.

İki nüsha olarak düzenlenen bu anlaşmanın bir kopyası devlette, ikinci kopyası da Yeniçeri Ocağı'nda saklandı.

6

Nükhet Seza Sultan oğlunun Selim'in intihar olayıyla bu derece yakından ilgilendiğini duyunca saçını başını yoldu.

Topkapı Sarayı'nın bu en entrikacı kadını genç Padişah'ı, "Hay Allah senin müstahakını versin koca budala," diye azarlıyordu. "Haram olsun yirmi yıldır seni bu tahta oturtmak için verdiğim emeklere. Ayol atalarına baksana, oğlu bile babasının canını bağışlamazken, sen tut elin adamının hayatını kurtaracağım diye sarayda ne kadar hekim, hoca varsa hepsini seferber et..."

Çocukluğundan beri annesinin gölgesinden bile korkan Mustafa budala bakışlarını annesininkilerden kaçırmaya çalışarak, "Öyle ama, onu şehzadeler kafesine kapattım ya," diye kendini savunmaya çalıştı. "Artık oradan onun bize bir zararı dokunmaz ki..."

Yeni Valide Sultan oğlunu bir kere daha küçümseyerek süzdü. Sonra yüzüne tükürür gibi, "Sen de düne kadar şehzadeler kafesinde değil miydin?" dedi. "Eğer kafese kapatılan insandan zarar gelmeseydi, sen de sittin sene orada kalır, çürürdün. Ama insanın benim gibi akıllı bir anası olursa işte böyle günün birinde tahta çıkar, kurtulur. Anladın mı, Şevketlûm, bir de kalkmış bana Selim'den artık zarar gelmez diye akıl öğretiyor..." Hırsından kadının boynundaki damarlar şişmişti. "Hani bazen bu hallerine bakıyorum da seni dünyaya getirdiğim için kendi kendime lanet ediyorum."

Mustafa ne söyleyeceğini şaşırmış, zavallı bir halde annesine bakıyordu. Sonunda belli belirsiz bir sesle, "Ne kızıyorsun, anne," diye mırıldandı. "Ben Padişah olmayı hiçbir zaman arzu etmedim ki..."

Nükhet Seza Sultan sinirlerine hâkim olmak için kendi kendiyle mücadele ediyordu. Neden sonra nispeten sakin bir sesle,

"Allah Peygamber aşkına, hayatında bir defa da makul ol," dedi. "Yıllar yılı veliaht oldun da bu saraydaki debdebe ve servetten ne anladın? Kafes dairesindeyken topu topu altı tane odalığın vardı, şimdi yüzlercesi emrine amade. Kavuğunu önüne koy da düşün, böyle bir fırsat kaçırılır mı?"

Mustafa odalıkların sözünü duyunca sırıtarak yutkundu.

"Evet ama, bana Musa Paşa ne dedi biliyor musun, bu kızların çoğu amcaoğluna sadıklarmış. Lalam onları boğdurup hep denize attıracakmış."

Nükhet Seza oğlunu yatıştırmaya çalıştı.

"Sen hiç merak etme, öyle bir şey olsa bile ben sana onların yerine daha güzellerini getirtirim. Sen canının çektiğini söyle, sarışın mı istersin, esmer mi?..."

Mustafa şımarık bir çocuk gibi burnunu çekti.

"Ama ben çok körpelerini isterim."

"Senin istediğin körpesi olsun aslanım. Yeter ki, sen Padişah olarak bizim sözümüzden dışarı çıkma!"

Bütün harem dairesinde her vesileyle hâkimiyetini belli eden yeni Valide Sultan, Mihrişah Sultan'la Aimée'nin bütün yakınlarını görevlerinden uzaklaştırmış, özellikle Kızlarağası'nı derhal saraydan atarak yerine kendi has adamı Mercan Ağa'yı getirmişti.

Şimdi Üçüncü Selim döneminde görev almış bütün saraylılara karşı savaş açılmış bulunuyor ve bu işlerde gerçekten tecrübeli olan Nükhet Seza Sultan'la adamları bu mücadelede de başarılı oluyorlardı.

Birinci Abdülhamit'in eski gözdesi, özellikle eski rakibesi Mihrişah'ın yerini alan Fransız dilberinden, yıllardan beri içinde biriktirdiği kin ve nefretin acısını çıkarmış, kendi oğlunu Osmanlı tahtına oturtmayı başardığı gibi, kendisi de valide sultanlık mertebesine erişmişti.

Ne var ki, bu kadın kadar etrafındakilerin de bütün gayretlerine rağmen, Mustafa saltanat ve hilafet mevkiyine layık olmadı-

ğını her vesileyle ortaya koymaktan geri kalmıyordu. Zekâ ve kabiliyet dereceleri ne olursa olsun, bugüne kadar Osmanlı tahtını işgal eden Osmanoğullarında alışılmış gösteriş ve haşmetten bile nasip almamış, bu genç yaşına rağmen etleri sarkmış, irin renkli adam kubbe altında en önemli memleket işleri görüşülürken saatlerce tahtına yayılıp oturuyor, bir kere ağzını bile açmak zahmetine katlanmadığı gibi, ya esneyerek ya da üst üste parmaklarına taktığı rengârenk yüzüklerle oynayarak vakit geçiriyordu.

Vezirler arasında bile alay konusu olan bu durum Valide Sultan'ı fena halde üzüyordu. Halk arasında da yeni Padişah'ın başta annesi olmak üzere etrafındakilerin kuklası olmaktan başka bir meziyeti bulunmadığı söylentileri yayılmaya başlamıştı. Bu durumdan en çok yararlanmasını bilen yine Kabakçı Mustafa ve avenesi oldu. Yeniçeri Ocağı'na tam anlamıyla hâkim olan bu sergerdeler boş meydanda istedikleri gibi at oynatırlarken, dışarda Rusya, Prusya, hatta Fransa arasında Osmanlı topraklarının bölüşülmesi düşünülüyordu. Devletteki bozukluk ve İstanbul'daki anarşi Tuna boylarında devam eden savaşın da iyi idare edilememesine neden oluyordu.

Bu sırada Selim'le Şehzade Mahmut şehzadeler kafesinde hapis hayatı sürüyorlardı. Aimée onlardan pek seyrek haber alıyordu. Bununla birlikte, sağlıklarının yerinde olduğunu öğrenmek bile genç kadını bir dereceye kadar teselli ediyordu.

Selim zamanını önceden yazmış olduğu şiir ve gazelleri gözden geçirmek ve onları bir divan halinde toplamakla geçirirken, Şehzade Mahmut tahsiline devam ediyordu.

Aimée'ye gelince, eski günleriyle kıyas kabul etmeyecek derecede mütevazı bir hayat yaşıyordu. Maiyetinde bırakılan pek az sayıdaki birkaç halayık en yaşlı ve işe yaramazlardan seçilmiş, genç ve güzel kızların hepsi yeni Padişah'ın haremine nakledilmişti. Oturduğu daire, gözdelik dönemindeki gibi geniş

ve iyi döşenmiş olmamakla beraber, yine de pek kötü sayılmazdı. Selim'in ona zamanla ihsan ettiği büyük servet ve Mihrişah Sultan'dan miras kalan mücevherlere dokunulmadığı için genç kadın nispeten rahat bir hayat sürebiliyordu. Garip bir tesadüf eseri olarak eski Kızlarağası saraydan çıkarıldığı halde, Selim'in diğer yakınları gibi ölüme mahkûm edilmediği için Aimée onun aracılığı ve bol para harcamak suretiyle birtakım saraylıları satın almak imkânını bulmuş ve bunların bir kısmını da Nükhet Seza Sultan'ın dairesine yerleştirmişti. Bu sayede sarayda olup bitenlerden düzenli olarak haberdar olma imkânını buluyor ve yaklaştığını gördüğü bir tehlikeyi önleyemese bile hiç olmazsa zamanında tedbir alma fırsatını kaçırmıyordu.

Üçüncü Selim tahttan indirildiğinden beri, genç kadının tek oyalanma aracı kitap okumaktı. Günün belirli saatlerinde dairesinin önündeki küçücük bahçesinde gezinen Aimée'nin en büyük üzüntüsü, eski debdebe ve saltanatı kaybetmekten çok, Mihrişah Sultan'la Selim'in uzun yıllardan beri memlekette yaşatmaya çalıştıkları inkılap hamlelerinin bir anda ortadan kalkmış olmasıydı.

Haftalar ve aylar bu minval üzere akıp geçiyordu. Zaten sarayın iç hayatında pek az değişiklik olmuştu. Şimdiki halde harem hayatında görülen Sultan Mustafa'nın gözdeleri arasında her gün eksik olmayan rekabet ve bunun sonucu olarak sık sık duyulan kavgalardı. Aslında Mustafa gözdelerini seçerken bunların tahsil ve terbiyesinden çok, gençlik ve güzelliklerine önem verdiği için bundan daha tabii bir şey de düşünülemezdi.

Her gün kulaktan kulağa Padişah'ın türlü sefahat ve rezalet hikâyeleri dolaşırken, yaşlı saraylılar Deli İbrahim'den bu yana sarayın böyle müstehcen sahnelere tanık olmadığını söylüyorlardı.

Dördüncü Mustafa'nın tahta çıkma yıldönümü dolayısıyla şenliklere hazırlanıldığı sırada bir sabah Aimée'nin odasına gi-

ren Zinah hanımının avucuna som gümüş bir yüzük sıkıştırarak, "Bunu size vermemi söylediler, hanımım," dedi. "Ne olacağını siz bilirmişsiniz."

Aimée tırnağıyla yüzüğün üzerindeki belirsiz kapağı kaldırınca, kapağın altındaki boşluktan muska gibi katlanmış incecik bir kâğıt çıktı. Eski Kızlarağası'nın sadık bir haremağasının aracılığıyla göndermeyi başardığı bu mektupta Alemdar Mustafa Paşa'nın durumu ele almak ve Üçüncü Selim'i tekrar tahta çıkarmak üzere yakında İstanbul'a gelmeye hazırlandığı bildiriliyordu.

Gerçekten İstanbul'da olup bitenleri duyarak üzülen Alemdar Mustafa Paşa durumu düzeltmek üzere İstanbul'a gelmeye karar vermişti. Elinde bu işi başarabilecek disiplinli ve kuvvetli bir ordu da vardı. Ancak doğrudan doğruya kuvvete başvurmak istemiyor ve daha önce zemini hazırlamak üzere birtakım önlemler almayı düşünüyordu.

Alemdar önce etrafına devlet işlerinden anlayan, sarayla devletin başındaki kimselerin durumunu bilen, namuslu ve karakter sahibi kişileri topladı. Bunlar Alemdar'la birlikte, "Rusçuk Yârânı" adını alan Refik, Tahsin, Ramiz ve Behiç Efendiler'di.

Bunlardan Refik Efendi çoluğunu çocuğunu görmek bahanesiyle İstanbul'a gelerek saraya sokulmuş, Padişah'a nüfuz etme yolunu bulduğu gibi, kendisini önemli bir göreve tayin ettirmeyi de başarmıştı.

Aimée, Ömer Ağa'nın mektubunu aldığı sırada diğerleri de çeşitli kollardan harekete geçmiş, İstanbul'da Alemdar lehine zemin hazırlamaya koyulmuşlardı.

Bu arada İstanbul'a gönderdiği birkaç fedai aracılığıyla Kabakçı Mustafa'yı katlettirmeyi başaran Alemdar için ordusuyla İstanbul'a hareket artık bir gün meselesiydi.

Bu haber Aimée kadar Zinah için de bir müjde olmuştu. Her iki kadın da şimdi kendilerini daha güvenlikte hissediyorlardı.

Oysa her geçen gün bu iki genç kadının etrafındaki tehlike çemberi biraz daha daralıyor, Valide Sultan'ın kurduğu fesat ağı onları biraz daha sarıyordu.

Ömer Ağa'nın haberinden birkaç gün sonra, şimdi Nükhet Seza Sultan'ın dairesinde çalışan Aimée'nin eski nedimelerinden biri gizlice genç kadını ziyaret ederek ona hazırlanan bir komployu haber verdi. Yeni Valide Sultan'la etrafındaki kendi gibi kötü ruhlu adamları, Selim'in gözdesiyle onu gölgesi gibi takip eden Zinah'ı ortadan kaldırmak için bir hile düşünmüşler ve Padişah'a, Aimée'yi Üçüncü Selim'i tekrar tahta çıkarmak için uğraşır göstermek amacıyla cebine bir mektup bırakmaya karar vermişlerdi. Nükhet Seza Sultan'ın emriyle hazırlanan bu mektup, genç kadının dairesinde çalışan bir casus aracılığıyla Aimée'nin cebine bırakıldıktan sonra bir baskın düzenlenecek ve suç deliliyle yakalanan eski gözde derhal idam edilecekti.

Aimée her ne kadar Selim'in tahttan indirilişinden beri kendini her gün ölümle yüz yüze görüyorduysa da bu haberi duyunca bütün tüylerinin ürperdiğini hissetti.

Zinah'a gelince, onun yine babaları tutmuş, kendisinden çok hanımına kötülük etmek isteyen bu iblis ruhlu insanlara karşı bir şey yapamamaktan kaynaklanan çaresizlik içinde kendi kendine lanetler savurup duruyordu. Hem bundan sonra her sabah hanımına giydireceği elbisenin değil yalnız ceplerini, eteklerindeki baskılara varıncaya kadar her tarafını gözden geçirmeden gönlü rahat etmeyecekti.

Aimée sadık bacısının bu sözlerine karşı bezgin bir tavırla dudaklarını büzdü.

"Bir fark eder mi sanıyorsun, Zinah'ı! Bu defa bunu yapmaya niyet ettikten sonra, hazırlattıkları kâğıdı cebime koymayıp da üzerimde bulduklarını iddia etseler bile aksini ispat edecek durumda mıyız?"

"Öyleyse sizin buradan bir yere ayrılmanıza razı değilim. Eğer hatırım varsa bensiz kapı dışarı çıkmazsınız."

Aimée'nin böyle bir söz vermeye niyeti yoktu.

"Benim hiçbir şeyden korkum yok, Zinah. Allah'a çok şükür, bu konuda tam anlamıyla atalarıma çekmişim. Hem üstelik alnım da açık. Ne kimseye kötülük ettim, ne de ederim. Sonra her dakika böyle korku içinde yaşamaktansa, ölümü bin kere tercih ederim. Varsınlar beni idam etsinler, onlar da kurtulsun, ben de kurtulayım..."

"Hay Allah, ne diyeyim bilmem ki!... Sarı saçlı insanlar inatçı olur derler ama bu kadarı da biraz fazla. Çocukken neysen hâlâ osun, hanımcığım."

"Ya sen kendini değiştin mi sanıyorsun, Zinah? Çocukluğumda senin kuruntuların yüzünden ne çektimse hâlâ bana aynı şeyleri çektiriyorsun."

"Senin için kaygılanmayacağım da kimin için kaygılanacağım, hanımım! Sen benim için sultanların sultanısın."

Genç kadın kalkıp sevgili bacısını yanaklarından öptü.

"Biliyorum, Zinah, biliyorum. Fakat o kadar üzgünüm ki, biraz sana takılarak kederimi unutmak istedim."

Zinah da hanımının dizlerine kapanmıştı.

"Sen dünyanın en mükemmel insanısın. Eğer ölüm mukadderse onu ikimize birden nasip etsin."

Şimdi iki kadın birbirine sarılmış, gerilen sinirlerini döktükleri gözyaşlarıyla yatıştırmaya çalışıyorlardı.

Fakat aylardan beri süregelen olaylar genç kadının sinirleri üzerinde o kadar derin bir iz bırakmıştı ki, o gece iki kez asabi kasılmalarla uykusundan uyandı. Sabaha kadar hanımının başucundan ayrılmayan zenci kız her seferinde onu güçlükle sakinleştirebilmişti.

Aimée ertesi sabah uyandığı zaman biraz daha sakindi. Zinah'ın eliyle getirdiği kahvaltısını ederken koca bir günün geçmek bilmeyen saatlerini nasıl dolduracağını düşünüyordu.

Öğleye kadar olan zamanı nispeten sükûnet içinde geçiren genç kadının öğleden sonra elleri titremeye başlamıştı. Kısa ve

kesik cümlelerle konuşuyor, durmadan etrafına kaçamak bakışlar atıyordu.

Hanımının hiçbir hareketini gözden kaçırmayan Zinah onun ilk olarak bir korku bunalımı geçirdiğini anlamıştı. Şimdiye kadar Aimée hayatında hiçbir şeyden, hatta ölümden bile korkmamıştı. Ancak genç kadın bu kısa hayatı boyunca o kadar büyük felaketlerle karşılaşmıştı ki, artık sinirlerinin dayanma gücü kalmamış, cesareti tümüyle kırılmıştı. Zinah onun durumunun ciddiliğini anlıyor, ama o da hanımına yardım edememekten ileri gelen bir üzüntü içinde kıvranmaktan başka bir şey yapamıyordu. Hayatta olsaydı, Aimée'ye bu durumunda destek olacak tek insan ancak Mihrişah Sultan olabilirdi.

Genç kadın o gün akşama kadar durmadan sessiz sessiz ağladı. Hiçbir şey onu teselli etmiyor, etrafındaki insanların avutmak için söyledikleri sözler kulağına bile girmiyordu.

Sonunda Zinah çaresizlik içinde, hanımına afyonlu bir hap yutturup uyutmayı düşündü. Fakat kendisine uzatılan hapı görünce, saraya ilk geldiği günleri hatırlayan genç kadın büsbütün sinirlenerek zenci kızı odasından kovdu.

Zinah üzerine yürüyen hanımının gösterdiği şiddetten çok, onun bilincini kaybetmesinden korkmuştu. Böyle bir durum Aimée'nin düşmanları için bir nimet olacak, genç kadının en küçük bilinçsiz bir hareketinden yararlanarak onu sessiz sedasız boğdurup vücudunu ortadan kaldıracaklardı.

Buna engel olmak için genç kadını tam bir göz hapsi altında tutması lazımdı. Bunun için Aimée'nin dargın durmasına önem vermeden, her hizmetiyle kendisi meşgul oluyor, hatta bir çocuk gibi onu kendi eliyle hamama sokup yıkıyordu.

Bütün üzüntü ve korkusuna rağmen Aimée'nin etrafına karşı davranışı değişmemiş, kızlarına gösterdiği şefkat ve nezaketten hiçbir şey kaybetmemişti. Oysa genç kadının dairesindekiler arasında belirgin bir hoşnutsuzluk başlamıştı. Zinah bunda da Nükhet Seza Sultan'ın parmağı olduğunu hissediyordu.

Birkaç gün boyunca Zinah'ın gösterdiği bütün ihtimama rağmen, Aimée sararıp solmuş, eskisine göre adeta tanınmaz bir hale gelmişti. Genç kadın çocukluğundan beri en büyük özeni gösterdiği giyimine bile artık önem vermiyor, tersine bir halayık gibi düz basma elbiseleri tercih ediyordu. Böylece kimsenin dikkatini çekmeyeceğine inanan eski gözde, dairesinin en karanlık ve tenha köşelerini seçerek herkesten uzak, bir kenarda büzülüp oturuyordu.

Bir sabah Zinah binbir dil dökerek onu bahçeye çıkmaya ikna edeceği sırada Ayasofya Camisi tarafında korkunç bir gürültü koptu. Dışarda öten borazanların sesi sarayın camlarını sarsıyordu. Bir süre korku içinde birbirine bakakalan iki genç kadın az sonra bir sürü kana susamış insanın çıkardığı hayvani uğultunun harem dairesinin koridorlarını sardığını duydular.

Aimée artık sinirlerine hâkim olacak durumda değildi. Pencereye saldırmış, avaz avaz bağıran genç kadın iki eliyle yakaladığı demir parmaklıkları koparmak ister gibi durmadan sarsıyordu.

Sonra gözleri yuvalarından uğramış bir halde, "Zinah, yetiş imdadıma," diye bağırmaya başladı. "Beni alıp götürmeye geliyorlar. Kurtarın beni, Allah aşkına kıymayın bana!"

O sırada genç kadının bulunduğu odanın kapısı ardına kadar açılmış, eşikte üstü başı toz toprak içinde dev cüsseli bir adam belirmişti. Yabancı, odadaki iki genç kadının perişan haline hiddetle karışık bir hayretle bakıyordu.

İlk önce kendini toparlayıp eline geçirdiği feraceyi hanımının başına örten Zinah aynı zamanda, "Alemdar," diye bağırdı, sonra hanımının söyleneni bile duymadığını fark edince onu omuzlarından tutup sarsarken, "Alemdar Mustafa Paşa," diye tekrar etti. "Tanımadınız mı, hanımım, baksanıza Ömer Ağa'nın geleceğini haber verdiği paşa!"

Aimée bilincini tamamen kaybetmiş bir insan gibi camlaşmış gözlerle kapıdaki adama bakıyor, Zinah'ın bütün gayretine rağmen en küçük bir tanıma belirtisi göstermiyordu.

Alemdar'ın bu durum karşısındaki tereddüdünü görünce Zinah açıklama yapma gereğini hissetti.

"Nakşidil hanımefendi o kadar korktular ki, şu anda etraflarında olup bitenleri bile fark edemez bir hale geldiler."

Alemdar Mustafa Paşa zenci kızın sözünü keserek sert bir sesle, "Sen bana bir bardak su getir bakayım," dedi.

Zinah suyu getirmeye seğirtirken, Aimée de biraz önce üzerine kendini bıraktığı sedirden kalkmış, şaşkın gözlerle karşısındaki adama bakıyordu.

Koskoca asker birkaç adım ilerleyerek genç kadının narin ellerini nasırlı avuçlarının arasına aldı.

"Artık korkacak bir şey kalmadı, Nakşidil Sultan. Bundan sonra içiniz rahat olabilir."

Genç kadın başını sallıyordu.

"Nasıl kalmadı, paşa. Siz burada olup bitenleri bir bilseniz..."

"Bilmez olur muyum?" Yıllarca serhat boylarında kılıç sallamış kahraman kumandanın sesi odanın içinde çın çın ötüyordu. "Bilmez olur muyum bu namertlerin yaptıklarını... Ama bu herzeleri yerken beni hesaba katmamışlar bu haramzadeler... Yıllarca Buğdan'ı bir avuç askerle yedi düvele karşı savunan Alemdar'ı tanımaz gibi onu hiçe saymış bu kahpeler... Ama onlara söyledim şimdi, isterlerse bütün memleket yeniçerilerini toplayıp gelsinler, bakalım beni buradan çıkarabilirler mi?... Bu hergele güruhu gönül rızasıyla sessiz sedasız teslim olmazlarsa şart olsun, sıçan ölüsü gibi hepsini kışlalarında yakar, çoluk çocuklarını bu memleketten kovarım. Yanımdaki askere dünyanın hazinelerini getirseler bir tekini bile ayartamazlar."

Aimée hâlâ gözlerine inanamıyordu.

"Öyle söylüyorsunuz, paşa, ama bizim en felaketli anlarımızda neredeydiniz?"

"Ne yapabilirdim, efendimiz? Burada olup bitenlerin haberi oraya ulaşıncaya kadar atı olan Üsküdar'ı çoktan geçmişti. Son-

ra orada savaş halinde olduğumuzu da unutmamanız lazım. Moskof gâvurunun haddini bildirir bildirmez yola koyuldum. Sultan Selim efendimizin bu zorbalar tarafından tahttan indirildiğini duyar duymaz hemen yola iki haberci çıkarıp sizlere ilk fırsatta hizmetinize koşacağımı bildirmek istedim. Ne çare ki, adamlarımı yolda yakalayıp boyunlarını vurmuşlar."

Zinah'ın getirdiği bir sürahi suyu kana kana içen Alemdar elinin tersiyle sakalına dökülen su damlalarını sildikten sonra sözlerine devam etti.

"Buradaki adamlarım bana olayları düzenli olarak bildirdiler. Yalnız söylediğim gibi bir defa aramızdaki mesafe, sonra da oradaki görevim hemen imdadınıza koşmama engel oldu. Rusçuk'ta işleri yoluna koyar koymaz, hemen Tuna boyundan Balkan'ı aşıp buraya geldim. Allah'ıma bin defa hamdolsun ki, bu kahpeler efendimizin canına kastetmemişler."

Aimée bu mert askerin sözlerinden çok duygulanmıştı.

"Size inanıyorum, paşa, bizi koruyacağınızdan eminim. Size karşı duyduğum minnettarlığı ifade edecek kelime bulamıyorum. Yalnız bir yıldan beri öyle karanlık günler geçirdik ki, artık bunları ne düşünecek, ne de anlatacak halim kaldı."

Alemdar genç kadına hayran hayran bakıyordu. Ömrü günü serhat boylarında geçen bu kahraman asker şimdiye kadar böyle zarafet ve güzelliği ölçüsünde akıllı bir kadın görmemişti. Sonra onu bir kere daha teselli etmeye çalıştı.

"Artık korkacak bir şey kalmadı, efendimiz. Askerimin arkası da yarın şehre girmiş olacak. O zaman cesareti olan karşıma çıksın. Ant içtim, şu Yeniçeri Ocağı'na incir dikmeden rahat yatağıma girmeyeceğim."

Sonra bütün heybetiyle genç kadının karşısına dikildi.

"Hele Sultan Selim efendimizin taht salonunda ayaklarını öpmeden Allah bana rahat yüzü göstermesin... Haydi efendimiz, şimdi artık bana müsaade buyurun da çekilip gideyim. Allah'a emanet olunuz, sultanım."

Alemdar dışarı çıkınca Zinah hanımının önünde diz çöktü. Zenci kız sevincinden gözyaşları döküyordu.

"Söylediklerini duydunuz mu, hanımım, Sultan Selim efendimiz yeniden tahta çıkacaklarmış. Siz de yine eski dairenize dönecek ve şu Nükhet Seza karısının sizden gaspettiklerine kavuşacaksınız. Ah, biliyor musunuz, hanımım, hiçbir şeyciklere sevinmiyorum, o iblis kadının cezasını bulacağını düşündükçe içimde güller açıyor."

Ama her nedense Aimée bir türlü sevinemiyordu. İçindeki sıkıntıyı belli etmemek için sahte bir neşeyle bacısının sözlerini onayladı.

"Dünyalar bizim olacak, Zinah, serveti samanı bırak ama sevdiklerimize kavuşacağız. Selim'le Mahmut dünyanın hazinelerine değişilir mi?"

7

Alemdar'ın bu beklenmedik müdahalesi asileri tamamen sindirmişti. Yeniçeriler Tuna boylarından gelen Arnavut askerlerden fena halde korkuyorlardı.

Mustafa Paşa kısa zamanda bütün yeniçeri aleyhtarlarını etrafına toplamayı başardı. Millet bir yıldan beri etrafı haraca kesen yeniçerilerin zulmünden bıktığı için Alemdar'ın kırk bin kişilik ordusunu seve seve beslemeye razı olmuştu. Padişah'larının tahttan indirilmesinden sonra canlarını kurtarmak için köşe bucakta saklanan Selim taraftarları yavaş yavaş ortaya dökülmüş, intikam saatini bekliyorlardı.

Görünüşte Padişah hâlâ Mustafa'ydı, ama bu kuklanın ipini tutan eller artık değişmiş, açıkça olmasa bile idare Alemdar'ın adamlarının eline geçmişti.

Bu değişiklikler olurken aylar gelip geçiyor, Üçüncü Selim'le Şehzade Mahmut hâlâ kafes dairesinde kâh ümit, kâh

kuşku içinde kurtuluş gününü bekliyorlardı. Zaman zaman Aimée'yle haberleşme imkânı bulduklarında dışarda olup bitenlerden haberdar olan eski Padişah, artık kendini tamamen şiire vermiş, sevgilisi için yazdığı gazellerle ona beslediği aşk ve özlemi dile getirmeye çalışıyordu.

Aimée de kendi cephesinden boş durmuyordu. Varını yoğunu ilerde bir faydaları dokunur düşüncesiyle haremağaları ve iç oğlanlarına dağıtmıştı. Alemdar'la doğrudan doğruya bağlantı kurmak için yalnızca ikisinin bildiği bir usul bulmuşlardı. Alemdar'ın gönderdiği haberler kısa olmakla beraber daima açık ve doğruydu. Rusçuk kahramanı bazen durumu bildirmekle yetinir, kimi zaman da para isterdi. Fakat Aimée, Alemdar'ın sadakatinden emin olduğu için geçen zamandan dolayı endişe duymuyor, Mustafa Paşa'nın zemin hazırlamak ve taraftar toplamakla meşgul olduğunu biliyordu.

Mustafa'nın tahta çıkışından bu yana bir yıldan fazla bir zaman geçmişti. Bir gün Alemdar, Aimée'den Padişah'ın ava çıkacağı tarihi öğrenmesini istedi. Bu tarihi öğrenmek genç kadın için zor değildi. Nitekim birkaç gün sonra Alemdar'a, Mustafa'nın temmuz ortasında Belgrad Ormanı'nda avlanacağı haberini ulaştırdı. Alemdar Mustafa Paşa cevap olarak genç kadına aynı tarihte birtakım olaylar olacağını bildirmişti.

Artık Aimée'nin içi içine sığmaz olmuştu. Geceleri gözüne uyku girmiyor, günlerini saatleri sayarak geçiriyordu. Bir gün daha fazla sabredemeyerek Zinah'a dert yandı.

"Ah, Zinah, bu beklemek yok mu, işte bu insanı mahvediyor. Keşke ben de erkek olsaydım da burada pinekleyip oturmaktansa, Alemdar'ın yanında faydalı bir iş görebilseydim."

Bu sözleri duyunca Zinah'ın ağzı kulaklarına varmıştı. Bu sözler ona hanımının eski günlerini, Aimée Dubuc de Rivery'lik zamanını hatırlatıyordu.

"Burada sizin gördüğünüz hizmet az mı, hanımım, sonra unutmayın ki, Allah size hiçbir erkek kuluna nasip olmayan bir

özellik daha vermiş. Sizin kadar güzellik, iyilik ve zekâyı bir araya toplayan başka kim var?... Artık şimdi biraz sabırlı olun da size düşecek asıl büyük görevi bekleyin."

Gelgelelim Aimée hâlâ zamanın geçmediğinden şikâyet ediyordu. Sonunda temmuzun ortası da geldi çattı. Padişah'ın ava çıkacağı günün sabahı Aimée heyecanından ağzına bir şey koyamadı. Öğle zamanı genç kadın sinirinden artık yerinde duramaz olmuştu. Ne var ki, Alemdar'dan ses sada çıkmıyordu. Nihayet hava karardıktan ve av alayı sarayı davul zurnalarla terk ettikten biraz sonra uzaktan bir silah sesi duyuldu.

Aimée pür telaş pencereye koşup sevinç içinde, "Ah Zinah, Alemdar sonunda harekete geçti," diye bağırdı. "Biz de nihayet kurtuluyoruz. Gel hemen diz çökelim, Allah'ımıza dua edelim."

Bu sırada odanın kapısı açılmış, içeri korkusundan zangır zangır titreyen bir haremağası girmişti. İki kadın hayretle bu yeni gelene bakarlarken Arap, Aimée'nin dizlerine kapandı.

"Affedin beni, efendimiz, daha önce gelemedim. Yalvarırım size, beni Alemdar Paşa'ya şikâyet etmeyin. Vallahi kabahat bende değil. Size bu kâğıdı daha önce ulaştırmak isterdim ama başımdan korktum. Affedin beni, sultanım."

Aimée adamın avucunda tuttuğu buruşuk bir kâğıt parçasını kapıp ışığın altına koştu.

Alemdar kurtuluş saatinin geldiğini bildiriyor ve Selim'le Mahmut'un canlarının korunması için her ikisinin de kadın kıyafetine sokularak emin bir yerde saklanmalarını tavsiye ediyordu.

Aimée'yle Safinaz pür telaş eski Padişah'la şehzadeye uyacak elbise bulmak için saraylıların bohçalarını karıştırırlarken dışardaki çatışma da gitgide hararetleniyordu. Silah sesleri sarayın duvarlarına yaklaşmış, biraz önceki tüfek seslerine şimdi top sesleri de karışmaya başlamıştı. Patlayan mermiler karanlık gökyüzünde parlak izler bırakarak kayboluyor, kılıç şakırtılarına karışan nal sesleri yaralanan askerlerin çığlıklarını bastırıyordu.

Sarayın dış avlusunu dolduran askerler şimdi çil yavrusu gibi dağılmış, dışardan gelecek bir saldırıya karşı tedbir almaya hazırlanırken sağa sola koşuşan subayların yüzlerinden korku okunuyordu.

Aimée pencereden pencereye koşarak bir şeyler görmeye çalışıyor, bu arada Selim ve Mahmut'un hâlâ gözükmemiş olmalarından duyduğu kaygı genç kadını büsbütün yıpratıyordu.

Zaman geçtikçe, "Belki de Alemdar'ın adamlarının saraya girmesini bekliyorlardır," diye kendi kendini avutmaya çalışan Aimée bir yandan da, "Ah, mümkün olsa da burada durup bekleyeceğime bir şeyler yapabilseydim," diye hayıflanıyordu. "Bari elimde bir silahım olsa ya da hiç olmazsa yaralılara bakabilsem..."

Bu sırada Zinah'la Safinaz da kafes dairesinden kaçırılmaları beklenen Selim'le Mahmut'u saklayacak bir yer hazırlıyorlardı. İki kadın bir ceviz dolabın yerini değiştirmeye çalışırlarken odanın içinde patlamış kadar şiddetli gürültü çıkaran bir top sesi onları tepeden tırnağa kadar titretti. Zenci kızın korkudan gözleri yuvalarından uğramıştı.

"Bizim memlekette yanardağlar bile bu kadar ses çıkarmaz, bu ne bu, kıyamet mi kopuyor?" diye söyleniyordu.

Bulundukları dairenin içi tozdan göz gözü görmez hale gelmişti. Pek yakından atılan bir merminin isabet etmesiyle haremin yan duvarı olduğu gibi yıkılmıştı.

Sarayın kapıları açılıp teslim olunmazsa dışardan içeri girmek isteyenlerin taş taş üstünde bırakmamaya ahdetmiş gibi bir halleri vardı.

Ne çare ki, bütün bu gürültü ve patırtılara rağmen Selim'le Mahmut hâlâ gözükmemişlerdi. Hayatı boyunca pek çok acılara göğüs germiş olan genç kadına bu bekleyiş hepsinden ağır geliyordu.

İki top sesi arasında dış kapı tarafından gelen bir gürültüye kulak kabartan Aimée, "Kapıları kırıyorlar," diye haykırdı. "Ayol dinlesenize, bakın şimdi Bâbısaadet'in önüne geldiler."

Kılıç şakırtılarına karışan nara sesleri gittikçe yaklaşıyordu. Birdenbire bu uğultunun arasından tek bir ses duyuldu. Davudi bir ses, "Umum ulemayla devlet adamları, Rumeli ağalarıyla Anadolu hanedanları, Sultan Selim efendimizi isterler. Biz de onun için buraya gelmişiz. Haydi, Sultan Selim efendimizi çıkarın da burada kardeş kanı dökmeyelim. Bizim tek gayemiz Selim-i Salis Han'ı yine başımızda görmektir."

Aimée'nin artık bekleyecek tahammülü kalmamıştı. Bacısının kulağına, "Zinah, sen burada Padişah'ımızla Şehzade Mahmut'u bekle," diye bağırdı. "Ben avluyu gören bir pencere bulayım da bakayım orada neler oluyor?"

Ancak Zinah hanımının eteğinden yakalamış, "Olmaz hanımım, şuradan şuraya gidemezsin," diye çekiştirip duruyordu.

Bacısının elinden kendini güç kurtaran genç kadının şu anda nasihat dinleyecek hali yoktu. Koşarak karanlık koridorlardan geçerken her an karşısına biri çıkacakmış gibi kendini savunmaya hazırlıyordu. Buna rağmen kuleye çıkan merdivenlere gelinceye kadar kimselere rastlamadı. Anlaşılan muhafızlar bile canlarını kurtarmak için birer deliğe sığınmışlardı.

Nihayet kuleye tırmanabilmişti. Üçüncü avluya bakan pencerenin önüne gelince diz çöken genç kadın aşağıya baktı. Bir yandan da içinden dua edip Allah'ına şükrediyordu.

Aşağıdaki uğultu arasında aynı ses bir kere daha yükselmişti.

"Ne beklersiniz bre haramzadeler, ille de ellerimizi kana bulamamızı mı istersiniz! Çıkarın Sultan Selim efendimizi, korkmayın, o sizi affeder..."

Genç kadın pencerenin demir parmaklıklarına tutunarak olduğu yerde dizlerinin üzerinde doğruldu. Karanlıkta toz duman arasından aşağıda olup bitenleri seçmeye çalışıyordu.

Bir ara aşağıdaki asker durmadan, "Yaşasın Padişah'ımız! Sultan Selim efendimiz!" diye bağırırken, o da kendiliğinden bu tezahürata katıldı.

Bu arada Alemdar Mustafa Paşa, Şeyhülislam Arapzade Arif Efendi'yi Padişah'a göndermiş, ondan çekilmesini istemişti. Fakat Sultan Mustafa Şeyhülislam'ın sözlerini duyunca müthiş bir öfkeyle, "Yıkıl git, cemiyeti dağıt. Paşayı da ne yap yap geri gönder, yoksa seni parça parça ettiririm," diye onu huzurundan kovmuştu.

Bâbısaadet'in önünde toplanan Alemdar'ın askerleri Şeyhülislam'ın huzurdan dönmesini beklerken silahlar susmuş, etrafı sessizlik kaplamıştı. Bu sükûnet Aimée'yi büsbütün coşturdu. Herhalde Alemdar'ın adamları şimdiye kadar Selim'i bulup taht odasına getirmişlerdir, diye düşünüyordu. Selim de özgürlüğüne kavuşur kavuşmaz ilk düşüneceği şey mutlaka sevgili gözdesi olacaktı. Genç kadın şu anda sevdiği erkeğin nefesini yüzünde hissediyor, vücudunun ılık dokunuşunu göğsünde duyar gibi oluyordu. Onun ahenkli sesiyle söylediği şiirler kulaklarında çınlıyordu.

Nasıl olsa bu olaydan sonra Selim eski iktidarına sahip olacak, o zaman Aimée onun yanından bir an için bile olsun ayrılmayacak, sevgisi, yardımı ve öğütleriyle eskisinden daha mutlu ve rahat bir hayatları olacaktı. Genç kadın bir yandan bu parlak hayalleri kurarken, öbür yandan Köse Musa Paşa'nın adamları Sultan Mustafa'ya, "Sizin tahtta kalmanız, Sultan Selim'le Şehzade Mahmut'un öldürülmelerine bağlıdır. İzin verin de vücutlarını ortadan kaldıralım," diye ısrar ediyorlardı.

Sonunda şaşkınlık içinde ne yaptığını bilmeyen Padişah bu hainlerin sözüne uyarak Selim'in öldürülmesine izin verdi.

On, on beş kadar cani şehzadeler dairesine hücum ederek Sultan Selim'i derhal öldürdüler.

Şehzade Mahmut'un yakınları durumu görünce efendilerini korumak için ellerinden geleni yaptılar. Kılıçlarını çekip Şehzade Mahmut'u, Selim'in katillerine karşı korudular. Bu sırada bir cariye de saldırganların yüzlerine bir mangal kül serperek onları

bir süre durdurunca Şehzade Mahmut bacadan kaçma imkânını bulmuş oldu.

Aimée artık kuleden aşağı inmeye hazırlandığı sırada üçüncü avluya bakan pencerelerden birinin açılarak yorgana sarılmış bir cismin aşağıya, avluya fırlatıldığını gördü. Aynı zamanda iğrenç bir ses, "Gelin gelin, hepiniz buraya gelin," diye bağırıyordu. "Sultan Selim'i istemiyor muydunuz, işte alın da hayrını görün. Sultan Mustafa efendimizin hediyesi olarak onu alıp Alemdar Paşa'nıza götürürsünüz..."

***

Hanımının uzun süre geri dönmediğini gören Zinah onu aramak için kuleye çıkınca Aimée'yi pencerenin önüne yığılmış buldu. Genç kadının yerinden kıpırdayacak hali kalmamıştı. Durmadan boğuk boğuk inlemesine rağmen tek bir kelime söylemekten acizdi.

Öte yandan Alemdar Mustafa Paşa kapıyı kırdırarak saraydan içeri girmiş bulunuyordu. Cesur asker, Sultan Selim'in kanlı naaşını görünce üzerine kapanıp ağlamaya başlamıştı. Müthiş bir intikam duygusuyla kendini topladığı zaman, Bağdat Köşkü sofasında gezinirken Şehzade Mahmut'un kurtulduğunu duyan Padişah'ın duvarları çınlatan öfkeli sesini işitti.

Dördüncü Mustafa, "Bana kastınız mı var?" diye bağırıyordu. "Kardeşim sağ kaldığı sürece bende rahat, huzur mu kalır!" Tezden onun da kellesini getireni ihya ederim."

Alemdar Mustafa Paşa bu sözleri duyunca, "Bu kim?" diye haykırdı. "Sultan Mustafa mı? Söyleyin ona bucağına gitsin. Yoksa elimden, kıyamete kadar lanetleme olacak bir iş çıkmasına sebep olur."

Saray imamı Ahmet Efendi'yle birkaç kişi Padişah'ın yanına giderek, "Saltanat kısmetiniz bu kadarmış. Biraz da Harem-i Hümayun'da istirahat buyrunuz," diyerek kendisini içeri soktular.

Yirmi dokuzuncu Osmanlı Padişahı Dördüncü Mustafa'nın bir yıl süren saltanatı da böylece sona ermiş oldu.

Aimée günlerce hasta yattı. Uğradığı felaketin büyüklüğünü ancak ateşi düşüp biraz kendini toparlayabildikten sonra anlayabilmişti. Genç kadının ilk sözü, "Mahmut sağ mı?" sorusu oldu.

Şehzadenin hayatta olduğunu söyledikleri zaman feri kaçmış gözlerini kapatarak uzun uzun Allah'ına şükretti. Sonra Zinah'ı yanına çağırarak, "Sultan Selim'in ölümü hakkında ne biliyorsan bana anlat," dedi. "Korkma dayanacak gücüm var, yalnız sakın benden bir şey gizlemeye kalkma, her şeyi öğrenmek istiyorum."

Zinah hanımının alnına gül sirkesiyle ıslatılmış bir tülbent koyarken, Sultan Selim'in şahadeti olayını anlatmaya koyuldu. Bütün memleketin üzüntü ve nefretle karşıladığı bu olaya dair bildiklerini söylerken zenci kızın da sesi üzüntü ve nefretten titriyordu.

"Zavallı efendimizi koyun boğazlar gibi öldürdüler, hanımım. Fakat rahmetli, Allah için büyük yiğitlik göstermiş, son nefesine kadar katilleriyle boğuşmuş."

Aimée kanı çekilmiş ellerini yüzüne örtmüştü.

"Kimlerdi bu işi yapanlar?"

"Kim olacak, Nükhet Seza'yla Köse Musa Paşa'nın adamları... Sonradan anlaşıldığına göre, katiller olaydan iki gün önce şehzadeler dairesine girip saklanmışlar. Meğer av hikâyesi de uydurmaymış. Bize ihanet eden biri sizin Padişah'ın avlanacağı tarihi soruşturduğunuzu onlara haber vermiş. Bunun üzerine Padişah o gün ava çıkmamış, yerine onun kıyafetine soktukları birini alayın başında çıkarmışlar. Bu sırada Alemdar'ın bir işler çevireceğinden endişe etmiş olacaklar ki, sarayda birtakım önlemler almışlar. Ah hanımım, fazla konuşturmayın beni... Benim de içim kan ağlıyor."

Fakat Aimée durmadan, "Anlat, kuzum, anlat," diye ısrar ediyordu. "Giden gelmeyecek olduktan sonra beni koruyacaksın da ne olacak!"

Hanımının üzüldüğünü gören Zinah çaresiz her şeyi anlatmak zorunda kaldı. Nükhet Seza'nın adamlarından beş altısı gizlice kafes dairesine sokulmuşlar ve ilk işarette Üçüncü Selim'i öldürmeyi üzerlerine almışlardı. Alemdar Mustafa Paşa saraya girip Kızlarağası Mercan aracılığıyla Padişah'tan Sultan Selim'i serbest bırakmasını isteyince, durumu Şeyhülislam Arapzade Arif Efendi'den haber alan Nükhet Seza Sultan'ın işareti üzerine Selim'le Mahmut'un üzerine çullanan katiller Üçüncü Selim'i derhal şehit ettikten sonra Şehzade Mahmut'un peşine düşmüşlerdi. Son nefesine kadar katillere karşı koymaya çalışan Selim bir yandan da durmadan, "Mahmut'u kurtarın!" diye bağırdığı için sadık adamları şehzadeyi kaçırmayı başarmışlardı. Şehzade Mahmut peşine takılan bir sürü adama rağmen kendini bahçede ve harem dairesinin koridorlarında kovalattıktan sonra bir fırsatını bulup Aimée'nin dairesine sığınmıştı. Vakit kazanıp genç şehzadenin kaçmasını kolaylaştırmak için güçlerinin yettiği kadar kapıyı tutmaya çalışan Zinah'la Safinaz nihayet daha fazla dayanamayacaklarını anlayınca, Safinaz odanın ortasında duran içi kül dolu bakır mangalı tuttuğu gibi kapıdan içeri girenlerin yüzlerine fırlatmıştı. Bu sırada odadaki bacanın içine saklanmayı başaran Mahmut da bacadan dama tırmanarak katillerin ellerinden kurtulma fırsatı bulmuştu.

Üçüncü Selim'in kanlı naaşı karşısında duyduğu müthiş keder ve korkunç intikam duygularıyla yaralı bir aslan gibi haykırıp Dördüncü Mustafa'yı hareme kaçıran Alemdar, etrafındakilerin galeyanı karşısında bütün saray halkının baştan aşağı kılıçtan geçmesini önlemek için çok zorlanmıştı. Bu sırada yakın arkadaşı olan Ramiz Efendi, paşaya metanetini korumasını ve son derece tedbirli davranarak bir an önce Şehzade Mahmut'u buldurup tahta çıkarmasını tavsiye ediyordu. Alemdar bu tavsiyeye uymuş, adamlarına derhal Şehzade Mahmut'u bulmalarını emretmişti.

Bir süre sonra Zinah'ın yardımıyla damda bulunan genç Şehzade Mahmut, Alemdar'a doğru getirilirken İmam Ahmet Efendi onları tanıştırmış ve, "İşte Sultan Mahmut efendimiz, saltanat kendilerinindir," demişti.

Henüz gözleri yaşlı olan Alemdar heyecanla yeni Padişah'a doğru ilerleyerek, "Ah efendimiz," diye söze başlamıştı. "Ben serhat boylarından buraya amcaoğlunuzu tekrar tahta çıkarmak için gelmiştim. Kör olası gözlerim onu bu halde gördü. Bari sizin tahta çıktığınızı görerek teselli bulayım. Ona kıyanları da baştan aşağı kılıçtan geçireyim."

Sultan Mahmut kaçırılırken telaşla alnını bir kapı sürgüsüne çarpmış, dama çıkarken üzerine saldıranlardan Ebe Selim adındaki hainin attığı hançerle de kolu sıyrılmıştı. Alnından şakağına doğru hafif bir kan izi uzanıyordu. Bu halinde Fatih ve Yavuz gibi Osmanoğlu atalarının ruhunu hatırlatan bir irade hareketi gösterdi. O şimdi artık Padişah'tı. Padişah'ın karşısında, sarayın içinde asker kulları bulunamaz, büyük komutanlar dahi huzura savaş kıyafetiyle ve silahları üzerinde çıkamazlardı. Devlete en büyük iyiliği dokunan bir kahraman bile Padişah'ın önünde bu kadar serbest ve hâkim tavırla konuşamazdı. Oysa saray adap ve erkânından hiç haberi olmayan Alemdar heybetli ve tepeden tırnağa silahlıydı. Sultan Mahmut'un daha beş dakika önce ölüm tehlikesiyle karşılaşmış, Alemdar'ın kılıcı sayesinde kurtulmuş olması, onun sert ve şahane sesinin gürlemesine engel olamamıştı.

"Paşa, ben onları buldurup sana gönderirim. Sen askerini dağıt, silahlarını çıkar, içeri girelim."

Alemdar hemen askerini dağıtmış, silahlarını çıkardıktan sonra yeni Padişah'ın peşi sıra taht odasına girerek ona biat etmişti.

Zinah hikâyesini bitirdikten sonra, "Mustafa'yla anası olacak o katil karıya gelince," diye ekledi. "Alemdar onları da boğ-

durup cesetlerini köpeklere attırmak istemiş, ama yeni Padişah'ımız engel olmuş. Onlara layık oldukları cezayı o takdir edecekmiş."

Aimée bu habere memnun olmuştu. Bu memnuniyetini, "Aferin benim Mahmut'uma," diye dile getirdi. "Ondan zaten bunu beklerdim."

Sonra onları dinleyen Gürcü kızı Safinaz'a döndü.

"Allah senden razı olsun, kızım. Doğrusu cesaretine hayran oldum. Ben ve oğlum sağ kaldığımız sürece bizi kendine dost bil, Safinaz."

Bir süre gözlerini tavanda sabit bir noktaya diken Aimée sonunda hafif bir sesle, "Sultan Mahmut'a tahta çıkma töreni yapıldı mı?" diye sordu.

Zinah'ın cevap vermesine fırsat kalmadan koşarak odadan içeri giren genç bir saraylı Padişah'ın geldiğini haber veriyordu.

Biraz sonra Aimée'nin yatak odasının kapısında beliren sarı sakallı levent delikanlı, genç kadının vaktiyle sarayın bahçesinde ilk karşılaştıkları gün evlat sevgisiyle bağrına bastığı bukleli küçük oğlan, şimdi "Memaliki mahrusayı Osmaniye"ye hükmeden, Müslümanların Halifesi, Allah'ın yeryüzündeki gölgesi İkinci Sultan Mahmut'tu.

Genç Padişah odadan içeri girince Aimée'nin yatağının önünde diz çöküp elini tuttu.

"Nasılsınız, anneciğim? Kaç gündür ziyaretinizde bulunmak için biraz kendinizi toplamanızı dört gözle bekliyordum."

Aimée yaş dolan gözlerini yummuş, yalnız başıyla belli belirsiz bir işaret yapmakla yetinmişti.

Mahmut genç kadının ellerini öptükten sonra kendi elini onun nemli alnı üzerinde gezdirdi.

"Allah'ıma şükürler olsun ki, bizi birbirimize bağışladı. Şimdi sizinle geçmişin acı hatıralarını unutup bundan sonra gelecek için yaşayacağız, anneciğim. Sizinle el ele verip yepyeni bir ülke kurmaya çalışacağız. Sizin fikirleriniz bana rehber olacak..."

Aimée acı acı güldü.

"Sen inşallah atalarına layık büyük bir Padişah olacaksın, Mahmut... Bana gelince, artık bundan sonra bana düşen görev senin başarıların için dua etmek."

Genç Padişah itiraz etti.

"Siz de benim Valide Sultan'ımsınız. Mihrişah Sultan amca-oğlu için neydiyse, siz de benim için o olacaksınız."

Aimée tekrar gözlerini kapadı. Nüfuz ve iktidar vaat eden bu sözler genç kadının içindeki kanayan yaraya merhem olmuşa benziyordu.

Üçüncü Bölüm

1

1808 yılının Ağustos'unun on birinci günü solgun yüzlü, mahzun tavırlı, genç denebilecek bir kadın pencere kafesinin arkasından yirmi üç yaşında Osmanlı tahtına çıkan Padişah İkinci Mahmut'un cülûs törenini seyrediyordu.

Üçüncü Selim'in feci ölümünden sonra uzun süre hasta yatan Aimée elem ve kederi kadar hınçlarını da valide sultanlığa yakışır bir vakarla içinde saklamasını bilmişti. Henüz otuz iki yaşına basan genç kadın kendini olduğundan çok daha yaşlı ve yorgun hissediyordu. Oysa güzelliğinden bir şey kaybetmeyen Aimée'nin şimdi daha olgun ve anlamlı bir havası vardı. Altın işlemeli al kadife elbisesinin içinde törene giderken başını öyle bir tutuşu vardı ki, bu haliyle kendisini göreni hayran bırakıyordu. Sadece onu çok yakından inceleyen biri dolgun dudaklarının ıstıraptan kısıldığını, ince uzun parmaklı ellerinin hafifçe titrediğini fark ederdi.

Zinah hanımını giydirirken her zamanki gibi hayranlığını gizleyemedi.

"Siz de Padişah'ımız kadar genç duruyorsunuz, sultanım. Hani Valide Sultan olduğunuza bin şahit lazım."

Artık Zinah'ın payesi artmış, Valide Sultan'ın başnedimesi sıfatıyla büyük bir nüfuza sahip olmuştu. Ayrıca şimdiye kadar topladığı hediyelerle hiç de küçümsenmeyecek bir servet yapmış sayılabilirdi. Aimée'nin yaşı kırk biri bulan eski bacısı pek fazla şişmanladığı için olduğundan daha yaşlı gösteriyordu. Vaktiyle kadife gibi parlayan siyah cildi şimdi yer yer çatlayıp

buruşmuş, siyah kıvırcık saçlarına ak düşmüştü. Yalnız üzüm gibi kara gözleri aynı parlaklığını koruyor, bu gözlerden zekâ fışkırıyordu. Bütün bu değişikliğe rağmen, Zinah'a hâlâ alımlı bir kadın gözüyle bakılabilirdi.

İkinci Mahmut'un cülûs töreni gerçekten büyük bir ihtişamla kutlandı. Devlet erkânının rengârenk elbiseleri kadar kallavi kavuklarını süsleyen kıymetli tuğlarla zengin mücevherat göz kamaştırıyor, askerin pırıl pırıl yanan silahları törene ayrı bir görkem veriyordu.

Genç Padişah sırtında samur astarlı beyaz atlas bir kaftan, tam bir Osmanlı İmparatoru heybet ve vakarıyla tahtına kurulmuştu.

Sabahın erken saatlerinde başlayan tören akşam namazına kadar sürdü. Herkesin istediği gibi Padişah'a yaklaşıp biatta bulunabilmesine özellikle dikkat edildi. Vezirler ve ilim adamları yaşlarına ve bellerine yaklaşan sakallarına rağmen, genç Hünkâr'ın önünde dize gelip saçak öperken memnuniyetleri yüzlerinden okunuyordu.

Sultan Mahmut, Alemdar Mustafa Paşa'yı sadrazam yapmıştı. Koskoca adam saray adap ve erkânına bir türlü alışamamış, sırmalı elbisesinin içinde hiç rahat görünmüyordu.

Veziri, paşası, uleması, subayı ve mollası teker teker Padişah'ın önünden geçip saçak öperlerken, kalbinde artık kimseye inancı kalmayan Aimée durduğu kafesin arkasından bu insanların yeni hükümdara ne derece sadakat göstereceklerini düşünüyordu. Ayrıca Mahmut'un askerlerine layık olanı yapacağına ve Osmanlı hanedanına şerefli bir isim daha ekleyeceğine inanıyordu.

Bütün tören boyunca Aimée bundan yirmi yıl önce, saraya ilk geldiği günler has bahçede rastladığı sarı saçlı oğlanı düşünmüştü. Şu Müslümanların kısmete inandıkları kadar vardı. Martinik'e dönmek üzere Nantes'den ayrılırken bir gün Osmanlı Sa-

rayı'nda böyle bir cülûs törenine tanık olacağı aklına gelir miydi! Belki bir gün birisi çıkıp da Josephine'in Fransa İmparatoriçesi olacağını söyleseydi buna inanabilirdi, ama kendisinin Fransa'yı defalarca içine alabilecek bir ülkede nüfuzlu bir sultan, üstelik doğurmadığı, kendisine ait olmayan bir Padişah'ın annesi olarak Valide Sultan olacağını söylese karşısındakinin deli olduğuna hükmedebilirdi. Oysa işte kaderi onu bu mevkiye eriştirmişti. Acaba askerlere ne dereceye kadar güvenebilirlerdi? Hassa alayına mensup kıvrık uçlu yatağanları ve keçe külahlarıyla salonun etrafına dizilen levent delikanlıları gördükçe genç kadının kalbi kâh ümitle doluyor, kâh kırgınlıkla burkuluyordu. Belliydi ki, son olaylar ruhunda silinmez izler bırakmıştı.

Aimée, Mahmut'un hiçbir şeyi unutmayacağını biliyordu. Hayatında bir dönüm noktası oluşturan bu mutlu günde bile genç adamın kulaklarında son isyanın naralarının çınladığından emindi. Küçüklüğünden beri nefsine hâkim olmasını öğrenmiş olan bu çocuk denecek yaştaki hükümdarın, tarihe hükmetmiş atalarına taş çıkaracak bir vakarla ant içişi gerçekten görülecek bir manzaraydı. Genç kadın yeni hükümdarın ağzından çıkan o kutsal sözleri dinlerken, bunları söyleyen bu genç adamın görevini nüfuz ve iktidarın zirvesine ulaştırmıştı.

Bu düşünce ilk anda genç kadının kalbini sevinçle doldurdu. Fakat bu sevinci kısa zamanda acı bir kırgınlığa dönüşmekte gecikmedi. Bu nüfuza erişmek için, bu dünyada gerçek bir aşkla bağlı olduğu erkek de dahil olmak üzere az mı kan dökülmüştü... Buna rağmen Mihrişah Sultan'la oğlunun başladıklarını bitirebilmek için böyle bir kudrete ihtiyacı vardı. Aynı zamanda yine bu nüfuz ve iktidar sayesinde kalbinin erkeğine kötülük edenlerden intikamını alabilecek, onları layık oldukları cezaya çarptıracaktı. O ara gözleri Mahmut'un genç ve enerjik yüzüne ilişince içindeki bu intikam duygusunu söküp atmak istedi. Valide Sultan sıfatıyla bundan sonra duygularına çok daha fazla hâkim olması gereke-

ceğine kendini bir kere daha inandırdı. Herkesin bir yıllık kısa bir sürede nefretini üstüne toplayan Mustafa'dan son yeni Padişah Mahmut'a karşı gösterilen bu saygı ve sevgi tezahüratının ardından yeni Valide Sultan'ın belki biraz aşırı kaçacak Avrupalı davranışlarına tahammül gösterilmeyebilirdi.

Üstelik çocukluğundan beri pek yakından tanıdığı Mahmut'un idaresi kolay bir insan olmadığını da biliyordu. Oldukça dikkafalı olan genç hükümdarı idare etmek büyük bir anlayış, muazzam bir sabır ve çok derin bir sevgiye ihtiyaç göstermekle beraber yine de kolay olmayacaktı. Aimée yolunda önüne çıkacak engellerin büyüklüğünün şimdiden farkındaydı.

Bütün kâhinlerin geleceğe dair müjdelerine rağmen, Mahmut'un saltanatı kolay başlamıyordu. Bir kere Rusçuk gibi bir eyaletin başından gelen Alemdar'ı derhal sadaret mevkiyine getirişi vezirler arasında olduğu kadar ulema arasında da tepki uyandırmıştı. Aimée bunu haber aldığı zaman engel olmaya teşebbüs etmiş, fakat Mahmut'un üzerinde sandığı kadar etkili olamayacağını pek çabuk anlamıştı. Padişah fikir alışverişinden nefret ettiğini, her işi kendi görüşüne göre halledeceğini çok çabuk ispat etmiş bulunuyordu.

Buna rağmen bir akşam analığını ziyarete geldiği sırada Aimée, Mahmut'a bu konudaki fikrini açmaya cesaret ettiği zaman aldığı cevap oldukça soğuk ve kesin olmuştu.

"Alemdar'ın sadarete getirilmesine sizin hastalığınız sırasında karar verilmiştir, muhterem annemiz. Sonra bu karakterde bir insanın ne derece alıngan ve buluttan nem kapar cinsten olduğunu sizin benden daha iyi takdir etmeniz gerekir. Üstelik bu tip insanların bir kere gururları kırıldı mı bunu kesinlikle affetmezler."

"İşte benim de en büyük korkum bu ya, Mahmut. Alemdar muhaliflerine karşı fazla zalim davranmaya kalkarsa, bu da halk arasında tepki yaratmaz mı?"

"Bu devletin şu sırada demir gibi bir iradeye sahip olan bir vezire ihtiyacı var."

"Belki haklısın, oğlum, ama bu kulunun senden de kuvvetli olmasına razı mısın?"

Genç hükümdar beyaz dişlerini ortaya koyan bir kahkahayla güldü.

"Bunu bize gelecek gösterecek, anneciğim. Bakalım o zaman hangimiz daha kuvvetliymişiz görürüz."

"Evet ama, oğlum, sakın sen de ondan daha kuvvetli olduğunu ispat için aşırıya kaçayım deme. Düşün ki, bu adamın ataları Arnavutluk dağlarından gelme, uygarlık ve insanlıktan habersiz kimselerdir."

Mahmut zeki gözlerini genç kadınınkilere dikti.

"İster dağdan gelsin ister bağdan, bu devletin böyle yüksek mertebelerinde görev alan bir insan Osmanlı Padişahı'yla aşık atamayacağını pek iyi bilir. Yok eğer bu yaşa gelinceye kadar öğrenmemişse, kellesi pahasına bunu da öğrenir. Kaldı ki, biz çetin bir devirde yaşıyoruz, anne. Ne yazık ki, tutumumuzun da bu nispette çetin olması gerekecek. Eğer rahmetli amcaoğlu da kendisine ihanet ettiklerini bildiği insanlara karşı biraz daha sert davransaydı..."

Mahmut sözlerinin burasına gelince bir an için durdu. Sonra dudaklarında mahzun bir gülümseyişle ekledi.

"O zaman da ben şimdi Padişah olmazdım."

"İyi söylüyorsun, Mahmut, ama sen şimdiye kadar düşündüğümüz gibi liberal ve ileri bir memleket kuracaksan böyle şiddetle mi işe başlayacaksın?"

Mahmut kaşlarını çatmış, bütün heybetiyle analığının önüne dikilmişti.

"Size şerefim üzerine söz veriyorum, anne. Hiçbir zaman cebir ve şiddet kullanmayacağım. Fakat eğer liberalizmi kurmak istiyorsak, buna engel olmak isteyecekleri zararsız bir hale ge-

tirmek görevimiz değil mi? Bilmem bu sözlerim sizi tatmin ediyor mu?"

Aimée'nin güzel yüzü kıpkırmızı kesilmişti.

"Yani bu sözlerinden çıkan anlam, eski facialarin devam edip gideceği demek mi oluyor? Bana kardeş kanı dökülmeyeceğine söz vermediğin sürece gözüme rahat bir uyku girmeyecek, Mahmut!"

Genç Padişah yumruklarını sıktı.

"Ben bu mevkide kaldığım sürece haremi her ne şekilde olursa olsun devlet işlerine karıştırmayacağıma inanman lazım, anne."

Aimée göz pınarlarında biriken yaşları göstermemek için gözlerini yumarken kırık bir sesle, "Annen senden bu tarzda bir karşılık beklemezdi, Mahmut," diye mırıldandı.

Mahmut biraz önce ağzından çıkan sözlere üzülmüş olmasına rağmen Aimée'den özür dilemeyi bir türlü gururuna yediremiyordu. Yalnız çok daha yumuşak bir sesle, "Valide Sultan yanlış anlamasınlar," dedi. "Ben vezirlerin bu devletin işlerini yürütecek kadar akıl ve izan sahibi olduğunu söylemek istemiştim."

"Peki, benim Valide Sultan olarak hiç mi sözüm yok, Mahmut?"

"Olmaz olur mu, anneciğim. Ama unutmayınız ki, biz zorlayıcı tedbirler almazsak, çok korkarım, bu söz hakkınızı kullanmak fırsatını bile bulamayabilirsiniz."

Aimée'nin kırgınlığı hâlâ geçmemişti.

"Zorba insanlar her zaman kendilerini mazur gösterecek bir sebep bulurlar," dedi.

Mahmut ellerini ovuşturuyordu.

"Kanaatlerinize müdahale etmek istemem, anneciğim. Yalnız siz faaliyetinizi şimdilik harem dairesine bir çekidüzen vermekle sınırlandırsanız daha faydalı olur kanaatindeyim. Çünkü her taraf o kadar altüst ve perişan halde ki..."

Aimée hırsından dudaklarını ısırıyordu. Nihayet daha fazla dayanamayarak ayağa kalktı ve odayı terk ederken, "Vazifemi bana hatırlattığından dolayı sana cidden minnettarım, oğlum," demekten kendini alamadı.

Analığıyla Padişah arasındaki bu görüşme tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştı. Buna rağmen genç hükümdar Aimée'nin sözlerine değer vermiş olmalı ki, bazı idam cezaları sürgüne çevrildi. İhanetleri sabit olan bir kısım vezirler böylece kellelerini kurtarmış oldular.

Alemdar Mustafa Paşa'nın sadarete getirilmesinden sonra onun düzenli kuvvetleri ve İkinci Mahmut'un otoritesi sayesinde şehirdeki zorbalar hemen yatıştı. Kısa zamanda kesin bir sükûn sağlandı. Sultan Selim'in katilleri, Mahmut'a saldıranlar, Sultan Mustafa'nın taraftarları çok geçmeden, Padişah'ın müdahalesine fırsat kalmadan, Alemdar tarafından cezalarını buldular. O kadar şiddetli hareket edildi ki, arada az suçlular, hatta suçsuzlar da öldürüldü. Sultan Selim'i öldürenlere yol gösteren on kadar kadın boğdurularak cesetleri denize atıldı. Birkaç gün içinde iki, üç yüz kişi idam edilmişti. Üçüncü Selim'e karşı isyan hareketlerini körükleyen Köse Musa Paşa'nın kafası kesildi. Şeyhülislam Ayettullah Efendi memleket dışına sürüldü. İsyanın elebaşısı Kabakçı Mustafa'nın mensup olduğu Yeniçeri Ocağı kaldırıldı.

Şehirde terör hâkim olmakla birlikte, halk yeni Padişah'ın icraatını takdir ediyor, yeniçerilerden nefret ediyor ve şehit edilen Üçüncü Selim'i adeta evliyalık mertebesine yükseltiyordu. Bu eğilimden yararlanan yeni Padişah da amcaoğlunun yolunda gitme cesaret ve fırsatını bulmuş oluyordu.

***

Padişah'ın analığına harem dairesini yeniden düzenlemesi tavsiyesi hiç de yabana atılacak fikir değildi. Harem işleri o derece birbirine karışmış, arapsaçı haline gelmişti ki, bunları bir

düzene sokmak Aimée'nin zamanı kadar bütün enerjisini de alıyordu.

Vaktiyle Mihrişah Sultan'ın burada kurduğu disiplin, Nükhet Seza Sultan'ın idaresiyle bir yılda ortadan kalkmış, koca harem bir yalan, dolan ve entrika yuvası haline gelmişti. Eski yıllarda kendine özgü örf ve âdetlere göre düzenlenmiş olan haremağaları bölüğü darmadağın edilmiş, fettan Valide Sultan'ın emellerine hizmete hazır ne kadar ahlaksız ağa varsa, bunlar başa geçirilerek bu bölükteki düzenden eser bırakılmamıştı.

Mihrişah Sultan'ın her zaman iftiharla sözünü ettiği mutfak bölümü özellikle görülecek haldeydi. Mutfaklar pislikten geçilmeyecek halde olmaktan başka, ne kadar usta aşçı varsa hepsi kurtuluşu kaçmakta bulmuşlardı.

Aimée için asıl işin en önemli kısmı, Nükhet Seza Sultan'ın ihtirası kadar idaresizliği yüzünden adeta hiçe indirdiği valide sultanlık itibarını yeniden yükseltmek, kendini saydırmayı sağlama meselesiydi. Bunun yanı sıra, Selim'in gözdesiyken rakiplerinin yarattıkları hoşnutsuzluk havası da hâlâ süregeliyordu.

Kökeni hakkında fazla bir şey bilinmemesine rağmen sarayda genç kadının Fransız asıllı oluşu herkesçe malumdu. Selim'in babası Üçüncü Mustafa zamanından beri sarayda kök salan Frenk düşmanlığı şiddetinden bir şey kaybetmediği için Aimée'nin sevilmemesi için Fransız asıllı oluşu da yeterli bir sebepti.

Bu durumdan yararlanmayı düşünen eski rakipleri genç kadın hakkında birtakım çirkin dedikodular, hatta iftiralar icat etmekten zerrece geri kalmıyor, birbirleriyle adeta yarışa giriyorlardı.

Zaman zaman Padişah'ın genç ve güzel analığının odasında özellikle zevk aldığı Avrupa tarzında çatal bıçakla yemek yemeye gelişi, bu dedikoduların yeniden alevlenmesine yol açıyor, hatta Aimée'yi çekemeyen bazı acımasız kişiler Padişah'la

analığı arasında gayrı meşru bir ilişki olduğunu iddia edecek kadar ileri gitmekten bile çekinmiyorlardı. Aimée'yle vaktiyle kapı yoldaşlığı etmiş, ama Üçüncü Selim'den iltifat görmeyişlerini Fransız dilberinin Padişah'ı tekeline alışına bağlayarak ona düşman olmuş bazı eski saraylılar daha da ileri giderek, Aimée'nin Sultan Mahmut'u zehirlemeyi ya da genç Padişah üzerinde etkili olarak İslam dininin kökünü kazıyıp Hıristiyanlığı yaymayı tasarladığını iddia ettikleri de bir gerçekti.

Oysa yaşı icabı kadınlara oldukça düşkün olan genç Padişah'ın sayısı hayli kabarık olan odalıkları yanında dört tane de resmi gözdesi vardı. Hatta bu gözdelerden bir tanesi, Bezmiâlem, Padişah'a bir erkek evlat verdiği için kadınefendilik payesine yükselmiş bulunuyordu. Bütün bunlara rağmen, Aimée'yle Mahmut arasında gayrı meşru bir ilişki olduğu yolunda çıkarılan dedikodunun bir türlü ardı arkası kesilmiyor ve bunlar kulağına geldikçe Valide Sultan da haklı olarak zıvanadan çıkıyordu.

Aimée bu iğrenç dedikoduyu önler diye çocuk denecek yaşta olmasına rağmen Bezmiâlem'le bir dostluk kurmaya çalışmış, ama yine de sarayda herkes kulaktan kulağa onun Bezmiâlem'i deli gibi kıskandığını söylemekten geri kalmamıştı.

Mahmut'a gelince, analığına reva görülen bu iftiralar karşısında ona büsbütün bağlanıyor ve her vesileyle ona beslediği sevgi ve saygıyı açıkça göstererek bütün saray halkını kendisi gibi davranmaya zorlamak istiyordu. Bir akşam yemekten sonra balkonda oturmuş mehtabı seyrederlerken birdenbire, "Sultan Selim annesi için Soğuksu Kasrı'nı yaptırdı," dedi. "Ben de size bir şale yaptırsam bilmem kabul eder misiniz? Bunu daha önce hazırlatıp size bir sürpriz yapmayı düşünmüştüm, ama Paris'teki elçimiz aracılığıyla İstanbul'a davet ettirdiğim Melling adındaki mimar nedense gelmeyi kabul etmemiş. Geçen gün bu işe ne derece canımın sıkıldığını Fransız elçisine söyledim. O da bana daha iyisini buldurup getirmeye söz verdi. Şimdi inşallah bu mimar gelirse size tam Fransız tarzında bir şale yapıp hazırlar."

Gerçekten de kısa bir süre sonra Aimée kendisi için yaptırılan, duvarları baştan başa kumaş kaplı, yerleri parke döşeli yeni dairesine geçti. Bu dairenin eşyası da Fransa'dan getirtilmiş ceviz kaplama dolaplar, kristaller, konsollar, sarı saten döşeli berjer ve koltuk takımlarından oluşuyordu. Birtakım geri fikirli softalar tarafından İslam dininin izin vermediği ileri sürülerek saraya olduğu kadar hiçbir eve sokulmayan resim ilk olarak Aimée için hazırlanan bu yeni daireye girmiş ve salonlarının duvarlarını Watteau, Grenze, Nattier gibi devrin en ünlü ressamlarının tabloları süslemişti.

Genç kadın oğlunun bu ince düşüncesi karşısında son derece duygulanmış, onun özellikle tabloları seçme konusundaki zevkine hayran kalmıştı. Yeni daireyi ilk defa beraberce gezdikleri sırada, "Bunların hepsi ebediyen yaşayacak birer şaheser," diyordu. "Oysa bizler bir gün unutulup gideceğiz."

"Sizin yüzünüzü bir kere görenin ömrü boyunca onu bir daha unutmasına imkân var mı, anneciğim?... Şimdi inşallah yine Fransız tarzında düzenlenecek bahçeniz hazır olunca ortasına bir de heykelli havuz yaptıracağım."

Aimée, "Ama evladım, heykel tepki uyandırmaz mı?" diye itiraz edecek oldu. Fakat Mahmut onun sözünü kesivermişti.

"Ben Kur'an-ı Kerim'de heykel yapmanın günah olduğuna dair bir sureye rastlamadım. Bunu sonradan türeyen softalar çıkarmışlar. Atalarımdan Kanuni Süleyman da Müslüman bir insandı. Buna rağmen bahçesindeki havuzun ortasına Afrodit'in heykelini koydurmamış mı? Ama tabii sizin havuzunuzun ortasına Afrodit'in heykelini koyacak değiliz."

"Ne kadar düşünceli bir insansın, Mahmut!"

"İnsan benim gibi hayatını tam anlamıyla annesine borçlu olduğu zaman ona karşı düşünceli davranmış olduğu için bir takdir beklemez. Hem biliyor musunuz ki, bunları yapmakla, memlekette yapacağımız ileri hamlelere önce sarayımızın hareminde başlamış olacağız."

***

Devletin iç ve dış durumu bir türlü düzelemiyor, Ruslarla Fransızlar arasında Osmanlı ülkesinin bölüşümü üzerindeki konuşmalar devam ediyordu. Halk arasında öteden beri mevcut Moskof düşmanlığı yanında şimdi bir de Fransa'ya karşı gittikçe artan bir husumet başgöstermeye başlamıştı. Bu yüzden Fransız bandıralı gemiler gündüzleri rıhtıma yanaşmıyor, Aimée'nin yeni dairesi için Fransa'dan getirtilen eşya ancak geceleri gizlice gemilerden boşaltılarak saraya taşınıyordu. Her gün arabalar dolusu sandıklar gelip eşyası yerleştikçe yeni dairenin ihtişamı büsbütün meydana çıkıyordu.

Nihayet bir gün dairesinin hazır olduğunu genç kadına haber verdikleri zaman Henri Dubuc'un kızı bu dairede kendi vatanının havasını buldu. Yeni daire Aimée kadar Mahmut için de sevimli bir sığanak olmuştu. Burada ana oğul hemen her gün birkaç saatlerini beraber geçiriyor, baş başa verip ülkenin geleceği hakkında birtakım projeler tasarlarken, bir yandan da Mahmut'un arka arkaya dünyaya gelmeye başlayan çocuklarının yetişme tarzı, tahsil ve terbiyeleri hakkında bir karara varmaya çalışıyorlardı. Çoğu zaman Mahmut genç kadından piyano çalmasını rica eder, Aimée'nin zarif elleri sipariş üzerine yaptırılmış sedef kakmalı piyanonun tuşları üzerinde dolaşırken, genç hükümdar da kâh mırıldanarak, kâh ıslıkla ona eşlik ederdi.

Müzik onlar için bir yorgunluk giderme aracıydı. Asıl uğraşlarını daha çok, ülkenin ilim ve irfanına hizmet edebilme davası oluştururdu. Her şeyden önce bu memleketin bir tıp okuluna ihtiyacı vardı. Medreselerin yanı sıra, bu okulda öğrencilerin anatomi dersi görmeleri, insan cesetleri üzerinde çalışmaları gerekecekti. Günün zihniyetine karşı böyle bir işe girişmek pek kolay sayılmaz, üstelik ne tepki yaratacağı da önceden kestirilemezdi. Ele aldıkları ikinci bir dava memleketteki azınlıklar meselesiydi. Düşüncelerinin başlıcalarından biri de köleliğin kaldırılmasıydı.

Ana oğul arasındaki tek anlaşmazlığı Alemdar oluşturuyordu. Aimée ne zaman onun barbarca hareketlerini kınayacak olsa, Mahmut her seferinde bir kaçamak bulur, "Ona dokunmayın, anneciğim," diye Alemdar'ı savunurdu. "Biliyorsunuz, o bizim hem kurtarıcımız, hem de tek dayanağımız... Emin olun, o olmasa bizim saltanat gemisi çabucak karaya oturur."

Nihayet bir gün Aimée daha fazla dayanamayarak, "Sen çok gençsin, oğlum," diye sözünü kesti. "Herkese inanıyor ve güveniyorsun. Bak ben hem senden yaşça büyüğüm, hem de tecrübelerim senden fazla... Bu böyle giderse bu adam memleketi yeniden bir felakete sürükleyebilir. Bu derece şiddet ve keyfi idarenin hiçbir zaman sonu gelmez."

Aslında Alemdar artık eski Alemdar olmaktan çıkmaya başlamıştı. Bundan faydalanan Anadolu'yla Rumeli âyanı ve çeşitli yerlerdeki zorbalar bağımsız birer derebeyi haline gelmişlerdi. Alemdar eski Rusçuk yâranı olan ve şimdi etrafındaki önemli yerleri tutan yakın adamlarının da telkiniyle mücadeleden çok, durumu yatıştırıp yeni alışmaya başladığı zevk ve sefayı sürdürmeyi tercih ediyordu. Konağı kadınla dolup taşan Alemdar birkaç kere koynuna aldığı bir kadından bıkınca çoğu kez bu zavallıyı bir çuvalın içine koydurup denize attırıyordu.

Aimée bunları duyduğu zaman sözlerinin genç hükümdarı ne derece inciteceğini düşünmeden pür hiddet bağırmıştı.

"Yazıklar olsun sana, böyle evladım olacağına hiç olmasaydın. Sen istediğin kadar mutlak gücün olduğunu söyle. Canavar ruhlu bir katili koruduğun sürece sen de onun suç ortağından başka bir şey olamazsın. Git, gözüm seni görmesin!"

Mahmut'un gözlerinde çakan şimşekler ona sözlerinde ne derece ileri gittiğini anlatıyordu. Buna rağmen Padişah kendine hâkim olmasını bildi ve kısaca, "Bu meseleden benim haberim olmadı," dedi. "Şimdi sizden duyuyorum. Yoksa böyle bir hareketi kesinlikle tasvip etmeyeceğimi bilirsiniz."

Aimée'nin hiddeti hâlâ durulmamıştı.

"Öyleyse Alemdar'a haddini bildir," diye diretti. "Bu cinayetlerin devamına meydan verme. Yoksa senin de ismin Neron gibi tarihe kanlı harflerle geçer."

Mahmut genç kadına donuk gözlerle bakıyordu.

"Onu böyle küçük düşüremem. Eğer koskoca sadrazamı bir mektep çocuğu gibi cezalandırmaya kalkarsam, Alemdar'ın ne itibarı kalır, ne de otoritesi..."

"Amma tuhaf düşünüyorsun, Mahmut. Alemdar insan hayatına bir tavuğunki kadar önem vermesin, sırf kendine tehlikeli olmasın diye yüzlerce genç kızı denize attırıp boğdursun, sen hâlâ mektep çocuğu gibi cezalandırmaktan söz et. Anlamıyorum doğrusu!"

"Neden böyle düşünüyorsunuz, anneciğim? Adamın haremine tıpkı bizden önce saray harreminde olduğu gibi bir nifak girmiş. O bu kızları temizlemeseydi, eminim bu şırfıntılar onu temizlerlerdi. Hem haremde tam bir temizlik yapmak, hem de böyle kadınlardan dünyaya gelecek veletlerle başını belaya sokmamak için birkaç cana kıymış çok mu!"

"Bir insanı yola getirmenin başka yolu da vardır, oğlum. Nihayet haremindeki kızları dağıtır, bunları birbirlerini görmeyecek şekilde uzak yerlere sürer, olur biterdi."

"İlerde başına bela almaktansa işi kökünden halletmekten kimse pişman olmaz."

Aimée nefretle yüzünü buruşturdu.

"Ne yazık ki, sen hiç amcaoğluna çekmemişsin. O senin tam aksine her zaman affetmeye hazırdı."

"Evet, ama onun da başını yiyen bu iyiliği olmadı mı, anne?"

"Vallahi bilmem artık. Yalnız benim sözümü dinlemeyip de Alemdar'ı bu derece başına buyruk bırakırsan sonra yine sen pişman olursun."

"Belki hakkınız var, anneciğim. Yalnız tedbir alırken, onun izzeti nefsini incitmeyecek bir şekil düşünmek lazım."

Aimée sözü daha fazla uzatmadı. O da Alemdar'ın düşmanlığını üzerine çekmekten çekiniyordu. Çünkü Padişah'ın memlekette yapmayı düşündüğü işler için her şeyden önce Alemdar gibi güçlü bir sadrazamın yardımına ihtiyacı vardı. Üstelik Alemdar'a Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması sırasında özellikle ihtiyaçları olacaktı.

Öte yandan Alemdar zevk ve sefa hayatına devam edebilmek için bir danışma meclisi kurup milletin işlerini konuşmak bahanesiyle derebeylerini İstanbul'da topladı ve Padişah'ın emirlerinin her yerde dinlenmesi, vergilerin düzenli olarak verilmesi, devlet adına asker alınması, devlete karşı hareket edenlerin cezalandırılması ve bu şartlara aykırı hareket edilmedikçe devlet tarafından da haklarının ihlal edilmemesi koşuluyla bir anlaşma yaparak bir ittifak senedi imzaladı.

Bu anlaşmanın Dördüncü Mustafa zamanında Köse Musa Paşa'nın Yeniçeri Ocağı'yla yaptığı anlaşmadan şerefsizlik bakımından hiçbir farkı yoktu.

Sultan Mahmut istemeye istemeye bu senedi onaylamak zorunda kalmıştı. Ancak Aimée genç Padişah'ın, Alemdar kadar bu işe aracı olanlardan bir gün bunun acısını kat kat çıkaracağından emindi.

2

Büyük bir nüfuz ve kudret sahibi olan Alemdar Mustafa Paşa saf ve iyi niyetli bir kumandan olmasına karşılık, devlet işlerine hakkıyla aklı erecek kadar bilgi ve görgü sahibi değildi. Bu zaafını gösteren hareketleri çevrede derhal kendini belli etmiş, olumsuz etkiler yaratmaya başlamıştı. Bu arada kendisi de eski dostlarıyla birlikte zevk ve sefahat âlemine dalmış, devlet işlerini ihmal eder olmuştu. Bu yüzden memlekette rüşvet ve

haksızlık cinsinden yolsuzluklar, özellikle ahlaksızlık gitgide alıp yürüyordu.

Sultan Mahmut ise bir yandan Sekbanı Cedit adı altında Nizamı Cedit asker teşkilatını diriltmeye çalışırken, bir yandan da sadrazam sıfatıyla bu hareketin temsilcisi görünen Alemdar'ın aleyhine yeniçerileri kışkırtmaktan geri kalmıyor ve bu iş için de en emin saray adamlarını kullanıyordu. Aslında Alemdar'ın devlet işlerindeki ehliyetsizliği özellikle ulemayı da aleyhine çevirmişti. Üstelik Rusçuk'tan beraberinde getirdiği kendi askerinin yeniçeriler karşısında sırmalar ve gümüşler içinde olması, Dördüncü Mustafa olaylarından sonra sinip ocaklarına çekilmiş, ama yine ortalığa dökülmek için fırsat kollayan yeniçerileri son derece sinirlendiriyordu.

Aimée Padişah'ın bu işlerde oynadığı rolden habersiz olduğu için kulağına gelen haberleri düzenli olarak ona ulaştırmaya çalışıyor ve özellikle Alemdar'ın gitgide eski karakterini kaybettiğini gördükçe bundan duyduğu büyük üzüntüyü oğluna duyurmaktan çekinmiyordu.

Gerçekten de Alemdar ömründe hiç görmediği bir varlık ve bolluk içinde konağına topladığı birbirinden seçme yüzlerce genç kız arasında sefahat hayatına dalınca eski mertlik ve sadeliğinden bir hayli kaybetmişti. Şimdi zevk ve haz içinde gevşeyerek adamlarının kişisel çıkarlarına alet oluyor, haklı haksız birçok sürgün, el koyma ve baskın yapılıp adam öldürülmesine meydan veriyordu.

Oysa kendisi ve dostları bu gaflet ve sefahat hayatı içinde yuvarlanırken, İkinci Mahmut'un da desteklediği aleyhlerindeki tepki her gün bir çığ gibi büyüyordu. Padişah Alemdar'ı kendi haline bırakmış gibi gözüküyor, fakat her hareketini adamları aracılığıyla adım adım takip ettiği gibi, onun her hatasından azami derecede yararlanmaktan da geri kalmıyordu.

Bu arada bir akşam Şeyhülislam'ın evindeki büyük bir iftar sofrasından dönen Alemdar Mustafa Paşa sokakta büyük bir

kalabalıkla karşılaştı. Paşanın yanındaki dostları bir suikastten korktukları için derhal maiyetindeki muhafızlara bu kalabalığı dağıtmalarını emrettiler. Bu emri alan Arnavut muhafızlar kırbaçlarına davranıp önlerine geleni döve söve yolu açmakta gecikmediler. Fakat bu olay ertesi günü şehre yayılınca, bunu hemen kötüye kullanmayı düşünen yeniçeriler örgütlü bir şekilde şehrin çeşitli semtlerindeki kahvelere dağıldılar.

Hepsi ağız birliği etmiş, "Biz de ehli İslamız," diyorlardı. "Zerre kadar günahımız yokken bizi dövmek, bize hakaret etmek ne lazım geliyormuş? Elin Arnavudu geldi, koskoca Padişah'ımızı tahttan indirdi, zorla sadrazamlığı aldı, üstelik şimdiki Padişah'ımıza da kulluk etmez. Birtakım hainlerin sözlerine uyarak ulemaya söver, ocaklarımızı yıkar, fakir fukarayı ayak altında ezdirir. Bundan sonra yaşamak bize ne lazım? Hem ne korkuyoruz, elhamdülillah bizler onun yanındaki hayta güruhundan kat kat fazlayız. Onlarla başa çıkamazsak yazıklar olsun bize. Kalkın ey ehli İslam, şu püskülsüz Arnavuda yeniçeriliğin ne olduğunu öğretelim..."

Yeniçeriler çoktan beri bekledikleri fırsatı artık bulmuşlardı. Ocaklarının kaldırılacağına dair haberler yayarak kendi adamlarını bir araya toplarken, bir yandan da Alemdar'ın etrafındaki insanların kişisel çıkarları uğruna yaptıkları haksızlıkları bire bin katarak halk arasında yayıyor, böylece onu halkın gözünden düşürmeye çalışıyor, bunda da fazlasıyla başarılı oluyorlardı. Alemdar'ın tasfiyesi artık bir gün meselesi haline gelmişti.

***

Nitekim yine Rusların kışkırtmasıyla Arnavutluk'ta çıkan bir isyanı bastırmak üzere Alemdar'ın yanında getirdiği askeri gönderdiğinin haftasında bir gece Aimée kulaklarını tırmalayan bağırışlarla uykudan uyandı. Bu gürültüyü hanımından önce duyan Zinah yatağından fırladığı gibi soluğu Aimée'nin yanında almıştı. İki kadın bu seslerin ne olduğunu anlamak üzere pence-

reye koştukları zaman esen şiddetli rüzgârın etkisiyle gökleri yalayan muazzam alevlerle karşılaştılar. Şimdi silah seslerini saray duvarlarından içeri atılan meşaleler takip ediyordu.

Aimée iç avluya kadar uçuşan meşaleleri görünce avazı çıktığı kadar, "Sarayı ateşe veriyorlar," diye bağırmaya başladı. "Yetişin, sarayı ateşe veriyorlar. Herkes dışarıya, bahçeye çıksın."

Sonra Zinah'ın boynuna sarılarak hıçkırmaya başladı.

"Nedir bu alnımızın kara yazısı, şurada üç günlük ömrümüzü huzur içinde geçirtmeyecekler mi bize..."

Derhal uyandırılan Padişah neye uğradığını şaşırmış, mahmur gözleriyle doğru annesinin odasına koşmuştu. Bu arada yanlarına gelen bir başağası yeniçerilerin Alemdar'ın konağına saldırdıklarını haber verdi.

O gece Babıâli civarına otlar yığarak yakan yeniçeriler, "Yangın var!" naralarıyla kargaşa çıkarmışlar, fakat Alemdar'ı dışarda kıstırma imkânını bulamayınca, konağını kuşatmışlardı. Başağasının ifadesine göre, önlerine çıkan sekbanları ya öldürüyor, ya kandırıp kendilerine katıyor ya da hiç olmazsa işe karıştırmıyorlardı.

Aimée bu haberi duyunca, "Ayol adamı diri diri yakacaklar," diye telaşlandı.

Padişah da işin bu derecesini beklemediği için şaşırmıştı. Annesini yatıştırmaya çalışırken, "Merak etmeyin," diyordu. "Şimdi saray muhafızlarını yollar, isyanı bastırırım." Ama genç kadın olayı oğlu kadar basit görmüyordu.

"Saray muhafızlarının böyle bir isyanı bastıracaklarını zannetmiyorum. Haydi bastırdıklarını kabul edelim, bu yangını nasıl söndürecekler? Şimdi bu ateş bütün İstanbul'u saracak."

İşin ciddiyetinin biraz geç farkına varan Padişah üzüntüyle başını salladı.

"Haklısınız, anneciğim, sizin sözünüzü dinlemediğim için bu duruma biraz da ben sebebiyet vermiş oldum. Eğer bundan

dolayı bu iş bir felaketle sonuçlanacak olursa dünyada kendimi affetmem."

Bir süre gözleri pencereden dışarıya dalan genç Padişah sonunda, "Peki, şimdi ne yapacağız?" diye sordu. "Asilerin saraya saldıracaklarını pek sanmıyorum. Alemdar'a gelince, o tedbirini almıştır tahmin ederim. Muhtemel bir saldırıya karşı her gece konağında katran kazanlarının kaynadığını duymuştum. Yine de ben şöyle bir dolaşıp durumu göreyim."

Mahmut odadan çıkarken Aimée arkasından, "Aman kendini koru, evladım," diye sesleniyordu. "Sen bizi düşünme de kendini koru."

Şimdi silah sesleri uzaklaşmış, naralar duyulmaz olmuştu. Gökyüzünü kaplayan alevlerin de yavaş yavaş kaybolduğunu gören genç kadın nihayet rahat bir nefes aldı. Yeniçerilere hiçbir zaman güvenemediği için her an onlardan yeni bir ihanet beklemekle birlikte, şimdi biraz daha gönül rahatlığıyla, hep birden ayağa kalkmış harem halkını yatıştırmaya uğraşırken Aimée'nin aklı fikri Mahmut'taydı.

Bir saat kadar sonra Mahmut genç kadının odasına döndüğü zaman gözlerinden ateş fışkırıyordu. Hırsından çeneleri kilitlenen Padişah, "Alemdar'la birkaç arkadaşı kaçmayı başarmışlar," dedi. "Allah zavallıya yardım etsin. Neyse şimdilik hayatta olduğuna göre belki bir çaresini buluruz, bir süre için İstanbul'dan uzaklaştırabiliriz. Konağının kâhyasından öğrendiğimize göre, yeniçeriler konağını sarınca arka kapıdan sahile kadar inmeyi başarmışlar. Oradan küçük bir sandalla baruthaneye sığınmışlar. Geride kalanların hepsi konakla beraber diri diri yanmışlar."

Aimée bu haber karşısında dehşetle irkilmişti. Sonra Alemdar'a karşı olan bütün hıncını unutarak, "Acaba onlara bir yardımımız dokunamaz mı?" diye sordu.

"Vallahi elimizden geleni yaptık. Yeniçerilerin baruthaneye sokulmamaları için oraya saray muhafızlarından bir müfreze as-

ker gönderdim. Ayrıca imdat kuvveti getirtmek üzere Selimiye Kışlası'na da haberciler salındı. Neredeyse oradan da asker yetişecektir. Şehirdeki sekbanlar da Allah için canla başla dövüşüyorlar. Bilmem ki, artık bundan fazlası yapılabilir miydi?"

Pek kısa bir süre Aimée'nin yanında kalan Hünkâr daha fazla sabredemeyerek tekrar dışarı fırlamıştı.

Mahmut gittikten sonra genç kadın yatak odasındaki divanın üzerine uzanarak biraz olsun uyumaya gayret etti. Ama boşuna, sanki ipekli çarşafların arasında değil, iğneli bir kerevet üzerinde yatar gibi bütün vücuduna iğneler saplanıyor, tüm çabasına rağmen gözlerini bile yumamadan asabi bunalımlar içinde kıvranıyordu.

Hanımının ıstırabını gören Zinah onun sinirlerini yatıştırmak için ensesini ve omuzlarını ovmaya koyuldu. İliklerine kadar nüfuz ederek bütün vücuduna tatlı bir rehavet veren bu masajın etkisiyle üzerinde uzandığı divanı bile yerinden sarsan muazzam bir gümbürtüyle Aimée yerinden fırladı. Aynı anda kapkara bir dumanın arasından fışkıran devasa alevler gökyüzüne kadar yükselmişti.

Aimée ilk şaşkınlık içinde, "Aman Yarabbim, sen bilirsin, nedir bu, kıyamet mi kopuyor?" diye bağırmıştı.

Şimdi patlamalar birbirini izliyor, donanma günlerinde havaya atılan fişeklerin sesini andıran, bunlardan binlercesi birden atılıyormuş gibi korkunç bir uğultu genç kadının kulak zarlarında dayanılmaz bir baskı yaratıyordu.

Sarayda herkes yatağından fırlamış, etrafı bir vaveyladır kaplamıştı. Neden sonra kendine gelen Aimée iki eliyle yüzünü örterek, "Eyvahlar olsun," diye inledi. "Baruthaneyi ateşe verdiler."

O sırada odadan içeri Hünkâr'ın gönderdiği bir haberci giriyordu. Yüzü gözü toz toprak içinde kalan bu haremağası nefes nefese, Alemdar'ın, etrafı sarılıp kurtuluş ümidi kalmayınca, asi-

lere teslim olmaktansa saklandıkları mahzendeki barut fıçılarını ateşleyip ölümde bile kendisinden ayrılmayan sadık arkadaşlarıyla birlikte intihar ettiği haberini getiriyordu.

Aimée adamın anlattıklarını karmakarışık duyguların etkisi altında dinledi. Bu korkusuz kahraman ölürken bile Padişah'ına hizmetten geri kalmamış, imparatorluğu bir kere daha onun adına kurtarmıştı. Ancak buna karşılık bunca emek heba olmuş, Padişah yine yeniçerilerle karşı karşıya ve onların hedefi olarak kalıyordu.

Genç kadın şu andaki durumunu, Mihrişah'ın vefatı sırasındaki haline benzetiyordu. O zaman nasıl Selim'le baş başa kaldılarsa, şimdi de Mahmut'la beraber kendini yabancı bir dünyada yapayalnız kalmış hissediyordu.

3

Selimiye Kışlası'ndan gelen imdat kuvveti tahminlerinden çok daha zayıf olmasına rağmen, Mahmut, Alemdar'ın geri kalan askerleriyle birlikte yeniçerilere karşı amansız bir mücadeleye girişmişti.

Saray muhafızları da bir hayli kayıp vermiş oldukları halde, Alemdar'ın ölümünden sonra saray kapısında toplanan yeniçerileri içeri salmamak için fedakârca dövüşüyorlardı.

Öte yandan yeniçeriler emellerine ulaşmalarına rağmen, önlerine geleni yıkıp yakarak şehrin içinde muazzam bir panik yaratmaktan adeta zevk alıyorlardı. Şimdi sarayla Et Meydanı arasında bir de topçu düellosu başlamıştı.

Yangında evini barkını kaybeden halk akın akın şehrin kapılarına doğru kaçışmaya koyulmuşlardı. İlk önceleri korkularından seslerini bile çıkarmaya cesaret edemeyen bu zavallılar, yollarda birbirlerine karıştıkça gitgide artan bir panik başgösteri-

yor, çolluk çocuğun feryadı şimdi her tarafından alevler fışkıran güzel İstanbul'un kıpkızıl semalarını sarıyordu.

Tahta çıktığı günden beri cesareti sayesinde herkesin takdirini kazanmış olan Sultan Mahmut isyanın başladığı andan itibaren askerinin başından ayrılmamış, onları yüreklendirmekten bir an bile geri kalmamıştı.

Sarayın hastaneleri yaralılarla dolup taşarken, mutfaklarında da durmadan kazanlar kaynıyor, karavanaların ardı arkası kesilmiyordu.

Amiee'ye gelince, genç kadın kule penceresine mıhlanmış gibiydi. Ne yemek, ne dinlenme düşünüyor, elinde dürbünle sürekli olarak yangınları ve yeniçerilerle yapılan sokak çarpışmalarını izliyordu. Şimdi ateş artık her tarafı sarmaya başlamıştı. Bu yetmiyormuş gibi, kapılara doğru hücum eden halk, sur dışındaki kışlalardan gelen sekbanlarla yeniçerilerin ateşi arasında kalmış, ne yapacağını büsbütün şaşırarak sağa sola kaçışmaya başlamışlardı.

Bu sırada hanımına bir şey yedirmek için kuleye çıkan Zinah'ın sesi genç kadını yerinden sıçrattı. Zinah buraya niçin geldiğini unutmuş, "Eyvah, kışlaları da yaktılar," diye bağırıyordu.

Aimée'nin yanan kışlaların hangileri olduğunu sormasına gerek yoktu. Bu kışlaların Ayasofya Camisi'nin yanındaki Sekbanı Cedit askerine ait kışlalar olduğunu derhal anlamıştı. İçi sızlayarak bu kışlaların bulunduğu tarafa döndüğü zaman korkunç manzara karşısında bütün tüylerinin ürperdiğini hissetti. Kışlalarını korumak isteyen bir avuç sekban etrafı saran alevlere rağmen asilerin kurşunlarına hedef olmamak için dışarı çıkamamışlar, ama gittikçe artan boğucu duman ve hararete dayanamayınca, canlı birer meşale halinde bu cehennemden dışarı uğramışlardı. Can havliyle kendilerini kapıdan dışarı atanlar birkaç adım atar atmaz asilerin kurşun yağmuruna tutuluyor ve cansız yere yuvarlanıyorlardı.

Aimée o aralık bizzat Padişah'ın başında bulunduğu bir müfreze askerin yanan kışlalara doğru koşuştuklarını gördü. Bunlar kısa sürede o bölgede duruma hâkim olmuş ve asileri sürüp kovmayı başarmışlardı.

Yirmi dört saat süren bu isyan sırasında binlerce insan ölmüş, güzel İstanbul'un yarıdan fazlası kül yığını haline gelmişti.

Alemdar'ın ölümüyle sonuçlanan bu isyanın başında Padişah belki Alemdar ve onun yakınlarına beslediği güvenin etkisiyle işi yeterince ciddiye almamış olmakla birlikte, olay Mahmut'un düşündüğünden çok daha ileri gitmiş bulunuyordu. Onun el altından hafif kışkırtması ve Alemdar aleyhine bir harekete meydan verişi, şimdi kendi aleyhine de çevrilmiş, büyük bir isyan haline gelmişti. Üstelik sarayı Sekbanı Cedit askeriyle koruma altına aldırışı yeniçerilerce güvensizlik olarak anlaşılmış ve bu hareket onları büsbütün kızdırmıştı. Şimdi yeniçeriler ölünceye kadar birbirlerinden ayrılmamaya yemin etmişler ve hareketlerini tümüyle Padişah aleyhine yöneltmişlerdi.

Harekâtın ikinci günü limandaki gemiler top ateşiyle Padişah kuvvetlerini destekleyince zafer Mahmut'un tarafına geçer gibi göründüyse de, bu sefer yeniçeriler şehrin içinde muazzam bir katliama giriştiler.

Bu durum karşısında yeniçerilerin cezalandırılmasında ısrar etmek birçok günahsız insanın kanını dökmek demek olacaktı. Sultan Mahmut'un etrafındakiler bunu Padişah'a anlatmak istediler, ama genç Hünkâr her ne pahasına olursa olsun savaşa devam etmek azmindeydi.

Nitekim artık sarayın avlusuna bile mermilerin düşmeye başladığı bir sırada benzi sararmış bir halde Valide Sultan'ın dairesine gelen genç Padişah bezgin bir tavırla kendini bir koltuğa atarken, "Yeniçerilerden yeni bir ültimatom geldi," dedi.

Amiee genç adamı hiç bu derece bitkin görmemişti. Onu ürkütmemeye çalışarak, "Nedir yine istedikleri?" diye sordu.

"Alemdar'ın askerini dağıtıp gemilere ateşkes emri vermemi istiyorlar. Ama daha bu bir şey değil..."

Padişah tereddüt ediyordu. Aimée onu teşvik etti.

"Evet sonra, söylesene, oğlum... Bu kanlı katiller daha nice canlara kıymak isteyeceklerdir. Ama bak ben sana bir şey söyleyeyim, senin onlara teslim olmandansa hep beraber burada ölmeyi tercih ederim, bunu bilmiş ol!"

Mahmut acı acı güldü.

"Onların taleplerinin arkası gelmez ki... Şimdi Sekbanı Cedit'i dağıtmamı istiyorlar."

"Peki, bu askeri de dağıtırsan ne olacakmış?"

"O zaman dövüşü durdurup bir anlaşmaya yanaşacaklarmış."

"İnanıyor musun onların bu sözüne? Sekbanı Cedit de dağıldıktan sonra kim bilir daha neler isteyeceklerdir."

"Belki haklısınız, fakat nihayet bu duruma bir son vermek gerek. Daha fazla kan dökülmemesi için çok ağır olmakla beraber, ben bu şartları kabul etmeye hazırım."

Genç kadın Mahmut'un bitkin halini görünce daha fazla tartışmak istemedi. Zaten bugünkü şartlar karşısında bunda ayrıca bir fayda da görmüyordu. Onun için, "Haklısın, evladım," dedi. "Nasıl uygun görürsen öyle yaparsın. Yalnız git şimdi biraz dinlen, yoksa hasta olmandan korkarım."

Mahmut üzgün gözlerle annesine bakıyordu.

"Zaten bundan sonra galiba dinlenmekten başka yapacak bir işimiz de kalmayacak. Şimdilik *'Au revoir,'* anneciğim."

Genç kadın Mahmut'un arkasından yaşlı gözlerle baktı. Kendisi de kalbinin bütün samimiyetiyle bu kanlı isyanın bir an önce sona ermesini diliyordu. Buna rağmen haksızlığa ve dönekliğe karşı onun da tahammülü yoktu. Aslında zaaf göstermek acizlik demek olacaktı. Zaten Selim'in mahvına sebep de zaafı olmamış mıydı...

Aimée bir anda bütün ümitlerinin yıkıldığını hissetti.

"Kendimi kumar oynayıp da bütün servetini kaybetmiş bir insana benzetiyorum," diyen genç kadın gerçekten artık manen olduğu kadar maddeten de sarsıldığını her haliyle belli ediyordu.

***

Hükümet makamlarıyla yeniçeri ileri gelenleri arasındaki görüşmelerin başlaması kanlı boğuşmalara ara vermiş, iki kuvvet arasında geçici bir ateşkes sağlamıştı.

Padişah bu durumundan ayrıca memnunluk duyuyor, ateşkesi bizzat istemek zorunda kalmayışını isyanın başından beri kırılan gurur ve izzeti nefsinin tamiri için bir vesile sayıyordu. Buna karşılık, Aimée mal ve can kaybının önüne geçilmiş olmasından dolayı son derece seviniyor ve bunu her fırsat düştükçe Padişah'a da söylemekten çekinmiyordu.

Daha kesin bilançosu çıkmış olmamakla beraber, şehirdeki zarar ziyan kadar insan kaybının da büyük olduğu söyleniyordu. Artık dövüşler yalnızca hızını alamamış askerler arasında ve sokak aralarında sürdüğü için, bir anlaşmaya varılabilirse bunların da önlenmesi zor olmayacaktı.

Yalnız hükümet erkânını düşündüren yeni bir mesele ortaya çıkmış bulunuyordu. Günlerdir sokakta kalmış ve kokmuş cesetler her an için şehirde bir kolera salgınına yol açabilirdi. Bu cesetlerin hepsini sahiplerine teslim etmek ya da doğru dürüst mezarlara gömmek ne zaman, ne de imkân bakımından başa çıkılacak iş değildi. Oysa belki yine yeniçerilerin teşvikiyle bir yandan softalar cesetlerin dinin gereklerine göre kefenlenip gömülmesi konusunda ısrar ederlerken, diğer yandan da ölülerin sahipleri onlara ait olanların cesetlerinin bulunup kendilerine teslim edilmesini istiyorlardı. Nihayet durum Padişah'a iletilince Mahmut bu kararın yaratabileceği her türlü tepkiyi göze alarak ölülerin büyük çukurlara doldurulup üstlerinin örtülmelerini ve geri kalanlarının da denize atılmalarını emretti. Sonunda korku-

lan kargaşaya meydan kalmadan bu iş de bitirilmiş ve sokaklar temizlenmiş'oldu.

Son sekiz ay süresince Osmanlı tarihinin kaydetmiş olduğu üç isyandan sonuncusu ve hiç kuşkusuz, en kanlısı da böylece sona ermiş oluyordu.

Bütün bu olaylar Aimée'yi ruhen olduğu kadar bedenen de çok sarsmıştı. Yaşı itibariyle henüz genç sayılacak bir çağda olmasına rağmen, Üçüncü Selim'in eski gözdesi kendini yaşlı ve hayatta gayesi kalmamış bir insan olarak görüyordu. Üstelik bu ülkeye ayak bastığı günden beri iki Padişah'ın saltanatı sırasında tanık olduğu kanlı olaylar memleketin geleceği bakımından da onu ümitsizliğe düşürüyordu.

Bütün bunlar Sultan Mahmut'u da analığı gibi kötümserliğe sürüklemişti. O da artık bu korkunç tecrübelerden sonra bu ülkede yeni reformlara girişme cesaretini kaybetmiş gözüküyordu.

Aimée'yi en çok üzen taraf, Mahmut'un İstanbul'da bir matbaa kurma kararından da şimdilik caymış olmasıydı. Nihayet bir gün daha fazla dayanamayarak oğluna, "Matbaa işi ne oldu?" diye sormaktan kendini alamadı.

Mahmut'un üzüntüsü yüzünden okunuyordu.

"Ne yazık ki, bu işleri şimdilik tamamen unutmamız gerekiyor, anneciğim."

Matbaayı ilk defa İstanbul'a getirten Üçüncü Selim olmuştu. Sonra Selim'in tahttan indirilmesiyle sonuçlanan isyanda bu matbaa yıkılınca, Mahmut derhal bunun yerine bir yenisini kurdurmayı analığına vaat etmiş, fakat üzücü olaylar buna da imkân bırakmamıştı. Onun için matbaa konusu Valide Sultan'ın en zayıf taraflarından biriydi ve hâlâ kurulamayışı onu özellikle üzüyordu.

Bu sırada İkinci Nizamı Cedit adı verilen Sekban Ocağı'nın yeniçerilerin zoruyla kaldırılması, Fransız subaylarının gözeti-

minde kurulan denizcilik okullarının kapatılması ve askeri okullarda okutulmasına başlanan yabancı dilin kaldırılması Valide Sultan kadar Padişah'ı da hüsrana uğratan konular olmuştu.

Bununla birlikte bütün bu gelişmeler Aimée'de sonunda kesin bir kanaatin doğmasına yardım etmiş bulunuyordu. Her ne pahasına olursa olsun, Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması gerektiğine inanmıştı. Zaten genç Padişah da bu fikre bütün kalbiyle katılıyor, analığı önünde hayatı pahasına da olsa bu işi başarmaya kararlı olduğunu her vesileyle tekrarlıyordu. Yalnız daha temkinli hareket etme gereğine inandığı için, "Bu meselenin halli zaman ve imkâna bağlıdır," diyordu. "Belki beş altı ay önce olsa bu kadar çekingen davranmazdım. Fakat artık bu memlekette adım atarken bile hesaplı hareket etmek gerektiğini öğrendim."

Mahmut'un bu düşüncesi gerçekten çok mantıklıydı. Ama yine de Aimée oğlunun saltanatının geleceği bakımından her zaman için endişeliydi. Çünkü pek küçük yaşından beri karakterini çok yakından tanımak fırsatını bulduğu bu delikanlının sükûnet ve temkin perdesi arkasında çok despot bir ruha sahip olduğunu biliyor, ayrıca çok düşkün olduğu kadınların onun üzerindeki olumsuz etkilerinden kaygılanıyordu. Nitekim bu düşüncelerinde yanılmadığını er geç bir gün anlayacaktı.

O gün Mahmut onu her zamanki gibi dairesinde ziyarete gelmişti. Konuşurlarken Padişah gelecek hakkında Tibetli bir kâhinden remil atmasını istediğinden söz etti. Genç hükümdarın oldum olası bu adama büyük bir güveni vardı.

Bu Tibetli kâhin bir gözü kör, kemikli suratlı, tilki bakışlı bir adamdı. Huzura alındığı zaman Padişah'la analığını abartmalı bir ikiyüzlülükle selamladıktan sonra beraberinde getirdiği takım taklavatını bir seccadenin üzerine serdi. Bunlar bir bambu değnekle üzeri yazılı bir tahta tepsi ve bir de gümüş kupadan ibaretti. Önce kupayı tepsinin üzerine yerleştirdikten sonra bambu

değneği bu kupanın etrafında gezdirdi. Bu sırada kupa sözde kendi kendine harekete gelmiş ve tahta tepsinin üzerine yazılmış harflerin arasında mekik dokumaya başlamıştı.

Mahmut bu sahneyi heyecanla takip ediyordu. Tek gözlü ihtiyar kupa gidip geldikçe sözde öteki âlemden gelen haberleri mırıldanmaya başlamıştı. Bu sırada sihirbazın yüzüyle elleri kasılmış, vücudunun titremelerle sarsıldığı görülüyordu.

"Önümüzdeki yıllarda vuku bulacak bir savaşın sonucu Zatı Şahaneleri için pek hayırlı olacağa benzemiyor."

Padişah'ın yüzü bembeyaz kesilmişti. Hırsından ne yapacağını şaşıran genç hükümdar Tibetli kâhinin üzerine yürürken boğuk bir sesle, "Defol buradan murdar köpek," diye bağırdı. "Sakın bir daha da gözüme görüneyim deme! Bu uğursuz haberi bana ulaştırman için kimden para aldın? Çabuk söyle, yoksa seni bu ellerimle boğar, pis cesedini köpeklere attırırım."

İhtiyar kâhin korkudan kekelemeye başlamıştı.

"Kerem buyrun sultanım, kulunuz..."

Ancak Sultan Mahmut herifi daha fazla söyletmeden ellerini çırptı. Odaya giren iki yalın kılıçlı muhafız adamı bir çuval gibi omuzlarından yakalayınca Aimée araya girdi.

"Evladım, bu zavallı adam nihayet bir kâhin olarak kendisine malum olanları söyledi. Bunun için onu cezalandırmak reva mı? Müsaade et de bu zavallıyı salıversinler."

Bu arada Mahmut da haksız olduğunun farkına varmış olacak ki, askerlerine, "Bırakın," diye emir verdi.

Sonra ihtiyara dönerek cebinden çıkardığı bir altını fırlatırken, "Sen de hayatına değer veriyorsan, bir daha benim karşıma çıkmazsın," dedi.

Amiee sayesinde hayatı bağışlanan ihtiyar kâhin yerlere kadar eğildikten sonra muhafızların arasında dışarı çıkarken Mahmut nefretle dudaklarını büzmüştü.

"Lanet olsun bu namussuz ikiyüzlülere!... Ama bakalım bu uğursuzun kehaneti ne dereceye kadar doğru çıkacak... Lütfen emir buyurun, anne, bana bir divit getirsinler."

Divit gelince Padişah elinde tuttuğu kalemi bir masanın üzerine yaydırdığı parşömenin üzerine tuttu. Kalem bir süre sağa sola gidip geldikten sonra sağdan sola doğru düzgün satırlar halinde bir yazı yazmaya başlamıştı. Valide Sultan oğlunun omuz başından beyaz kâğıdın üzerine sıralanan kelimeleri okumaya çalışıyordu. Gaipten bir gücün yazdırdığı yazıdan, "Uzun yıllar memlekette barış ve huzurun hüküm süreceği, Padişah'ın, açık ve ileri görüşlü annesinin de yardımıyla ülkede büyük inkılaplar yaratacağı ve birbirlerine çok bağlı olan bu ana oğlu bir gün ölüm ayırsa bile aralarındaki manevi bağların sarsılmayarak aynı gaye uğrunda birbirlerine destek olacakları" anlamı çıkıyordu. Genç hükümdarın elindeki kalem yine birtakım çizgiler çizmeye başlayınca sevincinden gözleri parlayan Mahmut, Aimée'ye dönerek, "Gördünüz mü, anne?" dedi. "İşte ruhlardan gelen mesajın doğrusu..."

Genç kadın gözlerini yummuştu. Bu yaşa gelinceye kadar Da Nina'dan başlayarak Mihrişah Sultan'ın akıl hocası Münecciimbaşı Settar da dahil olmak üzere ihtiyar Tibetliye kadar bir sürü kehanet işitmiş, fakat hayatında geçirdiği tecrübeler ona kadere inanmayı öğretmişti...

4

Sultan Mahmut'un tahta çıktığı yıl bir yaz günü Aimée'yle Zinah, Beşiktaş'taki yazlık sarayın bahçesinde oturmuş, önlerinde denizden geçen kayıkları seyrediyorlardı. Genç kadın İstanbul'a ayak basalı beri ilk olarak Topkapı Sarayı'ndan dışarı adım atmış ve yüze yakın muhafızın kuşattığı, perdeleri sımsıkı kapalı bir tahtırevan içinde Beşiktaş Sarayı'na gelmişti. Rengârenk işlemeli kuleleri, dantel gibi oyma kapıları ve beyaz badanalı duvarlarıyla bu güzel saray gerçekten Boğaziçi'nin incisiydi.

Bahçesindeki nadide sarı güller Aimée'ye Selim'i hatırlattığı için genç kadının gözleri hâlâ nemliydi. Ayrıca henüz çiçeklenmiş akasya ağaçlarıyla zambak ve yaseminlerin iç açıcı kokuları Valide Sultan'a anavatanı Martinik'i hatırlatmıştı.

Kucağında, Mahmut'un özellikle analığı için Paris'ten getirttiği St. François'nin hayatını anlatan kitap, sarayın arkasındaki koruda ötüşen kuşların cıvıltısını dinleyen Aimée bir aralık Zinah'a kitabı göstererek, "Biliyor musun, Zinah," dedi. "Bu kitabı okurken Nantes'deki sevgili Rahip St. Jean'ı hatırladım. O da bana buna benzer bir kitap vermişti. Hem ne zaman biliyor musun, Nantes'den ayrılacağımız gün... Hatırlar mısın o günü, Zinah, bütün sevdiklerimiz bizi geçirmek için limana gelmişlerdi."

Zinah dalan gözlerini kaldırmadan cevap verdi.

"Hatırlamaz olur muyum, hanımım! Vapurumuzun kalkmasını beklerken rıhtımın üzerinde onların titreştiklerini hâlâ görür gibiyim."

Bu sırada yanlarına yaklaşan bir haremağası Aimée'ye bir tezkere uzatmıştı.

"Haşmetlü Padişah'ımızdan, efendimiz."

Aimée kâğıdı açıp baktı. Fakat yazıyı okurken harfler gözlerinin önünde sanki dans etmeye başlamıştı. Padişah'ın Fransız maslahatgüzarından naklen gönderdiği mesaj yalnızca iki cümleden ibaretti. Valide Sultan kâğıdı buruşturup yere atarken, "Napoleon, Josephine'i boşamış!" dedi.

Zinah hanımının sözlerine inanmamış gibi çakılların üzerine düşen kâğıdı almış onu düzlemeye çalışırken, "Ama nasıl olur bu?" diye söyleniyordu.

İki kadın üzgün ve şaşkın bir halde saraya girdiler. Salonda Aimée, Zinah'ın elindeki kâğıdı alıp bir kere daha okudu. İmparator çocuğu olmadığı için Josephine'den ayrılmaya karar vermişti.

"Buna düpedüz alçaklık derler!" diye bağırdı. Hırsından ne yapacağını şaşıran Valide Sultan oturduğu koltuğun yanındaki

bir masanın üzerinde duran Fransız maslahatgüzarının hediyesi çok değerli porselen bir çay takımına çarpıp yere düşürmüştü. Sevr yapımı bu nadide takımın tuzla buz olduğunu gören Zinah hanımının ellerine sarılarak, "Aman ne yapıyorsunuz, efendimiz!" demekten kendini alamadı. "Zavallı Madam Josephine! Onun için ne büyük bir darbe... Zavallı şimdi kim bilir ne kadar üzülüyordur."

Aimée'nin benzi sapsarı kesilmişti.

"Düşün, Zinah, ailemiz için ne büyük bir hakaret!"

Zenci kadının gözü hâlâ yerdeki porselen kırıklarındaydı.

"Peki, ama, bu canım takımın ne suçu vardı?"

"Senin porselen takımını şimdi kimin gözü görür... Ah biliyor musun, şimdi içimden ne geçiyor? Kuvvetli bir ordumuz olsaydı, ben ne yapar eder Mahmut'u kandırır, şu musibet Korsikalıya haddini bildirirdim... Zavallı Josephine... Zinah, Hünkâr'a birini gönder de kendisiyle görüşmemin mümkün olup olmayacağını anlasın!"

Haberci cevabı getirinceye kadar Aimée kabına sığamıyor, odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşıp duruyordu. Şimdi içinden Üçüncü Selim'le Napoleon'u kıyaslamakla meşguldü. Asrın en güzel iki kadınına sahip olan bu hükümdarlardan biri, muazzam imparatorluğuna bir vâris verememiş olmanın sorumluluğunu kendi özrü olarak kabul edip sevdiği kadına, ölümünden sonra bile en yüksek mevkiyi sağlama çarelerini hazırlarken, öbürüyse çocuğu olmadığı için Josephine gibi bir kadını eski bir pabuç gibi kaldırıp atmaktan çekinmemişti.

Analığının kendisiyle görüşmek istediğini duyar duymaz Mahmut koşup onun yanına gelmişti. Salondan içeri girerken, "Valide Sultan hazretlerinin emirlerini almaya geldim," diyen Padişah, Aimée'nin perişan halini görünce dudaklarındaki gülümseme donup kaldı.

Aimée yaramazlık yapan bir çocuğu babasına şikâyet eder gibi, "Bu Napoleon'a bir ders vermek lazım," dedi. "Josephine'e

reva gördüğü hakaret bu küstah Korsikalının yanına bırakılmamalı!"

Mahmut kaşlarını kaldırdı.

"Fransa İmparatoru'nun bu hareketini ben de beğenmedim. Bilmem ki, biz Türkler bu konularda uygarlıklarıyla övünen Batılılardan galiba daha anlayışlı insanlarız. Fakat buna rağmen öyle zannederim, bizim bu işe karışmamamız gerekir. Kaldı ki, şu sıra Fransa'nın dostluğuna her zamankinden fazla ihtiyacımız var. Fransa siyasi dostluğu kadar kültürüyle de Batı dünyasıyla aramızda bir köprü görevi yapacak."

Aimée oğlunun bu sözlerine şiddetle itiraz etti.

"Benim akrabama bu şekilde hakaret eden o Korsikalı, Fransa'nın imparatoru kaldığı sürece bizim bu dostluğu devam ettirmemize nasıl imkân gördüğüne şaşıyorum, Mahmut. Eğer benim sözümü dinlersen, hiç vakit kaybetmeden Fransız elçisini çağırtıp imparatorun bu davranışını kınadığını bildir."

Mahmut başını salladı.

"Bunun için ne sebep göstereceğimizi de söyler misiniz? İmparatoriçenin Valide Sultan'ınımızın akrabası olduğunu mu söyleyelim? Düşünün bir kere, anneciğim, böyle bir açıklama ne gibi sonuçlar doğurabilir?"

Aimée de ölçüyü kaçırdığını anlıyordu. Ama ne olursa olsun bundan böyle Napoleon'a karşı elinden geldiği kadar cephe alacak, onun tarafından gelecek her dostluk girişimine vargücüyle engel olacaktı.

Kurduğu bu planı uygulayabilmek için uzun süre sabretmesi gerekecekti. Nitekim Napoleon çocuk denecek kadar genç Avusturya Prensesi Maire Louise'la evlenirken, Aimée kararını uygulama fırsatını buldu. Osmanlı Sarayı'ndan bu düğün için gönderilen hediyelerin imparatora bir hakaret kadar değersiz ve bayağı şeyler olmasını sağladı.

Sultan Mahmut önce buna itiraz edecek olmuş, fakat analığına daha evvel verdiği sözden dönemediği için sonunda onun

arzularına boyun eğmek zorunda kalmıştı. Etrafındakiler her ne kadar genç Padişah'ı uyarmaya çalıştılarsa da, Mahmut şunun bunun etkisinde kalmayacak kadar kendi başına buyruk bir insandı.

Öte yandan Aimée gayet sistemli bir çalışmayla genç hükümdarı İngiltere, hatta Selim'in zamanından beri savaş halinde oldukları Rusya lehine Fransa'dan çevirmeye çalışıyordu. Napoleon ve dolayısıyla Fransa'dan intikam alma arzusu onun enerjisini yeniden kırbaçlamıştı. Nantes'deki rahibeler okulunda öğrendiği İngilizceyi hiçbir biçimde yeterli görmüyordu. Mahmut ona arzusu üzerine bir hoca tuttu. İngiltere elçiliği mensuplarından olan bu genç İngiliz böyle bir iltifata mazhar olmaktan, Valide Sultan gibi güzel bir kadına ders vermekten son derece memnundu. Daha ilk görüşünde Aimée'ye hayran olan bu adam hayranlığını her hareketiyle belli etmekten de geri kalmıyordu. Aimée hocasının bu iltifatlarına görünürde ilgisiz kalmakla birlikte, bürümcük yaşmağının altında yanaklarının ateş gibi yandığını hissediyordu. Sarayda yaşlı gözüyle bakılan otuz beş yaşındaki bir kadının bir yabancıdan bu iltifatları duyması ne de olsa morali üzerinde olumlu bir etki yaratıyordu.

Aimée Rusçayı da öğrenmeyi aklına koymuştu. Ne var ki, kibar Rusların çoğunlukla anadillerini bir yana bırakarak kendi aralarında bile Fransızca konuşmayı tercih ettiklerini duymuştu. Zaten Rusların edebiyatı bile yeni yeni gelişmeye başlamıştı.

Valide Sultan bir yandan lisanlarını öğrenirken, bir yandan da bu memleketler hakkında bilgi toplayadursun, bu sırada Fransa İmparatoru'ndan gelen bir mektup sarayda bomba etkisi yarattı.

Aimée Padişah'ın kendisine gösterdiği bu mektubu okurken dudaklarını büzmüş, "Hele şu bayağı adamın cüretine bak," diyordu. "Koskoca Osmanlı İmparatoru'na kafa tutmaya kalkıyor. Bu adam kendini ne zannediyor kuzum, üç buçuk askeri varsa, dünya âlem önünde dize mi gelecek!"

Mahmut analığı gibi düşünmüyordu.

"Böyle demeyin, anneciğim. Adamın talepleri gayet açık..."

Fakat Aimée hükümdarın sözlerini ağzına tıkadı.

"Ayol, Napoleon'un Mısır harekâtını bir hatırlasana... O zaman da geçerli olan bir Tilsit Anlaşması vardı, ama buna rağmen adam istediği anlaşmaları yapmaktan çekinmemişti."

O anlaşmanın hatırlatılması Mahmut'un fena halde canını sıkmıştı. Fakat bunu açığa vurmamaya çalışarak, "Evet ama, bu sefer bizim de çıkarlarımızı koruyan bir anlaşma teklif ediyor. Sonra unutmayın ki, elimizden giden Besarabya ve Moldavya eyaletlerini geri almak da işimize gelir. Üstelik Karadeniz'in bu sahillerinin bizim için büyük önemi olabilir," dedi.

Aimée horgörüyle başını salladı.

"Biliyorum."

"Eğer Napoleon'un teklif ettiği bu anlaşmayı reddedersek, bu iki eyaleti Rusya'dan geri almamız çok güçleşir. Biliyorum, siz Fransızlarla anlaşmaktansa, Ruslarla anlaşmamıza taraftarsınız. Ama böyle yapmakla daha zararlı çıkacağımız gibi, İngilizlerin bu anlaşmaya katılacakları da şüphelidir."

Aimée son derece sakin cevap verdi.

"Ben dünyanın en kuvvetli donanmasına sahip bir devletle düşman olmaktansa dost kalmanın ülkemiz için daha iyi olacağını düşünmüştüm. Ama seni herhangi bir şekilde etkilemiş olmak istemem. Sonra bu memleketin kılına halel gelirse ölünceye kadar kendimi affetmem... İngiliz elçisi huzura kabul olunmak üzere müracaat etti miydi?"

"Dün ettiğini söylediler."

"Söyleyeceklerimi iyi dinle, Mahmut! İngiliz elçisiyle görüş, fakat o acayip adlı Moskof elçisiyle de konuşmadan önce meseleyi Divan'a götürme. Divan'da varacağınız kararı bana bildirmeyi ihmal etmezsin değil mi, oğlum?"

Bu konuşmadan sonra Aimée huzur içinde odasına çekilmişti. Zaten daha Mahmut'la konuşurken bu işin nereye varaca-

ğını biliyor, bizzat aldığı tedbirlerin Padişah'ı eninde sonunda istediği sonuca götüreceğinden emin bulunuyordu. Valide Sultan haftalardan beri Sadrazam'la olsun, Divan'ın ileri gelen vezirleriyle olsun görüşmüş, onlara kendi fikirlerini aşılamıştı.

Nitekim bu konuşma üzerinden bir hafta geçmeden Ruslarla Bükreş Anlaşması imzalanmıştı. Bu anlaşma gereğince Osmanlı ordusu Dinyester kıyılarından tamamen çekilecek, böylece Osmanlılar bir yandan Napoleon'un teklifini reddederken, öte yandan serbest kalan Rus ordusu Napoleon'un karşısına dikilerek onun dilediği gibi pala sallamasına engel olacaktı.

Bu durumda Fransa'nın dünyaya meydan okuyan Korsikalı İmparatoru elindeki bütün kozları kaybetmiş ve nihayet Dresden Konferansı'nda diğer Avrupa devletleri karşısında boyun eğmek zorunda kalmıştı.

Dubuc ailesinin intikamını alan Aimée'nin artık keyfine diyecek yoktu. Bu olay Valide Sultan'ın tek başarısı da sayılmazdı. Mahmut'un analığı gün geçtikçe hiç sezdirmeden Padişah üzerinde kuvvetli bir nüfuz kurmayı başarmış ve devlet işlerinde etkili olmaya başlamıştı.

Hele askeri dehası kadar diplomaside de dirayet sahibi olduğunu çeşitli vesilelerle ispat eden Napoleon'la tekrar bağdaşmak hevesinden vazgeçmeyen Mahmut, Fransız İmparatoru'nun Moskova seferinde nasıl perişan olduğunu görünce, analığının fikirlerine bir kat daha değer verir oldu.

Napoleon'un hezimetine Aimée fazla sevinemedi. Çünkü Rusya steplerinde can veren Fransız subaylarının arasında Binbaşı Raoul de Laurencin'in bulunduğunu Fransız gazetelerinin her gün yayınladıkları uzun listelerin birinden öğrenmişti.

Nantes'deki son buluşmalarını hatırlayarak eski nişanlısının ölümüne acı acı ağladı. Raoul'un ölümüyle Aimée'yi memleketine bağlayan son bağlardan biri daha kopmuş oluyordu.

Bu olay Aimée'nin Napoleon'a karşı beslediği kin ve nefreti bir kat daha artırdı. O kadar ki, Korsikalı generalin St. Helene Adası'na sürülüşü bile onu tatmin etmekten uzak kalmıştı.

Bu arada Josephine'in ölüm haberi Valide Sultan için büyük bir darbe oldu. Kuzininin vefatını duyar duymaz eski Fransa İmparatoriçesi'nin kendisine verdiği zümrüt yüzüğü onun hatırasına hürmeten bir daha çıkarmamak üzere parmağına takmıştı. Selim'in vefatından sonra ilk kez bu derece üzüntüye kapılan Aimée, Zinah'a, "Ben ölünce bu yüzüğü parmağımdan çıkarır ve kendine alıkoyarsın," dedi. "Çünkü bilirim Josephine'i sen de benim kadar severdin."

Artık yaşlı bir kadın olan Zinah hanımının dizlerine kapanarak onun sözünü kesti.

"Yalvarırım size, bana ölümden söz etmeyin, efendimiz. Allah bana o acıyı göstermesin. Siz daha uzun yıllar yaşayacak ve ihtiyar bacınızın gözlerini kendi ellerinizle kapayacaksınız... Ölümden söz etmek için daha yaşınız, başınız ne! Geçen gün kulaklarımla duydum. Hünkâr'ımız sizin için sarayın en güzel kadını diyordu."

Aimée gülerek başını salladı. Her kadın gibi bu tarz iltifatlar onun da ruhunu okşamakla birlikte hiçbir zaman gözlerini kararmamıştı.

5

Mahmut'un tahta çıkışından sekiz yıl sonra Üçüncü Selim'in Kızlarağası Ömer Ağa vefat etti. Selim'in tahttan indirilmesinden sonra Akbıyık'taki evine çekilen ihtiyar adam Aimée'ye Mihrişah Sultan'ın bir yadigârıydı. Cüssesi ve dış görünüşüne rağmen son derece hassas ve içli bir insan olan Ömer Ağa'nın ölümüyle Aimée bir kere daha sarsıldığını hissetti. Büyük bir şans eseri olarak Kabakçı Mustafa'nın elinden kurtulmayı başaran eski Kızlarağası, Aimée için yalnız bir dost değil, aynı zamanda saray dışı dünyayla bir bağlantı aracıydı.

Ömer Ağa'nın ölümünden kısa bir süre sonra Dördüncü Mustafa zamanında kızlarağalığına getirildiği halde Alemdar Mustafa Paşa olayında gösterdiği yiğitlikten dolayı bu mevkide alıkonan Mercan Ağa da hastalanarak görevini yapamayacak hale gelince, sarayda yeni bir kızlarağasının tayini bir mesele halini aldı.

Aimée, Kuzey Afrikalı zeki, uyanık ve Mahmut'a son derece sadık Ahmet adında birine bu görevi vereceği konusunda hemen hemen söz vermiş bir durumdaydı.

Bir gün bu konuyu görüştükleri bir sırada Mahmut'a bu fikrini açınca genç Padişah bir süre susarak düşündü. Sonra analığının yüzüne bakmaya cesaret edemeden, "İyi ama, anne," dedi. "Ben Bezmiâlem'e onun Başağası Ali'yi kızlarağalığına getirmeye söz vermiştim."

Ali'nın adını duyunca Aimée'nin kaşları çatılmıştı.

"Ali mi dedin, ayol o yeniçerilerin baş adamıdır. Şimdi bana bunu nereden bildiğimi sormaya kalkma, taş çatlasa söylemem ama bunun doğruluğundan da yüzde yüz eminim."

Analığının bu sözleri genç Padişah'ın canını sıkmıştı.

"Yani bu sözlerinizle bana Bezmiâlem'le yeniçeriler arasında bir bağlantının olduğunu mu ima etmek istiyorsunuz? Bu sözünüzü hemen geri almanızı rica ederim. Baş kadınefendim hakında, sizin ağzınızdan da olsa, böyle bir ithamı duymaya bile tahammülüm yok."

"Ben kimseyi itham etmiyorum, Mahmut. Hele Bezmiâlem'i senin gözünden düşürmeye hiç niyetim yok. Sadece baş kadınefendinin bu gibi işlerde benim kadar tecrübe sahibi olacağını pek zannetmiyorum. Üstelik gücenme ama pek de akıllı bir kadın değildir. Benim bütün söyleyeceklerim bundan ibaret. Kızlarağalığına Ahmet'i getirmeyerek beni küçük düşürürsen bu da senin bileceğin bir iş, oğlum! Ali'yi mutlaka bu mevkiye getirmekte ısrar ediyorsan, bu işin bütün sorumluluğunun sana ait olacağını bil!"

Genç hükümdar analığına ters ters baktı.

"Gitgide Mihrişah Sultan'a benzemeye başladınız. Herkesten şüphe ediyorsunuz."

"Bu sarayın içinde kendini güvende sanmak bir gaflettir. Eğer rahmetli amcaoğlun annesinin sözlerini dinlemiş olsaydı şimdi hayatta olurdu. Sen henüz genç bir adamsın. Gençler hata yapa yapa tecrübe sahibi olurlar. Annenin bu sözleri kulağına küpe olsun."

Aralarında artık konuşacak başka bir şey kalmamıştı. Bir süre işi nasıl bağlayacağını düşünen Mahmut sonunda hiçbir karar veremeden odadan çıkarken sitemli bir tavırla, "Her işi güçleştirmekten adeta zevk alıyorsunuz," dedi.

Kızlarağası meselesi saray içinde bir fırtına yaratmıştı. Saraya ilk geldiği günden beri kendi halinde uysal biri olarak tanınan Bezmiâlem bunu bir gurur meselesi yapmış, haremde başkadınefendi olarak kurmaya başladığı nüfuzu uğrunda Ali'nin bu mevkiye getirilmesi için Padişah'a diretmeye başlamıştı. Sevdiği iki insanın devamlı ısrarı karşısında neye karar vereceğini şaşıran Mahmut ilk gözdesinin hatırını kıramadığı gibi, analığının da sözünden çıkmak istemiyordu. Sarayda bir dereceye kadar nüfuz sahibi ne kadar ağa varsa hepsi ikiye ayrılmış, Valide Sultan'la kadınefendiyi kışkırtmakla meşguldüler.

Fakat eninde sonunda bu mücadele yine Aimée'nin lehine sonuçlandı. Padişah'ın gizlice Ali'nin peşine koyduğu adamlar onun yeniçerilerden para aldığını tespit etmişlerdi. Padişah bunu duyunca Bezmiâlem'in bütün rica ve ısrarlarına rağmen Ali'yi bostancıbaşıya teslim ederek kellesini vurdurmakta tereddüt etmedi.

Bu başarısı Aimée'ye fazla yaramadı. Çünkü Valide Sultan'la Padişah arasında gayri meşru bir ilişkinin olduğu söylentileri yeniden ortaya çıkmış, buna başlıca delil olarak da bu olay gösterilmeye başlamıştı. Birtakım kötü diller, "Hangi evlat anasının bu derece nüfuzu altına girer?" diyorlardı. "Müslümanlar,

'Cennet insanın anasının ayağının altındadır,' derler ama her şeyin de bir sınırı vardır."

Üstelik Padişah'ın dünyanın dört bir bucağından getirttiği en nadide hediyeler Valide Sultan'a verilmiyor muydu? E, insan elbette sevgili anasının gönlünü almak için ara sıra bir hediye verir, ama bu derecesi ne görülmüş, ne de işitilmişti. Ya, Padişah'ın bu hediyeleri anasına bizzat sunuşu! Bundan büyük delil mi olurdu!

Padişah gerçekten dünyanın dört bir bucağından ya kendisine hediye olarak gönderilen veya onun bizzat sipariş edip getirttiği birtakım değerli eşyayı herkesten önce analığına gösterdiği zaman Aimée çoğu zaman, "İyi ama, Bezmiâlem'e, Mihriban'a, Refet'e ne vereceksin?" diye itiraz ederdi. "Sen en güzellerini bana ayırdın, bu doğru mu?"

Mahmut ise, "Hiç üzülmeyin, anneciğim," diye sözü onun ağzına tıkardı. "Benim kadınlarımın servet ve ihtişam içinde yüzdüklerini sizin, benim kadar herkes de görüyor. Allah'tan daha ne isterler!"

Aimée, Mahmut'u memnun etmek için çoğunlukla onun her arzusuna rıza göstermekle birlikte, kendisi artık böyle hediyeyle sevindirilecek halden çoktan çıkmıştı. Valide Sultan'ın artık ne eski neşesi, ne de o sarayda dillere destan olan canlılığı kalmıştı. Bunun farkına varan genç Padişah da onu avutmak, eski neşesini buldurmak için ne yapacağını şaşırıyordu. Sarayın içi bir panayır yerine dönmüş, Avrupa'dan davet edilen en usta sanatkârlar hemen her akşam temsiller, konserler vererek Aimée'yi oyalamak için emir almışlardı. Oysa bütün bunlar Valide Sultan'ı büsbütün yoruyordu. Aimée'nin aklı şimdi yalnızca Üçüncü Selim'le geçirdikleri mutlu günlerdeydi. Onun sadece meziyetlerini anarken Mihrişah Sultan'la konuşmalarını hatırlıyor, Mahmut'un küçükken kendisine beslediği sonsuz güven ve sevgiyi anıyordu.

Aimée gerçekten hem yorgun, hem de kırgındı. İktidar onu düşkırıklığına uğratmış, aşkı ise tadar tatmaz kaybetmişti. Servet ve ihtişam boş bir kalp için öylesine anlamsızdı ki...

Ayrıca sarayda ardı arkası gelmeyen dedikodular da onu hayatından bezdiriyordu. Şimdi de yine bu din mesleğini ele almışlar, Aimée'yi dillerine dolayarak onun Padişah üzerindeki nüfuzundan yararlanıp birtakım Hıristiyan âdetlerini saraya sokmak suretiyle İslamiyeti yıkmaya çalıştığını iddia ediyorlardı. Bir gün yine böyle hayasız bir iftirayı duyunca büsbütün çileden çıkan Aimée soluğu doğru Padişah'ın yanında aldı.

"Bıktım bu dedikodulardan, Mahmut. Hem ben sana bir şey söyleyeyim mi, memleketimizden de, sizlerden de nefret ediyorum artık. Şu ülkeye geleli yirmi beş yıl oldu, geldiğim günden beri rahat huzur yüzü görmedim. Bırak beni artık da vatanıma döneyim. Hiç olmazsa orada rahat ölürüm, hem siz de benden kurtulmuş olursunuz!"

Analığından hiçbir zaman bu sözleri beklemeyen Hünkâr dehşet içinde kalmıştı. Valide Sultan'ın ağzından hırsla çıkan bu sözler herhangi biri tarafından da duyulmuş olabilirdi. Mahmut bir yandan analığını yatıştırmaya çalışırken, öte yandan da Zinah'a bulundukları daireye kimseyi sokmaması için emir verdi.

Padişah annesinin ellerini avuçlarının arasına almış, onu tatlı sözlerle sakinleştirmeye çalışırken, Aimée sinirden titreyerek çırpınıyor ve durmadan, "Bırak beni," diyerek kendini kurtarmaya çalışıyordu. "Git buradan. İstersen cellatlarını çağırt da kellemi uçursunlar..."

Aimée'nin bütün hırçınlıklarına rağmen genç Padişah sükûnetini koruyor, hatta şaka etmekten bile geri kalmıyordu.

"Sizdeki Fransız kanının zaman zaman böyle feveran ettiğini bilirim, anneciğim. Fakat hırslanıp haksızlık etmeye de hakkınız yok. Ne yaparsanız yapın, benim saçınızın kılına bile dokunmayacağımı pekâlâ bilirsiniz."

"Madem beni bu kadar sevdiğini iddia ediyorsun, beni neden memleketime yollamıyorsun öyleyse! Artık benim de serbest bir nefes almaya ihtiyacım var. Buranın havası bile beni boğuyor."

Mahmut annesinin yanındaki koltuğa oturmuştu.

"Elimde olsa sizi mutlu etmek için bunu bile yapardım, anne. Yalnız unutmayın ki, bu takdirde benim hayatım da bütün anlamını kaybeder."

Aimée genç adama dönmüştü.

"Hayatın neden anlamını kaybetsin, Mahmut? Bak senin nen eksik? Karıların, çocukların ve nihayet tacın tahtın... Belki buna karşılık sen de bana aynı şeyi soracaksın, ama sana peşinen cevap vereyim. Unutma ki, unvanıma, nüfuzuma ve nihayet bütün servetime rağmen, ben burada bir esirden başka bir şey değilim. Anlıyor musun, Mahmut, bir esir, bir köle parçası..."

Valide Sultan hıçkırarak ağlamaya başlamıştı. Mahmut tekrar annesinin ellerini tuttu.

"Beni dinleyin, anne. Ben de burada esir sayılırım. Sizin bu sarayda yirmi beş yıllık bir tecrübeniz var. Üstelik çok da akıllı bir insansınız. Bu hayatı gördükten sonra hangi aklı başında insanın Padişah olmaya heves edeceğini bana söyler misiniz? Oysa ben de bu yükü taşımak zorundayım, benim kaderim de bu... Tahta çıktığım günden beri karşılaştığım bunca zorluğa rağmen, hiç benim ağzımdan bir şikâyet duydunuz mu? Ben görevim kadar milletimi de severim, anne, varsın isterlerse onlar beni sevmesinler. Öte yandan başta siz olmak üzere Bezmiâlem'le çocuklarımı da severim. Sizlerin bana yapacağınız manevi yardım benim için hayatta en büyük destektir. Anlıyor musunuz? Anne, size, sevginize ve fikirlerinize her zaman için muhtacım."

Aimée'nin sustuğunu görünce Padişah sözlerine devam etti. "Hem şimdi vatanınıza dönerseniz kendinizi orada yabancı

hissedeceksiniz. Bundan sonra evlenip çoluk çocuk sahibi mi olacaksınız? Ailenizden eğer hayatta kalanlar varsa şimdi ihtiyar olmuşlardır. Kardeşleriniz bile şimdi size yabancı geleceklerdir. Hiçbir şeyi bıraktığınız gibi bulamayacaksınız. Düşünün ki, siz ayrıldıktan sonra Fransa neler geçirdi. İhtilalden sonra eskilerden pek eser kalacağını sanmıyorum. Hem söyler misiniz bana, burada yapma gücüne sahip olduğunuz şeylerden binde birini Martinik'te yapmanıza imkân var mı?"

Hâlâ inatçı bir çocuk gibi başını sallamasına rağmen Aimée Padişah'ın sözleriyle ikna olmuştu. Bu, Mahmut için gerçekten bir zafer sayılabilirdi. Bunu hisseden genç Padişah, "Biliyorum, anneciğim," diye ısrar etti. "Fazlasıyla layık olduğunuz mutluluğu çok çabuk kaybettiniz. Buna rağmen iki Osmanlı Padişahı'nın aşkına mazhar olmak bu dünyada az şey midir? Bu birbirinden ayrı iki sevgi şimdiye kadar hangi kula nasip olmuştur? Eğer bunlar da sizin kalbinizi doldurmaya yetmiyorsa..."

Aimée göz pınarlarına dolan yaşları tutmak için kendiyle mücadele ediyordu. Nihayet çocukluğunda onu teselli etmek için yaptığı gibi ellerini oğlunun başına koyarken, "Haklısın, Mahmut," dedi. "Sizin sevgileriniz benim için büyük nimet... Halimden şikâyet ederek ne derece değerbilmezlik ettiğimi şimdi anlıyorum. Bundan sonra halime şükredip oturacağım. Bir daha ağzımdan böyle sözler duymayacağına dair sana söz veriyorum, oğlum."

"Kötü niyetli insanların aleyhinizde söyleyeceklerini duymamazlıktan gelirseniz rahat edersiniz, anneciğim. Atalarımız, 'Padişah'ın arkasından pala sallayan çok olur' demişler. Elbette sizin gibi zeki, akıllı ve nüfuzlu bir insanı da kimseler çekemeyecek. Bırakalım şimdi bu üzüntüleri bir tarafa, gözlerimizi geleceğe çevirelim, anneciğim. Sizinle yapılacak az mı işimiz var, sizinle beraber dünyanın bile yönünü değiştirmeye ahdetmedik mi?..."

6

Ne çare ki, artık iş işten geçmişe benziyordu. Josephine'in ölümünden sonra Aimée'nin içine düştüğü melankoli gün geçtikçe daha ciddi bir hal almaya başlamıştı. Valide Sultan artık herkesten ve her şeyden yorulur olmuştu. Mahmut'un ona vaat ettiği mutlak hâkimiyeti bile kullanacak gücü kalmamıştı. Eskiden hiçbirini kaçırmadığı Divan toplantıları bile ona şimdi hiçbir anlam ifade etmiyor, Padişah'ın kubbe altına geçtiğini haber verdikleri zaman derhal kafesin arkasına koşan bu kadın şimdi gelen haberciye gülümseyerek başını sallamakla yetiniyordu.

Kendini güvende hissettiği tek yer Mahmut veya Zinah'ın yanıydı. Bu iki insanın sevgileri onun hayatta biricik tesellisi olmuştu. Harem işleriyle uğraşacak kuvveti artık kendinde bulamayan Valide Sultan yalnızca Mahmut'un küçük kızlarıyla meşgul oluyordu. Sık sık onları yanına çağırıyor, kâh onlarla oynayarak, kâh onlara Fransızca öğreterek avunmaya çalışıyordu. Bunların dışında tek dostları Mahmut'un üçüncü ve dördüncü kadınefendisi olan güzel ve güzellikleri nispetinde zeki iki Çerkez kızıydı. Zaman zaman yalnız kalmak ihtiyacını duyan Aimée için bu sırada en güzel meşgaleyi de Üçüncü Selim'in şiirleri oluşturuyordu. Önceleri üzerine titrediği sedef kakmalı Pleyel piyanosuna artık el sürmez olmuştu. Şimdi artık o da Mihrişah Sultan'ın ömrünün son yıllarında yaptığı gibi, kendini gergef ve nakışa vermiş, içinde çarpışan birbirlerine karşıt fikirlerle her gün biraz daha bunalan kafasını dinlendirmeye çalışıyordu.

Sultan Mahmut ise geçirdiği bir sürü acı tecrübeye rağmen, fırsat bulduğu kadarıyla Üçüncü Selim'in başladığı işleri yürütmekte kararlı görünüyordu. Bunun için elinde sadık ve disiplinli bir kuvvet olmadığına göre tek çare yeniçerilerle sipahilerin zorbalarını birbirlerine kırdırmaktı.

Yeniçerilerin yok edilmesine kesin karar vermiş olmasına rağmen, bunların gün geçtikçe artan yolsuzluk ve rezaletlerine tahammül etmek zorunda kalışı, genç Padişah için gerçekten çok güç oluyordu. Bunların yanı sıra, son yıllarda dış düşmanların durumu Padişah'ın iç işlerle gerektiği gibi meşgul olmasına fırsat bırakmamıştı. Bir asırdan beri Osmanlı İmparatorluğu'nu yıkmak için gelişen Avrupa hareketleri onun zamanında çeşitli kollardan en geniş şekilde patlak vermiş bulunuyordu. Fransız politikası, İngilizlerin oyunları, Rus saldırıları, Sırp ve Yunan isyanları; Yanya'da Tepedelenli Ali Paşa'nın, Mısır'da Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın başkaldırı hareketleri devleti perişan etmişti.

Bu dertler arasında büsbütün bunalan İkinci Mahmut zaman zaman Rus ve İngiliz politikalarına boyun eğerken, devletin yeni baştan teşkilatlandırılmış askeri güce olan şiddetli ihtiyacını acı acı hissediyor, hatta kendi taç ve tahtını koruyabilmek için bu girişimi bir an önce başlatması gereğine her zamankinden daha çok inanmış bulunuyordu. Her türlü iç bozukluklar ancak bu sayede düzelebilecek, bunu başardığı gün çocukluğundan beri analığıyla beraber tasarladığı bütün inkılapları da yapabilecekti.

İkinci Mahmut bu düşünceyle kimseye sezdirmeden yavaş yavaş tedbirlerini almaya başlamıştı. Bu teşebbüsünde başarılı olmak için her şeyden önce ulemayı elde etmesi gerekiyordu. Bunun için ulemayı görünüşte hoş tutarak, bütün isyanlarda halkın dini duygularına hâkim olmasıyla çok önemli bir rol oynayabilen bu gücü kendine bağladı. Öte yandan doğrudan doğruya Yeniçeri Ocağı'na bağlı olmayan topçu askerlerini de koruyarak onlarla gizlice anlaştı. Bu arada hiç kendi etkisi yokmuş gibi, Sadrazam'la seraskerlere kurdurduğu büyük bir mecliste yeni ve modern silahlarla talim görecek taburların oluşturulması konusunda aldırdığı karar da işini kolaylaştırmış oluyordu. Bu teşkilat yeniçeri ortalarından seçilen askerlerden kurulacak, böylece seçme askerlere yeni talimler yaptırılarak bunlar disip-

lin altına alınmış olacaktı. Mahmut bu karara karşı yeniçerilerin gösterecekleri tepkiyi tahmin ettiği için bu konuda Şeyhülislam'dan bir fetva aldırmayı ihmal etmemişti. Durum İstanbul Kadısı aracılığıyla yeniçeri ileri gelenlerine bildirildiği zaman bunlar da kararın itiraz edilecek bir tarafını bulamayarak bunu memnuniyetle kabul ettiler. Fakat çok geçmeden talimlerden kaçmaya başlayan yeniçerilerin isyan hazırlıklarına giriştikleri her hallerinden belli olmaya başlamıştı.

1824 yılının bir yaz gecesi Sultan Mahmut'a yeniçeri zorbalarının Et Meydanı'nda toplanmaya başladıklarını haber verdiler. Kalabalık gittikçe artıyordu. Bağıra çağıra nutuklar çeken bu zorbalardan Habip adlı biri, "Göreyim sizi arkadaşlar," diyerek hempalarını kışkırtıyordu. "Tereddüt göstermeyin! Bu ocağı kıyamete kadar hiçbir kuvvet kaldıramaz... Pirimiz, üstadımız Hacı Bektaş'ın ruhu bize her zaman yardımcıdır."

Asiler bir yandan Padişah'la anlaşan ağalarını öldürmek için onları ararlarken, öte yandan kışlalarından kazanlarını çıkarıp Et Meydanı'na getiriyorlardı. Sabaha karşı Nalıncı Mustafa adlı bir hainin kumandasındaki bir fırka Babıâli'yi basıp Sadrazam'ın konağını soyarken zorbaların sokaklara saldıkları çığırtkanlar halka gözdağı vermek için bağırıyorlardı.

"Aleyhimizde fetva yazanları, bize karşı gelenleri, bütün başı kavukluları ve çoluk çocuklarını esir ederiz. Kızoğlan kızları alır, dulları beşer kuruşa satarız. Herkes dükkânını açsın, sırçası zarar görene cevher veririz. İçimizden cinayet işleyenleri keser biçeriz!"

Bu sözler halkı büsbütün telaşa düşürmüş, İstanbul yine karışmıştı. Bu olaylar sırasında Bektaşi babaları yeniçerileri kışkırtmak fırsatını özellikle kaçırmıyorlardı.

Konağı basılıp yağma edildiği sırada tesadüfen Beylerbeyi'ndeki yalısında bulunan Sadrazam olayı duyar duymaz derhal tedbir almaya başlamış ve her şeyden önce Sultan Mah-

mut'u Beşiktaş'tan Topkapı Sarayı'na davet ederek ondan Sancakı Şerif'in çıkarılmasını istemişti. Bir yandan da Şeyhülislam'ı, bütün devlet büyüklerini ve elinde asker bulunan hükümet adamlarını çağırıyordu. Bunlardan derhal bu davete cevap veren Şeyhülislam da hocaları, müderrisleri ve medrese öğrencilerini toplamaya koyulmuştu.

Mahmut, Topkapı Sarayı'na gelir gelmez meclise danışarak asilerin amaçlarını anlamak üzere Et Meydanı'na bir haberci göndermişti.

Zorbalar, "Biz bu şekilde talim yapmayız," diyorlardı. "Bizim babadan görme usulümüz hedefe tüfek atmak, keçeye kılıç çalmaktır. Bu gâvur usulü talimi çıkaranların kellesini isteriz."

Bu haberi getiren yazıcı Reşit Efendi'ye, Sadrazam, "Bak, baş yazıcı," dedi. "Biz bu işe Müslümanlığı yükseltmek için Kitap ve sünnete uyarak başladık. Bu işin bozulmasına hiçbir şekilde cevaz vermeyiz. Allah'ın izniyle bu sergedelerin hepsini mahvetmek üzere birleşmişizdir. Var, bu hainlere böylece haber ver!"

Bu sırada her cins ve sınıftan yardımcılar saray tarafına gelmekte devam ediyordu. Özellikle topçuların gelmesi önemli bir kuvvet olmuştu. Sürekli toplantı halindeki meclisin başkanını bir aralık huzura çağıran Padişah, "Tahta çıktığımdan beri boynumun borcu olduğu üzere din ve şeriata göre hareket etmek ve Allah'ın bana emaneti olan tebaamı korumak için ne kadar gayret ettiğim hepinizin malumudur," dedi. "Yeniçeriler birçok defa başkaldırdılar ve isyan ettiler. Bu haydutça hareketlerine artık tahammül edilemez. Ancak bugüne kadar kan dökülmesin diye müsamaha ettikten başka, kendilerine bu kadar da ihsan etmiştim. Bu defa dahi ihsanlarıma nankörlük ederek kendi rızalarıyla başlanan meşru bir işten ansızın dönerek isyan ettiler. Bu isyan bana karşı gelmek değil midir? Bu hainlerin cezalandırılması konusunda tedbiriniz nedir?"

Genç Hünkâr'ın bu sorusu üzerine ulema yeniçerilerin öldürülmesinin şeriata uygun olacağına dair fetva verdikleri gibi, bu

mecliste bütün hazır bulunanlar da, "Ölmek var, dönmek yok!" diyerek Padişah'a olan bağlılıklarını bir kez daha onayladılar.

Sultan Mahmut, Sadrazam'ın teklifini kabul ederek Sancakı Şerif'i çıkardığı takdirde halkla asker arasında olacak büyük ve kanlı çarpışmayı düşünüyor, yine zorbalar galip gelirse devletin büsbütün aciz bir duruma düşmesinden korkuyordu.

Padişah'ın bu tereddüdünü gören ulemadan Abdullah Efendi heyecanla, "Bu din ve devletin yaşaması Allah'ın emrine uygunsa o habisleri vurup mahvederiz," diye bağırdı. "Değilse biz de bu din ve devletle beraber batıp gideriz. Daha ne olmak ihtimali var ki düşünürsün ey Şevketlûm!"

Mecliste hazır bulunanlar üzüntü ve heyecandan ağlamaya başlamışlardı. Mahmut'un da gözleri yaşarmıştı. Artık tereddüde yer kalmamıştı. Hemen saraya giden Padişah, Sancakı Şerif'i çıkararak Şeyhülislam'la Sadrazam'a teslim etti.

Müslümanlığın kutsal sembolü olan Sancakı Şerif'in altında toplanarak yeniçerilere hücuma hazırlanırlarken Padişah da bu cihada katılmak için ısrar ediyordu. Fakat Padişah'ın varlığını devlet ve millet için paha biçilmez bir değer olarak kabul eden devlet büyükleri onun böyle bir tehlikeye atılmasına kesinlikle razı göstermiyorlardı. Sonunda Mahmut'u Hırkayi Şerif dairesi önünde oturtarak dua etmeye ikna ettiler.

Kafile harekete geçerken İstanbul Kadısı her tarafta tellallar bağırtarak halkı Sancakı Şerif altına davet ediyordu. Herkesin ağzında yalnızca, "Müslüman olan Sancakı Şerif altına gelsin," sözleri dolaşıyordu.

Halk akın akın sancağın altına toplanmaya başlamıştı. Bir yandan Sultan'a sadık askerler depolardan silah çıkararak bu gelenlere dağıtıyorlardı. Bu iş de tamamlandıktan sonra sekbanlar önde, topçular geride olmak üzere düzgün bir halk kitlesi yeniçerilerin üzerine yürüyüşe geçti. Başta saçlı sakallı devlet adamları olmak üzere hacılar, hocalar, medrese öğrencilerinin büyük bir heyecanla gözlerini budaktan esirgemeden yeniçeri-

lerin üzerine yürüyüşü, asilerin tam anlamıyla cesaretlerini kırmıştı. İmanla ve gökgürültüsünü andıran tekbir sesleriyle ilerleyen bu başı sarıklı insan yığını karşısında ve özellikle topların önünden kaçmak zorunda kalan yeniçeriler kışlalarına kapanmaktan başka çare bulamadılar. Fakat halk birkaç koldan kışlaya da hücum etti. Toplar kışlaların duvarlarını yıkarken, halk da bunların enkazını ateşe vererek yeniçerileri mahvettiler. Bu hengâmeden kaçmayı başaranlar da takip edilerek ortadan kaldırılıyordu.

Tarihe, "Vakayı Hayriye" adı altında geçecek olan bu olay Sultan Mahmut ve taraftarlarının tam bir başarısıyla sona ermiş ve resmen kaldırılan Yeniçeri Ocağı yerine "Asakiri Mansurei Muhammediye" adı altında düzenli bir ordunun ilk çekirdeğinin oluşturulmasıyla, Padişah tahta çıktığı günden beri özlediği en büyük emeline erişmişti.

***

Bütün bu olaylar olup biterken Beşiktaş Sarayı'nda oturan Aimeé sanki dünyayla her türlü ilişkisini kesmiş gibi, yalnızca geçmişte yaşıyor, Selim'le geçirdiği mutlu günleri anarken her şeyde ondan bir hatıra arıyor, esen rüzgârda bile onun sesinin ahengini bulmaya çalışıyordu. Zinah bile artık, tâ Martinik Adaları'ndaki çocukluk çağından başlayıp Selim'in vefatına kadar geçen döneme ait anıları tekrar tekrar dinlemekten bıkmaya başlamıştı.

Mahmut analığını bu düşkün günlerinde hiç yalnız bırakmamış, devlet işlerinden fırsat buldukça onun yanına koşarak bu sevgili varlığı oyalamaya çalışmıştı. Bir gün yine ana oğul otururlarken dışarda Zinah'ın Martinikli yerlilere özgü bir şarkı söylediğini duyan Valide Sultan kahkahalarla gülmeye başlamıştı. Padişah son aylarda analığının gülümsediğini bile ender olarak gördüğü için bu neşesinden son derece memnun oldu. Biraz sonra yanlarına çağırdıkları Zinah'a Padişah bunu söyleyince, melez kadın sıkılarak Aimée'ye, "Hatırlar mısınız, efendimiz," de-

di. "Siz bu şarkıyı vaktiyle Nantes'deki okulun bahçesinde söylediğiniz için başrahibe az kalsın sizi okuldan uzaklaştıracaktı."

Valide Sultan da zaten şarkıyı duyunca aynı olayı hatırlamıştı. Mahmut'a anlattıktan sonra, "Haydi bakalım, Zinah," dedi. "Bu şarkının güftesini Zatı Şahaneleri'ne tercüme et de bakalım o da Rahibe Therese gibi bizi hayasızlıkla itham edecek mi?"

Padişah da Zinah'ın ağzından çıkan sözleri dinlerken bir hayli güldü, sonra Aimée'ye dönerek, "Bakın bir de bizim bazı şarkılarımızı açık saçık bulursunuz, anneciğim," dedi. "Oysa bizimkiler, sizinkilerin yanında zemzemle yıkanmış kalır."

Aimée tekrar ciddileşmişti. Şimdi bir şey söylemek isteyen ama bir türlü cesaret edemeyen bir hali vardı. Sonunda tereddüt ederek söze başladı.

"Bilir misin, Mahmut, Zinah'ın söylediği bu şarkı bana neyi hatırlattı. O gün Nantes'deki rahibeler okulunun bahçesinde ben bu şarkıyı söylediğim zaman küplere binip beni okuldan kovmaya kalkan başrahibeyi yatıştıran St. Jean adında bir rahip vardı. Zaten ne zaman başım dara gelse bu iyi kalpli ve ileri görüşlü adam imdadıma koşar, beni düştüğüm zor durumdan kurtarırdı. Ne serbest fikirli, ne ileri görüşlü adamdı o... Sıradan bir rahip deyip geçme, Mahmut, bilsen onların arasında da ne iyileri vardır..."

Valide Sultan'ın gözleri dalmıştı, sanki başka bir âlemden konuşur gibi hüzün dolu bir sesle sözlerine devam etti.

"Bak şimdi senden bir şey rica edeceğim, Mahmut. Bu ricamla senin dini duygularını incitmek istemem. Fakat senin de ne serbest fikirli bir insan olduğunu bildiğim için böyle bir istekte bulunmak için kendimde cesaret görüyorum. Biliyorsun, oğlum, ben bir Hıristiyan ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldim. Hayata gözlerimi açtığım günden itibaren, kaderin beni bu saraya getirdiği ana kadar tam bir Hıristiyan terbiyesi aldım. Özellikle yetiştiğim okul din adamlarının idare ettikleri bir müesseseydi. Bu bakımdan Hıristiyanlığa tam anlamıyla iman etmiş, onların kitabına ve kelamına inanmış bir insan olarak yetiştim. Ceza-

yir korsanlarına esir düşüp bu saraya getirildiğimiz zaman bizi Müslüman yapmak istediler. İster istemez namaz kılmayı, kelime-i şehadet getirmeyi öğrendim. Ama hiçbir zaman bana İslamiyetle Hıristiyanlığın arasındaki farkı izah eden olmadı. Sonradan fırsat buldukça ben bu mukayeseyi yapma imkânını buldum. Şu anda hiç kuşkusuz, İslam dininin en büyük hayranlarından biriyim. Fakat nihayet her iki dinin de esasının Allah'a inanmak olduğuna göre kendi dinimden vazgeçmek için bir sebep görmedim."

Bir an için gözlerini kaldıran Valide Sultan Padişah'a baktı. Sonra oğlunun anlayışlı bir tavırla kendisini dinlediğini görünce, "Sana minnettarım, oğlum," dedi. "Allah seni yedi cihanda berhudar etsin. Seni üzmek istemem. Fakat ben de ömrümün son günlerini yaşadığımı hissediyorum. Daha uzun zaman yaşamak ve sana gücümün yettiği kadar manevi destek olmak en büyük emelimdi. Ama kader bizi çok çabuk birbirimizden ayıracağa benzer... Bir gün bu emri Hak vaki olduğu zaman, son anımda yanımda kendi dinimden bir rahibin bulunması en büyük arzumdur. Senin de bunu benden esirgemeyeceğinden eminim. Galata'da bir Capucins manastırı olduğunu duydum. Bana oradan bir papaz çağırtırsın değil mi, Mahmut?"

Genç Padişah'ın gözleri yaşarmıştı. Ayağa kalkıp annesinin ellerine sarılırken, "Sizin her arzunuz benim için bir emirdir, anneciğim," dedi. "Yalnız şimdi böyle gülüp eğlenirken ölümü nereden aklınıza getirdiniz? Allah gecinden versin, uzun zaman sizi başımızdan eksik etmesin... Bu sözlerinizi duyan sizi yaşlı bir kadın zanneder. Oysa daha çok yaşayacak ve dolayısıyla bu memlekete büyük hizmetler görmemize yardım edeceksiniz."

Aimée sevecen bakışlarını oğlunun üzerinde gezdirirken, başını sallayıp gülümsemekle yetindi. O, daha ne kadar yaşayacağını herkesten iyi biliyordu.

Bu konuşmayı izleyen günlerde Valide Sultan'ın rahatsızlandığı duyuldu. Aimée'nin ayrıca bir şikâyeti olmadığı halde, özellikle akşamları ateşi yükseliyor, saray hekimlerinin bütün uğraşmalarına rağmen bu ateşin önüne geçemiyorlardı.

Sultan Mahmut gün geçtikçe zayıflayıp çöken analığını muayene ettirmek için hiçbir külfetten kaçınmıyor, memleketin en tanınmış hekimlerinin çaresiz kaldıklarını görünce büyük ücretler karşılığında Avrupa'dan doktorlar getirtiyordu. Her yeni gelen hekim Valide Sultan'ın hastalığına başka bir teşhis koyuyor, fakat verdikleri ilaçların hiçbiri Aimée'nin derdine deva olmuyordu.

Nihayet günlerce sarayda kalıp Valide Sultan'ın hastalığını çok yakından takip eden yaşlı bir Alman doktoru Padişah'a bu hastalığa karşı yapılacak bir tedavi olmadığını söyledi. Bu hekimin kanaatine göre, Valide Sultan'ı kurtarmak için tek çare, ona yaşama arzusunu aşılayabilmekti. Oysa Aimée'nin kalbinde bu arzu çoktan sönmüş, Mahmut'un sevgilisiyle Zinah'ın gözyaşları bile artık onu etkilemez olmuştu.

Valide Sultan artık yalnızca kendi âleminde yaşıyor, hatta zaman zaman bulunduğu ortamla geçmişte yaşadıklarını birbirine karıştırıyordu. Böyle anlarda Zinah onun kıpırdayan dudaklarına doğru eğildiği zaman ya okulda öğrendiği bir manzumeyi ya da çocukken söylediği bir şarkıyı mırıldandığını duyunca, boşanan gözyaşlarını göstermemek için odadan dışarı kaçıyordu.

Soğuk ve rüzgârlı bir aralık akşamı hanımının alnında biriken ter tanelerini silen Zinah ölümünün ona dev adımlarla yaklaştığını hissetti.

Durumdan haberdar edilen Padişah derhal pür telaş annesinin odasına koşmuştu. Aimée oğlunun üzerine doğru eğildiğini görünce, güçlükle kaldırdığı elini onun başına koydu.

"Oğlum," diye mırıldandı. "Bana verdiğin sözü unutmadın, değil mi?"

***

Topkapı Sarayı'nın tam karşısına isabet eden Haliç'in öte sahilindeki Galata'da, St. Antoine manastırının küçük kilisesinde Rahip Chrysostome, İsa'nın heykelinin önünde diz çökmüş dua

ediyordu. Nantes'deki Rahip St. Jean gibi aslen Britanyalı olan Chrysostome her akşam bu saatlerde sefere çıkan gemiciler için Tanrı'ya dua etmeyi âdet edinmişti.

Bu gece de dışarda şiddetli bir fırtına hüküm sürüyor, pencerelerin arasından süzülen rüzgârın uğultusuna, kilisenin etrafındaki servilerin hışırtısı karışıyordu. Uzakta kırık bir panjurun duvara çarpışından çıkan tekdüze bir ses fırtınanın uğultusunu daha da ürkütücü yaparken, ihtiyar rahip birden omzuna bir elin dokunuşuyla yerinden sıçradı. Yanında yüzü korkudan kül gibi olmuş genç bir papaz duruyordu.

Chrysostome, "Hayrola oğlum, ne var?" diye sordu.

Genç papaz kendinde konuşacak cesareti bulmak için bir iki kere yutkunduktan sonra güçlükle, "Muhterem peder," diye kekeledi. "İçerde iki yabancı var. Saraydan geldiklerini söylüyorlar. Acele sizinle konuşmaları lazımmış."

İhtiyar rahip yabancıların bekledikleri odaya doğru yürürken, saraydan geldiklerini söyleyen bu insanların kendisinden ne isteyebileceklerini düşünüyordu. Yıllardan beri bu ülkede yaşamış olmasına rağmen, daha bugüne kadar saraya mensup bir insanın bu manastıra ayak bastığına tanık olmamıştı.

Manastırın mermer holünde bekleyen kapı çavuşları dışarda yağan yağmurdan sırılsıklam ıslanmışlar, geniş omuzlarından süzülen sular çizmelerinin altında toplanmış, birer küçük gölcük oluşturmuştu. Chrysostome yanlarına yaklaşınca, adamlardan biri cebinden çıkardığı bir kâğıdı rahibe uzattı.

Padişah'ın turasını taşıyan bu kâğıtta manastır başrahibinin vakit kaybetmeden kendisine gönderilen elbiseleri giyerek derhal saraya gelmesini emrediyordu.

Rıhtımda dalgalarla durmadan sallanan bir sandalın önüne geldikleri zaman yanındakiler Chrysostome'u kollarından tutup üççifte sandalın içine bırakıverdiler. Biraz sonra sandal çılgın dalgalar üzerine Sarayburnu'na doğru bata çıka yol almaya başlamıştı.

Hayatında ilk kez sandala binen yaşlı adam nihayet Sarayburnu'nda karaya ayak basar basmaz, "Tanrı'ya şükürler olsun ki, sağsalim buraya ulaşabildik," diye mırıldandıktan sonra kürekçilere dönerek, "Allah sizlerden razı olsun, çocuklar," dedi. "Bu havada bu dalgaları yenmek her babayiğitin işi değildir. Tanrı sizi kazadan beladan korusun..."

Perde kapısından saraya giren Chrysostome'u kapı çavuşları Valide Sultan'ın dairesinin önüne kadar getirdiler. Burada bekleyen iki haremağası rahibe Aimée'nin yatak odasının kapısına kadar eşlik ettiler.

Başrahip kendini toparlayıp gözlerini odanın içinde gezdirme imkânını bulunca, ilk bakışta dikkatini çeken şey, köşede duran üzeri saten örtülü Fransız stili bir yatağın etrafına toplanmış üç insan oldu.

Bunlardan Frenk olduğu kıyafetinden belli bir tanesi, yatakta yatan sarışın bir kadının üzerine eğilmiş bir şeyler yapıyordu. Bu adamın yanında şişman, siyahi bir kadınla, açık kumral gür sakallı, Avrupai elbiseli, son derece yakışıklı ve o nispette azametli bir erkek vardı. Chrysostome derhal resimlerinden bu erkeğin Sultan İkinci Mahmut olduğunu tanıdı.

Padişah rahibi fark eder etmez ona doğru ilerleyerek elinden tutmuş ve kendine doğru çekmişti.

"Muhterem peder, bu fırtınalı havada buraya kadar gelmek külfetine katlandığınız için size ne kadar teşekkür etsem azdır."

Chrysostome Hünkâr'ın mükemmel Fransızcasına hayran kalmıştı. Mahmut'un karşısında saygıyla eğilirken, "Emirleriniz her zaman başımızın üzerinedir, Haşmetmeap," diye cevap verdi.

"Tam zamanında yetiştiniz. Validemin aramızda geçireceği zaman pek azaldı. Kendisi ruhunu Tanrı'ya teslim ederken yanında bir rahibin bulunmasını arzu ettiği için sizi buraya kadar rica ettim. Bu gece burada gördüklerinizden ve işittiklerinizden kimseye söz etmeyeceğinizden eminim."

"Haşmetmeap rahat olsunlar. Bendeniz buraya dini bir görevi yerine getirmek için gelmiş bulunuyorum. Allah'ına kavuşan bir insana yapabileceğim manevi yardımdan başka beni hiçbir şey ilgilendirmez. Dinimizde Tanrı'sıyla karşı karşıya kalan bir insanın günah çıkarması en kutsal görevidir."

Mahmut başını önüne eğdi. O sırada gözlerinden yaşlar boşanmıştı. Genç Padişah papazın elini kuvvetle sıkarken, "Ulu Tanrı onu neden benden ayırıyor..." diye mırıldandı. "O gittikten sonra, kendimi o kadar yalnız hissedeceğim ki... O benim her şeyimdi. Hayatımın dayanağını onda bulmuştum. Beni tek anlayan, sevincime, kederime ortak olan yalnız oydu. Beni ondan ayırmayı neden Tanrı bana reva gördü!"

Sonra yatağın yanına yaklaşıp Aimée'nin sarkan elini tutarak dudaklarına götürdü. Genç adam artık kendini daha fazla tutamayarak tamamen boşanmış, gözlerinden dökülen yaşlar sakalından süzülmeye başlamıştı. Valide Sultan'ın soluk elini yüzüne, gözüne sürdükten sonra ayağa kalkan Mahmut son bir defa daha, ölümün ondan ayırdığı sevgili insanın yüzüne baktıktan sonra Zinah'la Rum doktora işaret ederek onlarla birlikte odadan dışarı çıktı.

Yalnız kalınca Rahip Chrysostome altın rengi saçların çerçevelediği solgun yüzün üzerine doğru eğildi. Daha onun konuşmasına fırsat kalmadan, Aimée ancak duyulabilen sesiyle, "Sizi bekliyordum, muhterem peder," diye fısıldadı. "Takdisinize o kadar muhtacım ki... Çook uzak bir yoldan geliyorum. Sonsuz denizler aştım..."

Daha fazla konuşacak gücü kalmamıştı. Yaşlı rahip onu daha fazla yormamak için sordu.

"İşlediğiniz günahlara pişman mısınız?"

Aimée gözkapaklarını güçlükle kaldırarak rahibin yüzüne baktı. Bu gözlerde öyle bir safiyet okunuyordu ki, Chrysostome kalbinin burkulduğunu hissetti.

Valide Sultan gözlerini tekrar kaparken, "Pişmanım, muhterem peder," diye mırıldandı. "Yalnızca Tanrı'nın önünde yemin ederim ki, bilerek işlenmiş hiçbir günahım yoktur." Sonra tekrar gözlerini açarak korkuyla sordu. "Tanrı bunu takdir eder mi dersiniz, muhterem peder?"

Yaşlı rahip Aimée'nin yataktan sarkan kolunu düzeltirken, "Tanrı rahim ve bağışlayıcıdır," diye cevap verdi. "O, biz kullarının ne zayıf ve aciz yaratıklar olduğumuzu bilir. Sadece şart, yaptıklarımızdan dolayı pişmanlık duymaktır."

Aimée'nin söylenenleri daha iyi duymak ister gibi kaldırmaya çalıştığı başı tekrar yastığa düştü.

"Rahip St. Jean'a ne kadar benziyorsunuz, muhterem peder. Ama ben o zaman o kadar genç ve cahildim ki..."

Chrysostome başını salladı.

"Sakin olun, kızım. Tanrı her zaman iyilerin ve doğruların koruyucusudur."

Aimée'nin yüzü kırışmıştı. Güçlükle nefes alıyor, ağzından çıkan sözler hırıltıyı andırıyordu.

"Artık ölüyorum, muhterem peder. Tanrı taksiratımı affetsin... Benim için dua edin... Anneciğim... Benim zavallı Josephine'im..."

Son bir kasılmayla sarsılan vücudu kuştüyü şiltelerin içine gömülürken yuvalarından uğrayan gözleri sabit bir noktaya takılıp kalmıştı.

Chrysostome hâlâ şefkat taşan bu gözleri yavaşça örttükten sonra, odasında seccadesine kapanmış, hayatta kendine tek dost bildiği insanın ruhu için dua eden, Padişah'a haber gönderdi.

O gece sabaha kadar üç insan yatağının önüne diz çöküp dua ettiler. Ertesi gün Valide Sultan için muazzam bir cenaze töreni yapıldı. Aimée'nin tabutu geçerken iki sıralı saf bağlamış bütün İstanbul halkı cenazeyi yaya olarak takip eden Sultan Mahmut'un sonsuz kederine katılıyordu.

***

Nakşidil'in ölümünün üzerinden haftalar geçti. Güneşli bir kış sabahı Rahip Chrysostome, Sultan Mahmut'un analığı için Fatih Camisi'nin avlusunda yaptırdığı somaki mermer kabri ziyarete gitti. Yaşlı rahibin bu ziyareti Mahmut'un bir işareti üzerine oluyordu. Geniş fikirli Padişah İslam dini gereğince mezarına defnedilen analığının son bir kere de onun arzusuyla bir Hıristiyan rahip tarafından kutsanmasında sakınca görmemişti.

Chrysostome duasını bitirdikten sonra bakışlarını gökyüzüne doğru çevirdi. Nakşidil Sultan gülümseyen çehresiyle yukardan ona bakıyordu sanki!...

SON

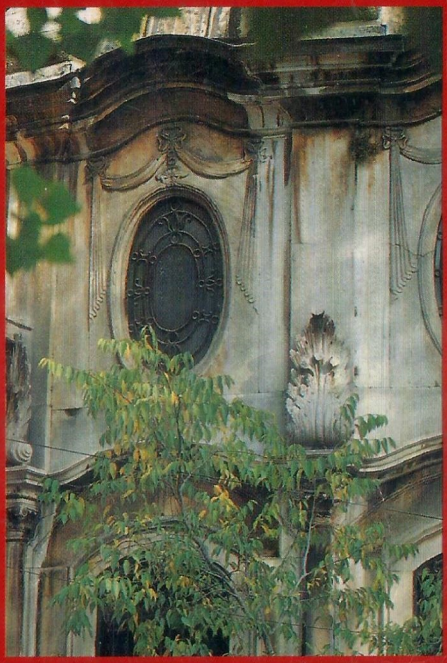

Nakşidil Sultan'ın Fatih Camisi avlusundaki mezarı

Nakşidil Sultan (Aimée) Osmanlı tarihinin çok tartışılan, en gizemli simalarından biridir. On yedi yaşında iken Cezayirli korsanlarca esir alınıp İstanbul'a getirilen bu genç kız güzelliği ve zarafetiyle zamanın padişahı III. Selim'i büyülemiş, sarayın bir numaralı kadını olmuştur.

Tarih kitaplarının bir bölümü onu II. Mahmut'un annesi olarak göstermiştir. Ancak aralarında sadece dokuz yaş fark olması bu konuda şüpheler yaratmaktadır.

Araştırmacı-yazar Margaret L. Law kendi yorumunu da katarak konuyu değişik bir açıdan değerlendirip bu romanı yazmıştır.

Nakşidil Sultan'ı okurken güzellik, güç ve ihtişamın mutluluk için yeterli olmadığını görecek, onun duygu, özlem ve acılarına tanıklık edeceksiniz.

Nakşidil Sultan çok genç yaşta yaşama veda etmiş, Fatih Camisi avlusundaki mezarına defnedilmiştir.

ISBN 975-21-0087-2

ALTIN KİTAPLAR